

ТӨЛЕБИ АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ «АҚБОТА» БӨБЕКЖАЙ-БАҚШАСЫ» МКҚК

**2024-2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы
негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары
«Бәйшешек» ересек тобы**

2024-2025 оқу жылы

БЕКІТЕМІН:
Түркістан облысы білім басқармасының
«Төлеби ауданының білім бөлімі»
«Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
менгерушісі Ж.М. Жіліалиева Ж.М.

2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек топ

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар.

Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2024-2025 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: домалату, лақтыру, қағып алу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;
	Құрастыру	Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру,

		балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.

2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы:«Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек топ

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар.

Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2024-2025оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Дене шынықтыру	- қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты

		дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.

	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді пысықтау.

	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді пысықтау.

2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек топ

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар.

Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2024-2025 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Дене шынықтыру	Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеуді дамыту	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;

		- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Көркем әдебиет	- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
	Сурет салу	-Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз

		майлықпен сүртіп кептіруді пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; -Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

ТӨЛЕБИ АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ «АҚБОТА» БӨБЕКЖАЙ-БАҚШАСЫ» МКҚК

**«Бәйшешек» ересек тобының
2024-2025 оқу жылына арналған
Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін
ұйымдастыру циклограммасы**

Дайындаған: ЖиенбаеваР, Анарбаева Г

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы 2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 02.06-06.06.2025 жыл

	Бейсенбі 02.06.2025	Жұма 03.06.2025	Бейсенбі 04.06.2025	Бейсенбі 05.06.2025	Жұма
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу «Амандасу әдебі» Мақсаты: Құрбыларымен «Қалың қалай, досым?» сұрақтары аясында диалог құра алуға машықтандыру, байланыстырып сөйлеуге үйрету.Сөрелеріне сыртқы киімдерін дұрыс қоюға әдеттендіру. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: «Досымның портреті» (қағаздан) Міндеті: әртүрлі көлемді заттарды құрастыруға үйрету, бүктеу тәсілі арқылы бірқатар күлкілі бейнені және сүйікті батырын құрастыру. Балалардың құрастыруға қызығушылығын ояту.	Құрылыс ойыны: «Гараж қақпасы» (құрылыс материал). Міндеті: балаларға гараж жасауға көрсету арқылы іс-әрекеттерді орындауға үйрету. Көру және есте сақтау арқылы тактильно	Құрылыс ойыны: «Аюларға жиһаз» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды ғимаратты үлгі бойынша салуға, оны ұзарту әдісімен түрлендіруге, бөлшектерін күн және т.б. бейнеленген ажыратуға және атауға үйрету. Балалардың жиһаз бөлшектері және олардың мақсаты туралы түсініктерін нақтылау; балалардың жиһазды	Құрылыс ойыны: «Геометриялық фигуралар» Міндеті: балаларды негізгі геометриялық фигуралармен таныстыру. Материал: геометриялық фигуралардан үй, шырша, күн және т.б. бейнеленген карталар. Ойын барысы. Суреттермен сөйлескеннен кейін баладан шаршыны (үшбұрыш, шеңбер, төртбұрыш) көрсетуді	

	Сөздік жұмыс: дос, қозғалыс зерттеу, достық, қағаздан нысанасын құрастыру, дамыту. Буратино. Құрал-жабдықтар: үлкен фланелеграф, конструктор бөлшектер жиынтығы. (Құрастыру) Сөздік жұмыс: гараж, қақпалар, жасыл, пластина. Жабдық: 4 дана еден құрылыс материалы (кірпіш), 1 дана пластиналар, жүк машиналары, гараж үлгісі, геометриялық денелер – текше, үшбұрышты призма, кірпіш; геометриялық фигуралар – шеңбер, шаршы, үшбұрыш. (Құрастыру)	құрайтын бөліктер туралы білімдерін бекіту; жиһазды, бөлмені сипаттауға үйрету; Сөздік жұмыс: сөйлеу кезінде сөздерді белсендіру – құрылыс, текше, кірпіш, жиһаз. Жабдық: қуыршақ жиһазы, "Жиһаз" сериясындағы тақырыптық суреттер, аю ойыншығы, "Үш аю" ертегісіндегі аюлар бейнеленген сурет. (Құрастыру)	сұрау, содан кейін қарындашпен нүктелі сызықтармен бейнеленген фигураларды құрастыру, содан кейін суретті бояу. Жұмыс барысында баламен жиі қайталау: "доп дөңгелек, терезе төртбұрышты..." (Құрастыру)	
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз Қолды белге қойып басты/1-4/ оңға, солға, алға, артқа. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды түсіру. Қолды ақырын саусақтарды айқастырып алға созу, сол күйі артқа, бастан жоғары және иіліп төмен қарай. Б.қ.: аяқты айқастырып еденге отыру, қол белде. Оңға иілу, бастапқы қалыпқа келу. Дәл солай сол жақпен істеу Б.қ.: аяқты алшақ ашып еденде отыру, оң кейін сол жақ башпайларға кезекпен барудан б.қ қолды белге қою. Б.қ.: арқаға жату, қолды созып қою. Екі жақ аяқты түзу жоғары көтеру, бастапқы қалыпқа келу түсіріп. Еденде алақанға тіреліп, аяқты кезекпен алға жылжыту, жылдам екпінде Жоғары аяқ ұшына көтерілумен, терең дем алып. Төмен иілумен демді шығару. Жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)			

Таңғы ас	Үнемді ұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту	Көркем сөз: Су-су бетімді жу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	

	және көркем әдебиет).				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапхансы» жобасыБалалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқакты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	"Жаз туралы тапқактар" Жазды ыстық сүйемін, Сайрандап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Ж.Молдағалиев «Жаз келді» Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүлдер Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Қадыр Мырза Әлі «ЖАЗ» Жаз да келді пейілді, Жан-жануар сейілді. Жаз да келді, аптап та, Жан-жаққа ұшты бақбақ та. Жаз да келді найқалып, Жатыр егін жайқалып. Жаз да келді шаттанып, Жұмыла іске аттанып, Тындырып бар жұмысты, Тоя жедік жемісті. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Планеталарды дұрыс орналастыр» Міндеті: негізгі планеталар туралы білімді бекіту. Материалдар: әр түрлі ұзындықтағы ленталармен тігілген белбеу (9 дана). Планеталар бейнеленген қалпақшалар. Бұл планетада осындай жылу	Дене тәрбиесі Тақырыбы: «Бур атиномен бірге ойнаймыз» (таза ауада) Міндеті: Денсаулық сақтау технологиясын және «Қояндар» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылығын қалыптастыру	Дене тәрбиесі Тақырыбы: «Қоянмен бірге ойнаймыз» (таза ауада) Міндеті: Денсаулық сақтау технологиясын және «Қояндар» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылығын қалыптастыру және дамыту.	Музыка «Кәне, қызық ойын бар» Музыка тыңдау: «Мәшине» К. Қуатбаев, Т. Тұяқбаев. Ән айту: «Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, сөзін жазған Ю. Энтин, ауд. И. Сапарбай). «Ойыншықтар» И. Нүсіпбаев, Н. Әлімқұлов. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар: «Бөбектер биі» К. Қуатбаев. «Жай және жылдам» Е. Хасанғалиев, А. Асылбек «Қағаз ертегісі»оригами	

	бар, ол жерде болу қауіпті, достар. Біздің ең ыстық планетамыз қай жерде орналасқан? (Меркурий, өйткені ол күнге ең жақын). Ал бұл планета суық қорқынышты болды, Мен оны күн сәулесімен жылы ұстамадым. - Бұл қандай планета? (Плутон, өйткені ол Күннен барлық планеталардан алыс және өлшемі бойынша барлық планеталардан кіші). "Плутон" қалпақшасы бар бала №9 ең ұзын таспаны алады. Бұл бәрімізге қымбат планета. Бізге ... планетасы өмір сыйлады (барлығы: Жер) - жер планетасы қандай орбитада айналады? Біздің планета күннен қай жерде орналасқан? (3-ші). "Жер"	және қызығушылығын дамыту. Дидактикалық ойын: «Пайдалы-пайдалы емес» Міндеті: пайдалы және зиянды өнімдер ұғымдарын бекіту. Материалдар: өнімдер бейнеленген карталар. Ойын барысы: пайдалы нәрсені бір үстелге, ал пайдалы емес нәрсені бір үстелге қойыңыз. Пайдалы: геркулес, айран, пияз, сәбіз, алма, қырыққабат, күнбағыс майы, алмұрт және т. б. Пайдалы емес: чипсы, майлы ет, шоколад, торт, "фанта" және т. б. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Досыма мерекеге	Дидактикалық ойын: "Қандай дануар не жейді?" Міндеті: Балалардың жануарлардың тамағы туралы идеяларын бекіту. Ойын барысы. Балалар сөмкеден алады: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, конус, астық, сұлы және т.б. оны атайды және осы тамақты қай жануар жейтінін есіне алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ермексаз алқабына саяхат» еркін тақырып Міндеті: Саяхат туралы әңгімелесіп, ермексаздан әртүрлі пішіндер жасату. Қызығушылығын ояту, шығармашылық қабілетін дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Міндеті: шаршы қағазды екіге бүктеу, жақтары мен бұрыштарының сәйкес келуіне қол жеткізу, көзді дамыту. (Жапсыру) "Көрікті жаз" Міндеті: балалардың ермексазбен мүсіндеуге деген қызығушылығын қалыптастыру - қолдың жалпы және ұсақ моторикасын дамытуға ықпал ету; - балалардың қиялын және шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету. - балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін кеңейту және бекіту; - ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру (бөлшектерді шеңберге айналдыру және алынған бөлшектерден композиция жасау); - балалардың негізгі түстер туралы білімдерін бекіту.(мүсіндеу)	

	қалпақшасындағы бала №3 лентадан алынады. Екі планета Жер планетасына жақын. Досым, олардың есімдерін тез атаңыз. (Венера және Марс). "Венера" және "Марс" қалпақ киген балалар сәйкесінше 2 және 4 орбитаны алады. Бұл планета өзін мақтан тұтады, өйткені ол ең үлкен болып саналады. - Бұл қандай планета? Ол қандай орбитада? (Юпитер, орбита №5). "Юпитер" қалпақшасындағы бала №5 орынды алады. Планета сақиналармен қоршалған және бұл бәрінен өзгеше болды. (Сатурн) бала - "Сатурн" №6 орбитаны алады. Ал жасыл түсті қандай планеталар?	сыйлық» Еркін тақырып Міндеті:балаларды затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)			

	(Уран) сәйкес "Нептун" қалпақшасындағы бала №8 орбитаны алады. Барлық балалар өз орындарын алып, "Күннің"айналасы нда айнала бастайды. Планеталардың дөңгелек биі айналады. Әрқайсысының өлшемі мен түсі әртүрлі. Әрқайсысы үшін жол анықталған. Бірақ жер бетінде ғана әлем өмірмен қоныстанған. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Айна мен тарақ» Міндеті:балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар.				

	(Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиеішінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал- Мәтел. «Біріміз бәріміз үшін,біріміз біріміз үшін» «Кітап білім бұлағы,білім өмір шырағы»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Желді бақылау Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту;желдің қалай құрылуы жөніндегі мәліметтерді толықтыру: жер қызады,жерден ауа қызады, одан әрі жоғарлайды, ал суық ауа оның орнын басады, содан соң жел тұрады. Желдің	Аспанды бақылау Бақылау Балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айту керек. Табиғатта судың ауыспалы айналымы жөнінде түсініктемені	Кемпірқосақты бақылау Бақылау Көкжиектегі әр түрлі иінге-кемпірқосаққа көңіл бөлу керек; кемпірқосақтың қалай құралатынын түсіндіріп толықтыру керек (аспан төңірегінде қарама қарсы орналасқан күннің көзі жауынның пердесін жарқыратқанда); кемірқосақты қарастыру, түрін атау, иіннысанды формасы бар екенін атау.Көңіл блуін және талғампаздығын дамыту.	Серуен Күнді бақылау Мақсаты: күн жарық пен жылудың көзі болып табылатыны туралы түсінік қалыптастыру, балаларға жазда ауа райының жағдайы туралы түсінік беру; маусымдық киімнің атауын бекіту. Бақылау барысы. Жазғы жылы күннің шуағын тамашалаймыз. Алақандарыңды	

нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу; ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Табиғатқа қызығушылықты, қадағалауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады.(Жел) Тақпақ жаттайық: Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! (Сөйлеуді дамыту)	толықтыру және бекіту; ең бастысы желдің бұлтты қалай қалыптастыратын ы жөнінде түсініктеме беру. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте- бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақта ға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып және еритінін атап өтуге болады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Көзі жасты – жылауық, келе	(Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Жаңбыр жуды жерімді, Көкте өрмек керілді. (Кемпірқосақ) Көркем сөз Кемпірқосақ. С.Оспанов Қызыл-жасыл, Дөңгелек Кемпірқосақ көрген ек. Бұлтқа апарар көпірдей Тұра қалған ол кенет. Қандай ғажап? Керемет! Өрмелейік деген ек. Қайда кетті апыр-ау?... Ғайып болды ол кенет. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын «Кім алысқа секіреді?» Ұзындыққа орнынан секіруді нығайту; жарысқа қызығушылығын дамыту. Жолдастарының сәттілігіне қуану. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Бөлімшеде ағып кетуді тазарту Өз бастамасымен балаларды үлкендерге бөлімшедегі ағып кетуді тазарту кезінде	күннің шуақтарына тосыңдар. Нені сезіндіңдер? Күн-Жер бетіндегі жарық, жылу және өмір көзі. Оның барлық жағына жарық пен жылу таралады. Жазда ол қатты қызады, сондықтан балалар жеңіл жүреді (жеңілдетілген киімде, бас киімде). Тәрбиеші күн күндіз жоғары тұратынын атап көрсетеді - көшеде ыстық; таңертең және кешке күн төмен, сондықтан салқын болады. Күн ұзақ созылады, түн қысқа болады. Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: - серуендеуден қашан қайтамыз, күннің қайда жүретінін қалай байқаймыз? - Неге жаздың басталғанын сеземіз? - Күн жарқын және ұзақ жарқыраған кезде өсімдіктерге не болады? Ыстық ауа райында бас киімдер (Панама, кепка) не үшін кию керек? Жазда адамдар не киеді? Күн сәулесінен

және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қол ұстасып жүру» Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету(орталар қарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына) Ұжымдық сезімге тәрбиелеу. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті «Үй өсімдігін отырғызу» Үй өсімдігін отырғызуға қатысу. Жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Ойлан, асықпа» Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне- айқын,	жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт) Тақпақ: -Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? -Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! -Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын «Дөңгелек лапта» Екі топқа бөліне білуге үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін сақтай отырып (сызықты баспай). Қозғалыс координациясын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Атыз арасындағы	көмектесуге үйрету; орнына өз бетінше еңбек құралдарын жинау. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер«Болады - болмайды» Жанды және жансыз табиғат өзгерісі жөнінде, әр маусым жөнінде біріктірілген түсініктемені қалыптастыруды жалғастыру. Эксперимент. Кемпірқосақтың құрылуы. Күннің көзіне арқамен тұрып, суды бүркіп шашу. Қорытынды. Кемпірқосақ күннің көзі жауын пердесін жарқыратқанда, ал адам қарама қарсы жағында болғанда құрылады. Өзіндік іс-әрекеті Ойынның ұйымдастырушылық мерзімінде (ойын барысында және қажеттілігі кезінде) рөлмен байланысты, балаларға бірбеттілік қатынастар мағынасын бөлуге көмектесу, бір -біріне көмектесуге талаптану, ілтипаттық білдіру,күтпеген жағдайдан алып шығу, қиыншылықтарды жеңу сияқты ойын рөлдеріне	қайда жасырынуға болады? Зерттеу қызметі: екі тасты қояды. Біреуі-күн, екіншісі-көлеңкеде, онда қараңғы болу үшін ағаш жәшікпен жабылған. Біраз уақыттан кейін қандай тас жылы екенін тексеріңіз. Күн астында заттар көлеңкеден тезірек қызады деген қорытынды жасау. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Үлгіні сал» қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу. Тәрбиеші құмға тастан жасалған үлгі қоюды ұсынады. Мақсаты: қиялды дамыту. Көркем сөз: Күн Кең аспан ғой Ай, Күннің Қашаннан-ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада. Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда

	ыстық,жарық...; «аспан» сөзіне- бұлт,көгілдір,жаңбыр сәйке келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. Өзіндік іс-әрекеті. Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуге үйрету.	шөптерді отау және жинау Атыз маңайындағы жолдарды өз бетінше тәртіпке келтіру, тазалықты сақтау. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Не жөнінде айтылады?» Сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу(жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). Өзіндік іс-әрекеті Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға, қоршаған ортаның жағымды жақтарын қадағалау кезінде алынған тәжірибе кезіндегі сюжетін дамытуға үйрету. Ойынның бірыңғай сюжетінде бейнеленген, әр түрлі қайнар көздерінен	бейімдеу.	да. С.Оспанов (Сөйлеуді дамыу және көркем әдебиет) Еңбек қызметі. Кіші топ балаларына аумақты жинауға көмек көрсету. Мақсаты: еңбекқорлықты дамыту, балаларға көмек көрсету. (Еңбек қызметі) «Күн және ай» қозғалмалы ойындары. Мақсаты: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу. «Бұлт пен күнді сал» құммен ойындар Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту (дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: «Құрсауға түс». Мақсаты: нысанаға лақтыруды жаттықтыру.	

		алынған білімдерін ұштастыруға үйрету.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, кепка, понамканы шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка***)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру	Үнемді тұтыну: Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет				

шаралары	етуге баулу (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу). 1.Кереуеттегі жаттығу Оянайық бәріміз. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояңдыңдар, төсектен тұрыңдар. 6-7 рет(Дене тәрбиесі**)				
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану(мәдени-гигиеналық дағдылар). Көркем сөз. «Тату үйдің тамағы тәтті» Мақсаты:балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалармен жеке жұмыс	Дияра мен Артурға сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен тепе-теңдікті сақтап, жүруді үйрету (дене тәрбиесі)	Дамира мен Бектасқа кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарап, ертегі, әңгіме құрастыруды үйрету (көркем әдебиет)	Жанна мен Сабинаға қазақ оюларының бөліктерінен, өсімдік және геометриялық пішіндерден өрнектер жасайды, оларды кезектестіріп ретімен желімдеуді меңгерту. (жапсыру)	Жанна мен Сабинаға мереке туралы мәлімет беру. Асфальтқа сурет салу. (сурет салу)	

Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Отбасы» №14 Мақсаты: Балаларға «Отбасы» түсінік беру олардың үлкенді сыйлау кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдерін дамыту, әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге, баулуға тәрбиелеу. Ойынды қызықты, ұйымшыл ойнауға үйрету.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.(Сөйледі дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.				
	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Бақшада» Үлкен шеңбер сызылады. Ол-бақша, оның ішінде шеткеректе орындықта күзетші отырады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Аяғымызбен жер тебеміз» Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге тексті жай, тәптіштеп айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Ұлттық ойын: «Орнынды тап» Екі жұп арқасын түйістіріп қойған екі орындыққа айналып музыканың сүймелдеуімен билейді. Музыка кілт тоқтағанда, тұрған екі орындыққа отырып үлгеруі керек,орын алмай бос қалған екі адам айып төлейді, ән салу, би	

	Шеңбердің екінші жағында екі орындықтың үстінде таяқ қойылады-бұл бақшаның коршауы. Балалар таяқ астынан еңбектеп өтіп, «баққа» кіреді. Жақсы-ау қауын жинаған, Жақсы-ау қарбыз жинаған. Бәрінен де дұрысы, Үлкеннің сөзін тыңдаған, - деп қауын, қарбыз жиып жүреді. Бір кезде «күзетші» келіп «қарақтарым көмектеріне рахмет»-дейді. Балалар қайтадан таяқтың астынан еңбектеп өтіп, үйлеріне келеді. (дене тәрбиесі**)	қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. Ойынның шарты: Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде	Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып Жүгірейік айналып Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: «Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады.(дене тәрбиесі**)	билеу, жұмбақ, жаңылтпаштар айту. (дене тәрбиесі**)	

		өлең –тақпақ айтады. (дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал - жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15-минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Сіз, бала және табиғат»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 09.06-13.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.06.2025	Сейсенбі 10.06.2025	Сәрсенбі 11.06.2025	Бейсенбі 12.06.2025	Жұма 13.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Жаз деген не?» Міндеттері: балалардың табиғаттағы, адам өміріндегі маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту және жүйелеу; балалардың жаздың тән белгілері туралы түсініктерін кеңейту. Қызығушылықты, байқағыштықты, жазғы табиғаттың сұлулығын байқай білуге, табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Желкендер" Міндеті: балаларды "үшбұрыш" формасымен таныстыру, ойлауды дамыту. Материал: геометриялық фигуралардың қайықтары бейнеленген сюжеттік сурет, геометриялық фигуралары бар карта. Ойын барысы. Балаларға суретте не бейнеленгені туралы сөйлесуді ұсыну, содан кейін желкенді қарындашпен сызу.	Құрылыс ойыны: "Тауық отбасы" Міндеті: балаларды геометриялық фигураларды тануға және атауға үйрету, балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: тауық отбасы бейнеленген сюжеттік сурет, геометриялық фигуралары бар карта. Ойын барысы. Баламен сюжеттік суретті қарастыру (алдын-ала боялған).	Құрылыс ойыны: "Суреттерді салу" Міндеті: балалардың логикалық ойлауын дамыту, геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Материал: суреттері бар Үлгі Ойын барысы. Балалармен сызбаларды қарастыру. Оларға	Құрылыс ойыны: "Схема бойынша жобалау" Міндеті: балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: контурлық диаграммалары бар карталар, құрылысшы бөлшектері. Ойын барысы. Балаларға контурлық диаграммалары бар карта беріледі және осы картаны үлгі ретінде пайдаланып, үстелге құрылыс жиынтығының үлкен бөліктерінен алынған суреттерді орналастыруды	Құрылыс ойыны: "Таяқшалардан құрастыру" Міндеті: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту, балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: заттардың контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар. Ойынның мақсаты. Балаларға әр түрлі ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды

Олар қандай геометриялық фигураға ұқсайтынын, тағы қандай геометриялық фигураларды білетінін сұру. Осыдан кейін балалар кішкентай үшбұрышты, содан кейін үлкен үшбұрышты іздейді. Егер олар қиын болса, кескіндерді бояуға, кесуге және кескінге жабыстыруға көмектесу. Ойынның соңында қандай геометриялық фигураны қиып алғаныңызды нақтылау. Қоршаған кеңістікте үшбұрышты нысандарды табуды ұсыну. Балаға үшбұрыштарды саусақпен үстелге, еденге, ауада салуға рұқсат ету. (Құрастыру)	"Не боялған? Отбасында әкесі, анасы қайсы? Балалар қайда? Қанша тауық? Олар қандай түсті?" Содан кейін бейнеленген геометриялық фигуралары бар картаны ұсыну және тауықтың, өтештің, тауықтың кескініне кесіліп, желімделуі керек фигураларды табуды сұрау. Балаға кесуге көмектесу, бірақ оны өзі жабыстыру. Жұмыстың соңында оның жетістіктерін нақтылау. Балаға суреттегі ең үлкені шеңберді, кішірек шеңберді және ең кішкентай шеңберлерді көрсетуді ұсыну. Ойынның соңында қандай геометриялық фигураны орындағанын нақтылау. Айналадағы кеңістікте дөңгелек пішінді заттарды табуды ұсыну. Бала шеңберлерді саусағымен үстелге,	таныс геометриялық фигураларды табуды ұсыну. Түрлі-түсті қағаздан фигураларды бірнеше егжей-тегжейлі кесу және ұсыну. (Құрастыру) балалармен бірге аппликация жасау. Кескіндердің екінші жиынтығын балаларға суреттерді орналастыруға ұсыну. Ойын кезінде балалардың жадына гүл атауларын бекітуді ұмытпау. Екінші сурет үшін пішіндерді олардың пішіні бірдей және түсі әртүрлі болатындай етіп кесу, сонда бала пішіні мен түсі бойынша бөлшекті іздейді. (Құрастыру)	ұсынады. Балаларға қиындық тудыру үшін қажет болғаннан таяқшалардан фигураны салу. Содан кейін балаға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық фигуралардың аттарын бекіту. Фигураларды өз дизайныңызға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау. (Құрастыру)

		еденге, ауада салсын. Қағазға шеңберлер салуды ұсынуға болады. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Доппен» 1.Б.к. допты кеуде тұсында ұстау. Допты оңға жоғары көтеруден бастыда сол жаққа бағыттау. Б.к.к сол жаққада солай істеу. Допты кезекпен тізеге тигізу. Тізені көтерумен. 2.Б.к.: түзу тұру,аяқ алшақ, қолды түсіру. Допты жоғары артқа көтеруден, төмен түсіру иілумен, тізе бүгіп отырудан, бастапқы қалыпқа келу. 3.Б.к.: аяқты аяқастырып, еденге отыру. Оңға иілу допты өзінен алысырақ жүргізіп әкеліп, бастапқы қалыпқа оралу. Сол жаққа бұрылып тағы солай жасау. 4.Б.к.: түзу тұру, аяқтың арасын иықтың көлемінде ашу, қолда доп . Алға иілуден тізе астынан төменнен допты өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяқтан осылай өткізу. 5. Б.к.: арқаға жату, доп қолда. Бір жақ аяқты түзу көтеріп, допты айналдырып өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяғымен осылай жасау. 6. Допты аяқтың ортасында қысып, қос аяқта секіру. Кезектестіріп жәй жүру. 7. Допты жоғары көтерумен дем алып, төмен түсіруден демді шығаруЖәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптарды орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу. Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады.	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік!

	келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: Біз анам үшін бір қасық жейміз, әкем үшін бір қасық жейміз, Ит пен мысық үшін, Торғай Терезені қағып тұр, Маған қасық беріңіз... Түскі ас аяқталды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Ә.Ахметов «Жаз еді» Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. (Сөйле уді дамыту және көркем әдебиет)	А.Омарова «Жарқын жаз» Көл жағалай көп құстар Ұшып-қонып жатады. Қиқуласып әр тұстан Сызылтып үн қатады. Дөңгеленіп төбеден, Сәулесін күн төгеді. Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Ә.Табылдиев «Жаз» Үйін тіккен жасылдан, Үсті-басы асыл дән. Жаз келеді жайраңдап, Жарық жүзі – сайран бақ (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Қ.Ыдырысов «Жаз» Жаз деген көктемнің Көрікті жалғасы. Пісетін өрігі, Мейізі, алмасы. Жазды ыстық сүйемін, Сайраңдап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйімін. Тек ұзақ тұрмайды, Күндері зырлайды. Сөйткенше күз келіп, Жазымды ұрлайды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Гүлдер» саусақ жаттығуы Бірі - түймедақ, екеуі - қызғалдақ, Үш - ыстық елдерден келген пион (әр атқа саусақтарды бүгу). Үлкен шоқты құрастырайық Және оны шкафқа қою (біз жұдырықшамен жұмыс жасаймыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Жәндіктерді ата" Міндеті: балалардың бөлме өсімдіктерінің (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл) құрылымдық ерекшеліктері туралы білімдерін нақтылау. Бөлшектерді дұрыс атауға, сөйлемдер құруға	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Барлығы үйде" Міндеті: оның бір бөлігін табу. Зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережесі: сигналдан кейін әрекет ету.	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Ұшады, секіреді, жүзеді" Міндеті: балалардың жәндіктердің, жануарлардың, құстардың қозғалу жолдары туралы	Музыка Тақырыбы: «Ойындар» Ән тыңдау: «Көңілді сылдырмақтар» әні И. Сапарбай, А. Тоқсанбаев Ән айту: «Көңілді сылдырмақтар» Ойын: «Сылдырмақ» (қайталау) Дидактикалық ойын: "Ізде және тап" Міндеті: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата	Дидактикалық ойын: «Сипатта, мен табамын!» Міндеті: тәрбиешінің сұрақтарына жауап ретінде тақырыптың сипаттамалық белгілерін бөліп көрсету және атау. Біртұтас сөйлеуді, ойлауды дамыту. Ойын ережесі: сипатталған нәрсені атауға болмайды.

	үйрету. Тақырыпты бөліктерден құрастыруда жаттығу. Көрнекі қабылдауды, логикалық ойлауды дамыту. Балаларда өсімдіктерге ұқыпты қарауға, оларға қызығушылық танытуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: таңдауда қателеспеу. Ойын әрекеті: бөлшектерді іздеу және бүкіл суретті бүктеу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға бүкіл суреттің бөліктерін қарастыруды ұсынады. Балалар бүктелетін гүлді таңдайды. Олар оның атын айтады. Содан кейін гүлдер суреттер жиынтығынан бүктеледі. Ойын барысында тәрбиеші балаларға	Ойын әрекеті: белгілі бір белгі бойынша "өз" үйінді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтары бейнеленген карталарды таратады. Ол былай дейді: "Біз кемпингке бардық деп елестетіп көрейік. Әр бөлім шатырды ағаштың астына қойды. Сіздің қолыңызда шатырыңыз орналасқан ағаштың жапырақтары бар. Біз серуендейміз, бірақ кенеттен жаңбыр жауды. Барлығы үйде! Балалар сигнал бойынша үйіне қарай жүгіреді. Олар жапырағы бар ағаштың жанында болады. Ойынның нәтижесі: кім жапырақты ағашты тезірек тапса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Қалағаныңды мүсінде" Міндеті: жұмыстың мазмұнын өз бетінше	білімдерін бекіту. Салыстыру, ұқсастық пен айырмашылықтың белгілерін табу қабілетін дамыту. Адалдық пен төзімділікке тәрбиелеу. Материал: жәндіктер, жануарлар, құстар бейнеленген карталар. Ойын ережесі: малтатас алғаннан кейін жауап беру. Ойын әрекеттері: қиыршық тасты беру. Ойын барысы: тәрбиеші, мысалы, жәндіктер бейнеленген картаны шығарады және көбелектің әрекеттерін атауды сұрайды. Қиыршық тасты бір-біріне бере отырып, балалар: "ұшады, ұшады, дірілдейді, отырады, қол бұлғайды, шыршаны таратады", - дейді әрекетті атамайтын адам ойыннан шығады. Содан кейін келесі сурет қойылады – шегіртке... Ойынның нәтижесі: ойыннан шықпаған балалар жеңеді (2-3 бала).	білуге машықтану. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Ойын ережесі: бір-біріне жауап беру. Ойын әрекеті: картаның сипаттамасы, оны жылдың белгілі бір уақытына байланыстыру. Ойын барысы: тәрбиеші балалардың алдына карточкалар қояды, содан кейін жыл мезгілін атайды. Балалар жылдың осы уақытының белгісін анықтауға болатын картаны табады. Жылдың осы уақытына анықтама беру. Дұрыс жауап үшін балалар фишкалар алады. Ойынның нәтижесі: кім көп фишка жинаса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Гүлді ағаш» Міндеті: балаларды ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Тәрбиешінің сұрақтарына нақты және дұрыс жауап беру. Ойын әрекеттері: жұмбақтар жасау. Ойын барысы: Балаларға көкөністер мен жемістер бейнеленген карталар таратылады. Олар тәрбиешіге көрсетпей, бейнеленген затты сипаттайды. Егер сипаттама қысқа болса, тәрбиеші қосымша сұрақтар қояды. Ойынның нәтижесі: дұрыс және дәл сипаттау үшін балалар чиптер алады және жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ қайың» Міндеті: балалардың әртүрлі мөлшердегі нысандарды мүсіндеу қабілетін бекіту. Мүсіндеуде айналадағы адамдардан алған әсерлерін жеткізуге үйрету. Өз қызметінің нәтижелеріне оң

	а сұрақтар қояды: - Зауытты дұрыс орналастыру. - Неліктен өсімдік бөліктерін басқаша емес, дәл осылай орналастыру керек? (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жазғы кілем»(жіппен тоқу) Міндеті: әр түрлі түсті жіппен кілемшені қарапайым тоқу әдісімен мүсіндеу; халық өнерінің әртүрлі түрлерінің ұқсастықтарын іздеу. Материалдар: әр түрлі түсті ермексаз, төсеніші, стектер, картон, слайд-иллюстрациялар. (Мүсіндеу)	ойластыру және мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдана отырып, идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	(Қоршаған ортамен таныстыру) «Жасыл шөптер» Міндеті: жұмыстың мазмұнын өз бетінше ойластыру және мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдана отырып, идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	көзқарасты, құрдастар жасаған суреттерге мейірімді қатынасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.			

	Мақал-мәтел: «Еңбектің наны тәтті» «Жалқаудың жаны тәтті»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Жаңбырдың жауғанын бақылау. Мақсаты: Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру. Оның табиғатқа тигізер пайдасы туралы айту. Жерге сіңуін көрсету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Тілдерін дамыту. - Қазір қай мезгіл? - Жазда қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар?	Бақылау: Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау. Мақсаты: Ағаштардың түрлеріне қарай жапырақтарының да әртүрлі болатындығын көрсету. Аққайың ағашының жапырағымен таныстыру. Оны емен ағашының жапырағымен салыстыра отырып, айырмашылықтарын айтуға үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жапырақтар, жапырақтар,	Бақылау: Құстарға бақылау жасау. Мақсаты: құстардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балаларда аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстардың біздің досымыз екендігін айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Сауысқан-қорқақ құс, Көкек-мақтаншақ құс. Бұлбұл-әнші құс, Көгершін-бейбітшілік құсы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: құстарға жем шашу, нан кимын салу. Мақсаты: балаларды	Бақылау: Бақбақ гүліне бақылау жасау. Мақсаты: аулада өсіп тұрған бақбақ гүлімен таныстыру, бақбақ гүлінің жапырағын, гүлін қарап басқа гүлден өзгешелігін ажыратып айта білуге үйрету. Гүлдер ауламызды көріктендіріп тұрғаны айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Сұрақ-жауап: 1. Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі: әдемі, қызыл, с	Бақылау: Жаңбырды бақылау. Мақсаты: жаңбырдың жауғанына бақылау жасау, жерге түскен су тамшыларының жерге сіңіп кеткенін бақылату. Жаңбырдың пайдасы туралы айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: аула сыпырушыға

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: құмға су құю, копсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Күн мен жаңбыр» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	Күз болғанда сарғаяды. Ал қазір тұр алдымызда, Жап-жасыл боп бояуы. Сұрақ-жауап. аз мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? апырақтарының түсі қандай болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: ағаштарға су құю. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: №-20 «Көбелектер, бақалар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тақпақты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Аңшылар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 2-3 балаға асфальт үстіне сурет салдыру. (құстың ұясы, құстар т.б) Өзіндік іс-әрекеттері: балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	ары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? - Баптаймыз,жұлмаймыз,қамқорлақ көрсетеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: гүлдерге су құю, түптерні копсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Қоймадағы тышқандар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 2-3 балаға бақ-бақ гүлінің емдік қасиеті туралы мәлімет беру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Көк ту» Мақсаты: Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір - бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын

					қорғап қалса, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Геометриялық пішіндерді қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп				

	тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. 1. Керует жанындағы жаттығулар Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ. қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. 7-8 рет(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін,

	Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Түрлі түсті үшбұрыштар» дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Міндеті: Балалардың экологиялық қауіпсіздік ережелері туралы білімдерін нақтылау және кеңейту. Ауаның ластану көздері, таза ауаның денсаулық үшін маңызы туралы қарапайым идеяларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде табиғатқа қамқор болуға деген құлшынысты, шығармашылық қабілетін, қиялын дамыту. Балаларды әдемі, әрі таза сурет сала білуге тәрбиелеу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру.	«Тығыннан немесе өшіргіштен жасалған мөрлермен басып шығару» Міндеті: Кескінді алу әдісі: бала тығынды бояумен мөртабан жастығына басады және қағазға әсер етеді. Басқа түсті алу үшін тостаған мен тығын да өзгереді. Материалдар: түрлі-түсті бояулар, тығындар (Сурет салу) «Үй» Міндеті: Квадратты екіге, диагональ бойынша бүктеуге, квадраттың ортасын табуға, оны диагональ бойынша және екіге бүктеуге, парақтың шетін ортасына қарай бүктеуге, квадратты екіге, диагональ бойынша бұғу арқылы анықтауға, квадраттың бұрыштарын ортасына қарай бүктеуге үйрету. Шығармашылық	«Сиқырлы жазғы орман» «Жапырақтарды басып шығару» техникасы Міндеті: балаларды "жапырақтарды басып шығару"дәстүрлі емес сурет салу әдістерімен таныстыруды жалғастыру; - балаларда қолдың ұсақ моторикасын дамыту; қиял, шығармашылық қабілеттер, композиция сезімі, түс қабылдау; жазғы табиғат құбылыстарына қызығушылықты, жаздың сұлулығына эмоционалды жауаптылықты тәрбиелеу; Материал: А4 парақтары, ағаш жапырақтары, саусақ гуашь; майлықтар. (Сурет салу)	«Су әлемінде»дәстүрлі емес әдістерді қолдана отырып сурет салу Міндеті: балаларда судың физикалық қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру (мөлдір, иіссіз, дәмсіз, балаларды өзгертуге болатындығын түсінуге жетелеу, балалардың адам үшін су қажеттілігі туралы білімдерін бекіту, бақылау кезінде байланыс орнату тәжірибесін жинақтау, талдау, қорытынды жасау, сөздік қорын байыту, сурет салудың дәстүрлі емес техникасымен таныстыру боялған сабын көпіршіктерінің көмегімен. Материал: А4 қайнаған суы бар графин, стакандар, қасықтар, щеткалар, қант, тұз, лимон, еритін кофе, Джем; түрлі түсті гуашь, ыдыс жууға арналған сұйықтық,	«Көңілді Қыз» дәстүрлі емес техниканы қолдану түтікшелі кляксография. Міндеті: дәстүрлі емес сурет салу техникасын қолдана отырып, қыздың портретін салуға үйрету (сабанмен дақ түсіру) Мақсаты: - "түтікпен кляксография" дәстүрлі емес техникасын үйрету; - шығармашылық қиялды, белсенділікті дамыту; - балалардың бейнелеу іс-әрекетіне деген қызығушылығын арттыру. Материал: коктейль түтіктері, қарапайым қарындаш, гуашь бояуларының жиынтығы, су, щеткалар, майлықтар, түрлі-түсті бұйралары бар шүберек қуыршақ. (Сурет салу)

	Экспрессивті бейнелер жасау үшін әртүрлі материалдар, жұмыс әдістерін өзгерте білу. «гаттаж» және шанышқылармен сурет салу дәстүрлі емес әдістерін қолдана отырып, табиғаттың экспрессивті бейнесін жасау. (Сурет салу) "Алма" оригами Міндеті: балаларды оригами техникасымен таныстыруды жалғастыру. Балаларды іс-әрекеттің дәлдігіне бағыттаңыз. Балаларды иілу орнын үтіктеуге үйрету. (Жапсыру)	қиялды, жазықтықтағы бағдарды, зейінді, есте сақтауды дамыту. Материал: Негізгі формалардың графикалық үлгілері: "кітап", "Үшбұрыш", "батпыра уық" (кесте), түрлі-түсті қағаздар. (Жапсыру)	«Есік не үшін қажет» Міндеті: "Есік" негізгі формасымен таныстыру. Бүктеудің негізгі элементін жаттықтыру-парақтың шетін ортасына қарай бүгу, оны квадратты екіге бүгу (қол-көз) үйді бүктеу, есікті бүктеу, есікті үйге жабыстыру арқылы анықтау. Материал: Ертегілерден иллюстрацияларды, үйлердің суреттерін (көп қабатты, ағаш үйлер) қарастыру. "Есік" негізгі пішінінің үлгілері. (Жапсыру)	коктейль түтіктері, қайшы, ақ қағаз парақтары 10*10 см, алдын ала көк түске боялған ватман. (Сурет салу) «Еркін тақырып» Міндеті: Балаларды ерте алған білімдерін пайдаланып қолөнер жасауға шақыру. Негізгі пішіндерді бекіту: "шаршы", "үшбұрыш". Балалар шығармашылығының өнімін жасау, әңгіме Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, "жаз" қалтасы. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	«Кішкентай кірпі» Міндеті: Балаларды тікбұрышты қағаздан кірпіні бүктеуге үйрету; бүктемелерді тегістеу арқылы парақты әр түрлі бағытта бүктеу дағдыларын бекіту; материалға (қағазға) табандылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу Оригами техникасымен кірпі фигурасын орындау. кірпі бейнеленген карточкалар (А4 форматы Материал: "кірпіден хат"; қағаз тіктөртбұрыштар (қабырғалардың ұзындығы 1:2 қатынасында); түрлі-түсті қарындаштар(Жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Жаннұр мен Айсанаға Кемпірқосақ түстерін атауға үйрету. (математика негіздері)	Аймира мен Айзереге Жаз туралы тақпақты қайталата отырып, балалардың сөздік қорын дамыту (сөйлеуді дамыту)	Жаннаға Жазғы ормандағы саңырауқұлақты мүсіндеуге үйрету. (Мүсіндеу)	Аринаға Акварельдің көмегімен жазғы гүлдерді салуға үйрету. (сурет салу)	Дамира мен Бектасқа жаз мезгілінің ерекшеліктерін атай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру)
Тәрбиеші мен	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ,				

баланың еркін қызметі	қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (<i>оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен</i>). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Емхана» №10 Мақсаты:балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. Керекті құрал жабдықтар:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. «Бейтаныс адамдар мен байланыс жүріс тұрыс ережелері» балаларға кеңес жүргізу				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Бөрік жасырмақ» Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөрік немесе басқа бір белгілі затын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Белбеу соқ» Ойыншылар екі-екіден жұптасып, шеңбер жасап тұрады. Бір ойыншы белбеуді алып, екіншісін қуға тиіс. Қашқан шеңбер жасап тұрған бір жұптың алдына келіп тұрған кезде, артық қалған үшінші ойыншы шеңберді	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Ат жарыс» Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, дөңгелек үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Үй артында ағаш» Ойынды топ бала болып ойнайды. Ойын тәртібі: қатысушылар бірінің қолынан бірі ұстап, дөңгелек тұрады. ойын бастаушы не белбеу, не ормал алады да дөңгеленіп тұрған топтың сыртын айнала жүргізіп былай дейді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Қуыр-қуыр қуырмаш» Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды. Содан соң екінші балаға: ортанғы саусағымды тапшы,-дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.

жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек. Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге кіріседі. Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады. Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады. Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып, бөрікке жібермеуге тырысады. Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды. Қайткенде де алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек. Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады	айнала қашады. Егер қуғыншы оны белбеумен соғып үлгеріп, өзі бір жұптың алдына келіп үлгерсе, оның орнын келесі ойыншы басады. (Дене тәрбиесі**)	болады. Ат кескін бетпердесін тақымға қысып мәреге шауып жету. Керекті құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі. (Дене тәрбиесі**)	Үй артында қол ағаш Желбау тартам, есік аш, деп бірнеше қайталанады. Дөңгеле тұрған балалар: Үй артында қол ағаш, Жел кірмесін, ескі аш-деп бірігіп жауап қайтады. Тұрған балаларға ұстасқан қолдарын ажыратпайды. Ол-есік ашпағанның белгісі. Енді: Үй артында қол ағаш, Жел бау тартам есік аш -деп жүгіріп жүрген бала өзі артындағы баланы артына ормалмен бір соғып қалады да, орамалды сол балаға тастай сала: Үй артында қол ағаш, Озам десең ала қаш-деп өзі сол бетімен жүгіре береді. Осының боларын біліп, әзір тұрған бала қол ағашты ала сала, әлгі балаға қарама-қарсы жүгіреді. Бұл кезде дөңгеле тұлған балалар Үй артында қол ағаш, Қол ағашты ала қаш. Бұрын келген балаға, Тездеп барда есік аш, деп барлық бала хормен айтады. (Дене	Егер екінші бала жасырушының ортаңғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады. Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жаксы білуі керек. 1. Бас бармақтан бастап шынашаққа дейін саусақтардың атын біртүгел атап береді: басбармақ, балан үйрек, ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек. Бес саусағын түгел жұмады. Тағы да бас бармағынан бастап, былай деп 5 саусақты түгел жазады. Сен тұр қойыңа бар, Сен тұр түйеңе бар. Сен тұр жылқыңа бар, Сен тұр сиырыңа бар. Сен кішкентай әлі жас екенсің, Қазанның қаспағын қырып же де, жыламай отыра тұр. Енді осы шынашақтың өзін алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да: Қуыр-қуыр, қуырмаш, Балапанға бидай шаш. Өжең келсе есік аш, Қасқыр келсе мықтап бас. Шынашақты шыр

	да, ойнаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)			тәрбиесі**)	айналдырып, баланың алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола беріп: Мына жерде қой бар, Мына жерде жылқы бар. Мына жерде жылқы бар, Мына жерде түлкі бар - деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Жаз уақытында жарақаттанудың және уланудың алдын алу»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 16.06-20.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.06.2025	Сейсенбі 17.06.2025	Сәрсенбі 18.06.2025	Бейсенбі 19.06.2025	Жұма 20.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Құрылыс ойыны: "Фигураны тауып, ата" Міндеті: балаларды геометриялық фигураларды білуге үйрету. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаға алдымен жақтаудағы фигураны, содан кейін оны қалған екеуінен ерекшелеп, сол суретті бояуды ұсыну. Ол білетін	Құрылыс ойыны: "Схема бойынша салу" Міндеті: балаларды схемаларға назар аударатын, қарапайым ғимараттарды орындауға үйрету. Материал: Құрылыс схемалары, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. Балалармен бірге олар білетін құрылыс бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсету. Картаны көрсету, онда не	Құрылыс ойыны: «Бөлшектерді қабаттастыру» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Материал: контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балаларға суреттерге беттердің бірінің көлемді бөлшектерін салу арқылы суреттерді салуға үйретеді. Балаларға картаны ұсыну және	Құрылыс ойыны: «Қоршау» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Барысы: құрылыс материалымен ойнайтын балаларға: "Сендерде құрылыс бар ма? Сен не салып жатырсың? Саша, сенде не бар? Үй. Ал сендеше? Сондай-ақ үй? Мен көріп тұрмын. Құрылыста жақсы құрылыс материалы бар. Сендердің үйлерің үшін жақсы қоршау салуға болады. Біз жаңа	Құрылыс ойыны: «Фигураларды қою» Міндеті: балаларды диаграммаларды қолдана отырып, геометриялық фигуралардан суреттер салуға үйрету. Материал: карталар-кескін диаграммалары, құрылыс жинағы. Ойын барысы. Балаларға кескіндерді орналастыру үшін схемалар мен геометриялық фигуралар ұсынылады. Тапсырманы орындағаннан кейін олар: "Сен бұл машинаны қандай фигуралардан жасадың? Бұл зымыран

	фигураларды және бояу үшін таңдаған түсін атауды сұрау. (Құрастыру)	бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды. (Құрастыру)	әдемі суреттер жасауды сұрау (бір бөлікті орнату мысалында көрсету).(Құрастыру)	құрылысты бастаймыз. Қоршаулар қандай болатынын көрейік. Біз үй салуды шештік Олардың жануарлары үшін. Үй салынды, енді Бізге қоршау керек. Тақталар кесілді, Қатты шегеленген. Тук-тук, перестук, Тақталар кесілді, Тук-тук, перестук Қатты шегеленген. (Құрастыру)	үшін саған қанша фигура қажет болды? Мұнда қанша бірдей фигуралар бар?"(Құрастыру)
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып,басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені1-3 оңға кейін 1-3солға бұру, 4-б.қ.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.қ.к. 4. Б.қ.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптарды орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу. Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.				
	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен,	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә,

шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Ойыншықтар Ойыншықтар көп екен, Бірге ойнайық, балақай. Көгорай шалғын көк екен, Жарысайық, алақай! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Космос» саусақ жаттығуы Күн - басты жұлдыз (солқолда күн бейнелен- ген - саусақтар бір- бірінен алшақорналасқа және доп ұстағандай), Алайналасында планеталар (оң қолында планеталар бейнеленген - «Күнді» айналдырған жұлдыр «ұшады»). Олар ұшады - кім қайда (солқол мен оңнан солға қарай «ұшу» қимылдарын жасаңыз) Жылдам кометалар (оңқол мен солдан оңға арай «ұшу» қимылдарын орындау). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Мамыр» саусақ жаттығуы Күректерді алдық, кереуеттерді қаздық. Бір екі! Бір екі! (күрек қимылына еліктеу) Олар тырманы да - алды, Төсектер таралды: Бір екі! Бір екі! (біз қимылдарды тырмамен имитациялаймыз) Қатардағы тұқымдар Жерге лақтырылды: Бір екі! Бір екі! (тұқым шашырауын модельдеу) Тез өсіңіз, бүршігіп, (саусақтарыңызды «тұмсықпен» бүктеу) Гүлді - пионды ерітіңіз! (екі қолдың саусақтарын ашу) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Көлік» саусақ жаттығуы Ұшып жатыр, Ұшып жатыр, Тікұшақ бұрандаларын айналдыру (қолдарыңмен бастарыңмен айналдыру). Олар сол жаққа барады (қолдың қозғалысы оңға қарай), Мұнда келу (қолдың солға жылжуы), Пойыздың жаңа рельстерінде (біз алдымызда түзу алақанмен айналамыз), Ал моторлы кемелер, кемелер (біз кемеліңіз тұмсығына еліктеп, «үйге» қолымызды бүктеп, өзімізден бағыт аламыз, толқындарды кесіп тастағандай) Олар құрлықтан теңізге шығады (біз алақанымызды қоштасқандай сілкеміз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Салат» Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұлдырға түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұлдырға түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұлдырға түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары- төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	«Ұшақ» оригами Міндеті: шаршы қағазды екіге бүктеу, балаларды әртүрлі негізгі формаларды қолдана отырып, бланкілер жасауға үйрету. (Жапсыру) "Шалғында" Міндеті: Әдемі композиция жасау қабілетін бекіту, ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру (бөлшектерді шеңберге айналдыру және алынған бөлшектерден композиция жасау). (мүсіндеу)	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: «Гүлдер дүкені» Міндеті: өсімдіктерді өсу орнына топтастыру, олардың сыртқы түрін сипаттау. Есте сақтау қабілетін, ойлау жылдамдығын, сөйлеуді дамыту. Ойын ережелері: Сатып алушы сатып алғысы келетін өсімдікті атамай, гүлдің қай жерде өсетінін көрсетуі керек. Сатушы зауытты біліп, оны атап, сатып алуды беруі керек. Ойын әрекеттері: қажетті картаны табу. Ойын барысы: Балалар сатушы және сатып алушы рөлдерін орындайды. Сатып алу үшін Сіз таңдаған өсімдікті сипаттауыңыз керек, бірақ оны атамаңыз, тек қай жерде өсетінін айту. Сатушы бұл гүлдің не екенін	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Ағашты сипаттама бойынша тап" Міндеті: балалардың ағаш түрлері, олардың сыртқы айырмашылығы мен ұқсастығы туралы білімдерін бекіту. Ағаштарды сипаттауға үйрету: жапырақтардың пішіні, тәжі мен бұтақтарының орналасуы, діңінің түсі мен мөлшері. Балалардың бір-біріне ағаштар туралы жұмбақтар жасау, ағаштың белгілерін оны атамай сипаттау қабілетін дамыту. Ойын ережесі: тәрбиешіні мұқият тыңдау, ағаштың суреттерін қарау. Ойын әрекеттері: жұмбақтар жасау. Ойын барысы: Балалар тәрбиешінің үстеліне келіп, өздеріне ұнайтын ағашпен	Музыка Тақырыбы: «Ертегі әлеміне саяхат» Ән тыңдау: «Қуыршақпен билейміз» Ән айту, үйрену «Қуып жет» дидактикалық ойыны Дидактикалық ойын: "Бағбан" Міндеті: жемістерге, көкөністерге, гүлдерге тән белгілерді анықтау. Біртұтас сөйлеуді дамыту. Есту зейінін дамыту. Ойын ережесі: карточканы тәрбиеші атаған бала алады. Ойын әрекеті: заттың сипаттамасы. Ойын барысы: Балалар карталарды төмен қаратып орналастырған үстелдің айналасында отырады. Бір бала бағбан. Суару ыдысымен ол балаларды айналып өтіп: "менің үлкен бақшам бар. Бар, Бекзат, бірдеңе ал". Бекзат өзіне суретті тандайды. Ол оған қарайды, содан кейін ол бейнеленген нәрсені сипаттайды, бірақ оны атамайды. Балалар болжайды. Ойынның нәтижесі: кім болжаса, бағбан болады. (Қоршаған ортамен	Дидактикалық ойын: "Алдымен не? Содан кейін не болады?" Міндеті: балалардың Табиғаттағы маусымдық өзгерістердің реттілігі туралы білімдерін нақтылау. Зейінді, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын ережелері: жүргізушінің бұйрығымен бастау. Ойын әрекеттері: суреттерді ретімен немесе тәрбиешінің тапсырмасы бойынша орналастырыңыз. Ойын барысы: мұғалім балалармен бірге суреттерді қарастырады. Оларды жыл мезгілдеріне сәйкес белгілі бір тәртіппен орналастыруды ұсынады. Екі баланы шақырады және сигнал бойынша олар суреттерді орналастырады. Қалғандары тапсырманың дұрыс орындалуын қадағалайды. Ойынның нәтижесі: тапсырманы дұрыс және жылдам орындайтын адам жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шабдалы» Міндеті: Балаларды заттар

		болжап, оны және тұрған бөлімді атауы керек, содан кейін ол сатып алуды береді. Ойынның нәтижесі: егер бала өсімдікке нақты сипаттама берсе, онда ол фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Вазадағы жемістер» Міндеті: ермексазdan мүсіндеу Ойықтарды алу үшін саусақтарыңызбен мүсіндеуді қолдана отырып, әр түрлі мөлшердегі табиғаттан мүсіндеуді үйрену. Түсті таңдауға үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	картаны таңдайды, бірақ басқа балаларға көрсетпейді. Олар өз орындарына отырады, ағаштың сипаттамасын ойластырады және кезек-кезек бір-біріне жұмбақтар жасайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс анықтама үшін бала фишка алады. Ойынның соңында кім көп фишкаларға ие болса, ол жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Алма мен алмұрт" Міндеті: Сопақ пішінді заттарды жасау әдістерін білуді бекіту (алақанның тік қимылымен домалату, саусақпен мүсіндеу). Алмұрттың сипаттамаларын беру кезінде тарту, тегістеу әдістерін бекітіңіз. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	таныстыру) "Қара өрік және лимон" Міндеті: Сопақ пішінді заттар мен олардың мүсіндеудегі бейнелері туралы балалардың идеяларын байытуды жалғастырыңыз. Көлемі мен түсі әртүрлі сопақ пішінді заттарды мүсіндеу әдістерін бекіту. Эстетикалық қабылдауды дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	мен олардың мүсіндеудегі бейнелері туралы идеяларын байытуды жалғастыру. Көлемі мен түсі әртүрлі пішінді заттарды мүсіндеу әдістерін бекіту. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел:				

	«Досы көпті жау алмас, Ақылы көпті дау алмас» «Отан отбасынан басталады» «Асықпаған арбамен қоянды қуып жетер»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Серуен Бақылау: Балабақша ауласының тазалығын бақылау. Мақсаты: тазалыққа, әсемдікке баулу. Еңбексүйгіштікке, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Тазалық-денсаулық кепілі. (мақал) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бақылау: Құстарды бақылау Мақсаты: құстардың түрлерін айыра білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Ақ көгершін, көгершін, Қолғанат құс сен едің. Бар кезіп қайт ел үшін, Кең дүниенің көлемін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты: Балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)	Бақылау: Ауа райын бақылау. Мақсаты: Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық. Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) Сұрақтар: -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау	Бақылау: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: аула сыпырушының еңбегін бағалай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. (мақал) 1. Еңбек ер атандырар. 2. Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, аула сыпырушы ағайдың еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)	Бақылау: Жеміс-жидектерді бақылау. Мақсаты: балаларға жазда өсетін жеміс-жидектер жайнда мағлұмат беру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Мен шиемін, шиемін, Күннің көзін сүйемін. Мен өрікпін, өрікпін, Айналаға көрікпін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Алаңдағы арамшөптерді жұлуға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын:

Еңбек: Участкедегі қағаз және ағаш қалдықтарны жинастыру. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) «Тауықтар мен балапандар» (дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 1-2 балаға балабақша туралы өлеңдерін қайталаты, әңгімелету. Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Қимылды ойыны: «Күн мен түн» Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	үшін не істеу керек? -Ауаның түсі, иісі бола ма? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Алаңды жинау. Мақсаты: Табиғатты аялауға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Түлкі мен қаздар» Мақсаты: Түлкі мен қаздың қимылын жасауға, жылдамдыққа баулу. Ойын мазмұны: Балалар залдың бір шетінде тұрады. Олар қаз болып ойнайды. Бір бала түлкі болады. Ол залдың екінші шетінде тұрады. «Түлкінің» қимылын жасап әнді «Түлкі» бастайды. Қаздың қимылын жасап, «Қаздар» оған жауап береді. Ән біткенде «аздар» қашады, «Түлкі» қуады. Ұсталған бала «Түлкі» болады. Түлкі: Қаңқ-қаңқ қалың қаз, Қашсаң пана табылмас. Қаздар: Қулықты қой, қу түлкі,	Қимылды ойын: «Әнші құстар» Мақсаты: Балаларды әр түрлі құстардың дыбысын сала білуге үйрету. Ойын шарты: Балалар әнші құстар болады. Тәрбиеші балаларға қай құстың суретін көрсетсе, сол құстың дыбысын, жүрісін қимылмен көрсетеді (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: көрсетілген белгіге дейін ара қашықтықта (4 метрдей) түлкі сияқты жүру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	«Ит пен қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын барысы: Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін «ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.

			Аузыңды жап әрі қаш! Түлкі: Мамыр, мамыр, мамыр қаз, Мамырламай бері бас. Қаздар: Қой, қой, түлкі, сұм түлкі, Балапандар әлі жас. Түлкі: Тыңдамаймын сөзіңді, Ұстап жеймін қане, қаш. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. Өзіндік іс-әрекет: еркін іс-әрекеттер.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау.Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу). Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу. Асқа бата				

	Асымыз дәмді болсын! Деніміз сау болсын! Ас болсын Әумин! Рақмет апайлар!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну: Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз

	балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қояды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	Жазғы табиғат көрінісі Міндеті: Жазғы күннің жылуын, ашық аспанды, жасыл шөп пен гүлдерді бейнелеу. (Сурет салу) «Гүлдер мен жәндіктер» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың	Күн мен су Міндеті: Күннің жарығын және судың мөлдірлігін көрсету, теңіз немесе көл жағасын салу. (Сурет салу) «Жемістер мен көкөністер» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен	"Ертегі әлемінде" Міндеті: Балалардың эмоционалды жауаптылығын ояту. Балаларға қиял-ғажайып бейнелерді салуға үйрету. Түпнұсқа мазмұнды және тиісті бейнелеу және экспрессивті құралдарды өз бетінше іздеуді бастаңыз. Ертегі сюжетін ойлап тапқан кезде қиялды көрсетуге шақыру. Сөзжасам, шығармашылық қиял және әзіл сезімін дамыту. Ертегілерге деген сүйіспеншілікті,	"Балалар балабақшадағы мерекеде билейді" Міндеті: Адамның фигурасын қозғалыста бейнелеу қабілетін дамыту. Кескіннің мәнерлілігіне қол жеткізуге үйрету (жақсы жеткізілген қозғалыстар, олардың әртүрлілігі; билеушілердің талғампаз көйлектері). Қарындаштармен сурет салу әдістерін бекіту, бояу кезінде әр түрлі күшті қарындашты басу мүмкіндігі. Бейнелерді жасауға эмоционалды оң көзқарасты дамыту. Материал: Пейзаж парақтары, қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-	"Балабақшада не қызықты болғанын сал" Міндеті: қалауы бойынша сурет салу Балаларды алған әсерлері негізінде суреттің мазмұнын ойлауға, суреттің мазмұнына сәйкес материалдарды таңдауға үйрету. Қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Әр түрлі материалдармен сурет салудың техникалық дағдылары мен дағдыларын бекіту. Қызықты тақырыптарды байқау, оларды бөліп көрсету және олар туралы өз пікірлерін білдіру

	түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	тәуелсіздікті, бастамашылықты тәрбиелеу. Ақ қағаз парақтары, таңдауға болатын көркем материалдар-бояулар мен щеткалар, гофрленген қағаз, желім, қайшы. Материал: А4 парақтары, түрлі-түсті қарындаштар (Сурет салу) «Инелік» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	түсті қарындаштар (әр балаға). (Сурет салу) «Көбелек» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	қабілетін дамыту. Материал: Түрлі жұмсақ реңктердегі қағаз, түрлі-түсті қарындаштар, балауыз қарындаштар, бояулар. (Сурет салу) «Шыбын» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (әр балаға). (Жапсыру)

			көк және бір көк, бір 6х6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)		
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Жүргізуші» №20 Мақсаты: жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. Керекті құралдар: руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, «бейтаныс балалар неліктен қауіпті» балалар мен кеңес жүргізу				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Ұлттық ойын: «Асау көк» Кешкі астан кейін мейманға ән салғызу, әңгіме-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Күн мен түн» Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Көгі-гөк» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Түлкі мен қаздар» Мақсаты: Түлкі мен қаздың қимылын жасауға, жылдамдыққа баулу. Ойын мазмұны: Балалар залдың бір шетінде тұрады. Олар қаз болып ойнайды. Бір бала түлкі болады. Ол	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ит пен қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын барысы: Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады.

	ертегі, жұмбақ немесе жаңылтпаш айтқызу мақсатында ұйымдастырылады. Әуелі үй иелері «ауылдың алты ауызын» айтады да, онан соң «қонақ кәдесі» деп мейманның өнер көрсетуін сұрайды. Түк білмейтін қонақты айып ретінде мінгізетін керме арқан «Асау көк» деп аталады. Кермеге мінген қонақ әрі-бері сүрінбей жүруі керек. (дене тәрбиесі**)	Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. (дене тәрбиесі**)	қызды «кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. «Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап: Гөк, гөк, көгі көк, Гөк, гөк, көгі гөк. Гөк, гөк, көгі гөк, -деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, «кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: «Жоғалтпандар!»-деп тапсырады. Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп «кемпірге» келеді. «Кемпір» Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп сұрайды. Балалар бәрі бірдей. Әлгің қайда - Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің біріңді алып қаламын, деп «кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін «кемпір»	залдың екінші шетінде тұрады. «Түлкінің» қимылын жасап әнді «Түлкі» бастайды. Қаздың қимылын жасап, «Қаздар» оған жауап береді. Ән біткенде «аздар» қашады, «Түлкі» қуады. Ұсталған бала «Түлкі» болады. Түлкі: Қаңқ-қаңқ қалың қаз, Қашсаң пана табылмас. Қаздар: Қулықты қой, қу түлкі, Аузыңды жап әрі қаш! Түлкі: Мамыр, мамыр, мамыр қаз, Мамырламай бері бас. Қаздар: Қой, қой, түлкі, сұм түлкі, Балапандар әлі жас. Түлкі: Тыңдамаймын сөзіңді, Ұстап жеймін қане, қаш. (дене тәрбиесі**)	Бұдан кейін «ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)

			қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15-минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Гимнастикамен айналысуға арналған кеңестер»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
 Жоспардың құрылу кезеңі: 23.06-27.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 23.06.2025	Сейсенбі 24.06.2025	Сәрсенбі 25.06.2025	Бейсенбі 26.06.2025	Жұма 27.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Күн, ауа және су – біздің сенімді достарымыз" Мақсаты: балаларды негізгі шынығу құралдары күн, ауада және сумен таныстыру. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: Тас блоктармен құрылыс (кірпіштер, тастар) Міндеті: - Үйдің немесе мұнараның макетін салу. - Қауіпсіздік талаптарын ескере отырып, көпір жасау. Топтық жұмыс: берілген уақыт ішінде ең тұрақты құрылымды салу. Материалдар: - Лего кірпіштері, ағаш блоктар немесе пластмасса кірпіштер. Тас немесе көбік блоктар (ауыр емес және қауіпсіз). Жұмыс беті (таза және берік). (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: Қағаздан және картоннан макет жасау Міндеті: - Қағаздан үйдің немесе басқа ғимараттың макетін құрастыру. - Қала көрінісін жасау үшін бірнеше макеттер құрастыру. - Қосымша: макеттерді бояу және безендіру. Материалдар: - Қалың қағаз, картон. - Қайшы, желім, таспалар. - Маркерлер, бояулар, түрлі безендіру элементтері. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: Тақта және магниттік блоктар Міндеті: - Тақтада қала жоспарын құрастыру. - Магниттік блоктардан ғимараттар жасау және оларды орналасуын жоспарлау. - Топтық жұмыс: берілген шектеулерге сай қала макетін жасау. Материалдар: - Магниттік тақта. - Магниттік блоктар немесе фигуралар. - Маркерлер (тақтаға жазу үшін). (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: Табиғи материалдардан құрылыс Міндеті: - Ағаш бұтақтардан және жапырақтардан үйлер немесе мүсіндер жасау. - Тастардан көпір немесе қоршау салу. - Табиғи материалдарды қолдана отырып, композиция құрастыру. Материалдар: - Ағаш бұтақтар, шөптер, жапырақтар. - Тастар, құм. - Желім (қажет болса), арқан немесе жіп. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: 3D пазлдар мен модульдік құрылыс Міндеті: - Нұсқаулық бойынша 3D пазл құрастыру. - Өз модульдік құрылымыңды жобалау және жасау. - Бөліктерді біріктіріп, үлкен мүсін немесе ғимарат жасау. Материалдар: - 3D пазл жинақтары. - Модульдік құрылыс элементтері. - Нұсқаулық кітапшалары. (Құрастыру)

Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ				
	Затсыз 1. Қолды белге қойып,басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені1-3 оңға кейін 1-3солға бұру, 4-б.қ.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.қ.к. 4. Б.қ.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын!	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жендер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Біз анам үшін бір қасық жейміз, әкем үшін бір қасық жейміз, Ит пен мысық үшін, Торғай Терезені қағып тұр, Маған қасық беріңіз... Түскі ас аяқталды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы

	Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Мен жерімді сүйемін Мен жерімді сүйемін, Жеріме дән себемін. Ауа таза болсын деп, Жылда ағаш	Табиғат Бұтақтарды сындырмай, Тазалықты сақтайық. Гүл өсіріп, су құйып, Табиғатты қорғайық. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жазда Көбелек те , гүл де бір Қызыл – жасыл күллі өңір Аспан төрі ақша бұлт Бау – бақшада барша жұрт Саңқылдаған саз әні Көлде құстың базары Жидек пісіп толады	Жаз Жазкелді жарқырап Мәз болды атырап Жасылға боялып Жайлайды жапырақ Күлімдеп күн жырлап Бұлақтар былдырлап Жас талға құс қонып әндетті жыр-жырлап.	Аралар Ара,ара,аралар, Гүл қауызын жағалар. Оны күткен ағалар, Шелек-шелек бал алар. (Сөйлеуді дамыту және көркем

	егемін. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		Бұл қай кезде болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Сіз картоптың қалай өсетінін білесіз бе?» Міндеті: балаларды картоп отырғызумен, өсірумен, жинаумен таныстыру. Шығу тарихымен таныстыру. Карточкаларды жердегі картоп түйнектерінің даму ретімен орналастыруды үйреніңіз. Ойлауды, визуалды есте сақтауды дамыту. Ойын ережелері: мұғалімнің әңгімесін мұқият тыңдау, карточкаларды дұрыс ретпен орналастыру, қиын жолдастарға көмектесу. Ойын әрекеттері: карталарды ашу. Ойын барысы:	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын "Біл, ата" Міндеті: балаларды жануарлардың аттарына үйрету, тапсырмаға сәйкес суретті тез табу. Сыртқы түрі, не жейтіні, қайда тұратыны туралы айту. Есте сақтау, сөйлеу, визуалды қабылдауды дамыту. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балалар тобына тапсырма береді, үстелде жатқан карточкалардың арасынан белгілі бір жануарды табыңыз. Сұрақтарға жауап беру: "бұл кім? Ол	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Гүл дүкені" Міндеті: бөлме өсімдіктерін сипаттау, олардың маңызды белгілерін табу, өсімдікті сипаттау арқылы тану дағдыларын жетілдіру. Ақылдылықты, белсенділікті және ойлаудың тәуелсіздігін дамыту. Дүкендегі мінез-құлық ережелері туралы білімді бекіту. Ойын ережелері: сатушы гүлді сатады, егер сатып алушы бұл туралы жақсы айтқан болса. Ойын әрекеттері: сатушыны санау; өсімдіктің сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші жаңа дүкен ашылғанын айтады.	Музыка Тақырыбы: «Жемістер мен көкөністер» Өн тыңдау: «Жемістер мен көкөністер» Г. Абдрахманова Өнді айта жүріп, балаларды қимылдауға үйрету. Дидактикалық ойын: «Жемістер мен көкөністерді ажырат» Дидактикалық ойын: "Не туралы айтатынымды тап" Міндеті: балаларды аквариум балықтарын тануға тән белгілерді сипаттауға үйрету. Есту зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. Жолдастармен ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Ойын ережелері: жұмбақты өз бетінше шешуге кедергі жасамаңыз. Тәрбиешіні мұқият тыңда. Ойын әрекеттері: болжау, осы балықтың суреті бар картаны таңдау. Ойын барысы: Тәрбиеші үй жануарлары дүкенінен	Дидактикалық ойын: " Балықты құйрығынан біл" Міндеті: балаларды балықты құйрығымен тануға үйрету. Бөгде адамның назарын аудармай, белгілі бір мақсатты есте сақтау қабілетін дамыту. Дене бөліктерінің мақсатын өз бетінше бөліп, оларды сөзбен анықтау. Сөйлеуді, зейінді, есту анализаторын дамыту. Табиғи бұрыштың тұрғындарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Ойын ережелері: айналмалы үстел ойынға қатысушыларға кезек-кезек беріледі. Сөздерді бірге айту көрсеткіге картаны таңдауға көмектеседі. Көрсеткіні айналдырған адам оны «Тоқта!».

	тәрбиеші балаларға картоптың шығу тарихы туралы айтады. "Екі мың жыл бұрын Оңтүстік Американың тұрғындары Перу тау бөктерінде картоп өсірді. 1565 жылы испандықтар Еуропаға таңғажайып өсімдік әкелді. Бірақ алдымен онымен не істеуге болатынын ешкім білмеді. Картоп ерекше, бұрын-соңды болмаған гүлдер үшін бағаланды. Кавалерлер картоптың гүлдерін асыл ханымдарға берді, олар оларды бал көйлектеріне байлады. Содан кейін ғана бұл өсімдіктің түйнектерін жеуге болатыны белгілі болды. Бірақ картопты әр бақшаға отырғызуға уақыт	қайда тұрады? Ол не жейді?» Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишкалар алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жүк көлігі» Міндеті: Ермексазды бетіне жағуды үйренуді жалғастыру, түсін таңдау. Балаларда жүк көлігін сылақ бейнесінде жеткізуге деген ұмтылысты ояту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Мұнда қанша гүл бар. Оларды не сатып алу керек, сен бір шартты орындауың керек: гүлді атама, бірақ оны сипатта. Сипаттамаға сәйкес, сатушы сен қандай гүл сатып алғың келетінін болжайды және оны саған сатады. Сатушы санауышпен таңдалады. Ойынның нәтижесі: көбірек гүл сатып алған адам жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Қалағаныңды мүсінде" Міндеті: еркіндік пен шығармашылықты дамытуды жалғастыру, өз ниеті бойынша бейнелер жасау мүмкіндігін дамыту. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	аквариумға балық сатып алғанын айтады. Ол қандай балық сатып алды, балалар шешуі керек. Содан кейін тәрбиеші балықтың сыртқы түрін сипаттайды, оның сипаттамалық ерекшеліктерін көрсетеді. Балалар атайды. Тәрбиеші балықтар бейнеленген карточкаларды қояды және олар талқыланған картаны таңдайды. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Кішкентай Қонжық оның тостағанынан бәрі жегенін қалай көрді" Міндеті: мүсіндеуде ертегі бейнесін жасауды үйрету. Бөлшектердің пішінін, олардың салыстырмалы мөлшерін, бір-біріне қатысты орналасуын бере отырып, аюдың фигурасын мүсіндеуге үйрету. Мәнерлі бейнеге жеткізу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Ойын әрекеттері: сөздерді айту, көрсеткіні айналдыру. Ойын барысы: карточкалар үстелге қойылады, тәрбиеші балықтардың тек құйрықтарын жасырғанын айтады. Құйрығы көрінген балықты біліп, атау керек. Таңдалған бала жебені айналдырады, барлығы хормен бірге: "жебе, жебе, айналдыр. Барлық карталарға көрін. Саған қандай құйрық көрінсе, бізге тез көрсет. Токта!"Көрсеткі көрсететін картаны балалар кейінге қалдырады және болжайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап үшін балалар фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Қауырсынды, түкті, тікенді» Міндеті: көркем

	қажет болды. Қазіргі уақытта картоп отырғызылып, машиналардың көмегімен қазылады. Сол машиналар оны сұрыптайды. Картоптың жеке сорттары крахмал жасауға барады, одан кейін біз желе мен тұздықтарды дайындаймыз". Осы оқиғадан кейін мұғалім балаларды картоптың даму кезеңдерімен таныстырады (суреттерді көрсетеді). Содан кейін ол үстелдегі суреттерді араластырады және балаларға картаны таңдауды түсіндіре отырып, тақтаға тізбек қояды ұсынады. Ойынның нәтижесі: белсенді балаларды тәрбиеші көтермелейді. (Қо ршаған ортамен				материалдармен тәжірибе жасау жануарлар денесінің құрылымын беру үшін пластикалық материалдармен және көркем құралдармен тәжірибе жасауға қызығушылық тудырады. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	таныстыру) «Ақ лақ» Міндеті: бағанды илектеу, оны бүгу және екі ұшынан стекпен кесу әдісін қолдану. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылташтар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Жұмбақ: Аласа тал, Тамаша тал. Самсап тұр алмасы. Ол алқызыл,қанқызыл, Боялғанша, алмашы! (Қызанақ)				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар				
	Серуен Мезгіл: Жаз Көлік түрлерін бақылау.	Серуен Мезгіл: Жаз Түймедақ гүлін бақылау.	Серуен Мезгіл: Жаз. Жаңбырды бақылау. Мақсаты: Балаларға	Серуен Мезгіл: Жаз. Табиғат әсемдігін бақылау.	Серуен Мезгіл: Жаз. Ағашты бақылау. Мақсаты: Ағаш

Мақсаты: Балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіңдер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касемсот. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, зымыран т. б жатады. Оларға керектенетін жанармайлар: бензин, соляркалармен т. б сол сияқты. (Қоршаған ортамен	Мақсаты: Түймедақ гүлінің басқа гүлдердің ерекшелігін бақылау. Басқа гүлдермен салыстыру. Балалар, түймедақ гүлін білесіңдер ме? Түймедақ гүлінің бейнесі қалай? Түймедақ гүлінің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. Ал, күлтешелері ақ, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. Және күй талғамайды, кез келген жерде өсе береді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тақпақ жаттау: Үзіп алсаң сен бір гүл, Үзіп алсам мен бір гүл, Не қалады сиқынан, Қызыл - жасыл жерден бұл? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендер аспанда не көріп тұрсыңдар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжып жатыр? Жаңбыр бізге не үшін қажет? Жаңбыр қандай? Жаңбыр жауғанда не болады? Жаңбыр қай мезгілде жауады? .(Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жау, жау жаңбыр, Жау жаңбыр. Арық суы мол болсын! Жауған жерің шөп болсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Соқыр теке» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету. Ойынға керекті құралдар: Көз байлайтын орамал. Ойынның шарты: Балалардың арасынан санамақ арқылы бір	Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі»табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) Неге осы жерді не үшін ең көрікті жер деп ойлайсыңдар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Тақпақты жаттау: Жаз келіпті дегенше, Алма пісіпті дегейсің. Бақшамызда ендеше,	туралы мағлұмат беру. Ағаштардың жыл мезгіліне байланысты құбылыстарын түсіндіру. Ағаш қандай? Ағаштар бізге не үшін қажет? Ағаштар қай мезгілде көктейді? Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар? Ағаштардың түсі өзгере ме? Ағаштардың өсуі үшін не қажет? Ағаштың 300 - ден астам түрі бар. Ағаштар көбінесе көп жылдық болып келеді. Ағаштар көміртегін сіңіріп, от - тегін бөліп шығарады. .(Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Көгілдір аспан да, Көк сеңгір тастар да Құлпырып жайнайды, Мамыр гүлін ашқанда. Қымыздық теремін, Көп қызық көремін. Апама сәукеле Гүлдерден өремін.

	таныстыру) Тақпақ жаттау: «Тракторшы» - Папа, мен де тракторшы, Моторымды бұрап берші; Кәне, келші жәрдем ет,- деп,- Оталғышты тарттым ептеп. Тракторым тыр - тырлады, Түтін шықты бұрқылдады; Сонша болмай гүрілдеттім Жер жыртуға жүріп кеттім. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Аққу - қаздар» Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіңдер ме?		бала таңдалып алынады. Оның көзін орамалмен байлайды да, беске дейін санап айналдырады. Сөйтіп, соқыр теке Басқа балаларды ұстауға кіріседі. Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстап алса, сол бала соқыр теке болады. Сондықтан балалар соқыр текеге ұсталмауға тырысады. Солай ойын жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы қоқыстардан тазарту. Мақсаты: Бір - біріне көмектесіп, еңбектену дағдыларын қалыптастыру. Керекті құралдар: Қалақша, қолғап, шелектер.	Алма теру көбейсін. Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (жеміс - жидек) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қуып жет» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек»әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа,	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ұлттық ойын: «Арқан тарту» Мақсаты: Ұлттық ойынды жаңғырту, ойынға деген

	- Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі. Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Үйдегі көліктерін жуу. Мақсаты: Ата - аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу. Керекті құралдар: Көлік жууға арналған сұйық сабын, шүберек.	Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Ойынның шартын бұзбай аяғына дейін ойнауға үйрету. Ептілікке тәрбиелеу. Ойын шарты: Сатушы		жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.	қызығушылықтарын арттыру. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаштарға су құю, арам шөптерін жұлу. Мақсаты: Ағаштарға қамқорлық көрсетуге баулу. (су құю, бұтақтарын сындырмауға үйрету) Керекті құралдар: Күрек, шелек, су.

	бояуларды түгендейді, түстерге бөледі. Ал бояулар өз түстерін есте сақтаулары керек. Сатып алушы келіп: сәлематсыз ба? сіз бояу сатасыз ба? Сатушы: сізге қандай түс керек? Саудагер: маған ақ түс керек десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал саудагер қашқан түсті ұстап алса ол түс саудагерде қалады. Егер ұстай алмаса ол бояу дүкенге келіп басқа түс болып қайта сатылады. (Дене тәрбиес**) Еңбек: Гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз.			

	- Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру «Әтеш» Музыка әуенімен әтеш бейнесіне еніп тәрбиеші кіреді: Ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку. Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. Тәрбиеші: Көзімізді ашайық, Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық,

	Жаттығулар жасайық. Жалпы жетілдіру жаттығуы: 1. Балалар төсекте жатып, бастарын оңға, солға бұрады. 2. Балалар төсекте жатып, қолды екі жаққа созу, жұдырықтап жұму. 3. Балалар төсекте жатып, велосипед тебу. 4. Қолтырауын болып, бір қырынан төсек үстінде аяқ - қолды созу. 5. Балалар төсекте отырып, бір - біріне қарап сәлемдесу. Тәрбиеші: Балалар кәне шеңбер құрайық. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге шықты» шик - шик - шик. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұқсас төсеніштермен жүру. 6. Табандар арқылы жүру. Балалар енді беті - қолымызды жылы сумен жуып, сүлгімен сүртінейік. Балалар кәне жарты шеңберге тұрайық. Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық. Көріскенше күн жақсы, Сау - саламат болайық.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін,

	Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Көкөніс бақшасында не піседі?» Міндеті: Көкөністердің пішінін, түсін және сипаттамалық ерекшеліктерін суретте беруге үйрету; суреттің құрамымен жұмыс істеу – заттарды қағаздың бүкіл парағына біркелкі орналастыру, олардың арасында аздап бос орын қалдыру, заттар үшін берілген қағаз парағының мөлшеріне сәйкес келетін шаманы табу; қылқаламды тегіс ұстап, нысандарды кең дөңгелек сызықтармен бояу. Тәрбиешіде көкөністердің суреттері бар тақырыптық	«Саңырауқұлақтар» пуантилизм техникасында салу. Міндеті: Затты парактың ортасына қоюды, дәрекі болуды, заттың бүкіл кеңістігін нүктелермен толтыруды, жапырақтың төменгі жағындағы шөпті бейнелеуді үйренуді жалғастыру. Дәстүрлі емес сурет салу техникасымен таныстыру - "пуантилизм", шөпті щеткамен бояйды, оны бүкіл қадалармен қағаз парағына жағады. Ормандағы мінез-құлық ережелері туралы түсінік қалыптастыру. Балалардың танымдық қызығушылығын арттыру. Табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Материал: Қағаз, қарапайым	«Көк және қызыл құстар» Міндеті: Балаларды суретте поэтикалық бейнені жеткізуге, тиісті түс схемасын таңдауға, құстарды қағазға әдемі орналастыруға үйрету. Акварельмен сурет салу, қылқалам мен бояуларды дұрыс қолдану қабілетін бекіту. Бейнелі, эстетикалық қабылдауды, бейнелі түсініктерді дамыту. Материал: Қағаз сұр немесе басқа ашық түсті, гуашь немесе акварель бояуы, щеткалар, палитра, су құтысы, майлық (әр балаға). (Сурет салу) "Мысық" Міндеті: Балаларды мысық жасаудың қарапайым	"Құстар ұшады" Міндеті: Суретте өмірден қарапайым сюжетті көрсетуге үйрету; табиғи құбылыстың түсін жеткізу, құстардың контурын ажырамас жолмен көбейту, құстың пішінін, құрылымын және пропорцияларын талдауға үйретуді жалғастыру. Сурет салу ретін анықтау. Ұшу кезінде қанаттардың пішінінің өзгеруін жіберу. Сурет салудың әртүрлі әдістерін қолдануға үйрету. Әр түрлі элементтерді салу үшін щетканы дұрыс таңдау қабілетін бекіту. Түс сезімін дамыту. Материал: Акварель, гуашь, көбік губка, № 10 қылшық щетка, № 6 пони, № 3 синтетика, А4 парағы, майлықтар, су шыныаяқтары. (Сурет салу)	"Еркін жұмыс" Міндеті: Балалардың сурет мазмұнын ойластыру және идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Акварельмен сурет салуды жалғастыру. Шығармашылықты, бейнелі идеяларды дамыту. Өз жұмыстарын қарастыру, қызықты бейнелерді бөліп көрсету, жұмыстарды бағалау қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. Материал: Таңдау үшін әр түрлі форматтағы ақ қағаз, акварель, бояғыштар, щеткалар, су құтысы, майлық (әр балаға). (Сурет салу) "Көйлек және галстук" Міндеті: Өз қолымен қағаздан көлөнер жасауды үйрену.

	суреттер, үш сурет – шеңберге көкөністер салынған, олардың екеуі дұрыс емес композициямен (бірінде көкөністер тым кішкентай және бір – бірінен, екіншісінде-керісінше). Материал. Пейзаж парағының жартысы, түрлі түсті пішіндер, түрлі-түсті қарындаштар. (Сурет салу) «Бақа» Міндеті: Бақа жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу. Материал: Жасыл түсті екі жақты оригами қағазы, фломастер. (Жапсыру)	қарындаш, гуашь, су банкалары, майлықтар. (Сурет салу) «Қоян» Міндеті: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Балалардың қағаз парағын әртүрлі бағытта, әртүрлі тәсілдермен бүктеу қабілетін қалыптастыру. Сындарлы ойлауды, шығармашылық қиялды, көркемдік талғамды дамыту. "Қоян" туралы әңгіме, иллюстрациялар, жұмбақтар. Балалар шығармашылығының өнімін жасау. Оригамиді кезең-кезеңімен орындау. Материал: АҚ және сұр түсті екі жақты қағаз, қайшы, схема, фломастер (Жапсыру)	формасымен таныстыру, негізгі формада шаршы, сызықтарды дұрыс бүктеу және тегістеу мүмкіндігі. Осы тақырып бойынша иллюстрацияларды көрсету, оқу құралын үйрену. Мысық жасаудың бастапқы кезеңі. Материал: Түрлі түсті тоналды қағаз, қарапайым қарындаш, фломастер. (Жапсыру)	"Көгершіндер" Міндеті: Балаларды көгершін жасаудың қарапайым формасымен таныстыру, негізгі формада шаршы, сызықтарды дұрыс бүктеу және тегістеу мүмкіндігі. Осы тақырып бойынша иллюстрацияларды көрсетіңіз, оқу құралын үйрену. Көгершін жасаудың бастапқы кезеңі. Материал: Түрлі түсті тоналды қағаз, қарапайым қарындаш, фломастер(Жапсыру)	* Баланың ұсақ моторикасын, зейінін, шығармашылығы мен қиялын дамыту. * Оригамиямен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, тәрбиешіні кезең-кезеңімен орындау. Көйлекті безендіру. Материал: • 13x21 түсті қағаз (көйлек үшін), 3x6 (галстук үшін); * қайшы; * түсті картонның жартысы; * PVA желімі; (Жапсыру)

Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (<i>оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен</i>). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Балықшылар» картотека №5 Ойынның мақсаты:Балаларды балықшылардың еңбегімен таныстыра отырып, еңбек құралдарымен және оларды қалай пайдаланатынын білгізу. Қажетті атрибуттар:ау, қармақ, балықтар.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Шертпек» Ойнаушыларды орындыққа отырғызып болғаннан кейін, ойын жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Айдапсал» Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ шеңбердің сыртына шығып, ал екінші топ шеңбердің ішінде қалады. Ойынды басқарушы сыртта тұрғандардың есімдерін ұйде отырғандарға қойып, өзі белгілеп алады. Содан кейін сырттағы ойыншыларды бір-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Хан талапай» Бұл отырып ойналатын, негізінен қыз балаларға арналған ойын. Оған төрт-бес үміткерден қатысады. Ойын үшінмен қояндар күркесі асық таңдап алынады. Он бірінші асықтардан ерекше өзге түске (қызыл, нежүресінен отырады. көк) боялған болуы шарт бір-бірден асық-үйірісудің	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Қимылды ойын «Қояндар» Залдың бір шетіне 5-6 үйшіктер сызылады. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарсы бетте күзетшінің үйі бар. Үймен қояндар күркесі арасында ойнайтын алаңдар болады. Қояндар күркелерінде Күзетші күркелерінен қояндарды жайылысқа шығарады. Қояндар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Қимылды ойын «Кім шапшаң?» Балалар саппен келе жатып, тәрбиеші белгі берісімен, жан-жаққа бытырап, ойнап кетеді. Екінші белгімен тез өз орындарына тұра қалады. Тәрбиеші «1,2,3» деп санағанша балалар тұрып үлгеруі керек. Кімнің тез, дұрыс тұрғанын атап айтылып, жаңылған балаға ескерту беріледі.

	көзін екі қолмен бастайды. Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі маңдайынан шертіп кетеді. Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады. Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады. Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)	бірлеп шақыра бастайды. Ойынның шарты бойынша , сырттан кірген ойыншылардың ішінен өз есімі берілген ойыншыны табуы керек. Таба алмаған ойыншылар айыптылар қатарына барып отырады. Ал өз есімі берілген ойыншыны тапқандар соның қасына барып отырады, айып тартады. Айып тартушылар көпшіліктің ұйғаруымен өлең айтады, би билейді, т.б. өнер көрсетеді. (дене тәрбиесі**)	қорытындысы бойынша ойыншылар кезектерін бөліседі. Бұдан соң алғашқы ойыншы қос уыстай ұстаған бар асықты ортаға үйіруі керек. Қалған ойыншылар аңдысын аңдап өзге асықтардан ерекшеленген «ханға» қадалады. Себебі, хан алшы түссе, барлығы тарпа бас салып, ортадағы асықтарды, хан талапай жасауы тиіс. Хан кімнің қолында кетсе, келесі үйірі кезегі соған беріледі екен, хан мен бірге қолына ілінген асықтардың санына қарай ұпай жазылады. Хан алшы түспеген жағдайда үйірген ойыншы шашылған асықтардың бүгі мен бүгін, шігі мен шігін, алшысымен-алшысын, тәйкесімен мен тәйкесін бір-біріне соғып, кенейлер бір-біріне тимей қалғанша ұпай жинайды. Көздеген асығы үшінші бір асыққа тиіп кетсе немесе бөгде асықты қозғап қалса да ойынның бұзылғаны.	секіреді, билейді, ойнайды. Тәрбиеші «түлкі» келіп қалар үйлеріңе қайтыңдар дегенде үйлеріңе астынан еңбектей өтеді. Ойынға шыққанда да орындық астынан еңбектей шығады. Ойынға шық дегенше күркелерінде отыра береді. (дене тәрбиесі**)	(дене тәрбиесі**)

			Онда кезек келесі ойыншыға беріледі. Осы ретпен әр ойыншы жинаған асығының санына қарай ұпай жинайды. Межелі ұпай санын (100 не 50 немесе 80-40) ойын жүргізуші алдын ала белгілейді. Межеге бұрын жеткен ойыншы жеңімпаз болып саналады. Ескерту: Асықтарды бір-біріне тигізу кезінде қолмен сүйретіп апаруға, орыннан қозғап түзетуге болмайды. Ойынның соңына дейін ханға бірде-бір асық тимеуі керек. Себебі ол –хан. (дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Улы өсімдіктер»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 30.06-04.07.2025 жыл

Күн тәртібінің	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма

кезеңдері	30.06.2025	01.07.2025	02.07.2025	03.07.2025	04.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме:«Дәрі-дәрмектер мен дәрумендер» Мақсаты: балаларды дәрі-дәрмектерді өз бетінше қолдану қаупімен таныстыру. Балаларда ересектердің рұқсатынсыз оларға қол тигізбеу әдетін қалыптастыру.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Әр түрлі мөлшердегі мысықтарға арналған үйлер" Міндеті: "үлкен-кішкентай" ұғымдарының білімін бекіту; сындарлы дағдыларды, сөйлеуді дамыту. Барысы: қуыршақ мысықтардың аянышты мияулауына назар аударады, өйткені олардың үйлері жоқ, оларға суық. Балалардан котяттарға арналған құрылыс материалдарынан котяттардың мөлшеріне сәйкес келетін үйлер салуды сұрайды. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны:"Қуыршақ қалашығы" Міндеті: жалпы сюжет бойынша ғимараттар құруды жалғастыру. Өз қалауы бойынша құрастыру қабілетін қалыптастыру, тілек пен бірге тыныш құра білуге тәрбиелеу Материал: призманың текшелері мен кірпіштері, цилиндрлер. Ойын барысы. - Қараңдаршы, біздің қуыршақтарымыз қатты ренжіді, оларда өрт болды, қаладағы барлық үйлер өртенді. Сондықтан оларға көмектесіп, жаңа үйлер салу керек. Ойыншықтарымызға көмектесейік, біз өз үйлерімізді	Құрылыс ойыны: "Балаларға арналған сыйлықтар" Міндеті: балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру; қол шеберлігімен жаттығу. Ойын: балаларға балаларға сыйлықтар жасауды ұсынады, Астана мреkesіне орай барлығы сыйлықтар алуы керек. Түсті қағаздан әр түрлі сыйлықтар құрастырады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Балаларға арналған сыйлықтар" Міндеті: балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру; қол шеберлігімен жаттығу. Ойын: балаларға балаларға сыйлықтар жасауды ұсынады, Астана мреkesіне орай барлығы сыйлықтар алуы керек. Түсті қағаздан әр түрлі сыйлықтар құрастырады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны:"Балалар қалашығы" Міндеті: шартқа сәйкес құрылыс материалынан пәндік конструкцияларды жасау қабілетін жандандыру. Сындарлы дағдыларды жетілдіру. Ойын: балаларға ойнауға арналған атрибуттары бар ағаш құрылыс материалы ұсынылады – машиналар, ағаштар, адамдар мүсіншелері және т. б.(Құрастыру)

		жасаймыз, біз өз ғимараттарымызды ойлап табамыз. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Затсыз» 1. Қолды белге қойып, басты оңға-солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. Арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып, бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып, бүгілген аяқта орында бақаша секіру Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды

	Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау,				

дайындық	қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Жазғы гүл Көріп жаздың қызығын, Гүлден гүлге самғаймын. Гүлдің ерке қызымын, Гүлден өзім аумаймын. Шаршағанда ырғалып, Гүл үстінде дем алам. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бақытты баламыз «Балдырғанбыз»- балдаймыз, Бақытты өмір таңдаймыз. Шаттық - думан көңілді, Болашаққа жалғаймыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Жаз» Жаз келіп жадырап, Балалар ойнайды. Далада асыр сап, Ойынға тоймайды. Көк шығып айнала, Құлпырып гүлдермен, Жер жүзі жайнайды, Құстар кеп сайрайды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жаз мезгілі Көңілді жаз, тамаша, Ән саламыз жараса. Тақпақ айтып, би-билеп, Ойнаймыз-ау таласа. Көңілді жаз, тамаша, Күледі күн, қараса. Жағасында ойнаймыз, Жалаң аяқ балаша. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Алақай жаз келді Алақай , алақай Жаз келді көңілді Гулдентіп қоршаған Сұлу өмірді. Достармен,достармен. Ойнаймыз асырсап. Көбелек қуамыз, Сайда асырсап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жануарды оның бір бөлігінен біл» Міндеті: балалардың табиғат бұрышындағы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Дене бөліктерін салыстыру қабілетіне тәрбиелеу. Құрылымның сипаттамалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың кімге	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын "Жәндіктерді ата" Міндеті: балаларды жұмбақтарды шешуге үйрету. Ақылдылықты, ақыл-ой операцияларын дамыту. Жәндіктер, олардың сыртқы түрі, әдеттері, пайдасы мен зияны туралы білімдерін бекіту. Экологиялық ойлауға тәрбиелеу.	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Жұмбақ жасыр, біз табамыз!» Міндеті: балаларды жәндіктерді сипаттамалық белгілері бойынша сипаттауға, сипаттамасынан білуге үйрету. Байқауды, зейінді, тұрақтылықты және ерікті зейінді	Дидактикалық ойын: "Шындар мен тамырлар" Міндеті: балалардың көкөністерде жеуге болатын тамырлар – тамырлар және жеуге болмайтын шындар бар екендігі туралы білімдерін бекіту. Оның бөліктерінен бүкіл өсімдікті құрастыруға жаттығу. Ақылдылықты, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережелері: сіз өзіңіздің тамырларыңды немесе шындарыңды тек сигнал бойынша іздей аласыңдар.	Дидактикалық ойын: «Алдымен не? Содан кейін не болады?» Міндеті: балаларды сюжеттің реттілігін, себеп - салдарлық байланыстарды түсінуге үйрету. Ойлау операцияларын, қиялды, байқауды, үйлесімді сөйлеуді, өзін-өзі бақылауды дамыту. Табиғатқа деген қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын ережесі:

	тиесілі екенін анықтау. Көрнекі анализаторларды, ойлауды, тапқырлықты дамыту. Жануарларға деген жақсы қарым-қатынасты тәрбиелеу. Ойын ережесі: бір картаны алыңыз, жануарды анық, қатты атау. Ойын әрекеттері: жануарларды болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші үстелге карточкаларды артқы жағымен орналастырады. Шақырылған бала келіп, картаны алып, оны қарап, денесінің бір бөлігі бейнеленген жануарды атайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап үшін бала фишка алады.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Еркін тақырып»	Ойын ережелері: сұралған адам жауап береді. Ойын әрекеті: болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға қорапта жасырылған жәндіктерді болжауды ұсынады. Жұмбақ жасайды. Жәндіктерді дұрыс тапқан бала оның суреті бар картаны алады. 1. Алтын шыбын деген не? Үйде бал болу үшін ұшады. Біздің омартадан қиын және батыл.... (ара). 2. Тікұшақ қақпаның жанындағы түймедаққа түсті, Алтын көздер, бұл кім? ... (инелік). 3. Бұтақтан жолға, шөптен эпидемияға дейін Серіппе секіреді, шыршаның жасыл артқы жағы (шегіртке)..(Қоршаған ортамен таныстыру) «Менің қалам» топтық жұмыс Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен	қалыптастыру. Белгілі бір ережелерді сақтау, мінез-құлқыңызды бақылауға үйрету қабілетіне тәрбиелеу. Ойын ережелері: жолдастарды мұқият тыңдау. Ойын әрекеттері: жұмбақ жасау, қимылдарға еліктеу. Ойынның барысы: "біз Сізбен бірге клирингте екенімізді елестетіп көрейік, ал сіздер барлық жәндіктерсіздер. Сіз қандай жәндіктер болатынын ойлау, бірақ дауыстап айтпау. Тәрбиеші шақырған бала оны атамай-ақ ойлаған жәндік туралы айтады. Қалғандары оның кім екенін болжауы керек. Егер жауап дұрыс болса, балалар болжанған жәндіктердің қозғалысына еліктейді. Ойынның нәтижесі: жұмбақты сәтті шешкен бала осы жәндіктің бейнесі бар фишка алады.(Қоршаған ортамен таныстыру)	Ойын әрекеттері: жұпты табу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледі. Олардың бірі шындарды, екіншісі тамырларды береді. "Барлық шындар мен тамырлар араласып кетті. Бір, екі, үш, жұбынды тап!"- дейді тәрбиеші. Сигналдан кейін балалар жұбынтабады. Ойынның нәтижесі: бір-бірін тезірек табатын жұп жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жүзім шоғыры» Міндеті: Ермексаз бөлшектерін алақандардың арасына айналдыруды және оларды картонға саусақпен жоғарыдан тегістеуді үйренуді жалғастыру. Саусақтарды тартып, ұштарын дөңгелетіп, бетін тегістеуге үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	тәрбиешіні тыңдау. Ойын әрекеттері: суреттерді ретімен орналастыру. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың алдына бірқатар картиналар қойып, өлең оқиды:"балалар" Бір кішкентай тышқан, Және кішкентай Бақа, Және кішкентай көкек, Әзірге олар еш жерде кездескен жоқ. Өйткені күзенде тышқан бар, Бақа өзенінің жанында, Және жоғары куку Ол ұяда отырады. Бірақ тышқан шығады, Бақалар секіреді, Және кішкентай көкек Ол оларға ұядан түседі. Осы кезден бастап тышқан, Және кішкентай Бақа, Және кішкентай көкек Олар мәңгі дос болады.

	Міндеті: өз жұмысының мазмұнын өз бетінше ойластыру және идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. (Мүсіндеу)	ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	«Бәйтерек төбесіндегі шар» Міндеті: цилиндр тәрізді заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		Балаларға өз әрекеттерін түсіндіре отырып, суреттерді ретімен орналастыру ұсынылады. Ойынның нәтижесі: белсенді балаларды тәрбиеші көтермелейді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Көк тулар» Міндеті: төртбұрыш тәрізді заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i> , серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i> , көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру.				

Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту.
 Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру.
 Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.
 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.

Зиян келтіруші құрт-құмырсқаларды бақылау Бақылау. Шыбын-шіркейлердің алуантүрлілігі туралы балалардың ұсынысын жалпылау. Зауза қоңыз бақша және бөлімшеде үлкен зиянды қандыағаштардағы жапырақтарда жиі кездесетін зиян келтірушілер мен шыбын-шіркейлерді танып біліп және атау (құрт, шынжыр табан көкөніс өнімдерінің зиян келтірушілер болып табылады; қырыққабат жейтін ақ- көбелек қырыққабаттың жапырақтарын жейді). Сырт пішіні ерекшеліктері және тіршілік әсер	Саңырауқұлақтарды бақылау. Суреттер бойынша анықтау: (ақ, саңырауқұлақ, қоңыр саңырауқұлақ, түлкішек жеуге жарайтын, қозықұйрық, маслята), зәрлі (шыбынжұт, жалған бозарыңқы улы саңырауқұлақ) Бақылау Саңырауқұлақтардың атауын толықтыру және нығайту (бөлімшеде өсетін улы саңырауқұлақ, сурет бойынша және қозықұйрық орманда өсетін саңырауқұлақ); бөлу керек (шәпкесі әр түрлі, аяғы-ақ), саңырауқұлақтар нақты орындарда өседі, яғни нақты ағаш және қуыстарда өсуге бейімделген (тереккұлақ көктеректе, маслята қарағайда, ақ	Құрт-құмырсқаларды бақылау (инелік, ара, маса, шыбын, көбелек) Бақылау Шабындықта, бала бақша учаскесінде, ағаштарда, өзеннің айналасында шыбын-шіркейлердің алуантүрлілігі туралы балалардың ұсынысын біріктіру, көп түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара, масалар өмір сүретін тағы басқа жерлерде; ашық белгісі бойынша құрт- құмырсқалар топтарының көрсетілген жиі кездесетін өкілдері бойынша атауында және айырмасында жаттығу (көлемі, бояуы, дененің жеке бөлігінде); құрт-құмырсқалар пайдасы жөнінде ұғымды толықтыру (аралар бал жинайды, өсімдіктерге зиянын тигізетін құрт-	Бақылау: Табиғаттағы өзгерістерді бақылау. (жел, салқын, жаңбыр т.б.) Мақсаты: Ауа райындағы өзгерістерді аңғарып айта білуге үйрету. Олардың жыл мезгіліне байланысты өзгеріп отыратыны жайлы айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жау-жау жаңбыр, жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. Сұрақтар: -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада ауа райы қандай? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Ойын алаңын жинау. Мақсаты: Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Ақ сандық, көк сандық»	Күнді бақылау Мақсаты: күн жарық пен жылудың көзі болып табылатыны туралы түсінік қалыптастыру, балаларға жазда ауа райының жағдайы туралы түсінік беру; маусымдық киімнің атауын бекіту. Бақылау барысы. Жазғы жылы күннің шуағын тамашалаймыз. Алақандарыңды күннің шуақтарына тосыңдар. Нені сезіндіңдер? Күн-Жер бетіндегі жарық, жылу және өмір көзі. Оның барлық жағына жарық пен жылу таралады. Жазда ол қатты қызады, сондықтан балалар жеңіл жүреді (жеңілдетілген киімде, бас киімде). Тәрбиеші күн күндіз жоғары тұратынын атап көрсетеді - көшеде ыстық; таңертең және

етулер туралы өнер-білім және ұсынысты кеңейту. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен көздестіру: сарымсақ тұнбасымен, күлмен суару, толарды жинау. Өсімдіктер және шыбын-шіркейлердің өмірлері аралығында өзара байланыс пен өзаратәуелділікті орнатуға үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады?(Қоңыз) 2.Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс,	саңырауқұлақ қайында); зиянды және жейтін саңырауқұлақтарды ажырата білу керек.	құмырсқаларды инеліктер жейді); «құрт - құмырсқа»түсінігін қалыптастыру,құрт-құмырсқаның мәнділік жалпы белгісін ажыратуға үйрету. Құрт-құмырсқаларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1.Бар екен бір мақұлық ұннан майда, өз басын айдайды екен қиян жайға, Ұстасаң үгітіліп жоғалады, дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек) 2.Жүрген ізің байқалмаған, жүдеу қызым қайқаңдаған (Инелік) 3.Біреуге найза түйрейді, өзі де сондай күрейді (Ара) Мақал-мәтел: Бақа батпағына,Балық көліне. Тақпақ: «Көбелектің жыры» Н. Айтөв Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым	Мақсаты: Күштілікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Ойынды жүргізуші өлеңдетіп. «Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!» Соңғы «арт» сөзі балаларға берілген белгі, ол айтылған кезде қол ұстасып отырған балалар тез тұруы керек. Қайсысы қарсыласын арқалап кетсе, арқадағы бала үй жануарларының дауыстарын салуы керек. (Дене шынықтыру) Жеке жұмыс: Ұзындыққа секіру. Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	кешке күн төмен, сондықтан салқын болады. Күн ұзақ созылады, түн қысқа болады. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: - серуендеуден қашан қайтамыз, күннің қайда жүретінін қалай байқаймыз? - Неге жаздың басталғанын сеземіз? - Күн жарқын және ұзақ жарқыраған кезде өсімдіктерге не болады? Ыстық ауа райында бас киімдер (Панама, кепка) не үшін кию керек? Жазда адамдар не киеді? Күн сәулесінен қайда жасырынуға болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Зерттеу қызметі: екі тасты қояды. Біреуі- күн, екіншісі- көлеңкеде, онда қараңғы болу үшін ағаш жәшікпен жабылған. Біраз уақыттан кейін қандай тас жылы екенін

	Хан басына қонған құс.(Шыбын) Тақпақ: «Қарақұрт» С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпен жем аулайды. Қарнында он үш нүкте бар, Аяғында түк те бар. Мекендер шөл даланы, Малды, адамды шағады. Жылы желді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын«Ұшқалақтар » Балаларға (сол аяқты сілкі отырып, оң аяққа алға секіру, одан соң оң аяқты сілкі отырып, сол аяққа, ал қорытындысында сол аяқпен жылжу және біруақытта		талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. Жаңылтпаш: Инелік илеуде иленбейді. Итбалық итмұрынды иіскемейді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Шалғындықта үш сайыс» Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Гербариды жинау. Құрғату. Ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетінше орындауға үйрету. Өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Кім қайда тұрады?»		тексеріңіз. Күн астында заттар көлеңкеден тезірек қызады деген қорытынды жасау. «Үлгіні сал» қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу. Тәрбиеші құмға тастан жасалған үлгі қоюды ұсынады. Мақсаты: қиялды дамыту. Еңбек қызметі. Кіші топ балаларына аумақты жинауға көмек көрсету. Мақсаты: еңбекқорлықты дамыту, балаларға көмек көрсету. (Еңбек қызметі) «Күн және ай» қозғалмалы ойындары. Мақсаты: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу. (Дене тәрбиесі**) «Бұлт пен күнді сал» құммен ойындар Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту Жеке жұмыс: «Кұрсауға түс».

	екі аяқпен жерге түсу) үш дүркін секіруді орындауға үйрету. Сапаның адамгершілікті-еріктісіне тәрбиелеу: оң нәтижелердің табысындағы шыдамдылықты, табандылықты көрсету. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Зиян келтірушілермен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку) Тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға үйрету; ниет- нәтиже шығаруға тәрбиелеу. Еңбек құралдарын жұмыстан соң орнына қоюға үйрету. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Жұмбақтарға шешулер» (күрт-	Ережесімен таныстыру: саңырауқұлақты, егер білмесең жұлмау керек; қажет болмаса жұлмау керек (тіпті зиянды саңырауқұлақты аңдар жейді); түбіріне зақым келмеу үшін саңырауқұлақты пышақпен кесу керек. Экологиялық мәдениетке тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Сырты бүтін, Іші түтін (Саңырауқұлақ) Мақал-мәтел: Ас аданың арқауы. Тақпақ: «Саңырауқұлақ тергенде» С.Оспанов Айтайын қызық сендерге: Саңырауқұлақ тергенде	Учаскеде қоректенетін шыбын-шіркейлер, жануарлар мекендерінің өмір сүру ортасы туралы білімдерін кеңейтіп бекіту; әуесқойлықтарын тудыру Өзіндік іс-әрекеті Ойын түрін таңдауындағы дербестік, әрекеттің жетілдіру.		Мақсаты: нысанаға лақтыруды жаттықтыру.

	кұмырсқалар) Жұмбақтарды шешуге талаптандыру, шешуін табу кезінде белсенді болу. Өзіндік іс-әрекеті Балалардың ойынының мазмұнын және тақырыбын біріктіру және дамыту. Ойын мағынасын жүзеге асыру және құру кезіндегі белсенділігіне тәрбиелеу.	Тығылып жерге қалғандай, Біреулер теріп алғандай, Қойғандай елді жақтырмай, Жатады екен таптырмай. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Адымдарды сана» Адымдарды санауды бекіту; (адымдардың санын аз жасай отырып) тапсырма бойынша алаңда қозғалу. Кеңістікті бағдарлай білуге бекіту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Қажеттілік бойынша Учаскіде үнемі тазалықты сақтауға қоқыстарды жинауға тәрбиелеу (бұтақша және тағы басқалар.). Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Саңырауқұлақты кім			

	бірінші жинайды?» Жеуге келетін және жеуге келмейтін саңырауқұлақты ажырата білу және тани білу; өз таңдауын негіздеу. Өзіндік іс-әрекеті Ойын кезінде балалар іс-әрекеттерін бір- бірімен келісе отырып жетілдіру.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру.			

	Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Мысықтар Мысықтар оң жаққа Өарап ұйықтап жатыр, ұйқы сұрап мияулап жатыр көздерін жұмып мяу мяу мяу. Көзімізді ашып арқаға жатып тырнағымен тырналанып жатыр. Төрт аяқтап тұрып мойынымызды жоғары созып мияулаймыз мяу мяу мяу. Отырып башпайларымызды уқалаймыз, аяғымызды сипаймыз. 2 Майтабанның алдын алу. (2 минут) Мысық сияқты аяқтың ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру ,жүру орнымызға қарай жүгіру. Орындықта отырып оң аяғын сол аяғына қойып табандағы нүктелерге массаж жасау, аяқтарын ауыстырып табандағы нүктелерге массаж жасау, (3- 4 рет) 3 Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ашулы мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды төмен қаратып арқамызды жоғары көтеру. 10 сек Мейрімді мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды жоғары созу, белімізді созу. 10 сек Мысықтың құйрығы тізеге тұрып қолымызды санымызға қою оңға солға құйрық сияқты тербелу ақырын сосын жылдам. 4 Демалу жаттығулары Мяууу мяууу мяуууу Фррр фрррр фрррр 5.Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. (дене шынықтыру**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға

	аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Сәнді көйлек киген қыз» Міндеті: Балаларды адамның фигурасын салуға, көйлектің пішінін, бөлшектердің пішіні мен орналасуын, олардың мөлшеріне қатынасын беруге үйрету. Бүкіл параққа үлкен сурет салуды үйренуді жалғастырыңыз. Қарындаштармен сурет салу және сурет салу әдістерін бекіту. Алынған нәтижелерді бейнеленген тақырыппен салыстыра отырып, басқа балалардың суреттері мен	«Мен анаммен (әкеммен) балабақшадан үйге қалай барамын» Міндеті: Балалардың ата-аналармен кездесуден қуанышын суретте жеткізуге деген ұмтылысын ояту. Адамның фигурасын салу қабілетін бекіту, ересек пен баланың фигурасының мөлшеріндегі айырмашылықты жеткізу. Алдымен қарапайым қарындашпен негізгі бөліктерді оңай салу, содан кейін баланың таңдаған материалымен әр түрлі әдістерді қолдана отырып бояу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: Пейзаж парақтары,	«Отан неден басталады» Міндеті: туған жерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу; әр балаға өз елінің азаматы ретінде сезінуге мүмкіндік беру; балалардың туған қаласы туралы білімдерін кеңейту және бекіту, қаланың Елтаңбасымен таныстыру; Материалдар: түрлі-түсті қарындаштар, қағаз парақтары, стендтер, Отан, Туған жер, Қазақстан туралы плакаттар (Сурет салу) «Біз халық колөнершілеріміз» оригами Міндеті: Матрешка қуыршағын аппликация техникасында жасау. - балаларды аппликация	«Түлкі мен қоян» ертегісіндегі кейіпкерлер Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Міндеті: Балаларға «Түлкі мен қоян» ертегісінің кейіпкерінің сурет салуды үйрету. Балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту. Балаларды әдемі сурет сала білуге тәрбиелеу Материал: гуашь, майлықтар, клеенкалар графикалық бейнесі бар А4 парақтары. (Сурет салу) " Жазғы орманда (ұжымдық панель)" Міндеті: Негізгі бүктеу элементтерін (парақтың шетін ортасына қарай бүктеп, квадратты диагональ бойынша бүгу, квадраттың	«Бағдаршам» Міндеті: бағдаршам туралы мәлімет бер отырып, қылқаламмен жұмыс жасауға үйрету. Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту, қиялдарын жетілдіру Материал: парақтар А4, гуашь, қылқаламдар, стакандар, салфетка, клеенка. (Сурет салу) «Қызғалдақтар» оригами Міндеті: Балаларда эстетикалық қабылдауды дамыту, балаларды гүлдердің сұлулығын көруге үйрету, оларды аппликация арқылы жеткізу: жұқа сабақты, екі есе бүктелген қағаздан— гүлдер, жапырақтарды кесу; пішіндерді параққа

	суреттерін бағалау, қызықты шешімдерді атап өту қабілетін дамыту. Материал: Қарапайым графит қарындаш, акварель, Пейзаж парақтары, щеткалар, бояғыш, су құтысы, майлық. (Сурет салу) «Өрт сөндіру машинасы» оригами Міндеті: балаларды өрт сөндіруші мамандығымен, жұмыста қажетті құралдармен, өрт сөндіру машинасымен таныстыру. Арнайы көлік туралы білімді бекіту - өрт сөндіру машинасы; өрт сөндірушілердің жұмысы туралы білімді бекіту; Балаларға оттың қауіптілігі туралы түсінік беру; логикалық	қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар, маркерлер, акварельдер (әр балаға). (Сурет салу)	техникасымен таныстыруды жалғастыру; - ұсақ моториканы, шығармашылық қабілеттерін дамыту; - жұмыста дәлдікке, табандылыққа тәрбиелеу. - Балаларға осы ойыншықтардың адамдарға әкелетін қуаныш, сүйіспеншілік, мейірімділікті сезінуге мүмкіндік беру; -Балаларды трафаретпен жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру, пішін, түс сезімін дамыту (үйлесімді түс комбинацияларын таңдау) (Жапсыру)	бұрыштарын ортасына қарай бұғу) және "есік" негізгі пішінін қолдана отырып, әртүрлі пішінді тәждері бар ағаштарды қалай жасауға болатынын көрсету. Ұжымдық панель жасау. Өз көңілеріңізді басқаларға кедергі жасамай, тиісті орынды табуға үйретіңіз. Зейінді, есте сақтауды, жазықтықтағы бағдарды дамыту. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, танымдық әңгіме оқу, әңгімелесу, қарау, көрсету, ойын жаттығулары. Ұжымдық панель жасау. Материалдар: Дайын ағаш пішіндері, үлгілері. Түрлі-түсті қағаз өлшемдері мен түстері; желім, қайшы, майлықтар. (Жапсыру)	тігінен әдемі орналастыру. Материал. Ұзартылған қағаз, түрлі-түсті кесу қағазы, қайшы, желім. Алдын ала жұмыс. Әр түрлі көктемгі Гүлдерді қарастыру. Түрлі пішіндегі түстерді салу. Сабақты өткізу әдістемесі. Тәрбиеші балалардан көктемгі гүлдерді қалай білетіндерін сұрайды. Олардың атын нақтылайды. Қызғалдақтарды кесуді және жабыстыруды ұсынады. Вазада тұрған гүлдерді көрсетеді. Балалардың назарын гүлдердің түсіне аударады. Гүлді екі есе бүктелген қағаздан қалай кесуге болатынын көрсетеді. Балалар бөліктерді кесіп, 2-3 қызғалдақтың суретін жасайды (міндетті емес). (Жапсыру)

	ойлауды, кеңістіктік үйлестіруді дамыту (бөлшектерді картонға орналастыру мүмкіндігі); Сақтық пен өзін-өзі сақтау сезімін тәрбиелеу. Жабдық: өрт сөндіру машинасының суреті, түрлі-түсті қағаз, желім, щеткалар, 1 түсті картон, қайшы, шүберек.(Жапсыр у)	«Әжемнің орамалы» Міндеті: аппликация техникасында бұйымдарды орындау қабілетін дамыту. Сәндік қосымшаларға қызығушылық тудырады. Бөлшектерді желімдеудің дұрыс техникасын үйретуді жалғастыру. Геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді бекіту. Психикалық процестерді дамыту (зейін, есте сақтау, ойлау). Эстетикалық талғамға, сәндік- қолданбалы өнерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Жауаптылық пен мейірімділікке тәрбиелеу. (Жапсыру)			
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру.				

	«Ұшқыш» картотека Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтеуге, ұйымшылдыққа, достыққа баулу. Қажетті атрибуттар: ұшқыштың бас киімі, билет, дүрбі				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Ақсерек-көксерек» Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды Ақсерек-ау ақ серек Бізден сізге кім керек. 2-ші Ақсерек –ау ақ серек	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Орамал тастамақ» Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы (тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Көтермек» Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім біріні бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен бірге күш сынасады. (Дене тәрбиесі**)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ақ сандық, көк сандық» Мақсаты: Күштілікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Ойынды жүргізуші өлеңдетіп. «Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!» Соңғы «арт» сөзі балаларға берілген	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Хан алшы» Бұл ойынға 5 немесе 10 бала қатыса алады. Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық «хан» асығы. Асықтар тізіліп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер хан асығы бүк, шік, тайқы-қалыптарымен түссе, бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. Егер бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса,

	Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)	береді. (Дене тәрбиесі**)		белгі, ол айтылған кезде қол ұстасып отырған балалар тез тұруы керек. Қайсысы қарсыласын арқалап кетсе, арқадағы бала үй жануарларының дауыстарын салуы керек. (Дене тәрбиесі**)	онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында хан асығы кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Балаларды мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруға тәрбиелеу»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы

2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07-11.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезендері	Дүйсенбі	Сейсенбі 08.07.2025	Сәрсенбі 09.07.2025	Бейсенбі 10.07.2025	Жұма 11.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеті: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
		Құрылыс ойыны: Топтық жобалары Міндеті: - Топпен бірге қала макетін жасау (ғимараттар, жолдар, саябақтар). - Жобаны жоспарлау және рөлдерді бөлу. - Құрылыс процесін үйлестіру және қорғау. Материалдар: - Барлық алдыңғы материалдар (конструкторлар, қағаз, табиғи материалдар). - Үлкен жұмыс үстелі немесе жер.	Құрылыс ойыны: Стратегиялық құрылыс ойындары Міндеті: - Қысқа мерзімде көпір немесе мұнара жасау. - Құрылыс элементтерін пайдаланып, берілген міндетті шешу (мысалы, ауыр жүкті құрылыс көтеретін көпір). - Басқа топпен жарысу. Материалдар: - Конструкторлар (LEGO, магниттік, ағаш). - Қосымша құралдар (резеңке жолақтар, жіптер, қағаз). - Таймер (уақытты бақылау	Құрылыс ойыны: «Сенің үйің қайда?» Міндеті: құрылыс бөлшектерінің пішінін мағыналы қабылдауды дамыту; суреттегі бөлшекті тек визуалды анализатордың көмегімен тану. Материалдар: ойынның құрылыс бөлшектері. Құрылыс бөлшектері бейнеленген карталар. Ойын барысы: ойыншылар 2-ші топқа бөлінеді: бір топта құрылыс бөлшектері бар басқа картада егжей-тегжейлері бар балалар өз орындарын алады (сызылған шеңберлерде	Құрылыс ойыны: "Аяқ киім" Міндеті: балалардың шығармашылық және конструкторлық қабілеттерін, қиялын, тапқырлығын дамыту; модельдеу мен құрастыруда, схемаларды құруда жаттығу жасау; өз бетінше үйрету, тапсырмаларды орындау тәсілдерін табу және оларды орындау; бейнелі кеңістіктік ойлауды дамыту. (Құрастыру)

		- Қаламдар, сызғыштар, жоспарлау құралдары.(Құрасты ру)	үшін).(Құрастыру)	тұрады). Ойынның қалған мүшелері карточкаларды алады-бұл жаңа үйге көшуге шақыру. Үйінді басқа біреумен шатастырмау үшін Сен үйлердегі бөлшектерді мұқият қарап, картада көрсетілгендей таңдауың керек. "Сенің үйің қайда?" балалар үйлеріне жүгіреді. Үй толығымен қоныстанғаннан кейін барлық тұрғындар өз карталарын көтереді. Тәрбиеші мен үйлердің "иелері" тұрғындардың қай үйге жиналғанын және бәрі өз үйін дұрыс тапқанын тексереді. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Жалаушалармен» 1.Тік, түзу тұру. Жалаушалар иықта оң қолды жазумен басты сол жаққа бағыттау.Б.қ.кейін келесі жаққада осылай істеу. 2. Жалаушаларын кеуде тұсында жинақы ұстап,денені оңға1-4 кейін солға 1-4 айналдыру. 3. Жалаушаларын алдарында ұстап, жоғары көтеруден артқа шалқайып кейін алға иіліп тізе бүгіп отырудан б.қ.к. 4. Арқаға жатып, қол мен аяқты біркелкі көтеруден, жалаушаларын башпайға тигізу. 5. Аяқты алшақ ашып отырып,оң кейін сол аяқ башпай жаққа иіліп жалаушаларын тигізу. Тізені көтермеуге тырысу. 6. Жалаушаларын төмен, денені тік ұстап,қос аяқтан алшақ аяққа ауысып секіру сәтінде жалаушаны көтеру жоғары. Түсірген сәт б.қ.к.Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				

	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.(Сөйлеуді			

дамыту және көркем әдебиет).					
		«Қуыр-қуыр қуырмаш» Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жыл мезгілдері Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер. (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің сен (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың	«Кірпі» Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Достық» Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			төменгі ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға (спираль тәрізді қимылдарды маңдай ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет		Дидактикалық ойын: "Аквариумда не тұрады?" Міндеті: балаларды балықтарды сипаттамалық белгілері бойынша сипаттауға және оларды сипаттауға үйрету. Байқау қабілетін тәрбиелеу. Балалардың ойлау, есте сақтау, зейін, сөйлеу процестерін белсендіру. Ұжымда ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Ойын әрекеті: балық	Дидактикалық ойын «Аквариумда не өседі?» Міндеті: балаларды балдырларды сипаттауға, олардың маңызды белгілерін табуға, балдырларды сипаттамадан тануға үйрету. Байқау қабілетін тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін белсендіру. Жолдастың жетістіктерінен ләззат алу қабілетіне тәрбиелеу. Ойын ережелері: балдырларға нақты сипаттама беру,	Музыка Тақырыбы: «Астана-бас қалам» Ән тыңдау: «Астана» Ән жаттау: «Біз шадыман баламыз» (Ә. Бейсеуов, С. Қалиев). Дауыс жаттығулары: «Баспалдақ». Дидактикалық ойын: "Ненің бұтағы?" Міндеті: жабық өсімдіктердің сыртқы түрін нақтылау. Өсімдікті жапырақтары, гүлдері арқылы тануға үйрету. Зейінді, визуалды анализаторларды дамыту. Табандылыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Жануарды сипаттамадан біл» Міндеті: табиғат бұрышында ұсталатын жануарлар туралы білімді бекіту. Оларды сипаттамадан тануға үйрету. Зейінді, есту қабілетін, есте сақтау қабілетін дамыту. Жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Ойын әрекеттері: жануардың сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: тәрбиеші таңдаған балалардың бірі табиғат бұрышындағы

		туралы сипаттамалық әңгіме құрастыру. Ойын барысы: Тәрбиеші жұмбақ жасырады: "терезеде тоған бар, онда балықтар тұрады. Шыны жағалауларда балықшылар жоқ". Балалар аквариумды табады. Тәрбиеші аквариумды балықпен толтыруды ұсынады. Бір-бірден балалар үстелге келіп, карточкаларды бір-біріне айтпай алады. Содан кейін олар өз карталарында балықты кезекпен сипаттайды. Қалғандары табады. Егер балық деп шешсе, карта үстелге қойылады. Ойынның нәтижесі: дұрыс болжанған балық үшін бала фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Қара қозы» Міндеті: Балаларды төрт аяқты жануарды мүсіндеуге үйрету (сопақ денесі, басы, тік аяқтары). Мүсіндеу әдістерін бекіту:	мұқият тыңдау. Ойын әрекеті: балдырлардың сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: тәрбиеші балдырлар бейнеленген карталарды шығарады. Бұл өсімдіктер суда, аквариумда өседі дейді. Олардың біреуіне сипаттама береді, оның суретін тауып, атауын ұсынады. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап берген балакөп фишкаларды алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Құлыншақ» Міндеті: Балаларды Филимонов ойыншықтарымен (құстар, жануарлар) таныстыру. Оларға деген жағымды эмоционалды қатынасты ояту. Осы ойыншықтардың айрықша ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету: әдемі тегіс пішін; жарқын, талғампаз жолақтар. Мұндай ойыншықты қалыпқа	Сөздік: дөңгелек, сопақша, ұзартылған, тегіс, өрескел, ойылған. Ойын ережелері: жүргізуші атаған адам ғана өз болжамдарын айта алады. Бір-біріне кеңес беруге рұқсат етілмейді. Ойын әрекеттері: балалардың жауаптары. Ойын барысы: тәрбиеші балалармен бірге бөлме өсімдіктерін қарастырады, оларды атайды. Содан кейін ол бөлме өсімдіктерінің жапырақтары бейнеленген карталарды шығарады. Бұл жапырақ немесе гүл қандай бөлме өсімдігінен екенін білуді ұсынады. Ойынның нәтижесі: өсімдікті дұрыс атаған адам бала фишка (Қоршаған ортамен таныстыру) «Көйлекті қыз» Міндеті: Ермексازдан мүсіндеу киімнің, дене мүшелерінің пішінін бере отырып, адамның фигурасын мүсіндеуге үйрету: пропорцияларды сақтау. Бұрын үйренген әдістерді қолдана отырып, балалардың таныс заттарды мүсіндеу қабілетін бекіту (домалау, тарту, қысу; бөлшектерді біріктіру, бекіту нүктелерін	жануарды (сыртқы түрі, тіршілік ету ортасы, тамақтануы) сипаттайды, қалғандары табады. Ойынның нәтижесі: кім жануарды бірінші атаса, оның суреті бар картаны алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Күшікпен ит» Міндеті: цилиндрден мүсіндеу әдісін бекіту, қарапайым композицияны өз бетінше жасау, бөліктерді мөлшеріне қарай байланыстыру. Балаларды мүсіндеуде қимылды ойын бейнелерін жасауға үйретуді жалғастыру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

		алақандар арасында домалату, жануарлардың мүсінделген денесіне бөліктерді бекіту, бекіту орындарын тегістеу, шымшу және т.б. сенсоримоторлық тәжірибені дамыту.. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	келтіруге деген ұмтылысты ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	басу және тегістеу). Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Еңбектің наны тәтті, Жалқаудың жаны тәтті»				
	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Серуен		Мезгіл: Жаз Көлік түрлерін бақылау. Мақсаты: Балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен	Мезгіл: Жаз Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық	Мезгілі: Жаз Шөптерді бақылауы. Мақсат: Балаларға шөп туралы мағлұмат беру. Балалар шөп туралы не білесіңдер? Шөп қайда өседі?	Мезгіл: Жаз Басқа топтың балаларының жазғы киімдерін бақылау. Мақсаты: Балаларды толық ойларын жеткізе сөйлей білуге баулу.

		таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіңдер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касемсот. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, зымыран т. б жатады. Оларға керектенетін жанармайлар: бензин, соляркалармен т. б сол сияқты. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: «Тракторшы» - Папа, мен де тракторшы, Моторымды бұрап берші; Кәне, келші жәрдем ет,- деп,- Оталғышты тарттым ептеп.	жауап бере білуге баулу. Балалар сендер жұмыс істей білесіңдер ме? Ендеше бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күреді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бір, екі, үш, Бойға жинап күш. Шынығамыз, шаттанамыз, Үлкен жігіт боламыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Орамал» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында	Шөптер қашан көктей бастайды? Шөптің қандай пайдасы бар? Шөптің адамдарға, жан - жануарларға тиер пайдасы қандай?Шөптің адамдарға тиетін пайдасы көп.Малдардың жейтін азығы. Шөптің малдар жейтін салалысы және жемейтін ұзын арамшөп түрлері болады. Ауылда адамдар шөп шауып, қыстаққа мал азығын дайындап алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Кешкілік пе, күндіз бе, Өсіп тұрған көкті үзбе. Туған жерді далаға, Тастағалы жүрміз бе? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: « Шырмауық» Мақсаты: Балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты: Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрады да бір - бірінің қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып	Көрші топтың балаларын өздерімен салыстыра білу. Балалар көрші топтың балаларының аттарын білесіңдер ме? Олар қалай ойнайды екен? Олардың апайларының аттары кім? Көрші топта неше ұл бала, неше қыз бала бар екен? Санайықшы. Олар қалай киініп алыпты? Тәртіптері қалай екен? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бала, бала, баламыз Бақшамызға барамыз Күні – бойы қызыққа Батамыз да қаламыз. Мен гүлдерді жұлмаймын Торғайларды кумаймын Айтқан сөзді тыңдаймын Апашымды сыйлаймын (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Тышқан мен мысық» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын шартын бұзбай, тату ойнауға дағдыландыру.

		Тракторым тыр - тырлады, Түтін шықты бүркылдады; Сонша болмай гүрілдеттім Жер жыртуға жүріп кеттім. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Аққу - қаздар» Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіндер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі.	орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы қоқыстарды жинау. Мақсаты: Балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. Керекті құралдар: Қолғап, шелек. Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тақпақты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын	біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы арам шөптерді жұлу. Мақсаты. Бірлесіп еңбектенуге баулу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш, қап.	Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып бір - бірінің қолынан ұстап тұрады. Екі бала таңдалып алынып, біреуі тышқан – қашушы, екіншісі мысық - қуғыншы болып сайланады. Тышқан шеңбердің іші - сыртымен қашады, ал мысық тышқанды ұстап алуға тырысады. Шеңбер құрып тұрған балалар мысықтың тышқанды ұстап алуына кедергі жасайды. Егер мысық тышқанды ұстап алса, басқа балалар мысық пен тышқан болып сайланады. Сөйтіп балалар ауысыу арқылы ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Арам шөптерді жұлу, гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Ауланы көзінің қарашығындай сақтауға баулу. Керекті құралдар: Қолғап, шелек, қап.

		Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Үйдегі көліктерін жуу. Мақсаты: Ата - аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу. Керекті құралдар: Көлік жууға арналған сұйық сабын, шүберек.	ойнау.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлендер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту				

	және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып оң қолымызды сол аяғымызды жоғары көтеріп, түсіреміз. Қол аяғымызды ауыстырып қайталаймыз (3- 4 рет) Төрт аяқтап тұрып шынтакқа тіреліп алақанымызбен иегімізді ұстап оң аяғымызды созу, сол аяғымызды созу, (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққы отырып арнайы шұлықтарын киіп жүру. Отырып табанымызды сипалау. 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ойын: Тербеледе ағаштар екі қолымызды жоғары көтеріп оңға солға еңкею. Жаңбар жауды қолымызды жоғары көтеріп шапалақтау. Жапырақтар жерге түсті тіземізді бүкпей еденге қолымызды тигізу. 4. Демалу жаттығулары Жел соқты уууу уууу уууу Жапырақтар желмен ұшты шшш шшш шшшш 5. Тамақ ауруларын алдын алу Фито шаймен тамағымызды шаю, ішу.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Бірлік берсін басыңа, Береке берсін асыңа. Әумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті		Монотипия "тоған" техникасында сурет салу Міндеті: Балалардың Пейзаж туралы білімдерін бейнелеу өнері жанры ретінде бекіту. Пейзажды бейнелеудің дәстүрлі емес техникасымен таныстыру-Монотип, оның бейнелеу ерекшеліктерін көрсету, симметрия ұғымын бекіту. Балаларды пейзажды табиғаттан ғана емес, оны өзі ойлап табуға болатындығына жетелеу. Балалардың композиция жасау, ойлап тапқан сюжетке сәйкес түс схемасын өз бетінше таңдау қабілеттерін дамыту. Материал: Пейзаж парағы,	"Африка Жануарлары. Жираф" Міндеті: Балаларды суретте жануардың бейнесін беруге үйретуді жалғастыру, оның құрамдас бөліктерінің пропорционалды қатынасын, оның тән ерекшеліктерін (ұзын аяқтар, ұзын мойын) сақтай отырып; кескіннің көлемін жапырақ форматымен байланыстыру. Суретте әртүрлі материалдарды қолдануға және біріктіруге үйрету: қарындаш, балауыз қарындаштар, гуашь. Зейінді, есте сақтауды, қолдың ұсақ моторикасын, сөйлеуді	«Городецкий суретімен танысу» Міндеті: Балаларды Городецкий суретімен таныстыру. Оның жарқын, талғампаз түсін (қызғылт, көк, сирень гүлдері), өрнек композициясын, соққыларды, нүктелерді, сызықтарды – жандандыруды (қара немесе ақ) ажыратуға үйрету. Бұл элементтерді щеткамен бояуды үйреніңіз. Эстетикалық қабылдауды, түс сезімін, сұлулық сезімін дамыту. Әдемі өрнек жасауға деген ұмтылысты ояту. Материал: А4 форматындағы ақ қағаз парақтары, Городецкий бояуы үшін қажетті гуашь, қылқалам, су құйылған банка, майлық (әр балаға). (Сурет салу)	" Городецкий кескіндемесі"суреті Міндеті: Балаларда эстетикалық қабылдауды, түс, ритақ, композиция сезімін дамыту. Городецкий суретімен таныстыруды жалғастыру. Кескіндеме элементтерін салуды үйрену. Түс реңктерін құрастыруда жаттығу жасау (ақ бояуға қажетті реңкті алу үшін қажетті түстің бояуын біртіндеп қосу). Материал: Городецкий шеберлерінің бұйымдары; түрлі түсті, оның ішінде ақ түсті гуашь бояулары; суы бар банка, майлықтар, палитралар, өлшемі 8x8 см жеңіл ағаштың түсін салуға арналған парақтар, № 6, 8 щеткалар (әр балаға) (Сурет салу) " Су асты патшалығы "

		өлшемі А4, көлденеңінен бүктеу сызығы дайын, үстіңгі жағы көк (аспан), төменгі жағы көк (су); акварель, щетка; майлық. (Сурет салу) «Ұшақ» Міндеті: Ұшақты схема бойынша бүктеу, қолдың ұсақ моторикасын дамыту мүмкіндігі. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, қарастыру, көрсету, өлең оқу, әңгімелесу Түрлі түсті тоналды қағаз, киізден жасалған қаламдар, (Жапсыру)	дамыту. Дәлдік пен адалдықты тәрбиелеу. Материал: Жираның иллюстрациясы, тәрбиешінің үлгісі, қағаз парақтары, графит қарындаш, балауыз қарындаштар, гуашь, щетка, төгілмейтін әйнек, жирафтың кезең-кезеңімен сурет салу схемасы. (Сурет салу) «Гүл» Міндеті: "Кітап", "Ұшбұрыш" негізгі пішінін бүктеу тәсілдерін еске түсіру. Оның негізінде қарапайым гүл пішінін жасауға үйрету, фигураға көлем беру үшін тарту әдісін бекіту. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең оқу. Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, қайшы, желім (Жапсыру)	«Ғарыш» Міндеті: Балалардың "Қос Ұшбұрыш" негізгі формасын бүктеу қабілетін бекіту. Оның негізінде "зымыран" фигурасын жасау. Қолөнерді сәндік безендіруде жаттығу. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, жұмбақтар жасау, көрсету, қарау, әңгімелесу, талқылау, еске салу. Материал: Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, желім, қайшы (Жапсыру)	Міндеті: Оригами элементтерімен көлемді аппликация жасау. Көлемді қолдану дағдыларын дамыту. Оригами техникасында фигуралар жасау дағдыларын қалыптастыру. Баланың ұсақ моторикасын дамыту. Аппликация жасау арқылы баланың шығармашылық қабілетін дамыту. 1 және 2 сабақтарда балық дайындау, 3 аппликацияны рәсімдеу. Сабақ барысында әңгіме, су асты патшалығының иллюстрацияларын көрсету, су асты кейіпкерлерінің дайын үлгілері; саусақ гимнастикасы өтеді. А3 форматындағы қағаз, әртүрлі мөлшердегі қайшылар (5x5, 6x6, 8x8), желім, балауыз қарындаштар. (Жапсыру)

Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Балабақша» картотека №7 Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтей білуге баулу.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен. Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Үш табан» Бұл ойынды үш-төрт баладан топтап екі-үш жерде ұйымдастыруға болады. Ойын шарты бойынша әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. (Бұл ойынның жылдам қызықты өтуіне сеп). Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары алаңдарында жеке	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Аударыспақ» Қазақтың кәдімгі ұлттық ойын ойыны. Қарапайым бөренеден «ағаш ат» жасаудың қиындығы жоқ. Екі асық басы берік тұғырға бекітілген биіктігі бір-бір жарым метрдей (балалардың жасына қарай) ұзындығы 70-80 сантиметрдей бір алаңдарында жеке	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Теңге ілу» Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әрқайсысы жеке-жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызықсызылады. Одан әрі 20-30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға оннан тас салынады. Содан екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарың құйыңғытып, шаба жөнесті. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, тасты іліп алып, әрі қарай	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Қаздар» Мақсаты: Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. Керекті құралдар: сырнай немесе сылдырмақ Ойын мазмұны: Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында

	үйіріседі. Сақасы «ағаштардың» арашауып кете барады, шұңқыр шөп жейді. Барлық алшы түскен балақашықтығы екі жақтан тұсында бөгелуге болмайды. Балаларға сырнай бірінші болып одан созылған қол ерін Ұпай әр сайыскердің іліп үлестіріліп, ішінен ата кейінгілері рет-ретімен жектетіндей болса алған тастарының санына қаз белгіленеді. Балалар (тәйке, бүк, ішік) жеткілікті. Оларға қарай есептеледі. Қай топ көпшалғында жайылып «ұшуға» кіріседі. Ұшумінген «шабандоз» ұпай жинаса, сол топ жеңеді. жүрген қаздарды дегеніміз-көмбеден балалар бір-біріне (Дене тәрбиесі**) бейнелеп, баяу сырнай алшақтау жерге барып қарама қарсы отырып тартады. Тәрбиеші сақа үйіру. Сақасы қол алшы түскен ойыншы ұстасады. Төрешінің бірден көмбедегі тігулі белгісімен бірі-бірін асықты атуға жолдама тартып, не итеріп, алады. Осылай әйтеуір қай айласын, болмаған жағдайда не күшін асырғаны асық ату бәрі ұшып қарсыласын «ағаш болған соң бастапқы аттан» аударып түсуі кезек бойынша шарт. Аяқты жерге жалғасады. Алысқа ағаш атқа тіреуге ұшқан мергендер болмайды, ойын тигізе алмаса, көмбеде шарты бұзылады. қалған ойыншыға Ағашаттын құлағанда кезек тиеді. Көздеген айналасына құм асығына дәл тигізіп немесе ағаш үгінділері және оны көмбеге төселу керек. (дене шынықтыру**) жигін алып өлшегенде үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншыны қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі бәсекелесіне кезек беруіне мәжбүр болады.		

		Ереже бойынша ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық (финал) сайысқа түседі. (Дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут. Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Сіз, бала және табиғат»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 14.07-18.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 14.07.2025	Сейсенбі 15.07.2025	Сәрсенбі 16.07.2025	Бейсенбі 17.07.2025	Жұма 18.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеті: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады.	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Өрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?" Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Орман балабақшасы" Міндеті: Балаларды жобалау үшін кеңістікті ұйымдастыруға үйрету; іс-шараларды жоспарлау, модельдеу; жиһаздың әртүрлі бөліктерін жобалау; ғимараттарды бір сюжетпен біріктіру. (Құрастыру)

	Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып, басты оңға-солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. Арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып, бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып, бүгілген аяқта орында бақаша секіру Кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді ұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				

Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқақты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Жаз келді Жаз келді, күн жылы, Гүлдер ашты, жайқалды. Құстар ән салып, сайрады, Біз де ойнап, күлдік барлы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Күн мен теңіз Күн шығады көктен, Жарқырайды теңізден. Балмұздақ жейік бірге, Жаздың қызығы көп бізде. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жазғы жаңбыр Жаңбыр жауады, тамшылайды, Жерді суарып, гүлді жаяды. Балалар ойнап, күлкі төгіп, Жазғы жаңбырды жақсы көреді.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Балмұздақ Балмұздақ, тәтті балмұздақ, Жазда жейік, суық балмұздақ. Қолда ұстап, жүгіргенде, Күлкі мен қуаныш төгілер.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жазғы демалыс Жазда демалып, саяхатқа, Өзенге барып, жүземіз бірге. Күннің астында ойнаймыз, Жазды жақсы көреміз біз!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-	Дидактикалық ойын: «Бұл қашан болады?» Міндеті:	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка Тақырыбы: «Қауіпсіздік ережелері» Ән тыңдау: «Светофор – бағдаршам»	Дидактикалық ойын: "Біл, ата" Міндеті: балаларды жануарлардың аттарына үйрету, тапсырмаға

ған іс-әрекет	балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. Есте сақтау қабілетін дамыту, білімді суреттегі кескінмен байланыстыру. Ойлауды дамыту. Ойын әрекеті: тәрбиешінің сұрағын тыңдап, оған жауап беріңіз. Ойын ережесі: бір-біріне кедергі жасамау, тыңдау және жауап беру. Ойын барысы: Тәрбиеші жыл мезгілін бейнелейтін суретті көрсетеді. Балалар "жылдың қай мезгілі бейнеленген? Сіз мұны қандай белгілерден білдіңіз? Жұмбақ ойла". Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишка алады.(Қоршаған ортамен таныстыру)	Дидактикалық ойын «Бұрын не, кейін не?» Міндеті: жеке өсімдіктердің даму ретін, сондай-ақ жыл мезгілдерінің ретін нақтылау және түсіну. Логикалық ойлауды, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережелерін сақтай білуге тәрбиелеу. Сөздік: дән, пияз, күдіретті, мұртты, ащы, ақжелкен, алтын. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: карталарды ашу. Ойын барысы: тәрбиеші карточкаларды үстелге қояды, балаларды оларды көруге шақырады. Белгі бойынша карталар белгілі бір ретпен орналастырылады. Неліктен оны жыл мезгілімен байланыстыра отырып, дәл осылай қойылғанын түсіндіру. Ойынның қорытындысы: тапсырманы бірінші	Дидактикалық ойын: "Барлығы үйде" Міндеті: оның бір бөлігін табу. Зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережесі: сигналдан кейін әрекет ету. Ойын әрекеті: белгілі бір белгі бойынша "өз" үйінді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтары бейнеленген карталарды таратады. Ол былай дейді: "Біз кемпингке бардық деп елестетіп көрейік. Әр бөлім шатырды ағаштың астына қойды. Сіздің қолыңызда шатырыңыз орналасқан ағаштың жапырақтары бар. Біз серуендейміз, бірақ кенеттен жаңбыр жауды. Барлығы үйде! Балалар сигнал бойынша үйіне қарай жүгіреді. Олар жапырағы бар ағаштың жанында болады.	(ө.ж: С. Қалиев; муз. жазған: Ғ. Тамендаров) Ән айту: «Бағдаршам» (С. Қалиев) Музыкалық – ырғақты қимыл: «Бағдаршам» би қимылдары. Дидактикалық ойын "Жәндіктерді ата" Міндеті: балалардың бөлме өсімдіктерінің (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл) құрылымдық ерекшеліктері туралы білімдерін нақтылау. Бөлшектерді дұрыс атауға, сөйлемдер құруға үйрету. Тақырыпты бөліктерден құрастыруда жаттығу. Көрнекі қабылдауды, логикалық ойлауды дамыту. Балаларда өсімдіктерге ұқыпты қарауға, оларға қызығушылық танытуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: таңдауда қателеспеу. Ойын әрекеті: бөлшектерді іздеу және бүкіл суретті бүктеу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға бүкіл суреттің бөліктерін қарастыруды ұсынады. Балалар бүктелетін гүлді таңдайды. Олар оның атын айтады. Содан кейін гүлдер суреттер жиынтығынан бүктеледі. Ойын барысында тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:	сәйкес суретті тез табу. Сыртқы түрі, не жейтіні, қайда тұратыны туралы айту. Есте сақтау, сөйлеу, визуалды қабылдауды дамыту. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балалар тобына тапсырма береді, үстелде жатқан карточкалардың арасынан белгілі бір жануарды табыңыз. Сұрақтарға жауап беру: "бұл кім? Ол қайда тұрады? Ол не жейді?" Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишкалар алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кесе мен шәйнек» Міндеті: балаларды дөңгелек заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	Пластилино-графия "Клумбадағы гүлдер" Міндеті: Түстердің ұқсастығын жеткізу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	орындаған адам жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Құстар қоректендіргіште» Міндеті: Ермексازдан мүсіндеуді қабылдауды, құстардың әртүрлі қасиеттерін ажырата білуді дамыту; құстарды салыстыру. Денесі мен бастың мөлшерін бере отырып, құстарды бөліктерге бөліп мүсіндеуге үйрету. (Мүсіндеу)	Ойынның нәтижесі: кім жапырақты ағашты тезірек тапса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Рельефті сәндік мүсін «Күн, көрін!» Міндеті: Жер бедерін игеруді жалғастыру. Садақшылардың сурет нұсқаларын көрсету. Солярлық бейнелерді жасауға үйрету. (Мүсіндеу)	- Зауытты дұрыс орналастыру. - Неліктен өсімдік бөліктерін басқаша емес, дәл осылай орналастыру керек? (Қоршаған ортамен таныстыру) «Керемет раковиналар» Міндеті: бастапқы формасын жетілдіріп, оны өзгертіп, мүсіндеуді толықтыру; жабылатын раковинаның қос әдісін көрсету. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Сумен ойнама, батарсың, отпен ойнама, күйерсің».				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен				

жұмыстар.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)					
	Серуен Желді бақылау. Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел қалай соғады? Біз желді көреміз бе? Оны көрмесек қалай сеземіз? Желдің дыбысы қандай? Біз оны естиміз бе? Оң жақ қайда? Сол жақ ше? Ал, енді бізге жел қай жақтан соғып тұр? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жел соғады бетімізге, Шайқалады ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын:	Серуен Құстарды бақылау. Мақсаты: Құстар туралы жалпы мағлұматтар беру. Жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы түсінік беру. Қандай құстарды білесіңдер? Құстар немен қоректенеді? Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? Құстардың жазғы тіршілігі қандай? Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? Құстар қандай дыбыс шығарады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды кусам да, Тойғызар ем бедеге. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Ұшты - ұшты» Мақсаты: Балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды	Серуен Жазда гүлдерді бақылау. Мақсаты: Балаларға гүл туралы мағлұмат беру. Гүл деген не? Гүл қандай болады? Ол қайда өседі? Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? Гүлдің пайдасы бар ма? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Гүл өсір сен бағыңда, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Тығылмақ» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады.	Серуен Топырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға топырақ, құм туралы мағлұмат беру. Топырақ деген не? Топырақтың түсі қандай? Топырақ қайдан пайда болады? Құм дегеніміз не? Топырақ болмаса жер болушы ма ед? Топырақ не үшін қажет? Топырақ, құмсыз адамзат, табиғат тіршілік ете ала ма? Құм мен топырақтың айырмашылығын түсіндіру. Сонымен қатар барлық тіршілік ететін адамзат, жан - жануарлар, өсімдіктер үшін топырақтың алар орыны өзгеше. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Анау терекке қарашы, Құмға сіңгендей бағасы. Нәр бере алмадың бізге деп, Жапырақтары тастай қашқан-ау шамасы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, икемдікке үйрету. Ойын шарты: Бір топ бала жазық алаңға жиналып, бір -	Серуен Бұлттарды бақылау. Мақсаты: Балаларға бұлт туралы мағлұмат беру. Балалар бұлт дегеніміз не? Бұлт қалай пайда болады? Бұлттың түсі қандай? Бұлттан не пайда болады? Бұлтты күн сендерге ұнай ма? Бұлттардың көшуі дегенді қалай түсінесіңдер? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бұлттар - бұлттар аусаңшы, Қалаға, далаға. Бұлттар - бұлттар жаусаңшы Селдетіп, көлдетіп. Нөсер - нөсер төк - төк, Болсын егін көп - көп. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып тұрады.

«Аралар» Мақсаты: Сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Ойдан сөз, сөйлем құрастыруға дағдыландыру. Ойын шарты: Бір топ бала қол ұстасып, шеңбер жасап тұрады да үш - төрт бала ортаға шығады. Олар аралар: Баудағы кім? Ара болсаң, ызыңда, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3..... Жұмыс істе тығылма. Аралар бір - бірімен сөйлесе бастайды. Қандай жұмыс түрін көрсететіндері туралы кеңеседі. «Жұмыс істе, тығылма»- деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп, аралардың	ажырата білуге үйрету. Ойын шарты:	Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүл егу Мақсаты: Гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. Керекті құралдар: Гүл тұқымы, күрек, шелек, су.	бірінен қашықтығы 50 - 60 метрдей жерде екі қоршау жасайды. Қоршауды «Орда» деп те атайды. Содан кейін бастаушы балаларды сапқа тұрғызып, есептей бастайды. Ол есептегенде кәдімгі санмен есептемей, мүлде басқаша тәртіппен, мысалы: «алдар, солдат, балдат, капитан, сен қаласың, ал мына сен топтан шығасың», - деп есептейді. Содан кейін ол балаларды қайта санайды. Осылай санап келгенде - ең соңғы ойыншы «тазы» болады. Есептеп болғаннан кейін «қояндардың» бәрі баяғы екі қоршауда тұрады, «тазы» олардан 3 - 4 метрдей жерде орналасады. «Қояндар» бірінші қоршаудан екінші қоршауға қашады, ал «тазы» оларды қуып жүріп ұстайды. «Тазы» кімді ұстаса, сол «тазы» болады да, «қояндарды» ұстауға көмектеседі. Бірақ «тазылар» «қояндарды» қоршауда тұрған жерінде, не қоршауды бойлап жүріп бара жатқанда ұстауға тиіс емес. Оларды қоршау мен қоршаудың арасында ұстауға тиіс. Ойын осылай созыла береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңды сыпырып тазалау. Мақсаты: Балаларды	Араларынан екі бала таңдалып алынады. екі баланың бірі - мысық, бірі - тышқан болып сайланады. Тышқан: Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық - шиық, шиық - шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк - түк, түк - түк, Қане, ортаға шық - шық. Мысық: Мияу2,

	қимылын қайталайды. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Айналаны сыпыру. Мақсаты: Тазалыққа бейімдеу, жұмыстарды бірге істеуге баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, шелек.	Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.		еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, тартпа.	Кім, әй, мынау? «Шиық - шиық»- демей, «Шық - шық» дейді. Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Тышқан мысықты қуа жөнеледі. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы жинау. Мақсаты: Тазалық сұлулықтың белгісі ұранымен баулу. Керекті құралдар: Күрек, шелек.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге

	қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Бірлік берсін басыңа, Береке берсін асыңа. Әуемін(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	"Көңілді Сайқымазақ" Міндеті: Қарапайым қозғалыстардың берілуіне байланысты сыртқы түрінің (пішіні мен	"Түс спектрі" Міндеті: Қызғылт сары, жасыл, күлгін және қоңыр түстерді қалай алуға болатындығы туралы түсінік қалыптастыру. Негізгі бояуларды араластыруды және	"Дымков ауылы" суреті (ұжымдық композиция) Міндеті: Эстетикалық қабылдауды, бейнелі көріністерді, түс пен композиция сезімін дамыту. Балалардың Дымково	«Дымково қуыршағына арналған алжапқыш» Міндеті: Таныс элементтерден жаңа пішіндегі өнімде үлгіні өз бетінше құрастыруды, оны алжапқыштың пішініне сәйкес – дөңгелек немесе түзу етіп орналастыруды,	"Балалар жаздабалабақша ауласында серуендейді" Міндеті: Балаларды суретте қарапайым сюжетті жеткізуге үйрету. Адамның фигурасын салу, пішінін, бөліктерінің пропорциясы мен

пропорцияларының өзгеруін көрсеті отырып, қозғалыста адамның фигурасын салуға үйрету. Кескінді мәнерлі, бейнелі ететін қол жетімді графикалық құралдармен сипаттамалық бөлшектерді іздеуге және беруге қызығушылық тудыру. Кескіннің мазмұны мен сипатына сәйкес қарама-қарсы түс комбинациясын таңдау. Материалдар: Гуашь, 2-3 өлшемді щеткалар, АҚ және тоналды қағаз парақтары (әр түрлі мөлшерде), су құйылған банкалар, бояғыштар. (Сурет салу) "Көңілді құрт" Міндеті: балаларға бір-біріне жабыстырылған	жаңа түстерді алуды үйреніңіз. Сөздерді белсенді қолдану: суретші, пейзаж, палитра. Бояулармен жұмыс істеуге қызығушылықты дамыту. Суретші сияқты киінген қуыршақ, қарапайым қарындашпен салынған пейзаждың эскизі. Үлестіріме материал: палитралар-тығыз картоннан жасалған сопақшалар, оларға контуры салынған балалар саны бойынша (Сурет салу) «Жазғы кілем» ұжымдық жұмыс Міндеті: эмоционалды шығармашылық ортаны құру. Балаларды кішкентай және үлкен бұрыштарды бүгуге үйрету, шөптердің, гүлдердің бейнесін жасау, параққа әдемі орналастыру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	ойыншықтары, Дымково кескіндемесі туралы білімдерін бекіту. Халықтық сәндік өнерге эмоционалды жағымды қатынасты нығайту. Сұлулық сезімін дамыту. Ұжымдық жұмыс дағдыларын дамытуды жалғастыру. Материал: Ақ қағаздан, гуашь бояуынан, щеткадан, су құтысынан, майлықтан кесілген Дымково ойыншықтарының силуэттері (әр балаға). Үлкен қағаз парағы ресімдеу. (Сурет салу) «Камзол» Міндеті: Қазақстанның қолданбалы өнеріне деген қызығушылықты арттыру. балаларды қазақтың ұлттық киімдерімен және ою-өрнектерімен таныстыруды жалғастыру. Камзол сұлбасында қазақ ою-өрнегі элементтерінен	әртүрлі мөлшердегі және пішіндегі 3-4 элементтің үлгісін ауыстыруды, үлгіні белгілі бір ретпен орындауды үйрену-алдымен үлкен элементтерді, содан кейін кішкентайларды салу. Материал: Тәрбиешінің экран кітабы, ақ қағаздан кесілген 2 алжапқышы бар: дөңгелектелген және түзу, ашық түстермен боялған руфльдер; Дымково қуыршағының сұлбасы. Балаларда алжапқыштар бар, олар экран кітабында көрсетілген қуыршақтарға сәйкес келеді; гуашь, жұмсақ щеткалар. (Сурет салу) "Қазақстан Гүлдері" Міндеті: Балалардың Қазақстан табиғаты туралы білімдерін кеңейту; Отанға, туған өлкеге деген сүйіспеншілігін тәрбиелеу; әртүрлі тәсілдермен кесу қабілетін бекіту; эстетикалық сезімдерді қалыптастыру. Табандылықты, шыдамдылықты тәрбиелеу. Материал. Түсті қағаз, қайшы, желім. (Жапсыру)	орналасуын, қолдар мен аяқтардың қарапайым қимылдарын беру қабілетін бекіту. Материал: Қарындаштармен (түрлі-түсті қарындаштармен) сурет салу және бояу жаттығулары. Пейзаж парақтары, түрлі-түсті қарындаштар (түрлі-түсті балауыз қарындаштар) (әр балаға). (Сурет салу) "Ауыл" (ұжымдық жұмыс) Міндеті: Балаларда ұжымдық жұмыс дағдыларын одан әрі қалыптастыру, олардың туған жері туралы білімдері мен идеяларын қолдануда көрініс табу; балаларды шаблондармен жұмыс істеуге, оларды қарындашпен сызып, контур бойымен кесуге үйрету. Материал. Ауыл бейнеленген иллюстрациялар; үлкен қағаз немесе картон парағы, қарапайым қарындаштар, қайшы, желім, түрлі-түсті қағаз.

	бес шаршыдан құрт жасауды, бұрыштарды ортасына қарай бүгуді үйрету. Зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, желіммен ұқыпты жұмыс істеу қабілетін дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: сары шеңберлер мен жолақ сәулелерінің үлгілері әр балаға. (Жапсыру)	Ұжымшылдық сезімін тәрбиелеу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: шабдалы контурының графикалық кескінімен жасыл, қызыл, сары түсті орналастыру. (Жапсыру)	("сүйек", "қошқар мүйізі") өрнек жасауға үйрету. (Жапсыру)		(Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Азық - түлік дүкені» картотека №8 Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті атрибуттар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, папье-машеден жасалынған тағам түрлері, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен)</i>	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау

	объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Допты домалат» Балаларға әртүрлі түсті доптар немесе онша үлкен емес шағын ғана (диаметрі 6-8 см) шарлар беріледі де, оларды балалардан онша қашық емес жерге орналастырған жалаушаларға дейін домалатып жеткізген балаларды атап өтеді, тапсырманы дұрыс орындағаны үшін алғыс айтады, допты тағы да домалатуға мүмкіндік береді. Балалар допты бірнеше рет домалатқаннан кейін тәрбиеші оларды кәрзеңкеге жинауды ұсынады.	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Құрсауды дөңгелет» Үш төрт бала тәрбиешіге қарама-қарсы 1,5-2м жерде тұрады. Тәрбиеші құрсауды кезекпен әр балаға қарай дөңгелетеді, ол ұстайды да керісінше тәрбиешіге қарай дөңгелетеді. Балалар құрсауды дөңгелетуді және ұстауды жақсы үйренген кезде бір-бірімен өздері ойнай алады. (дене тәрбиесі**)	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Өзеннен секір» Шарты: Алаңға екі сызық сызылады. Арақашықтығы 1,5-2 метр. Бұл өзен. Алты, сегіз бала сызылған өзеннің бойында тұрады. Олар өзеннен өту үшін сызылған дөңгелек үстінен аттап өтуі керек. Дөңгелектердің арасы балалардың жеңіл секіруіне ыңғайлы орналастыру қажет, 25-30см. Бір уақытта дөңгелек үстінен бір неше бала өтуге болады. Дөңгелектен түсіп кеткен балалар, аяқтарын кептіруге отырады. Ойын қайта жалғасқанда, ойынға қайта қатысады. (дене тәрбиесі**)	<i>таныстыру)</i> Қимылды ойын:«Құстар мен мысық» Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала болып тұрады. Қалған балалардың бәрі шеңберді айнала тұрады, бұлар құстар. Құстар шеңберді айнала жүріп дөңгелектерді шоқиды. Мысық оянып кетіп, құстарды көреді де, оларды ұстай бастайды. Құстар шеңберден ұшып кетуге асығады. Мысық шеңбердегі қай құсқа тиіп кетсе, ол ұстаған болып есептеледі де ортаға келеді. Мысық 2-3 құсты ұстаған кезде тәрбиеші жаңа мысықты таңдап алады. Ұстап алған құстар барлық ойыншыларға келіп қосылады. Ойын 2-3 рет қайталанады. (дене тәрбиесі**)	<i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Аю қонаққа келеді» Балалар дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші ойыншық аюды көрсетеді. «Аю сендерге қонаққа келді» - дейді. Музыка ойналғанда, тәрбиеші «аюды» жетелеп шеңбер ішін айнала жүреді. Музыка аяқталғанда «аю» Бір баланың алдына барып тоқтайды да, дыбыстайды (амандасу белгісін береді). Бала (сәлеметсізбе аю?) жауап қайтарады. Аюды екі қолымен ұстап ортаға шығып билейді. Музыка аяқталғанда «аюды» тәрбиешіге береді. Осылайша ойын жалғасады. Ойын соңында аюды ортаға қойып, барлық бала айнала жүріп билейді.(дене тәрбиесі**)

	(дене тәрбиесі**)				
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Балаларды мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруға тәрбиелеу»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 21.07-25.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 21.07.2025	Сейсенбі 22.07.2025	Сәрсенбі 23.07.2025	Бейсенбі 24.07.2025	Жұма 25.07.2025						
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Егер сау болғың келсе, шынық" Мақсаты: балаларды шынығудың қарапайым әдістерімен таныстыру. Балалардың салауатты өмір салты туралы түсініктерін кеңейту.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)										
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру <table border="1"> <tr> <td> Құрылыс ойыны: «Қуыршақтарға арналған төбешік» (құрылыс материалынан) Міндеті: бөлшектерді (текшелер, призма, кірпіш) бір-біріне бекітіп, құрылысты тұрақты етуге үйрету. Төрт негізгі түсті ажыратуға және атауға үйрету. Ойын қарым-қатынасына, сөйлеу </td><td> Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - </td><td> Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - </td><td> Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - </td><td> Құрылыс ойыны: "Автокөлік гараждары". Міндеті: құрылыс материалының атауларын білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. (Құрастыру) </td><td> Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық". Міндеті: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. </td></tr> </table>					Құрылыс ойыны: «Қуыршақтарға арналған төбешік» (құрылыс материалынан) Міндеті: бөлшектерді (текшелер, призма, кірпіш) бір-біріне бекітіп, құрылысты тұрақты етуге үйрету. Төрт негізгі түсті ажыратуға және атауға үйрету. Ойын қарым-қатынасына, сөйлеу	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Автокөлік гараждары". Міндеті: құрылыс материалының атауларын білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық". Міндеті: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды.
Құрылыс ойыны: «Қуыршақтарға арналған төбешік» (құрылыс материалынан) Міндеті: бөлшектерді (текшелер, призма, кірпіш) бір-біріне бекітіп, құрылысты тұрақты етуге үйрету. Төрт негізгі түсті ажыратуға және атауға үйрету. Ойын қарым-қатынасына, сөйлеу	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Автокөлік гараждары". Міндеті: құрылыс материалының атауларын білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық". Міндеті: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды.						

	белсенділігіне, ересектермен және құрдастарымен байланысу қабілетіне деген ұмтылысты дамыту. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуінде сөздерді белсендіру – кірпіш, текше, призма, гүлдердің атауы. Конструкторға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Қажетті заттар: қуыршақ, әр балаға - 3 Кірпіш, 1 призма, 1 текше. (Құрастыру)	Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар өздері таңдайды, үйді ойлап табады. (Құрастыру)	Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар өздері таңдайды, үйді ойлап табады. (Құрастыру)		(Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Гимнастикалық таяқшамен» 1.Таяқшаны алдарында ұстап тік тұру. Оң қолға беруден қолын жазу.б.қ.к кейін келесі жағыменде солай істеу. 2. Кеуде тұсында ұстап, таяқшаны оңға-солға бұрумен денені сол жаққа бұру. 3. Кеуде тұсында ұстап, жоғары көтеруден артқа шалқаю, кейін алға иіліп, тізе бүгіп отырып б.қ.к. 4. Тізе бүкпей бір башпайдан келесі башпайға апарып еңкейіп иілу. 5. Арқаға жатып, қол мен аяқты біркелкі көтеруден таяқшаны башпайға тигізуден, б.қ.к аяқты түсіру. 6. Таяқшаны еденге қойып, таяқшадан оңға солға үстінен секіріп өту қос аяқта кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз:	Көркем сөз:	Көркем сөз:	Көркем сөз:	Көркем сөз:

Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	«Қолды таза жуу керек, Жендер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүргіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Гүлдер Гүлдер, гүлдер көктесін, Көбелектер көп келсін. Ақ қанатты көбелек Ауламыздан кетпесін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Бәйшешек – Бұлқайшешек? – Гүл – бәйшешек. Қарастындаөседі. Күнді көрген Гүлдің өнген Үсімейді шешегі. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Гүлдер Шалғында құлпырған Гүлдерден аумаймыз Ілгері ұмтылған Осы біз қандаймыз Гүлдерден аумаймыз Асыр сап ойнаймыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Бәйшешек гүл Жайқалып жапырақ, Құлпырып бәйшешек. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Көбелек бір-гүл де бір Қызыл-жасыл күллі өңір Аспан төрі ақша бұлт Бау бақшада барша жұрт. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Қызғалдақ» Қызғалдақ ашылды таңертең, Түстері жарқырап, сәнімен. Қызыл, сары, ақ гүлдері, Көктемнің нышаны, көркі бәрі. Күннің нұрын жақсы көреді, Желмен билеп, тербеледі. Қызғалдақ – біздің досымыз, Бақшада гүлдеп, шаттанамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Не, қайда тұрады?» Міндеті: зат есімнің жалғаулық	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка Тақырыбы: «Шынығамыз бірге» Өн тыңдау: «Спорт» А. Қалаубаева. Дауыс жаттығуы: «Баспалдақ»	Дидактикалық ойын: "Суретті бүкте" Міндеті: балаларды суретті бөліктерден бүктеуге үйрету; тұтас қабылдауды,

	формасын бекіту. Тақтада жабайы жануарлардың суреттері бар (аю, түлкі, қасқыр, тиін, қоян және т.б.). Тәрбиешінің үстелінде олардың үйлері бар суреттер (шұңқыр, қуыс, бұта). Балалар үйдің суретін тиісті жануармен бірге суреттің астына қояды. Тиін қуыста тұрады. Аю апанда тұрады. Түлкі шұңқырда тұрады. Қасқыр апанда тұрады. Қоян бұтаның астында тұрады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Аспандағы кемпірқосақ» Міндеті: ұзындығы мен қалыңдығы бірдей бірнеше "бөлшектерден" аспан мен кемпірқосақты мүсіндеу (артық бөлігі стекпен кесіледі). Тікелей және дөңгелек	«Кім нені жақсы көреді?» Міндеті: зат есімнің айыптау формасын бекіту. Тәрбиешінің үстелінде суреттер: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, бал, балық, жаңғақтар, конустар, саңырауқұлақтар, ағаш қабығы, шөп, тауық, қоян, қой және т.б. балалар суреттерді тиісті жануарға қояды. Тиін жаңғақтарды, саңырауқұлақтарды, қарағайларды жақсы көреді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тұзды қамырдан мүсіндеу "Қоңырау" Міндеті: тұзды қамырдан көлемді қуыс қолөнер жасау және дизайн бойынша сәндік безендіру. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, тұздықамыр, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Дидактикалық ойын: «Ненің құйрығы?» Міндеті: жануарлар туралы білімді бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Ойын барысы: Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, барлығының құйрықтары шатастырылғанын көреді: қоянның қасқырдың құйрығы, қасқырдың түлкінің құйрығы, түлкінің аюдың құйрығы бар.... Жануарлар ренжіді. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл кімнің құйрығы?" "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын). Бұл кімнің құйрығы? - Қасқыр. Ал бұл кімнің құйрығы кішкентай, пушистый, ақ? - қоян. Енді барлық аңдар құйрықтарын тапты. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Каршоктегі гүл»	Музыкалық ырғақты қимыл: «Шынығамыз бірге» Дидактикалық ойын "Төртінші артық" Мақсаты: балаларды заттарды олардың маңызды белгілерін бөліп көрсетуге және осы негізде қажетті жалпылау жасауға, пәндік сөздікті белсендіруге үйрету. Суретке қарау және өз таңдауыңды түсіндіру. Тиін, ит, түлкі, аю (Қоршаған ортамен таныстыру) «Біз шалғынға бардық, біз шалғынды мүсіндедік» Міндеті: сюжеттік ұжымдық мүсіндеу шабындық өсімдіктер мен жәндіктерді таңдауға үйрету, олардың құрылымын бояуға беру; тұрақтылық беру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	зейінді, ойлауды дамыту. Балада жабайы жануардың суреті 4 бөлікке кесілген. - Сен қандай аңға ие болдың? (Түлкі.) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Киндер сюрприз» Міндеті: Мүсіндеу әдістерін бекіту, ойластырылған жануардың бейнесінің мәнерлілігіне қол жеткізу. Өз жұмысының бейнесін ойластыру қабілетін дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	әдістерді жетілдіру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		Міндеті: гүл бөлшектерін мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылташтар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Денсаулық – зор байлық».				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Серуен Құрт - құмырсқаларды бақылау. Мақсаты: Құрт - құмырсқалар туралы қысқаша мағлұмат беру.	Серуен Жапырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға жапырақ туралы мағлұмат беру. Жапырақтың мезгіл ерекшеліктеріне қарай құбылыстарын байқау.	Серуен Жапырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға жапырақ туралы мағлұмат беру. Жапырақтың мезгіл ерекшеліктеріне қарай құбылыстарын байқау.	Серуен Жәндіктерді бақылау. Мақсаты: Балаларға жәндіктер туралы түсінік беру. Жәндіктердің тіршіліктерімен	Серуен Күннің көзін бақылау. Мақсаты: Балаларға күн туралы мағлұмат беру. Білімдерін жетілдіру. Балалар аспанда жарқырап тұрған не?

Олардың тіршіліктерін бақылау. Құрт - құмырсқалар дегеніміз не? Олар немен және қалай қоректенеді? Сендер құрт - құмырсқа көрдіңдер ме? Құрт - құмырсқалар бунақ денелілерге жата ма? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Ұзын мұртты құмырсқа, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Қойды допты жолына Оңға қарады, солға қарады Тауда ешкім қалмады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Көк ту» Мақсаты: Достыққа, белсенділікке,	Жапырақтарды жинап кептіру. Балалар жапырақ қандай түсті? Олар қайда өседі? Жапырақ қай мезгілде түседі және қай кезде өсіп шығады? Балалар жапырақ күзде сарғайып түсіп қалады. Ал, көктемде қайта бұр жарып өседі. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ жасыру: Ағайынды бәрі, Шықса – жасыл, Түссе сары. (Жапырақ) Табиғатсыз адамзаттың тіршілігі жоқ. Табиғаттың әсемдігін, көркемдігін, құдыреттілігін айтып түсіндіру. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Етек-етек» Мақсаты: Топтан қалыспай тез қимылдауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішінен біреуі құс болады.	Жапырақтарды жинап кептіру. Балалар жапырақ қандай түсті? Олар қайда өседі? Жапырақ қай мезгілде түседі және қай кезде өсіп шығады? Балалар жапырақ күзде сарғайып түсіп қалады. Ал, көктемде қайта бұр жарып өседі. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Қыс құнар береді, Көктем дән себеді, Жаз баптап өсірсе, Күз жинап тереді. Табиғатсыз адамзаттың тіршілігі жоқ. Табиғаттың әсемдігін, көркемдігін, құдыреттілігін айтып түсіндіру. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Мәлкі тотай» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Бұл ойын алаңда, клубта ойналады. Ойнаушылар саны	таныстыру. Жәндіктерге еш қиянат жасамауға үйрету. Жәндіктер дегеніміз не? Олар немен қалай қоректенеді? Сендер жәндіктер туралы не білесіңдер? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Шыбындар Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабалап. - Шыбындар, лас кірсіндер, Мұнда неге жүрсіндер?! Бір қап кір бар аяқта, Қонасындар етке де, Танау менен бетке де, Ызындамай кетіндер, Терезе ашық өтіндер. Кір аяқ, лас шыбындар, Өлмей тұрып шығындар! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ұқыптылыққа, тапқырлыққа үйрету. Тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді. Түстерді әр топқа бөледі: Қызыл, жасыл, сары, көк, қызыл сары, ақ көк,	Ол неге ұқсайды? Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба? Күннің бізге қандай пайдасы бар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Күн - түн» Мақсаты: Ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Ойын шарты: Балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: «Күн»-десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. «Түн»-десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын

ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір - бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңдағы	Ал, басқалары бірінің етегінен бірі ұстап, бастапқы баланың артынан жүреді. Етектен айырылып қалған баланы құс ұстап жеп қояды. Ол бала ойыннан шығарылады. Ал, ұстандар етектен, Айырымандар жетектен, Біз шөжелер боламыз, Алдымызда анамыз. Кім айырылса етектен, Шығып қалса жетектен, Соны ұстайды қарақұс, Сол болады құсқа жем, Ұрынады қатерге, Ана сөзін екі еткен. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаш түбін қопсыту. Мақсаты: Жинақылыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, тырнауыш.	жұп, әрі алтыдан кем болмауы керек. Олар өз ішінен екі басшы сайлайды. Ойынға қатысушы балаларды санамақ арқылы екіге тең етіп бөледі. Содан кейін әрбір бастаушы өз адамдарымен он метрдей қашық барып, қол ұстасып, қатар түзеп тұрады. Бірінші топтың бастаушысы: «Мәлкі тотай» деп айқайлайды. Екінші топтың бастығы одан: «Саған кім керек?»-деп сұрайды. Сонда ол керек адамның атын атайды. Аты аталған бала шақырған тізбекті (қолдарын жаздырып) кету үшін бар пәрменімен жүгіріп барып, киіп өтеді. Егер тізбекті үзіп кетсе, одан ол өз тобына бір баланы ала келеді, ал егер үзе алмаса, сонда қалып қояды. Содан кейін екінші топтың бастаушысы сөз бастап, ойынды бұрынғышынша қайталайды. Қай топта көп бала жиналса сол топ жеңімпаз болады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаш түбін	Көгілдір, сұры, күлгін, қара, т. б.... сол сияқты. Ал, бояулар өз түстерін есте сақтау керек. Сатып алушы келіп: Тук - тук Сәлеметсіз бе? Сіз бояу сатады деп естідім. Сатушы: Сізге қандай түс керек десе? Саудагер: Маған ақ түс керек - десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал, саудагер қашқан түсті ұстап алса, ол түс саудагерде қалады. Егер, ұстай алмаса, ол түс дүкенге келіп қайта сатылады. Сөйтіп, ойын жалғасын таба береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңдағы шыбықтарды жинау. Мақсаты: Балаларды жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Тырнауыш, қолғап	жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы қоқыстарды жинақтау. Мақсаты: Балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, шелек, қалақша.

	қоқыстарды жинау. Мақсаты: Балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш.		қопсыту. Мақсаты: Жинақылыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, тырнауыш.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды,				

	Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды, молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бұту, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз Демалу жаттығулары Жіпке байланған көбелектерді үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.

	«Бата» Дастарханың тоқ болсын, Уайым-қайғы жоқ болсын! Бақ-дәулет берсін басыңа, Ғұмыр берсін жасыңа. Әумин. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Буратино театры» пуантилизм техникасында сурет салу Міндеті: Суретті мақта тампонымен дәйекті түрде толтыруға үйрету; түс арқылы шығарманың кейіпкерлеріне деген өз көзқарасын білдіруге үйрету; спектакльге салынған мағынаны түсіну қабілетін дамыту; ұсақ моториканы дамыту, әңгімелесушіні тыңдау және есту қабілетіне тәрбиелеу. Материал: Мольберт, адам силуэтінің үлгісі – балалар саны бойынша, мақта тампондары-	«Үш аю серуендеуде» Міндеті: Балаларды сангинамен таныстыруды жалғастыру. Қарындашпен сурет салуды үйрену, сызықтарды көлеңкелеу. Артқы аяқтарында тұрған жануарлардың графикалық бейнесінде жаттығуды жалғастыру. Кескінді параққа енгізу, жануарларды қажетті ретпен орналастыру қабілетін бекіту. Материал: Акварель қағазы, сангин, мақта тампондары (араластыру үшін), майлықтар (оң қолыңның астына қой) (Сурет салу) "Жидектермен безендірілген табақ" (Түсті қағаз. Сәндік аппликация	«Менің сүйікті ертегім» дизайнымен сурет салу Міндеті: Балаларды суретте сүйікті ертегінің эпизодтарын жеткізуге үйрету (белгілі бір жағдайда ертегінің бірнеше кейіпкерін салу). Қиялды, шығармашылықты дамыту. Эстетикалық бағалауды қалыптастыру, ертегінің жасалған бейнесіне эстетикалық көзқарас. Материал: Пейзаж парақтары, қарапайым графит қарындаш, акварель бояулары, щеткалар, палитра, су құтысы, майлық (әр балаға). (Сурет салу) «Қатты емен» (Түсті қағаз. Заттың кесілген бөліктерінен жасалған Аппликация және фреска)	"Түлкі мен Көгершін" сюжетін салу Міндеті: Әдеби шығарманың тақырыбын ашып, кейіпкерлердің мінезі мен көңіл-күйін жеткізе отырып, сурет салуға үйрету. Таныс ертегілерді қол жетімді бейнелеу құралдарымен суреттеуге қызығушылық тудыру. Сюжетті беру әдістерімен таныстыру: алдыңғы қатарда үлкен бейнелеу арқылы басты нәрсені бөліп көрсету, объектілер арасындағы семантикалық және пропорционалды қатынастарды жеткізу. Композициялық дағдыларды дамыту. Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) «Жазғы букет» (Түрлі-түсті қағаз және ағаш бұтақтары.	Монотипия техникасында "Біздің жүрегіміздегі мейірімділік" Міндеті: Тәрбиеленушілерді игі істер туралы өз ойларын білдіруге үйрету; "монотипия" сурет салу техникасымен таныстыру; ұжымда жұмыс істеу, өз пікірін білдіру, пайымдау қабілетін қалыптастыру. Материал: Жүрек тәрізді контуры бармольберт; 3 бөлікке кесілген үлкен тығыз жұлдыз, "күлімсіреу", "әрекет", "рахмет", бояулар, щеткалар, су стакандары, жұлдызша тәрізді қағаз; "күлімсіреу", "әрекет", "рахмет", "қамқорлық", "дос", "назар", "Сұлулық" және т. б.. (Сурет салу) «Ұзақ»

	балалар саны бойынша, акварель бояулары, (Сурет салу) "Пойыз" Міндеті: балаларды пойызды бүктеуге үйрету: төртбұрыштан үшбұрыш бүктеу, ұштары қиылысатындай етіп өткір бұрыштарды бір-біріне қарай бүгу және қарама-қарсы жаққа бүгу. Зейінді, табандылықты дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар. (Жапсыру)	кесілген заттардың силуэттерінен) Міндеті: Шеңберлер мен сопақшаларды кесу әдістерін бекіту квадраттар мен тіктөртбұрыштар бұрыштарды дөңгелектеу. Шеберлікті бекіту пышақтармен дұрыс жұмыс жасау және желімді мұқият қолдану. (Жапсыру)	Міндеті: Балаларға симметриялы затты кесуге үйрету екі есе бүктелген қағаздар. Фреска жасау техникасымен таныстыруды жалғастыру (сұйық Желімді берілген бетке біркелкі жағу және түрлі-түсті қарындаштарды жағу). Шығармашылықты, фреска техникасына қызығушылықты дамыту. Олеңнің мазмұнын түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. Материал: Картон парақтары, қоңыр қағаз тіктөртбұрыштары 10x4 см. түрлі-түсті қарындаштардан жасалған фишкалар, қайшы, PVA желімі: желім щеткалары, шүберектер, майлықтар-төсемдер (Жапсыру)	Ұжымдық жұмыс. Икебана) Міндеті: Балаларды силуэттің контурын қарапайым етіп сызуға үйрету қарындашпен. Қағаздан бірдей силуэттерді кесудің жаңа әдісімен таныстыру, бүктелген аккордеон, пішіннің тегіс қисықтарын берді. Тақырыпты толықтыруға үйрету графикалық кескінмен (қарапайым қарындашпен жапырақтардағы тамырларды салыңыз). Икебана өнерінің мүмкіндіктерімен таныстыру. Әдемі орналастыру қабілетін дамыту ағаш бұтағындағы кесілген силуэттер. Материал: Әр түрлі ағаштардың кішкентай кептірілген жапырақтары; бірнеше ағаш бұтақтары (Жапсыру)	(Журнал қағазы. Заттың кесілген бөліктерінен аппликация) Міндеті: Балаларды әртүрлі пішіндегі бланкілерден кесуге үйрету. Жеке бөлшектер және олардан құстың бейнесін жасау. Шеберлікті дамытуды жалғастыру бөлшектерді қағаз парағына мұқият жабыстыру; ұсақ бөлшектерді қолдану қолөнерді өзі жасау (ағаш бұтағы, қарғаның тұмсығы және т.б.). Олеңнің мазмұнын түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. Үлестіріме материал. Журнал қағазынан кесілген бланкілер: шаршы 4x4 см (бас), тіктөртбұрыш 7x4 см (дене), екі сопақ 2x3; 5 см (табан және Қанат): Пейзаж парақтарының жартысы, қайшы, PVA желімі; желім щеткалары, шүберектер, майлықтар-төсемдер.(Жапсыру)
Тәрбиеші мен	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ,				

баланың еркін қызметі	қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Автобус жүргізушісі» картотека №9 Ойын мақсаты: Балаларды жүргізуші мамандығымен таныстырып, оның пайдасы мен қажеттілігін айқындау, еңбекті сүйеге баулу, қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Қажетті атрибуттар: руль, абонементтер, орындықтар, микрофон.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Қара құлақ» Ойынға 5-10 бала қатысады. Оңаша жерге топтасады. Өз араларынан бір баланы қазық етіп арнайы белгілейді. Қазық тұрған жерінен қозғалмай қала береді. Басқалары әрі таман кетіп	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Зат қоятын бөлмедегі тышқандар» Балалар - тышқандар індерінде бөлменің ұзын бойына немесе алаңның бір жағына қойылған орындықтарда отырады. Алаңның қарама-қарсы жағында 40-50 см биіктікте жіп тартылған. Бұл зат-қоятын бөлме	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Ат жарыс» Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, ат үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз болады. Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Үй артында қолқа ағаш» Ойынды топ бала болып ойнайды. Ойын тәртібі: қатысушылар бірінің қолынан бірі ұстап, дөңгелене тұрады. Ойын бастаушы не белбеу, не тапшы, - дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортаңғы саусағын дәл тапса,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Қуыр-қуыр қуырмаш» Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды. Содан соң екінші балаға: ортаңғы саусағымды тапшы, - дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортаңғы саусағын дәл тапса,

	қалады. Содан кейін ойынға қатынасушылар қазық ойыншыны қоршап, бірте-бірте жақындай түседі. Таяп кеп: Мына жатқан кім? - деп шошынғандай бірінен-бірі сұрасады. Біреуі: Ойбау-ау, бұл қара құлақ қой? - деп тұра қашады. Басқа ойыншыларда «Қара құлақ! Қара құлақ!» -деп, жан-жаққа қаша жөнеледі. Қара құлақ біреуін ұстап қалуы үшін тұра қуады. Қолға түскен бала «Қара құлақ» болады. Ойын қайта басталады да, сол ретпен жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)	ойнаушылардан шеттеу, бір бүйірде мысық отырады. Ол рөлді алғашқыда тәрбиеші, ал одан кейін-балалар орындайды. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар зат қоятын бөлмеге қарай жүгіреді. Зат қоятын бөлмеге кіріп бара жатып, жіпке тиіп кетпес үшін, ол еңкейеді. Одан кейін сол жерде кертiрген нан немесе басқада тағамдар жеп отырған сияктанып бүгiп отырады. Кенеттен мысық оянып кетеді, мияулайды да тышқандарды қуа жөнеледі. Тышқандар iндеріне қашып кетеді мысық тышқандарды ұстамайды, тек ұстағысы келгендей сыңай бiлдiреді). Мысық орнына келіп ұйықтайды, ойын қайтадан басталады. (дене тәрбиесі**)	жету. Керекті құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі. (дене тәрбиесі**)	қайталанады. Дөңгелек тұрған балалар: Үй артында қол ағаш, Жел кірмесін, ескі аш-деп бірігіп жауап қайтады. Тұрған балаларға ұстасқан қолдарын ажыратпайды. Ол-есік ашпағанның белгісі. Енді: Үй артында қол ағаш, Жел бау тартам есік аш -деп жүгіріп жүрген бала өзi артындағы баланы артына ормалмен бiр соғып қалады да, орамалды сол балаға тастай сала: Үй артында қол ағаш, Озам десең ала қаш-деп өзi сол бетімен жүгіре береді. Осының боларын бiлiп, әзiр тұрған бала қол ағашты ала сала, әлгi балаға қарама-қарсы жүгіреді. Бұл кезде дөңгелекене тұрған балалар Үй артында қол ағаш, Қол ағашты ала қаш. Бұрын келген балаға, Тездеп барда есік аш, -деп барлық бала хормен айтады. (дене тәрбиесі**)	ұпайды бiрiншi бала тартады. Ұтқан бала ұпай алу үшiн мына ережелермен сөздердi жаксы білуі керек. 1. Бас бармақтан бастап шынашаққа дейін саусақтардың атын бiр түгел атап береді: басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, шылдыр ағаш, шүмек, кішкентай бөбек. Бес саусағын түгел жұмады. Тағы да бiр бас бармағынан бастап, былай деп 5 саусақты түгел жазады. Сен тұр қойыңа бар, Сен тұр түйеңе бар. Сен тұр жылқыңа бар, Сен тұр сиырыңа бар. Сен кішкентай әлі жас екенсің, Қазанның қаспағын қырып же де, жыламай отыра тұр. Енді осы шынашақтың өзін алақан шұңқырына бүгiп тұқырта ұстайды да: Қуыр-қуыр, қуырмаш, Балапанға бидай шаш. Әжең келсе есік аш, Қасқыр келсе мықтап бас. Шынашақты шыр айналдырып, баланың алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола

					беріп: Мына жерде қой бар, Мына жерде жылқы бар. Мына жерде жылқы бар, Мына жерде түлкі бар - деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды. (дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 28.07-01.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 28.07.2025	Сейсенбі 29.07.2025	Сәрсенбі 30.07.2025	Бейсенбі 31.07.2025	Жұма 01.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Адам өміріндегі микробтар» Мақсаты: балаларда микроорганизмдердің адам денсаулығына зияны мен пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Салауатты өмір салтының негіздерін тәрбиелеу.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Екі қабатты үй" Міндеті: Балаларды текшелерден екі қабатты үй салуға, алған дағдылары мен іскерліктерін бекітуге, үйлер туралы жалпыланған идеяларды қалыптастыруға үйрету. Материал: заттардың контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы	Құрылыс ойыны: «Құм ғимараттары» Міндеті: балаларды схемаларға назар аударып, қарапайым ғимараттарды орындауға үйрету.Балаларды құмнан ғимараттар салуға, ортақ сюжетті біріктіруге, түпкі мақсатқа жетуге, қолда бар тәжірибе негізінде сындарлы шешім табуға үйрету. Материал: Құрылыс схемалары, құрылыс	Құрылыс ойыны: «Көпір» Міндеті: Көпір құрылысында жаттығу; ғимараттардың үлгілерін, иллюстрацияларды талдау қабілетін бекіту; қажетті бөлшектерді мөлшері, пішіні, түсі бойынша өз бетінше таңдай білу, оларды біріктіру. Материал: контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балалар	Құрылыс ойыны: «Қоршау» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Барысы: құрылыс материалымен ойнайтын балаларға: "Сендерде құрылыс бар ма? Сен не салып жатырсың? Саша, сенде не бар? Ұй. Ал сендеше? Сондай-ақ үй? Мен көріп тұрмын. Құрылыста жақсы құрылыс материалы бар. Сендердің үйлерің үшін жақсы қоршау салуға	Құрылыс ойыны: «Жүк көлігі» Міндеті: Жүк көлігін жобалауда, үлгілерді талдауда, берілген шарттар бойынша конструкцияларды түрлендіруде жаттығу; құрылыс бөлшегі – цилиндр және оның қасиеттері туралы түсінік беру.Материал: карталар-кескін диаграммалары, құрылыс жинағы. Ойын барысы. Балаларға кескіндерді орналастыру үшін схемалар мен геометриялық фигуралар

	таяқшалар. Ойынның мақсаты. Балаларға әр түрлі ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды таңдауды сұрау. Баланың ұсынысы бойынша таяқшалардан фигураны салу. Содан кейін балаңызға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық фигуралардың аттарын бекіту. Фигураларды өз дизайнға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау.(Құрастыру)	жиынтығы. Ойын барысы. Балалармен бірге олар білетін құрылыс бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсету. Картаны көрсету, онда не бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды.(Құрастыру)	мөлшері, пішіні, түсі бойынша заттарды құрастыру арқылы көпір салады. .(Құрастыру)	болады. Біз жаңа құрылысты бастаймыз. Қоршаулар қандай болатынын көрейік. Біз үй салуды шештік Олардың жануарлары үшін. Үй салынды, енді Бізге қоршау керек. Тақталар кесілді, Қатты шегеленген. Тук-тук, перестук, Тақталар кесілді, Тук-тук, перестук Қатты шегеленген. (Құрастыру)	ұсынылады. Тапсырманы орындағаннан кейін олар: "Сен бұл машинаны қандай фигуралардан жасадың? Бұл зымыран үшін саған қанша фигура қажет болды? Мұнда қанша бірдей фигуралар бар?"(Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				

	«Затсыз» 1. Қолды белге қойып,басты оңға - солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары.кейін артқа. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып,бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып,бүгілген аяқта орында бақаша секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жендер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Санамақ Суретші боламын Сурет салсам гүл салам, Гүлге толып тұрса алаңын. Сурет салсам гүл саламын, Күндей күліп тұрса маңым.(Сөйлеуді дамыту және	Гүлдер Гүлдер гүлдер көп гүлдер, Қызыл гүлдер ккк гүлдер, Жайнар кезім келді деп. Қаңатарын желбіреп Таң мен бірге оянып Күн нұрына боянып Көрік берді	Гүл-еңбек Гүл өсірсең-терлеп Мұның аты еңбек. Кесте тіксең зерлеп, Мұның аты еңбек.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүлдер Гүлдер гүлдер көп гүлдер Қызыл гүлдер көк гүлдер Өсе берші нұрланып Өсе берші ырғалып Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Гүлдер» саусақ жаттығуы Бірі - түймедақ, екеуі - қызғалдақ, Үш - ыстық елдерден келген пион (әр атқа саусақтарды бүгу). Үлкен шоқты құрастырайық Және оны шкафқа қою (біз жұдырықшамен

	көркем әдебиет)	далама.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			жұмыс жасаймыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жәндіктер» Міндеті: жәндіктерді жіктеу және атау қабілетін бекіту. Ойын барысы. Балалар шеңберге айналады, жүргізуші жәндікті атайды (шыбын, және допты көршісіне береді, ол басқа жәндікті атайды (маса, т.б. кім жауап бере алмаса, шеңберден шығады. Жүргізуші: "ұшатын жәндіктер көбелек" дейді-және кішкентай допты көршісіне береді, ол: "маса" деп жауап береді және т.б. шеңбер аяқталғаннан кейін жүргізуші: "секіретін жәндік" деп атайды - және	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын «Не қалай қозғалады?» Міндеті: жәндіктердің қозғалу жолдары туралы білімді бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші шеңберде, қолында доп бар. Ол жәндіктердің қозғалу жолын атайды және допты балалардың біріне лақтырады. Ұстаушы осы жолмен қозғалатын жәндікті атауы керек. Мысалы: секіру-шегіртке; ұшу-көбелек; жорғалау-құрт; жүгіру-құмырсқа және т. б. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шалғындағы жәндіктер» Міндеті: жеке бөлшектерден жәндіктердің бейнесін	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Кім не жейді?» Міндеті: балалардың жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші жәндіктерді атайды, ал балалар бұл жәндіктің немен қоректенетінін айтады. Шегіртке-шөп, көбелек-нектармен, Инелік-басқа жәндіктер, Бүрге-қан, Масалар-қан мен шөп. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Инелік» Мақсаты: модельдеу арқылы инелік бейнесін жасаңыз. - балалардың жабайы табиғаттағы көктем	Музыка Тақырыбы: «Домбырасыз сән қайда?» И.Нүсіпбаев Ән жаттау: «Домбырасыз сән қайда?» И.Нүсіпбаев. Дауыс жаттығуы: «Ноталарды быстары» Музыкалық ырғақты – қимыл: «Шөжелерім» биі Дидактикалық ойын «Не ұшады?» Міндеті: жәндіктер туралы білімді бекіту. Ойын барысы: Балалар шеңберде тұрады. Тандалған бала кез-келген жәндікті немесе суретті атайды, екі қолын жоғары көтеріп: "ұшады" дейді. Ұшатын жәндік деп аталғанда, барлық балалар екі қолын жоғары көтеріп, "ұшады" дейді, егер жоқ болса, қолдарын көтермейді. Егер балалардың біреуі қателессе, ол ойыннан шығады.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Шопан атаға арналған жылқы» Міндеті: Балаларды жылқыны бейнелеуге үйрету. Жануар бөліктерінің тән	Дидактикалық ойын «Бұл қандай жәндік?» Міндеті: жәндіктердің өмірі туралы түсініктерді нақтылау және кеңейту; жәндіктерді тән белгілері бойынша сипаттау; барлық тіршілік иелеріне қамқор болуға тәрбиелеу. Ойын барысы: Балалар 2 кіші топқа бөлінеді. Бір кіші топ жәндіктерді сипаттайды, ал екіншісі оның кім екенін болжауы керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Содан кейін басқа кіші топ өз сұрақтарын қояды.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Құмырсқа» Міндеті: Дөңгелек және сопақ пішінді фигураларды мүсіндеу, пропорцияларды сақтау, бір-бірімен байланысқан кезде бөлшектерді тегістеу, балалардың шығармашылық қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту

	ойын жалғасуда. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Қоңыздар» Міндеті: ұсынысқа сәйкес жәндіктерді (қоңызды) мүсіндеу қабілетін дамыту. Қоңыздар (тән белгілер), жәндіктер туралы қолда бар білімді жалпылау, ормандағы мінез-құлық ережелерін бекіту Ермексаздан жәндіктерді (қоңызды) бейнелеу қабілетін дамыту. Ұсақ моториканы, зейінді, бейнелі және логикалық ойлауды, байқағыштықты, шығармашылықты дамыту. Қолөнерді табиғи материалмен безендіру қабілетін қалыптастыру. Табиғатқа деген қызығушылық пен ұқыптылықты, өз жұмысында	жасауға үйрету- кішкене бөліктерді бөліп алу, домалату, тегістеу, қолөнерде заттың құрылымын беру. Балаларда тактильді сезімталдықты, белгілі бір бейнеге ену қабілетін дамыту. Сөздікті, қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қол қимылдарын үйлестіру, шығармашылық қиялды дамыту. (Мүсіндеу)	белгілері туралы түсініктерін нақтылау; балаларды инеліктерді бірнеше бөліктен мүсіндеуге үйрету, кейбір сипаттамаларды беру - мүсіндеу әдістерін бекіту: айналмалы қозғалыстармен домалату, кері қозғалыспен домалату, басу арқылы тегістеу; бөлшектерді жабысу арқылы біріктіру; - балаларды ойын сипатындағы дидактикалық мәселелерді шешуге үйретуді жалғастыру;. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	формасын беру. Мүсінделген бөліктерді бір бөлікке біріктіруді, оларды бір бөлікті екінші бөлікке жағу арқылы тығыз байланыстыруды үйрену. Ермексаздан мүсіндеуге деген қызығушылықты дамыту, жануарларға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті ояту (дәлірек айтқанда, жылқы). Баланың эстетикалық талғамын, еңбекқорлығын, дәлдігін, басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысын тәрбиелеу. Материалдар: ермексаз клеенка, стек. Жұмыс кезеңдерін бейнелейтін Схема. Жылқының суреті (әңгімелесу үшін). (Мүсіндеу)	дағдыларын бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	көргендерін жеткізуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: "жәндіктердің дыбыстары", ойыншықтар-жәндіктер (қоңыздар) пластилин, стектер, тақталар. (Мүсінде у)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Кітап-білім бұлағы»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Айналадағы қоршаған ортаны бақылау. Мақсаты: Айналадағы қоршаған ортамен таныстыру. Бақылай білуге	Ауа - райын бақылау. Мақсаты: Балаларға ауа - райы туралы мағлұмат беру. Балалар ауа - райы дегеніміз не? Ауа - райы жазда қандай болады?	Көбелекті бақылау. Мақсаты: Балаларға көбелек туралы мағлұмат беру. Балалар көбелекті көргендерің бар ма? Көбелек қайда мекендейді?	Жаңбырдан кейінгі шалшық суды бақылау. Мақсаты: Балаларға шалшық су туралы мағлұмат беру. Жыл мезгілдеріне қарай су күйінің өзгеруін түсіндіру.	Жаңбырдан кейінгі кемпірқосақты бақылау. Мақсаты: Балаларға кемпірқосақ туралы мағлұмат беру. Сендер кемпірқосақты көрдіңдер ме? Ол неге ұқсайды?	

баулу. Айналадағы қоршаған ортаға не жатады? Айналадағы қоршаған ортаны қалай танып білеміз? Олай болса жан - жағымызға қарайық. Айналадағы көздеріңе түскен заттар, табиғат құбылыстары қоршаған орта болып табылады. Ендеше бүгінгі табиғат табиғат құбылыстарынан не байқадыңдар? (Жел, жаңбыр) (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Табиғатты қорғау үшін бәріміз, Күресейік, бір - бір ағаш егейік. Текке отырмай, жасымыз бен кәріміз, Таза ауа үшін терімізді төгейік. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Балалар бүгін ауа - райы қандай Жыл мезгіліне байланысты ауа - райы әртүрлі болады. Жазда көбінесе аспан ашық, күн ыстық болып келеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Болмас бірден бөгелген, Дем ал іштен тереңнен. Ентігіміз басылсын, Тынысымыз ашылсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Шар үрлеу» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңберге тұрып тәрбиешінің ал, балалар шар үрлеп ойнаймыз ба? деген сұрағына жауап	Көбелек немен қоректенеді? Көбелек пен гүлдің арасында қандай байланыстар бар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Көрінеді көп көбелек, Көл бетінде көлбеңдеп. Кестелеген қанатын, Кербез қағады көргін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Кім артық» Мақсаты: Жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету. Ойын шарты: Балалар екіден шеңбер құрып тұрады, ал, сыңары жоқ бала шеңбер бойымен жүгіріп, сыңарымен тұрған баланың артына барып тұрады. Енді бұл топта үш бала болады. Бірінші бала шеңбер бойымен жүгіреді де, өзіне басқа топтан серік іздеп табады. Ал, ол топтың алдындағы бірінші бала өзі және жаңа серік іздеуге кіріседі. Сөйтіп, ойын әрі қарай	Судың түсі қандай? Су қайдан пайда болады? Сусыз адамдар, өсімдіктер, жан - жануарлар өмір сүре ме? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Су - ішуге: Жарамды Жарамсыз болып 2 - топқа бөлінеді. Жарамды суға: Ағынды сулар, бұлақ сулары жатады. Жарамсыз суларға: Көл, мұқит, теңіз, шалшық сулары жатады. Жұмбақ жасыру: Жылт - жылт етеді, Жылғалардан өтеді. (Су) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Үзіп кет» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп	Кемпірқосақ қай кезде, қандай жыл мезгілінде шығады? Кемпірқосақта неше түс бар? Кемпірқосақ неден пайда болады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Кемпірқосақ көріп балалар, Алақайлап, ұрар шапалақ. Әне, алақай! Қарандар, балалар Түрлі-түсті бояулар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Шапшандыққа, ұқыптылыққа, тапқырлыққа үйрету. Тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді. Түстерді әр топқа бөледі: Қызыл, жасыл, сары, көк, қызыл сары, ақ көк, көгілдір, сұры, күлгін, қара, т. б.... сол сияқты. Ал, бояулар өз түстерін есте сақтау керек. Сатып алушы келіп: Тук - тук Сәлеметсіз бе? Сіз бояу сатады деп естідім. Сатушы: Сізге қандай түс керек десе?

Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан» Мақсаты: Шапшандыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып тұрады. Араларынан екі бала тандалып алынады. Екі баланың бірі - мысық, бірі - тышқан болып сайланады. Тышқан: Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық - шиық, шиық - шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк - түк, түк - түк, Қане, ортаға шық - шық. Мысық: Мияу, Кім, әй, мынау? «Шиық - шиық»- демей, «Шық - шық» дейді.		жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Жапырақтарды жинау. Мақсаты: Тазалыққа, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Тырнауыш, қап, қалақша.	шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшандығын, күштілігін аңғарамыз. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Жапырақтарды жинау. Мақсаты: Тазалыққа, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Тырнауыш, қап, қалақша.	Саудагер: Маған ақ түс керек - десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал, саудагер қашқан түсті ұстап алса, ол түс саудагерде қалады. Егер, ұстай алмаса, ол түс дүкенге келіп қайта сатылады. Сөйтіп, ойын жалғасын таба береді. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы арам шөптерді жұлу. Мақсаты: Жинақылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Бірігіп жұмыс жасауға баулу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш, шелек.

	Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Тышқан мысықты қуа жөнеледі. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Балаларды тазалыққа бірлікке үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрек, шелек.	береді. Тәрбиеші, ендеше жиналамыз да, бәріміз бірге бар күшімізбен шар өрлейміз деген бұйрығы бойынша: ауаны кең жұтып, шарды үрлегендей қимылмен шеңберді үлкейте береді. Шардың тырс етіп жарылғандай дауысы шыққан кезде, балалар ілгері қадам аттап, жиналады. Сөйтіп, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы тазалау. Мақсаты: Тазалыққа, ұқыптылыққа баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, шелек.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз.				

	- Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Керует жанындағы жаттығулар Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық,

	Ұйқымызды ашайық. - Б. қ. қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. 7-8 рет(дене шынықтыру**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Басыңа бақ орнасын, Қызыр болсын жолдасың. Дастарханың мол болсын, Абыройың зор болсын.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Кеме» Міндеті: Негізгі бөліктердің пішінін, олардың орналасуы мен өлшемдерін бере отырып, қарапайым қарындашпен заттарды салуды үйрену. Силуэтті балауыз қарындаштармен бояуды үйретуді жалғастыру акварельмен дымқыл қағаз.	"Дүкенге жүк көлігі келді" Міндеті: Суретте қарапайым сюжетті жеткізу, графикалық схемаға сәйкес композиция жасау, үлкен терезелері бар дүкеннің архитектурасын өзі ойлап табу, бүкіл щеткамен және ұшымен жұмыс істеу тәсілдерін бекіту. Материал: 1\3 боялған тоналды қағаз парақтары, гуашь	"Итпен шекарашы" Міндеті: Балаларды адам мен жануардың бейнесінде, тән ерекшеліктерін (киім, поза), фигура мен бөліктердің салыстырмалы мөлшерін беруге үйрету. Суретті паракқа сәтті орналастыруды үйрену. Қарындаштармен (түрлі-түсті балауыз қарындаштармен) сурет салу және сурет	"Посттағы сарбаз" Міндеті: Костюмнің, позаның, қарудың тән ерекшеліктерін жеткізе отырып, суретте жауынгер бейнесін жасауға үйрету. Суретті қағаз парағына қою, үлкен сурет салу қабілетін бекіту. Сурет салу және сурет салу дағдыларын қолдану. Қазақстан армиясына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. Материал: Қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар, А4 парағының	" Балалар жаттығу жасайды" Міндеті: Балаларды дене мүшелерінің салыстырмалы мөлшерін, адам фигурасының жалпы құрылымын, жаттығу кезінде қолдың орналасуының өзгеруін анықтауға және беруге үйрету. Кескіндерді қарындаштармен салу және бояу әдістерін бекіту. Тәуелсіздікті, шығармашылықты, өз суреттері мен құрдастарының суреттері

	Материал: Акварель қағазы, балауыз қарындаштар, акварель бояулары, кең щеткалар, бояғыштар, су құтылары, шүберектер. (Сурет салу) «Саңырауқұлақ астында» (Түсті қағаз. Заттың кесілген бөліктерінен Аппликация және контур бойымен үзу) Міндеті: Тіктөртбұрыштан жартылай кесуді үйрену жоғарғы бұрыштарды дөңгелектеу, шаршыдан тік кесу. Түсті жасауды үйрену шөпті жоғарғы сызық бойымен кесу арқылы қағазға салу. Кесуді үйренуді жалғастырыңыз жолақтарға түзу сызық бойымен төртбұрыш, оларды екіге	бояулары, жұмсақ щеткалар. (Сурет салу) «Дастархандағы әшекейлер» (Түсті қағаз. Сәндік аппликация заттың кесілген бөліктерінен) Міндеті: Балаларға кестеленген бұйымдардың сұлулығын көрсету. Қысқа жолақтарды түзу сызықпен кесуді үйренуді жалғастыру. Безендіруді үйрету нысан түрлі-түсті жолақтармен тікбұрышты, олардан тұрады геометриялық өрнек. Ұқыпты желімдеу әдістерін бекітіңіз. Үлестіріме материал. 20x10 см сурет салуға арналған қағаз жолағы, квадраттар 10x10 см түсті қағаз, қайшы, PVA желімі. щеткалары, шүберектер, клеенкалар-астар.(Жапсыру)	салу әдістерін бекіт Материал: А4 парақтары, түрлі-түсті қарындаштар, қарапайым (графит) қарындаш немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар (әр балаға). (Сурет салу) «Дәрігер мамандығы» Міндеті: Балалардың әртүрлі кәсіптер, кәсіби құралдар туралы түсініктерін кеңейту; "кәсіп" жалпыланған тұжырымдамасын қалыптастыру, белсенді сөздікті жұмбақтармен байыту, зейінді дамыту; оқуға деген оң мотивацияны тәрбиелеу, ересектердің еңбегін құрметтеу; парақтың бүкіл ауданын қолдана отырып композиция жасауға үйрету, аппликация бөлшектерін үйлесімді орналастыру, трафаретпен жұмыс істеу қабілетін бекіту, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту;	½ өлшемді қағазы (әр балаға) (Сурет салу) «Зергермамандығы. Аппликация сақинасы» Міндеті: балалардың зергер мамандығы туралы түсініктерін қалыптастыру. - осы кәсіптің адамында қандай қасиеттер болуы керек екендігі туралы түсінік қалыптастыру; - балаларға әртүрлі сәндік тастар туралы алғашқы білім беру; - қылқалам, қайшыны қолдану дағдыларын бекіту. - мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық қызығушылығын, дағдылары мен дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға жәрдемдесу. - еңбекке, кез келген мамандықтағы адамдарға құрмет көрсетуге тәрбиелеу; - балалардың көркемдік талғамын, эстетикалық сезімдерін, сұлулықты көру қабілетін жетілдіру; шығармашылық қиялын дамыту. Материалдар: ноутбук, проектор, экран, "мамандық – зергер" презентациясы, мамандықтар туралы жұмбақтар, слайдтар, қарауға дайындалған тастар, өнімді қызмет үшін – түрлі-	туралы айту қабілетін дамыту. Материал: парақтар А4, графит және түрлі-түсті қарындаштар (әр балаға) (Сурет салу) «Аспаз мамандығы» Міндеті: Балалардың аспаздың жұмысы туралы түсінігін қалыптастыру және ол не үшін қажет. Балалардың дайын бөлшектерден тұтас кескін жасау дағдыларын дамыту (Аспаз). Балалардың аспазшы мамандығы және аспазшының жұмысы туралы түсініктерін кеңейту және нақтылау; Дайын өнім кескінінің бөлшектерін қағаздың фонына қою, суретті белгілі бір ретпен жабыстыру дағдыларын бекіту. Бөлшектерді мұқият, өздігінен жабыстыру қабілетін дамыту; композиция сезімін дамыту. Жұмысты орындау кезінде табандылыққа, адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Алдын ала жұмыс : д/балабақша асханасына Экскурсия және

	бүктеп, ішінара жабыстырыңыз жаңбыр тамшыларына еліктейтін кеңес. Сюжеттік композиция жасауға үйрету. Ертегілерге деген қызығушылықты арттыру. Үлестірме материал. Альбом парақтарының жартысы, 6х3 см тіктөртбұрыш (саңырауқұлақ қақпағы), 4х4 см шаршы (аяғы), 15х5 см жасыл қағаз жолағы. шаршы 6х6 см көк қағаздан, қайшы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберек, астарлы майлықтар. (Жапсыру)		көркем шығармашылыққа деген қызығушылықты тәрбиелеу; дәлдікті, еңбекқорлықты, тәуелсіздікті, көркемдік талғамды қалыптастыру. Материал: "шаштараз", "аспаз", "дәрігер", "құрылысшы" балалар жиынтықтары; түрлі-түсті қағаздар, қайшылар, трафареттер, қарапайым қарындаштар, желім, фломастер. (Жапсыру)	түсті қағаздар, щеткалар, қайшылар, маталар мен дымқыл майлықтар. (Жапсыру)	аспазшылардың жұмысын бақылау; тақырып бойынша иллюстрацияларды қарау; балалармен әртүрлі кәсіптер туралы әңгімелесу. Материалдар: аспаздың кескін дайындамалары - әр балаға, желімге, майлықтарға, клеенкаларға, "мамандық" тақырыбындағы сюжеттік суреттер. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Емхана» картотека №10 Ойынның мақсаты: Ақ халатты абзал жандардың игілікті еңбегіне деген балалардың сүйіспеншіліктерін арттыру. Дәрігердің сезімталдығы, кішіпейілділігі, қамқорлығы сияқты қасиеттерін жете түсіндіру. Қажетті атрибуттар: дәрігердің ақ халаты, қалпақ, рецепті жазатын қағаз, қалам, фонендаскоп, градусник т.б. құралдар.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуді, серуенге шығу, топтық ережелерді				

	кайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ортаға түспек» Ойынға қатысушылар екі командаға бөлінеді. Ойын үлкен алаңда өтуге тиіс. Жерге көп бала сиятындай үлкен төртбұрыш сызылады. Бірінші команда сол төртбұрыштың ішіне енеді де, екінші команда сыртында орын алады. Ойын басталған соң, сыртындағы ойыншылар тік	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Кішкене өзен арқылы» Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен. Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тауық қорадағы түлкі» Алаңның бір жағынан тауық қораның орны сызылады. Тауықтар қорадағы орындарда тауықтар отырады. Алаңның қарама-қарсы жағында түлкінің іні болады. Қалған жердің бәрі-қора. Ойнаушылардың біреуі түлкі белгіленеді, ал қалғандары-тауықтар. Тәрбиешінің белгісі бойынша тауықтар бағанадан секіріп-секіріп түседі де қорада жүгіріп ойнап жүреді де дән	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұшақтар» Балалар алаңның әр жерінде 3-4 жалаушалармен белгіленген калоннамен тұрады. Ойнаушылар ұшқыштарды бейнелейді. Олар ұшуға әзірленеді. Тәрбиешінің: Ұшуға әзірленіндер! деген сигналы бойынша балалар қолдарымен қимыл жасап, маторды іске қосқан болады. Тәрбиеші: «Ұшындар» -дейді. Балалар қолдарын екі жаққа жазып, алаңда жан-жаққа бытырап, ұшып жүреді. Тәрбиешінің: «отырындар» деген сигналы бойынша ұшақтар өз орындарын тауып, жерге қонады: балалар калоннаға тұрып, бір тізерлеп отырады. Тәрбиеші қай калоннаның	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ақ серек, көк серек» Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады: Ақ серек те көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар бір ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп

	төртбұрыштың ішіндегі ойыншыларды бір доппен дәлдеп ұра бастайды. Доп тиген бала сызықтың сыртына шығарылады. Егер ол денесіне дарытпай, әр жерге түсірілмей допты қағып алса, сыртқа шығарылғандардың біреуін кіргізіп алады. Тік төртбұрыштың ішінде жалғыз ойыншы қалғанда ұтып жатқан команда оған 10 не 20 рет ойналуға ойын бұйырады. Ол бұл сыннан құламай өтсе, сырттағы командаластарын түгел ішке кіргізіп алады. Егер айнала алмай, құлап қалса, өзі де сыртқа шығып, ішке ұтқан команда кіреді. (дене тәрбиесі**)	бірінен-біріне секіре алатындай болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны күнге кептіруге кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі. (дене тәрбиесі**)	шоқиды, қанаттарын қағады. Тәрбиешінің: «Түлкі» деген белгісі бойынша тауықтар тауық қораға қашып барып, ағаштарға отырады, ал түлкі қаша алмаған тауықты ұстап, ініне алып кетеді. Қалған тауықтар отырған ағаштардан қайтадан ұшып түседі, ойын жаңадан басталады. Түлкі екі-үш тауық ұстағаннан кейін, ойын аяқталады. Ойынды басқа түлкімен қайталауға болады. (дене тәрбиесі**)	тез сапқа тұрғанын атап өтеді. Алғашқы кезде калоннаның бастаушысы етіп екпіндірек балаларды белгілеу керек. (дене тәрбиесі**)	кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Енді кезек бойынша ойынды екінші топ әлгі әдіспен бастайды. Осылайша ойын кезекпен жалғаса береді. Қай топ өз ойыншыларынан көп айырылып қалса, жеңілген боп есептеледі. (дене тәрбиесі**)

Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Жаз уақытында жарақаттанудың және уланудың алдын алу»

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 04.08-08.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 04.08.2025	Сейсенбі 05.08.2025	Сәрсенбі 06.08.2025	Бейсенбі 07.08.2025	Жұма 08.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Жаз деген не?» Міндеттері: балалардың табиғаттағы, адам өміріндегі маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту және жүйелеу; балалардың жаздың тән белгілері туралы түсініктерін кеңейту. Қызығушылықты, байқағыштықты, жазғы табиғаттың сұлулығын байқай білуге, табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				

іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Құрылыс ойыны: «Бір кездері ұшақ болған» (қағаздан) Міндеті: балаларды қағаздан қолөнер жасауға және оның қасиеттерімен таныстыруға үйретуді жалғастыру. Өлең оқудың қуанышын ояту. Әр балаға нәтижеге жетуге көмектесу. Ұсақ моториканы дамыту, дәлдікке тәрбиелеу. Сөздік жұмысы: ұшақ, қағаз, оригами. Жабдық: әр балаға 15*15 ақ қағаз шаршы, ұшақ ойыншық, оригами ұшағы. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Ойыншық қоршау" (құрылыс материалы) Міндеті: балалардың қоршау салу қабілетін бекіту, кірпішті шеңбер бойымен тігінен орналастыру, оларды бір-біріне тығыз қою. Балалардың ғимараттар салуға деген ұмтылысын дамыту. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуінде сөздерді белсендіру: кірпіш, тар жағы. Жабдық: ойыншықтар, кірпіштер. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: «Үйшік үй» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды құрылыс материалынан ғимараттар салуға, кірпіштерді бір-біріне тығыз қоюға, едендермен ғимарат жасауға үйрету. Ғимараттарда таныс заттар туралы идеяны көрсетудің қарапайым қабілетін дамыту. Ойын және сөйлеу қарым — қатынасына деген ұмтылысты дамыту, сөйлеу әрекетін белсендіру (үлкен-кішкентай) текше. Драматизацияның алғашқы дағдыларын дамыту. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуінде сөздерді белсендіру – кірпіш, пластина, үй. Ғимаратты ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Қақпа" (төмен, жоғары) Міндеті: балаларды биіктігін көрсету арқылы заттың кеңістікті жабу қабілетін бекіту, құрылымын өзгертуге үйрету. Демонстрациялық және үлестірмелі материалдар: әр балаға 4 кірпіш пен 4 түсі бойынша текшеден; автомашиналар. Ойын барысы. Тәрбиеші қақпаның қандай екенін сұрайды (жоғары және төмен, кең және тар). Қақпаны құру әдісін көрсетеді және түсіндіреді: 2 кірпішті бір-бірінен жағы, тар, қысқа, алшақ қойып, оларды ұзын, ферма, ит, үшіншісімен жабуыңыз. Төмен қақпа шығады. Тәрбиеші қақпаның биіктігін қалай арттыру керектігін түсіндіреді және көрсетеді: 2 кірпішке текшелер орнатып, оларды жоғарғы кірпішпен жабу. Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Ферма салу" (құрылыс материалы) Міндеті: балалардың кеңістікті жабу қабілетін бекіту, кірпішті тар қысқа жағымен жазықтықтамақты орналастыру, оларды түсі бойынша ауыстыру, қиялын дамыту, қажетті бөлшектерді таңдау, бөлшектерді салыстыру. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуін сөзбен белсендіру – құрылыс материалы, жағы, тар, қысқа, ұзын, ферма, ит, мысық, сиыр, ешкі. Жабдық: ағаш құрылыс жинағы, ойыншықтар: ит, мысық, сиыр, ешкі. (Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Орамалмен»				

	1. Тік,түзу тұру. Орамал иықта оң қолды жазумен басты сол жаққа бағыттау. Б.қ.кейін келесі жаққада осылай істеу. 2. Орамалды кеуде тұсында жинақы ұстап, денені оңға1-4 кейін солға 1-4 айналдыру. 3. Орамалды алдарында ұстап,жоғары көтеруден артқа шалқайып кейін алға иіліп тізе бүгіп отырудан б.қ.к. 4. Арқаға жатып, қол мен аяқты біркелкі көтеруден,орамалды башпайға тигізу. 5. Аяқты алшақ ашып отырып, оң кейін сол аяқ башпай жаққа иіліп орамалдарын тигізу. Тізені көтермеуге тырысу. 6. Орамал төмен, денені тік ұстап,қос аяқтан алшақ аяққа ауысып секіру сәтінде жалаушаны көтеру жоғары.Түсірген сәт б.қ.к.Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жендер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Жауын Жауын жауын жау-жау. Егін басын бау-бау. Жауын жауып. Біз тығылайық қоя тұр. Жауын – жауын жау-жау. Жаумай енді қоя тұр. Балалардың олды көбі су. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жел Шөпті қозғап жел еседі. Шөптер дыбыс береді, Ш-ш-ш-ш Жел ақырын басылды Шөптер де дем алды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Күн Күн шығады жарқырап Көк аспаннан қызарып, Күн қайтқанда аспанға Түн болады – сен қал ұйықтап Мен сенімен боламын Тәтті ұйықта балдырап Таң тағы да болады.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тышқандар Екі тышқан бір күні Сыбырласып ақырын Қалай жүреді тышқандар Бірде қатты Бірде ақырын Жүргенде енді осылай Мысықты да оятты. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Доп» Алақандар бір-бірімен жабысады. (доп пішінін жасайды). Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Ғажайып дорба" Міндеті: жәндіктер туралы түсінікті бекіту. Ойын барысы: балаларға әртүрлі тапсырмалар беріледі: сөмкеде жәндіктерді (ойыншықты) қолыңызбен алу. Ойын тапсырмасы: сөмкеде тұрған жәндікті атау. Болжам жасаушы жәндіктерді сөмкеден дұрыс шығарып, сөмкені басқа балаға	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Көбелектер» Міндеті: балалардың жәндіктер, көбелектер туралы білімдерін анықтау. Көбелектер құрылымындағы пропорцияларды, т формаларын көбелектер әлеміндегі бар шындықпен көзбен байланыстыру қабілетін қалыптастыру. Материал:	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Жәндіктерді бүкте" Міндеті: балалардың жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Ең типтік белгілер бойынша сипаттауға үйрету. Материал: әр түрлі жәндіктер бейнеленген суреттер (әрқайсысы екі данада). Барысы: суреттердің бір данасы бүтін, ал	Музыка Тақырыбы: «Хош иісті гүлдер» Ән тыңдау: «Гүлдерайым» халық әні Т.Қоңыратбаев. Ән айту: Қызғалдақтар Музыкалық ырғақты қимыл: «Көңілді ноталар» биі Дидактикалық ойын: «Ақырын-қатты» Міндеті: балалардың жәндіктердің әрекеттері мен дыбыстары туралы білімдерін бекіту және жүйелеу. Материал: доп. Барысы: тәрбиеші балалармен әңгіме	Дидактикалық ойын: "Балықтар, құстар, аңдар, жәндіктер" Міндеті: жануарларды түрлері мен топтары бойынша жіктеуге үйрету. Материал. Доп. Ойын барысы: Тәрбиеші допты лақтырып, "құс" сөзін айтады. Бала, допты ұстап алғаннан кейін, "торғай" сияқты түр ұғымын таңдау керек. (Қоршаған ортамен таныстыру)

	береді. Ойын тапсырмасы: үлкен немесе кішкентай жәндік пе? Ойын сөмкеде бірде-бір жәндік болғанша жалғасады. Ойын тапсырмасы: ұшатын, жорғалайтын, секіретін, жүгіретін жәндіктердің сипаттамасы. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Менің сүйікті ойыншығым» Міндеті: ермексаздың көмегімен балалардың сүйікті ойыншықтарының суреттерін жасау дағдыларын қалыптастыру. балаларды мүсіндеуде сүйікті ойыншықтың бейнесін жасауға үйрету; алақандар мен саусақтармен мүсіндеудің әртүрлі әдістерін бекіту;	дидактикалық ойын алаңында әртүрлі гүлдер бейнеленген, олардың арасында айналмалы көбелектермен суреттер салынған (әртүрлі өлшемдер, пропорциялар, құрылым) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кішкентай қонжық» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	екіншісі 4 бөлікке бөлінген. Балалар бүкіл суреттерді қарастырады, содан кейін оған Мозаика салады. Алынған жәндіктер сыртқы жағынан қандай дыбыстар шығаратынын және қалай қозғалатынын сипаттайды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сары тиін» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен (ұзартылған бөліктер) тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	жүргізеді, оның барысында жәндіктердің пайда болуы, әрекеттері мен дыбыстары туралы білімдерін нақтылайды. Осыдан кейін балалар шеңберге тұрып, сұраққа тез жауап береді. Кім есіне түсіре алмаса, ол өз кезегін өткізіп жібереді. "Кім ақырын"? мұғалім сұрайды және допты лақтырады. "Кім қатты"? тәрбиеші сұрайды және допты лақтырады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сұр қоян» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз бөлігін екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	«Ала мысық» Міндеті: балаларды заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	қолдың ұсақ моторикасын дамыту басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысты, өз жұмыстарына эстетикалық қатынасты тәрбиелеу; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i>, серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i>, көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Көркем сөз: Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам. Қанатымды бір қағып, Гүлдей болып жайқалам.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.				

3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.

Кішкентай балаларды бақылау. Бақылау. Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолпақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару (қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Өлі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру, еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. Бақылау. Балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру (асфальтты ескі қабатын алу, ұсақталған қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады – каток, жүк машиналары және т.б.). Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Еңбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус)	Шөпті шауып жатқан бағбанды бақылау. Бақылау. Жайылымдағы өсімдіктер туралы білімді анықтау және бекіту, шөпті шауып жатқан бағбанды қадағалау, жайылымдағы шөп биік және шүйгін екенін және де тасоны үй жануарларына қысқа азық үшін шауып алатындығын атап өту; шабылған шөптен кепкен хош иісті пішен шығады. Адамдардың еңбек маңыздылығы туралы, азық өсімдіктерінің құндылығы туралы түсінікті қалыптастыру. Бұрын шөбі болған алаңқайды салыстыру, шөп қайтадан өскені, гүлдердің пайда болғаны туралы қорытынды жасау. Еңбек құралдарының атауларын анықтау: тырнауыш, айыр, пішен шабатын машина. Үлкендердің еңбегін құрметтеуді тәрбиелеу.	Заттардың көлеңкесін бақылау. Бақылау. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін, таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкенің ұзындығын өлшеу, көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балалардың күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Мен жүгірсем, ол да жүгіреді, Мен кідірsem, ол да кідіреді. (Көлеңке) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қақпашы» Жарысу элементтері бар	Термометр көмегімен ауа температурасын бақылау. Бақылау. Балалардың термометрді қолданып ауа температурасын өлшеу ептілігін бекіту, сынап бағанасы қызыл сызықтан жоғары болған кезде жылы екенін білдіретініне назар аудару. Қаншалықты бағана жоғары болса, сонша жылы болады; цифрлар неше градус жылы болып тұрғанын анықтауға көмектеседі; әрбір сызық бір градусы білдіреді. Даладағы және топтағы ауа температурасын өлшеу. Жазда далаға қарағанда топтағы температура төмен деген қорытынды жасау. Балалардың қызығушылығын, ақылды белсенділігін ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ:

қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Мақал-мәтел: 1.Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2.Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны іледі. Тақпақ: «Іні» Е. Өтетілеуұлы «Бір ісіме қапа ма», Деп қарайды апама. Сипаттырып басынан, Еркелейді атама. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Жүппен жарыса жүгіру» Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жүппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті	2.Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш: Вова Васяның вагон ойыншығын алып, Васяға вагон ойыншығын Вова бермеді. Мақал-мәтел: Жан қиналмай, Жұмыс бітпес. Талап қылмай, Мұратқа жетпес. Тақпақ: Жолың болсын! Н. Айтов Атам шықса сапарға -Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға -Жолың болсын, - дейді атам. -Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде» Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан екінші аралыққа өту, гимнастикалық	(Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: «Айт!» десе жүгірмес, Су тисе сілкінбес. (Шөп) Мақал-мәтел: 1.Шебердің қолы көпке ортақ. 2.Орайы келсе орақ ор. Тақпақ: «Кетпен» Ш.Сәниев Мен – кетпенмін, кетпенмін Мұраппен бір өткен күн. Арық аршып, су басып, Бау-бақшаға жеткенмін. Ырым. Егер шөп шуласа – ашық ауа райы болады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Чехарда» Аяқтарын екі жаққа созып, сүйіліп төрт аяқтап тұрған серіктестерінен секіріп өту шеберлігін бекіту. Күш-қуатты, шыдамдылықты дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті.	спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру. Белсенділігін дамыту, жұмыстың үнемді әдістерін үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетін тәрбиелеу, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Өзіндік іс-әрекеті. Балалардың өзіндік ұжымының даму негізі ретінде дұрыс нысанды қарым-қатынас топтарын пайдалану. Ұялшақ, жасқаншақ балаларға ойынға кірісуге және белсенді балалардың өзіндік серіктестерінің ынтасын баспауын қадағалау.	Бір нәрсе жер мен көктің арасында, Көрінбес өзі түгіл қарасы да, Білінбей жер үстінде жүрсе дағы, Пайдалы адамзаттың баласына. (Ауа) Мақал-мәтел: 1.Жаздың бір күні – Қыстың мың күніне татыр. 2.Қыстағы қар жерге ырыс, Жердегі ылғал – елге ырыс. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Дөңгелек бойынша пас беру» Өртүрлі әдіспен бір-біріне доп лақтыру және ұстай білуді бекіту. Физикалық қасиеттерін – шапшаңдылық, икемділікті дамытуды. Үйлестіру қимылдарын жетілдіру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Қысқа көкөністерді тұздау. Қысқа көкөністерді дайындау барысында үлкендерге шамасына қарай көмек көрсету.

	белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету, басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу.	қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру.	Шамаға шақ бағбанға көмектесу Еңбек қызметі процесінде балаларда еңбекті сүю ортақ пайдаға еңбек ету ынтасын, жауапкершілікті тәрбиелеуді жалғастыру.	Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын өз бетінше жинай білуін бекіту. Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен эксперименттер. «Не жылы, не суық?» Күннің көзінде әртүрлі заттар түрліше қызатыны туралы ұғымын кеңейту, себебі-олар әр түрлі материалдан жасалған, қызығушылығын дамыту. Өзіндік іс-әрекеті Ойын барысында балалардың бір-бірімен қатынаса білуін жетілдіру. Өз қылықтарымен іс-әрекеттерін көрсету, өз пікірлерін қорғау. Құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде айта білуін дамыту.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			

Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Кереуеттегі жаттығу Оянайық бәріміз. Көздерінді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар,

	Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояңдылар, төсектен тұрыңдар. 3 рет(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Аспандарың ашық, Жұлдыздарың жарық болсын, Абыройларың асқар таудай болсын!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Зиянды микробтар» кляксография техникасында сурет салу Міндеті: Балаларды ауамен сурет салудың дәстүрлі емес техникасымен таныстыру – кляксография. Тыныс алу жүйесін, жалпы және ұсақ моториканы дамыту.	"Қоянның саятшылығы, ал түлкінің мұзы болды" ("Түлкі мен қоян" ертегісі бойынша) Міндеті: Балаларда қиялды дамытуды жалғастыру. Суретте ертегілердің бейнелерін жеткізе білу қабілетін қалыптастыру, шығарманың негізгі объектілерін бейнелейтін сюжеттік композиция құру.	Еркін тақырыпта сурет салу «Фантастикалық гүлдер» Міндеті: Экзотикалық өсімдіктерге негізделген фантастикалық гүлдерді салуға қызығушылық тудыру. Түпнұсқа кескіндерді жасау үшін жапырақшаларды өзгерту және безендіру әдістерін көрсету. Шығармашылық қиялды, түс пен	Ылғал техникасында сурет салу "Жазғы аспан" Міндеті: Акварель бояуларымен және әртүрлі гудтармен еркін тәжірибе жасау үшін жағдай жасау. материалдармен. Аспанды "дымқыл" түсті созылу арқылы бейнелеуге үйрету. Суретте жазғы әсерлерді көрсету үшін жағдай жасау, шығармашылық қиялды дамыту. Материал: А4 қағаз	"Жаңбыр жауады" Міндеті: Балаларды суреттерде қоршаған өмірден алған әсерлерін бейнелі түрде көрсетуге үйрету. Сурет композициясын құру қабілетін бекіту. Суреттегі құбылысты жеткізу үшін сатып алынған әдістерді қолдануға үйрету. Қарапайым графит пен түрлі-түсті қарындаштармен (түрлі-түсті балауыз қарындаштармен, көмір

	Балалардың қиялын, өнертабысын, шығармашылық ойлауын дамытуға ықпал ету. Материал: Үлгі, қағаз ½ Парақ А4, акварель көк және қара; балалар саны бойынша коктейль түтіктері, Чумазка қуыршағы. (Сурет салу) «Алма ағашы» Міндеті: Жазықтық мүсіндеуде, үлгі бойынша және дизайн бойынша бөліктердің бүтінін құрастыруда жаттығу; визуалды талдау қабілетін дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер (Жапсыру)	Сурет салу әдістерін әр түрлі бейнелеу материалдарымен (бояулармен, сангиналармен, көмір қарындаштарымен) бекіту. Материал: . Ақ немесе түрлі-түсті А4 қағаз парақтары, гуашь бояулары, су құтысы, майлықтар, щеткалар, сангина, көмір қарындаш (Сурет салу) «Егістіктегі қарбыз бен қауын» Міндеті: Модель бойынша көкөністерді жобалауда, схемалар бойынша жазықтық мүсіндеу, олардың құрылыс нұсқаларын ойлап табуда жаттығу; геометриялық фигураларды ажырату және атау. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: (Жапсыру)	композиция сезімін дамыту. Гүлді өсімдіктерге деген қызығушылықты ояту, оларды тамашалауға, алынған идеяларды көркемдік қызметке қарауға және тасымалдауға деген ұмтылыс. Материал: АҚ және тоналды қағаз, фонға арналған түрлі-түсті, балаларға арналған жұқа материалдар – гуашь, акварель, пастель, киізден жасалған қаламдар, гелий қаламдары, түрлі-түсті қарындаштар, мақта тампондары, қауырсындар, жылтыр лак. Халықтық сәндік-қолданбалы өнердің әртүрлі түрлерінің өсімдік мотивтерінің элементтері бар кесте. (Сурет салу) «Клубника ағашы» Міндеті: өздігінен жабысатын қағаз жолақтарын жабыстыруды үйрену. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған	парақтары, акварель, мақта тампондары, су құтылары, түрлі-түсті қарындаштар, графит қарындаш, өшіргіш (Сурет салу) «Үйшік» Міндеті: Балаларды тікбұрышты парақты екіге бүктеуге, бүктеу сызығын үтіктеуге, қолөнерді аппликациямен безендіруге үйрету. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	қарындашымен, сангинамен) сурет салуда жаттығу жасау. Материал: парақтар А4, Қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар, (Сурет салу) «Шие ағашы» Табиғи материалдан Міндеті: жапырақтардан композиция жасауға, композицияны бөлшектермен шығармашылықпен толықтыруға, қиял мен шығармашылықты дамытуға үйрету. Материал: жәндіктердің графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)

			түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)		
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Ғарышкерлер» картотека №1 Ойын мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтеуге, ұйымшылдыққа, достыққа баулу. Қажетті атрибуттар: көкшіл матадан тігілген ғарышкердің костюмі, бас киім, жалаушалар. Ойын шарты. Ойын серуенде, зымыран ойыншығының жанында өткізіледі. Балаларды рөлдерге бөлу: командир, механик, дәрігер, ғарышкерлер. Командир ғарышкерлермен жаттығу жүргізеді. Дәрігер денсаулықтарын тексереді. Ракетаға әр жолы 4-5 баладан отырып ұшады. Жерде жалаушамен белгі беріп, ұшатын, қонатын бағытын сілтеп көрсетеді. Ойынды түрліше күрделендіріп өткізуге болады.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Аяғымызбен жер тебеміз» Ойнаушылар қимылдаған кезде,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Менің зымыраған көңілді добым» Ойнаушы балалар тобы жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Жасырынбақ» Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Шарлармен алмас» Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Қазан шұңқыр» Ойынға 8-10 бала қатысады. Балалар санына байланысты, қатар-қатар шағын шұңқырлар қазылады.

көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге тексті жай, тәптіштеп айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып Жүгірейік айналып Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: «Токта»- дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін	тұрады. Допты бейнелейтін бір бала, орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады. Көңілді добым, о менің Домалап кайда жүгірдің? Қызыл, сары, көгілдір Желаяқсың-ау өзің бір. Бұдан кейін доп қашып кетеді. Тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын жаңа доппен қайта басталады. Ойынды 2-3 рет қайталау. (дене тәрбиесі**)	қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш» белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып,	ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар «Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы алаңда өткізуге болады, онда	Ойын бастаушы қолына допты алып, шұңқырлардың тұсына 1м қашықтықта тұрады. Доп кімнің шұңқырына түссе, сол бала жүгіріп келіп допты ала сала, жан-жаққа қашып бара жатқан балалардың бірін ұрады. Егер доп тисе, сол бала допты ала сала келесі ойыншыға тигізуге әрекеттенеді. Ал доп ешкімге тигізе алмаса, онда бала ойыннан шығып қалады. Ойын осылай жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)

	ойын қайталанады. (дене тәрбиесі**)		басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. (дене тәрбиесі**)	(дене тәрбиесі**)	
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 11.08-15.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 11.08.2025	Сейсенбі 12.08.2025	Сәрсенбі 13.08.2025	Бейсенбі 14.08.2025	Жұма 15.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық" Міндеті: екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар	Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина" Міндеті: балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық	Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір" Міндеті: екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табак. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды	Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар" Міндеті: балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, плиталар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз	Құрылыс ойыны: «Қуыршақ төсегі» Міндеті: Балаларды үлкен құрылыс материалынан төсек салуға үйрету. Конструктордың бөлшектерін атау. Ғимараттарды ойнау. (Құрастыру)

	жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. (Құрастыру)	шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. (Құрастыру)	тасымалдауды ұсынады. (Құрастыру)	көліктерін атайды. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Затсыз» Қолды белге қойып басты/1-4/ оңға, солға, алға, артқа. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды түсіру. Қолды ақырын саусақтарды айқастырып алға созу, сол күйі артқа, бастан жоғары және иіліп төмен қарай. Б.қ.:аяқты айқастырып еденге отыру, қол белде. Оңға иілу, бастапқы қалыпқа келу. Дәл солай сол жақпен істеу Б.қ.: аяқты алшақ ашып еденде отыру,оң кейін сол жақ башпайларға кезекпен барудан б.қ қолды белге қою. Б.қ.: арқаға жату, қолды созып қою. Екі жақ аяқты түзу жоғары көтеру, бастапқы қалыпқа келу түсіріп. Еденде алақанға тіреліп, аяқты кезекпен алға жылжыту, жылдам екпінде Жоғары аяқ ұшына көтерілумен, терең дем алып. Төмен иілумен демді шығару.Жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесен. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады:	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесен. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай!	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану

	жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз-картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Ұйымдастырыл-	«Балалар кітапханасы» жобасы				

ған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Жаз Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Жаз келді жадырап, Ағаштар гүлдеді. Жаңбыр жауып нөсерлеп, Жер-ана көкке бөленді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жаз келді Балақай-ау, балақай, Жазкелдіалақай. Жалаңаяқжүреміз, Балықтыдасүземіз. Жазды ыстық сүйемін, Сайрандап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Мамыр» саусақ жаттығуы Күректерді алдық, кереуеттерді қаздық. Бір екі! Бір екі! (күрек қимылына еліктеу) Олар тырманы да алды, Төсектер таралды: Бір екі! Бір екі! (біз қимылдарды тырмамен имитациялаймыз) Қатардағы тұқымдар Жерге лақтырылды: Бір екі! Бір екі! (тұқым шашырауын модельдеу) Тез өсіңіз, бүршігіп, (саусақтарыңызды «тұмсықпен» бүктеу) Гүлді - пионды ерітіңіз! (екі қолдың саусақтарын ашу) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көңілді жаз Жаз келді жадырып, Ойын сауық құрамын. Далаларға, тауларға, Саяхатқа шығамын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жаздыкүні Жазды күні шілде де, Жеміс пісіп толады. Қызыл, жасыл гүлдерге, Көбелектер қонады.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Айналамыздағы табиғи әлем» Міндеті: балаларды табиғи	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка Тақырыбы: «Бақшаға барамын» Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» Е. Құсайынов.	Дидактикалық ойын: «Құстар әлемінде» Міндеті: Балалардың құстар туралы білімдерін бекіту. Ойын барысы: бетте

	заттарды табуға және атауға үйрету. Жабдық. Табиғи нысандар бейнеленген карточкалар. Ойын барысы: балаларға бірнеше суретті салыстыру ұсынылады табиғи нысандардың бейнесі. Суреттерді бөлуді сұрау тірі және өлі табиғатты бейнелеу.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Гүлді себет» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Дидактикалық ойын: " Шалғындағы азық-түлік тізбегі" Міндеті: балалардың шалғындағы азық-түлік байланыстары туралы білімдерін бекіту. Материал: Шабындық тұрғындары бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаларға шабындық тұрғындарының силуэттері бар карталар таратылады. Балалар кім не жейді. Өсімдіктер-күрт-құс. Дәнді шөптер-кеміргіштер-жыландар. Шегіртке шөпі-шабындық құстар. Жәндіктер мен олардың дернәсілдері-моль-жыртқыш құстар. қанқызы-кекілік - жыртқыш құстар. Шөптер (беде) - аралар (Қоршаған ортамен таныстыру)	Дидактикалық ойын: "Көбелектер" Міндеті: Балалардың жәндіктер, көбелектер туралы білімдерін анықтау. Дағдыларды қалыптастыру көбелектер құрылымындағы пропорцияларды, пішіндер мен түстерді көзбен салыстырыңыз көбелектер әлеміндегі бар шындық. Табиғатта жоқ көбелекті таңдау, айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Түсті қарындаштар» Міндеті: әртүрлі мөлшердегі пішінді бөліктерден тұратын заттарды бейнелеуде жаттығу. Затты ұсақ бөлшектермен безендіруге деген ұмтылысты ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Ән айту: «Бақшаға барамын» Әуенді қимыл-қозғалыс: «Достастық» (муз. Р. Рустамов) Дидактикалық ойын: «Құсты денесі арқылы тану» Міндеті: балалардың құстар туралы білімдерін нығайтуға ықпал ету, құстарды силуэт арқылы тануға машықтану. Ойын барысы: балаларға құстардың силуэттері ұсынылады. Балалар құстарды болжап, оларды атайды қоныс аударатын немесе қыстайтын құс екенін айтады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кітап» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	түрлі-түсті секторлары бар шын және секторларға сәйкес келетін түстердің жақтаулары бар. Бала шынды басады, оның көрсеткі тербеліп, қандай да бір түсті секторға тоқтайды. Сәйкес түсті жақтаудың астында бала жауап беретін сұрақ жасырылған. Жақтау астындағы сұрақтар: 1. Қарлығаштар ұясын қайда және неден жасайды? (Үйдің шатырының астында, шикі саздан, шөптен, сілекейге малынған сабаннан.) 2. Неліктен қарлығаштарды тұтқында ұстауға болмайды? (Себебі ол өліп кетуі мүмкін, өйткені ол ұшып бара жатқанда тамақ алады.) 3. Басқа құстар қол тигізбейтін түкті құрттарды қай құс тістегенді ұнатады? (Көкек. Бұл шынжыр табандарды жою арқылы орманға үлкен пайда әкеледі.) 4. Құс үйлері жетіспейтін

		«Көк трактор» Міндеті: мультфильм желісі бойынша балаларды әртүрлі затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)			жұлдызқұрттар ұяны қайда орналастырады? (Бақтарда, саябақтарда, ағаш қуыстарында) 5. Құстар қандай пайда әкеледі? (Мамыр қоңыздары мен жәндіктердің личинкаларын жою, ағаштарды құрттар мен басқа зиянкестерден сақтау.) 6. Біз құстарға қандай қамқорлық жасаймыз? (Біз Ұяларды қорғаймыз, тамақ дайындаймыз, қиыншылыққа көмектесеміз, Қоректендіргіштер мен құс үйлерін іліп қоямыз.) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ бұлттар» топтық жұмыс Міндеті: Балаларды таныс заттарға немесе құбылыстарға ұқсас нысан бойынша бұлттарды бейнелеуге үйрету. Жармамен (манкамен) жұмыс істей білу, жұмысты орындау жүйелілігін бекіту (желіммен жағу, жоғарыдан ұнтақ жармамен себу, артығын

					жою). Материал: клеенкалар, жарма, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Тұрмыстық- шаруашылыққа байланысты ырым тыйымдар: 1. Нанды бір қолыңмен үзбе. 2. Нанды лақтырма. 3. Сүтті төкпе. 4. Сыпырғышты тік қойма. 5. Отқа түкірме. 6. Тұзды баспа.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Түймедақ гүлін бақылау. Мақсаты: Түймедақ гүлінің басқа гүлдердің ерекшелігін бақылау. Басқа гүлдермен салыстыру. Балалар, түймедақ	Жауыннан кейінгі кемпірқосақты бақылау. Мақсаты: Түймедақ кемпірқосақтың нешеу екендігін, кемпірқосақтың пайда болуының мақсатын түсіндіру. Түрлі - түсті	Жаңбырды бақылау. Мақсаты: Балаларға жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендер аспанда не көріп тұрсындар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжып жатыр?	Желді бақылау. Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел дегеніміз не? Жел қандай болады? Жел қалай пайда болады? Жел не үшін қажет? Жел бізге керек пе, жоқ па?	Табиғат әсемдігін бақылау. Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру.	

гүлін білесіңдер ме? Түймедақ гүлінің бейнесі қалай? Түймедақ гүлінің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. Ал, күлтешелері ақ, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. Және күй талғамайды, кез келген жерде өсе береді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Үзіп алсаң сен бір гүл, Үзіп алсам мен бір гүл, Не қалады сиқынан, Қызыл - жасыл жерден бұл? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	жолақшалардан кемпірқосақ жасап, түсінік беру. Жауыннан кейінгі кезеңде ғана болатынын түсіндіру. Кемпірқосақтың бейнесін жер бетіне түрлі - түсті борлармен салу. Таза ауада қағаз бетіне салдыру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жаңбыр жауғанда Біз - кішкентай балдырған, Сескенбейміз жаңбырдан. Төбемізде қол шатыр, Алдымызда жол жатыр. Жұмбақ шешу: Өзен үстінде иін ағаш (кемпірқосақ) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жаңбыр бізге не үшін қажет? Жаңбыр қандай? Жаңбыр жауғанда не болады? Жаңбыр қай мезгілде жауады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жау, жау жаңбыр, Жау жаңбыр. Арық суы мол болсын! Жауған жерің шөп болсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Соқыр теке» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету. Ойынға керекті құралдар: Көз байлайтын орамал. Ойынның шарты: Балалардың арасынан санамақ арқылы бір бала таңдалып алынады. Оның көзін орамалмен байлайды да, беске дейін санап айналдырады. Сөйтіп,	Желді көрмесек қалай сеземіз? Оңтүстік, солтүстік қайда, батыс пен шығыс ше? Жел қай жақтан соғып тұр? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Аққу - қаздар» Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіңдер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі.	Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі» табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) Неге осы жерді не үшін ең көрікті жер деп ойлайсыңдар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жаз келіпті дегенше, Алма пісіпті дегейсің. Бақшамызда ендеше, Алма теру көбейсін. Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (жеміс - жидек) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Ойынның шартын бұзбай аяғына дейін ойнауға үйрету. Ептілікке тәрбиелеу. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді, түстерге бөледі. Ал бояулар өз түстерін есте сақтаулары керек. Сатып алушы келіп: сәлематсыз ба? сіз бояу сатасыз ба? Сатушы: сізге қандай түс керек? Саудагер: маған ақ түс керек десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал саудагер қашқан түсті ұстап алса ол түс саудагерде қалады. Егер ұстай алмаса ол бояу дүкенге келіп басқа түс болып қайта сатылады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Еңбекқорлыққа		соқыр теке Басқа балаларды ұстауға кіріседі. Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстап алса, сол бала соқыр теке болады. Сондықтан балалар соқыр текеге ұсталмауға тырысады. Солай ойын жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы қоқыстардан тазарту. Мақсаты: Бір - біріне көмектесіп, еңбектену дағдыларын қалыптастыру. Керекті құралдар: Қалақша, қолғап, шелектер.	Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүлдерге су құю. Мақсаты: Тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, су, шелек.	Қимылды ойын: «Қуып жет» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.

	тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап. Қимылды ойын: «Жаңбыр мен күн» қол шатырмен ойындар. Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа үйрету. Жаңбыр мен күн Туралы алған мағлұматтарын кеңейту. Ойын шарты: Ойынды жүргізуші балаларға «Жаңбыр» дегенде балалар жүргізушінің қасына қолшатырдың астына жиналулары керек, ал егер «Күн» десе балалар жан-жаққа жүгіреді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз.			

	- Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып оң қолымызды сол аяғымызды жоғары көтеріп, түсіреміз. Қол аяғымызды ауыстырып қайталаймыз (3- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) 2. Белсенді нүктелерге массаж жасау. Тымау ауруларын алдын алу. «Ауырма» (Нүктелі массаж)

	- Тамақ қатты ауырмасын, жөтелмейік, түшкірмейік. Батылырақ уқала мұрын тұсын, маңдайды да уқалауға ерінбейік Алақанды маңдайға, Саусақтарды айырлап, Құлақтарды уқала сондайда. Суықтан біз қорықпаймыз, Ия, ия, ия. Суықтан біз қорықпаймыз, Қорықпаймыз, ауырмаймыз. Массажды балалар өз бетімен орындайды. 3.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнайы жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Тыныстайық тереңнен! Жүгірдің де қарғыдың, Жарадыңдар барлығың. Шаршадыңдар дегенмен, Тыныстаңдар тереңнен. Қане, «Үп!» - деп айтайық 2, Демді ішке тартайық. Енді «Уһ!»-деп айтайық, Демді шығар қайтарып. Босаңсытып дененді, Бей-жай күйге ен енді. Басты көтер Тік ұста! Емін еркін тыныста. Бә-ре-кел-ді. Балалар!(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.

	«Бата» Адалдық берсін асыңа, Амандық берсін басыңа. (Әумин) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Мұртты мысық» Міндеті: Балаларды суретте мысықтың бейнесін беруге үйрету. Қылқаламмен және бояулармен (немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштармен) сурет салу дағдыларын қолдана отырып, жануарларды бейнелеу қабілетін бекіту. Бейнелі қабылдау мен қиялды дамыту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Суреттердің әртүрлілігін, кескіннің мәнерлілігін көруге үйрету. Материал: Гуашь немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар, А4 парақтары. (Сурет салу) Оригами техникасында	«Қиыршық тастарды түрлендіру» Міндеті: Балаларды табиғи формалар негізінде көркем образдар жасауға үйрету. Бейнелеуді жетілдіру. техника, қиялды дамыту. Материал: Әр түрлі пішіндегі және мөлшердегі қиыршық тастар, акрил, щеткалар, жануарлар мен жәндіктер бар демонстрациялық материал, әр балаға арналған майлықтар (Сурет салу) «Әтеш» оригами Міндеті: әтеш туралы білімді бекіту. Дайын фигуралардан белгілі бір мазмұнды құрастыру қабілетін дамыту. Желіммен жұмыс істеу әдістерін бекіту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар.	"Өзен балықтары" бояулармен және тұзбен сурет салу Міндеті: Балалардың балықтар мен олардың тіршілік ету ортасы туралы түсініктерін кеңейту және нақтылау. Балықты қарапайым қарындашпен салуды, гуашьпен бояуды, таразыға еліктеу үшін тұз себуді үйрену. Акварельмен қағаз парағын бояуды үйренуді жалғастыру. Сурет салуда гуашь пен акварель бояуларын, тұзды біріктіру қабілетін бекіту. Зейінді дамыту. Өзен балықтары мен басқа жануарлардың суреттері (бақалар, кесірткелер, қолтырауындар, жыландар, тасбақалар және т.б.). Материал: А4 парақтары, қарапайым қарындаштар, гуашь және акварель	«Ұлу» Міндеті: Тасқа сурет салуды үйрену. Сызбаға мәнерлілік беруді үйрету. Қиялды, бейнелі ойлауды дамыту. Қылқаламның ұшымен жұқа сызықтар салу қабілетін бекіту. Материал: 1 шай қасық күнбағыс майы); гуашь, жұқа щеткалар, су банкалары, палитралар, шүберектер. (Сурет салу) «Аққу» оригами Міндеті: балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	"Кілем" Міндеті: Кілемге ұзын, қол тигізбейтін сызықтар түрінде өрнектер салуды үйрену. Балаларда эстетикалық қабылдауды, қиял мен қиялды дамыту. Түстер үйлесімінде жаттығу. Көркемдік талғамды дамыту. Материал: парақтар А4, фломастер. (Сурет салу) «Бақа» оригами Міндеті: Жыртылған қағаз техникасын қолдана отырып, жәндіктерді бейнелеуге үйрету. Материал: жануардың графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)

	«Түлкі» жасау Міндеті: - "оригами" техникасымен танысу; - қағазбен, қайшымен, желіммен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; - үшбұрышты модульдерді бүктеуді үйрену; - модульдерді әртүрлі тәсілдермен қосу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: сары шеңберлер мен жолақ сәулелерінің үлгілері әр балаға. (Жапсыру)	(Жапсыру)	бояулары, тұзды тұз шайғыштар, жұмсақ щеткалар, бояғыштар, су құтылары, шүберектер. (Сурет салу) «Тырналар» оригами Міндеті: тырнаның бейнесін аппликацияға жеткізуге үйрету; бірнеше бөліктен тұратын затты бейнелеу; бөлшектерді кішірейту ретімен орналастыру. Материал: А4 картон, зырылдауық ойыншығы. (Жапсыру)		
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Сән ательесі» картотека №2 Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілеттерін, тілдерін дамыту, достық қарым-қатынастарын тәрбиелеу. Қажетті атрибуттар: іс тігетін ойыншық машина, үлгілер, матаның қиықтары, қуыршақ, сән журналдары.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші	Күннің екінші	Күннің екінші	Күннің екінші	Күннің екінші

жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)
Қимылды ойын: «Жеті лақ» Балалар ертегінің мазмұнын игеріп, қасқыр, ешкі, лақтардың жауаптарын жақсы білулері керек. Тәрбиеші рөлдерді бөліп, маскалары үлестіріледі. Сонымен ойын басталады. Тәрбиеші балалардың назарын әр кейіпкердің дауыс ырғағы мен екпініне аударады. Ешкі мен лақтар жіңішке дауыспен, қасқыр басында жуан, содан соң жіңішке	Қимылды ойын: «Шарды қалақшаның үстімен домалатып жіберу» Тәрбиешінің көрсетуімен ойнау. Шарды домалат немесе себетке сал деген сөзді түсіндіру. Тәрбиеші әр балаға 6-8 шардан береді. Шарлармен ойнауға мүмкіндік беру. Аз ғана уақыттан кейін тәрбиеші үстел үстіне немесе еденге онша биік емес, қалақша қояды, оның үстінен кезекпен шарларды қолмен домалатып жібереді. Міне, қалай домалайды. Балаға «Домалат шарды тағы да домалат» деп айту. Егер бала домалату білсе, келесі сабақта себет	Қимылды ойын: «Астық» Үстелдің үстіне он шақты алма шашыраңқы қойылады. Ойынға қатынасқан балалар бір доппен кезек бойынша ойнайды. Қолына доп тиген бала оны аспанға биіктете лақтырады. Содан кейін доп жерге түскенше әлгі ойыншы дереу астықты жинауға кірісуі керек яғни стол үстіндегі алмаларды жинай бастайды. Осылайша кім көп алма жинаса, сол жеңімпаз атанады. Далада ойнаған кезде ұсақ тастарды пайдалануға болады. (Дене тәрбиесі**)	Қимылды ойын: «Астық» Үстелдің үстіне он шақты алма шашыраңқы қойылады. Ойынға қатынасқан балалар бір доппен кезек бойынша ойнайды. Қолына доп тиген бала оны аспанға биіктете лақтырады. Содан кейін доп жерге түскенше әлгі ойыншы дереу астықты жинауға кірісуі керек яғни стол үстіндегі алмаларды жинай бастайды. Осылайша кім көп алма жинаса, сол жеңімпаз атанады. Далада ойнаған кезде ұсақ тастарды пайдалануға болады. (Дене тәрбиесі**)	Қимылды ойын: «Кұрсау мен эстафета» Ойнаушылар тең екі топқа бөлінеді де, бірінің артынан бірі, екі колоннаға тұрады. Колонналардың ара қашықтығы 1,5-2 м. Колонналардың алдынан сызық сызылады. Осы сызықтан 5-6 м қашықтықта әрбір колоннаның қарсысына бір-бірден құрсау қойылады. Тәрбиешінің «1,2,3-жүгір!» деген сигналы бойынша бірінші колоннадағылар құрсауларға қарай жүгіріп келіп, оларды жоғары көтереді. Құрсаудан өтеді де, оны орнына қояды, сөйтіп өзінің колоннасына қарай жүгіріп бірінші тұрған балаға қолын тигізеді де, колоннаның соңына барып тұрады. Колоннадағы келесі бала орнына қайтып келіп тұрғанша, ойын осылай жүргізіле береді. Бұны бұрын болып орындаған топ балалары жеңген болып саналады. (Дене тәрбиесі**)	Қимылды ойын: «Бақшада» Үлкен шеңбер сызылады. Үлкен бақша, оның ішінде шеткеректе орындықта күзетші отырады. Шеңбердің екінші жағында екі орындықтың үстінде таяқ қойылады-бұл бақшаның қоршауы. Балалар таяқ астынан еңбектеп өтіп, «баққа» Жаксы-ау қауын жинаған, Жаксы-ау қарбыз жинаған. Бәрінен де дұрысы, Үлкеннің сөзін тыңдаған, - деп қауын, қарбыз жиып жүреді. Бір кезде «күзетші» келіп «қарақтарым көмектеріңе рахмет»-дейді. Балалар қайтадан таяқтың астынан еңбектеп өтіп, үйлеріне келеді. (Дене тәрбиесі**)

	дауыспен, өте немесе қорапша жіңішке дауыспен беріледі. Бір сөйлейді. себеттен келесі (Дене тәрбиесі**) себетке шарды ауыстырып, салуды балаларға көрсету керек. Тәрбиеші шарлардың түсін айта береді, балалардан сұрамай да ойыншықтармен дұрыс ойнауға үйрету. (Дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті			
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Баланың отбасы жағдайында танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту»			

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 18.08-22.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 18.08.2025	Сейсенбі 19.08.2025	Сәрсенбі 20.08.2025	Бейсенбі 21.08.2025	Жұма 22.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Жануарлармен байланыс" Мақсаты: балаларға кейде жануарлардың қауіпті болуы мүмкін екенін түсіндіру; басқа адамдардың иттері мен мысықтарына жақындауға болмайды. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар)	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?" Олар қуыршақтар	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын	Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар.	Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық". Міндеті: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын тандап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. (Құрастыру)

	ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды- бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар қуынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)	нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. (Құрастыру)	Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Доппен» 1.Б.қ. допты кеуде тұсында ұстау. Допты оңға жоғары көтеруден бастыда сол жаққа бағыттау. Б.қ.к сол жаққада солай істеу. Допты кезекпен тізеге тигізу. Тізені көтерумен. 2.Б.қ.: түзу тұру,аяқ алшак, қолды түсіру. Допты жоғары артқа көтеруден, төмен түсіру иілумен, тізе бүгіп отырудан, бастапқы қалыпқа келу. 3.Б.қ.: аяқты айқастырып, еденге отыру. Оңға иілу допты өзінен алысырақ жүргізіп әкеліп, бастапқы қалыпқа оралу. Сол жаққа бұрылып тағы солай жасау. 4.Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын иықтың көлемінде ашу, қолда доп . Алға иілуден тізе астынан төменнен допты өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяқтан осылай өткізу. 5. Б.қ.: арқаға жату, доп қолда. Бір жақ аяқты түзу көтеріп, допты айналдырып өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяғымен осылай жасау. 6. Допты аяқтың ортасында қысып, қос аяқта секіру. Кезектестіріп жәй жүру. 7. Допты жоғары көтерумен дем алып, төмен түсіруден демді шығаруЖәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда

	шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз	шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Баспалдақ. Достарыммен жиналып, Баспалдақпен біз жүрдік. Бір-екі, бір-екі, Үстіне көтерілдік. Санап алып сатыларын, Астына қарай түстік. Бір, екі, үш, бір, екі, үш, Баспалдақпен байқап түс! (саусақтармен баспалдақты аттап, жоғары-төмен жүруді бейнелеу). (Сөйлеуді	Кіші шармен жаттығу. Мынау менің оң қолым, Мынау менің сол қолым. Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын. Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын! (Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп, жаттығу жасау). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тамшылар Бір тамшы, екі тамшы, Тамшылар асықпайды. Тырс-тырс, тырс-тырс, Ақырын тамшылайды. Тездетеді тамшылар, Сулаймын деп асығар. Қол шатырда аламыз, Жаңбырдан біз қашамыз. (Бір қолдың ашық алақанына, екінші қолдың саусақтары мен кезек-кезек соғу. Өлеңнің соңғы жолдарында екі	Шаян мен мысық Шаян мен мысық 1.Сол қолды шынтақтан бүге, алақандарды төмен қарата алдына ұстап «көпір жасайды. «Көпірдің» астына оң қол саусақтарын төмен қарата бос ұстай көп аяқты шаян сияқты жыбырлатады. Тасасында көпірдің 2.Алға созылған оң қолдың үстімен иықтан төмен қарай сол қолдың 2-ші және 3-ші саусақтарын жүгіртеді. Кәрі шаян тұрыпты 3.Иықтан төмен	Шеңберлер. Шеңберлерді жиып қойдым, Қатар-қатар тізіп қойдым. Саусақтармен кезек-кезек, Шеңберлерді басып қойдым. Бір шеңбер, екі шеңбер, Үш шеңбер, төрт шеңбер, Бесіншіні қайда екенін Титтей бөбек табады екен. (Үстел үстінде шеңберлерді тізіп қою, саусақтармен кезек-кезек шеңберлерді басу

	дамыту және көркем әдебиет)		қолды жоғары көтеріп, саусақтарды түйістіріп, шатырды бейнелеу). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	жүгірген саусақтар қолдың басына келгенде кішкентай саусақты оң қолдың жұдырығында қысып ұстап қалады. Көпірден өткен мысықтың 4.Сол қолдың кішкентай саусағы оң қолдың жұдырығында қысылған күйі 2-ші, 3-ші, 4-ші саусақтарды бас бармақпен біресе біріктіре, біресе қайта ашып мияулаған мысықтың аузын бейнелейді. Құйрығынан жұлыпты 5.Сол қолдың кішкентай саусағын қыса ұстаған оң қолдың саусақтарын біртіндеп ашады. «Құтқарындар, 6.Екі қолды бірінің үстіне бірін қоя екі қолдағы барлық саусақтарды тез-тез жүгіртеді. Мяу-мяу-мяу!» Босатындар шаяннан! 7.Сөздің айтылу ырғағына сәйкес алақандарын шапалақтайды, соңғы сөзге аяқтарын шапалақтайды.	қажет) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

				Қане, кім бар, келіндер! Мысыққа көмек беріндер! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Біз себетке не саламыз?" Міндеті: балаларда далада, бақшада, бақта, орманда қандай дақыл жиналатыны туралы білімді бекіту. Жемістерді өсіру орны бойынша ажыратуға үйрету. Табиғатты қорғаудағы адамдардың рөлі туралы түсінік қалыптастыру. Материалдар: көкөністер, жемістер, дәнді дақылдар, қауын, саңырауқұлақта р, жидектер,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Ауа, жер, су" доппен ойнау Міндеті: балалардың табиғат объектілері туралы білімдерін бекіту. Есту зейінін, ойлауын, тапқырлығын дамыту. Материалдар: доп. Ойын барысы: 1- нұсқа.Тәрбиеші балаға доп лақтырып, табиғат объектісін, мысалы, "бұлт"деп атайды. Бала " ауа " деп жауап беріп, допты кері лақтыруы керек. Бала "Дельфин" сөзіне "су", "Қасқыр"	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Табиғат және адам» Міндеті: балалардың жаратылысы туралы білімдерін бекіту және жүйелеу адам және адамға табиғат не береді. Материалдар: доп. Ойын барысы: мұғалім балалармен әңгімелеседі, оның барысында олар бізді қоршаған заттардың немесе адамдардың қолымен жасалғандығы немесе табиғатта бар екендігі туралы	Музыка Тақырыбы: «Ақ көбелек» (Тұрсынжан Шапай) Дауыс жаттығуы: «Баспалдақ» Ән айту: «Көбелек» (К. Қуатбаев Ж. Смақов) Музыкалық қимыл- қозғалыс: «Қосарланып билеу» Дидактикалық ойын: «Құстар ұшып, қонды» Міндеті: құстар туралы түсінікті нақтылау. Ойын барысы: тәрбиеші тек құстарды атайды, бірақ егер ол кенеттен қателессе, онда балалар аяқпен таптауы немесе шапалақтауы керек. Мысалы. Құстар ұшып келді: көгершіндер, шымшықтар, шыбындар және	Дидактикалық ойын: «Неден жасалған?» Міндеті: балаларды зат жасалған материалды анықтауға үйрету. Материалдар: ағаш текше, алюминий ыдыс, шыны ыдыс, металл қоңырау., кілт және т. б. ойын барысы: Балалар сөмкеден әртүрлі заттарды алып тастайды және әр заттың неден жасалғанын көрсетеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Тәтті төрт» Міндеті: балаларды дөңгелек заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген

	сондай-ақ себеттер бейнеленген Медальондар. Ойын барысы. Кейбір балаларда табиғаттың әртүрлі сыйлықтарын бейнелейтін медальондар бар. Басқаларында себет түріндегі медальондар бар. Балалар-жемістер көңілді музыкамен бөлмеге таралады, қимылдары мен бет-әлпеті баяу қарбыз, нәзік құлпынай, шөпте жасырылған саңырауқұлақ және т. б. Себет балалар екі қолына жеміс жинауы керек. Қажетті шарт: әр бала бір жерде өсетін жемістер әкелуі керек (көкөніс бақшасынан көкөністер және	сөзіне - "жер" және т.б. жауап береді. Тәрбиеші "ауа" сөзін атайды допты ұстаған бала құсты атауы керек. "Жер" сөзі - жер бетінде тіршілік ететін жануар;" су " сөзі-өзендер, теңіздер, көлдер мен мұхиттардың тұрғыны. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Банкадағы қызанақ» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	білімдерін нақтылайды және адам оларды пайдаланады; мысалы, орман, көмір, мұнай, газ табиғатта бар, ал үйлер, зауыттар адам жасайды. "Адам не істеді"? мұғалім сұрайды және допты лақтырады. "Табиғат не жасайды"? тәрбиеші сұрайды және допты лақтырады. Балалар допты ұстап, сұраққа жауап береді. Кім есіне түсіре алмаса, ол өз кезегін өткізіп жібереді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Домалақ нан» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және	карлығаштар. Балалар топылдатады – .Не дұрыс емес? (шыбындар) - ал шыбындар не? (жәндіктер) - құстар ұшып келді: көгершіндер, балапандар, лейлектер, қарғалар, макарондар. Балалар таптайды. - құстар ұшып келді: көгершіндер, маркендер балалар таптайды. Ойын жалғасуда. Құстар ұшып келді: көгершіндер, шапшаңдықтар, Лейлектер, көкектер, тіпті үкілер, Аққулар, жұлдызқұрттар. Сіздердің барлығыңыз жарайсыздар. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кәмпиттер» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен (ұзартылған бөліктер) тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту.	ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	т.б.). (Қоршаған ортамен таныстыру) «Банкадағы қиярлар» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i>, серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i>, көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Өнерлі өрге жүзер»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық				

әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Кішкентай балаларды бақылау Бақылау. Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шалақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару(қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Өлі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. Бақылау. Балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру(асфальт тың ескі қабатын алу, ұсақталған тас қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады- каток, жүк машиналары және т.б.). Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Еңбектену қажеттілігіне және	Шөпті шауып жатқан бағбанды бақылау. Бақылау. Жайылымдағы өсімдіктер туралы білімді анықтау және бекіту, шөпті шауып жатқан бағбанды қадағалау, жайылымда ағы шөп биік және шүйгін екенін және де оны үй жануарларына қысқа азық үшін шауып алатындығын атап өту; шабылған шөптен кепкен хош иісті пішен шығады. Адамдардың еңбек маңыздылығы туралы, азық өсімдіктерінің құндылығы туралы түсінікті қалыптастыру. Бұрын шөбі болған алаңқайды салыстыру, шөп қайтадан өскені,	Заттардың көлеңкесін бақылау. Бақылау. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін, таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкенің ұзындығын өлшеу, көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балаларды күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Мен жүгірсем, ол да	Термометр көмегімен ауа температурасын бақылау. Бақылау. Балалардың термометрді қолданып ауа температурасын өлшеу ептілігін бекіту, сынап бағанасы қызыл сызықтан жоғары болған кезде жылы екенін білдіретініне назар аудару. Қаншалықты бағана жоғары болса, сонша жылы болады; цифрлар неше градус жылы болып тұрғанын анықтауға көмектеседі; әрбір сызық бір градусты білдіреді. Даладағы және топтағы ауа температурасын өлшеу. Жазда далаға қарағанда топтағы температура төмен

	райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру, еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Мақал-мәтел: 1. Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2. Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны іледі. Тақпақ: «Іні» Е. Өтетілеуұлы «Бір ісіме қапа ма», Деп қарайды апама. Сипаттырып басынан, Еркелейді атама. (Сөйлеуді дамыту және	еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2. Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш: Вова Васяның вагон ойыншығын алып, Васяға вагон ойыншығын Вова бермеді. Мақал-мәтел: Жан қиналмай, Жұмыс бітпес. Талап қылмай, Мұратқа жетпес. Тақпақ: Жолың болсын! Н. Айтов Атам шықса сапарға -Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға -Жолың болсын, - дейді атам. -Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. (Сөйлеуді дамыту және көркем	гүлдердің пайда болғаны туралы қорытынды жасау. Еңбек құралдарының атауларын анықтау: тырнауыш, айыр, пішен шабатын машина. Үлкендердің еңбегін құрметтеуді тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: «Айт!» десе жүгірмес, Су тисе сілкінбес. (Шөп) Мақал-мәтел: 1. Шебердің қолы көпке ортақ. 2. Орайы келсе орақ ор. Тақпақ: «Кетпен» Ш. Сәниев Мен – кетпенмін, кетпенмін Мұраппен бір өткен күн. Арық аршып, су басып, Бау-бақшаға жеткенмін. Ырым. Егер шөп шуласа – ашық ауа райы болады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	жүгіреді, Мен кідірsem, ол да кідіреді. (Көлеңке) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қақпашы» Жарысу элементтері бар спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру. Белсенділігін дамыту, жұмыстың үнемді әдістерін үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетін тәрбиелеу, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Өзіндік іс-әрекеті. Балалардың өзіндік ұжымының даму негізі ретінде дұрыс нысанды қарым-қатынас топтарын пайдалану. Ұялшақ, жасқаншақ балаларға ойынға кірісуге көмектесу, өте белсенді балалардың өзінің серіктестерінің ынтасын баспауын қадағалау.	деген қорытынды жасау. Балалардың қызығушылығын, ақылды белсенділігін ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Бір нәрсе жер мен көктің арасында, Көрінбес өзі түгіл қарасы да, Білінбей жер үстінде жүрсе дағы, Пайдалы адамзаттың баласына. (Ауа) Мақал-мәтел: 1. Жаздың бір күні – Қыстың мың күніне татыр. 2. Қыстағы қар жерге ырыс, Жердегі ылғал – елге ырыс. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Дөңгелек бойынша пас беру» Әртүрлі әдіспен бір-біріне доп лақтыру және ұстай білуді бекіту. Физикалық қасиеттерін – шапшаңдылық, икемділікті дамытуды.

	көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Жүппен жарыса жүгіру» Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жүппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету, басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу.	әдебиет) Қимылды ойын: «Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде» Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан екінші аралыққа өту, гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. (Дене тәрбиесі**)Еңбек іс-әрекеті. Көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру.	Қимылды ойын: «Чехарда» Аяқтарын екі жаққа созып, сүйіліп төрт аяқтап тұрған серіктестерінен секіріп өту шеберлігін бекіту. Күш-қуатты, шыдамдылықты дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Шамаға шақ бағбанға көмектесу Еңбек қызметі процесінде балаларда еңбекті сүю ортақ пайдаға еңбек ету ынтасын, жауапкершілікті тәрбиелеуді жалғастыру.	Үйлестіру қимылдарын жетілдіру. (Дене тәрбиесі**)Еңбек іс-әрекеті. Қысқа көкөністерді тұздау. Қысқа көкөністерді дайындау барысында үлкендерге шамасына қарай көмек көрсету. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын өз бетінше жинай білуін бекіту. Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен эксперименттер. «Не жылы, не суық?» Күннің көзінде әртүрлі заттар түрліше қызатыны туралы ұғымын кеңейту, себебі-олар әр түрлі материалдан жасалған, қызығушылығын дамыту. Өзіндік іс-әрекеті Ойын барысында балалардың бір-бірімен қатынаса білуін жетілдіру. Өз қылықтарымен іс-

					әрекеттерін көрсету, өз пікірлерін қорғау. Құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде айта білуін дамыту.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын!				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***) Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.к. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Асың, асың, асыңа, Береке берсін басыңа! Бөденедей жорғалап, Қырғауылдай қорғалап,

	Қыдыр келсін қасыңа! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Айсұлудың сарафаны» Міндеті: Сурет салуға, қиялға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. Дәлдікке тәрбиелеу. Материал: бояу, щеткалар, қағаз.(Сурет салу) «Анама арналған көйлек» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: өзен, көпір мен қайықтар әр балаға. (Жапсыру)	«Шаш өрімі» Міндеті: с істеуге үйрету. Заттарды салуда қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: Қара және түрлі-түсті гуашь (Сурет салу) «Анама арналған орамал» Міндеті: Жұмысқа мұндай стандартты емес тәсіл кішкентайларда таныс нәрселерге басқа қырынан қарау қабілетін дамытады, әр құралдан шығармашылық шабыт көзін алады. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер. (Жапсыру)	"Айсұлуға арналған тақия" Міндеті: көркемдік қабылдауды, қиялды, қол қимылдарын үйлестіруді дамыту. Материал: Әр балаға 2 парақ ақ қағаз, көк гуашь (Сурет салу) «Сайқымазақ» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету. Материал: А4 қағазы, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	"Жұмбақтар" Міндеті: Ниткография қиялды, ассоциативті ойлауды, ұсақ моториканы, қол қозғалысын үйлестіруді дамыту. Материал: 10 жіп, түрлі-түсті гуашь, ақ қағаз (Сурет салу) «Жұлдыздар» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	"Айсұлудың сөмкесі" Міндеті: тікбұрышпен таныстыруды жалғастыру. Гуашьпен сурет салуға үйрету. Материал: парақтар А4, гуашь, қылқаламдар, стакандар, салфетка, клеенка. (Сурет салу) «Аспан және ай» Міндеті: Жыртылған қағаз техникасын қолдана отырып, жәндіктерді бейнелеуге үйрету. Материал: жәндіктердің графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалым, коммуникативтік байланыс, еңбеке баулу, оқыту арқылы дамыту (оның ішінде өңірлік ерекшеліктерін ескерумен) . Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың идеяларын ашуға мүмкіндік беру. Сюжетті-рөлді ойын: «Автобус жүргізушісі» Мақсаты: балалардың жүргізуші мамандығы туралы түсініктерін қалыптастыру.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау.				

	«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Допты домалат» Балаларға эртүрлі түсті доптар немесе онша үлкен емес шағын ғана (диаметрі 6-8 см) шарлар беріледі де, оларды балалардан онша қашық емес жерге орналастырған жалаушаларға дейін домалатып жеткізген балаларды атап өтеді, тапсырманы дұрыс	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Кұрсауды дөңгелет» Үш-төрт бала тәрбиешіге қарама-қарсы 1,5-2м жерде тұрады. Тәрбиеші құрсауды кезекпен әр балаға қарай дөңгелетеді, ол ұстайды да керісінше тәрбиешіге қарай дөңгелетеді. Балалар құрсауды дөңгелетуді және ұстауды жақсы үйренген кезде бір-бірімен өздері ойнай алады (Дене тәрбиесі**)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Аю қонаққа келеді» Балалар дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші ойыншық аюды көрсетеді. «Аю сендерге қонаққа келді» - дейді. Музыка ойналғанда, тәрбиеші «аюды» жетелеп шеңбер ішін айнала жүреді. Музыка аяқталғанда «аю» бір баланың алдына барып тоқтайды да, дыбыстайды (амандасу белгісін береді). Бала (сәлеметсізбе аю?)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Кұстар мысық» Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала болып тұрады. Қалған балалардың бәрі шеңберді айнала тұрады, бұлар құстар. Құстар шеңберді айнала жүріп дөңгелетеді. Мысық оянып кетіп, құстарды көреді де, оларды ұстай бастайды. Құстар шеңберден ұшып кетуге асығады. Мысық шеңбердегі қай құсқа тиіп кетсе, ол ұстаған болып есептеледі де ортаға келеді. Мысық	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Аттар» Балалар аттарды бейнелейді. Бөлімнің немесе алаңның бір шетіне жиналып, мынадай өлең айтады. Топ-топ түсіп төрт тұяқ. Шоқырақтап шап, атым. Құйрық-жалың сусылдап, Үш оғындай садақтың. Өзен кешіп, тау асып, Шабысыңнан танба сен. Дүрсілдетіп дүниені ытқып, ытқып заула сен. Соңғы сөзді айта бергенде, балалар

	орындағаны үшін алғыс айтады, допты тағы да домалатуға мүмкіндік береді. Балалар допты бірнеше рет домалатқаннан кейін тәрбиеші оларды кәрзеңкеге жинауды ұсынады. (Дене тәрбиесі**)		жауап қайтарады. Аюды екі қолымен ұстап ортаға шығып билейді. Музыка аяқталғанда «аюды» тәрбиешіге береді. Осылайша ойын жалғасады. Ойын соңында аюды ортаға қойып, барлық бала айнала жүріп билейді. (Дене тәрбиесі**)	2-3 құсты ұстаған кезде тәрбиеші жаңа мысықты таңдап алады. Ұстап алған құстар барлық ойыншыларға келіп қосылады. Ойын 2-3 рет қайталанады. (Дене тәрбиесі**)	алға қарай ұмтыла секіреді. Тәрбиешінің үйге деген белгісі бойынша, жай ғана орындарына оралады. Тәрбиеші өлеңді қайталайды, аттар қайтадан бөлмені айнала шаба жөнеледі. Тәрбиеші өлеңді түгел айтып болмайынша, балалардың орындарынан қозғалмауын қадалағалайды. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Бәйшешек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 25.08-29.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 25.08.2025	Сейсенбі 26.08.2025	Сәрсенбі 27.08.2025	Бейсенбі 28.08.2025	Жұма 29.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық" Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Өрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?"	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді.	Құрылыс ойыны: «Аюларға арналған жиһаз» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды ғимаратты үлгі бойынша салуға, оны ұзарту немесе ғимарат макеттерін түрлендіруге, құрылыс бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету. Балалардың жиһаз бөлшектері және олардың мақсаты туралы түсініктерін нақтылау; балалардың жиһазды құрайтын бөліктер туралы білімдерін бекіту; жиһазды, бөлмені	Құрылыс ойыны: Тақта және магниттік блоктар Міндеті: Тақтаға магниттік бөліктерді орналастырып, қала немесе ғимарат макеттерін жасау. Пайдасы: Логикалық ойлау, жоспарлау. (Құрастыру)

	саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды- бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)	(Құрастыру)	сипаттауға үйрету; Сөздік жұмыс: сөйлеу кезінде сөздерді белсендіру – құрылыс, текше, кірпіш, жиһаз. Жабдық: қуыршақ жиһазы, "Жиһаз" сериясындағы тақырыптық суреттер, аю ойыншығы, "Үш аю" ертегісіндегі аюлар бейнеленген сурет. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып, басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені 1-3 оңға кейін 1-3 солға бұру, 4-6.к.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.к.к. 4. Б.к.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.к.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен,	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесен.	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды.

Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз-картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және

			болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		көркем әдебиет)
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Қай мезгіл? Бау-бақшада барша жұрт, Саңқылдаған саз әні. Көлде құстың базары, Жидек пісіп толады. Бұл қай кезде болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жыл мезгілдері Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер. (мандайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің сен (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса (мандайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай	«Салат жасаймыз» Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді). Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Кірпі» Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айкастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Гүлдер Гүлім, гүлім өсе бер, Әдемі боп асыл боп, Күндей жайнап кете бер Қызыл , сары, жасыл боп. Тамшы,тамшы, тапшылар Көгерді ағаш талшынар Тамшылардан өтетін, Тамаша гүлдер бар шығар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

		(маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға (спираль тәрізді қимылдарды маңдай ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз». Міндеті: жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімді бекіту. Материалдар: себет, жеуге	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз». Міндеті: жеуге жарамды және жеуге жарамсыз	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Бұтақтағы балалар" Міндеті: Балалардың ағаштар мен бұталардың жапырақтары мен	Музыка Тақырыбы: «Менің Қазақстаным» Ән тыңдау Дауыс жаттығуы Ән жаттау «Менің Отаным» Дидактикалық ойын: "Төрт сурет" Міндеті: Балалардың қоршаған табиғат туралы идеяларын бекіту, зейін мен	Дидактикалық ойын: "Жаз бізге не силады?" Міндеті: балалардың жаз, оның белгілері туралы білімдерін нақтылау. балаларды жыл мезгілін белгілерге қарай анықтауға үйретуді жалғастыру; негізгі түстерді ажырата білу және заттарды түстерге

жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар бейнеленген тақырыптық суреттер. Ойын барысы: әр баланың алдындағы үстелде жұмбақтың суреттері жатыр. Тәрбиеші саңырауқұлақтар туралы жұмбақ жасайды, балалар себеттерге жеуге болатын саңырауқұлақтың суретін тауып, қояды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ұялы телефон» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер,	саңырауқұлақтар туралы білімді бекіту. Материалдар: себет, жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар бейнеленген тақырыптық суреттер. Ойын барысы: әр баланың алдындағы үстелде жұмбақтың суреттері жатыр. Тәрбиеші саңырауқұлақтар туралы жұмбақ жасайды, балалар себеттерге жеуге болатын саңырауқұлақтың суретін тауып, қояды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Теледидар» Міндеті: балаларды затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар.	жемістері туралы білімдерін бекіту, оларды бір өсімдікке жататындығына қарай таңдауға үйрету. Ойын барысы. Балалар ағаштар мен бұталардың жапырақтарын қарастырады, оларды атайды. Тәрбиешінің ұсынысы бойынша: "балалар, өз бұтақтарыңды тап" - балалар әр жапыраққа сәйкес жемісті таңдайды. Бұл ойынды жыл бойы кептірілген жапырақтар мен жемістермен жасауға болады. Балалардың өздері ойынға материал дайындай алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сандық» Міндеті: әртүрлі мөлшердегі дөңгелек пішінді бөліктерден тұратын заттарды бейнелеуде жаттығу. Затты ұсақ бөлшектермен безендіруге деген ұмтылысты ояту.	байқауды дамыту. Ойын барысы. Ойын құстар, көбелектер, жануарлар бейнеленген 24 суреттен тұрады. Жүргізуші карточкаларды араластырады және оларды ойынға қатысушыларға (3-тен 6 адамға дейін) бірдей таратады. Әр ойыншы мазмұны бойынша бірдей 4 картаны таңдауы керек. Ойынды бастаушы өзінің карточкаларын қарап, сол жақта отырған адамға біреуін береді. Егер ол картаны қажет етсе, оны өзіне қалдырады, ал кез-келген қажетсіз картаны сол жақтағы көршісіне береді және т. б. Карточкаларды жинап алғаннан кейін, әр ойыншы оларды төмен қарай сызбалармен бүктейді. Барлық мүмкін жиынтықтар таңдалған кезде, ойын аяқталады. Ойынға қатысушылар жиналған карточкаларды аударып, төртеуін бәріне көрінетін етіп орналастырады. Дұрыс таңдалған карталары бар адам жеңді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шкаф» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру	сәйкестендіру қабілетін жетілдіру; сөздік қорын кеңейту (гүлдердің атаулары, заттардың белгілері – жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел); өсімдіктер әлемі туралы идеяларды бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Балмұздақ және лимонад» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	майлықтар. (Мүсіндеу)	(Мүсіндеу)	Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Жаңбырдың жауғанын бақылау. Мақсаты: Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру. Оның табиғатқа тигізер пайдасы туралы айту. Жерге сіңуін көрсету. Көркем сөз.	Бақылау: Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау. Мақсаты: Ағаштардың түрлеріне қарай жапырақтарының да әртүрлі болатындығын көрсету. Аққайың ағашының жапырағымен таныстыру. Оны емен ағашының жапырағымен салыстыра	Бақылау: Құстарға бақылау жасау. Мақсаты: құстардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балаларда аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстардың біздің досымыз екендігін айту. Көркем сөз: Сауысқан-қорқақ құс, Көкек-мақтаншақ құс. Бұлбұл-әнші құс, Көгершін-бейбітшілік	Бақылау: Бақбақ гүліне бақылау жасау. Мақсаты: аулада өсіп тұрған бақбақ гүлімен таныстыру, бақбақ гүлінің жапырағын, гүлін қарап басқа гүлден өзгешелігін ажыратып айта білуге үйрету. Гүлдер ауламызды көріктендіріп тұрғаны айту. Сұрақ-жауап: - Гүлдердің түрі қандай болады? - Әр түрлі: әдемі, қызыл, сары. - Гүлдерге қандай қамқорлық	Бақылау: Жаңбырды бақылау. Мақсаты: жаңбырдың жауғанына бақылау жасау, жерге түскен су тамшыларының жерге сіңіп кеткенін бақылату. Жаңбырдың пайдасы туралы айту. Көркем сөз: Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт.

	Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Тілдерін дамыту. - Қазір қай мезгіл? - Жазда қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? Еңбек: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: №-6 «Күн мен жаңбыр» Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	отырып, айырмашылықтарын айтуға үйрету. Көркем сөз. Жапырақтар, жапырақтар, Күз болғанда сарғаяды. Ал қазір тұр алдымызда, Жап-жасыл боп бояуы. Сұрақ-жауап. - Жаз мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? - Жапырақтарын ың түсі қандай болады? Еңбек: ағаштарға су құю. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: №-20 «Көбелектер, бақалар» Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тапқакты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	құсы. Еңбек: құстарға жем шашу, нан кимын салу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» Жеке жұмыс: 2-3 балаға асфальт үстіне сурет салдыру. (құстың ұясы, құстар т.б) Өзіндік іс-әрекеттері: балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	жасаймыз? - Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. Еңбек: гүлдерге су құю, түптерні қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: К-№19 «Қоймадағы тышқандар» Жеке жұмыс: 2-3 балаға бақ-бақ гүлінің емдік қасиеті туралы мәлімет беру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: К-№ «Күн мен жаңбыр» Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Геометриялық пішіндерді қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Муз)
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру

сауықтыру шаралары	«Әтеш» Музыка әуенімен әтеш бейнесіне еніп тәрбиеші кіреді: Ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку. Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. Тәрбиеші: Көзімізді ашайық, Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық, Жаттығулар жасайық. Жалпы жетілдіру жаттығуы: 1. Балалар төсекте жатып, бастарын оңға, солға бұрады. 2. Балалар төсекте жатып, қолды екі жаққа созу, жұдырықтап жұму. 3. Балалар төсекте жатып, велосипед тебу. 4. Қолтырауын болып, бір қырынан төсек үстінде аяқ - қолды созу. 5. Балалар төсекте отырып, бір - біріне қарап сәлемдесу. Тәрбиеші: Балалар кәне шеңбер құрайық. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге шықты» шик - шик - шик. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұқсас төсеніштермен жүру. 6. Табандар арқылы жүру. Балалар енді беті - қолымызды жылы сумен жуып, сүлгімен сүртінейік. Балалар кәне жарты шеңберге тұрайық. Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық. Көріскенше күн жақсы, Сау - саламат болайық.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата айтып», «Ас қайтаруды» үйрету (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	"Әдемі моншақтар" Міндеті: мыжылған қағазбен сурет салу. Сурет салудың жаңа әдісін үйрету, көркемдік экспериментке деген қызығушылықты арттыру, ұсақ моториканы дамыту. Материал: Газет, қағаз парақтары, түрлі-түсті бояулар. (Сурет салу) «Түлкі мен ешкі» ертегісі Міндеті: дайын фигуралардан кескін жасауға үйрету: қара және жасыл, сары түймелерді дайын	Сырға" Міндеті: Алақанмен сурет салу алақанның іздерін жасау және оларды белгілі бір кескінге (бетта) салу қабілетін жетілдіру. Қиялды, шығармашылықты дамыту. Баланың көркемдік талғамын тәрбиелеу. Материал: Түрлі-түсті қарындаштар, қағаз парақтары (Сурет салу) «Бауырсақ жолмен келеді» Міндеті: Бауырсақ ертегісі туралы білімді бекіту. Дайын фигуралардан белгілі бір мазмұнды құрастыру қабілетін дамыту. Желіммен жұмыс істеу әдістерін бекіту.	"Алқа" Міндеті: Әр түрлі шығармашылық қиялды дамыту. Балаларды жаңа бейнелер жасауға үйрету. Материал: Аяқталмаған өрнекті қағаз парақтары. (Сурет салу) «Үйшік» ертегісі Міндеті: құстың бейнесін аппликацияға жеткізуге үйрету; бірнеше бөліктен тұратын затты бейнелеу; бөлшектерді кішірейту ретімен орналастыру. Материал: А4 картон, пирамида ойыншығы. (Жапсыру)	"Білезік" Міндеті: Саусақ кескіндемесі сурет салуға деген қызығушылықты дамытуды жалғастыру. Баланың жан дүниесінде эмоционалды жауап беру. Көркемдік қабылдауды дамыту. Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) «Бақбақ» Міндеті: балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	Жазғы демалыс (теңіз, көл) Міндеті: Саусақ кескіндемесі сурет салуға деген қызығушылықты дамытуды жалғастыру. Баланың жан дүниесінде эмоционалды жауап беру. Көркемдік қабылдауды дамыту. Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) Жазғы фестиваль Міндеті: Жаз мезгіліндегі мерекелерді, көңілді сәттерді, балалардың қуаныштарын көрсету. Балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4

	кескінге орналастыру. Шығармашылық қиялды дамыту. Дәлдікке тәрбиелеу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар (Жапсыру)	Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар			парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылығын мақсатты ойын арқылы, танымдық зерттеушілік жұмыс, ойын, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен,)</i> Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжетті-рөлді ойын: «Пошташы» Мақсаты: пошташы мамандығы туралы мәлімет беру, ұлуkenдер еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен дердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұйқыдағы аю»	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тасымақ» Бұл ойында 2 жерге ыдасқа су құйып қояды.сол суды қарсы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұялардағы балапан» Алаңның немесе бөлменің әр шетінде	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Жалаушаны тап» (қайда тығылғанын тап) Балалар бөлменің қабырғасынан жағалай ұзына-бойына немесе алаңның бір жағына	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тасымақ» Бұл ойында 2 жерге ыдасқа су құйып қояды.сол суды қарсы бетке құйылған бос кесеге

	Бұл ойынға топ балалары 2-ге бөлініп қатысады. Ойын шарты: Топ ішіндегі бір баланы аю бетпердесін кигізіп орындыққа отырғызып қояды. Балалар орманда серуендеп келе жатып, ұйқыдағы аю көреді. Аю болса балалардың шуылынан (дыбысынан) оянып кетіп, балаларды қуа жөнеледі. Ұстап алған баланы өз мекеніне отырғызып қояды. Ойын қайта жалғаса береді. Керекті құраладар: Аю бетпердесі (дене тәрбиесі**)	бетке құйылған бос кесеге қасықтап екі адам тасыиды. Бұнда команда құрып ойнайды, әр командада үш адамнан болады. Ойынның шарты: сукедергілерден аттап таситын адам суды төтеді) алаңда ұшып жүреді. Тәрбиеші тасуы керек, қайалаңның біресе ана команда жеңіске жетсе, жүлдеге сол ие болады. (дене тәрбиесі**)	3-4 ұя жасалады. Құстар ұяларға орналасады. Тәрбиеші бойынша олар ұяларынан ұшып шығады да (кедергілерден аттап өтеді) алаңда ұшып жүреді. Тәрбиеші біресе ана жағында, біресе мына жағында құстар жем беріп тұрады: балалар жүресінен отырып, саусақтарының ұшымен тізесіін соғады (дән шоқып жеген болады). Бұдан кейін олар тағы аздап жүгіріп, ойнап жүреді, одан соң тәрбиеші: « Балапан құстар, ұяларыңа барыңдар», - дейді. Балалар, жүгіріп тағы да кедергілерден өтіп өздерінің ұяларына отырады. Ойын 4-5 рет қайталанатын. Қайталанған кезде жаңа қимылдар қосуға болады. Мысалы, шеңберден шығарда алдымен екі аяғымен секіріп өтіп, одан кейін ұшуды ұсынуға болады.	отырады. Тәрбиеші балаларға жалаушаны көрсетеді де, оны жасыратынын айтады. Тәрбиеші балаларға (орындарынан тұрып, теріс қарауды ұсынады да жалаушаны жасырып: «Ал іздендер»)-дейді. Балалар тығылған жалаушаны іздей бастайды. Жалаушаны кім бірінші болып тапса, ол ойын қайталанған кезде жалаушаны жасыру құқығына ие болады. Жалаушаны балалар бірден таба алмайтындай етіп жасыру керек. Бірақ, егер балалар жалаушаны ұзақ уақыт таба алмаса, онда тәрбиеші жалауша тығылған жерге келіп, сол маңнан іздеуді ұсынады. Жалаушаны бала жасыратын кезде, оған дұрыс орын табуға көмектесу керек. Жалаушаны басқа нәрсемен ауыстыруға болады. (дене тәрбиесі**)	қасықтап екі адам тасыиды. Бұнда команда құрып ойнайды, әр командада үш адамнан болады. Ойынның шарты: сукедергілерден аттап таситын адам суды төтеді) алаңда ұшып жүреді. Тәрбиеші тасуы керек, қайалаңның біресе ана команда жеңіске жетсе, жүлдеге сол ие болады. (дене тәрбиесі**)

			(дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Баланың отбасы жағдайында танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту»				

ТӨЛЕБИ АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ «АҚБОТА» БӨБЕКЖАЙ-БАҚШАСЫ» МКҚК

**«КҮНШУАҚ» ЕРЕСЕК ТОБЫНЫҢ 2024-2025 ОҚУ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН
САУЫҚТЫРУ-ШЫНЫҚТЫРУ ШАРАЛАРЫНЫҢ
ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ**

Дайындаған тәрбиешілер; Дүйсебаева Э, Омарова С.

**«КҮНШУАҚ» ЕРЕСЕК ТОБЫНЫҢ 2024-2025 ОҚУ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН
САУЫҚТЫРУ-ШЫНЫҚТЫРУ ШАРАЛАРЫНЫҢ
ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ
02.06 - 29.08. 2025 ЖЫЛ**

Мақсаты: Балалардың денсаулығын жақсарту және нығайту, жазда балалардың танымдық, шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Міндеттері:

- Балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау, ауру мен жарақаттануды болдырмауға жағдай жасау.
- Балалардың дене тәрбиесін жетілдіруге және дамытуға, мектепке дейінгі жастағы балалардың еркіндігін, бастамашылдығын, қызығушылығы мен танымдық белсенділігін дамытуға бағытталған шаралар жүйесін іске асыру.
- Балаларды тәрбиелеу және сауықтыру бойынша ата-аналарға педагогикалық және медициналық білім беруді жүзеге асыру.
- Жазда балабақша аумағын абаттандыруға ата-аналардың көмегін, ата-аналардың (заңды өкілдердің) бастамасын қолдауды ұйымдастыру.
- Жаңа оқу жылының басталуына дайындық.

Күтілетін нәтиже:

1. Балалардың денсаулығын нығаяды, сырқаттанушылық азаяды.
2. Балалар экологиялық мәдениетке дағдыланады.
3. Қоршаған орта туралы жаңа білім мен әсер алады.
4. Жаңа оқу жылына сапалы дайындық болады.
5. Тәрбиеленушілердің, тәрбиешілердің және ата-аналардың (заңды өкілдерінің) қажеттіліктері мен мүдделерін ескере отырып, балабақша аумағын абаттандыру жұмыстары жүргізіледі.

Түрлері	Ұйымдастыру шарттары			
	Өтілетін орны	Мерзімі	Ұзақтығы (мин.)	Жауаптылар
Таңғыжаттығу	Таза ауада, топта (ауарайына байланысты)	Күнделікті тамақтаналды	5	Тәрбиешілер
Денешынықтыру ұйымдастырылған оқу қызметі	Таза ауада, топта (ауарайына байланысты)	Аптасына 2 рет, ең аз оқшауланған сағат ішінде (жылу басталғанға дейін немесе олтөмендегеннен кейін)	10-15	Спорт нұсқаушысы

Қимылдыойындар: желілік, жарыстар;халықтық спорттық, ұлттықойындары	Таза ауада	күнделікті, ең аз оқшауланғансағатішін де	7-15.	Тәрбиешілер
Қимылдыжаттығулар: дамытужаттығуларыұсақмоторикалықдағдылар, ырғақтықозғалыстар, назараударужәнеқимылдардыүйлестіружаттығулары, тепе-теңдікжаттығулары, көзбұлшықеттерінжандандыруғаарналғанжаттығулар, гимнастика босаңсыту, дұрысқалыпқалыптастыружаттығулары, аяқтыңдоғасынқалыптастыружаттығулары.	Таза ауада	күнделікті	8	Тәрбиешілер
Спорт түрлері, спорттықжаттығулар: скутерменжүру, велосипед, футбол, бадминтон.	Таза ауада	Күнделікті 1 сағаттанартықкүшсалм ау	10	Тәрбиешілер
Ұйқыдантұраралдындасергітужаттығуы («Ұйқыкетті, тұрукерек: қолды, аяқтарымыздысозамыз, керілеміз»)	Жатынбөлмесінде	Күнделіктіұйқыданкейін	3-5	Тәрбиешілер
Шынықтырушаралары: салқынсуменжуыну, жалаңаяқжүру, ауаваннасы	Шынықтырушараларыныңерекшелігінескереотырып	Күнделіктіұйқыданкейін	СанПин талаптарымен келісілгентүр де	Тәрбиешілер
Күнтәртібібойыншажекежұмыс	Жеке жұмысталаптарыбойынша	Күнделікті	3-7	Тәрбиешілер
Мерекелік шаралар, ойын-сауықтар	Таза ауада	Аптасына 1 рет	15-20	Тәрбиешілер, музыка жетекшісі
Ас мәзірінесәйкесдәруменге бай шырындар, жемістер.	Асханада	Күнделікті	Маусым-шілде-тамыз	Медбике
Ұйымдастырылғанжұмыс				
Балалардыңұқаулықтарментаныстыру:			Жазбойы	Тәрбиешілер
- Жарақаттанудыңалдыналу				
-Балабақшааумағынашыққанкездемінез-құлықкерезжелерінсақтау;				
-табиғаттағы, ауылдыңкөшелеріндегі, судағымінез-құлықкерезжелерінсақтау.				
Ата-аналарменжұмыс				
Шаралар			Уақыты	Жауаптылар
Педагогикалыққамқоршылық: Балаларыбалабақшағакеелмегенотбасыларға бару.			Маусым-тамыз	Тәрбиешілер
Топтағыата-аналарбұрышынбезендіру:				Тәрбиешілер

- жазмезгіліндегі күн тәртібі; - экологиялық тәрбие бойынша «Сіз, бала және табиғат» кеңес; Кеңестер: - «Бала және күн» - «Кенелерден сақ болыңыз!» - «Улы өсімдіктер» - «Өткіріше қаурулары»	Маусым-шілде-тамыз	
Жаңадан келген балалардың ата-аналарына ақпарат: - «Балабақша жағдайына бейімделу» ақпараттық мәлімет.	Маусым Шілде	Тәрбиешілер
Ата-аналардың топтың жөндеу жұмыстарына, көгалдандыруына көмектесіп, қатысуы,	Жаз бойы	Тәрбиешілер
Бақылау		
Шаралар	Уақыты	Жауаптылар
Денсаулық жағдайы: таңертең балаларды қабылдау, балалардың күні бойы денсаулық жағдайы	Үнемі	Тәрбиешілер, Медбике
Киімдері мен аяқ киімдерінің болуы: Баланың жас ерекшелігіне және ауа райына байланысты киімдерінің сай болуы.	Үнемі	Тәрбиешілер
Серуен: серуен талпаптарына сай өтілуі (ұзақтығы, балалардың киімі, қозғалыс белсенділігі); мазмұны және шығарылған материалдардың жағдайы	Маусым	Тәрбиешілер

2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2024-2025 оқу жылы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Денешынықтыру	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. - Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез- құлық дағдыларын қалыптастыру. - Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, таракты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. -Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. - Дене белсенділігі (танертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. - Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. -Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.

	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	-балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; -түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; -әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; -дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; -қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; -балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету. - Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру. - Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. Кітаптарға қызығушылықты ояту. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау. - Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. - Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; -еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; -табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); -құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); -табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	-Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. -Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. -Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.
	Сурет салу	-Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. -Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. -Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	-Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын

		қалыптастыру. -Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. -Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. -Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Жапсыру	-Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. -Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. -Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. - Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Музыка	Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2024-2025 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Денешынықтыру	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. - Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. - Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. - Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. -Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	-балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; -түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; -әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; -дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту -қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету.
		Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Оқылған

		шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	-балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; -табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); -құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау);
	Құрастыру	-Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. -Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.
	Сурет салу	-Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. -Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. -Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	-Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. -Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Жапсыру	-Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. -Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.
	Музыка	Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2024-2025 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Денешынықтыру	- қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. - Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез- құлық дағдыларын қалыптастыру. - Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	-балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; -түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; -әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; -дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. Балаларды тапқақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету;

		-құммен, сумен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға салмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); -табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	-Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. -Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. -Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. -Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Сурет салу	-Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. -Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. -Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. -Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	-Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. -Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. -Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. -Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. -Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Жапсыру	-Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. - Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. -Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. -Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. -Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. -Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау. - Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Музыка	Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың

		неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

ТӨЛЕБИ АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ «АҚБОТА» БӨБЕКЖАЙ-БАҚШАСЫ» МКҚК

**«КҮНШУАҚ» ЕРЕСЕК ТОБЫНЫҢ
2024-2025 ОҚУ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН
БАЛАЛАРДЫҢ ЖАЗ МЕЗГІЛІНДЕГІ ӨМІРІН ЖӘНЕ ТӘРБИЕСІН
ҰЙЫМДАСТЫРУ ЦИКЛОГРАММАСЫ**

Дайындаған: ДүйсебаеваЭ, ОмароваС.

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы 2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 02.06-06.06.2025 жыл

	Бейсенбі 02.06.2025	Жұма 03.06.2025	Бейсенбі 04.06.2025	Бейсенбі 05.06.2025	Жұма
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу «Амандасу әдебі» Мақсаты: Құрбыларымен «Қалың қалай, досым?» сұрақтары аясында диалог құра алуға машықтандыру, байланыстырып сөйлеуге үйрету.Сөрелеріне сыртқы киімдерін дұрыс қоюға әдеттендіру. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: «Досымның портреті» (қағаздан) Міндеті: әртүрлі көлемді заттарды құрастыруға үйрету, бүктеу тәсілі арқылы бірқатар күлкілі бейнені және сүйікті батырын құрастыру. Балалардың құрастыруға қызығушылығын	Құрылыс ойыны: «Гараж қақпасы» (құрылыс материал). Міндеті: балаларға гараж жасауға көрсету арқылы іс-әрекеттерді орындауға үйрету. Көру және есте сақтау арқылы	Құрылыс ойыны: «Аюларға жиһаз» (құрылыс материалы) Міндеті: ғимаратты үлгі бойынша салуға, оны түрлендіруге, әдісімен құрылыс бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету. Балалардың бөлшектері және олардың мақсаты туралы түсініктерін	Құрылыс ойыны: арналған (құрылыс материал) Міндеті: балаларды геометриялық фигуралармен таныстыру. Геометриялық фигуралардан үй, шырша, күн және т.б. бейнеленген карталар. Ойын барысы. Суреттермен сөйлескеннен кейін баладан шаршыны (үшбұрыш, шеңбер,	

	ояту. Сөздік жұмыс: дос, достық, қағаздан құрастыру, Буратино. Құрал-жабдықтар: үлкен фланелеграф, конструктор бөлшектер жиынтығы. (Құрастыру)	тактильно – қозғалыс зерттеу нысанасын дамыту. Сөздік жұмыс: гараж қақпалар, жасыл, пластина. Жабдық: 4 дана еден құрылыс материалы (кірпіш), 1 дана пластиналар, жүк машиналары, гараж үлгісі, геометриялық денелер – текше, үшбұрышты призма, кірпіш; геометриялық фигуралар – шеңбер, шаршы, үшбұрыш. (Құрастыру)	– балалардың жиһазды құрайтын бөліктер туралы білімдерін бекіту; жиһазды, бөлмені сипаттауға үйрету; Сөздік жұмыс: сөйлеу кезінде сөздерді белсендіру – құрылыс, текше, кірпіш, жиһаз. Жабдық: қуыршақ жиһазы, "Жиһаз" сериясындағы тақырыптық суреттер, аю ойыншығы, "Үш аю" ертегісіндегі аюлар бейнеленген сурет. (Құрастыру)	тік төртбұрыш) көрсетуді сұрау, содан кейін қарындашпен нүктелі сызықтармен бейнеленген фигураларды құрастыру, содан кейін суретті бояу. Жұмыс барысында баламен жиі қайталау: "доп дөңгелек, терезе төртбұрышты..." (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз Қолды белге қойып басты/1-4/ оңға, солға, алға, артқа. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды түсіру. Қолды ақырын саусақтарды айқастырып алға созу, сол күйі артқа, бастан жоғары және иіліп төмен қарай. Б.қ.: аяқты айқастырып еденге отыру, қол белде. Оңға иілу, бастапқы қалыпқа келу. Дәл солай сол жақпен істеу Б.қ.: аяқты алшақ ашып еденде отыру, оң кейін сол жақ башпайларға кезекпен барудан б.қ қолды белге қою. Б.қ.: арқаға жату, қолды созып қою. Екі жақ аяқты түзу жоғары көтеру, бастапқы қалыпқа келу түсіріп. Еденде алақанға тіреліп, аяқты кезекпен алға жылжыту, жылдам екпінде				

	Жоғары аяқ ұшына көтерілумен, терең дем алып. Төмен иілумен демді шығару. Жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді ұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Су-су бетімді жу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	

	алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапхансы» жобасыБалалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	"Жаз туралы тапқақтар" Жазды ыстық сүйемін, Сайраңдап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Ж.Молдағалиев «Жаз келді» Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүлдер Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Қадыр Мырза Әлі «ЖАЗ» Жаз да келді пейілді, Жан-жануар сейілді. Жаз да келді, аптап та, Жан-жаққа ұшты бақбақ та. Жаз да келді найқалып, Жатыр егін жайқалып. Жаз да келді шаттанып, Жұмыла іске аттанып, Тындырып бар жұмысты, Тоя жедік жемісті. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Планеталарды дұрыс орналастыр» Міндеті: негізгі планеталар туралы білімді бекіту. Материалдар: әр түрлі ұзындықтағы ленталармен тігілген белбеу (9 дана). Планеталар бейнеленген қалпақшалар. Бұл	Дене тәрбиесі Тақырыбы: «Буратиномен бірге ойнаймыз» (таза ауада) Міндеті: Денсаулық сақтау технологиясын және «Қояндар» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға	Дене тәрбиесі Тақырыбы: «Қоянмен бірге ойнаймыз» (таза ауада) Міндеті: Денсаулық сақтау технологиясын және «Қояндар» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылығын қалыптастыру және	Музыка «Кәне, қызық ойын бар» Музыка тыңдау: «Мәшине» К. Қуатбаев, Т. Тұяқбаев. Ән айту: «Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, сөзін жазған Ю. Энтин, ауд. И. Сапарбай). «Ойыншықтар» И. Нүсіпбаев, Н. Әлімқұлов. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар: «Бөбектер биі» К. Қуатбаев. «Жай және жылдам» Е. Хасанғалиев, А. Асылбек	

	планетада осындай жылу бар, ол жерде болу қауіпті, достар. Біздің ең ыстық планетамыз қай жерде орналасқан? (Меркурий, өйткені ол күнге ең жақын). Ал бұл планета суық қорқынышты болды, Мен оны күн сәулесімен жылы ұстамадым. - Бұл қандай планета? (Плутон, өйткені ол Күннен барлық планеталардан алыс және өлшемі бойынша барлық планеталардан кіші). "Плутон" қалпақшасы бар бала №9 ең ұзын таспаны алады. Бұл бәрімізге қымбат планета. Бізге ... планетасы өмір сыйлады (барлығы: Жер) - жер планетасы қандай орбитада айналады? Біздің планета күннен қай жерде	қызығушылығын қалыптастыру және қызығушылығын дамыту. Дидактикалық ойын: «Пайдалы-пайдалы емес» Міндеті: пайдалы және зиянды өнімдер ұғымдарын бекіту. Материалдар: өнімдер бейнеленген карталар. Ойын барысы: пайдалы нәрсені бір үстелге, ал пайдалы емес нәрсені бір үстелге қойыңыз. Пайдалы: геркулес, айран, пияз, сәбіз, алма, қырыққабат, күнбағыс майы, алмұрт және т. б. Пайдалы емес: чипсы, майлы ет, шоколад, торт, "фанта" және т. б. (Қоршаған ортамен таныстыру)	қызығушылығын дамыту. Дидактикалық ойын: "Қандай дануар не жейді?" Міндеті: Балалардың жануарлардың тамағы туралы идеяларын бекіту. Ойын барысы. Балалар сөмкеден алады: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, конус, астық, сұлы және т.б. оны атайды және осы тамақты қай жануар жейтінін есіне алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ермексаз алқабына саяхат» еркін тақырып Міндеті: Саяхат туралы әңгімелесіп, ермексازдан әртүрлі пішіндер жасату. Қызығушылығын ояту, шығармашылық қабілетін дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	«Қағаз ертегісі» оригами Міндеті: шаршы қағазды екіге бүктеу, жақтары мен бұрыштарының сәйкес келуіне қол жеткізу, көзді дамыту. (Жапсыру) "Көрікті жаз" Міндеті: балалардың ермексазбен мүсіндеуге деген қызығушылығын қалыптастыру - қолдың жалпы және ұсақ моторикасын дамытуға ықпал ету; - балалардың қиялын және шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету. - балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін кеңейту және бекіту; - ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру (бөлшектерді шеңберге айналдыру және алынған бөлшектерден композиция жасау); - балалардың негізгі түстер туралы білімдерін бекіту. (мүсіндеу)	

	орналасқан? (3-ші). "Жер" қалпақшасындағы бала №3 лентадан алынады. Екі планета Жер планетасына жақын. Досым, олардың есімдерін тез атаңыз. (Венера және Марс). "Венера" және "Марс" қалпақ киген балалар сәйкесінше 2 және 4 орбитаны алады. Бұл планета өзін мақтан тұтады, өйткені ол ең үлкен болып саналады. - Бұл қандай планета? Ол қандай орбитада? (Юпитер, орбита №5). "Юпитер" қалпақшасындағы бала №5 орынды алады. Планета сақиналармен қоршалған және бұл бәрінен өзгеше болды. (Сатурн) бала - "Сатурн" №6 орбитаны алады. Ал жасыл түсті	«Досыма мерекеге сыйлық» Еркін тақырып Міндеті: балаларды затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)			

	қандай планеталар? (Уран) сәйкес "Нептун" қалпақшасындағы бала №8 орбитаны алады. Барлық балалар өз орындарын алып, "Күннің" айналасында айнала бастайды. Планеталардың дөңгелек биі айналады. Әрқайсысының өлшемі мен түсі әртүрлі. Әрқайсысы үшін жол анықталған. Бірақ жер бетінде ғана әлем өмірмен қоныстанған. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Айна мен тарақ» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар,				

	ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал- Мәтел. «Біріміз бәріміз үшін,біріміз біріміз үшін» «Кітап білім бұлағы,білім өмір шырағы»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Желді бақылау Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту;желдің қалай құрылуы жөніндегі мәліметтерді толықтыру: жер қызады,жерден ауа қызады, одан әрі жоғарлайды, ал суық ауа оның орнын басады, содан соң жел	Аспанды бақылау Бақылау Балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айту керек. Табиғатта судың ауыспалы айналымы жөнінде	Кемпірқосақты бақылау Бақылау Көкжиектегі әр түрлі иінге-кемпірқосаққа көңіл бөлу керек; кемпірқосақтың қалай құралатынын түсіндіріп толықтыру керек (аспан төңірегінде карама қарсы орналасқан күннің көзі жауынның пердесін жарқыратқанда); кемірқосақты қарастыру, түрін атау, иіннысанды формасы бар екенін атау.Көңіл блуін және	Серуен Күнді бақылау Мақсаты: күн жарық пен жылудың көзі болып табылатыны туралы түсінік қалыптастыру, балаларға жазда ауа райының жағдайы туралы түсінік беру; маусымдық киімнің атауын бекіту. Бақылау барысы. Жазғы жылы күннің шуағын тамашалаймыз.	

тұрады. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу; ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Табиғатқа қызығушылықты, қадағалауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады.(Жел) Тақпақ жаттайық: Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат!	түсініктемені толықтыру және бекіту; ең бастысы желдің бұлтты қалай қалыптастыратынын жөнінде түсініктеме беру. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілрек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып және еритінін атап өтуге болады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Көзі жасты –	талғампаздығын дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Жаңбыр жуды жерімді, Көкте өрмек керілді. (Кемпірқосақ) Көркем сөз Кемпірқосақ. С.Оспанов Қызыл-жасыл, Дөңгелек Кемпірқосақ көрген ек. Бұлтқа апарар көпірдей Тұра қалған ол кенет. Қандай ғажап? Керемет! Өрмелейік деген ек. Қайда кетті апыр-ау?... Ғайып болды ол кенет. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын «Кім алысқа секіреді?» Ұзындыққа орнынан секіруді нығайту; жарысқа қызығушылығын дамыту. Жолдастарының сәттілігіне қуану. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Бөлімшеде ағып кетуді тазарту Өз бастамасымен балаларды үлкендерге бөлімшедегі ағып кетуді	Алақандарыңды күннің шуақтарына тосыңдар. Нені сезіндіңдер? Күн-Жер бетіндегі жарық, жылу және өмір көзі. Оның барлық жағына жарық пен жылу таралады. Жазда ол қатты қызады, сондықтан балалар жеңіл жүреді (жеңілдетілген киімде, бас киімде). Тәрбиеші күн күндіз жоғары тұратынын атап көрсетеді - көшеде ыстық; таңертең және кешке күн төмен, сондықтан салқын болады. Күн ұзақ созылады, түн қысқа болады. Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: - серуендеуден қашан қайтамыз, күннің қайда жүретінін қалай байқаймыз? - Неге жаздың басталғанын сеземіз? - Күн жарқын және ұзақ жарқыраған кезде өсімдіктерге не болады? Ыстық ауа райында бас киімдер (Панама, кепка) не үшін кию керек? Жазда адамдар не	

(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қол ұстасып жүру» Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету(орталар қарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына) Ұжымдық сезімге тәрбиелеу. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті «Үй өсімдігін отырғызу» Үй өсімдігін отырғызуға қатысу. Жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Ойлан, асықпа» Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі»	жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт) Тақпақ: -Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? -Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! -Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын «Дөңгелек лапта» Екі топқа бөліне білуге үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін сақтай отырып (сызықты баспай). Қозғалыс координациясын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті	тазарту кезінде көмектесуге үйрету; орнына өз бетінше еңбек құралдарын жинау. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер«Болады - болмайды» Жанды және жансыз табиғат өзгерісі жөнінде, әр маусым жөнінде біріктірілген түсініктемені қалыптастыруды жалғастыру. Эксперимент. Кемпірқосақтың құрылуы. Күннің көзіне арқамен тұрып, суды бүркіп шашу. Қорытынды. Кемпірқосақ күннің көзі жауын пердесін жарқыратқанда, ал адам қарама қарсы жағында болғанда құрылады. Өзіндік іс-әрекеті Ойынның ұйымдастырушылық мерзімінде (ойын барысында және қажеттілігі кезінде) рөлмен байланысты, балаларға бірбеттілік қатынастар мағынасын бөлуге көмектесу, бір -біріне көмектесуге талаптану, ілтипаттық білдіру,күтпеген жағдайдан алып шығу, қиыншылықтарды жеңу	киеді? Күн сәулесінен қайда жасырынуға болады? Зерттеу қызметі: екі тасты қояды. Біреуі-күн, екіншісі-көлеңкеде, онда қараңғы болу үшін ағаш жәшікпен жабылған. Біраз уақыттан кейін қандай тас жылы екенін тексеріңіз. Күн астында заттар көлеңкеден тезірек қызады деген қорытынды жасау. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Үлгіні сал» қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу. Тәрбиеші құмға тастан жасалған үлгі қоюды ұсынады. Мақсаты: қиялды дамыту. Көркем сөз: Күн Кең аспан ғой Ай, Күннің Қашаннан-ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада. Шомылады көлге де,

	сөзіне- айқын, ыстық,жарық...; «аспан» сөзіне- бұлт,көгілдір,жаңбыр сәйке келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. Өзіндік іс-әрекеті. Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуге үйрету.	Атыз арасындағы шөптерді отау және жинау Атыз маңайындағы жолдарды өз бетінше тәртіпке келтіру, тазалықты сақтау. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Не жөнінде айтылады?» Сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу(жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). Өзіндік іс-әрекеті Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға, қоршаған ортаның жағымды жақтарын қадағалау кезінде алынған тәжірибе кезіндегі сюжетін дамытуға үйрету. Ойынның бірыңғай сюжетінде бейнеленген, әр түрлі қайнар	сияқты ойын рөлдеріне бейімдеу.	Шуақ шашып қайда да. С.Оспанов (Сөйлеуді дамыу және көркем әдебиет) Еңбек қызметі. Кіші топ балаларына аумақты жинауға көмек көрсету. Мақсаты: еңбекқорлықты дамыту, балаларға көмек көрсету. (Еңбек қызметі) «Күн және ай» қозғалмалы ойындары. Мақсаты: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу. «Бұлт пен күнді сал» құммен ойындар Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту (дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: «Құрсауға түс». Мақсаты: нысанаға лақтыруды жаттықтыру.	

		көздерінен алынған білімдерін ұштастыруға үйрету.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, кепка, понамканы шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка***)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	Үнемді тұтыну: Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша				

сауықтыру шаралары	санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу). 1.Кереуеттегі жаттығу Оянайық бәріміз. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояңдыңдар, төсектен тұрыңдар. 6-7 рет(Дене тәрбиесі**)				
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану(мәдени-гигиеналық дағдылар). Көркем сөз. «Тату үйдің тамағы тәтті» Мақсаты:балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалармен жеке жұмыс	Дияра мен Артурға сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен тепе-теңдікті сақтап, жүруді үйрету (дене тәрбиесі)	Дамира мен Бектасқа кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарап, ертегі, әңгіме құрастыруды үйрету (көркем әдебиет)	Жанна мен Сабинаға қазақ оюларының бөліктерінен, өсімдік және геометриялық пішіндерден өрнектер жасайды, оларды кезектестіріп ретімен желімдеуді меңгерту. (жапсыру)	Жанна мен Сабинаға мереке туралы мәлімет беру. Асфальтқа сурет салу. (сурет салу)	

Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Отбасы» №14 Мақсаты: Балаларға «Отбасы» түсінік беру олардың үлкенді сыйлау кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдерін дамыту, әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге, баулуға тәрбиелеу. Ойынды қызықты, ұйымшыл ойнауға үйрету.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. (Сөйледі дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.				
	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Бақшада» Үлкен шеңбер сызылады. Ол-бақша, оның ішінде шеткеректе орындықта күзетші отырады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Аяғымызбен жер тебеміз» Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге тексті жай, тәптіштеп айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Ұлттық ойын: «Орнынды тап» Екі жұп арқасын түйістіріп қойған екі орындыққа айналып музыканың сүймелдеуімен билейді. Музыка кілт тоқтағанда, тұрған екі орындыққа отырып үлгеруі керек,орын алмай бос қалған екі адам айып төлейді, ән салу, би	

	Шеңбердің екінші жағында екі орындықтың үстінде таяқ қойылады-бұл бақшаның коршауы. Балалар таяқ астынан еңбектеп өтіп, «баққа» кіреді. Жақсы-ау қауын жинаған, Жақсы-ау қарбыз жинаған. Бәрінен де дұрысы, Үлкеннің сөзін тыңдаған, - деп қауын, қарбыз жиып жүреді. Бір кезде «күзетші» келіп «қарақтарым көмектеріне рахмет»-дейді. Балалар қайтадан таяқтың астынан еңбектеп өтіп, үйлеріне келеді. (дене тәрбиесі**)	қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. Ойынның шарты: Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде	Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып Жүгірейік айналып Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: «Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады.(дене тәрбиесі**)	билеу, жұмбақ, жаңылтпаштар айту. (дене тәрбиесі**)	

		өлең –тақпақ айтады. (дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал - жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15-минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Сіз, бала және табиғат»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 09.06-13.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.06.2025	Сейсенбі 10.06.2025	Сәрсенбі 11.06.2025	Бейсенбі 12.06.2025	Жұма 13.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Жаз деген не?» Міндеттері: балалардың табиғаттағы, адам өміріндегі маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту және жүйелеу; балалардың жаздың тән белгілері туралы түсініктерін кеңейту. Қызығушылықты, байқағыштықты, жазғы табиғаттың сұлулығын байқай білуге, табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Желкендер" Міндеті: балалардың "үшбұрыш" формасымен таныстыру, ойлауды дамыту. Материал: геометриялық фигуралардың қайықтары бейнеленген сюжеттік сурет, геометриялық фигуралары бар карта. Ойын барысы. Балаларға суретте не бейнеленгені туралы сөйлесуді ұсыну, содан кейін желкенді қарындашпен сызу.	Құрылыс ойыны: "Тауық отбасы" Міндеті: балалардың геометриялық фигураларды тануға және атауға үйрету, балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: тауық отбасы бейнеленген сюжеттік сурет, геометриялық фигуралары бар карта. Ойын барысы. Баламен сюжеттік суретті қарастыру (алдын-ала боялған).	Құрылыс ойыны: "Суреттерді салу" Міндеті: балалардың логикалық ойлауын дамыту, геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Материал: суреттері бар Үлгі Ойын барысы. Балалармен сызбаларды қарастыру. Оларға	Құрылыс ойыны: "Схема бойынша жобалау" Міндеті: балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: контурлық диаграммалары бар карталар, құрылысшы бөлшектері. Ойын барысы. Балаларға контурлық диаграммалары бар карта беріледі және осы картаны үлгі ретінде пайдаланып, үстелге құрылыс жиынтығының үлкен бөліктерінен алынған суреттерді орналастыруды	Құрылыс ойыны: "Таяқшалардан құрастыру" Міндеті: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту, балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: заттардың контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар. Ойынның мақсаты. Балаларға әр түрлі ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды

Олар қандай геометриялық фигураға ұқсайтынын, тағы қандай геометриялық фигураларды білетінін сұру. Осыдан кейін балалар кішкентай үшбұрышты, содан кейін үлкен үшбұрышты іздейді. Егер олар қиын болса, кескіндерді бояуға, кесуге және кескінге жабыстыруға көмектесу. Ойынның соңында қандай геометриялық фигураны қиып алғаныңызды нақтылау. Қоршаған кеңістікте үшбұрышты нысандарды табуды ұсыну. Балаға үшбұрыштарды саусақпен үстелге, еденге, ауада салуға рұқсат ету. (Құрастыру)	"Не боялған? Отбасында әкесі, анасы қайсы? Балалар қайда? Қанша тауық? Олар қандай түсті?" Содан кейін бейнеленген геометриялық фигуралары бар картаны ұсыну және тауықтың, өтештің, тауықтың кескініне кесіліп, желімделуі керек фигураларды табуды сұрау. Балаға кесуге көмектесу, бірақ оны өзі жабыстыру. Жұмыстың соңында оның жетістіктерін нақтылау. Балаға суреттегі ең үлкені шеңберді, кішірек шеңберді және ең кішкентай шеңберлерді көрсетуді ұсыну. Ойынның соңында қандай геометриялық фигураны орындағанын нақтылау. Айналадағы кеңістікте дөңгелек пішінді заттарды табуды ұсыну. Бала шеңберлерді саусағымен үстелге,	таныс геометриялық фигураларды табуды ұсыну. Түрлі-түсті қағаздан фигураларды бірнеше егжей-тегжейлі кесу және ұсыну. (Құрастыру) балалармен бірге аппликация жасау. Кескіндердің екінші жиынтығын балаларға суреттерді орналастыруға ұсыну. Ойын кезінде балалардың жадына гүл атауларын бекітуді ұмытпау. Екінші сурет үшін пішіндерді олардың пішіні бірдей және түсі әртүрлі болатындай етіп кесу, сонда бала пішіні мен түсі бойынша бөлшекті іздейді. (Құрастыру)	ұсынады. Балаларға қиындық тудыру үшін қажет болғаннан таяқшалардан фигураны салу. Содан кейін балаға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық фигуралардың аттарын бекіту. Фигураларды өз дизайныңызға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау. (Құрастыру)

		еденге, ауада салсын. Қағазға шеңберлер салуды ұсынуға болады. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Доппен» 1.Б.к. допты кеуде тұсында ұстау. Допты оңға жоғары көтеруден бастыда сол жаққа бағыттау. Б.к.к сол жаққада солай істеу. Допты кезекпен тізеге тигізу. Тізені көтерумен. 2.Б.к.: түзу тұру,аяқ алшақ, қолды түсіру. Допты жоғары артқа көтеруден, төмен түсіру иілумен, тізе бүгіп отырудан, бастапқы қалыпқа келу. 3.Б.к.: аяқты аяқастырып, еденге отыру. Оңға иілу допты өзінен алысырақ жүргізіп әкеліп, бастапқы қалыпқа оралу. Сол жаққа бұрылып тағы солай жасау. 4.Б.к.: түзу тұру, аяқтың арасын иықтың көлемінде ашу, қолда доп . Алға иілуден тізе астынан төменнен допты өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяқтан осылай өткізу. 5. Б.к.: арқаға жату, доп қолда. Бір жақ аяқты түзу көтеріп, допты айналдырып өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяғымен осылай жасау. 6. Допты аяқтың ортасында қысып, қос аяқта секіру. Кезектестіріп жәй жүру. 7. Допты жоғары көтерумен дем алып, төмен түсіруден демді шығаруЖәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптарды орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу. Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады.	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік!

	келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: Біз анам үшін бір қасық жейміз, әкем үшін бір қасық жейміз, Ит пен мысық үшін, Торғай Терезені қағып тұр, Маған қасық беріңіз... Түскі ас аяқталды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Ә.Ахметов «Жаз еді» Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. (Сөйле уді дамыту және көркем әдебиет)	А.Омарова «Жарқын жаз» Көл жағалай көп құстар Ұшып-қонып жатады. Қикуласып әр тұстан Сызылтып үн қатады. Дөңгеленіп төбеден, Сәулесін күн төгеді. Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Ә.Табылдиев «Жаз» Үйін тіккен жасылдан, Үсті-басы асыл дән. Жаз келеді жайраңдап, Жарық жүзі – сайран бақ (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Қ.Ыдырысов «Жаз» Жаз деген көктемнің Көрікті жалғасы. Пісетін өрігі, Мейізі, алмасы. Жазды ыстық сүйемін, Сайраңдап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйімін. Тек ұзақ тұрмайды, Күндері зырлайды. Сөйткенше күз келіп, Жазымды ұрлайды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Гүлдер» саусақ жаттығуы Бірі - түймедақ, екеуі - қызғалдақ, Үш - ыстық елдерден келген пион (әр атқа саусақтарды бүгу). Үлкен шоқты құрастырайық Және оны шкафқа қою (біз жұдырықшамен жұмыс жасаймыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Жәндіктерді ата" Міндеті: балалардың бөлме өсімдіктерінің (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл) құрылымдық ерекшеліктері туралы білімдерін нақтылау. Бөлшектерді дұрыс атауға, сөйлемдер құруға	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Барлығы үйде" Міндеті: оның бір бөлігін табу. Зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережесі: сигналдан кейін әрекет ету.	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Ұшады, секіреді, жүзеді" Міндеті: балалардың жәндіктердің, жануарлардың, құстардың қозғалу жолдары туралы	Музыка Тақырыбы: «Ойындар» Ән тыңдау: «Көңілді сылдырмақтар» әні И. Сапарбай, А. Тоқсанбаев Ән айту: «Көңілді сылдырмақтар» Ойын: «Сылдырмақ» (қайталау) Дидактикалық ойын: "Ізде және тап" Міндеті: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата	Дидактикалық ойын: «Сипатта, мен табамын!» Міндеті: тәрбиешінің сұрақтарына жауап ретінде тақырыптың сипаттамалық белгілерін бөліп көрсету және атау. Біртұтас сөйлеуді, ойлауды дамыту. Ойын ережесі: сипатталған нәрсені атауға болмайды.

	үйрету. Тақырыпты бөліктерден құрастыруда жаттығу. Көрнекі қабылдауды, логикалық ойлауды дамыту. Балаларда өсімдіктерге ұқыпты қарауға, оларға қызығушылық танытуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: таңдауда қателеспеу. Ойын әрекеті: бөлшектерді іздеу және бүкіл суретті бүктеу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға бүкіл суреттің бөліктерін қарастыруды ұсынады. Балалар бүктелетін гүлді таңдайды. Олар оның атын айтады. Содан кейін гүлдер суреттер жиынтығынан бүктеледі. Ойын барысында тәрбиеші балаларға	Ойын әрекеті: белгілі бір белгі бойынша "өз" үйінді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтары бейнеленген карталарды таратады. Ол былай дейді: "Біз кемпингке бардық деп елестетіп көрейік. Әр бөлім шатырды ағаштың астына қойды. Сіздің қолыңызда шатырыңыз орналасқан ағаштың жапырақтары бар. Біз серуендейміз, бірақ кенеттен жаңбыр жауды. Барлығы үйде! Балалар сигнал бойынша үйіне қарай жүгіреді. Олар жапырағы бар ағаштың жанында болады. Ойынның нәтижесі: кім жапырақты ағашты тезірек тапса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Қалағаныңды мүсінде" Міндеті: жұмыстың мазмұнын өз бетінше	білімдерін бекіту. Салыстыру, ұқсастық пен айырмашылықтың белгілерін табу қабілетін дамыту. Адалдық пен төзімділікке тәрбиелеу. Материал: жәндіктер, жануарлар, құстар бейнеленген карталар. Ойын ережесі: малтатас алғаннан кейін жауап беру. Ойын әрекеттері: қиыршық тасты беру. Ойын барысы: тәрбиеші, мысалы, жәндіктер бейнеленген картаны шығарады және көбелектің әрекеттерін атауды сұрайды. Қиыршық тасты бір-біріне бере отырып, балалар: "ұшады, ұшады, дірілдейді, отырады, қол бұлғайды, шыршаны таратады", - дейді әрекетті атамайтын адам ойыннан шығады. Содан кейін келесі сурет қойылады – шегіртке... Ойынның нәтижесі: ойыннан шықпаған балалар жеңеді (2-3 бала).	білуге машықтану. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Ойын ережесі: бір-біріне жауап беру. Ойын әрекеті: картаның сипаттамасы, оны жылдың белгілі бір уақытына байланыстыру. Ойын барысы: тәрбиеші балалардың алдына карточкалар қояды, содан кейін жыл мезгілін атайды. Балалар жылдың осы уақытының белгісін анықтауға болатын картаны табады. Жылдың осы уақытына анықтама беру. Дұрыс жауап үшін балалар фишкалар алады. Ойынның нәтижесі: кім көп фишка жинаса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Гүлді ағаш» Міндеті: балаларды ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Тәрбиешінің сұрақтарына нақты және дұрыс жауап беру. Ойын әрекеттері: жұмбақтар жасау. Ойын барысы: Балаларға көкөністер мен жемістер бейнеленген карталар таратылады. Олар тәрбиешіге көрсетпей, бейнеленген затты сипаттайды. Егер сипаттама қысқа болса, тәрбиеші қосымша сұрақтар қояды. Ойынның нәтижесі: дұрыс және дәл сипаттау үшін балалар чиптер алады және жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ қайың» Міндеті: балалардың әртүрлі мөлшердегі нысандарды мүсіндеу қабілетін бекіту. Мүсіндеуде айналадағы адамдардан алған әсерлерін жеткізуге үйрету. Өз қызметінің нәтижелеріне оң

	а сұрақтар қояды: - Зауытты дұрыс орналастыру. - Неліктен өсімдік бөліктерін басқаша емес, дәл осылай орналастыру керек? (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жазғы кілем»(жіппен тоқу) Міндеті: әр түрлі түсті жіппен кілемшені қарапайым тоқу әдісімен мүсіндеу; халық өнерінің әртүрлі түрлерінің ұқсастықтарын іздеу. Материалдар: әр түрлі түсті ермексаз, төсеніші, стектер, картон, слайд-иллюстрациялар. (Мүсіндеу)	ойластыру және мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдана отырып, идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	(Қоршаған ортамен таныстыру) «Жасыл шөптер» Міндеті: жұмыстың мазмұнын өз бетінше ойластыру және мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдана отырып, идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	көзқарасты, құрдастар жасаған суреттерге мейірімді қатынасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i>, серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i>, көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.			

	Мақал-мәтел: «Еңбектің наны тәтті» «Жалқаудың жаны тәтті»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Жаңбырдың жауғанын бақылау. Мақсаты: Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру. Оның табиғатқа тигізер пайдасы туралы айту. Жерге сіңуін көрсету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Тілдерін дамыту. - Қазір қай мезгіл? - Жазда қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар?	Бақылау: Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау. Мақсаты: Ағаштардың түрлеріне қарай жапырақтарының да әртүрлі болатындығын көрсету. Аққайың ағашының жапырағымен таныстыру. Оны емен ағашының жапырағымен салыстыра отырып, айырмашылықтарын айтуға үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жапырақтар, жапырақтар,	Бақылау: Құстарға бақылау жасау. Мақсаты: құстардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балаларда аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстардың біздің досымыз екендігін айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Сауысқан-қорқақ құс, Көкек-мақтаншақ құс. Бұлбұл-әнші құс, Көгершін-бейбітшілік құсы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: құстарға жем шашу, нан кимын салу. Мақсаты: балаларды	Бақылау: Бақбақ гүліне бақылау жасау. Мақсаты: аулада өсіп тұрған бақбақ гүлімен таныстыру, бақбақ гүлінің жапырағын, гүлін қарап басқа гүлден өзгешелігін ажыратып айта білуге үйрету. Гүлдер ауламызды көріктендіріп тұрғаны айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Сұрақ-жауап: 1. Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі: әдемі, қызыл, с	Бақылау: Жаңбырды бақылау. Мақсаты: жаңбырдың жауғанына бақылау жасау, жерге түскен су тамшыларының жерге сіңіп кеткенін бақылату. Жаңбырдың пайдасы туралы айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: аула сыпырушыға

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: құмға су құю, копсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Күн мен жаңбыр» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	Күз болғанда сарғаяды. Ал қазір тұр алдымызда, Жап-жасыл боп бояуы. Сұрақ-жауап. аз мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? апырақтарының түсі қандай болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: ағаштарға су құю. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: №-20 «Көбелектер, бақалар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тақпақты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Аңшылар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 2-3 балаға асфальт үстіне сурет салдыру. (құстың ұясы, құстар т.б) Өзіндік іс-әрекеттері: балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	ары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? - Баптаймыз,жұлмаймыз,қамқорлақ көрсетеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: гүлдерге су құю, түптерні копсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Қоймадағы тышқандар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 2-3 балаға бақ-бақ гүлінің емдік қасиеті туралы мәлімет беру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Көк ту» Мақсаты: Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір - бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын

					қорғап қалса, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Геометриялық пішіндерді қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп				

	тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. 1. Керует жанындағы жаттығулар Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ. қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. 7-8 рет(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін,

	Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Түрлі түсті үшбұрыштар» дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Міндеті: Балалардың экологиялық қауіпсіздік ережелері туралы білімдерін нақтылау және кеңейту. Ауаның ластану көздері, таза ауаның денсаулық үшін маңызы туралы қарапайым идеяларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде табиғатқа қамқор болуға деген құлшынысты, шығармашылық қабілетін, қиялын дамыту. Балаларды әдемі, әрі таза сурет сала білуге тәрбиелеу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру.	«Тығыннан немесе өшіргіштен жасалған мөрлермен басып шығару» Міндеті: Кескінді алу әдісі: бала тығынды бояумен мөртабан жастығына басады және қағазға әсер етеді. Басқа түсті алу үшін тостаған мен тығын да өзгереді. Материалдар: түрлі-түсті бояулар, тығындар (Сурет салу) «Үй» Міндеті: Квадратты екіге, диагональ бойынша бүктеуге, квадраттың ортасын табуға, оны диагональ бойынша және екіге бүктеуге, парақтың шетін ортасына қарай бүктеуге, квадратты екіге, диагональ бойынша бұғу арқылы анықтауға, квадраттың бұрыштарын ортасына қарай бүктеуге үйрету. Шығармашылық	«Сиқырлы жазғы орман» «Жапырақтарды басып шығару» техникасы Міндеті: балаларды "жапырақтарды басып шығару"дәстүрлі емес сурет салу әдістерімен таныстыруды жалғастыру; - балаларда қолдың ұсақ моторикасын дамыту; қиял, шығармашылық қабілеттер, композиция сезімі, түс қабылдау; жазғы табиғат құбылыстарына қызығушылықты, жаздың сұлулығына эмоционалды жауаптылықты тәрбиелеу; Материал: А4 парақтары, ағаш жапырақтары, саусақ гуашь; майлықтар. (Сурет салу)	«Су әлемінде»дәстүрлі емес әдістерді қолдана отырып сурет салу Міндеті: балаларда судың физикалық қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру (мөлдір, иіссіз, дәмсіз, балаларды өзгертуге болатындығын түсінуге жетелеу, балалардың адам үшін су қажеттілігі туралы білімдерін бекіту, бақылау кезінде байланыс орнату тәжірибесін жинақтау, талдау, қорытынды жасау, сөздік қорын байыту, сурет салудың дәстүрлі емес техникасымен таныстыру боялған сабын көпіршіктерінің көмегімен. Материал: А4 қайнаған суы бар графин, стакандар, қасықтар, щеткалар, қант, тұз, лимон, еритін кофе, Джем; түрлі түсті гуашь, ыдыс жууға арналған сұйықтық,	«Көңілді Қыз» дәстүрлі емес техниканы қолдану түтікшелі кляксография. Міндеті: дәстүрлі емес сурет салу техникасын қолдана отырып, қыздың портретін салуға үйрету (сабанмен дақ түсіру) Мақсаты: - "түтікпен кляксография" дәстүрлі емес техникасын үйрету; - шығармашылық қиялды, белсенділікті дамыту; - балалардың бейнелеу іс-әрекетіне деген қызығушылығын арттыру. Материал: коктейль түтіктері, қарапайым қарындаш, гуашь бояуларының жиынтығы, су, щеткалар, майлықтар, түрлі-түсті бұйралары бар шүберек қуыршақ. (Сурет салу)

	Экспрессивті бейнелер жасау үшін әртүрлі материалдар, жұмыс әдістерін өзгерте білу. «гаттаж» және шанышқылармен сурет салу дәстүрлі емес әдістерін қолдана отырып, табиғаттың экспрессивті бейнесін жасау. (Сурет салу) "Алма" оригами Міндеті: балаларды оригами техникасымен таныстыруды жалғастыру. Балаларды іс-әрекеттің дәлдігіне бағыттаңыз. Балаларды иілу орнын үтіктеуге үйрету. (Жапсыру)	қиялды, жазықтықтағы бағдарды, зейінді, есте сақтауды дамыту. Материал: Негізгі формалардың графикалық үлгілері: "кітап", "Үшбұрыш", "батпыра уық" (кесте), түрлі-түсті қағаздар. (Жапсыру)	«Есік не үшін қажет» Міндеті: "Есік" негізгі формасымен таныстыру. Бүктеудің негізгі элементін жаттықтыру-парақтың шетін ортасына қарай бүгу, оны квадратты екіге бүгу (қол-көз) үйді бүктеу, есікті бүктеу, есікті үйге жабыстыру арқылы анықтау. Материал: Ертегілерден иллюстрацияларды, үйлердің суреттерін (көп қабатты, ағаш үйлер) қарастыру. "Есік" негізгі пішінінің үлгілері. (Жапсыру)	коктейль түтіктері, қайшы, ақ қағаз парақтары 10*10 см, алдын ала көк түске боялған ватман. (Сурет салу) «Еркін тақырып» Міндеті: Балаларды ерте алған білімдерін пайдаланып қолөнер жасауға шақыру. Негізгі пішіндерді бекіту: "шаршы", "үшбұрыш". Балалар шығармашылығының өнімін жасау, әңгіме Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, "жаз" қалтасы. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	«Кішкентай кірпі» Міндеті: Балаларды тікбұрышты қағаздан кірпіні бүктеуге үйрету; бүктемелерді тегістеу арқылы парақты әр түрлі бағытта бүктеу дағдыларын бекіту; материалға (қағазға) табандылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу Оригами техникасымен кірпі фигурасын орындау. кірпі бейнеленген карточкалар (А4 форматы Материал: "кірпіден хат"; қағаз тіктөртбұрыштар (қабырғалардың ұзындығы 1:2 қатынасында); түрлі-түсті қарындаштар(Жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Жаннұр мен Айсанаға Кемпірқосақ түстерін атауға үйрету. (математика негіздері)	Аймира мен Айзереге Жаз туралы тақпақты қайталата отырып, балалардың сөздік қорын дамыту (сөйлеуді дамыту)	Жаннаға Жазғы ормандағы саңырауқұлақты мүсіндеуге үйрету. (Мүсіндеу)	Аринаға Акварельдің көмегімен жазғы гүлдерді салуға үйрету. (сурет салу)	Дамира мен Бектасқа жаз мезгілінің ерекшеліктерін атай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру)
Тәрбиеші мен	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ,				

баланың еркін қызметі	қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (<i>оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен</i>). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Емхана» №10 Мақсаты:балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. Керекті құрал жабдықтар:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. «Бейтаныс адамдар мен байланыс жүріс тұрыс ережелері» балаларға кеңес жүргізу				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Бөрік жасырмақ» Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөрік немесе басқа бір белгілі затын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Белбеу соқ» Ойыншылар екі-екіден жұптасып, шеңбер жасап тұрады. Бір ойыншы белбеуді алып, екіншісін қуға тиіс. Қашқан шеңбер жасап тұрған бір жұптың алдына келіп тұрған кезде, артық қалған үшінші ойыншы шеңберді	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Ат жарыс» Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, дөңгелек үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Үй артында ағаш» Ойынды топ бала болып ойнайды. Ойын тәртібі: қатысушылар бірінің қолынан бірі ұстап, дөңгелек тұрады. ойын бастаушы не белбеу, не ормал алады да дөңгеленіп тұрған топтың сыртын айнала жүгіріп былай дейді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Қуыр-қуыр қуырмаш» Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды. Содан соң екінші балаға: ортанғы саусағымды тапшы,-дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.

жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек. Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге кіріседі. Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады. Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады. Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып, бөрікке жібермеуге тырысады. Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды. Қайткенде де алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек. Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады	айнала қашады. Егер қуғыншы оны белбеумен соғып үлгеріп, өзі бір жұптың алдына келіп үлгерсе, оның орнын келесі ойыншы басады. (Дене тәрбиесі**)	болады. Ат кескін бетпердесін тақымға қысып мәреге шауып жету. Керекті құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі. (Дене тәрбиесі**)	Үй артында қол ағаш Желбау тартам, есік аш, деп бірнеше қайталанады. Дөңгеле тұрған балалар: Үй артында қол ағаш, Жел кірмесін, ескі аш-деп бірігіп жауап қайтады. Тұрған балаларға ұстасқан қолдарын ажыратпайды. Ол-есік ашпағанның белгісі. Енді: Үй артында қол ағаш, Жел бау тартам есік аш -деп жүгіріп жүрген бала өзі артындағы баланы артына ормалмен бір соғып қалады да, орамалды сол балаға тастай сала: Үй артында қол ағаш, Озам десең ала қаш-деп өзі сол бетімен жүгіре береді. Осының боларына біліп, әзір тұрған бала қол ағашты ала сала, әлгі балаға қарама-қарсы жүгіреді. Бұл кезде дөңгелене тұрған балалар Үй артында қол ағаш, Қол ағашты ала қаш. Бұрын келген балаға, Тездеп барда есік аш, деп барлық бала хормен айтады. (Дене	Егер екінші бала жасырушының ортаңғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады. Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жаксы білуі керек. 1. Бас бармақтан бастап шынашаққа дейін саусақтардың атын біртүгел атап береді: басбармақ, балан үйрек, ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек. Бес саусағын түгел жұмады. Тағы да бас бармағынан бастап, былай деп 5 саусақты түгел жазады. Сен тұр қойыңа бар, Сен тұр түйеңе бар. Сен тұр жылқыңа бар, Сен тұр сиырыңа бар. Сен кішкентай әлі жас екенсің, Қазанның қаспағын қырып же де, жыламай отыра тұр. Енді осы шынашақтың өзін алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да: Қуыр-қуыр, қуырмаш, Балапанға бидай шаш. Өжең келсе есік аш, Қасқыр келсе мықтап бас. Шынашақты шыр

	да, ойнаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)			тәрбиесі**)	айналдырып, баланың алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола беріп: Мына жерде қой бар, Мына жерде жылқы бар. Мына жерде жылқы бар, Мына жерде түлкі бар - деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Жаз уақытында жарақаттанудың және уланудың алдын алу»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 16.06-20.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.06.2025	Сейсенбі 17.06.2025	Сәрсенбі 18.06.2025	Бейсенбі 19.06.2025	Жұма 20.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Құрылыс ойыны: "Фигураны тауып, ата" Міндеті: балаларды геометриялық фигураларды білуге үйрету. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаға алдымен жақтаудағы фигураны, содан кейін оны қалған екеуінен ерекшелеп, сол суретті бояуды ұсыну. Ол білетін	Құрылыс ойыны: "Схема бойынша салу" Міндеті: балаларды схемаларға назар аударатын, қарапайым ғимараттарды орындауға үйрету. Материал: Құрылыс схемалары, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. Балалармен бірге олар білетін құрылыс бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсету. Картаны көрсету, онда не	Құрылыс ойыны: «Бөлшектерді қабаттастыру» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Материал: контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балаларға суреттерге беттердің бірінің көлемді бөлшектерін салу арқылы суреттерді салуға үйретеді. Балаларға картаны ұсыну және	Құрылыс ойыны: «Қоршау» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Барысы: құрылыс материалымен ойнайтын балаларға: "Сендерде құрылыс бар ма? Сен не салып жатырсың? Саша, сенде не бар? Ұй. Ал сендеше? Сондай-ақ үй? Мен көріп тұрмын. Құрылыста жақсы құрылыс материалы бар. Сендердің үйлерің үшін жақсы қоршау салуға болады. Біз жаңа	Құрылыс ойыны: «Фигураларды қою» Міндеті: балаларды диаграммаларды қолдана отырып, геометриялық фигуралардан суреттер салуға үйрету. Материал: карталар-кескін диаграммалары, құрылыс жинағы. Ойын барысы. Балаларға кескіндерді орналастыру үшін схемалар мен геометриялық фигуралар ұсынылады. Тапсырманы орындағаннан кейін олар: "Сен бұл машинаны қандай фигуралардан жасадың? Бұл зымыран

	фигураларды және бояу үшін таңдаған түсін атауды сұрау. (Құрастыру)	бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды. (Құрастыру)	әдемі суреттер жасауды сұрау (бір бөлікті орнату мысалында көрсету).(Құрастыру)	құрылысты бастаймыз. Қоршаулар қандай болатынын көрейік. Біз үй салуды шештік Олардың жануарлары үшін. Үй салынды, енді Бізге қоршау керек. Тақталар кесілді, Қатты шегеленген. Тук-тук, перестук, Тақталар кесілді, Тук-тук, перестук Қатты шегеленген. (Құрастыру)	үшін саған қанша фигура қажет болды? Мұнда қанша бірдей фигуралар бар?"(Құрастыру)
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып,басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені1-3 оңға кейін 1-3солға бұру, 4-б.қ.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.қ.к. 4. Б.қ.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптарды орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу. Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.				
	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен,	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә,

шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	«Ұшақ» оригами Міндеті: шаршы қағазды екіге бүктеу, балаларды әртүрлі негізгі формаларды қолдана отырып, бланкілер жасауға үйрету. (Жапсыру) "Шалғында" Міндеті: Әдемі композиция жасау қабілетін бекіту, ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру (бөлшектерді шеңберге айналдыру және алынған бөлшектерден композиция жасау). (мүсіндеу)	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: «Гүлдер дүкені» Міндеті: өсімдіктерді өсу орнына топтастыру, олардың сыртқы түрін сипаттау. Есте сақтау қабілетін, ойлау жылдамдығын, сөйлеуді дамыту. Ойын ережелері: Сатып алушы сатып алғысы келетін өсімдікті атамай, гүлдің қай жерде өсетінін көрсетуі керек. Сатушы зауытты біліп, оны атап, сатып алуды беруі керек. Ойын әрекеттері: қажетті картаны табу. Ойын барысы: Балалар сатушы және сатып алушы рөлдерін орындайды. Сатып алу үшін Сіз таңдаған өсімдікті сипаттауыңыз керек, бірақ оны атамаңыз, тек қай жерде өсетінін айту. Сатушы бұл гүлдің не екенін	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Ағашты сипаттама бойынша тап" Міндеті: балалардың ағаш түрлері, олардың сыртқы айырмашылығы мен ұқсастығы туралы білімдерін бекіту. Ағаштарды сипаттауға үйрету: жапырақтардың пішіні, тәжі мен бұтақтарының орналасуы, діңінің түсі мен мөлшері. Балалардың бір-біріне ағаштар туралы жұмбақтар жасау, ағаштың белгілерін оны атамай сипаттау қабілетін дамыту. Ойын ережесі: тәрбиешіні мұқият тыңдау, ағаштың суреттерін қарау. Ойын әрекеттері: жұмбақтар жасау. Ойын барысы: Балалар тәрбиешінің үстеліне келіп, өздеріне ұнайтын ағашпен	Музыка Тақырыбы: «Ертегі әлеміне саяхат» Ән тыңдау: «Қуыршақпен билейміз» Ән айту, үйрену «Қуып жет» дидактикалық ойыны Дидактикалық ойын: "Бағбан" Міндеті: жемістерге, көкөністерге, гүлдерге тән белгілерді анықтау. Біртұтас сөйлеуді дамыту. Есту зейінін дамыту. Ойын ережесі: карточканы тәрбиеші атаған бала алады. Ойын әрекеті: заттың сипаттамасы. Ойын барысы: Балалар карталарды төмен қаратып орналастырған үстелдің айналасында отырады. Бір бала бағбан. Суару ыдысымен ол балаларды айналып өтіп: "менің үлкен бақшам бар. Бар, Бекзат, бірдеңе ал". Бекзат өзіне суретті тандайды. Ол оған қарайды, содан кейін ол бейнеленген нәрсені сипаттайды, бірақ оны атамайды. Балалар болжайды. Ойынның нәтижесі: кім болжаса, бағбан болады. (Қоршаған ортамен	Дидактикалық ойын: "Алдымен не? Содан кейін не болады?" Міндеті: балалардың Табиғаттағы маусымдық өзгерістердің реттілігі туралы білімдерін нақтылау. Зейінді, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын ережелері: жүргізушінің бұйрығымен бастау. Ойын әрекеттері: суреттерді ретімен немесе тәрбиешінің тапсырмасы бойынша орналастырыңыз. Ойын барысы: мұғалім балалармен бірге суреттерді қарастырады. Оларды жыл мезгілдеріне сәйкес белгілі бір тәртіппен орналастыруды ұсынады. Екі баланы шақырады және сигнал бойынша олар суреттерді орналастырады. Қалғандары тапсырманың дұрыс орындалуын қадағалайды. Ойынның нәтижесі: тапсырманы дұрыс және жылдам орындайтын адам жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шабдалы» Міндеті: Балаларды заттар

		болжап, оны және тұрған бөлімді атауы керек, содан кейін ол сатып алуды береді. Ойынның нәтижесі: егер бала өсімдікке нақты сипаттама берсе, онда ол фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Вазадағы жемістер» Міндеті: ермексазdan мүсіндеу Ойықтарды алу үшін саусақтарыңызбен мүсіндеуді қолдана отырып, әр түрлі мөлшердегі табиғаттан мүсіндеуді үйрену. Түсті таңдауға үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	картаны таңдайды, бірақ басқа балаларға көрсетпейді. Олар өз орындарына отырады, ағаштың сипаттамасын ойластырады және кезек-кезек бір-біріне жұмбақтар жасайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс анықтама үшін бала фишка алады. Ойынның соңында кім көп фишкаларға ие болса, ол жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Алма мен алмұрт" Міндеті: Сопақ пішінді заттарды жасау әдістерін білуді бекіту (алақанның тік қимылымен домалату, саусақпен мүсіндеу). Алмұрттың сипаттамаларын беру кезінде тарту, тегістеу әдістерін бекітіңіз. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	таныстыру) "Қара өрік және лимон" Міндеті: Сопақ пішінді заттар мен олардың мүсіндеудегі бейнелері туралы балалардың идеяларын байытуды жалғастырыңыз. Көлемі мен түсі әртүрлі сопақ пішінді заттарды мүсіндеу әдістерін бекіту. Эстетикалық қабылдауды дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	мен олардың мүсіндеудегі бейнелері туралы идеяларын байытуды жалғастыру. Көлемі мен түсі әртүрлі пішінді заттарды мүсіндеу әдістерін бекіту. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел:				

	«Досы көпті жау алмас, Ақылы көпті дау алмас» «Отан отбасынан басталады» «Асықпаған арбамен қоянды қуып жетер»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Серуен Бақылау: Балабақша ауласының тазалығын бақылау. Мақсаты: тазалыққа, әсемдікке баулу. Еңбексүйгіштікке, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Тазалық-денсаулық кепілі. (мақал) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бақылау: Құстарды бақылау Мақсаты: құстардың түрлерін айыра білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Ақ көгершін, көгершін, Қолғанат құс сен едің. Бар кезіп қайт ел үшін, Кең дүниенің көлемін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты: Балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)	Бақылау: Ауа райын бақылау. Мақсаты: Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық. Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) Сұрақтар: -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау	Бақылау: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: аула сыпырушының еңбегін бағалай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. (мақал) 1. Еңбек ер атандырар. 2. Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, аула сыпырушы ағайдың еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)	Бақылау: Жеміс-жидектерді бақылау. Мақсаты: балаларға жазда өсетін жеміс-жидектер жайнда мағлұмат беру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Мен шиемін, шиемін, Күннің көзін сүйемін. Мен өрікпін, өрікпін, Айналаға көрікпін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Алаңдағы арамшөптерді жұлуға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын:

Еңбек: Участкедегі қағаз және ағаш қалдықтарны жинастыру. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) «Тауықтар мен балапандар» (дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 1-2 балаға балабақша туралы өлеңдерін қайталаты, әңгімелету. Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Қимылды ойыны: «Күн мен түн» Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	үшін не істеу керек? -Ауаның түсі, иісі бола ма? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Алаңды жинау. Мақсаты: Табиғатты аялауға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Түлкі мен қаздар» Мақсаты: Түлкі мен қаздың қимылын жасауға, жылдамдыққа баулу. Ойын мазмұны: Балалар залдың бір шетінде тұрады. Олар қаз болып ойнайды. Бір бала түлкі болады. Ол залдың екінші шетінде тұрады. «Түлкінің» қимылын жасап әнді «Түлкі» бастайды. Қаздың қимылын жасап, «Қаздар» оған жауап береді. Ән біткенде «аздар» қашады, «Түлкі» қуады. Ұсталған бала «Түлкі» болады. Түлкі: Қаңқ-қаңқ қалың қаз, Қашсаң пана табылмас. Қаздар: Қулықты қой, қу түлкі,	Қимылды ойын: «Әнші құстар» Мақсаты: Балаларды әр түрлі құстардың дыбысын сала білуге үйрету. Ойын шарты: Балалар әнші құстар болады. Тәрбиеші балаларға қай құстың суретін көрсетсе, сол құстың дыбысын, жүрісін қимылмен көрсетеді (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: көрсетілген белгіге дейін ара қашықтықта (4 метрдей) түлкі сияқты жүру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	«Ит пен қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын барысы: Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін «ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.

			Аузыңды жап әрі қаш! Түлкі: Мамыр, мамыр, мамыр қаз, Мамырламай бері бас. Қаздар: Қой, қой, түлкі, сұм түлкі, Балапандар әлі жас. Түлкі: Тыңдамаймын сөзіңді, Ұстап жеймін қане, қаш. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. Өзіндік іс-әрекет: еркін іс-әрекеттер.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау.Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу). Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу. Асқа бата				

	Асымыз дәмді болсын! Деніміз сау болсын! Ас болсын Әумин! Рақмет апайлар!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну: Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз

	балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	Жазғы табиғат көрінісі Міндеті: Жазғы күннің жылуын, ашық аспанды, жасыл шөп пен гүлдерді бейнелеу. (Сурет салу) «Гүлдер мен жәндіктер» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың	Күн мен су Міндеті: Күннің жарығын және судың мөлдірлігін көрсету, теңіз немесе көл жағасын салу. (Сурет салу) «Жемістер мен көкөністер» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен	"Ертегі әлемінде" Міндеті: Балалардың эмоционалды жауаптылығын ояту. Балаларға қиял-ғажайып бейнелерді салуға үйрету. Түпнұсқа мазмұнды және тиісті бейнелеу және экспрессивті құралдарды өз бетінше іздеуді бастаңыз. Ертегі сюжетін ойлап тапқан кезде қиялды көрсетуге шақыру. Сөзжасам, шығармашылық қиял және әзіл сезімін дамыту. Ертегілерге деген сүйіспеншілікті,	"Балалар балабақшадағы мерекеде билейді" Міндеті: Адамның фигурасын қозғалыста бейнелеу қабілетін дамыту. Кескіннің мәнерлілігіне қол жеткізуге үйрету (жақсы жеткізілген қозғалыстар, олардың әртүрлілігі; билеушілердің талғампаз көйлектері). Қарындаштармен сурет салу әдістерін бекіту, бояу кезінде әр түрлі күшті қарындашты басу мүмкіндігі. Бейнелерді жасауға эмоционалды оң көзқарасты дамыту. Материал: Пейзаж парақтары, қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-	"Балабақшада не қызықты болғанын сал" Міндеті: қалауы бойынша сурет салу Балаларды алған әсерлері негізінде суреттің мазмұнын ойлауға, суреттің мазмұнына сәйкес материалдарды таңдауға үйрету. Қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Әр түрлі материалдармен сурет салудың техникалық дағдылары мен дағдыларын бекіту. Қызықты тақырыптарды байқау, оларды бөліп көрсету және олар туралы өз пікірлерін білдіру

	түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	тәуелсіздікті, бастамашылықты тәрбиелеу. Ақ қағаз парақтары, таңдауға болатын көркем материалдар-бояулар мен щеткалар, гофрленген қағаз, желім, қайшы. Материал: А4 парақтары, түрлі-түсті қарындаштар (Сурет салу) «Инелік» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	түсті қарындаштар (әр балаға). (Сурет салу) «Көбелек» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	қабілетін дамыту. Материал: Түрлі жұмсақ реңктердегі қағаз, түрлі-түсті қарындаштар, балауыз қарындаштар, бояулар. (Сурет салу) «Шыбын» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (әр балаға). (Жапсыру)

			көк және бір көк, бір 6х6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)		
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Жүргізуші» №20 Мақсаты: жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. Керекті құралдар: руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, «бейтаныс балалар неліктен қауіпті» балалар мен кеңес жүргізу				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Ұлттық ойын: «Асау көк» Кешкі астан кейін мейманға ән салғызу, әңгіме-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Күн мен түн» Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Көгі-гөк» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Түлкі мен қаздар» Мақсаты: Түлкі мен қаздың қимылын жасауға, жылдамдыққа баулу. Ойын мазмұны: Балалар залдың бір шетінде тұрады. Олар қаз болып ойнайды. Бір бала түлкі болады. Ол	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ит пен қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын барысы: Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады.

	ертегі, жұмбақ немесе жаңылтпаш айтқызу мақсатында ұйымдастырылады. Әуелі үй иелері «ауылдың алты ауызын» айтады да, онан соң «қонақ кәдесі» деп мейманның өнер көрсетуін сұрайды. Түк білмейтін қонақты айып ретінде мінгізетін керме арқан «Асау көк» деп аталады. Кермеге мінген қонақ әрі-бері сүрінбей жүруі керек. (дене тәрбиесі**)	Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. (дене тәрбиесі**)	қызды «кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. «Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап: Гөк, гөк, көгі көк, Гөк, гөк, көгі гөк. Гөк, гөк, көгі гөк, -деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, «кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: «Жоғалтпандар!»-деп тапсырады. Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп «кемпірге» келеді. «Кемпір» Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп сұрайды. Балалар бәрі бірдей. Әлгің қайда - Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің біріңді алып қаламын, деп «кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін «кемпір»	залдың екінші шетінде тұрады. «Түлкінің» қимылын жасап әнді «Түлкі» бастайды. Қаздың қимылын жасап, «Қаздар» оған жауап береді. Ән біткенде «аздар» қашады, «Түлкі» қуады. Ұсталған бала «Түлкі» болады. Түлкі: Қаңқ-қаңқ қалың қаз, Қашсаң пана табылмас. Қаздар: Қулықты қой, қу түлкі, Аузыңды жап әрі қаш! Түлкі: Мамыр, мамыр, мамыр қаз, Мамырламай бері бас. Қаздар: Қой, қой, түлкі, сұм түлкі, Балапандар әлі жас. Түлкі: Тыңдамаймын сөзіңді, Ұстап жеймін қане, қаш. (дене тәрбиесі**)	Бұдан кейін «ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)

			қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15-минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Гимнастикамен айналысуға арналған кеңестер»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 23.06-27.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 23.06.2025	Сейсенбі 24.06.2025	Сәрсенбі 25.06.2025	Бейсенбі 26.06.2025	Жұма 27.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Күн, ауа және су – біздің сенімді достарымыз" Мақсаты: балаларды негізгі шынығу құралдары күн, ауада және сумен таныстыру. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: Тас блоктармен құрылыс (кірпіштер, тастар) Міндеті: - Үйдің немесе мұнараның макетін салу. - Қауіпсіздік талаптарын ескере отырып, көпір жасау. Топтық жұмыс: берілген уақыт ішінде ең тұрақты құрылымды салу. Материалдар: - Лего кірпіштері, - ағаш блоктар немесе пластмасса кірпіштер. - Тас немесе көбік блоктар (ауыр емес)	Құрылыс ойыны: Қағаздан және картоннан макет жасау Міндеті: - Қағаздан үйдің немесе басқа ғимараттың макетін құрастыру. - Қала көрінісін жасау үшін бірнеше макеттер құрастыру. - Қосымша: макеттерді бояу және безендіру. Материалдар: - Қалың қағаз, картон. - Қайшы, желім, таспалар. - Маркерлер, бояулар, түрлі	Құрылыс ойыны: Тақта және магниттік блоктар Міндеті: - Тақтада қала жоспарын құрастыру. - Магниттік блоктардан ғимараттар жасау және оларды орналасуын жоспарлау. - Топтық жұмыс: берілген шектеулерге сай қала макетін жасау. Материалдар: - Магниттік тақта. - Магниттік блоктар немесе фигуралар. - Маркерлер (тақтаға жазу үшін). (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: Табиғи материалдардан құрылыс Міндеті: - Ағаш бұтақтардан және жапырақтардан үйлер немесе мүсіндер жасау. - Тастардан көпір немесе қоршау салу. - Табиғи материалдарды қолдана отырып, композиция құрастыру. Материалдар: - Ағаш бұтақтар, шөптер, жапырақтар. - Тастар, құм. - Желім (қажет болса), арқан немесе жіп. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: 3D пазлдар мен модульдік құрылыс Міндеті: - Нұсқаулық бойынша 3D пазл құрастыру. - Өз модульдік құрылымыңды жобалау және жасау. - Бөліктерді біріктіріп, үлкен мүсін немесе ғимарат жасау. Материалдар: - 3D пазл жинақтары. - Модульдік құрылыс элементтері. - Нұсқаулық кітапшалары. (Құрастыру)

	және қауіпсіз). Жұмыс беті (таза және берік). (Құрастыру)	безендіру элементтері.(Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз 1. Қолды белге қойып,басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені 1-3 оңға кейін 1-3 солға бұру, 4-б.к.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.к.к. 4. Б.к.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.к.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз:	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Біз анам үшін бір қасық жейміз, әкем үшін бір қасық жейміз, Ит пен мысық үшін, Торғай Терезені қағып тұр, Маған қасық беріңіз... Түскі ас аяқталды.	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық

	Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)	жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүргіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Мен жерімді сүйемін Мен жерімді сүйемін, Жеріме дән	Табиғат Бұтақтарды сыйдырмай, Тазалықты сақтайық. Гүл өсіріп, су құйып,	Жазда Көбелек те , гүл де бір Қызыл – жасыл күллі өңір Аспан төрі ақша бұлт	Жаз Жазкелді жарқырап Мәз болды атырап Жасылға боялып Жайлайды жапырақ	Аралар Ара,ара,аралар, Гүл қауызын жағалар. Оны күткен ағалар,

	себемін. Ауа таза болсын деп, Жылда ағаш егемін. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Табиғатты қорғайық. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бау – бақшада барша жұрт Саңқылдаған саз әні Көлде құстың базары Жидек пісіп толады Бұл қай кезде болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Күлімдеп күн жырлап Бұлақтар былдырлап Жас талға құс қонып әндетті жыр-жырлап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Шелек-шелек бал алар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Сіз картоптың қалай өсетінін білесіз бе?» Міндеті: балаларды картоп отырғызумен, өсірумен, жинаумен таныстыру. Шығу тарихымен таныстыру. Карточкаларды жердегі картоп түйнектерінің даму ретімен орналастыруды үйреніңіз. Ойлауды, визуалды есте сақтауды дамыту. Ойын ережелері: мұғалімнің әңгімесін мұқият тыңдау, карточкаларды дұрыс ретпен орналастыру,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын "Біл, ата" Міндеті: балаларды жануарлардың аттарына үйрету, тапсырмаға сәйкес суретті тез табу. Сыртқы түрі, не жейтіні, қайда тұратыны туралы айту. Есте сақтау, сөйлеу, визуалды қабылдауды дамыту. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балалар тобына тапсырма береді, үстелде жатқан	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Гүл дүкені" Міндеті: бөлме өсімдіктерін сипаттау, олардың маңызды белгілерін табу, өсімдікті сипаттау арқылы тану дағдыларын жетілдіру. Ақылдылықты, белсенділікті және ойлаудың тәуелсіздігін дамыту. Дүкендегі мінез-құлық ережелері туралы білімді бекіту. Ойын ережелері: сатушы гүлді сатады, егер сатып алушы бұл туралы жақсы айтқан болса. Ойын әрекеттері: сатушыны санау;	Музыка Тақырыбы: «Жемістер мен көкөністер» Ән тыңдау: «Жемістер мен көкөністер» Г. Абдрахманова Әнді айта жүріп, балаларды қимылдауға үйрету. Дидактикалық ойын: «Жемістер мен көкөністерді ажырат» Дидактикалық ойын: "Не туралы айтатынымды тап" Міндеті: балаларды аквариум балықтарын тануға тән белгілерді сипаттауға үйрету. Есту зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. Жолдастармен ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Ойын ережелері: жұмбақты өз бетінше шешуге кедергі жасамаңыз. Тәрбиешіні мұқият тыңда. Ойын	Дидактикалық ойын: " Балықты күйрығынан біл" Міндеті: балаларды балықты күйрығымен тануға үйрету. Бөгде адамның назарын аудармай, белгілі бір мақсатты есте сақтау қабілетін дамыту. Дене бөліктерінің мақсатын өз бетінше бөліп, оларды сөзбен анықтау. Сөйлеуді, зейінді, есту анализаторын дамыту. Табиғи бұрыштың тұрғындарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Ойын ережелері: айналмалы үстел ойынға қатысушыларға кезек-кезек беріледі. Сөздерді бірге айту

	қиын жолдастарға көмектесу. Ойын әрекеттері: карталарды ашу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға картоптың шығу тарихы туралы айтады. "Екі мың жыл бұрын Оңтүстік Американың тұрғындары Перу тау бөктерінде картоп өсірді. 1565 жылы испандықтар Еуропаға таңғажайып өсімдік әкелді. Бірақ алдымен онымен не істеуге болатынын ешкім білмеді. Картоп ерекше, бұрын-соңды болмаған гүлдер үшін бағаланды. Кавалерлер картоптың гүлдерін асыл ханымдарға берді, олар оларды бал көйлектеріне байлады. Содан кейін ғана бұл өсімдіктің түйнектерін жеуге	карточкалардың арасынан белгілі бір жануарды табыңыз. Сұрақтарға жауап беру: "бұл кім? Ол қайда тұрады? Ол не жейді?"» Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишкалар алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жүк көлігі» Міндеті: Ермексазды бетіне жағуды үйренуді жалғастыру, түсін таңдау. Балаларда жүк көлігін сылақ бейнесінде жеткізуге деген ұмтылысты ояту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	өсімдіктің сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші жаңа дүкен ашылғанын айтады. Мұнда қанша гүл бар. Оларды не сатып алу керек, сен бір шартты орындауың керек: гүлді атама, бірақ оны сипатта. Сипаттамаға сәйкес, сатушы сен қандай гүл сатып алғың келетінін болжайды және оны саған сатады. Сатушы санауышпен таңдалады. Ойынның нәтижесі: көбірек гүл сатып алған адам жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Қалағаныңды мүсінде" Міндеті: еркіндік пен шығармашылықты дамытуды жалғастыру, өз ниеті бойынша бейнелер жасау мүмкіндігін дамыту. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	әрекеттері: болжау, осы балықтың суреті бар картаны таңдау. Ойын барысы: Тәрбиеші үй жануарлары дүкенінен аквариумға балық сатып алғанын айтады. Ол қандай балық сатып алды, балалар шешуі керек. Содан кейін тәрбиеші балықтың сыртқы түрін сипаттайды, оның сипаттамалық ерекшеліктерін көрсетеді. Балалар атайды. Тәрбиеші балықтар бейнеленген карточкаларды қояды және олар талқыланған картаны таңдайды. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Кішкентай Қонжық оның тостағанынан бәрі жегенін қалай көрді" Міндеті: мүсіндеуде ертегі бейнесін жасауды үйрету. Бөлшектердің пішінін, олардың салыстырмалы мөлшерін, бір-біріне қатысты орналасуын бере отырып, аюдың фигурасын мүсіндеуге үйрету. Мәнерлі бейнеге жеткізу.	көрсеткіге картаны таңдауға көмектеседі. Көрсеткіні айналдырған адам оны «Токта!». Ойын әрекеттері: сөздерді айту, көрсеткіні айналдыру. Ойын барысы: карточкалар үстелге қойылады, тәрбиеші балықтардың тек құйрықтарын жасырғанын айтады. Құйрығы көрінген балықты біліп, атау керек. Таңдалған бала жебені айналдырады, барлығы хормен бірге: "жебе, жебе, айналдыр. Барлық карталарға көрін. Саған қандай құйрық көрінсе, бізге тез көрсет. Токта!"Көрсеткі көрсететін картаны балалар кейінге қалдырады және болжайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап үшін балалар фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру)

	болатыны белгілі болды. Бірақ картопты әр бақшаға отырғызуға уақыт қажет болды. Қазіргі уақытта картоп отырғызылып, машиналардың көмегімен қазылады. Сол машиналар оны сұрыптайды. Картоптың жеке сорттары крахмал жасауға барады, одан кейін біз желе мен тұздықтарды дайындаймыз". Осы оқиғадан кейін мұғалім балаларды картоптың даму кезеңдерімен таныстырады (суреттерді көрсетеді). Содан кейін ол үстелдегі суреттерді араластырады және балаларға картаны таңдауды түсіндіре отырып, тақтаға тізбек қоюды ұсынады. Ойынның нәтижесі:			Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	«Қауырсынды, түкті, тікенді» Міндеті: көркем материалдармен тәжірибе жасау жануарлар денесінің құрылымын беру үшін пластикалық материалдармен және көркем құралдармен тәжірибе жасауға қызығушылық тудырады. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	белсенді балаларды тәрбиеші көтермелейді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ лақ» Міндеті: бағанды илектеу, оны бүгу және екі ұшынан стекпен кесу әдісін қолдану. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i>, серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i>, көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Жұмбақ: Аласа тал, Тамаша тал. Самсап тұр алмасы. Ол алқызыл,қанқызыл, Боялғанша, алмашы! (Қызанақ)				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе				

бірлескен жұмыстар					
Серуен Мезгіл: Жаз Көлік түрлерін бақылау. Мақсаты: Балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіндер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касемсот. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, зымыран т. б жатады. Оларға керектенетін	Серуен Мезгіл: Жаз Түймедақ гүлін бақылау. Мақсаты: Түймедақ гүлінің басқа гүлдердің ерекшелігін бақылау. Басқа гүлдермен салыстыру. Балалар, түймедақ гүлін білесіндер ме? Түймедақ гүлінің бейнесі қалай? Түймедақ гүлінің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. Ал, күлтешелері ақ, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. Және күй талғамайды, кез келген жерде өсе береді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тақпақ жаттау: Үзіп алсаң сен бір гүл, Үзіп алсам мен бір гүл, Не қалады сиқынан, Қызыл - жасыл жерден бұл? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. (Сөйлеуді дамыту	Серуен Мезгіл: Жаз. Жаңбырды бақылау. Мақсаты: Балаларға жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендер аспанда не көріп тұрсыңдар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжып жатыр? Жаңбыр бізге не үшін қажет? Жаңбыр қандай? Жаңбыр жауғанда не болады? Жаңбыр қай мезгілде жауады? .(Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жау, жау жаңбыр, Жау жаңбыр. Арық суы мол болсын! Жауған жерің шөп болсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Соқыр теке» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету.	Серуен Мезгіл: Жаз. Табиғат әсемдігін бақылау. Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі»табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) Неге осы жерді не үшін ең көрікті жер деп ойлайсыңдар? (Қоршаған ортамен	Серуен Мезгіл: Жаз. Ағашты бақылау. Мақсаты: Ағаш туралы мағлұмат беру. Ағаштардың жыл мезгіліне байланысты құбылыстарын түсіндіру. Ағаш қандай? Ағаштар бізге не үшін қажет? Ағаштар қай мезгілде көктейді? Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар? Ағаштардың түсі өзгере ме? Ағаштардың өсуі үшін не қажет? Ағаштың 300 - ден астам түрі бар. Ағаштар көбінесе көп жылдық болып келеді. Ағаштар көміртегін сіңіріп, от - тегін бөліп шығарады. .(Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Көгілдір аспан да, Көк сеңгір тастар да Құлпырып жайнайды, Мамыр гүлін ашқанда. Қымыздық теремін, Көп қызық көремін. Апама сәукеле	

	Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіңдер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі. Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Үйдегі көліктерін жуу. Мақсаты: Ата - аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу.	Қимылды ойын:		Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.	және көркем әдебиет) Қимылды ұлттық ойын: «Арқан тарту» Мақсаты: Ұлттық ойынды жаңғырту, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаштарға су құю, арам шөптерін жұлу. Мақсаты: Ағаштарға қамқорлық көрсетуге баулу. (су құю, бұтақтарын сындырмауға үйрету) Керекті құралдар: Күрек, шелек, су.

	Керекті құралдар: Көлік жууға арналған сұйық сабын, шүберек.	«Бояулар» Мақсаты: Ойынның шартын бұзбай аяғына дейін ойнауға үйрету. Ептілікке тәрбиелеу. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді, түстерге бөледі. Ал бояулар өз түстерін есте сақтаулары керек. Сатып алушы келіп: сәлематсыз ба? сіз бояу сатасыз ба? Сатушы: сізге қандай түс керек? Саудагер: маған ақ түс керек десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал саудагер қашқан түсті ұстап алса ол түс саудагерде қалады. Егер ұстай алмаса ол бояу дүкенге келіп басқа түс болып қайта сатылады. (Дене тәрбиес**) Еңбек: Гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б.				

	жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру «Әтеш» Музыка әуенімен әтеш бейнесіне еніп тәрбиеші кіреді: Ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку. Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті.

	Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. Тәрбиеші: Көзімізді ашайық, Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық, Жаттығулар жасайық. Жалпы жетілдіру жаттығуы: 1. Балалар төсекте жатып, бастарын оңға, солға бұрады. 2. Балалар төсекте жатып, қолды екі жаққа созу, жұдырықтап жұму. 3. Балалар төсекте жатып, велосипед тебу. 4. Қолтырауын болып, бір қырынан төсек үстінде аяқ - қолды созу. 5. Балалар төсекте отырып, бір - біріне қарап сәлемдесу. Тәрбиеші: Балалар кәне шеңбер құрайық. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге шықты» шиқ - шиқ - шиқ. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұқсас төсеніштермен жүру. 6. Табандар арқылы жүру. Балалар енді беті - қолымызды жылы сумен жуып, сүлгімен сүртінейік. Балалар кәне жарты шеңберге тұрайық. Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық. Көріскенше күн жақсы, Сау - саламат болайық.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс кияуді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Көкөніс бақшасында не піседі?» Міндеті: Көкөністердің пішінін, түсін және сипаттамалық ерекшеліктерін суретте беруге үйрету; суреттің құрамымен жұмыс істеу – заттарды қағаздың бүкіл парағына біркелкі орналастыру, олардың арасында аздап бос орын қалдыру, заттар үшін берілген қағаз парағының мөлшеріне сәйкес келетін шаманы табу; қылқаламды тегіс ұстап,	«Саңырауқұлақтар» пуантилизм техникасында салу. Міндеті: Затты парақтың ортасына қоюды, дәрекі болуды, заттың бүкіл кеңістігін нүктелермен толтыруды, жапырақтың төменгі жағындағы шөпті бейнелеуді үйренуді жалғастыру. Дәстүрлі емес сурет салу техникасымен таныстыру - "пуантилизм", шөпті щеткамен бояйды, оны бүкіл қадалармен қағаз парағына жағады. Ормандағы мінез-құлық ережелері туралы түсінік қалыптастыру.	«Көк және қызыл құстар» Міндеті: Балаларды суретте поэтикалық бейнені жеткізуге, тиісті түс схемасын таңдауға, құстарды қағазға әдемі орналастыруға үйрету. Акварельмен сурет салу, қылқалам мен бояуларды дұрыс қолдану қабілетін бекіту. Бейнелі, эстетикалық қабылдауды, бейнелі түсініктерді дамыту. Материал: Қағаз сұр немесе басқа ашық түсті, гуашь немесе акварель бояуы, щеткалар, палитра, су құтысы, майлық (әр балаға).	"Құстар ұшады" Міндеті: Суретте өмірден қарапайым сюжетті көрсетуге үйрету; табиғи құбылыстың түсін жеткізу, құстардың контурын ажырамас жолмен көбейту, құстың пішінін, құрылымын және пропорцияларын талдауға үйретуді жалғастыру. Сурет салу ретін анықтау. Ұшу кезінде қанаттардың пішінінің өзгеруін жіберу. Сурет салудың әртүрлі әдістерін қолдануға үйрету. Әр түрлі элементтерді салу үшін щетканы дұрыс таңдау қабілетін бекіту. Түс сезімін дамыту. Материал:	"Еркін жұмыс" Міндеті: Балалардың сурет мазмұнын ойластыру және идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Акварельмен сурет салуды жалғастыру. Шығармашылықты, бейнелі идеяларды дамыту. Өз жұмыстарын қарастыру, қызықты бейнелерді бөліп көрсету, жұмыстарды бағалау қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. Материал: Таңдау үшін әр түрлі форматтағы ақ қағаз, акварель, бояғыштар, щеткалар, су құтысы, майлық (әр балаға).

	нысандарды кең дөңгелек сызықтармен бояу. Тәрбиешіде көкөністердің суреттері бар тақырыптық суреттер, үш сурет – шеңберге көкөністер салынған, олардың екеуі дұрыс емес композициямен (бірінде көкөністер тым кішкентай және бір – бірінен, екіншісінде-керісінше). Материал. Пейзаж парағының жартысы, түрлі түсті пішіндер, түрлі-түсті қарындаштар. (Сурет салу) «Бақа» Міндеті: Бақа жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету;	Балалардың танымдық қызығушылығын арттыру. Табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Материал: Қағаз, қарапайым қарындаш, гуашь, су банкалары, майлықтар. (Сурет салу) «Қоян» Міндеті: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Балалардың қағаз парағын әртүрлі бағытта, әртүрлі тәсілдермен бүктеу қабілетін қалыптастыру. Сындарлы ойлауды, шығармашылық қиялды, көркемдік талғамды дамыту. "Қоян" туралы әңгіме, иллюстрациялар, жұмбақтар. Балалар шығармашылығының өнімін жасау. Оригамиді кезең-кезеңімен орындау. Материал: АҚ және сұр түсті екі жақты қағаз, қайшы, схема, фломастер	(Сурет салу) "Мысық" Міндеті: Балаларды мысық жасаудың қарапайым формасымен таныстыру, негізгі формадан шаршы, сызықтарды дұрыс бүктеу және тегістеу мүмкіндігі. Осы тақырып бойынша иллюстрацияларды көрсету, оқу құралын үйрену. Мысық жасаудың бастапқы кезеңі. Материал: Түрлі түсті тоналды қағаз, қарапайым қарындаш, фломастер. (Жапсыру)	Акварель, гуашь, көбік губка, № 10 қылшық щетка, № 6 пони, № 3 синтетика, А4 парағы, майлықтар, су шыныаяқтары. (Сурет салу) "Көгершіндер" Міндеті: Балаларды көгершін жасаудың қарапайым формасымен таныстыру, негізгі формадан шаршы, сызықтарды дұрыс бүктеу және тегістеу мүмкіндігі. Осы тақырып бойынша иллюстрацияларды көрсетіңіз, оқу құралын үйрену. Көгершін жасаудың бастапқы кезеңі. Материал: Түрлі түсті тоналды қағаз, қарапайым қарындаш, фломастер(Жапсыру)	(Сурет салу) "Көйлек және галстук" Міндеті: Өз қолымен қағаздан қолөнер жасауды үйрену. * Баланың ұсақ моторикасын, зейінін, шығармашылығы мен қиялын дамыту. * Оригамимен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, тәрбиешіні кезең-кезеңімен орындау. Көйлекті безендіру. Материал: • 13х21 түсті қағаз (көйлек үшін), 3х6 (галстук үшін); * қайшы; * түсті картонның жартысы; * PVA желімі; (Жапсыру)

	табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу. Материал: Жасыл түсті екі жақты оригами қағазы, фломастер. (Жапсыру)	(Жапсыру)			
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Балықшылар» картотека №5 Ойынның мақсаты: Балаларды балықшылардың еңбегімен таныстыра отырып, еңбек құралдарымен және оларды қалай пайдаланатынын білгізу. Қажетті атрибуттар: ау, қармақ, балықтар.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Шертпек» Ойнаушыларды орындыққа отырғызып	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Айдапсал» Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ ойына қыз шығып, ал екінші топ шертпектің ішінде	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Хан талапай» Бұл ойын ойналатын, негізінен балаларға арналған ойын. Оған төрт-бес үміткерден	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Қояндар» Залдың бір шетіне 5-6 үйшіктер сызылады. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарсы бетте күзетшінің үйі бар. Үй	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Кім шапшаң?» Балалар саппен келе жатып, тәрбиеші белгі берісімен, жан-жаққа бытырап, ойнап кетеді. Екінші белгімен тез өз орындарына тұра

	болғаннан кейін, ойын жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды. Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі мандайынан шертіп кетеді. Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады. Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады. Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)	қалады. Ойынды басқарушы сыртта тұрғандардың есімдерін үйде отырғандарға қойып, өзі белгілеп алады. Содан кейін сырттағы ойыншыларды бір-бірімен бірлеп шақыра бастайды. Ойынның шарты бойынша , сырттан кірген ойыншы отырғандардың ішінен өз есімі берілген ойыншыны табуы керек. Таба алмаған ойыншылар айыптылар қатарына барып отырады. Ал өз есімі берілген ойыншыны тапқандар соның қасына барып отырады, айып тартады. Айып тартушылар көпшіліктің ұйғаруымен өлең айтады, би билейді, т.б. өнер көрсетеді. (дене тәрбиесі**)	қатысады. Ойын үшінмен қояндар күркесі асық тандапарасында ойнайтын алынады. Он бірінші алаңдар болады. Қояндар күркелерінде ерекше Күзетші күркелерінен асықтардан ерекше Күзетші күркелерінен өзге түске (қызыл, нежүресінен отырады. Көк) боялған болуы шарт бір-бірден асық қояндарды жайылысқа үйірісудің шығарады. Қояндар қорытындысы секіреді, билейді, бойынша ойыншылар ойнайды. Тәрбиеші «кезектерін бөліседі. тұлкі» келіп қалар Бұдан соң алғашқы үйлеріңе қайтындар ойыншы қос уыстай дегенде үйлеріне ұстаған бар асықты орындық астынан ортаға үйіруі керек. еңбектей өтеді. Қалған ойыншылар Ойынға шыққанда да аңдысын аңдап өзге орындық астынан асықтардан еңбектей шығады. ерекшеленген «ханға» Ойынға шық дегенше қалады. Себебі, хан күркелерінде отыра алшы түссе, барлығы береді. (дене тәрбиесі**)		қалады. Тәрбиеші «1,2,3» деп санағанша балалар тұрып үлгеруі керек. Кімнің тез, дұрыс тұрғанын атап айтылып, жаңылған балаға ескерту беріледі. (дене тәрбиесі**)

			соғып, кенейлер бір-біріне тимей қалғанша ұпай жинайды. Көздеген асығы үшінші бір асыққа тиіп кетсе немесе бөгде асықты қозғап қалса да ойынның бұзылғаны. Онда кезек келесі ойыншыға беріледі. Осы ретпен әр ойыншы жинаған асығының санына қарай ұпай жинайды. Межелі ұпай санын (100 не 50 немесе 80-40) ойын жүргізуші алдын ала белгілейді. Межеге бұрын жеткен ойыншы жеңімпаз болып саналады. Ескерту: Асықтарды бір-біріне тигізу кезінде қолмен сүйретіп апаруға, орыннан қозғап түзетуге болмайды. Ойынның соңына дейін ханға бірде- бір асық тимеуі керек. Себебі ол –хан. (дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Ұлы өсімдіктер»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 30.06-04.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.06.2025	Сейсенбі 01.07.2025	Сәрсенбі 02.07.2025	Бейсенбі 03.07.2025	Жұма 04.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме:«Дәрі-дәрмектер мен дәрумендер» Мақсаты: балаларды дәрі-дәрмектерді өз бетінше қолдану қаупімен таныстыру. Балаларда ересектердің рұқсатынсыз оларға қол тигізбеу әдетін қалыптастыру.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Әр түрлі мөлшердегі мысықтарға арналған үйлер" Міндеті: "үлкен-кішкентай" ұғымдарының білімін бекіту; сындарлы дағдыларды, сөйлеуді дамыту. Барысы: қуыршақ мысықтардың аянышты мияулауына назар аударады, өйткені олардың үйлері жоқ, оларға суық. Балалардан котяттарға арналған құрылыс материалдарынан	Құрылыс ойыны:"Қуыршақ қалашығы" Міндеті: жалпы сюжет бойынша ғимараттар құруды жалғастыру. Өз қалауы бойынша құрастыру қабілетін қалыптастыру, тілек пен бірге тыныш құра білуге тәрбиелеу Материал: призманың текшелері мен кірпіштері, цилиндрлер. Ойын барысы. - Қараңдаршы, біздің қуыршақтарымыз қатты ренжіді, оларда өрт болды, қаладағы барлық үйлер	Құрылыс ойыны: "Балаларға арналған сыйлықтар" Міндеті: балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру; қол шеберлігімен жаттығу. Ойын: балаларға балаларға сыйлықтар жасауды ұсынады, Астана мрекесіне орай барлығы сыйлықтар алуы керек. Түсті қағаздан әр түрлі сыйлықтар құрастырады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Балаларға арналған сыйлықтар" Міндеті: балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру; қол шеберлігімен жаттығу. Ойын: балаларға балаларға сыйлықтар жасауды ұсынады, Астана мрекесіне орай барлығы сыйлықтар алуы керек. Түсті қағаздан әр түрлі сыйлықтар құрастырады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны:"Балалар қалашығы" Міндеті: шартқа сәйкес құрылыс материалынан пәндік конструкцияларды жасау қабілетін жандандыру. Сындарлы дағдыларды жетілдіру. Ойын: балаларға ойнауға арналған атрибуттары бар ағаш құрылыс материалы ұсынылады – машиналар, ағаштар, адамдар мүсіншелері және т. б.(Құрастыру)

	котяттардың мөлшеріне сәйкес келетін үйлер салуды сұрайды. (Құрастыру)	өртенді. Сондықтан оларға көмектесіп, жаңа үйлер салу керек. Ойыншықтарымызға көмектесейік, біз өз үйлерімізді жасаймыз, біз өз ғимараттарымызды ойлап табамыз. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Затсыз» 1. Қолды белге қойып, басты оңға-солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. Арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып, бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тіzedен бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып, бүгілген аяқта орында бақаша секіру Кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік!	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз!	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді,

	Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көптіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырыл-	«Балалар кітапханасы» жобасы				

ған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Жазғы гүл Көріп жаздың қызығын, Гүлден гүлге самғаймын. Гүлдің ерке қызымын, Гүлден өзім аумаймын. Шаршағанда ырғалып, Гүл үстінде дем алам. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бақытты баламыз «Балдырғанбыз»- балдаймыз, Бақытты өмір таңдаймыз. Шаттық - думан көңілді, Болашаққа жалғаймыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Жаз» Жаз келіп жадырап, Балалар ойнайды. Далада асыр сап, Ойынға тоймайды. Көк шығып айнала, Құлпырып гүлдермен, Жер жүзі жайнайды, Құстар кеп сайрайды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жаз мезгілі Көңілді жаз, тамаша, Ән саламыз жараса. Тақпақ айтып, би-билеп, Ойнаймыз-ау таласа. Көңілді жаз, тамаша, Күледі күн, қараса. Жағасында ойнаймыз, Жалаң аяқ балаша. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Алақай жаз келді Алақай , алақай Жаз келді көңілді Гулдентіп қоршаған Сұлу өмірді. Достармен,достармен. Ойнаймыз асырсап. Көбелек қуамыз, Сайда асырсап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жануарды оның бір бөлігінен біл» Міндеті: балалардың табиғат бұрышындағы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Дене бөліктерін салыстыру қабілетіне тәрбиелеу. Құрылымның сипаттамалық ерекшеліктеріне сүйене отырып,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын "Жәндіктерді ата" Міндеті: балаларды жұмбақтарды шешуге үйрету. Ақылдылықты, ақыл-ой операцияларын дамыту. Жәндіктер, олардың сыртқы түрі, әдеттері, пайдасы мен зияны туралы білімдерін бекіту. Экологиялық ойлауға	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Жұмбақ жасыр, біз табамыз!» Міндеті: балаларды жәндіктерді сипаттамалық белгілері бойынша сипаттауға, сипаттамасынан білуге үйрету. Байқауды, зейінді, тұрақтылықты және	Дидактикалық ойын: "Шындар мен тамырлар" Міндеті: балалардың көкөністерде жеуге болатын тамырлар – тамырлар және жеуге болмайтын шындар бар екендігі туралы білімдерін бекіту. Оның бөліктерінен бүкіл өсімдікті құрастыруға жаттығу. Ақылдылықты, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережелері: сіз өзіңіздің тамырларыңды немесе шындарыңды тек сигнал бойынша іздей	Дидактикалық ойын: «Алдымен не? Содан кейін не болады?» Міндеті: балаларды сюжеттің реттілігін, себеп - салдарлық байланыстарды түсінуге үйрету. Ойлау операцияларын, қиялды, байқауды, үйлесімді сөйлеуді, өзін-өзі бақылауды дамыту. Табиғатқа деген қызығушылықты тәрбиелеу.

	олардың кімге тиесілі екенін анықтау. Көрнекі анализаторларды, ойлауды, тапқырлықты дамыту. Жануарларға деген жақсы қарым-қатынасты тәрбиелеу. Ойын ережесі: бір картаны алыңыз, жануарды анық, қатты атау. Ойын әрекеттері: жануарларды болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші үстелге карточкаларды артқы жағымен орналастырады. Шақырылған бала келіп, картаны алып, оны қарап, денесінің бір бөлігі бейнеленген жануарды атайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап үшін бала фишка алады.(Қоршаған ортамен таныстыру)	тәрбиелеу. Ойын ережелері: сұралған адам жауап береді. Ойын әрекеті: болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға қорапта жасырылған жәндіктерді болжауды ұсынады. Жұмбақ жасайды. Жәндіктерді дұрыс тапқан бала оның суреті бар картаны алады. 1. Алтын шыбын деген не? Үйде бал болу үшін ұшады. Біздің омартадан қиын және батыл.... (ара). 2. Тікұшақ қақпаның жанындағы түймедаққа түсті, Алтын көздер, бұл кім? ... (инелік). 3. Бұтақтан жолға, шөптен эпидемияға дейін Серіппе секіреді, шыршаның жасыл артқы жағы (шегіртке)..(Қоршаған ортамен таныстыру) «Менің қалам» топтық жұмыс Міндеті: балаларды алақанның тікелей	ерікті зейінді қалыптастыру. Белгілі бір ережелерді сақтау, мінез-құлқыңызды бақылауға үйрету қабілетіне тәрбиелеу. Ойын ережелері: жолдастарды мұқият тыңдау. Ойын әрекеттері: жұмбақ жасау, қимылдарға еліктеу. Ойынның барысы: "біз Сізбен бірге клирингте екенімізді елестетіп көрейік, ал сіздер барлық жәндіктерсіздер. Сіз қандай жәндіктер болатынын ойлау, бірақ дауыстап айтпау. Тәрбиеші шақырған бала оны атамай-ақ ойлаған жәндік туралы айтады. Қалғандары оның кім екенін болжауы керек. Егер жауап дұрыс болса, балалар болжанған жәндіктердің қозғалысына еліктейді. Ойынның нәтижесі: жұмбақты сәтті шешкен бала осы жәндіктің бейнесі бар фишка алады.(Қоршаған ортамен	аласындар. Ойын әрекеттері: жұпты табу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледі. Олардың бірі шындарды, екіншісі тамырларды береді. "Барлық шындар мен тамырлар араласып кетті. Бір, екі, үш, жұбынды тап!"- дейді тәрбиеші. Сигналдан кейін балалар жұбынтабады. Ойынның нәтижесі: бір-бірін тезірек табатын жұп жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жүзім шоғыры» Міндеті: Ермексаз бөлшектерін алақандардың арасына айналдыруды және оларды картонға саусақпен жоғарыдан тегістеуді үйренуді жалғастыру. Саусақтарды тартып, ұштарын дөңгелетіп, бетін тегістеуге үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Ойын ережесі: тәрбиешіні тыңдау. Ойын әрекеттері: суреттерді ретімен орналастыру. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың алдына бірқатар картиналар қойып, өлең оқиды:"балалар" Бір кішкентай тышқан, Және кішкентай Бақа, Және кішкентай көкек, Әзірге олар еш жерде кездескен жоқ. Өйткені күзенде тышқан бар, Бақа өзенінің жанында, Және жоғары куку Ол ұяда отырады. Бірақ тышқан шығады, Бақалар секіреді, Және кішкентай көкек Ол оларға ұядан түседі. Осы кезден бастап тышқан, Және кішкентай Бақа, Және кішкентай көкек Олар мәңгі дос

	«Еркін тақырып» Міндеті: өз жұмысының мазмұнын өз бетінше ойластыру және идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. (Мүсіндеу)	қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	таныстыру) «Бәйтерек төбесіндегі шар» Міндеті: цилиндр тәрізді заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		болады. Балаларға өз әрекеттерін түсіндіре отырып, суреттерді ретімен орналастыру ұсынылады. Ойынның нәтижесі: белсенді балаларды тәрбиеші көтермелейді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Көк тулар» Міндеті: төртбұрыш тәрізді заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i> , серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i> , көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру.				

2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.

3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.

Зиян келтіруші құрт-құмырсқаларды бақылау Бақылау. Шыбын-шіркейлердің алуантүрлілігі туралы балалардың ұсынысын жалпылау. Зауза қоңыз бақша және бөлімшеде үлкен зиянды қандыағаштардағы жапырақтарда жиі кездесетін зиян келтірушілер мен шыбын-шіркейлерді танып біліп және атау (құрт, шынжыр табан көкөніс өнімдерінің зиян келтірушілер болып табылады; қырыққабат жейтін ақ- көбелек қырыққабаттың жапырақтарын жейді). Сырт пішіні ерекшеліктері және	Саңырауқұлақтарды бақылау. Суреттер бойынша анықтау: (ақ, саңырауқұлақ, қоңыр саңырауқұлақ, түлкішек жеуге жарайтын, қозықұйрық, маслята), зәрлі (шыбынжұт, жалған бозарыңқы улы саңырауқұлақ) Бақылау Саңырауқұлақтардың атауын толықтыру және нығайту (бөлімшеде өсетін улы саңырауқұлақ, сурет бойынша және қозықұйрық орманда өсетін саңырауқұлақ); құрылысына көңіл бөлу керек (шәпкесі әр түрлі, аяғы- ақ), саңырауқұлақтар нақты орындарда өседі, яғни нақты ағаш және қуыстарда өсуге бейімделген (терекқұлақ көктеректе, маслята	Құрт-құмырсқаларды бақылау (инелік, ара, маса, шыбын, көбелек) Бақылау Шыбындықта, бала бақша учаскесінде, ағаштарда, өзеннің айналасында шыбын-шіркейлердің алуантүрлілігі туралы балалардың ұсынысын біріктіру, көп түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара, масалар өмір сүретін тағы басқа жерлерде; ашық белгісі бойынша құрт- құмырсқалар топтарының көрсетілген жиі кездесетін өкілдері бойынша атауында және айырмасында жаттығу (көлемі, бояуы, дененің жеке бөлігінде); құрт-құмырсқалар пайдасы жөнінде ұғымды толықтыру (аралар бал жинайды, өсімдіктерге	Бақылау: Табиғаттағы өзгерістерді бақылау. (жел, салқын, жаңбыр т.б.) Мақсаты: Ауа райындағы өзгерістерді аңғарып айта білуге үйрету. Олардың жыл мезгіліне байланысты өзгеріп отыратыны жайлы айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жау-жау жаңбыр, жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. Сұрақтар: -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада ауа райы қандай? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Ойын алаңын жинау. Мақсаты: Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Ақ сандық, көк	Күнді бақылау Мақсаты: күн жарық пен жылудың көзі болып табылатыны туралы түсінік қалыптастыру, балаларға жазда ауа райының жағдайы туралы түсінік беру; маусымдық киімнің атауын бекіту. Бақылау барысы. Жазғы жылы күннің шуағын тамашалаймыз. Алақандарыңды күннің шуақтарына тосыңдар. Нені сезіндіңдер? Күн-Жер бетіндегі жарық, жылу және өмір көзі. Оның барлық жағына жарық пен жылу таралады. Жазда ол қатты қызады, сондықтан балалар жеңіл жүреді (жеңілдетілген киімде, бас киімде). Тәрбиеші күн күндіз жоғары тұратынын атап көрсетеді - көшеде

тіршілік әсер етулер туралы өнер-білім және ұсынысты кеңейту. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен көздестіру: сарымсақ тұнбасымен, күлмен суару, толарды жинау. Өсімдіктер және шыбын-шіркейлердің өмірлері аралығында өзара байланыс пен өзара тәуелділікті орнатуға үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады?(Қоңыз) 2.Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара	қарағайда, ақ саңырауқұлақ қайыңда); зиянды және жейтін саңырауқұлақтарды ажырата білу керек.	зиянын тигізетін құрт-құмырсқаларды инеліктер жейді); «құрт - құмырсқа»түсінігін қалыптастыру,құрт-құмырсқаның мәнділік жалпы белгісін ажыратуға үйрету. Құрт-құмырсқаларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1.Бар екен бір мақұлық ұннан майда, өз басын айдайды екен қиян жайға, Ұстасаң үгітіліп жоғалады, дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек) 2.Жүрген ізің байқалмаған, жүдеу қызым қайқаңдаған (Инелік) 3.Біреуге найза түйрейді, өзі де сондай күрейді (Ара) Мақал-мәтел: Бақа батпағына,Балық көліне. Тақпақ: «Көбелектің жыры» Н. Айтөв Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар,	сандық» Мақсаты: Күштілікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Ойынды жүргізуші өлеңдетіп. «Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!» Соңғы «арт» сөзі балаларға берілген белгі, ол айтылған кезде қол ұстасып отырған балалар тез тұруы керек. Қайсысы қарсыласын арқалап кетсе, арқадағы бала үй жануарларының дауыстарын салуы керек. (Дене шынықтыру) Жеке жұмыс: Ұзындыққа секіру. Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	ыстық; таңертең және кешке күн төмен, сондықтан салқын болады. Күн ұзақ созылады, түн қысқа болады. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: - серуендеуден қашан қайтамыз, күннің қайда жүретінін қалай байқаймыз? - Неге жаздың басталғанын сеземіз? - Күн жарқын және ұзақ жарқыраған кезде өсімдіктерге не болады? Ыстық ауа райында бас киімдер (Панама, кепка) не үшін кию керек? Жазда адамдар не киеді? Күн сәулесінен қайда жасырынуға болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Зерттеу қызметі: екі тасты қояды. Біреуі- күн, екіншісі- көлеңкеде, онда қараңғы болу үшін ағаш жәшікпен жабылған. Біраз уақыттан кейін қандай

күс, Хан басына қонған күс.(Шыбын) Тақпақ: «Қарақұрт» С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпен жем аулайды. Қарнында он үш нүкте бар, Аяғында түк те бар. Мекендер шөл даланы, Малды, адамды шағады. Жылы желді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын«Ұшқалақтар » Балаларға (сол аяқты сілкі отырып, оң аяққа алға секіру,одан соң оң аяқты сілкі отырып, сол аяққа, ал қорытындысында сол аяқпен жылжу		Қос қанатым талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. Жаңылтпаш: Инелік илеуде иленбейді. Итбалық итмұрынды иіскемейді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Шалғындықта үш сайыс» Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Гербариды жинау. Құрғату. Ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетінше орындауға үйрету. Өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер		тас жылы екенін тексеріңіз. Күн астында заттар көлеңкеден тезірек қызады деген қорытынды жасау. «Үлгіні сал» қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу. Тәрбиеші құмға тастан жасалған үлгі қоюды ұсынады. Мақсаты: қиялды дамыту. Еңбек қызметі. Кіші топ балаларына аумақты жинауға көмек көрсету. Мақсаты: еңбекқорлықты дамыту, балаларға көмек көрсету. (Еңбек қызметі) «Күн және ай» қозғалмалы ойындары. Мақсаты: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу. (Дене тәрбиесі**) «Бұлт пен күнді сал» құммен ойындар Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту Жеке жұмыс:

және біруақытта екі аяқпен жерге түсу) үш дүркін секіруді орындауға үйрету. Сапаның адамгершілікті-еріктісіне тәрбиелеу: оң нәтижелердің табысындағы шыдамдылықты, табандылықты көрсету. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Зиян келтірушілермен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку) Тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға үйрету; ниет- нәтиже шығаруға тәрбиелеу. Еңбек құралдарын жұмыстан соң орнына қоюға үйрету. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Жұмбақтарға	Ережесімен таныстыру: саңырауқұлақты, егер білмесең жұлмау керек; қажет болмаса жұлмау керек(тіпті зиянды саңырауқұлақты аңдар жейді); түбіріне зақым келмеу үшін саңырауқұлақты пышақпен кесу керек. Экологиялық мәдениетке тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Сырты бүтін, Іші түтін(Саңырауқұлақ) Мақал-мәтел: Ас аданың арқауы. Тақпақ: «Саңырауқұлақ тергенде» С.Оспанов Айтайын қызық сендерге: Саңырауқұлақ	«Кім қайда тұрады?» Учаскеде қоректенетін шыбын-шіркейлер, жануарлар мекендерінің өмір сүру ортасы туралы білімдерін кеңейтіп бекіту; әуесқойлықтарын тудыру Өзіндік іс-әрекеті Ойын түрін таңдауындағы дербестік, әрекеттің жетілдіру.	«Құрсауға түс». Мақсаты: нысанаға лақтыруды жаттықтыру.

	шешулер» (кұрт-құмырсқалар) Жұмбақтарды шешуге талаптандыру, шешуін табу кезінде белсенді болу. Өзіндік іс-әрекеті Балалардың ойынының мазмұнын және тақырыбын біріктіру және дамыту. Ойын мағынасын жүзеге асыру және құру кезіндегі белсенділігіне тәрбиелеу.	тергенде Тығылып жерге қалғандай, Біреулер теріп алғандай, Қойғандай елді жақтырмай, Жатады екен таптырмай. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Адымдарды сана» Адымдарды санауды бекіту; (адымдардың санын аз жасай отырып) тапсырма бойынша алаңда қозғалу. Кеңістікті бағдарлай білуге бекіту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Қажеттілік бойынша Учаскіде үнемі тазалықты сақтауға қоқыстарды жинауға тәрбиелеу (бұтақша және тағы басқалар.). Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер			

		«Саңырауқұлақты кім бірінші жинайды?» Жеуге келетін және жеуге келмейтін саңырауқұлақты ажырата білу және тани білу; өз таңдауын негіздеу. Өзіндік іс-әрекеті Ойын кезінде балалар іс-әрекеттерін бір-бірімен келісе отырып жетілдіру.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар: Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди				

	Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Мысықтар Мысықтар оң жаққа өарап ұйықтап жатыр, ұйқы сұрап мияулап жатыр көздерін жұмып мяу мяу мяу. Көзімізді ашып арқаға жатып тырнағымен тырналанып жатыр. Төрт аяқтап тұрып мойынымызды жоғары созып мияулаймыз мяу мяу мяу. Отырып башпайларымызды уқалаймыз, аяғымызды сипаймыз. 2 Майтабанның алдын алу. (2 минут) Мысық сияқты аяқтың ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру ,жүру орнымызға қарай жүгіру. Орындықта отырып оң аяғын сол аяғына қойып табандағы нүктелерге массаж жасау, аяқтарын ауыстырып табандағы нүктелерге массаж жасау, (3- 4 рет) 3 Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ашулы мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды төмен қаратып арқамызды жоғары көтеру. 10 сек Мейрімді мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды жоғары созу, белімізді созу. 10 сек Мысықтың құйрығы тізеге тұрып қолымызды санымызға қою оңға солға құйрық сияқты тербелу ақырын сосын жылдам. 4 Демалу жаттығулары Мяууу мяууу мяуууу Фрррр фррррр фррррр 5.Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. (дене шынықтыру**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолынды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу

	Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Сәнді көйлек киген қыз» Міндеті: Балаларды адамның фигурасын салуға, көйлектің пішінін, бөлшектердің пішіні мен орналасуын, олардың мөлшеріне қатынасын беруге үйрету. Бүкіл параққа үлкен сурет салуды үйренуді жалғастырыңыз. Қарындаштармен сурет салу және сурет салу әдістерін бекіту. Алынған нәтижелерді бейнеленген тақырыппен салыстыра отырып, басқа балалардың	«Мен анаммен (әкеммен) балабақшадан үйге қалай барамын» Міндеті: Балалардың ата-аналармен кездесуден қуанышын суретте жеткізуге деген ұмтылысын ояту. Адамның фигурасын салу қабілетін бекіту, ересек пен баланың фигурасының мөлшеріндегі айырмашылықты жеткізу. Алдымен қарапайым қарындашпен негізгі бөліктерді оңай салу, содан кейін баланың таңдаған материалымен әр түрлі әдістерді қолдана отырып бояу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал:	«Отан неден басталады» Міндеті: туған жерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу; әр балаға өз елінің азаматы ретінде сезінуге мүмкіндік беру; балалардың туған қаласы туралы білімдерін кеңейту және бекіту, қаланың Елтаңбасымен таныстыру; Материалдар: түрлі-түсті қарындаштар, қағаз парақтары, стендтер, Отан, Туған жер, Қазақстан туралы плакаттар (Сурет салу) «Біз халық қолөнершілеріміз» оригами Міндеті: Матрешка қуыршағын аппликация техникасында жасау. - балаларды	«Түлкі мен қоян» ертегісіндегі кейіпкерлер Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Міндеті: Балаларға «Түлкі мен қоян» ертегісінің кейіпкерінің сурет салуды үйрету. Балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту. Балаларды әдемі сурет сала білуге тәрбиелеу Материал: гуашь, майлықтар, клеенкалар графикалық бейнесі бар А4 парақтары. (Сурет салу) " Жазғы орманда (ұжымдық панель)" Міндеті: Негізгі бүктеу элементтерін (парақтың шетін ортасына қарай бүктеп, квадратты диагональ бойынша	«Бағдаршам» Міндеті: бағдаршам туралы мәлімет бер отырып, қылқаламмен жұмыс жасауға үйрету. Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту, қиялдарын жетілдіру Материал: парақтар А4, гуашь, қылқаламдар, стакандар, салфетка, клеенка. (Сурет салу) «Қызғалдақтар» оригами Міндеті: Балаларда эстетикалық қабылдауды дамыту, балаларды гүлдердің сұлулығын көруге үйрету, оларды аппликация арқылы жеткізу: жұқа сабақты, екі есе бүктелген қағаздан— гүлдер, жапырақтарды кесу;

	суреттері мен суреттерін бағалау, қызықты шешімдерді атап өту қабілетін дамыту. Материал: Қарапайым графит қарындаш, акварель, Пейзаж парақтары, щеткалар, бояғыш, су құтысы, майлық. (Сурет салу) «Өрт сөндіру машинасы» оригами Міндеті: балаларды өрт сөндіруші мамандығымен, жұмыста қажетті құралдармен, өрт сөндіру машинасымен таныстыру. Арнайы көлік туралы білімді бекіту - өрт сөндіру машинасы; өрт сөндірушілердің жұмысы туралы білімді бекіту; Балаларға оттың қауіптілігі туралы түсінік беру;	Пейзаж парақтары, қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар, маркерлер, акварельдер (әр балаға). (Сурет салу)	аппликация техникасымен таныстыруды жалғастыру; - ұсақ моториканы, шығармашылық қабілеттерін дамыту; - жұмыста дәлдікке, табандылыққа тәрбиелеу. - Балаларға осы ойыншықтардың адамдарға әкелетін қуаныш, сүйіспеншілік, мейірімділікті сезінуге мүмкіндік беру; -Балаларды трафаретпен жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру, пішін, түс сезімін дамыту (үйлесімді түс комбинацияларын таңдау) (Жапсыру)	бүгу, квадраттың бұрыштарын ортасына қарай бүгу) және "есік" негізгі пішінін қолдана отырып, әртүрлі пішінді тәждері бар ағаштарды қалай жасауға болатынын көрсету. Ұжымдық панель жасау. Өз көлөнеріңізді басқаларға кедергі жасамай, тиісті орынды табуға үйретіңіз. Зейінді, есте сақтауды, жазықтықтағы бағдарды дамыту. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, танымдық әңгіме оқу, әңгімелесу, қарау, көрсету, ойын жаттығулары. Ұжымдық панель жасау. Материалдар: Дайын ағаш пішіндері, үлгілері. Түрлі-түсті қағаз өлшемдері мен түстері; желім, қайшы, майлықтар. (Жапсыру)	пішіндерді параққа тігінен әдемі орналастыру. Материал. Ұзартылған қағаз, түрлі-түсті кесу қағазы, қайшы, желім. Алдын ала жұмыс. Әр түрлі көктемгі Гүлдерді қарастыру. Түрлі пішіндегі түстерді салу. Сабақты өткізу әдістемесі. Тәрбиеші балалардан көктемгі гүлдерді қалай білетіндерін сұрайды. Олардың атын нақтылайды. Қызғалдақтарды кесуді және жабыстыруды ұсынады. Вазада тұрған гүлдерді көрсетеді. Балалардың назарын гүлдердің түсіне аударады. Гүлді екі есе бүктелген қағаздан қалай кесуге болатынын көрсетеді. Балалар бөліктерді кесіп, 2-3 қызғалдақтың суретін жасайды (міндетті емес). (Жапсыру)

	логикалық ойлауды, кеңістіктік үйлестіруді дамыту (бөлшектерді картонға орналастыру мүмкіндігі); Сақтық пен өзін-өзі сақтау сезімін тәрбиелеу. Жабдық: өрт сөндіру машинасының суреті, түрлі-түсті қағаз, желім, щеткалар, 1 түсті картон, қайшы, шүберек.(Жапсыру)	«Әжемнің орамалы» Міндеті: аппликация техникасында бұйымдарды орындау қабілетін дамыту. Сәндік қосымшаларға қызығушылық тудырады. Бөлшектерді желімдеудің дұрыс техникасын үйретуді жалғастыру. Геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді бекіту. Психикалық процестерді дамыту (зейін, есте сақтау, ойлау). Эстетикалық талғамға, сәндік-қолданбалы өнерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Жауаптылық пен мейірімділікке тәрбиелеу. (Жапсыру)			
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік				

	беру. «Үшқыш» картотека Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтеуге, ұйымшылдыққа, достыққа баулу. Қажетті атрибуттар: үшқыштың бас киімі, билет, дүрбі				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Ақсерек-көксерек» Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды Ақсерек-ау ақ серек Бізден сізге кім керек. 2-ші Ақсерек –ау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Орамал тастамақ» Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы (тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Көтермек» Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім біріні бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен бірге күш сынасады. (Дене тәрбиесі**)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ақ сандық, көк сандық» Мақсаты: Күштілікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Ойынды жүргізуші өлеңдетіп. «Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!» Соңғы «арт» сөзі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Хан алшы» Бұл ойынға 5 немесе 10 бала қатыса алады. Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық «хан» асығы. Асықтар тізіліп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер хан асығы бүк, шік, тайқы-қалыптарымен түссе, бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. Егер бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе

	ақ серек Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)	Ойын осылай жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)		балаларға берілген белгі, ол айтылған кезде қол ұстасып отырған балалар тез тұруы керек. Қайсысы қарсыласын арқалап кетсе, арқадағы бала үй жануарларының дауыстарын салуы керек. (Дене тәрбиесі**)	басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында хан асығы кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Балаларды мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруға тәрбиелеу»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы

2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07-11.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі 08.07.2025	Сәрсенбі 09.07.2025	Бейсенбі 10.07.2025	Жұма 11.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеті: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
		Құрылыс ойыны: Топтық жобалары Міндеті: - Топпен бірге қала макетін жасау (ғимараттар, жолдар, саябақтар). - Жобаны жоспарлау және рөлдерді бөлу. - Құрылыс процесін үйлестіру және қорғау. Материалдар: - Барлық алдыңғы материалдар (конструкторлар, қағаз, табиғи материалдар). - Үлкен жұмыс үстелі	Құрылыс ойыны: Стратегиялық құрылыс ойындары Міндеті: - Қысқа мерзімде көпір немесе мұнара жасау. - Құрылыс элементтерін пайдаланып, берілген міндетті шешу (мысалы, ауыр жүкті құрылыс көтеретін көпір). - Басқа топпен жарысу. Материалдар: - Конструкторлар (LEGO, магниттік, ағаш). - Қосымша құралдар (резеңке жолақтар, жіптер, қағаз). - Таймер (уақытты	Құрылыс ойыны: «Сенің үйің қайда?» Міндеті: құрылыс бөлшектерінің пішінін мағыналы қабылдауды дамыту; суреттегі бөлшекті тек визуалды анализатордың көмегімен тану. Материалдар: ойынның құрылыс бөлшектері. Құрылыс бөлшектері бейнеленген карталар. Ойын барысы: ойыншылар 2-ші топқа бөлінеді: бір топта құрылыс бөлшектері бар басқа картада егжей-тегжейлері бар балалар өз орындарын алады	Құрылыс ойыны: "Аяқ киім" Міндеті: балалардың шығармашылық және конструкторлық қабілеттерін, қиялын, тапқырлығын дамыту; модельдеу мен құрастыруда, схемаларды құруда жаттығу жасау; өз бетінше үйрету, тапсырмаларды орындау тәсілдерін табу және оларды орындау; бейнелі кеңістіктік ойлауды дамыту. (Құрастыру)

		немесе жер. - Қаламдар, сызғыштар, жоспарлау құралдары.(Құрасты ру)	бақылау үшін).(Құрастыру)	(сызылған шеңберлерде тұрады). Ойынның қалған мүшелері карточкаларды алады-бұл жаңа үйге көшуге шақыру. Үйінді басқа біреумен шатастырмау үшін Сен үйлердегі бөлшектерді мұқият қарап, картада көрсетілгендей таңдауың керек. "Сенің үйің қайда?" балалар үйлеріне жүгіреді. Үй толығымен қоныстанғаннан кейін барлық тұрғындар өз карталарын көтереді. Тәрбиеші мен үйлердің "иелері" тұрғындардың қай үйге жиналғанын және бәрі өз үйін дұрыс тапқанын тексереді. (Құрастыру)	
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Жалаушалармен» 1.Тік, түзу тұру. Жалаушалар иықта оң қолды жазумен басты сол жаққа бағыттау.Б.қ.кейін келесі жаққада осылай істеу. 2. Жалаушаларын кеуде тұсында жинақы ұстап,денені оңға1-4 кейін солға 1-4 айналдыру. 3. Жалаушаларын алдарында ұстап, жоғары көтеруден артқа шалқайып кейін алға иіліп тізе бүгіп отырудан б.қ.к. 4. Арқаға жатып, қол мен аяқты біркелкі көтеруден, жалаушаларын башпайға тигізу. 5. Аяқты алшақ ашып отырып,оң кейін сол аяқ башпай жаққа иіліп жалаушаларын тигізу. Тізені көтермеуге тырысу. 6. Жалаушаларын төмен, денені тік ұстап,қос аяқтан алшақ аяққа ауысып секіру сәтінде жалаушаны көтеру жоғары. Түсірген сәт б.қ.к.Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				

	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.(Сөйлеуді			

	дамыту және көркем әдебиет).				
«Қуыр-қуыр қуырмаш» Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).		Жыл мезгілдері Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер. (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің сен (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың		«Кірпі» Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Достық» Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			төменгі ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға (спираль тәрізді қимылдарды маңдай ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет		Дидактикалық ойын: "Аквариумда не тұрады?" Міндеті: балаларды балықтарды сипаттамалық белгілері бойынша сипаттауға және оларды сипаттауға үйрету. Байқау қабілетін тәрбиелеу. Балалардың ойлау, есте сақтау, зейін, сөйлеу процестерін белсендіру. Ұжымда ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Ойын әрекеті: балық	Дидактикалық ойын «Аквариумда не өседі?» Міндеті: балаларды балдырларды сипаттауға, олардың маңызды белгілерін табуға, балдырларды сипаттамадан тануға үйрету. Байқау қабілетін тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін белсендіру. Жолдастың жетістіктерінен ләззат алу қабілетіне тәрбиелеу. Ойын ережелері: балдырларға нақты сипаттама беру,	Музыка Тақырыбы: «Астана-бас қалам» Ән тыңдау: «Астана» Ән жаттау: «Біз шадыман баламыз» (Ә. Бейсеуов, С. Қалиев). Дауыс жаттығулары: «Баспалдақ». Дидактикалық ойын: "Ненің бұтағы?" Міндеті: жабық өсімдіктердің сыртқы түрін нақтылау. Өсімдікті жапырақтары, гүлдері арқылы тануға үйрету. Зейінді, визуалды анализаторларды дамыту. Табандылыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Жануарды сипаттамадан біл» Міндеті: табиғат бұрышында ұсталатын жануарлар туралы білімді бекіту. Оларды сипаттамадан тануға үйрету. Зейінді, есту қабілетін, есте сақтау қабілетін дамыту. Жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Ойын әрекеттері: жануардың сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: тәрбиеші таңдаған балалардың бірі табиғат бұрышындағы

		туралы сипаттамалық әңгіме құрастыру. Ойын барысы: Тәрбиеші жұмбақ жасырады: "терезеде тоған бар, онда балықтар тұрады. Шыны жағалауларда балықшылар жоқ". Балалар аквариумды табады. Тәрбиеші аквариумды балықпен толтыруды ұсынады. Бір-бірден балалар үстелге келіп, карточкаларды бір-біріне айтпай алады. Содан кейін олар өз карталарында балықты кезекпен сипаттайды. Қалғандары табады. Егер балық деп шешсе, карта үстелге қойылады. Ойынның нәтижесі: дұрыс болжанған балық үшін бала фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Қара қозы» Міндеті: Балаларды төрт аяқты жануарды мүсіндеуге үйрету (сопақ денесі, басы, тік аяқтары). Мүсіндеу әдістерін бекіту:	мұқият тыңдау. Ойын әрекеті: балдырлардың сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: тәрбиеші балдырлар бейнеленген карталарды шығарады. Бұл өсімдіктер суда, аквариумда өседі дейді. Олардың біреуіне сипаттама береді, оның суретін тауып, атауын ұсынады. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап берген балакөп фишкаларды алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Құлыншақ» Міндеті: Балаларды Филимонов ойыншықтарымен (құстар, жануарлар) таныстыру. Оларға деген жағымды эмоционалды қатынасты ояту. Осы ойыншықтардың айрықша ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету: әдемі тегіс пішін; жарқын, талғампаз жолақтар. Мұндай ойыншықты қалыпқа	Сөздік: дөңгелек, сопақша, ұзартылған, тегіс, өрескел, ойылған. Ойын ережелері: жүргізуші атаған адам ғана өз болжамдарын айта алады. Бір-біріне кеңес беруге рұқсат етілмейді. Ойын әрекеттері: балалардың жауаптары. Ойын барысы: тәрбиеші балалармен бірге бөлме өсімдіктерін қарастырады, оларды атайды. Содан кейін ол бөлме өсімдіктерінің жапырақтары бейнеленген карталарды шығарады. Бұл жапырақ немесе гүл қандай бөлме өсімдігінен екенін білуді ұсынады. Ойынның нәтижесі: өсімдікті дұрыс атаған адам бала фишка (Қоршаған ортамен таныстыру) «Көйлекті қыз» Міндеті: Ермексازдан мүсіндеу киімнің, дене мүшелерінің пішінін бере отырып, адамның фигурасын мүсіндеуге үйрету: пропорцияларды сақтау. Бұрын үйренген әдістерді қолдана отырып, балалардың таныс заттарды мүсіндеу қабілетін бекіту (домалау, тарту, қысу; бөлшектерді біріктіру, бекіту нүктелерін	жануарды (сыртқы түрі, тіршілік ету ортасы, тамақтануы) сипаттайды, қалғандары табады. Ойынның нәтижесі: кім жануарды бірінші атаса, оның суреті бар картаны алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Күшікпен ит» Міндеті: цилиндрден мүсіндеу әдісін бекіту, қарапайым композицияны өз бетінше жасау, бөліктерді мөлшеріне қарай байланыстыру. Балаларды мүсіндеуде қимылды ойын бейнелерін жасауға үйретуді жалғастыру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

		алақандар арасында домалату, жануарлардың мүсінделген денесіне бөліктерді бекіту, бекіту орындарын тегістеу, шымшу және т.б. сенсоримоторлық тәжірибені дамыту.. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	келтіруге деген ұмтылысты ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	басу және тегістеу). Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Еңбектің наны тәтті, Жалқаудың жаны тәтті»				
	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Серуен		Мезгіл: Жаз Көлік түрлерін бақылау. Мақсаты: Балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен	Мезгіл: Жаз Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық	Мезгілі: Жаз Шөптерді бақылауы. Мақсат: Балаларға шөп туралы мағлұмат беру. Балалар шөп туралы не білесіңдер? Шөп қайда өседі?	Мезгіл: Жаз Басқа топтың балаларының жазғы киімдерін бақылау. Мақсаты: Балаларды толық ойларын жеткізе сөйлей білуге баулу.

		таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіңдер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касемсот. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, зымыран т. б жатады. Оларға керектенетін жанармайлар: бензин, соляркалармен т. б сол сияқты. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: «Тракторшы» - Папа, мен де тракторшы, Моторымды бұрап берші; Кәне, келші жәрдем ет,- деп,- Оталғышты тарттым ептеп.	жауап бере білуге баулу. Балалар сендер жұмыс істей білесіңдер ме? Ендеше бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күреді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бір, екі, үш, Бойға жинап күш. Шынығамыз, шаттанамыз, Үлкен жігіт боламыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Орамал» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында	Шөптер қашан көктей бастайды? Шөптің қандай пайдасы бар? Шөптің адамдарға, жан - жануарларға тиер пайдасы қандай?Шөптің адамдарға тиетін пайдасы көп.Малдардың жейтін азығы. Шөптің малдар жейтін салалысы және жемейтін ұзын арамшөп түрлері болады. Ауылда адамдар шөп шауып, қыстаққа мал азығын дайындап алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Кешкілік пе, күндіз бе, Өсіп тұрған көкті үзбе. Туған жерді далаға, Тастағалы жүрміз бе? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: « Шырмауық» Мақсаты: Балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты: Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрады да бір - бірінің қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып	Көрші топтың балаларын өздерімен салыстыра білу. Балалар көрші топтың балаларының аттарын білесіңдер ме? Олар қалай ойнайды екен? Олардың апайларының аттары кім? Көрші топта неше ұл бала, неше қыз бала бар екен? Санайықшы. Олар қалай киініп алыпты? Тәртіптері қалай екен? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бала, бала, баламыз Бақшамызға барамыз Күні – бойы қызыққа Батамыз да қаламыз. Мен гүлдерді жұлмаймын Торғайларды кумаймын Айтқан сөзді тыңдаймын Апашымды сыйлаймын (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Тышқан мен мысық» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын шартын бұзбай, тату ойнауға дағдыландыру.

		Тракторым тыр - тырлады, Түтін шықты бүркылдады; Сонша болмай гүрілдеттім Жер жыртуға жүріп кеттім. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Аққу - қаздар» Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіндер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі.	орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы қоқыстарды жинау. Мақсаты: Балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. Керекті құралдар: Қолғап, шелек. Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тақпақты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын	біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы арам шөптерді жұлу. Мақсаты. Бірлесіп еңбектенуге баулу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш, қап.	Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып бір - бірінің қолынан ұстап тұрады. Екі бала таңдалып алынып, біреуі тышқан – қашушы, екіншісі мысық - қуғыншы болып сайланады. Тышқан шеңбердің іші - сыртымен қашады, ал мысық тышқанды ұстап алуға тырысады. Шеңбер құрып тұрған балалар мысықтың тышқанды ұстап алуына кедергі жасайды. Егер мысық тышқанды ұстап алса, басқа балалар мысық пен тышқан болып сайланады. Сөйтіп балалар ауысыу арқылы ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Арам шөптерді жұлу, гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Ауланы көзінің қарашығындай сақтауға баулу. Керекті құралдар: Қолғап, шелек, қап.

		Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Үйдегі көліктерін жуу. Мақсаты: Ата - аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу. Керекті құралдар: Көлік жууға арналған сұйық сабын, шүберек.	ойнау.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлендер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту				

	және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып оң қолымызды сол аяғымызды жоғары көтеріп, түсіреміз. Қол аяғымызды ауыстырып қайталаймыз (3- 4 рет) Төрт аяқтап тұрып шынтакқа тіреліп алақанымызбен иегімізді ұстап оң аяғымызды созу, сол аяғымызды созу, (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққы отырып арнайы шұлықтарын киіп жүру. Отырып табанымызды сипалау. 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ойын: Тербеледе ағаштар екі қолымызды жоғары көтеріп оңға солға еңкею. Жаңбар жауды қолымызды жоғары көтеріп шапалақтау. Жапырақтар жерге түсті тіземізді бүкпей еденге қолымызды тигізу. 4. Демалу жаттығулары Жел соқты уууу уууу уууу Жапырақтар желмен ұшты шшш шшш шшшш 5. Тамақ ауруларын алдын алу Фито шаймен тамағымызды шаю, ішу.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Бірлік берсін басыңа, Береке берсін асыңа. Әумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті		Монотипия "тоған" техникасында сурет салу Міндеті: Балалардың Пейзаж туралы білімдерін бейнелеу өнері жанры ретінде бекіту. Пейзажды бейнелеудің дәстүрлі емес техникасымен таныстыру-Монотип, оның бейнелеу ерекшеліктерін көрсету, симметрия ұғымын бекіту. Балаларды пейзажды табиғаттан ғана емес, оны өзі ойлап табуға болатындығына жетелеу. Балалардың композиция жасау, ойлап тапқан сюжетке сәйкес түс схемасын өз бетінше таңдау қабілеттерін дамыту. Материал: Пейзаж парағы,	"Африка Жануарлары. Жираф" Міндеті: Балаларды суретте жануардың бейнесін беруге үйретуді жалғастыру, оның құрамдас бөліктерінің пропорционалды қатынасын, оның тән ерекшеліктерін (ұзын аяқтар, ұзын мойын) сақтай отырып; кескіннің көлемін жапырақ форматымен байланыстыру. Суретте әртүрлі материалдарды қолдануға және біріктіруге үйрету: қарындаш, балауыз қарындаштар, гуашь. Зейінді, есте сақтауды, қолдың ұсақ моторикасын, сөйлеуді	«Городецкий суретімен танысу» Міндеті: Балаларды Городецкий суретімен таныстыру. Оның жарқын, талғампаз түсін (қызғылт, көк, сирень гүлдері), өрнек композициясын, соққыларды, нүктелерді, сызықтарды – жандандыруды (қара немесе ақ) ажыратуға үйрету. Бұл элементтерді щеткамен бояуды үйреніңіз. Эстетикалық қабылдауды, түс сезімін, сұлулық сезімін дамыту. Әдемі өрнек жасауға деген ұмтылысты ояту. Материал: А4 форматындағы ақ қағаз парақтары, Городецкий бояуы үшін қажетті гуашь, қылқалам, су құйылған банка, майлық (әр балаға). (Сурет салу)	" Городецкий кескіндемесі"суреті Міндеті: Балаларда эстетикалық қабылдауды, түс, ритақ, композиция сезімін дамыту. Городецкий суретімен таныстыруды жалғастыру. Кескіндеме элементтерін салуды үйрену. Түс реңктерін құрастыруда жаттығу жасау (ақ бояуға қажетті реңкті алу үшін қажетті түстің бояуын біртіндеп қосу). Материал: Городецкий шеберлерінің бұйымдары; түрлі түсті, оның ішінде ақ түсті гуашь бояулары; суы бар банка, майлықтар, палитралар, өлшемі 8x8 см жеңіл ағаштың түсін салуға арналған парақтар, № 6, 8 щеткалар (әр балаға) (Сурет салу) " Су асты патшалығы "

		өлшемі А4, көлденеңінен бүктеу сызығы дайын, үстіңгі жағы көк (аспан), төменгі жағы көк (су); акварель, щетка; майлық. (Сурет салу) «Ұшақ» Міндеті: Ұшақты схема бойынша бүктеу, қолдың ұсақ моторикасын дамыту мүмкіндігі. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, қарастыру, көрсету, өлең оқу, әңгімелесу Түрлі түсті тоналды қағаз, киізден жасалған қаламдар, (Жапсыру)	дамыту. Дәлдік пен адалдықты тәрбиелеу. Материал: Жирантың иллюстрациясы, тәрбиешінің үлгісі, қағаз парактары, графит қарындаш, балауыз қарындаштар, гуашь, щетка, төгілмейтін әйнек, жирафтың кезең-кезеңімен сурет салу схемасы. (Сурет салу) «Гүл» Міндеті: "Кітап", "Ұшбұрыш" негізгі пішінін бүктеу тәсілдерін еске түсіру. Оның негізінде қарапайым гүл пішінін жасауға үйрету, фигураға көлем беру үшін тарту әдісін бекіту. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең оқу. Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, қайшы, желім (Жапсыру)	«Ғарыш» Міндеті: Балалардың "Қос Ұшбұрыш" негізгі формасын бүктеу қабілетін бекіту. Оның негізінде "зымыран" фигурасын жасау. Қолөнерді сәндік безендіруде жаттығу. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, жұмбақтар жасау, көрсету, қарау, әңгімелесу, талқылау, еске салу. Материал: Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, желім, қайшы (Жапсыру)	Міндеті: Оригами элементтерімен көлемді аппликация жасау. Көлемді қолдану дағдыларын дамыту. Оригами техникасында фигуралар жасау дағдыларын қалыптастыру. Баланың ұсақ моторикасын дамыту. Аппликация жасау арқылы баланың шығармашылық қабілетін дамыту. 1 және 2 сабақтарда балық дайындау, 3 аппликацияны рәсімдеу. Сабақ барысында әңгіме, су асты патшалығының иллюстрацияларын көрсету, су асты кейіпкерлерінің дайын үлгілері; саусақ гимнастикасы өтеді. А3 форматындағы қағаз, әртүрлі мөлшердегі қайшылар (5x5, 6x6, 8x8), желім, балауыз қарындаштар. (Жапсыру)

Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Балабақша» картотека №7 Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтей білуге баулу.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен. Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Үш табан» Бұл ойынды үш-төрт баладан топтап екі-үш жерде ұйымдастыруға болады. Ойын шарты бойынша әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. (Бұл ойынның жылдам қызықты өтуіне сеп). Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары алаңдарында жеке	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Аударыспақ» Қазақтың кәдімгі ұлттық ойыны. Қарапайым бөренеден «ағаш ат» жасаудың қиындығы жоқ. Екі асық басы берік тұғырға бекітілген биіктігі бір-бір жарым метрдей (балалардың жасына қарай) ұзындығы 70-80 сантиметрдей бірінші алаңдарында жеке	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Теңге ілу» Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әрқайсысы жеке-жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызықсызылады. Одан әрі 20-30 метрдей жерден терендігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға оннан тас салынады. Содан екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарың құйыңғытып, шаба жөнесті. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, тасты іліп алып, әрі қарай	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Қаздар» Мақсаты: Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. Керекті құралдар: Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында

	үйіріседі. Сақасы «ағаштардың» арашауып кете барады, шұңқыр шөп жейді. Барлық алшы түскен балақашықтығы екі жақтан тұсында бөгелуге болмайды. Балаларға сырнай бірінші болып одан созылған қол ерін Ұпай әр сайыскердің іліп үлестіріліп, ішінен ата кейінгілері рет-ретімен жектетіндей болса алған тастарының санына қаз белгіленеді. Балалар (тәйке, бүк, ішік) жеткілікті. Оларға қарай есептеледі. Қай топ көпшалғында жайылып «ұшуға» кіріседі. Ұшумінген «шабандоз» ұпай жинаса, сол топ жеңеді. жүрген қаздарды дегеніміз-көмбеден балалар бір-біріне (Дене тәрбиесі**) бейнелеп, баяу сырнай алшақтау жерге барып қарама қарсы отырып тартады. Тәрбиеші сақа үйіру. Сақасы қол алшы түскен ойыншы ұстасады. Төрешінің бірден көмбедегі тігулі белгісімен бірі-бірін асықты атуға жолдама тартып, не итеріп, алады. Осылай әйтеуір қай айласын, болмаған жағдайда не күшін асырғаны асық ату бәрі ұшып қарсыласын «ағаш болған соң бастапқы аттан» аударып түсуі кезек бойынша шарт. Аяқты жерге жалғасады. Алысқа ағаш атқа тіреуге ұшқан мергендер болмайды, ойын тигізе алмаса, көмбеде шарты бұзылады. қалған ойыншыға Ағашаттын құлағанда кезек тиеді. Көздеген айналасына құм асығына дәл тигізіп немесе ағаш үгінділері және оны көмбеге төселу керек. (дене шынықтыру**) жигін алып өлшегенде үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншыны қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі бәсекелесіне кезек беруіне мәжбүр болады.		

		Ереже бойынша ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық (финал) сайысқа түседі. (Дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут. Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Сіз, бала және табиғат»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 14.07-18.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 14.07.2025	Сейсенбі 15.07.2025	Сәрсенбі 16.07.2025	Бейсенбі 17.07.2025	Жұма 18.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеті: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады.	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Өрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?" Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Орман балабақшасы" Міндеті: Балаларды жобалау үшін кеңістікті ұйымдастыруға үйрету; іс-шараларды жоспарлау, модельдеу; жиһаздың әртүрлі бөліктерін жобалау; ғимараттарды бір сюжетпен біріктіру. (Құрастыру)

	Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып, басты оңға-солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. Арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып, бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып, бүгілген аяқта орында бақаша секіру Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді ұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				

Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Жаз келді Жаз келді, күн жылы, Гүлдер ашты, жайқалды. Құстар ән салып, сайрады, Біз де ойнап, күлдік барлы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Күн мен теңіз Күн шығады көктен, Жарқырайды теңізден. Балмұздақ жейік бірге, Жаздың қызығы көп бізде. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жазғы жаңбыр Жаңбыр жауады, тамшылайды, Жерді суарып, гүлді жаяды. Балалар ойнап, күлкі төгіп, Жазғы жаңбырды жақсы көреді.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Балмұздақ Балмұздақ, тәтті балмұздақ, Жазда жейік, суық балмұздақ. Қолда ұстап, жүгіргенде, Күлкі мен қуаныш төгілер.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жазғы демалыс Жазда демалып, саяхатқа, Өзенге барып, жүземіз бірге. Күннің астында ойнаймыз, Жазды жақсы көреміз біз!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-	Дидактикалық ойын: «Бұл қашан болады?» Міндеті:	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка Тақырыбы: «Қауіпсіздік ережелері» Ән тыңдау: «Светофор – бағдаршам»	Дидактикалық ойын: "Біл, ата" Міндеті: балаларды жануарлардың аттарына үйрету, тапсырмаға

ған іс-әрекет	балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. Есте сақтау қабілетін дамыту, білімді суреттегі кескінмен байланыстыру. Ойлауды дамыту. Ойын әрекеті: тәрбиешінің сұрағын тыңдап, оған жауап беріңіз. Ойын ережесі: бір-біріне кедергі жасамау, тыңдау және жауап беру. Ойын барысы: Тәрбиеші жыл мезгілін бейнелейтін суретті көрсетеді. Балалар "жылдың қай мезгілі бейнеленген? Сіз мұны қандай белгілерден білдіңіз? Жұмбақ ойла". Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишка алады.(Қоршаған ортамен таныстыру)	Дидактикалық ойын «Бұрын не, кейін не?» Міндеті: жеке өсімдіктердің даму ретін, сондай-ақ жыл мезгілдерінің ретін нақтылау және түсіну. Логикалық ойлауды, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережелерін сақтай білуге тәрбиелеу. Сөздік: дән, пияз, күдіретті, мұртты, ащы, ақжелкен, алтын. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: карталарды ашу. Ойын барысы: тәрбиеші карточкаларды үстелге қояды, балаларды оларды көруге шақырады. Белгі бойынша карталар белгілі бір ретпен орналастырылады. Неліктен оны жыл мезгілімен байланыстыра отырып, дәл осылай қойылғанын түсіндіру. Ойынның қорытындысы: тапсырманы бірінші	Дидактикалық ойын: "Барлығы үйде" Міндеті: оның бір бөлігін табу. Зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережесі: сигналдан кейін әрекет ету. Ойын әрекеті: белгілі бір белгі бойынша "өз" үйінді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтары бейнеленген карталарды таратады. Ол былай дейді: "Біз кемпингке бардық деп елестетіп көрейік. Әр бөлім шатырды ағаштың астына қойды. Сіздің қолыңызда шатырыңыз орналасқан ағаштың жапырақтары бар. Біз серуендейміз, бірақ кенеттен жаңбыр жауды. Барлығы үйде! Балалар сигнал бойынша үйіне қарай жүгіреді. Олар жапырағы бар ағаштың жанында болады.	(ө.ж: С. Қалиев; муз. жазған: Ғ. Тамендаров) Ән айту: «Бағдаршам» (С. Қалиев) Музыкалық – ырғақты қимыл: «Бағдаршам» би қимылдары. Дидактикалық ойын "Жәндіктерді ата" Міндеті: балалардың бөлме өсімдіктерінің (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл) құрылымдық ерекшеліктері туралы білімдерін нақтылау. Бөлшектерді дұрыс атауға, сөйлемдер құруға үйрету. Тақырыпты бөліктерден құрастыруда жаттығу. Көрнекі қабылдауды, логикалық ойлауды дамыту. Балаларда өсімдіктерге ұқыпты қарауға, оларға қызығушылық танытуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: таңдауда қателеспеу. Ойын әрекеті: бөлшектерді іздеу және бүкіл суретті бүктеу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға бүкіл суреттің бөліктерін қарастыруды ұсынады. Балалар бүктелетін гүлді таңдайды. Олар оның атын айтады. Содан кейін гүлдер суреттер жиынтығынан бүктеледі. Ойын барысында тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:	сәйкес суретті тез табу. Сыртқы түрі, не жейтіні, қайда тұратыны туралы айту. Есте сақтау, сөйлеу, визуалды қабылдауды дамыту. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балалар тобына тапсырма береді, үстелде жатқан карточкалардың арасынан белгілі бір жануарды табыңыз. Сұрақтарға жауап беру: "бұл кім? Ол қайда тұрады? Ол не жейді?" Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишкалар алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кесе мен шәйнек» Міндеті: балаларды дөңгелек заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	Пластилино-графия "Клумбадағы гүлдер" Міндеті: Түстердің ұқсастығын жеткізу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	орындаған адам жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Құстар қоректендіргіште» Міндеті: Ермексаздан мүсіндеуді қабылдауды, құстардың әртүрлі қасиеттерін ажырата білуді дамыту; құстарды салыстыру. Денесі мен бастың мөлшерін бере отырып, құстарды бөліктерге бөліп мүсіндеуге үйрету. (Мүсіндеу)	Ойынның нәтижесі: кім жапырақты ағашты тезірек тапса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Рельефті сәндік мүсін «Күн, көрін!» Міндеті: Жер бедерін игеруді жалғастыру. Садақшылардың сурет нұсқаларын көрсету. Солярлық бейнелерді жасауға үйрету. (Мүсіндеу)	- Зауытты дұрыс орналастыру. - Неліктен өсімдік бөліктерін басқаша емес, дәл осылай орналастыру керек? (Қоршаған ортамен таныстыру) «Керемет раковиналар» Міндеті: бастапқы формасын жетілдіріп, оны өзгертіп, мүсіндеуді толықтыру; жабылатын раковинаның қос әдісін көрсету. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Сумен ойнама, батарсың, отпен ойнама, күйерсің».				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен				

жұмыстар.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)					
	Серуен Желді бақылау. Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел қалай соғады? Біз желді көреміз бе? Оны көрмесек қалай сеземіз? Желдің дыбысы қандай? Біз оны естиміз бе? Оң жақ қайда? Сол жақ ше? Ал, енді бізге жел қай жақтан соғып тұр? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жел соғады бетімізге, Шайқалады ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын:	Серуен Құстарды бақылау. Мақсаты: Құстар туралы жалпы мағлұматтар беру. Жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы түсінік беру. Қандай құстарды білесіңдер? Құстар немен қоректенеді? Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? Құстардың жазғы тіршілігі қандай? Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? Құстар қандай дыбыс шығарады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Ұшты - ұшты» Мақсаты: Балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды	Серуен Жазда гүлдерді бақылау. Мақсаты: Балаларға гүл туралы мағлұмат беру. Гүл деген не? Гүл қандай болады? Ол қайда өседі? Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? Гүлдің пайдасы бар ма? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Гүл өсір сен бағыңда, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Тығылмақ» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады.	Серуен Топырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға топырақ, құм туралы мағлұмат беру. Топырақ деген не? Топырақтың түсі қандай? Топырақ қайдан пайда болады? Құм дегеніміз не? Топырақ болмаса жер болушы ма ед? Топырақ не үшін қажет? Топырақ, құмсыз адамзат, табиғат тіршілік ете ала ма? Құм мен топырақтың айырмашылығын түсіндіру. Сонымен қатар барлық тіршілік ететін адамзат, жан - жануарлар, өсімдіктер үшін топырақтың алар орыны өзгеше. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Анау терекке қарашы, Құмға сіңгендей бағасы. Нәр бере алмадың бізге деп, Жапырақтары тастай қашқан-ау шамасы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, икемдікке үйрету. Ойын шарты: Бір топ бала жазық алаңға жиналып, бір -	Серуен Бұлттарды бақылау. Мақсаты: Балаларға бұлт туралы мағлұмат беру. Балалар бұлт дегеніміз не? Бұлт қалай пайда болады? Бұлттың түсі қандай? Бұлттан не пайда болады? Бұлтты күн сендерге ұнай ма? Бұлттардың көшуі дегенді қалай түсінесіңдер? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бұлттар - бұлттар аусаңшы, Қалаға, далаға. Бұлттар - бұлттар жаусаңшы Селдетіп, көлдетіп. Нөсер - нөсер төк - төк, Болсын егін көп - көп. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып тұрады.

«Аралар» Мақсаты: Сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Ойдан сөз, сөйлем құрастыруға дағдыландыру. Ойын шарты: Бір топ бала қол ұстасып, шеңбер жасап тұрады да үш - төрт бала ортаға шығады. Олар аралар: Баудағы кім? Ара болсаң, ызыңда, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3..... Жұмыс істе тығылма. Аралар бір - бірімен сөйлесе бастайды. Қандай жұмыс түрін көрсететіндері туралы кеңеседі. «Жұмыс істе, тығылма»- деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп, аралардың	ажырата білуге үйрету. Ойын шарты:	Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүл егу Мақсаты: Гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. Керекті құралдар: Гүл тұқымы, күрек, шелек, су.	бірінен қашықтығы 50 - 60 метрдей жерде екі қоршау жасайды. Қоршауды «Орда» деп те атайды. Содан кейін бастаушы балаларды сапқа тұрғызып, есептей бастайды. Ол есептегенде кәдімгі санмен есептемей, мүлде басқаша тәртіппен, мысалы: «алдар, солдат, балдат, капитан, сен қаласың, ал мына сен топтан шығасың», - деп есептейді. Содан кейін ол балаларды қайта санайды. Осылай санап келгенде - ең соңғы ойыншы «тазы» болады. Есептеп болғаннан кейін «қояндардың» бәрі баяғы екі қоршауда тұрады, «тазы» олардан 3 - 4 метрдей жерде орналасады. «Қояндар» бірінші қоршаудан екінші қоршауға қашады, ал «тазы» оларды қуып жүріп ұстайды. «Тазы» кімді ұстаса, сол «тазы» болады да, «қояндарды» ұстауға көмектеседі. Бірақ «тазылар» «қояндарды» қоршауда тұрған жерінде, не қоршауды бойлап жүріп бара жатқанда ұстауға тиіс емес. Оларды қоршау мен қоршаудың арасында ұстауға тиіс. Ойын осылай созыла береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңды сыпырып тазалау. Мақсаты: Балаларды	Араларынан екі бала таңдалып алынады. екі баланың бірі - мысық, бірі - тышқан болып сайланады. Тышқан: Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық - шиық, шиық - шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк - түк, түк - түк, Қане, ортаға шық - шық. Мысық: Мияу2,

	қимылын қайталайды. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Айналаны сыпыру. Мақсаты: Тазалыққа бейімдеу, жұмыстарды бірге істеуге баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, шелек.	Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.		еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, тартпа.	Кім, әй, мынау? «Шиық - шиық»- демей, «Шық - шық» дейді. Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Тышқан мысықты қуа жөнеледі. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы жинау. Мақсаты: Тазалық сұлулықтың белгісі ұранымен баулу. Керекті құралдар: Күрек, шелек.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге

	қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Бірлік берсін басыңа, Береке берсін асыңа. Әуемін(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	"Көңілді Сайқымазақ" Міндеті: Қарапайым қозғалыстардың берілуіне байланысты сыртқы түрінің (пішіні мен	"Түс спектрі" Міндеті: Қызғылт сары, жасыл, күлгін және қоңыр түстерді қалай алуға болатындығы туралы түсінік қалыптастыру. Негізгі бояуларды араластыруды және	"Дымков ауылы" суреті (ұжымдық композиция) Міндеті: Эстетикалық қабылдауды, бейнелі көріністерді, түс пен композиция сезімін дамыту. Балалардың Дымково	«Дымково қуыршағына арналған алжапқыш» Міндеті: Таныс элементтерден жаңа пішіндегі өнімде үлгіні өз бетінше құрастыруды, оны алжапқыштың пішініне сәйкес – дөңгелек немесе түзу етіп орналастыруды,	"Балалар жаздабалабақша ауласында серуендейді" Міндеті: Балаларды суретте қарапайым сюжетті жеткізуге үйрету. Адамның фигурасын салу, пішінін, бөліктерінің пропорциясы мен

пропорцияларының өзгеруін көрсеті отырып, қозғалыста адамның фигурасын салуға үйрету. Кескінді мәнерлі, бейнелі ететін қол жетімді графикалық құралдармен сипаттамалық бөлшектерді іздеуге және беруге қызығушылық тудыру. Кескіннің мазмұны мен сипатына сәйкес қарама-қарсы түс комбинациясын таңдау. Материалдар: Гуашь, 2-3 өлшемді щеткалар, АҚ және тоналды қағаз парақтары (әр түрлі мөлшерде), су құйылған банкалар, бояғыштар. (Сурет салу) "Көңілді құрт" Міндеті: балаларға бір-біріне жабыстырылған	жаңа түстерді алуды үйреніңіз. Сөздерді белсенді қолдану: суретші, пейзаж, палитра. Бояулармен жұмыс істеуге қызығушылықты дамыту. Суретші сияқты киінген қуыршақ, қарапайым қарындашпен салынған пейзаждың эскизі. Үлестіріме материал: палитралар-тығыз картоннан жасалған сопақшалар, оларға контуры салынған балалар саны бойынша (Сурет салу) «Жазғы кілем» ұжымдық жұмыс Міндеті: эмоционалды шығармашылық ортаны құру. Балаларды кішкентай және үлкен бұрыштарды бүгуге үйрету, шөптердің, гүлдердің бейнесін жасау, параққа әдемі орналастыру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	ойыншықтары, Дымково кескіндемесі туралы білімдерін бекіту. Халықтық сәндік өнерге эмоционалды жағымды қатынасты нығайту. Сұлулық сезімін дамыту. Ұжымдық жұмыс дағдыларын дамытуды жалғастыру. Материал: Ақ қағаздан, гуашь бояуынан, щеткадан, су құтысынан, майлықтан кесілген Дымково ойыншықтарының силуэттері (әр балаға). Үлкен қағаз парағы ресімдеу. (Сурет салу) «Камзол» Міндеті: Қазақстанның қолданбалы өнеріне деген қызығушылықты арттыру. балаларды қазақтың ұлттық киімдерімен және ою-өрнектерімен таныстыруды жалғастыру. Камзол сұлбасында қазақ ою-өрнегі элементтерінен	әртүрлі мөлшердегі және пішіндегі 3-4 элементтің үлгісін ауыстыруды, үлгіні белгілі бір ретпен орындауды үйрену-алдымен үлкен элементтерді, содан кейін кішкентайларды салу. Материал: Тәрбиешінің экран кітабы, ақ қағаздан кесілген 2 алжапқышы бар: дөңгелектелген және түзу, ашық түстермен боялған руфльдер; Дымково қуыршағының сұлбасы. Балаларда алжапқыштар бар, олар экран кітабында көрсетілген қуыршақтарға сәйкес келеді; гуашь, жұмсақ щеткалар. (Сурет салу) "Қазақстан Гүлдері" Міндеті: Балалардың Қазақстан табиғаты туралы білімдерін кеңейту; Отанға, туған өлкеге деген сүйіспеншілігін тәрбиелеу; әртүрлі тәсілдермен кесу қабілетін бекіту; эстетикалық сезімдерді қалыптастыру. Табандылықты, шыдамдылықты тәрбиелеу. Материал. Түсті қағаз, қайшы, желім. (Жапсыру)	орналасуын, қолдар мен аяқтардың қарапайым қимылдарын беру қабілетін бекіту. Материал: Қарындаштармен (түрлі-түсті қарындаштармен) сурет салу және бояу жаттығулары. Пейзаж парақтары, түрлі-түсті қарындаштар (түрлі-түсті балауыз қарындаштар) (әр балаға). (Сурет салу) "Ауыл" (ұжымдық жұмыс) Міндеті: Балаларда ұжымдық жұмыс дағдыларын одан әрі қалыптастыру, олардың туған жері туралы білімдері мен идеяларын қолдануда көрініс табу; балаларды шаблондармен жұмыс істеуге, оларды қарындашпен сызып, контур бойымен кесуге үйрету. Материал. Ауыл бейнеленген иллюстрациялар; үлкен қағаз немесе картон парағы, қарапайым қарындаштар, қайшы, желім, түрлі-түсті қағаз.

	бес шаршыдан құрт жасауды, бұрыштарды ортасына қарай бүгуді үйрету. Зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, желіммен ұқыпты жұмыс істеу қабілетін дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: сары шеңберлер мен жолақ сәулелерінің үлгілері әр балаға. (Жапсыру)	Ұжымшылдық сезімін тәрбиелеу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: шабдалы контурының графикалық кескінімен жасыл, қызыл, сары түсті орналастыру. (Жапсыру)	("сүйек", "қошқар мүйізі") өрнек жасауға үйрету. (Жапсыру)		(Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Азық - түлік дүкені» картотека №8 Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті атрибуттар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, папье-машеден жасалынған тағам түрлері, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен)</i>	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау

	объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Допты домалат» Балаларға әртүрлі түсті доптар немесе онша үлкен емес шағын ғана (диаметрі 6-8 см) шарлар беріледі де, оларды балалардан онша қашық емес жерге орналастырған жалаушаларға дейін домалатып жеткізген балаларды атап өтеді, тапсырманы дұрыс орындағаны үшін алғыс айтады, допты тағы да домалатуға мүмкіндік береді. Балалар допты бірнеше рет домалатқаннан кейін тәрбиеші оларды кәрзеңкеге жинауды ұсынады.	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Құрсауды дөңгелет» Үш төрт бала тәрбиешіге қарама-қарсы 1,5-2м жерде тұрады. Тәрбиеші құрсауды кезекпен әр балаға қарай дөңгелетеді, ол ұстайды да керісінше тәрбиешіге қарай дөңгелетеді. Балалар құрсауды дөңгелетуді және ұстауды жақсы үйренген кезде бір-бірімен өздері ойнай алады. (дене тәрбиесі**)	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Өзеннен секір» Шарты: Алаңға екі сызық сызылады. Арақашықтығы 1,5-2 метр. Бұл өзен. Алты, сегіз бала сызылған өзеннің бойында тұрады. Олар өзеннен өту үшін сызылған дөңгелек үстінен аттап өтуі керек. Дөңгелектердің арасы балалардың жеңіл секіруіне ыңғайлы орналастыру қажет, 25-30см. Бір уақытта дөңгелек үстінен бір неше бала өтуге болады. Дөңгелектен түсіп кеткен балалар, аяқтарын кептіруге отырады. Ойын қайта жалғасқанда, ойынға қайта қатысады. (дене тәрбиесі**)	<i>таныстыру)</i> Қимылды ойын:«Құстар мен мысық» Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала болып тұрады. Қалған балалардың бәрі шеңберді айнала тұрады, бұлар құстар. Құстар шеңберді айнала жүріп дөңгелектерді шоқиды. Мысық оянып кетіп, құстарды көреді де, оларды ұстай бастайды. Құстар шеңберден ұшып кетуге асығады. Мысық шеңбердегі қай құсқа тиіп кетсе, ол ұстаған болып есептеледі де ортаға келеді. Мысық 2-3 құсты ұстаған кезде тәрбиеші жаңа мысықты таңдап алады. Ұстап алған құстар барлық ойыншыларға келіп қосылады. Ойын 2-3 рет қайталанады. (дене тәрбиесі**)	<i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Аю қонаққа келеді» Балалар дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші ойыншық аюды көрсетеді. «Аю сендерге қонаққа келді» - дейді. Музыка ойналғанда, тәрбиеші «аюды» жетелеп шеңбер ішін айнала жүреді. Музыка аяқталғанда «аю» Бір баланың алдына барып тоқтайды да, дыбыстайды (амандасу белгісін береді). Бала (сәлеметсізбе аю?) жауап қайтарады. Аюды екі қолымен ұстап ортаға шығып билейді. Музыка аяқталғанда «аюды» тәрбиешіге береді. Осылайша ойын жалғасады. Ойын соңында аюды ортаға қойып, барлық бала айнала жүріп билейді.(дене тәрбиесі**)

	(дене тәрбиесі**)				
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Балаларды мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруға тәрбиелеу»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 21.07-25.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 21.07.2025	Сейсенбі 22.07.2025	Сәрсенбі 23.07.2025	Бейсенбі 24.07.2025	Жұма 25.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Егер сау болғың келсе, шынық" Мақсаты: балаларды шынығудың қарапайым әдістерімен таныстыру. Балалардың салауатты өмір салты туралы түсініктерін кеңейту. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: «Қуыршақтарға арналған төбешік» (құрылыс материалынан) Міндеті: бөлшектерді (текшелер, призма, кірпіш) бір-біріне бекітіп, құрылысты тұрақты етуге үйрету. Төрт негізгі түсті ажыратуға және атауға үйрету. Ойын қарым-қатынасына, сөйлеу белсенділігіне, ересектермен және құрдастарымен байланысу	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - Қарандаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр.	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - Қарандаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр.	Құрылыс ойыны: "Автокөлік гараждары". Міндеті: құрылыс материалының атаулары туралы білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық". Міндеті: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. (Құрастыру)

	қабілетіне деген ұмтылысты дамыту. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуінде сөздерді белсендіру – кірпіш, текше, призма, гүлдердің атауы. Конструкторға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Қажетті заттар: куыршақ, әр балаға - 3 Кірпіш, 1 призма, 1 текше. (Құрастыру)	отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. (Құрастыру)	Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. (Құрастыру)		
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Гимнастикалық таяқшамен» 1.Таяқшаны алдарында ұстап тік тұру. Оң қолға беруден қолын жазу.б.қ.к кейін келесі жағыменде солай істеу. 2. Кеуде тұсында ұстап, таяқшаны оңға-солға бұрумен денені сол жаққа бұру. 3. Кеуде тұсында ұстап,жоғары көтеруден артқа шалқаю, кейін алға иіліп,тізе бүгіп отырып б.қ.к. 4. Тізе бүкпей бір башпайдан келесі башпайға апарып еңкейіп иілу. 5. Арқаға жатып,қол мен аяқты біркелкі көтеруден таяқшаны башпайға тигізуден,б.қ.к аяқты түсіру. 6. Таяқшаны еденге қойып, таяқшадан оңға солға үстінен секіріп өту қос аяқта кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды.	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың,	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді,	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды.

	Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей,	ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Гүлдер Гүлдер, гүлдер көктесін, Көбелектер көп келсін. Ақ қанатты көбелек Ауламыздан кетпесін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Бәйшешек – Бұлқайшешек? – Гүл – бәйшешек. Қарастындаөседі. Күнді көрген Гүлдің өнген Үсімейді шешегі. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Гүлдер Шалғында құлпырған Гүлдерден аумаймыз Ілгері ұмтылған Осы біз қандаймыз Гүлдерден аумаймыз Асыр сап ойнаймыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Бәйшешек гүл Жайқалып жапырақ, Құлпырып бәйшешек. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Көбелек бір-гүл де бір Қызыл-жасыл күллі өңір Аспан төрі ақша бұлт Бау бақшада барша жұрт. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Қызғалдақ» Қызғалдақ ашылды таңертең, Түстері жарқырап, сәнімен. Қызыл, сары, ақ гүлдері, Көктемнің нышаны, көркі бәрі. Күннің нұрын жақсы көреді, Желмен билеп, тербеледі. Қызғалдақ – біздің досымыз, Бақшада гүлдеп, шаттанамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Не, қайда тұрады?» Міндеті: зат есімнің жалғаулық формасын бекіту. Тақтада жабайы жануарлардың суреттері бар (аю,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын «Кім нені жақсы көреді?» Міндеті: зат есімнің айыптау формасын	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Ненің құйрығы?» Міндеті: жануарлар	Музыка Тақырыбы: «Шынығамыз бірге» Ән тыңдау: «Спорт» А. Қалаубаева. Дауыс жаттығуы: «Баспалдақ» Музыкалық ырғақты қимыл: «Шынығамыз бірге»	Дидактикалық ойын: "Суретті бүкте" Міндеті: балаларды суретті бөліктерден бүктеуге үйрету; тұтас қабылдауды, зейінді, ойлауды дамыту. Балада жабайы жануардың суреті 4

	түлкі, қасқыр, тиін, қоян және т.б.). Тәрбиешінің үстелінде олардың үйлері бар суреттер (шұңқыр, қуыс, бұта). Балалар үйдің суретін тиісті жануармен бірге суреттің астына қояды. Тиін қуыста тұрады. Аю апанда тұрады. Түлкі шұңқырда тұрады. Қасқыр апанда тұрады. Қоян бұтаның астында тұрады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Аспандағы кемпірқосақ» Міндеті: ұзындығы мен қалыңдығы бірдей бірнеше "бөлшектерден" аспан мен кемпірқосақты мүсіндеу (артық бөлігі стекпен кесіледі). Тікелей және дөңгелек әдістерді жетілдіру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер,	бекіту. Тәрбиешінің үстелінде суреттер: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, бал, балық, жаңғақтар, конустар, саңырауқұлақтар, ағаш қабығы, шөп, тауық, қоян, қой және т.б. балалар суреттерді тиісті жануарға қояды. Тиін жаңғақтарды, саңырауқұлақтарды, қарағайларды жақсы көреді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тұзды қамырдан мүсіндеу "Қоңырау" Міндеті: тұзды қамырдан көлемді қуыс қолөнер жасау және дизайн бойынша сәндік безендіру. . Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, тұздықамыр, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	туралы білімді бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Ойын барысы: Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, барлығының құйрықтары шатастырылғанын көреді: қоянның қасқырдың құйрығы, қасқырдың түлкінің құйрығы, түлкінің аюдың құйрығы бар.... Жануарлар ренжіді. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл кімнің құйрығы?" "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын). Бұл кімнің құйрығы? - Қасқыр. Ал бұл кімнің құйрығы кішкентай, пушистый, ақ? - қоян. Енді барлық аңдар құйрықтарын тапты. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Каршоктегі гүл» Міндеті: гүл бөлшектерін мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір	Дидактикалық ойын "Төртінші артық" Мақсаты: балаларды заттарды олардың маңызды белгілерін бөліп көрсетуге және осы негізде қажетті жалпылау жасауға, пәндік сөздікті белсендіруге үйрету. Суретке қарау және өз таңдауынды түсіндіру. Тиін, ит, түлкі, аю (Қоршаған ортамен таныстыру) «Біз шалғынға бардық, біз шалғынды мүсіндедік» Міндеті: сюжеттік ұжымдық мүсіндеу шабындық өсімдіктер мен жәндіктерді таңдауға үйрету, олардың құрылымын бояуға беру; тұрақтылық беру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	бөлікке кесілген. - Сен қандай аңға ие болдың? (Түлкі.) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Киндер сюрприз» Міндеті: Мүсіндеу әдістерін бекіту, ойластырылған жануардың бейнесінің мәнерлілігіне қол жеткізу. Өз жұмысының бейнесін ойластыру қабілетін дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	майлықтар. (Мүсіндеу)		бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Денсаулық – зор байлық».				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Серуен Құрт - құмырсқаларды бақылау. Мақсаты: Құрт - құмырсқалар туралы қысқаша мағлұмат беру. Олардың тіршіліктерін бақылау. Құрт -	Серуен Жапырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға жапырақ туралы мағлұмат беру. Жапырақтың мезгіл ерекшеліктеріне қарай құбылыстарын байқау. Жапырақтарды жинап кептіру. Балалар жапырақ қандай түсті?	Серуен Жапырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға жапырақ туралы мағлұмат беру. Жапырақтың мезгіл ерекшеліктеріне қарай құбылыстарын байқау. Жапырақтарды жинап кептіру. Балалар жапырақ	Серуен Жәндіктерді бақылау. Мақсаты: Балаларға жәндіктер туралы түсінік беру. Жәндіктердің тіршіліктерімен таныстыру. Жәндіктерге еш қиянат жасамауға үйрету.	Серуен Күннің көзін бақылау. Мақсаты: Балаларға күн туралы мағлұмат беру. Білімдерін жетілдіру. Балалар аспанда жарқырап тұрған не? Ол неге ұқсайды? Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба?

құмырсқалар дегеніміз не? Олар немен және қалай қоректенеді? Сендер құрт - құмырсқа көрдіңдер ме? Құрт - құмырсқалар бунақ денелілерге жата ма? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Ұзын мұртты құмырсқа, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Қойды допты жолына Оңға қарады, солға қарады Тауда ешкім қалмады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Көк ту» Мақсаты: Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа	Олар қайда өседі? Жапырақ қай мезгілде түседі және қай кезде өсіп шығады? Балалар жапырақ күзде сарғайып түсіп қалады. Ал, көктемде қайта бұр жарып өседі. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ жасыру: Ағайынды бәрі, Шықса – жасыл, Түссе сары. (Жапырақ) Табиғатсыз адамзаттың тіршілігі жоқ. Табиғаттың әсемдігін, көркемдігін, құдыреттілігін айтып түсіндіру. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Етек-етек» Мақсаты: Топтан қалыспай тез қимылдауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішінен біреуі құс болады. Ал, басқалары бірінің етегінен бірі ұстап, бастапқы баланың артынан жүреді.	қандай түсті? Олар қайда өседі? Жапырақ қай мезгілде түседі және қай кезде өсіп шығады? Балалар жапырақ күзде сарғайып түсіп қалады. Ал, көктемде қайта бұр жарып өседі. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Қыс құнар береді, Көктем дән себеді, Жаз баптап өсірсе, Күз жинап тереді. Табиғатсыз адамзаттың тіршілігі жоқ. Табиғаттың әсемдігін, көркемдігін, құдыреттілігін айтып түсіндіру. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Мәлкі тотай» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Бұл ойын алаңда, клубта ойналады. Ойнаушылар саны жұп, әрі алтыдан кем болмауы керек. Олар өз ішінен екі басшы сайлайды. Ойынға	Жәндіктер дегеніміз не? Олар немен қалай қоректенеді? Сендер жәндіктер туралы не білесіңдер? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Шыбындар Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабалап. - Шыбындар, лас кірсіндер, Мұнда неге жүрсіндер?! Бір қап кір бар аяқта, Қонасындар етке де, Танау менен бетке де, Ызындамай кетіндер, Терезе ашық өтіндер. Кір аяқ, лас шыбындар, Өлмей тұрып шығындар! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ұқыптылыққа, тапқырлыққа үйрету. Тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді. Түстерді әр топқа бөледі: Қызыл, жасыл, сары, көк, қызыл сары, ақ көк, Көгілдір, сұры, күлгін, кара, т. б.... сол сияқты. Ал, бояулар өз түстерін есте сақтау керек. Сатып	Күннің бізге қандай пайдасы бар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Күн - түн» Мақсаты: Ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Ойын шарты: Балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: «Күн»-десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. «Түн»-десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы қоқыстарды жинақтау.

бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір - бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңдағы қоқыстарды жинау. Мақсаты: Балаларды еңбекқорлыққа	Етектен айырылып қалған баланы құс ұстап жеп қояды. Ол бала ойыннан шығарылады. Ал, ұстаңдар етектен, Айырымандар жетектен, Біз шөжелер боламыз, Алдымызда анамыз. Кім айырылса етектен, Шығып қалса жетектен, Соны ұстайды қарақұс, Сол болады құсқа жем, Ұрынады қатерге, Ана сөзін екі еткен. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаш түбін қопсыту. Мақсаты: Жинақылыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, тырнауыш.	қатысушы балаларды санамақ арқылы екіге тең етіп бөледі. Содан кейін әрбір бастаушы өз адамдарымен он метрдей қашық барып, қол ұстасып, қатар түзеп тұрады. Бірінші топтың бастаушысы: «Мәлкі тотай» деп айқайлайды. Екінші топтың бастығы одан: «Саған кім керек?»-деп сұрайды. Сонда ол керек адамның атын атайды. Аты аталған бала шақырған тізбекті (қолдарын жаздырып) кету үшін бар пәрменімен жүгіріп барып, киіп өтеді. Егер тізбекті үзіп кетсе, одан ол өз тобына бір баланы ала келеді, ал егер үзе алмаса, сонда қалып қояды. Содан кейін екінші топтың бастаушысы сөз бастап, ойынды бұрынғышынша қайталайды. Қай топта көп бала жиналса сол топ жеңімпаз болады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаш түбін қопсыту. Мақсаты: Жинақылыққа баулу. Керекті құралдар:	алушы келіп: Тук - тук Сәлеметсіз бе? Сіз бояу сатады деп естідім. Сатушы: Сізге қандай түс керек десе? Саудагер: Маған ақ түс керек - десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал, саудагер қашқан түсті ұстап алса, ол түс саудагерде қалады. Егер, ұстай алмаса, ол түс дүкенге келіп қайта сатылады. Сөйтіп, ойын жалғасын таба береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңдағы шыбықтарды жинау. Мақсаты: Балаларды жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Тырнауыш, қолғап	Мақсаты: Балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, шелек, қалақша.

	тәрбиелеу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш.		Күрек, тырнауыш.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру.				

сауықтыру шаралары	Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды, молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз Демалу жаттығулары Жіпке байланған көбелектерді үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханың тоқ болсын, Уайым-қайғы жоқ болсын! Бақ-дәулет берсін басыңа,

	Ғұмыр берсін жасыңа. Әумин. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Буратино театры» пуантилизм техникасында сурет салу Міндеті: Суретті мақта тампонымен дәйекті түрде толтыруға үйрету; түс арқылы шығарманың кейіпкерлеріне деген өз көзқарасын білдіруге үйрету; спектакльге салынған мағынаны түсіну қабілетін дамыту; ұсақ моториканы дамыту, әңгімелесушіні тыңдау және есту қабілетіне тәрбиелеу. Материал: Мольберт, адам силуэтінің үлгісі – балалар саны бойынша, мақта тампондары-балалар саны бойынша, акварель бояулары,	«Үш аю серуендеуде» Міндеті: Балаларды сангинамен таныстыруды жалғастыру. Қарындашпен сурет салуды үйрену, сызықтарды көлеңкелеу. Артқы аяқтарында тұрған жануарлардың графикалық бейнесінде жаттығуды жалғастыру. Кескінді паракқа енгізу, жануарларды қажетті ретпен орналастыру қабілетін бекіту. Материал: Акварель қағазы, сангин, мақта тампондары (араластыру үшін), майлықтар (оң қолыңның астына қой) (Сурет салу) "Жидектермен безендірілген табақ" (Түсті қағаз. Сәндік аппликация кесілген заттардың силуэттерінен) Міндеті: Шеңберлер	«Менің сүйікті ертегім» дизайнмен сурет салу Міндеті: Балаларды суретте сүйікті ертегінің эпизодтарын жеткізуге үйрету (белгілі бір жағдайда ертегінің бірнеше кейіпкерін салу). Қиялды, шығармашылықты дамыту. Эстетикалық бағалауды қалыптастыру, ертегінің жасалған бейнесіне эстетикалық көзқарас. Материал: Пейзаж парактары, қарапайым графит қарындаш, акварель бояулары, щеткалар, палитра, су құтысы, майлық (әр балаға). (Сурет салу) «Қатты емен» (Түсті қағаз. Заттың кесілген бөліктерінен жасалған Аппликация және фреска) Міндеті: Балаларға симметриялы затты кесуге үйрету	"Түлкі мен Көгершін" сюжетін салу Міндеті: Әдеби шығарманың тақырыбын ашып, кейіпкерлердің мінезі мен көңіл-күйін жеткізе отырып, сурет салуға үйрету. Таныс ертегілерді қол жетімді бейнелеу құралдарымен суреттеуге қызығушылық тудыру. Сюжетті беру әдістерімен таныстыру: алдыңғы қатарда үлкен бейнелеу арқылы басты нәрсені бөліп көрсету, объектілер арасындағы семантикалық және пропорционалды қатынастарды жеткізу. Композициялық дағдыларды дамыту. Материал: А4 парактары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) «Жазғы букет» (Түрлі-түсті қағаз және ағаш бұтақтары. Ұжымдық жұмыс. Икебана) Міндеті: Балаларды	Монотипия техникасында "Біздің жүрегіміздегі мейірімділік" Міндеті: Тәрбиеленушілерді игі істер туралы өз ойларын білдіруге үйрету; "монотипия" сурет салу техникасымен таныстыру; ұжымда жұмыс істеу, өз пікірін білдіру, пайымдау қабілетін қалыптастыру. Материал: Жүрек тәрізді контуры бармольберт; 3 бөлікке кесілген үлкен тығыз жұлдыз, "күлімсіреу", "әрекет", "рахмет", бояулар, щеткалар, су стакандары, жұлдызша тәрізді қағаз; "күлімсіреу", "әрекет", "рахмет", "қамқорлық", "дос", "назар", "Сұлулық" және т. б.. (Сурет салу) «Ұзақ» (Журнал қағазы. Заттың кесілген бөліктерінен

	(Сурет салу) "Пойыз" Міндеті: балаларды пойызды бүктеуге үйрету: төртбұрыштан үшбұрыш бүктеу, ұштары қиылысатындай етіп өткір бұрыштарды бір-біріне қарай бүгу және қарама-қарсы жаққа бүгу. Зейінді, табандылықты дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар. (Жапсыру)	мен сопақшаларды кесу әдістерін бекіту квадраттар мен тіктөртбұрыштар бұрыштарды дөңгелектеу. Шеберлікті бекіту пышақтармен дұрыс жұмыс жасау және желімді мұқият қолдану. (Жапсыру)	екі есе бүктелген қағаздар. Фреска жасау техникасымен таныстыруды жалғастыру (сұйық Желімді берілген бетке біркелкі жағу және түрлі-түсті қарындаштарды жағу). Шығармашылықты, фреска техникасына қызығушылықты дамыту. Өлеңнің мазмұнын түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. Материал: Картон парақтары, қоңыр қағаз тіктөртбұрыштары 10x4 см. түрлі-түсті қарындаштардан жасалған фишкалар, қайшы, PVA желімі: желім щеткалары, шүберектер, майлықтар-төсемдер (Жапсыру)	силуэттің контурын қарапайым етіп сызуға үйрету қарындашпен. Қағаздан бірдей силуэттерді кесудің жаңа әдісімен таныстыру, бүктелген аккордеон, пішіннің тегіс қисықтарын берді. Тақырыпты толықтыруға үйрету графикалық кескінмен (қарапайым қарындашпен жапырақтардағы тамырларды салыңыз). Икебана өнерінің мүмкіндіктерімен таныстыру. Әдемі орналастыру қабілетін дамыту ағаш бұтағындағы кесілген силуэттер. Материал: Өр түрлі ағаштардың кішкентай кептірілген жапырақтары; бірнеше ағаш бұтақтары (Жапсыру)	аппликация) Міндеті: Балаларды әртүрлі пішіндегі бланкілерден кесуге үйрету. Жеке бөлшектер және олардан құстың бейнесін жасау. Шеберлікті дамытуды жалғастыру бөлшектерді қағаз парағына мұқият жабыстыру; ұсақ бөлшектерді қолдану қолөнерді өзі жасау (ағаш бұтағы, қарғаның тұмсығы және т.б.). Өлеңнің мазмұнын түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. Үлестіріме материал. Журнал қағазынан кесілген бланкілер: шаршы 4x4 см (бас), тіктөртбұрыш 7x4 см (дене), екі сопақ 2x3; 5 см (табан және Қанат): Пейзаж парақтарының жартысы, қайшы, PVA желімі; желім щеткалары, шүберектер, майлықтар-төсемдер. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру.				

	«Автобус жүргізушісі» картотека №9 Ойын мақсаты: Балаларды жүргізуші мамандығымен таныстырып, оның пайдасы мен қажеттілігін айқындау, еңбекті сүйеге баулу, қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Қажетті атрибуттар: руль, абонементтер, орындықтар, микрофон.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Қара құлақ» Ойынға 5-10 бала қатысады. Оңаша жерге топтасады. Өз араларынан бір баланы қазық етіп арнайы белгілейді. Қазық тұрған жерінен қозғалмай қала береді. Басқалары әрі таман кетіп қалады. Содан кейін ойынға қатынасушылар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Зат қоятын бөлмедегі тышқандар» Балалар - тышқандар індерінде бөлменің ұзын бойына немесе алаңның бір жағына қойылған орындықтарда отырады. Алаңның қарама-қарсы жағында 40-50 см биіктікте жіп тартылған. Бұл зат-қоятын бөлме ойнаушылардан шеттеу, бір бүйірде мысық отырады. Ол	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Ат жарыс» Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, ат үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз болады. Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып жету. Керекті құралдар: Екі командаға аттың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Үй артында қол ағаш» Ойынды топ бала болып ойнайды. Ойын тәртібі: қатысушылар бірінің қолынан бірі ұстап, дөңгелене тұрады. ойын-бастаушы не белбеу, не тапшы,-дейді. Екінші орамал алады да, дөңгеленіп тұрған топтың сыртын айнала жүгіріп былай дейді. Үй артында қол ағаш Желбау тартам, есік аш, деп қайталанады. Дөңгеле тұрған балалар: Үй артында қол ағаш,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Қуыр-қуыр қуырмаш» Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды. Содан соң екінші балаға: ортанғы саусағымды тапшы,-дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады. Ұтқан бала ұпай алу үшін мына

	қазық ойыншыны қоршап, бірте-бірте жақындай түседі. Таяп кеп: Мына жатқан кім? - деп шошынғандай бірінен-бірі сұрасады. Біреуі: Ойбау-ау, бұл қара құлақ қой? - деп тұра қашады. Басқа ойыншыларда «Қара құлақ! Қара құлақ!» -деп, жан-жаққа қаша жөнеледі. Қара құлақ біреуін ұстап қалуы үшін тұра қуады. Қолға түскен бала «Қара құлақ» болады. Ойын қайта басталады да, сол ретпен жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)	рөльді алғашқыда тәрбиеші, ал одан кейін-балалар орындайды. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар зат қоятын бөлмеге қарай жүгіреді. Зат қоятын бөлмеге кіріп бара жатып, жіпке тиіп кетпес үшін, ол еңкейеді. Одан кейін сол жерде кертірген нан немесе басқада тағамдар жеп отырған сияктанып бүгіп отырады. Кенеттен мысық оянып кетеді, мияулайды да тышқандарды қуа жөнеледі. Тышқандар індеріне қашып кетеді мысық тышқандарды ұстамайды, тек ұстағысы келгендей сыңай білдіреді). Мысық орнына келіп ұйықтайды, ойын қайтадан басталады. (дене тәрбиесі**)	кескін бетпердесі. (дене тәрбиесі**)	Жел кірмесін, ескі аш-ережелермен сөздерді деп бірігіп жауап жаксы білуі керек. қайтады. Тұрған 1. Бас бармақтан бастап балаларға ұстасқан шынашаққа дейін қолдарын ажыратпайды. саусақтардың атын бір Ол-есік ашпағанның түгел атап береді: белгісі. басбармақ, балан үйрек, Енді: Үй артында қолортан терек, шылдыр ағаш, шүмек, кішкентай Жел бау тартам есік аш -бөбек. Бес саусағын деп жүгіріп жүрген бала түгел жұмады. Тағы да өзі артындағы баланы бас бармағынан бастап, артына ормалмен бірбылай деп 5 саусақты соғып қалады да, түгел жазады. орамалды сол балаға Сен тұр қойыңа бар, тастай сала: Сен тұр түйеңе бар. Үй артында қол ағаш, Сен тұр жылқыңа бар, Озам десең ала қаш-деп Сен тұр сиырыңа бар. өзі сол бетімен жүгіре Сен кішкентай әлі жас береді. Осының боларын екенсің, біліп, әзір тұрған бала да Қазанның қаспағын қол ағашты ала сала, қырып же де, жыламай әлгі балаға қарама- отыра тұр. қарсы жүгіреді. Бұл Енді осы шынашақтың кезде дөңгелене тұрған өзін алақан шұңқырына балалар бүгіп тұқырта ұстайды Үй артында қол ағаш, да: Қол ағашты ала қаш. Қуыр-қуыр, қуырмаш, Бұрын келген балаға, Балапанға бидай шаш. Тездеп барда есік аш, -Әжең келсе есік аш, деп барлық бала хормен Қасқыр келсе мықтап айтады. бас. (дене тәрбиесі**) Шынашақты шыр айналдырып, баланың алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола беріп: Мына жерде қой бар, Мына жерде жылқы

					бар. Мына жерде жылқы бар, Мына жерде түлкі бар - деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды. (дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 28.07-01.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 28.07.2025	Сейсенбі 29.07.2025	Сәрсенбі 30.07.2025	Бейсенбі 31.07.2025	Жұма 01.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Адам өміріндегі микробтар» Мақсаты: балаларда микроорганизмдердің адам денсаулығына зияны мен пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Салауатты өмір салтының негіздерін тәрбиелеу.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Екі қабатты үй" Міндеті: Балаларды текшелерден екі қабатты үй салуға, алған дағдылары мен іскерліктерін бекітуге, үйлер туралы жалпыланған идеяларды қалыптастыруға үйрету. Материал: заттардың контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар. Ойынның мақсаты. Балаларға әр түрлі	Құрылыс ойыны: «Құм ғимараттары» Міндеті: балаларды схемаларға назар аударып, қарапайым ғимараттарды орындауға үйрету.Балаларды құмнан ғимараттар салуға, ортақ сюжетті біріктіруге, түпкі мақсатқа жетуге, қолда бар тәжірибе негізінде сындарлы шешім табуға үйрету. Материал: Құрылыс схемалары, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. Балалармен бірге	Құрылыс ойыны: «Көпір» Міндеті: Көпір құрылысында жаттығу; ғимараттардың үлгілерін, иллюстрацияларды талдау қабілетін бекіту; қажетті бөлшектерді мөлшері, пішіні, түсі бойынша өз бетінше таңдай білу, оларды біріктіру. Материал: контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балалар мөлшері, пішіні, түсі бойынша заттарды құрастыру арқылы көпір	Құрылыс ойыны: «Қоршау» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Барысы: құрылыс материалымен ойнайтын балаларға: "Сендерде құрылыс бар ма? Сен не салып жатырсың? Саша, сенде не бар? Үй. Ал сендеше? Сондай-ақ үй? Мен көріп тұрмын. Құрылыста жақсы құрылыс материалы бар. Сендердің үйлерің үшін жақсы қоршау салуға болады. Біз жаңа құрылысты бастаймыз. Қоршаулар қандай	Құрылыс ойыны: «Жүк көлігі» Міндеті: Жүк көлігін жобалауда, үлгілерді талдауда, берілген шарттар бойынша конструкцияларды түрлендіруде жаттығу; құрылыс бөлшегі – цилиндр және оның қасиеттері туралы түсінік беру.Материал: карталар-кескін диаграммалары, құрылыс жинағы. Ойын барысы. Балаларға кескіндерді орналастыру үшін схемалар мен геометриялық фигуралар ұсынылады. Тапсырманы орындағаннан кейін олар: "Сен бұл машинаны

	ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды таңдауды сұрау. Баланың ұсынысы бойынша таяқшалардан фигураны салу. Содан кейін балаңызға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық фигуралардың аттарын бекіту. Фигураларды өз дизайнға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау. (Құрастыру)	олар білетін құрылыс бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсету. Картаны көрсету, онда не бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды. (Құрастыру)	салады. .(Құрастыру)	болатынын көрейік. Біз үй салуды шештік Олардың жануарлары үшін. Үй салынды, енді Бізге қоршау керек. Тақталар кесілді, Қатты шегеленген. Тук-тук, перестук, Тақталар кесілді, Тук-тук, перестук Қатты шегеленген. (Құрастыру)	қандай фигуралардан жасадың? Бұл зымыран үшін саған қанша фигура қажет болды? Мұнда қанша бірдей фигуралар бар?" (Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Затсыз» 1. Қолды белге қойып, басты оңға - солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары. кейін артқа.				

	3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып, бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып, бүгілген аяқта орында бақаша секіру. Кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

	тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқакты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Санамақ Суретші боламын Сурет салсам гүл салам, Гүлге толып тұрса алаңын. Сурет салсам гүл саламын, Күндей күліп тұрса маңым.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүлдер Гүлдер гүлдер көп гүлдер, Қызыл гүлдер ккк гүлдер, Жайнар кезім келді деп. Қаңатарын желбіреп Таң мен бірге оянып Күн нұрына боянып Көрік берді далама.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүл-еңбек Гүл өсірсең-терлеп Мұның аты еңбек. Кесте тіксең зерлеп, Мұның аты еңбек.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүлдер Гүлдер гүлдер көп гүлдер Қызыл гүлдер көк гүлдер Өсе берші нұрланып Өсе берші ырғалып Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Гүлдер» саусақ жаттығуы Бірі - түймедақ, екеуі - қызғалдақ, Үш - ыстық елдерден келген пион (әр атқа саусақтарды бүгу). Үлкен шоқты құрастырайық Және оны шкафқа қою (біз жұдырықшамен жұмыс жасаймыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жәндіктер» Міндеті: жәндіктерді жіктеу және атау қабілетін бекіту. Ойын барысы. Балалар шеңберге айналады, жүргізуші жәндікті атайды (шыбын, және допты көршісіне береді, ол басқа жәндікті атайды (маса, т.б. кім жауап бере алмаса, шеңберден шығады. Жүргізуші: "ұшатын жәндіктер көбелек" дейді-және кішкентай допты көршісіне береді, ол: "маса" деп жауап береді және т.б. шеңбер аяқталғаннан кейін жүргізуші: "секіретін жәндік" деп атайды - және ойын жалғасуда.(Қоршаған ортамен таныстыру)	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын «Не қалай қозғалады?» Міндеті: жәндіктердің қозғалу жолдары туралы білімді бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші шеңберде, қолында доп бар. Ол жәндіктердің қозғалу жолын атайды және допты балалардың біріне лақтырады. Ұстаушы осы жолмен қозғалатын жәндікті атауы керек. Мысалы: секіру-шегіртке; ұшу-көбелек; жорғалау-құрт; жүгіру-құмырсқа және т. б. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шалғындағы жәндіктер» Міндеті: жеке бөлшектерден жәндіктердің бейнесін жасауға үйрету-кішкене бөліктерді	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Кім не жейді?» Міндеті: балалардың жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші жәндіктерді атайды, ал балалар бұл жәндіктің немен қоректенетінін айтады. Шегіртке-шөп, көбелек-нектармен, Инелік-басқа жәндіктер, Бүрге-қан, Масалар-қан мен шөп. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Инелік» Мақсаты: модельдеу арқылы инелік бейнесін жасаңыз. - балалардың жабайы табиғаттағы көктем белгілері туралы түсініктерін нақтылау;	Музыка Тақырыбы: «Домбырасыз сән қайда?» И.Нүсіпбаев Ән жаттау: «Домбырасыз сән қайда?» И.Нүсіпбаев. Дауыс жаттығуы: «Нотадыбыстары» Музыкалық ырғақты – қимыл: «Шөжелерім» биі Дидактикалық ойын «Не ұшады?» Міндеті: жәндіктер туралы білімді бекіту. Ойын барысы: Балалар шеңберде тұрады. Тандалған бала кез-келген жәндікті немесе суретті атайды, екі қолын жоғары көтеріп: "ұшады" дейді. Ұшатын жәндік деп аталғанда, барлық балалар екі қолын жоғары көтеріп, "ұшады" дейді, егер жоқ болса, қолдарын көтермейді. Егер балалардың біреуі қателессе, ол ойыннан шығады.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Шопан атаға арналған жылқы» Міндеті: Балаларды жылқыны бейнелеуге үйрету. Жануар бөліктерінің тән формасын беру. Мүсінделген бөліктерді бір бөлікке	Дидактикалық ойын «Бұл қандай жәндік?» Міндеті: жәндіктердің өмірі туралы түсініктерді нақтылау және кеңейту; жәндіктерді тән белгілері бойынша сипаттау; барлық тіршілік иелеріне қамқор болуға тәрбиелеу. Ойын барысы: Балалар 2 кіші топқа бөлінеді. Бір кіші топ жәндіктерді сипаттайды, ал екіншісі оның кім екенін болжауы керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Содан кейін басқа кіші топ өз сұрақтарын қояды.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Құмырсқа» Міндеті: Дөңгелек және сопақ пішінді фигураларды мүсіндеу, пропорцияларды сақтау, бір-бірімен байланысқан кезде бөлшектерді тегістеу, балалардың шығармашылық қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту дағдыларын бекіту. Материал: клеенкалар,

	аған ортамен таныстыру) «Қоңыздар» Міндеті: ұсынысқа сәйкес жәндіктерді (қоңызды) мүсіндеу қабілетін дамыту. Қоңыздар (тән белгілер), жәндіктер туралы қолда бар білімді жалпылау, ормандағы мінез-құлық ережелерін бекіту Ермексازдан жәндіктерді (қоңызды) бейнелеу қабілетін дамыту. Ұсақ моториканы, зейінді, бейнелі және логикалық ойлауды, байқағыштықты, шығармашылықты дамыту. Қолөнерді табиғи материалмен безендіру қабілетін қалыптастыру. Табиғатқа деген қызығушылық пен ұқыптылықты, өз жұмысында көргендерін жеткізуге деген	бөліп алу, домалату, тегістеу, қолөнерде заттың құрылымын беру. Балаларда тактильді сезімталдықты, белгілі бір бейнеге ену қабілетін дамыту. Сөздікті, қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қол қимылдарын үйлестіру, шығармашылық қиялды дамыту.(Мүсіндеу)	балаларды инеліктерді бірнеше бөліктен мүсіндеуге үйрету, кейбір сипаттамаларды беру - мүсіндеу әдістерін бекіту: айналмалы қозғалыстармен домалату, кері қозғалыспен домалату, басу арқылы тегістеу; бөлшектерді жабысу арқылы біріктіру; - балаларды ойын сипатындағы дидактикалық мәселелерді шешуге үйретуді жалғастыру;. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	біріктіруді, оларды бір бөлікті екінші бөлікке жағу арқылы тығыз байланыстыруды үйрену. Ермексازдан мүсіндеуге деген қызығушылықты дамыту, жануарларға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті ояту (дәлірек айтқанда, жылқы). Баланың эстетикалық талғамын, еңбекқорлығын, дәлдігін, басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысын тәрбиелеу. Материалдар: ермексаз клеенка, стек. Жұмыс кезеңдерін бейнелейтін Схема. Жылқының суреті (әңгімелесу үшін). (Мүсіндеу)	ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: "жәндіктердің дыбыстары", ойыншықтар-жәндіктер (қоңыздар) пластилин, стектер, тақталар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i> , серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i> , көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Кітап-білім бұлағы»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Айналадағы қоршаған ортаны бақылау. Мақсаты: Айналадағы қоршаған ортамен таныстыру. Бақылай білуге баулу. Айналадағы	Ауа - райын бақылау. Мақсаты: Балаларға ауа - райы туралы мағлұмат беру. Балалар ауа - райы дегеніміз не? Ауа - райы жазда қандай болады? Балалар бүгін ауа - райы қандай	Көбелекті бақылау. Мақсаты: Балаларға көбелек туралы мағлұмат беру. Балалар көбелекті көргендерің бар ма? Көбелек қайда мекендейді? Көбелек немен қоректенеді?	Жаңбырдан кейінгі шалшық суды бақылау. Мақсаты: Балаларға шалшық су туралы мағлұмат беру. Жыл мезгілдеріне қарай су күйінің өзгеруін түсіндіру. Судың түсі қандай? Су қайдан пайда болады?	Жаңбырдан кейінгі кемпірқосақты бақылау. Мақсаты: Балаларға кемпірқосақ туралы мағлұмат беру. Сендер кемпірқосақты көрдіңдер ме? Ол неге ұқсайды? Кемпірқосақ қай кезде, қандай жыл мезгілінде	

қоршаған ортаға не жатады? Айналадағы қоршаған ортаны қалай танып білеміз? Олай болса жан - жағымызға қарайық. Айналадағы көздеріне түскен заттар, табиғат құбылыстары қоршаған орта болып табылады. Ендеше бүгінгі табиғат табиғат құбылыстарынан не байқадыңдар? (Жел, жаңбыр) (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Табиғатты қорғау үшін бәріміз, Күресейік, бір - бір ағаш егейік. Текке отырмай, жасымыз бен кәріміз, Таза ауа үшін терімізді төгейік. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Мысық пен	Жыл мезгіліне байланысты ауа - райы әртүрлі болады. Жазда көбінесе аспан ашық, күн ыстық болып келеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Болмас бірден бөгелген, Дем ал іштен тереңнен. Ентігіміз басылсын, Тынысымыз ашылсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Шар үрлеу» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңберге тұрып тәрбиешінің ал, балалар шар үрлеп ойнаймыз ба? деген сұрағына жауап	Көбелек пен гүлдің арасында қандай байланыстар бар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Көрінеді көп көбелек, Көл бетінде көлбеңдеп. Кестелеген қанатын, Кербез қағады көргін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Кім артық» Мақсаты: Жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету. Ойын шарты: Балалар екіден шеңбер құрып тұрады, ал, сыңары жоқ бала шеңбер бойымен жүгіріп, сыңарымен тұрған баланың артына барып тұрады. Енді бұл топта үш бала болады. Бірінші бала шеңбер бойымен жүгіреді де, өзіне басқа топтан серік іздеп табады. Ал, ол топтың алдындағы бірінші бала өзі және жаңа серік іздеуге кіріседі. Сөйтіп, ойын әрі қарай жалғасады. (Дене тәрбиесі**)	Сусыз адамдар, өсімдіктер, жан - жануарлар өмір сүре ме? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Су - ішуге: Жарамды Жарамсыз болып 2 - топқа бөлінеді. Жарамды суға: Ағынды сулар, бұлақ сулары жатады. Жарамсыз суларға: Көл, мұқит, теңіз, шалшық сулары жатады. Жұмбақ жасыру: Жылт - жылт етеді, Жылғалардан өтеді. (Су) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Үзіп кет» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре	шығады? Кемпірқосақта неше түс бар? Кемпірқосақ неден пайда болады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Кемпірқосақ көріп балалар, Алақайлап, ұрар шапалақ. Өне, алақай! Қараңдар, балалар Түрлі-түсті бояулар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Шапшандыққа, ұқыптылыққа, тапқырлыққа үйрету. Тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді. Түстерді әр топқа бөледі: Қызыл, жасыл, сары, көк, қызыл сары, ақ көк, көгілдір, сұры, күлгін, қара, т. б.... сол сияқты. Ал, бояулар өз түстерін есте сақтау керек. Сатып алушы келіп: Тук - тук Сәлеметсіз бе? Сіз бояу сатады деп естідім. Сатушы: Сізге қандай түс керек десе? Саудагер: Маған ақ түс керек - десе, ақ түсті бояу қашуы

	тышқан» Мақсаты: Шапшандыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып тұрады. Араларынан екі бала таңдалып алынады. Екі баланың бірі - мысық, бірі - тышқан болып сайланады. Тышқан: Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық - шиық, шиық - шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк - түк, түк - түк, Қане, ортаға шық - шық. Мысық: Мияу, Кім, әй, мынау? «Шиық - шиық»- демей, «Шық - шық» дейді. Бұл тышқанның өнерін,		Еңбек: Жапырақтарды жинау. Мақсаты: Тазалыққа, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Тырнауыш, қап, қалақша.	барып, қолдарын үзіп өту керек. Керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшандығын, күштілігін аңғарамыз. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Жапырақтарды жинау. Мақсаты: Тазалыққа, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Тырнауыш, қап, қалақша.	керек. Ал, саудагер қашқан түсті ұстап алса, ол түс саудагерде қалады. Егер, ұстай алмаса, ол түс дүкенге келіп қайта сатылады. Сөйтіп, ойын жалғасын таба береді. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы арам шөптерді жұлу. Мақсаты: Жинақылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Бірігіп жұмыс жасауға баулу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш, шелек.

	Қане, байқап көрейін. Тышқан мысықты қуа жөнеледі. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Балаларды тазалыққа бірлікке үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрек, шелек.	береді. Тәрбиеші, ендеше жиналамыз да, бәріміз бірге бар күшімізбен шар өрлейміз деген бұйрығы бойынша: ауаны кең жұтып, шарды үрлегендей қимылмен шеңберді үлкейте береді. Шардың тырс етіп жарылғандай дауысы шыққан кезде, балалар ілгері қадам аттап, жиналады. Сөйтіп, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы тазалау. Мақсаты: Тазалыққа, ұқыптылыққа баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, шелек.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				

Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Керует жанындағы жаттығулар Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру.

	- Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. 7-8 рет(дене шынықтыру**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қояды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Басыңа бақ орнасын, Қызыр болсын жолдасың. Дастарханың мол болсын, Абыройың зор болсын.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Кеме» Міндеті: Негізгі бөліктердің пішінін, олардың орналасуы мен өлшемдерін бере отырып, қарапайым қарындашпен заттарды салуды үйрену. Силуэтті балауыз қарындаштармен бояуды үйретуді жалғастыру акварельмен дымқыл қағаз. Материал: Акварель қағазы,	"Дүкенге жүк көлігі келді" Міндеті: Суретте қарапайым сюжетті жеткізу, графикалық схемаға сәйкес композиция жасау, үлкен терезелері бар дүкеннің архитектурасын өзі ойлап табу, бүкіл щеткамен және ұшымен жұмыс істеу тәсілдерін бекіту. Материал: 1\3 боялған тоналды қағаз парақтары, гуашь бояулары, жұмсақ щеткалар.	"Итпен шекарашы" Міндеті: Балаларды адам мен жануардың бейнесінде, тән ерекшеліктерін (киім, поза), фигура мен бөліктердің салыстырмалы мөлшерін беруге үйрету. Суретті параққа сәтті орналастыруды үйрену. Қарындаштармен (түрлі-түсті балауыз қарындаштармен) сурет салу және сурет салу әдістерін бекіт Материал: А4	"Посттағы сарбаз" Міндеті: Костюмнің, позаның, қарудың тән ерекшеліктерін жеткізе отырып, суретте жауынгер бейнесін жасауға үйрету. Суретті қағаз парағына қою, үлкен сурет салу қабілетін бекіту. Сурет салу және сурет салу дағдыларын қолдану. Қазақстан армиясына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. Материал: Қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар, А4 парағының ½ өлшемді қағазы (әр балаға) (Сурет салу)	" Балалар жаттығу жасайды" Міндеті: Балаларды дене мүшелерінің салыстырмалы мөлшерін, адам фигурасының жалпы құрылымын, жаттығу кезінде қолдың орналасуының өзгеруін анықтауға және беруге үйрету. Кескіндерді қарындаштармен салу және бояу әдістерін бекіту. Тәуелсіздікті, шығармашылықты, өз суреттері мен құрдастарының суреттері туралы айту қабілетін дамыту.

	балауыз қарындаштар, акварель бояулары, кең щеткалар, бояғыштар, су құтылары, шүберектер. (Сурет салу) «Саңырауқұлақ астында» (Түсті қағаз. Заттың кесілген бөліктерінен Аппликация және контур бойымен үзу) Міндеті: Тіктөртбұрыштан жартылай кесуді үйрену жоғарғы бұрыштарды дөңгелектеу, шаршыдан тік кесу. Түсті жасауды үйрену шөпті жоғарғы сызық бойымен кесу арқылы қағазға салу. Кесуді үйренуді жалғастырыңыз жолақтарға түзу сызық бойымен төртбұрыш, оларды екіге бүктеп, ішінара жабыстырыңыз	(Сурет салу) «Дастархандағы әшекейлер» (Түсті қағаз. Сәндік аппликация заттың кесілген бөліктерінен) Міндеті: Балаларға кестеленген бұйымдардың сұлулығын көрсету. Қысқа жолақтарды түзу сызықпен кесуді үйренуді жалғастыру. Безендіруді үйрету нысан түрлі-түсті жолақтармен тікбұрышты, олардан тұрады геометриялық өрнек. Ұқыпты желімдеу әдістерін бекітіңіз. Үлестіріме материал. 20x10 см сурет салуға арналған қағаз жолағы, квадраттар 10x10 см түсті қағаз, қайшы, PVA желімі. щеткалары, шүберектер, клеенкалар-астар.(Жапсыру)	парақтары, түрлі-түсті қарындаштар, қарапайым (графит) қарындаш немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар (әр балаға). (Сурет салу) «Дәрігер мамандығы» Міндеті: Балалардың әртүрлі кәсіптер, кәсіби құралдар туралы түсініктерін кеңейту; "кәсіп" жалпыланған тұжырымдамасын қалыптастыру, белсенді сөздікті жұмбақтармен байыту, зейінді дамыту; оқуға деген оң мотивацияны тәрбиелеу, ересектердің еңбегін құрметтеу; парақтың бүкіл ауданын қолдана отырып композиция жасауға үйрету, аппликация бөлшектерін үйлесімді орналастыру, трафаретпен жұмыс істеу қабілетін бекіту, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту; көркем шығармашылыққа	«Зергермамандығы. Аппликация сақинасы» Міндеті: балалардың зергер мамандығы туралы түсініктерін қалыптастыру. - осы кәсіптің адамында қандай қасиеттер болуы керек екендігі туралы түсінік қалыптастыру; - балаларға әртүрлі сәндік тастар туралы алғашқы білім беру; - қылқалам, қайшыны қолдану дағдыларын бекіту. - мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық қызығушылығын, дағдыларын мен дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға жәрдемдесу. - еңбекке, кез келген мамандықтағы адамдарға құрмет көрсетуге тәрбиелеу; - балалардың көркемдік талғамын, эстетикалық сезімдерін, сұлулықты көру қабілетін жетілдіру; шығармашылық қиялын дамыту. Материалдар: ноутбук, проектор, экран, "мамандық – зергер" презентациясы, мамандықтар туралы жұмбақтар, слайдтар, қарауға дайындалған тастар, өнімді қызмет үшін – түрлі-түсті қағаздар, щеткалар, қайшылар, маталар мен	Материал: парақтар А4, графит және түрлі-түсті қарындаштар (әр балаға) (Сурет салу) «Аспаз мамандығы» Міндеті: Балалардың аспаздың жұмысы туралы түсінігін қалыптастыру және ол не үшін қажет. Балалардың дайын бөлшектерден тұтас кескін жасау дағдыларын дамыту (Аспаз). Балалардың аспазшы мамандығы және аспазшының жұмысы туралы түсініктерін кеңейту және нақтылау; Дайын өнім кескінінің бөлшектерін қағаздың фонына қою, суретті белгілі бір ретпен жабыстыру дағдыларын бекіту. Бөлшектерді мұқият, өздігінен жабыстыру қабілетін дамыту; композиция сезімін дамыту. Жұмысты орындау кезінде табандылыққа, адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Алдын ала жұмыс : д/балабақша асханасына Экскурсия және аспазшылардың жұмысын бақылау; тақырып

	жаңбыр тамшыларына еліктейтін кеңес. Сюжеттік композиция жасауға үйрету. Ертегілерге деген қызығушылықты арттыру. Үлестірме материал. Альбом парақтарының жартысы, 6х3 см тіктөртбұрыш (саңырауқұлақ қақпағы), 4х4 см шаршы (аяғы), 15х5 см жасыл қағаз жолағы. шаршы 6х6 см көк қағаздан, қайшы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберек, астарлы майлықтар. (Жапсыру)		деген қызығушылықты тәрбиелеу; дәлдікті, еңбекқорлықты, тәуелсіздікті, көркемдік талғамды қалыптастыру. Материал: "шаштараз", "аспаз", "дәрігер", "құрылысшы" балалар жиынтықтары; түрлі-түсті қағаздар, қайшылар, трафареттер, қарапайым қарындаштар, желім, фломастер. (Жапсыру)	ДЫМҚЫЛ майлықтар.(Жапсыру)	бойынша иллюстрацияларды қарау; балалармен әртүрлі кәсіптер туралы әңгімелесу. Материалдар: аспаздың кескін дайындамалары - әр балаға, желімге, майлықтарға, клеенкаларға, "мамандық" тақырыбындағы сюжеттік суреттер. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Емхана» картотека №10 Ойынның мақсаты: Ақ халатты абзал жандардың игілікті еңбегіне деген балалардың сүйіспеншіліктерін арттыру. Дәрігердің сезімталдығы, кішіпейілділігі, қамқорлығы сияқты қасиеттерін жете түсіндіру. Қажетті атрибуттар: дәрігердің ақ халаты, қалпак, рецепті жазатын қағаз, қалам, фонендаскоп, градусник т.б. құралдар.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме				

	Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Ортаға түспек» Ойынға қатысушылар екі командаға бөлінеді. Ойын үлкен алаңда өтуге тиіс. Жерге көп бала сиятындай үлкен төртбұрыш сызылады. Бірінші команда сол төртбұрыштың ішіне енеді де, екінші команда сыртында орын алады. Ойын басталған соң, сыртындағы ойыншылар тік төртбұрыштың ішіндегі ойыншыла	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Кішкене өзен арқылы» Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен. Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-біріне секіре алатындай болуы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Тауық қорадағы түлкі» Алаңның бір жағынан тауық қораның орны сызылады. Тауықтар қорадағы орындарда тауықтар отырады. Алаңның қарама-қарсы жағында түлкінің іні болады. Қалған жердің бәрі-қора. Ойнаушылардың біреуі түлкі белгіленеді, ал қалғандары-тауықтар. Тәрбиешінің белгісі бойынша тауықтар бағанадан секіріп-секіріп түседі де қорада жүгіріп ойнап жүреді де дән шоқиды, қанаттарын қағады. Тәрбиешінің:	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Ұшақтар» Балалар алаңның әр жерінде 3-4 жалаушалармен белгіленген калоннамен тұрады. Ойнаушылар ұшқыштарды бейнелейді. Олар ұшуға әзірленеді. Тәрбиешінің: Ұшуға әзірленіңдер! деген сигналы бойынша балалар қолдарымен қимыл жасап, маторды іске қосқан болады. Тәрбиеші: «Ұшыңдар» -дейді. Балалар қолдарын екі жаққа жазып, алаңда жан-жаққа бытырап, ұшып жүреді. Тәрбиешінің: «отырыңдар» деген сигналы бойынша ұшақтар өз орындарын тауып, жерге қонады: балалар калоннаға тұрып, бір тізерлеп отырады. Тәрбиеші қай калоннаның тез сапқа тұрғанын атап өтеді. Алғашқы кезде	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Ақ серек, көк серек» Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады: Ақ серек те көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар бір ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз

	рды бір доппен дәлдеп ұра бастайды. Доп тиген бала сызықтың сыртына шығарылады. Егер ол денесіне дарытпай, әр жерге түсірілмей допты қағып алса, сыртқа шығарылғандардың біреуін кіргізіп алады. Тік төртбұрыштың ішінде жалғыз ойыншы қалғанда ұтып жатқан команда оған 10 не 20 рет ойналуға ойын бұйырады. Ол бұл сыннан құламай өтсе, сырттағы командаластарын түгел ішке кіргізіп алады. Егер айнала алмай, құлап қалса, өзі де сыртқа шығып, ішке ұтқан команда кіреді. (дене тәрбиесі**)	керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны күнге кептіруге кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі. (дене тәрбиесі**)	«Түлкі» деген белгісі бойынша тауықтар тауық қораға қашып барып, ағаштарға отырады, ал түлкі қаша алмаған тауықты ұстап, ініне алып кетеді. Қалған тауықтар отырған ағаштардан қайтадан ұшып түседі, ойын жаңадан басталады. Түлкі екі-үш тауық ұстағаннан кейін, ойын аяқталады. Ойынды басқа түлкімен қайталауға болады. (дене тәрбиесі**)	калоннаның бастаушысы етіп екпіндірек балаларды белгілеу керек. (дене тәрбиесі**)	тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Енді кезек бойынша ойынды екінші топ әлгі әдіспен бастайды. Осылайша ойын кезекпен жалғаса береді. Қай топ өз ойыншыларынан көп айырылып қалса, жеңілген боп есептеледі. (дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				

Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Жаз уақытында жарақаттанудың және уланудың алдын алу»

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 04.08-08.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 04.08.2025	Сейсенбі 05.08.2025	Сәрсенбі 06.08.2025	Бейсенбі 07.08.2025	Жұма 08.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Жаз деген не?» Міндеттері: балалардың табиғаттағы, адам өміріндегі маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту және жүйелеу; балалардың жаздың тән белгілері туралы түсініктерін кеңейту. Қызығушылықты, байқағыштықты, жазғы табиғаттың сұлулығын байқай білуге, табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: «Бір кездері ұшақ болған» (қағаздан) Міндеті: балаларды қағаздан қолөнер жасауға және оның қасиеттерімен таныстыруға үйретуді жалғастыру. Өлең оқудың қуанышын	Құрылыс ойыны: "Ойыншық қоршау" (құрылыс материалы) Міндеті: балалардың қоршау салу қабілетін бекіту, кірпішті шеңбер бойымен тігінен орналастыру, оларды	Құрылыс ойыны: «Үйшік үй» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды құрылыс материалынан ғимараттар салуға, кірпіштерді бір-біріне тығыз қоюға, едендермен ғимарат	Құрылыс ойыны: "Қақпа" (төмен, жоғары) Міндеті: балаларды биіктігін көрсету арқылы заттың құрылымын өзгертуге үйрету. Демонстрациялық және үлестірмелі	Құрылыс ойыны: "Ферма салу" (құрылыс материалы) Міндеті: балалардың кеңістікті жабу қабілетін бекіту, кірпішті тар қысқа жағымен жазықтықтамақты

	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Жауын Жауын жауын жау-жау. Егін басын бау-бау. Жауын жауып. Біз тығылайық қоя тұр. Жауын – жауын жау-жау. Жаумай енді қоя тұр. Балалардың олды көбі су. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жел Шөпті қозғап жел еседі. Шөптер дыбыс береді, Ш-ш-ш-ш Жел ақырын басылды Шөптер де дем алды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Күн Күн шығады жарқырап Көк аспаннан қызарып, Күн қайтқанда аспанға Түн болады – сен қал ұйықтап Мен сенімен боламын Тәтті ұйықта балдырап Таң тағы да болады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тышқандар Екі тышқан бір күні Сыбырласып ақырын Қалай жүреді тышқандар Бірде қатты Бірде ақырын Жүргенде енді осылай Мысықты да оятты. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Доп» Алақандар бір-бірімен жабысады. (доп пішінін жасайды). Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Ғажайып дорба" Міндеті: жәндіктер туралы түсінікті бекіту. Ойын барысы: балаларға әртүрлі	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Көбелектер»	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын:	Музыка Тақырыбы: «Хош иісті гүлдер» Ән тыңдау: «Гүлдерайым» халық әні Т.Қоңыратбаев. Ән айту: Қызғалдақтар Музыкалық ырғақты	Дидактикалық ойын: "Балықтар, құстар, аңдар, жәндіктер" Міндеті: жануарларды түрлері мен топтары бойынша жіктеуге үйрету.

	тапсырмалар беріледі: сөмкеде жәндіктерді (ойыншықты) қолыңызбен алу. Ойын тапсырмасы: сөмкеде тұрған жәндікті атау. Болжам жасаушы жәндіктерді сөмкеден дұрыс шығарып, сөмкені басқа балаға береді. Ойын тапсырмасы: үлкен немесе кішкентай жәндік пе? Ойын сөмкеде бірде-бір жәндік болғанша жалғасады. Ойын тапсырмасы: ұшатын, жорғалайтын, секіретін, жүгіретін жәндіктердің сипаттамасы. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Менің сүйікті ойыншығым» Міндеті: ермексаздың көмегімен балалардың сүйікті ойыншықтарының	Міндеті: балалардың жәндіктер, көбелектер туралы білімдерін анықтау. Көбелектер құрылымындағы пропорцияларды, т формаларын көбелектер әлеміндегі бар шындықпен көзбен байланыстыру қабілетін қалыптастыру. Материал: дидактикалық ойын алаңында әртүрлі гүлдер бейнеленген, олардың арасында айналмалы көбелектермен суреттер салынған (әртүрлі өлшемдер, пропорциялар, құрылым) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кішкентай қонжық» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал:	"Жәндіктерді бүкте" Міндеті: балалардың жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Ең типтік белгілер бойынша сипаттауға үйрету. Материал: әр түрлі жәндіктер бейнеленген суреттер (әрқайсысы екі данада). Барысы: суреттердің бір данасы бүтін, ал екіншісі 4 бөлікке бөлінген. Балалар бүкіл суреттерді қарастырады, содан кейін оған Мозаика салады. Алынған жәндіктер сыртқы жағынан қандай дыбыстар шығаратынын және қалай қозғалатынын сипаттайды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сары тиін» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен (ұзартылған бөліктер) тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен	қимыл: «Көңілді ноталар» биі Дидактикалық ойын: «Ақырын-қатты» Міндеті: балалардың жәндіктердің әрекеттері мен дыбыстары туралы білімдерін бекіту және жүйелеу. Материал: доп. Барысы: тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді, оның барысында жәндіктердің пайда болуы, әрекеттері мен дыбыстары туралы білімдерін нақтылайды. Осыдан кейін балалар шеңберге тұрып, сұраққа тез жауап береді. Кім есіне түсіре алмаса, ол өз кезегін өткізіп жібереді. "Кім ақырын"? мұғалім сұрайды және допты лақтырады. "Кім қатты"? тәрбиеші сұрайды және допты лақтырады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сұр қоян» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз бөлігін екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату	Материал. Доп. Ойын барысы: Тәрбиеші допты лақтырып, "құс" сөзін айтады. Бала, допты ұстап алғаннан кейін, "торғай" сияқты түр ұғымын таңдау керек. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ала мысық» Міндеті: балаларды заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	суреттерін жасау дағдыларын қалыптастыру. балаларды мүсіндеуде сүйікті ойыншықтың бейнесін жасауға үйрету; алақандар мен саусақтармен мүсіндеудің әртүрлі әдістерін бекіту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысты, өз жұмыстарына эстетикалық қатынасты тәрбиелеу; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	домалату және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Көркем сөз: Шаршағанда ырғалып,				

	Гүлге ұқсап демалам. Қанатымды бір қағып, Гүлдей болып жайқалам.			
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.			
Кішкентай балаларды бақылау Бақылау. Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару:кеңіл көйлектер,шолақ шалбар, бас киімдер орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару(қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Өлі табиғаттың	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. Бақылау. Балалардың үлкендер еңбегі туралы жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейту(асфальтты жалғастыру(асфальтты ескі қабатын алу,ұсақталған қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі(адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады- жүк машиналары және т.б.). Машиналар адам	Шөпті шауып жатқан бағбанды бақылау. Бақылау. Жайылымдағы өсімдіктер туралы білімді анықтау және бекіту,шөпті шауып жатқан бағбанды қадағалау,жайылымдағы шөп биік және шүйгін екенін және де жаныбарлардың азық үшін алатындығын атап өту;шабылған шөптен кепкен хош иісті пішен шығады. Адамдардың еңбек маңыздылығы туралы, азық өсімдіктерінің құндылығы туралы түсінікті қалыптастыру. Бұрын	Заттардың көлеңкесін бақылау. Бақылау. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін,таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз,ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады,көлеңкенің ұзындығын білдіретініне назар аудару. Қаншалықты суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына болады; цифрлар неше градус жылы болып тұрғанын анықтауға көмектеседі; әрбір сызық бір градусты білдіреді. Даладағы	Термометр көмегімен ауа температурасын бақылау. Бақылау. Балалардың термометрді қолданып ауа температурасын өлшеу ептілігін бекіту,сынап бағанасы сызықтан жоғары болған кезде жылы екенін білдіретініне назар аудару. Қаншалықты жоғары болса,сонша жылы болады; цифрлар неше градус жылы болып тұрғанын анықтауға көмектеседі; әрбір сызық бір градусты білдіреді. Даладағы

жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру, еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Мақал-мәтел: 1.Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2.Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны іледі. Тақпақ: «Іні» Е. Өтетілеуұлы «Бір ісіме қапа ма», Деп қарайды апама. Сипаттырып басынан, Еркелейді атама.	еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Еңбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1.Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2.Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш: Вова Васяның вагон ойыншығын алып, Васяға вагон ойыншығын Вова бермеді. Мақал-мәтел: Жан қиналмай, Жұмыс бітпес. Талап қылмай, Мұратқа жетпес. Тақпақ: Жолың болсын! Н. Айтов Атам шықса сапарға -Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға -Жолың болсын, - дейді атам. -Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге.	шөбі болған алаңқайды салыстыру, шөп қайтадан өскені, гүлдердің пайда болғаны туралы қорытынды жасау. Еңбек құралдарының атауларын анықтау: тырнауыш, айыр, пішен шабатын машина. Үлкендердің еңбегін құрметтеуді тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: «Айт!» десе жүгірмес, Су тисе сілкінбес. (Шөп) Мақал-мәтел: 1.Шебердің қолы көпке ортақ. 2.Орайы келсе орақ ор. Тақпақ: «Кетпен» Ш.Сәниев Мен – кетпенмін, кетпенмін Мұраппен бір өткен күн. Арық аршып, су басып, Бау-бақшаға жеткенмін. Ырым. Егер шөп шуласа – ашық ауа райы болады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	таныстыру) Жұмбақ: Мен жүгірсем, ол да жүгіреді, Мен кідірsem, ол да кідіреді. (Көлеңке) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қақпашы» Жарысу элементтері бар спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру. Белсенділігін дамыту, жұмыстың үнемді әдістерін үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетін тәрбиелеу, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Өзіндік іс-әрекеті. Балалардың өзіндік ұжымының даму негізі ретінде дұрыс нысанды қарым-қатынас топтарын пайдалану. Ұялшақ, жасқаншақ балаларға ойынға кірісуге көмектесу, өте белсенді балалардың өзінің	және топтағы ауа температурасын өлшеу. Жазда далаға қарағанда топтағы температура төмен деген қорытынды жасау. Балалардың қызығушылығын, ақылды белсенділігін ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Бір нәрсе жер мен көктің арасында, Көрінбес өзі түгіл қарасы да, Білінбей жер үстінде жүрсе дағы, Пайдалы адамзаттың баласына. (Ауа) Мақал-мәтел: 1.Жаздың бір күні – Қыстың мың күніне татыр. 2.Қыстағы қар жерге ырыс, Жердегі ылғал – елге ырыс. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Дөңгелек бойынша пас беру» Өртүрлі әдіспен бір-біріне доп лақтыру және ұстай білуді бекіту. Физикалық қасиеттерін –

(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Жұппен жарыса жүгіру» Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету, басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу.	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде» Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан екінші аралыққа өту, гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру.	Қимылды ойын: «Чехарда» Аяқтарын екі жаққа созып, сүйіліп төрт аяқтап тұрған серіктестерінен секіріп өту шеберлігін бекіту. Күш-қуатты, шыдамдылықты дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Шамаға шақ бағбанға көмектесу Еңбек қызметі процесінде балаларда еңбекті сүю ортақ пайдаға еңбек ету ынтасын, жауапкершілікті тәрбиелеуді жалғастыру.	серіктестерінің ынтасын баспауын қадағалау.	шапшаңдылық, икемділікті дамытуды. Үйлестіру қимылдарын жетілдіру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Қысқа көкөністерді тұздау. Қысқа көкөністерді дайындау барысында үлкендерге шамасына қарай көмек көрсету. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын өз бетінше жинай білуін бекіту. Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен эксперименттер. «Не жылы, не суық?» Күннің көзінде әртүрлі заттар түрліше қызатыны туралы ұғымын кеңейту, себебі-олар әр түрлі материалдан жасалған, қызығушылығын дамыту. Өзіндік іс-әрекеті Ойын барысында балалардың бір-бірімен қатынаса білуін жетілдіру. Өз қылықтарымен іс-әрекеттерін көрсету, өз пікірлерін қорғау. Құрбыларының пікірлерімен

				келіспейтінін әдепті түрде айта білуін дамыту.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)			
Біртіндеп ұйқыдан	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты			

ояту, сауықтыру шаралары	болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Кереуеттегі жаттығу Оянайық бәріміз. Көздерінді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. 3 рет(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Аспандарың ашық, Жұлдыздарың жарық болсын, Абыройларың асқар таудай болсын!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Зиянды микробтар» кляксография техникасында сурет салу	"Қоянның саятшылығы, ал түлкінің мұзы болды" ("Түлкі мен қоян"	Еркін тақырыпта сурет салу «Фантастикалық гүлдер» Міндеті: Экзотикалық	Ылғал техникасында сурет салу "Жазғы аспан" Міндеті: Акварель бояуларымен және	"Жаңбыр жауады" Міндеті: Балаларды суреттерде қоршаған өмірден алған әсерлерін бейнелі түрде көрсетуге

	Міндеті: Балаларды ауамен сурет салудың дәстүрлі емес техникасымен таныстыру – кляксография. Тыныс алу жүйесін, жалпы және ұсақ моториканы дамыту. Балалардың қиялын, өнертабысын, шығармашылық ойлауын дамытуға ықпал ету. Материал: Үлгі, қағаз ½ Парақ А4, акварель көк және қара; балалар саны бойынша коктейль түтіктері, Чумазка қуыршағы. (Сурет салу) «Алма ағашы» Міндеті: Жазықтық мүсіндеуде, үлгі бойынша және дизайн бойынша бөліктердің бүтінін құрастыруда жаттығу; визуалды талдау қабілетін дамыту. Материал: желім	ертегісі бойынша) Міндеті: Балаларда қиялды дамытуды жалғастыру. Суретте ертегілердің бейнелерін жеткізе білу қабілетін қалыптастыру, шығарманың негізгі объектілерін бейнелейтін сюжеттік композиция құру. Сурет салу әдістерін әр түрлі бейнелеу материалдарымен (бояулармен, сангиналармен, көмір қарындаштарымен) бекіту. Материал: Ақ немесе түрлі-түсті А4 қағаз парақтары, гуашь бояулары, су құтысы, майлықтар, щеткалар, сангина, көмір қарындаш (Сурет салу) «Егістіктегі қарбыз бен қауын» Міндеті: Модель бойынша көкөністерді жобалауда, схемалар бойынша жазықтық мүсіндеу, олардың құрылыс нұсқаларын ойлап табуда жаттығу; геометриялық фигураларды ажырату	өсімдіктерге негізделген фантастикалық Гүлдерді салуға қызығушылық тудыру. Түпнұсқа кескіндерді жасау үшін жапырақшаларды өзгерту және безендіру әдістерін көрсету. Шығармашылық қиялды, түс пен композиция сезімін дамыту. Гүлді өсімдіктерге деген қызығушылықты ояту, оларды тамашалауға, алынған идеяларды көркемдік қызметке қарауға және тасымалдауға деген ұмтылыс. Материал: АҚ және тоналды қағаз, фонға арналған түрлі-түсті, балаларға арналған жұқа материалдар – гуашь, акварель, пастель, киізден жасалған қаламдар, гелий қаламдары, түрлі-түсті қарындаштар, мақта тампондары, қауырсындар, жылтыр лак. Халықтық сәндік-қолданбалы өнердің әртүрлі түрлерінің	әртүрлі гудтармен еркін тәжірибе жасау үшін жағдай жасау. материалдармен. Аспанды "дымқыл" түсті созылу арқылы бейнелеуге үйрету. Суретте жазғы әсерлерді көрсету үшін жағдай жасау, шығармашылық қиялды дамыту. Материал: А4 қағаз парақтары, акварель, мақта тампондары, су құтылары, түрлі-түсті қарындаштар, графит қарындаш, өшіргіш (Сурет салу) «Үйшік» Міндеті: Балаларды тікбұрышты парақты екіге бүктеуге, бүктеу сызығын үтіктеуге, қолөнерді аппликациямен безендіруге үйрету. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	үйрету. Сурет композициясын құру қабілетін бекіту. Суреттегі құбылысты жеткізу үшін сатып алынған әдістерді қолдануға үйрету. Қарапайым графит пен түрлі-түсті қарындаштармен (түрлі-түсті балауыз қарындаштармен, көмір қарындашымен, сангинамен) сурет салуда жаттығу жасау. Материал: парақтар А4, Қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар, (Сурет салу) «Шие ағашы» Табиғи материалдан Міндеті: жапырақтардан композиция жасауға, композицияны бөлшектермен шығармашылықпен толықтыруға, қиял мен шығармашылықты дамытуға үйрету. Материал: жәндіктердің графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан

	жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер (Жапсыру)	және атау. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: (Жапсыру)	өсімдік мотивтерінің элементтері бар кесте. (Сурет салу) «Клубника ағашы» Міндеті: өздігінен жабысатын қағаз жолақтарын жабыстыруды үйрену. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)		жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Ғарышкерлер» картотека №1 Ойын мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтеуге, ұйымшылдыққа, достыққа баулу. Қажетті атрибуттар: көкшіл матадан тігілген ғарышкердің костюмі, бас киім, жалаушалар. Ойын шарты. Ойын серуенде, зымыран ойыншығының жанында өткізіледі. Балаларды рөлдерге бөлу: командир, механик, дәрігер, ғарышкерлер. Командир ғарышкерлермен жаттығу жүргізеді. Дәрігер денсаулықтарын тексереді. Ракетаға әр жолы 4-5 баладан отырып ұшады. Жерде жалаушамен белгі беріп, ұшатын, қонатын бағытын сілтеп көрсетеді. Ойынды түрліше күрделендіріп өткізуге болады.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау

	объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Аяғымызбен жер тебеміз» Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге тексті жай, тәптіштеп айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Менің зымыраған көңілді добым» Ойнаушы балалар тобы жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала, орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады. Көңілді добым, о менің Домалап қайда жүгірдің? Қызыл, сары, көгілдір Желаяқсың-ау өзің бір. Бұдан кейін доп қашып кетеді. Тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын жаңа доппен қайта басталады. Ойынды 2-3 рет қайталау. (дене тәрбиесі**)	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Жасырынбақ» Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен карата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық	(қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Шарлармен алмас» Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар «Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: «Жүгірдік, жүгірдік...» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: «Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы алаңда өткізуге болады, онда	(қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Қазан шұңқыр» Ойынға 8-10 бала қатысады. Балалар санына байланысты, қатар-қатар шағын шұңқырлар қазылады. Ойын бастаушы қолына допты алып, шұңқырлардың тұсына 1м қашықтықта тұрады. Доп кімнің шұңқырына түссе, сол бала жүгіріп келіп допты ала сала, жан-жаққа қашып бара жатқан балалардың бірін ұрады. Егер доп тисе, сол бала допты ала сала келесі ойыншыға тигізуге әрекеттенеді. Ал доп ешкімге тигізе алмаса, онда бала ойыннан шығып қалады. Ойын осылай жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)

	жалғастырады: Ал, шығайық сайланып Жүгірейік айналып Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: «Тоқта»- дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. (дене тәрбиесі**)		балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш» белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. (дене тәрбиесі**)	балалар көк шөптің үстінде отырады. (дене тәрбиесі**)	
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 11.08-15.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 11.08.2025	Сейсенбі 12.08.2025	Сәрсенбі 13.08.2025	Бейсенбі 14.08.2025	Жұма 15.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық" Міндеті: екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды	Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина" Міндеті: балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле	Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір" Міндеті: екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен	Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар" Міндеті: балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен	Құрылыс ойыны: «Қуыршақ төсегі» Міндеті: Балаларды үлкен құрылыс материалынан төсек салуға үйрету. Конструктордың бөлшектерін атау. Ғимараттарды ойнау. (Құрастыру)

	үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. (Құрастыру)	отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. (Құрастыру)	кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады. (Құрастыру)	кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Затсыз» Қолды белге қойып басты/1-4/ оңға, солға, алға, артқа. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды түсіру. Қолды ақырын саусақтарды айқастырып алға созу, сол күйі артқа, бастан жоғары және иіліп төмен қарай. Б.қ.:аяқты айқастырып еденге отыру, қол белде. Оңға иілу, бастапқы қалыпқа келу. Дәл солай сол жақпен істеу Б.қ.: аяқты алшақ ашып еденде отыру,оң кейін сол жақ башпайларға кезекпен барудан б.қ қолды белге қою. Б.қ.: арқаға жату, қолды созып қою. Екі жақ аяқты түзу жоғары көтеру, бастапқы қалыпқа келу түсіріп. Еденде алақанға тіреліп, аяқты кезекпен алға жылжыту, жылдам екпінде Жоғары аяқ ұшына көтерілумен, терең дем алып. Төмен иілумен демді шығару.Жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде	Көркем сөз: «Қолды таза жуу	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен,	Көркем сөз:

	білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқакты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Жаз Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Жаз келді жадырап, Ағаштар гүлдеді. Жаңбыр жауып нөсерлеп, Жер-ана көкке бөленді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жаз келді Балақай-ау, балақай, Жазкелдіалақай. Жалаңаяқжүреміз, Балықтыдасүземіз. Жазды ыстық сүйемін, Сайраңдап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Мамыр» саусақ жаттығуы Күректерді алдық, кереуеттерді қаздық. Бір екі! Бір екі! (күрек қимылына еліктеу) Олар тырманы да алды, Төсектер таралды: Бір екі! Бір екі! (біз қимылдарды тырмамен имитациялаймыз) Қатардағы тұқымдар Жерге лақтырылды: Бір екі! Бір екі! (тұқым шашырауын модельдеу) Тез өсіңіз, бүршігіп, (саусақтарыңызды «тұмсықпен» бүктеу) Гүлді - пионды ерітіңіз! (екі қолдың саусақтарын ашу) (Сөйлеуді дамыту	Көңілді жаз Жаз келді жадырып, Ойын сауық құрамын. Далаларға, тауларға, Саяхатқа шығамын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жаздыкүні Жазды күні шілде де, Жеміс пісіп толады. Қызыл, жасыл гүлдерге, Көбелектер қонады.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			және көркем әдебиет).		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Айналамызды табиғи әлем» Міндеті: балаларды табиғи заттарды табуға және атауға үйрету. Жабдық. Табиғи нысандар бейнеленген карточкалар. Ойын барысы: балаларға бірнеше суретті салыстыру ұсынылады табиғи нысандардың бейнесі. Суреттерді бөлуді сұрау тірі және өлі табиғатты бейнелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Гүлді себет» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Шалғындағы азық-түлік тізбегі" Міндеті: балалардың шалғындағы азық-түлік байланыстары туралы білімдерін бекіту. Материал: Шабындық тұрғындары бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаларға шабындық тұрғындарының силуэттері бар карталар таратылады. Балалар кім не жейді. Өсімдіктер-күрт-құс. Дәнді шөптер-кеміргіштер-жыландар. Шегіртке шөпі-шабындық құстар. Жәндіктер мен олардың	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Көбелектер" Міндеті: Балалардың жәндіктер, көбелектер туралы білімдерін анықтау. Дағдыларды қалыптастыру көбелектер құрылымындағы пропорцияларды, пішіндер мен түстерді көзбен салыстырыңыз көбелектер әлеміндегі бар шындық. Табиғатта жоқ көбелекті таңдау, айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Түсті қарындаштар» Міндеті: әртүрлі мөлшердегі пішінді бөліктерден тұратын заттарды бейнелеуде	Музыка Тақырыбы: «Бақшаға барамын» Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» Е. Құсайынов. Ән айту: «Бақшаға барамын» Әуенді қимыл-қозғалыс: «Достастық» (муз. Р. Рустамов) Дидактикалық ойын: «Құсты денесі арқылы тану» Міндеті: балалардың құстар туралы білімдерін нығайтуға ықпал ету, құстарды силуэт арқылы тануға машықтану. Ойын барысы: балаларға құстардың силуэттері ұсынылады. Балалар құстарды болжап, оларды атайды қоныс аударатын немесе қыстайтын құс екенін айтады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кітап» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру	Дидактикалық ойын: «Құстар әлемінде» Міндеті: Балалардың құстар туралы білімдерін бекіту. Ойын барысы: бетте түрлі-түсті секторлары бар шың және секторларға сәйкес келетін түстердің жақтаулары бар. Бала шынды басады, оның көрсеткі тербеліп, қандай да бір түсті секторға тоқтайды. Сәйкес түсті жақтаудың астында бала жауап беретін сұрақ жасырылған. Жақтау астындағы сұрақтар: 1. Қарлығаштар ұясын қайда және неден жасайды? (Үйдің шатырының астында, шикі саздан, шөптен, сілекейге малынған сабаннан.) 2. Неліктен қарлығаштарды тұтқында ұстауға болмайды? (Себебі ол өліп кетуі мүмкін, өйткені ол ұшып бара жатқанда тамақ алады.)

	мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	дернәсілдері-моль-жыртқыш құстар. қанқызы-кекілік - жыртқыш құстар. Шөптер (беде) - аралар (Қоршаған ортамен таныстыру) «Көк трактор» Міндеті: мультфильм желісі бойынша балаларды әртүрлі затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	жаттығу. Затты ұсақ бөлшектермен безендіруге деген ұмтылысты ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	3. Басқа құстар қол тигізбейтін түкті құрттарды қай құс тістегенді ұнатады? (Көкек. Бұл шынжыр табандарды жою арқылы орманға үлкен пайда әкеледі.) 4. Құс үйлері жетіспейтін жұлдызқұрттар ұяны қайда орналастырады? (Бақтарда, саябақтарда, ағаш қуыстарында) 5. Құстар қандай пайда әкеледі? (Мамыр қоңыздары мен жәндіктердің личинкаларын жою, ағаштарды құрттар мен басқа зиянкестерден сақтау.) 6. Біз құстарға қандай қамқорлық жасаймыз? (Біз Ұяларды қорғаймыз, тамақ дайындаймыз, қиыншылыққа көмектесеміз, Қоректендіргіштер мен құс үйлерін іліп қоямыз.) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ бұлттар» топтық жұмыс Міндеті: Балаларды таныс заттарға немесе

					құбылыстарға ұқсас нысан бойынша бұлттарды бейнелеуге үйрету. Жармамен (манкамен) жұмыс істей білу, жұмысты орындау жүйелілігін бекіту (желіммен жағу, жоғарыдан ұнтақ жармамен себу, артығын жою). Материал: клеенкалар, жарма, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Тұрмыстық- шаруашылыққа байланысты ырым тыйымдар: 1. Нанды бір қолыңмен үзбе. 2. Нанды лақтырма. 3. Сүтті төкпе. 4. Сыпырғышты тік қойма. 5. Отқа түкірме. 6. Тұзды баспа.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				

Түймедақ гүлін бақылау. Мақсаты: Түймедақ гүлінің басқа гүлдердің ерекшелігін бақылау. Басқа гүлдермен салыстыру. Балалар, түймедақ гүлін білесіңдер ме? Түймедақ гүлінің бейнесі қалай? Түймедақ гүлінің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. Ал, күлтешелері ақ, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. Және күй талғамайды, кез келген жерде өсе береді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Үзіп алсаң сен бір гүл, Үзіп алсам мен бір гүл, Не қалады сиқынан, Қызыл - жасыл жерден бұл? Жайнап өсіп	Жауыннан кейінгі кемпірқосақты бақылау. Мақсаты: кемпірқосақтың нешеу екендігін, кемпірқосақтың пайда болуының мақсатын түсіндіру. Түрлі - түсті жолақшалардан кемпірқосақ жасап, беру. Жауыннан кейінгі кезеңде ғана болатынын түсіндіру. Кемпірқосақтың бейнесін жер бетіне түрлі - түсті борлармен салу. Таза ауада қағаз бетіне салдыру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жаңбыр жауғанда Біз - кішкентай балдырған, Сескенбейміз жаңбырдан. Төбемізде қол шатыр, Алдымызда жол жатыр. Жұмбақ шешу: Өзен үстінде иін ағаш (кемпірқосақ) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жаңбырды бақылау. Мақсаты: Балаларға жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендер аспанда не көріп тұрсыңдар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжып жатыр? Жаңбыр бізге не үшін қажет? Жаңбыр қандай? Жаңбыр жауғанда не болады? Жаңбыр қай мезгілде жауады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жау, жау жаңбыр, Жау жаңбыр. Арық суы мол болсын! Жауған жерің шөп болсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Соқыр теке» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету. Ойынға керекті құралдар: Көз	Желді бақылау. Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел дегеніміз не? Жел қандай болады? Жел қалай пайда болады? Жел не үшін қажет? Жел бізге керек пе, жоқ па? Желді көрмесек қалай сеземіз? Оңтүстік, солтүстік қайда, батыс пен шығыс ше? Жел қай жақтан соғып тұр? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Аққу - қаздар» Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіңдер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін	Табиғат әсемдігін бақылау. Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі» табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) Неге осы жерді не үшін ең көрікті жер деп ойлайсыңдар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жаз келіпті дегенше,

далада, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Ойынның шартын бұзбай аяғына дейін ойнауға үйрету. Ептілікке тәрбиелеу. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді, түстерге бөледі. Ал бояулар өз түстерін есте сақтаулары керек. Сатып алушы келіп: сәлематсыз ба? сіз бояу сатасыз ба? Сатушы: сізге қандай түс керек? Саудагер: маған ақ түс керек десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал саудагер қашқан түсті ұстап алса ол түс саудагерде қалады. Егер ұстай алмаса ол бояу дүкенге		байлайтын орамал. Ойынның шарты: Балалардың арасынан санамақ арқылы бір бала таңдалып алынады. Оның көзін орамалмен байлайды да, беске дейін санап айналдырады. Сөйтіп, соқыр теке Басқа балаларды ұстауға кіріседі. Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстап алса, сол бала соқыр теке болады. Сондықтан балалар соқыр текеге ұсталмауға тырысады. Солай ойын жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы қоқыстардан тазарту. Мақсаты: Бір - біріне көмектесіп, еңбектену дағдыларын қалыптастыру. Керекті құралдар: Қалақша, қолғап, шелектер.	қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі. Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүлдерге су құю. Мақсаты: Тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, су, шелек.	Алма пісіпті дегейсің. Бақшамызда ендеше, Алма теру көбейсін. Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (жеміс - жидек) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қуып жет» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшандығын,

	келіп басқа түс болып қайта сатылады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүлдерді суарып, топырақтарын копсыту. Мақсаты: Еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап.	Қимылды ойын: «Жаңбыр мен күн» қол шатырмен ойындар. Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа үйрету. Жаңбыр мен күн Туралы алған мағлұматтарын кеңейту. Ойын шарты: Ойынды жүргізуші балаларға «Жаңбыр» дегенде балалар жүргізушінің қасына қолшатырдың астына жиналулары керек, ал егер «Күн» десе балалар жан- жаққа жүгіреді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар:		күштілігін аңғарамыз. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.

		Сыпырғыш, күрекше, қорапша.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке,				

	Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып оң қолымызды сол аяғымызды жоғары көтеріп, түсіреміз. Қол аяғымызды ауыстырып қайталаймыз (3- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) 2. Белсенді нүктелерге массаж жасау. Тымау ауруларын алдын алу. «Ауырма» (Нүктелі массаж) - Тамақ қатты ауырмасын, жөтелмейік, түшкірмейік. Батылырақ уқала мұрын тұсын, маңдайды да уқалауға ерінбейік Алақанды маңдайға, Саусақтарды айырлап, Құлақтарды уқала сондайда. Суықтан біз қорықпаймыз, Ия, ия, ия. Суықтан біз қорықпаймыз, Қорықпаймыз, ауырмаймыз. Массажды балалар өз бетімен орындайды. 3.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнайы жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Тыныстайық тереңнен! Жүгірдің де қарғыдың, Жарадыңдар барлығың. Шаршадыңдар дегенмен, Тыныстандар тереңнен. Қане, «Үп!» - деп айтайық 2, Демді ішке тартайық. Енді «Уһ!»-деп айтайық, Демді шығар қайтарып. Босаңсытып дененді, Бей-жай күйге ен енді. Басты көтер Тік ұста! Емін еркін тыныста. Бә-ре-кел-ді. Балалар!(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз

	балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Адалдық берсін асыңа, Амандық берсін басыңа. (Әумин) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Мұртты мысық» Міндеті: Балаларды суретте мысықтың бейнесін беруге үйрету. Қылқаламмен және бояулармен (немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштармен) сурет салу дағдыларын қолдана отырып, жануарларды бейнелеу қабілетін бекіту. Бейнелі қабылдау мен қиялды дамыту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Суреттердің әртүрлілігін, кескіннің мәнерлілігін	«Қиыршық тастарды түрлендіру» Міндеті: Балаларды табиғи формалар негізінде көркем образдар жасауға үйрету. Бейнелеуді жетілдіру. техника, қиялды дамыту. Материал: Әр түрлі пішіндегі және мөлшердегі қиыршық тастар, акрил, щеткалар, жануарлар мен жәндіктер бар демонстрациялық материал, әр балаға арналған майлықтар (Сурет салу) «Әтеш» оригами Міндеті: әтеш туралы	"Өзен балықтары" бояулармен және түзбен сурет салу Міндеті: Балалардың балықтар мен олардың тіршілік ету ортасы туралы түсініктерін кеңейту және нақтылау. Балықты қарапайым қарындашпен салуды, гуашьпен бояуды, таразыға еліктеу үшін тұз себуді үйрену. Акварельмен қағаз парағын бояуды үйренуді жалғастыру. Сурет салуда гуашь пен акварель бояуларын, тұзды біріктіру қабілетін бекіту. Зейінді дамыту. Өзен балықтары мен басқа жануарлардың	«Ұлу» Міндеті: Тасқа сурет салуды үйрену. Сызбаға мәнерлілік беруді үйрету. Қиялды, бейнелі ойлауды дамыту. Қылқаламның ұшымен жұқа сызықтар салу қабілетін бекіту. Материал: 1 шай қасық күнбағыс майы); гуашь, жұқа щеткалар, су банкалары, палитралар, шүберектер. (Сурет салу) «Аққу» оригами Міндеті: балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4	"Кілем" Міндеті: Кілемге ұзын, қол тигізбейтін сызықтар түрінде өрнектер салуды үйрену. Балаларда эстетикалық қабылдауды, қиял мен қиялды дамыту. Түстер үйлесімінде жаттығу. Көркемдік талғамды дамыту. Материал: парақтар А4, фломастер. (Сурет салу) «Бақа» оригами Міндеті: Жыртылған қағаз техникасын қолдана отырып, жәндіктерді бейнелеуге үйрету. Материал: жануардың графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар.

	көруге үйрету. Материал: Гуашь немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар, А4 парақтары. (Сурет салу) Оригами техникасында «Түлкі» жасау Міндеті: - "оригами" техникасымен танысу; - қағазбен, қайшымен, желіммен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; - үшбұрышты модульдерді бүктеуді үйрену; - модульдерді әртүрлі тәсілдермен қосу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: сары шеңберлер мен жолақ сәулелерінің үлгілері әр балаға. (Жапсыру)	білімді бекіту. Дайын фигуралардан белгілі бір мазмұнды құрастыру қабілетін дамыту. Желіммен жұмыс істеу әдістерін бекіту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар. (Жапсыру)	суреттері (бақалар, кесірткелер, қолтырауындар, жыландар, тасбақалар және т.б.). Материал: А4 парақтары, қарапайым қарындаштар, гуашь және акварель бояулары, тұзды тұз шайғыштар, жұмсақ щеткалар, бояғыштар, су құтылары, шүберектер. (Сурет салу) «Тырналар» оригами Міндеті: тырнаның бейнесін аппликацияға жеткізуге үйрету; бірнеше бөліктен тұратын затты бейнелеу; бөлшектерді кішірейту ретімен орналастыру. Материал: А4 картон, зырылдауық ойыншығы. (Жапсыру)	парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	(Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Сән ательесі» картотека №2				

	Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілеттерін, тілдерін дамыту, достық қарым-қатынастарын тәрбиелеу. Қажетті атрибуттар: іс тігетін ойыншық машина, үлгілер, матаның қиықтары, қуыршақ, сән журналдары.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Жеті лақ» Балалар ертегінің мазмұнын игеріп, қасқыр, ешкі, лақтардың жауаптарын жақсы білулері керек. Тәрбиеші рөлдерді бөліп, маскалары үлестіріледі. Сонымен ойын басталады. Тәрбиеші	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Шарды қалақшаның үстімен домалатып жіберу» Тәрбиешінің көрсетуімен ойнау. Шарды домалат немесе себетке сал деген сөзді түсіндіру. Тәрбиеші әр балаға 6-8 шардан береді. Шарлармен ойнауға мүмкіндік беру. Аз ғана уақыттан кейін тәрбиеші үстел үстіне немесе еденге онша биік емес, қалақша	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Астық» Үстелдің үстіне он шақты алма шашыраңқы қойылады. Ойынға қатынасқан балалар бір доппен кезек бойынша ойнайды. Қолына доп тиген бала оны аспанға биіктете лақтырады. Содан кейін доп жерге түскенше әлгі ойыншы дереу астықты жинауға кірісуі керек яғни стол үстіндегі алмаларды жинай	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Кұрсау мен эстафета» Ойнаушылар тең екі топқа бөлінеді де, бірінің артынан бірі, екі колоннаға тұрады. Колонналардың ара қашықтығы 1,5-2 м. Колонналардың алдынан сызық сызылады. Осы сызықтан 5-6 м қашықтықта әрбір колоннаның қарсысына бір-бірден құрсау қойылады. Тәрбиешінің «1,2,3-жүгірі!» деген сигналы бойынша бірінші колоннадағылар жүгіріп келіп, оларды жоғары көтереді. Құрсаудан өтеді де, оны орнына қояды, сөйтіп өзінің колоннасына қарай	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Бақшада» Үлкен шеңбер сызылады. Ол-бақша, оның ішінде шеткеректе орындықта күзетші отырады. Шеңбердің екінші жағында екі орындықтың үстінде таяқ қойылады-бұл бақшаның қоршауы. Балалар таяқ астынан еңбектеп өтіп, « баққа» кіреді. Жақсы-ау қауын жинаған, Жақсы- ау қарбыз жинаған. Бәрінен де дұрысы, Үлкеннің сөзін тыңдаған,

	балалардың назарын әр кейіпкердің дауыс ырғағы мен екпініне аударады. Ешкі мен лақтар жіңішке дауыспен, қасқыр басында жуан, содан соң жіңішке дауыспен, өте жіңішке дауыспен сөйлейді. (Дене тәрбиесі**)	қояды, оның үстінен кезекпен шарларды қолмен домалатып жібереді. Міне, қалай домалайды. Балаға «Домалат шарды тағы да домалат» деп айту. Егер бала домалату білсе, келесі сабақта себет немесе қорапша беріледі. Бір себеттен келесі себетке шарды ауыстырып, салуды балаларға көрсету керек. Тәрбиеші шарлардың түсін айта береді, балалардан сұрамай да ойыншықтармен дұрыс ойнауға үйрету. (Дене тәрбиесі**)	бастайды. Осылайша кім көп алма жинаса, сол жеңімпаз атанады. Далада ойнаған кезде ұсақ тастарды пайдалануға болады. (Дене тәрбиесі**)	жүгіріп бірінші тұрған балаға қолын тигізеді де, колоннаның соңына барып тұрады. Колоннадағы келесі бала орнына қайтып келіп жүргізіле береді. Бұны бұрын болып орындаған топ балалары жеңген болып саналады. (Дене тәрбиесі**)	- деп қауын, қарбыз жиып жүреді. Бір кезде «күзетші» келіп «қарақтарым көмектеріңе рахмет»-дейді. Балалар қайтадан таяқтың астынан еңбектеп өтіп, үйлеріне келеді. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Баланың отбасы жағдайында танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 18.08-22.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 18.08.2025	Сейсенбі 19.08.2025	Сәрсенбі 20.08.2025	Бейсенбі 21.08.2025	Жұма 22.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Жануарлармен байланыс" Мақсаты: балаларға кейде жануарлардың қауіпті болуы мүмкін екенін түсіндіру; басқа адамдардың иттері мен мысықтарына жақындауға болмайды. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				

дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?» Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық". Міндеті: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. (Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Доппен»				

	1.Б.к. допты кеуде тұсында ұстау. Допты оңға жоғары көтеруден бастыда сол жаққа бағыттау. Б.қ.к сол жаққада солай істеу. Допты кезекпен тізеге тигізу. Тізені көтерумен. 2.Б.қ.: түзу тұру,аяқ алшақ, қолды түсіру. Допты жоғары артқа көтеруден, төмен түсіру иілумен, тізе бүгіп отырудан, бастапқы қалыпқа келу. 3.Б.қ.: аяқты айқастырып, еденге отыру. Оңға иілу допты өзінен алысырақ жүргізіп әкеліп, бастапқы қалыпқа оралу. Сол жаққа бұрылып тағы солай жасау. 4.Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын иықтың көлемінде ашу, қолда доп . Алға иілуден тізе астынан төменнен допты өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяқтан осылай өткізу. 5. Б.қ.: арқаға жату, доп қолда. Бір жақ аяқты түзу көтеріп, допты айналдырып өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяғымен осылай жасау. 6. Допты аяқтың ортасында қысып, қос аяқта секіру. Кезектестіріп жәй жүру. 7. Допты жоғары көтерумен дем алып, төмен түсіруден демді шығаруЖәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей

	ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	алғыс айту)	жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Баспалдақ. Достарыммен жиналып, Баспалдақпен біз жүрдік. Бір-екі, бір-екі, Үстіне көтерілдік. Санап алып сатыларын, Астына қарай түстік. Бір, екі, үш, бір, екі, үш, Баспалдақпен байқап түс! (саусақтармен баспалдақты аттап, жоғары- төмен жүруді бейнелеу). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Кіші шармен жаттығу. Мынау менің оң қолым, Мынау менің сол қолым. Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын. Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын! (Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп, жаттығу жасау). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тамшылар Бір тамшы, екі тамшы, Тамшылар асықпайды. Тырс-тырс, тырс- тырс, Ақырын тамшылайды. Тездетеді тамшылар, Сулаймын деп асығар. Қол шатырда аламыз, Жаңбырдан біз қашамыз. (Бір қолдың ашық алақанына, екінші қолдың саусақтары мен кезек-кезек соғу. Өлеңнің соңғы жолдарында екі қолды жоғары көтеріп, саусақтарды түйістіріп, шатырды бейнелеу). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Шаян мен мысық Шаян мен мысық <i>1.Сол қолды шынтақтан бүге, алақандарды төмен қарата алдына ұстап «көпір жасайды. «Көпірдің» астына оң қол саусақтарын төмен қарата бос ұстай көп аяқты шаян сияқты жыбырлатады.</i> Тасасында көпірдің <i>2.Алға созылған оң қолдың үстімен иықтан төмен қарай сол қолдың 2-ші және 3-ші саусақтарын жүгіртеді.</i> Кәрі шаян тұрыпты <i>3.Иықтан төмен жүгірген саусақтар қолдың басына келгенде кішкентай саусақты оң қолдың жұдырығында қысып ұстап қалады.</i> Көпірден өткен мысықтың <i>4.Сол қолдың кішкентай саусағы оң қолдың жұдырығында қысылған күйі 2-ші, 3- ші, 4-ші саусақтарды бас бармақпен біресе біріктіре, біресе қайта ашып мияулаған</i>	Шеңберлер. Шеңберлерді жиып қойдым, Қатар-қатар тізіп қойдым. Саусақтармен кезек- кезек, Шеңберлерді басып қойдым. Бір шеңбер, екі шеңбер, Үш шеңбер, төрт шеңбер, Бесіншіні қайда екенін Титтей бөбек табады екен. (Үстел үстінде шеңберлерді тізіп қою, саусақтармен кезек-кезек шеңберлерді басу қажет) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

				мысықтың аузын бейнелейді. Кұйрығынан жұлыпты 5. Сол қолдың кішкентай саусағын қыса ұстаған оң қолдың саусақтарын біртіндеп ашады. «Кұтқарындар, 6. Екі қолды бірінің үстіне бірін қоя екі қолдағы барлық саусақтарды тез-тез жүгіртеді. Мяу-мяу-мяу!» Босатындар шаяннан! 7. Сөздің айтылу ыргағына сәйкес алақандарын шапалақтайды, соңғы сөзге аяқтарын шапалақтайды. Қане, кім бар, келіндер! Мысыққа көмек беріндер! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Біз себетке не саламыз?" Міндеті: балаларда далада, бақшада, бақта, орманда қандай дақыл	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Ауа, жер, су" доппен ойнау	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Табиғат және	Музыка Тақырыбы: «Ақ көбелек» (Тұрсынжан Шапай) Дауыс жаттығуы: «Баспалдақ» Ән айту: «Көбелек» (К. Қуатбаев Ж. Смақов) Музыкалық қимыл-қозғалыс: «Қосарланып	Дидактикалық ойын: «Неден жасалған?» Міндеті: балаларды зат жасалған материалды анықтауға үйрету. Материалдар: ағаш текше, алюминий

	жиналатыны туралы білімді бекіту. Жемістерді өсіру орны бойынша ажыратуға үйрету. Табиғатты қорғаудағы адамдардың рөлі туралы түсінік қалыптастыру. Материалдар: көкөністер, жемістер, дәнді дақылдар, қауын, саңырауқұлақтар, жидектер, сондай-ақ себеттер бейнеленген Медальондар. Ойын барысы. Кейбір балаларда табиғаттың әртүрлі сыйлықтарын бейнелейтін медальондар бар. Басқаларында себет түріндегі медальондар бар. Балалар-жемістер көңілді	Міндеті: балалардың табиғат объектілері туралы білімдерін бекіту. Есту зейінін, ойлауын, тапқырлығын дамыту. Материалдар: доп. Ойын барысы: 1-нұсқа. Тәрбиеші балаға доп лақтырып, табиғат объектісін, мысалы, "бұлт" деп атайды. Бала "ауа" деп жауап беріп, допты кері лақтыруы керек. Бала "Дельфин" сөзіне "су", "Қасқыр" сөзіне - "жер" және т.б. жауап береді. Тәрбиеші "ауа" сөзін атайды допты ұстаған бала құсты атауы керек. "Жер" сөзі - жер бетінде тіршілік ететін жануар;" су " сөзі-өзендер, теңіздер, көлдер мен мұхиттардың тұрғыны. (Қоршаған ортамен таныстыру)	адам» Міндеті: балалардың жаратылысы туралы білімдерін бекіту және жүйелеу адам және адамға табиғат не береді. Материалдар: доп. Ойын барысы: мұғалім балалармен әңгімелеседі, оның барысында олар бізді қоршаған заттардың немесе адамдардың қолымен жасалғандығы немесе табиғатта бар екендігі туралы білімдерін нақтылайды және адам оларды пайдаланады; мысалы, орман, көмір, мұнай, газ табиғатта бар, ал үйлер, зауыттар адам жасайды. "Адам не істеді"? мұғалім сұрайды және допты лақтырады. "Табиғат не жасайды"? тәрбиеші сұрайды және допты лақтырады. Балалар	билеу» Дидактикалық ойын: «Құстар ұшып, қонды» Міндеті: құстар туралы түсінікті нақтылау. Ойын барысы: тәрбиеші тек құстарды атайды, бірақ егер ол кенеттен қателессе, онда балалар аяқпен таптауы немесе шапалақтауы керек. Мысалы. Құстар ұшып келді: көгершіндер, шымшықтар, шыбындар және қарлығаштар. Балалар топылдатады – .Не дұрыс емес? (шыбындар) - ал шыбындар не? (жәндіктер) - құстар ұшып келді: көгершіндер, балапандар, лейлектер, қарғалар, макарондар. Балалар таптайды. - құстар ұшып келді: көгершіндер, маркендер балалар таптайды. Ойын жалғасуда. Құстар ұшып келді: көгершіндер,	ыдыс, шыны ыдыс, металл қоңырау., кілт және т. б. ойын барысы: Балалар сөмкеден әртүрлі заттарды алып тастайды және әр заттың неден жасалғанын көрсетеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Тәтті төрт» Міндеті: балаларды дөңгелек заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	музыкамен бөлмеге таралады, қимылдары мен бет-әлпеті баяу қарбыз, нәзік құлпынай, шөпте жасырылған саңырауқұлақ және т. б. Себет балалар екі қолына жеміс жинауы керек. Қажетті шарт: әр бала бір жерде өсетін жемістер әкелуі керек (көкөніс бақшасынан көкөністер және т.б.). (Қоршаған ортамен таныстыру) «Банкадағы қиярлар» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен	«Банкадағы қызанақ» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	допты ұстап, сұраққа жауап береді. Кім есіне түсіре алмаса, ол өз кезегін өткізіп жібереді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Домалақ нан» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	шапшаңдықтар, Лейлектер, көкектер, тіпті үкілер, Аққулар, жұлдызқұрттар. Сіздердің барлығыңыз жарайсыздар. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кәмпиттер» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен (ұзартылған бөліктер) тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	

	мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылташтар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Өнерлі өрге жүзер»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Кішкентай балаларды бақылау. Бақылау. Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. Бақылау. Балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері	Шөпті шауып жатқан бағбанды бақылау. Бақылау. Жайылымдағы өсімдіктер туралы білімді анықтау және бекіту, шөпті шауып жатқан бағбанды	Заттардың көлеңкесін бақылау. Бақылау. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін, таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі	Термометр көмегімен ауа температурасын бақылау. Бақылау. Балалардың термометрді қолданып ауа температурасын

	аудару:жеңіл көйлектер,шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару(қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Өлі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру,еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру)	туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру(асфальт тың ескі қабатын алу,ұсақталған тас қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады- каток, жүк машиналары және т.б.). Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Еңбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1.Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2.Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш: Вова Васяның вагон ойыншығын алып, Васяға вагон	қадағалау,жайылымд ағы шөп биік және шүйгін екенін және де оны үй жануарларына қысқа азық үшін шауып алатындығын атап өту;шабылған шөптен кепкен хош иісті пішен шығады. Адамдардың еңбек маңыздылығы туралы, азық өсімдіктерінің құндылығы туралы түсінікті қалыптастыру. Бұрын шөбі болған алаңқайды салыстыру,шөп қайтадан өскені, гүлдердің пайда болғаны туралы қорытынды жасау. Еңбек құралдарының атауларын анықтау: тырнауыш,айыр,піш ен шабатын машина.Үлкендердің еңбегін құрметтеуді тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: «Айт!» десе жүгірмес, Су тисе сілкінбес. (Шөп)	жоғары шықпағанда және күндіз,ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады,көлеңкенің ұзындығын өлшеу,көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балаларды күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Мен жүгірсем, ол да жүгіреді, Мен кідірsem, ол да кідіреді. (Көлеңке) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қақпашы» Жарысу элементтері бар спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру.	өлшеу ептілігін бекіту,сынап бағанасы қызыл сызықтан жоғары болған кезде жылы екенін білдіретініне назар аудару. Қаншалықты бағана жоғары болса,сонша жылы болады; цифрлар неше градус жылы болып тұрғанын анықтауға көмектеседі; әрбір сызық бір градусты білдіреді. Даладағы және топтағы ауа температурасын өлшеу. Жазда далаға қарағанда топтағы температура төмен деген қорытынды жасау. Балалардың қызығушылығын,ақ ылды белсенділігін ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Бір нәрсе жер мен көктің арасында, Көрінбес өзі түгіл қарасы да, Білінбей жер үстінде жүрсе дағы, Пайдалы адамзаттың баласына. (Ауа)

	Мақал-мәтел: 1.Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2.Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны іледі. Тақпақ: «Іні» Е. Өтетілеуұлы «Бір ісіме қапа ма», Деп қарайды апама. Сипаттырып басынан, Еркелейді атама. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Жүппен жарыса жүгіру» Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жүппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. (Дене тәрбиесі**)	ойыншығын Вова бермеді. Мақал-мәтел: Жан қиналмай, Жұмыс бітпес. Талап қылмай, Мұратқа жетпес. Тақпақ: Жолың болсын! Н. Айтов Атам шықса сапарға -Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға -Жолың болсын, - дейді атам. -Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде» Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан екінші аралыққа өту, гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. (Дене тәрбиесі**)Еңбек іс-әрекеті.	Мақал-мәтел: 1.Шебердің қолы көпке ортақ. 2.Орайы келсе орақ ор. Тақпақ: «Кетпен» Ш.Сәниев Мен – кетпенмін, кетпенмін Мұраппен бір өткен күн. Арық аршып, су басып, Бау-бақшаға жеткенмін. Ырым. Егер шөп шуласа – ашық ауа райы болады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Чехарда» Аяқтарын екі жаққа созып, сүйіліп төрт аяқтап тұрған серіктестерінен секіріп өту шеберлігін бекіту. Күш-қуатты, шыдамдылықты дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Шамаға шақ бағбанға көмектесу Еңбек қызметі процесінде	Белсенділігін дамыту, жұмыстың үнемді әдістерін үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетін тәрбиелеу, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Өзіндік іс-әрекеті. Балалардың өзіндік ұжымының даму негізі ретінде дұрыс нысанды қарым-қатынас топтарын пайдалану. Ұялшақ, жасқаншақ балаларға ойынға кірісуге көмектесу,өте белсенді балалардың өзінің серіктестерінің ынтасын баспауын қадағалау.	Мақал-мәтел: 1.Жаздың бір күні – Қыстың мың күніне татыр. 2.Қыстағы қар жерге ырыс, Жердегі ылғал – елге ырыс. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Дөңгелек бойынша пас беру» Әртүрлі әдіспен бір-біріне доп лақтыру және ұстай білуді бекіту. Физикалық қасиеттерін – шапшаңдылық,икемділікті дамытуды. Үйлестіру қимылдарын жетілдіру. (Дене тәрбиесі**)Еңбек іс-әрекеті. Қысқа көкөністерді тұздау. Қысқа көкөністерді дайындау барысында үлкендерге шамасына қарай көмек көрсету. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын өз бетінше жинай

	Еңбек іс-әрекеті Ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету, басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу.	Көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру.	балаларда еңбекті сую ортақ пайдаға еңбек ету ынтасын, жауапкершілікті тәрбиелеуді жалғастыру.	білуін бекіту. Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен эксперименттер. «Не жылы, не суық?» Күннің көзінде әртүрлі заттар түрліше қызатыны туралы ұғымын кеңейту, себебі-олар әр түрлі материалдан жасалған, қызығушылығын дамыту. Өзіндік іс-әрекеті Ойын барысында балалардың бір-бірімен қатынаса білуін жетілдіру. Өз қылықтарымен іс-әрекеттерін көрсету, өз пікірлерін қорғау. Құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде айта білуін дамыту.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			

Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз.

	5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Асың, асың, асыңа, Береке берсін басыңа! Бөденедей жорғалап, Қырғауылдай қорғалап, Қыдыр келсін қасыңа! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Айсұлудың сарафаны» Міндеті: Сурет салуға, қиялға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. Дәлдікке тәрбиелеу. Материал: бояу, щеткалар, қағаз.(Сурет салу) «Анама арналған көйлек» Міндеті: белгілі	«Шаш өрімі» Міндеті: с істеуге үйрету. Заттарды салуда қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: Қара және түрлі-түсті гуашь (Сурет салу) «Анама арналған орамал» Міндеті: Жұмысқа мұндай стандартты емес тәсіл кішкентайларда	"Айсұлуға арналған тақия" Міндеті: көркемдік қабылдауды, қиялды, қол қимылдарын үйлестіруді дамыту. Материал: Әр балаға 2 парақ ақ қағаз, көк гуашь (Сурет салу) «Сайқымазақ» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету.	"Жұмбақтар" Міндеті: Ниткография қиялды, ассоциативті ойлауды, ұсақ моториканы, қол қозғалысын үйлестіруді дамыту. Материал: 10 жіп, түрлі-түсті гуашь, ақ қағаз (Сурет салу) «Жұлдыздар» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету.	"Айсұлудың сөмкесі" Міндеті: тікбұрышпен таныстыруды жалғастыру. Гуашьпен сурет салуға үйрету. Материал: парақтар А4, гуашь, қылқаламдар, стакандар, салфетка, клеенка. (Сурет салу) «Аспан және ай» Міндеті: Жыртылған

	бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: өзен, көпір мен қайықтар әр балаға. (Жапсыру)	таныс нәрселерге басқа қырынан қарау қабілетін дамытады, әр құралдан шығармашылық шабыт көзін алады. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер. (Жапсыру)	Материал: А4 қағазы, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	қағаз техникасын қолдана отырып, жәндіктерді бейнелеуге үйрету. Материал: жәндіктердің графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалым, коммуникативтік байланыс, еңбеке баулу, оқыту арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшеліктерін ескерумен)</i> . Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың идеяларын ашуға мүмкіндік беру. Сюжетті-рөлді ойын: «Автобус жүргізушісі» Мақсаты: балалардың жүргізуші мамандығы туралы түсініктерін қалыптастыру.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Допты домалат»	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Күрсауды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Аю қонаққа	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын мен «Құстар мысық» Жерге шеңбер сызылады. Ортаға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Аттар» Балалар аттарды бейнелейді. Бөлімнің немесе алаңның бір

	Балаларға әртүрлітүсті доптар немесе онша үлкен емес шағын ғана (диаметрі 6-8 см) шарлар беріледі де, оларды балалардан онша қашық емес жерге орналастырған жалаушаларға дейін домалатып жеткізген балаларды атап өтеді, тапсырманы дұрыс орындағаны үшін алғыс айтады, допты тағы да домалатуға мүмкіндік береді. Балалар допты бірнеше рет домалатқаннан кейін тәрбиеші оларды кәрзеңкеге жинауды ұсынады. (Дене тәрбиесі**)	дөңгелет» Үш-төрт бала тәрбиешіге қарама-қарсы 1,5-2м жерде тұрады. Тәрбиеші құрсауды кезекпен әр балаға қарай дөңгелетеді, ол ұстайды да керісінше тәрбиешіге қарай дөңгелетеді. Балалар құрсауды дөңгелетуді және ұстауды жақсы үйренген кезде бір-бірімен өздері ойнай алады (Дене тәрбиесі**)	келеді» Балалар дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші ойыншық аюды көрсетеді. «Аю сендерге қонаққа келді» - дейді. Музыка ойналғанда, тәрбиеші «аюды» жетелеп шеңбер ішін айнала жүреді. Музыка аяқталғанда «аю» бір баланың алдына барып тоқтайды да, дыбыстайды (амандасу белгісін береді). Бала (сәлеметсізбе аю?) жауап қайтарады. Аюды екі қолымен ұстап ортаға шығып билейді. Музыка аяқталғанда «аюды» тәрбиешіге береді. Осылайша ойын жалғасады. Ойын соңында аюды ортаға қойып, барлық бала айнала жүріп билейді. (Дене тәрбиесі**)	тәрбиеші таңдаған бала болып тұрады. Қалған балалардың бәрі шеңберді айнала тұрады, бұлар құстар. Құстар шеңберді айнала жүріп дөңгелетеді. Шокиды. Мысық оянып кетіп, құстарды көреді де, оларды ұстай бастайды.Құстар шеңберден ұшып кетуге асығады. Мысық шеңбердегі қай құсқа тиіп кетсе, ол ұстаған болып есептеледі де ортаға келеді. Мысық 2-3 құсты ұстаған кезде тәрбиеші жаңа мысықты таңдап алады. Ұстап алған құстар барлық ойыншыларға келіп қосылады. Ойын 2-3 рет қайталанады. (Дене тәрбиесі**)	шетіне жиналып, мынадай өлең айтады. Топ-топ түсіп төрт тұяқ. Шоқырақтап шап, атым. Құйрық-жалын сусылдап, Үш оғындай садақтың. Өзен кешіп, тау асып, Шабысыңнан танба сен. Дүрсілдетіп дүниені ытқып, ытқып заула сен. Соңғы сөзді айта бергенде, балалар алға қарай ұмтыла секіреді. Тәрбиешінің үйге деген белгісі бойынша, жай ғана орындарына оралады. Тәрбиеші өлеңді қайталайды, аттар қайтадан бөлмені айнала шаба жөнеледі. Тәрбиеші өлеңді түгел айтып болмайынша, балалардың орындарынан қозғалмауын қадалағалайды. (Дене тәрбиесі**)

Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Күншуақ» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 25.08-29.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 25.08.2025	Сейсенбі 26.08.2025	Сәрсенбі 27.08.2025	Бейсенбі 28.08.2025	Жұма 29.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ересектер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?» Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық" Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: «Аюларға арналған жиһаз» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды ғимаратты үлгі бойынша салуға, оны ұзарту немесе ғимарат макеттерін әдісімен түрлендіруге, құрылыс бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету. Балалардың жиһаз бөлшектері және олардың мақсаты туралы түсініктерін нақтылау; балалардың жиһазды құрайтын бөліктер туралы білімдерін бекіту; жиһазды, бөлмені сипаттауға үйрету; Сөздік жұмыс: сөйлеу кезінде сөздерді белсендіру – құрылыс, текше, кірпіш, жиһаз. Жабдық: қуыршақ жиһазы, "Жиһаз" сериясындағы тақырыптық суреттер, аю ойыншығы, "Үш аю" ертегісіндегі аюлар бейнеленген сурет. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: Тақта және магниттік блоктар Міндеті: Тақтаға магниттік бөліктерді орналастырып, қала немесе ғимарат макеттерін жасау. Пайдасы: Логикалық ойлау, жоспарлау. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету,					

	дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып, басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені 1-3 оңға кейін 1-3 солға бұру, 4-б.к.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.к.к. 4. Б.к.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.к.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз!	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді:

	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Қай мезгіл? Бау-бақшада барша жұрт, Саңқылдаған саз әні. Көлде құстың базары, Жидек пісіп толады. Бұл қай кезде	Жыл мезгілдері Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер. (мандайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің	«Салат жасаймыз» Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа	«Кірпі» Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айкастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма!	Гүлдер Гүлім, гүлім өсе бер, Әдемі боп асыл боп, Күндей жайнап кете бер Қызыл , сары, жасыл боп. Тамшы,тамшы, тапшылар Көгерді ағаш талшынар Тамшылардан өтетін,

	болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	сен (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға (спираль тәрізді қимылдарды маңдай	түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді). Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Тамаша гүлдер бар шығар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

		ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз». Міндеті: жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімді бекіту. Материалдар: себет, жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар бейнеленген тақырыптық суреттер. Ойын барысы: әр баланың алдындағы үстелде жұмбақтың суреттері жатыр. Тәрбиеші саңырауқұлақтар туралы жұмбақ жасайды, балалар себеттерге жеуге болатын саңырауқұлақтың суретін тауып,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз». Міндеті: жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімді бекіту. Материалдар: себет, жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар бейнеленген тақырыптық суреттер. Ойын барысы: әр баланың алдындағы үстелде жұмбақтың суреттері жатыр. Тәрбиеші саңырауқұлақтар туралы жұмбақ жасайды, балалар себеттерге жеуге болатын саңырауқұлақтың суретін тауып, қояды.	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Бұтақтағы балалар" Міндеті: Балалардың ағаштар мен бұталардың жапырақтары мен жемістері туралы білімдерін бекіту, оларды бір өсімдікке жататындығына қарай таңдауға үйрету. Ойын барысы. Балалар ағаштар мен бұталардың жапырақтарын қарастырады, оларды атайды. Тәрбиешінің ұсынысы бойынша: "балалар, өз бұтақтарыңды тап" - балалар әр жапыраққа сәйкес жемісті таңдайды. Бұл ойынды жыл бойы кептірілген	Музыка Тақырыбы: «Менің Қазақстаным» Ән тыңдау Дауыс жаттығуы Ән жаттау «Менің Отаным» Дидактикалық ойын: "Төрт сурет" Міндеті: Балалардың қоршаған табиғат туралы идеяларын бекіту, зейін мен байқауды дамыту. Ойын барысы. Ойын құстар, көбелектер, жануарлар бейнеленген 24 суреттен тұрады. Жүргізуші карточкаларды араластырады және оларды ойынға қатысушыларға (3-тен 6 адамға дейін) бірдей таратады. Әр ойыншы мазмұны бойынша бірдей 4 картаны таңдауы керек. Ойынды бастаушы өзінің карточкаларын қарап, сол жақта отырған адамға біреуін береді. Егер ол картаны қажет етсе, оны өзіне қалдырады, ал кез-келген қажетсіз картаны сол жақтағы көршісіне береді және т. б. Карточкаларды	Дидактикалық ойын: "Жаз бізге не силады?" Міндеті: балалардың жаз, оның белгілері туралы білімдерін нақтылау. балаларды жыл мезгілін белгілерге қарай анықтауға үйретуді жалғастыру; негізгі түстерді ажырата білу және заттарды түстерге сәйкестендіру қабілетін жетілдіру; сөздік қорын кеңейту (гүлдердің атаулары, заттардың белгілері – жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел); өсімдіктер әлемі туралы идеяларды бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Балмұздақ және лимонад» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу.

	қояды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ұялы телефон» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	(Қоршаған ортамен таныстыру) «Теледидар» Міндеті: балаларды затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	жапырақтар мен жемістермен жасауға болады. Балалардың өздері ойынға материал дайындай алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сандық» Міндеті: әртүрлі мөлшердегі дөңгелек пішінді бөліктерден тұратын заттарды бейнелеуде жаттығу. Затты ұсақ бөлшектермен безендіруге деген ұмтылысты ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	жинап алғаннан кейін, әр ойыншы оларды төмен қарай сызбалармен бүктейді. Барлық мүмкін жиынтықтар таңдалған кезде, ойын аяқталады. Ойынға қатысушылар жиналған карточкаларды аударып, төртеуін бәріне көрінетін етіп орналастырады. Дұрыс таңдалған карталары бар адам жеңді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шкаф» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту.				

Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Бақылау: Жаңбырдың жауғанын бақылау. Мақсаты: Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру. Оның табиғатқа тигізер пайдасы туралы айту. Жерге сіңуін көрсету. Көркем сөз. Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Тілдерін дамыту. - Қазір қай мезгіл? - Жазда қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? Еңбек: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды	Бақылау: Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау. Мақсаты: Ағаштардың түрлеріне қарай жапырақтарының да әртүрлі болатындығын көрсету. Аққайың ағашының жапырағымен таныстыру. Оны емен ағашының жапырағымен салыстыра отырып, айырмашылықтарын айтуға үйрету. Көркем сөз. Жапырақтар, жапырақтар, Күз болғанда сарғаяды. Ал қазір тұр алдымызда, Жап-жасыл боп бояуы. Сұрақ-жауап. - Жаз мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? - Жапырақтарының түсі қандай болады? Еңбек: ағаштарға су құю. Мақсаты: балаларды	Бақылау: Құстарға бақылау жасау. Мақсаты: құстардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балаларда аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстардың біздің досымыз екендігін айту. Көркем сөз: Сауысқан-қорқақ құс, Көкек-мақтаншақ құс. Бұлбұл-әнші құс, Көгершін-бейбітшілік құсы. Еңбек: құстарға жем шашу, нан кимын салу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. Қ/к ойыны: К-№8 «Аңшылар» Жеке жұмыс: 2-3 балаға асфальт үстіне сурет салдыру. (құстың ұясы, құстар т.б) Өзіндік іс-әрекеттері: балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	Бақылау: Бақбақ гүліне бақылау жасау. Мақсаты: аулада өсіп тұрған бақбақ гүлімен таныстыру, бақбақ гүлінің жапырағын, гүлін қарап басқа гүлден өзгешелігін ажыратып айта білуге үйрету. Гүлдер ауламызды көріктендіріп тұрғаны айту. Сұрақ-жауап: - Гүлдердің түрі қандай болады? - Әр түрлі: әдемі, қызыл, сары. - Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? - Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. Еңбек: гүлдерге су құю, түптерні қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/к ойыны: К-№19 «Қоймадағы тышқандар» Жеке жұмыс: 2-3 балаға бақбақ гүлінің емдік қасиеті туралы мәлімет беру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	Бақылау: Жаңбырды бақылау. Мақсаты: жаңбырдың жауғанына бақылау жасау, жерге түскен су тамшыларының жерге сіңіп кеткенін бақылату. Жаңбырдың пайдасы туралы айту. Көркем сөз: Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/к ойыны: К-№ «Күн мен жаңбыр» Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Геометриялық пішіндерді қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.

	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: №-6 «Күн мен жаңбыр» Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: №-20 «Көбелектер, бақалар» Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тапқакты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспей, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар!				

	Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Муз)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру «Өтеш» Музыка әуенімен өтеш бейнесіне еніп тәрбиеші кіреді: Ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку. Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. Тәрбиеші: Көзімізді ашайық, Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық, Жаттығулар жасайық. Жалпы жетілдіру жаттығуы: 1. Балалар төсекте жатып, бастарын оңға, солға бұрады. 2. Балалар төсекте жатып, қолды екі жаққа созу, жұдырықтап жұму. 3. Балалар төсекте жатып, велосипед тебу. 4. Қолтырауын болып, бір қырынан төсек үстінде аяқ - қолды созу. 5. Балалар төсекте отырып, бір - біріне қарап сәлемдесу. Тәрбиеші: Балалар кәне шеңбер кұрайық.

	Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге шықты» шиқ - шиқ - шиқ. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұқсас төсеніштермен жүру. 6. Табандар арқылы жүру. Балалар енді беті - қолымызды жылы сумен жуып, сүлгімен сүртпейік. Балалар кәне жарты шеңберге тұрайық. Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық. Көріскенше күн жақсы, Сау - саламат болайық.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата айтып», «Ас қайтаруды» үйрету (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	"Әдемі моншақтар" Міндеті: мыжылған қағазбен сурет салу. Сурет салудың жаңа әдісін үйрету, көркемдік экспериментке	Сырға" Міндеті: Алақанмен сурет салу алақанның іздерін жасау және оларды белгілі бір кескінге (бетта) салу қабілетін жетілдіру. Қиялды, шығармашылықты дамыту. Баланың	"Алқа" Міндеті: Әр түрлі шығармашылық қиялды дамыту. Балаларды жаңа бейнелер жасауға үйрету. Материал: Аяқталмаған өрнекті қағаз парақтары.	"Білезік" Міндеті: Саусақ кескіндемесі сурет салуға деген қызығушылықты дамытуды жалғастыру. Баланың жан дүниесінде эмоционалды жауап беру. Көркемдік қабылдауды дамыту. Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін	Жазғы демалыс (теңіз, көл) Міндеті: Саусақ кескіндемесі сурет салуға деген қызығушылықты дамытуды жалғастыру. Баланың жан дүниесінде эмоционалды жауап беру. Көркемдік қабылдауды дамыту.

	деген қызығушылықты арттыру, ұсақ моториканы дамыту. Материал: Газет, қағаз парақтары, түрлі-түсті бояулар. (Сурет салу) «Түлкі мен ешкі» ертегісі Міндеті: дайын фигуралардан кескін жасауға үйрету: кара және жасыл, сары түймелерді дайын кескінге орналастыру. Шығармашылық қиялды дамыту. Дәлдікке тәрбиелеу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: сары шеңберлер мен жолақ сәулелерінің үлгілері әр балаға. (Жапсыру)	көркемдік талғамын тәрбиелеу. Материал: Түрлі-түсті қарындаштар, қағаз парақтары (Сурет салу) «Бауырсақ жолмен келеді» Міндеті: Бауырсақ ертегісі туралы білімді бекіту. Дайын фигуралардан белгілі бір мазмұнды құрастыру қабілетін дамыту. Желіммен жұмыс істеу әдістерін бекіту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар (Жапсыру)	(Сурет салу) «Үйшік» ертегісі Міндеті: құстың бейнесін аппликацияға жеткізуге үйрету; бірнеше бөліктен тұратын затты бейнелеу; бөлшектерді кішірейту ретімен орналастыру. Материал: А4 картон, пирамида ойыншығы. (Жапсыру)	стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) «Бақбақ» Міндеті: балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) Жазғы фестиваль Міндеті: Жаз мезгіліндегі мерекелерді, көңілді сәттерді, балалардың қуаныштарын көрсету. Балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылығын мақсатты ойын арқылы, танымдық зерттеушілік жұмыс, ойын, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен,)</i> Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру.				

	Сюжетті-рөлді ойын: «Пошташы» Мақсаты: пошташы мамандығы туралы мәлімет беру, ұлуkenдер еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен дердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұйқыдағы аю» Бұл ойынға топ балалары 2-ге бөлініп қатысады. Ойын шарты: Топ ішіндегі бір баланы аю бетпердесін кигізіп орындыққа отырғызып қояды. Балалар орманда серуендеп келе жатып, ұйқыдағы аю көреді. Аю болса балалардың шуылынан (дыбысынан) оянып кетіп, балаларды қуа	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тасымақ» Бұл ойында 2 жерге ыдасқа су құйып қояды. сол суды қарсы бетке құйылған бос кесеге қасықтап екі адам тасыиды. Бұнда орналасады. Тәрбиеші команда құрып ойнайды, әр командада үш адамнан болады. Ойынның шарты: су таситын адам суды төкпей-шашпай, тез тасуы керек, қай команда жеңіске жетсе, жүлдеге сол ие болады. (дене тәрбиесі**)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұялардағы балапан» Алаңның немесе бөлменің әр шетінде 3-4 ұя жасалады. Құстар ұяларға орналасады. Тәрбиеші белгісі бойынша олар ұяларынан ұшып шығады да (кедергілерден аттап өтеді) алаңда ұшып жүреді. Тәрбиеші алаңның біресе ана жағында, біресе мына жағында құстар жем беріп тұрады: балалар жүресінен отырып, саусақтарының ұшымен тізесіін соғады (дән шоқып	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Жалаушаны тап» (қайда тығылғанын тап) Балалар бөлменің қабырғасынан жағалай ұзына-бойына немесе алаңның бір жағына отырады. Тәрбиеші балаларға жалаушаны көрсетеді де, оны жасыратынын айтады. Тәрбиеші балаларға (орындарынан тұрып, теріс қарауды ұсынады да жалаушаны жасырып: «Ал іздендер»-дейді. Балалар тығылған жалаушаны іздей бастайды. Жалаушаны кім бірінші болып тапса, ол ойын қайталанған кезде жалаушаны жасыру құқығына ие болады. Жалаушаны балалар бірден таба алмайтындай етіп	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тасымақ» Бұл ойында 2 жерге ыдасқа су құйып қояды. сол суды қарсы бетке құйылған бос кесеге қасықтап екі адам тасыиды. Бұнда команда құрып ойнайды, әр командада үш адамнан болады. Ойынның шарты: су таситын адам суды төкпей-шашпай, тез тасуы керек, қай команда жеңіске жетсе, жүлдеге сол ие болады. (дене тәрбиесі**)

	жөнеледі. Ұстап алған баланы өз мекеніне отырғызып қояды. Ойын қайта жалғаса береді. Керекті құраладар: Аю бетпердесі (дене тәрбиесі**)	жеген болады). Бұдан кейін олар тағы аздап жүгіріп, ойнап жүреді, одан соң тәрбиеші: « Балапан құстар, ұяларыңа барыңдар», - дейді. Балалар, жүгіріп тағы да кедергілерден өтіп өздерінің ұяларына отырады. Ойын 4-5 рет қайталанады. Қайталанған кезде жаңа қимылдар қосуға болады. Мысалы, шеңберден шығарда алдымен екі аяғымен секіріп өтіп, одан кейін ұшуды ұсынуға болады. (дене тәрбиесі**)	жасыру керек. Бірақ, егер балалар жалаушаны ұзақ уақыт таба алмаса, онда тәрбиеші жалауша тығылған жерге келіп, сол маңнан іздеуді ұсынады. Жалаушаны бала жасыратын кезде, оған дұрыс орын табуға көмектесу керек. Жалаушаны басқа нәрсемен ауыстыруға болады. (дене тәрбиесі**)	
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті			
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Баланың отбасы жағдайында танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту»			

**«Балапан» ортаңғы тобының 2024-2025 оқу жылына арналған
сауықтыру-шынықтыру шараларының
перспективалық жоспары**

Дайындаған тәрбиешілер; Оралбекова Г, Бәйменова Г

**«БАЛАПАН» ОРТАҢҒЫ ТОБЫНЫҢ 2024-2025 ОҚУ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН
САУЫҚТЫРУ-ШЫНЫҚТЫРУ ШАРАЛАРЫНЫҢ
ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ
02.06 - 29.08. 2025 ЖЫЛ**

Мақсаты: Балалардың денсаулығын жақсарту және нығайту, жазда балалардың танымдық, шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Міндеттері:

- Балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау, ауру мен жарақаттануды болдырмауға жағдай жасау.
- Балалардың дене тәрбиесін жетілдіруге және дамытуға, мектепке дейінгі жастағы балалардың еркіндігін, бастамашылдығын, қызығушылығы мен танымдық белсенділігін дамытуға бағытталған шаралар жүйесін іске асыру.
- Балаларды тәрбиелеу және сауықтыру бойынша ата-аналарға педагогикалық және медициналық білім беруді жүзеге асыру.
- Жазда балабақша аумағын абаттандыруға ата-аналардың көмегін, ата-аналардың (заңды өкілдердің) бастамасын қолдауды ұйымдастыру.
- Жаңа оқу жылының басталуына дайындық.

Күтілетін нәтиже:

1. Балалардың денсаулығын нығаяды, сырқаттанушылық азаяды.
2. Балалар экологиялық мәдениетке дағдыланады.
3. Қоршаған орта туралы жаңа білім мен әсер алады.
4. Жаңа оқу жылына сапалы дайындық болады.
5. Тәрбиеленушілердің, тәрбиешілердің және ата-аналардың (заңды өкілдерінің) қажеттіліктері мен мүдделерін ескере отырып, балабақша аумағын абаттандыру жұмыстары жүргізіледі.

Түрлері	Ұйымдастыру шарттары			
	Өтілетін орны	Мерзімі	Ұзақтығы (мин.)	Жауаптылар
Таңғыжаттығу	Таза ауада, топта (ауарайына байланысты)	Күнделікті тамақтаналды	5	Тәрбиешілер
Денешынықтыру ұйымдастырылған оқу қызметі	Таза ауада, топта (ауарайына байланысты)	Аптасына 2 рет, ең аз оқшауланған сағат ішінде (жылу басталғанға дейін немесе олтөмендегеннен кейін)	10-15	Спорт нұсқаушысы

Қимылдыойындар: желілік, жарыстар;халықтық спорттық, ұлттықойындары	Таза ауада	күнделікті, ең аз оқшауланғансағатішін де	7-15.	Тәрбиешілер
Қимылдыжаттығулар: дамытужаттығуларыұсақмоторикалықдағдылар, ырғақтықозғалыстар, назараударужәнеқимылдардыүйлестіружаттығулары, тепе-теңдікжаттығулары, көзбұлшықеттерінжандандыруғаарналғанжаттығулар, гимнастика босаңсыту, дұрысқалыпқалыптастыружаттығулары, аяқтыңдоғасынқалыптастыружаттығулары.	Таза ауада	күнделікті	8	Тәрбиешілер
Спорт түрлері, спорттықжаттығулар: скутерменжүру, велосипед, футбол, бадминтон.	Таза ауада	Күнделікті 1 сағаттанартықкүшсалм ау	10	Тәрбиешілер
Ұйқыдантұраралдындасергітужаттығуы («Ұйқыкетті, тұрукерек: қолды, аяқтарымыздысозамыз, керілеміз»)	Жатынбөлмесінде	Күнделіктіұйқыданкейін	3-5	Тәрбиешілер
Шынықтырушаралары: салқынсуменжуыну, жалаңаяқжүру, ауаваннасы	Шынықтырушараларыныңерекшелігінескереотырып	Күнделіктіұйқыданкейін	СанПин талаптарымен келісілгентүр де	Тәрбиешілер
Күнтәртібібойыншажекежұмыс	Жеке жұмысталаптарыбойынша	Күнделікті	3-7	Тәрбиешілер
Мерекелік шаралар, ойын-сауықтар	Таза ауада	Аптасына 1 рет	15-20	Тәрбиешілер, музыка жетекшісі
Ас мәзірінесәйкесдәруменге бай шырындар, жемістер.	Асханада	Күнделікті	Маусым-шілде-тамыз	Медбике
Ұйымдастырылғанжұмыс				
Балалардыңұқаулықтарментаныстыру:			Жазбойы	Тәрбиешілер
- Жарақаттанудыңалдыналу				
-Балабақшааумағынашыққанкездемінез-құлықкерезжелерінсақтау;				
-табиғаттағы, ауылдыңкөшелеріндегі, судағымінез-құлықкерезжелерінсақтау.				
Ата-аналарменжұмыс				
Шаралар			Уақыты	Жауаптылар
Педагогикалыққамқоршылық: Балаларыбалабақшағакелмегенотбасыларға бару.			Маусым-тамыз	Тәрбиешілер
Топтағыата-аналарбұрышынбезендіру:				Тәрбиешілер

- жазмезгіліндегі күн тәртібі; - экологиялық тәрбие бойынша «Сіз, бала және табиғат» кеңес; Кеңестер: - «Бала және күн» - «Кенелерден сақ болыңыз!» - «Улы өсімдіктер» - «Өткіріше қаурулары»	Маусым-шілде-тамыз	
Жаңадан келген балалардың ата-аналарына ақпарат: - «Балабақша жағдайына бейімделу» ақпараттық мәлімет.	Маусым Шілде	Тәрбиешілер
Ата-аналардың топтың жөндеу жұмыстарына, көгалдандыруына көмектесіп, қатысуы,	Жаз бойы	Тәрбиешілер
Бақылау		
Шаралар	Уақыты	Жауаптылар
Денсаулық жағдайы: таңертең балаларды қабылдау, балалардың күні бойы денсаулық жағдайы	Үнемі	Тәрбиешілер, Медбике
Киімдері мен аяқ киімдерінің болуы: Баланың жас ерекшелігіне және ауа райына байланысты киімдерінің сай болуы.	Үнемі	Тәрбиешілер
Серуен: серуен талпаптарына сай өтілуі (ұзақтығы, балалардың киімі, қозғалыс белсенділігі); мазмұны және шығарылған материалдардың жағдайы	Маусым	Тәрбиешілер

**2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2024-2025 оқу жылы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Денешынықтыру	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. - Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез- құлық дағдыларын қалыптастыру. - Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ортаңғытің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. -Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. - Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. - Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. -Өзінің денсаулық жағдайы туралы ортаңғытерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	-балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; -түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау;

		-әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; -дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; -қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; -балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету. - Ортаңғытердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ортаңғытермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру. - Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. Кітаптарға қызығушылықты ояту. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау. - Ортаңғытермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. - Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; -еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; -табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); -құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); -табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	-Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. -Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. -Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.
	Сурет салу	-Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызылт, көгілдір, сұр) қолдану. -Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. -Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	-Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. -Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру.

		-Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. -Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Жапсыру	-Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. -Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. -Балаларды ортаңғытер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. - Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Музыка	Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

2025жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2024-2025 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Денешынықтыру	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. - Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. - Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. - Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. - Өзінің денсаулық жағдайы туралы ортаңғытерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету.
		Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін

		қайталап айтуға мүмкіндік беру. Ортаңғытермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	-балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; -табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); -құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау);
	Құрастыру	-Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. -Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.
	Сурет салу	-Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. -Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. -Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	-Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. -Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Жапсыру	-Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, уаждан, бүктеу, қатпарлау) қолдану. -Балаларды ортаңғытер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.
	Музыка	Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

2025 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2024-2025 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Денешынықтыру	- қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. - Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез- құлық дағдыларын қалыптастыру. - Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.
	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	-балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; -түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; -әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; -дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету. Ортаңғытермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; -құммен, сумен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға

		салмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); -табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	-Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. -Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. -Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. -Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Сурет салу	-Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызылт, көгілдір, сұр) қолдану. -Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. -Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. -Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	-Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. -Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. -Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. -Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. -Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Жапсыру	-Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. - Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. -Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. -Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. -Балаларды ортаңғытер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. -Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау. - Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Музыка	Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету.

		Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

ТӨЛЕБИ АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ «АҚБОТА» БӨБЕКЖАЙ-БАҚШАСЫ» МКҚК

**«Балапан» ортаңғы тобының
2024-2025 оқу жылына арналған
Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін
ұйымдастыру циклограммасы**

Дайындаған: ОралбековаГ, БайменоваГ.

БЕКІТЕМІН:
Түркістан облысы білім басқармасының
«Төлеби ауданының білім бөлімі»
«Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
менгерушісі: Джиалиева Ж.М.

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы 2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 02.06-06.06.2025 жыл

	Бейсенбі 02.06.2025	Жұма 03.06.2025	Бейсенбі 04.06.2025	Бейсенбі 05.06.2025	Жұма
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды Қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу «Амандасу әдебі» Мақсаты: Құрбыларымен «Қалың қалай, досым?» сұрақтары аясында диалог құра алуға машықтандыру, байланыстырып сөйлеуге үйрету.Сөрелеріне сыртқы киімдерін дұрыс қоюға әдеттендіру. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: «Досымның портреті» (қағаздан) Міндеті: әртүрлі көлемді заттарды құрастыруға үйрету, бүктеу тәсілі арқылы бірқатар күлкілі бейнені және сүйікті батырын құрастыру. Балалардың	Құрылыс ойыны: «Гараж қақпасы» (құрылыс материал). Міндеті: балаларға гараж жасауға көрсету арқылы іс-әрекеттерді орындауға үйрету.	Құрылыс ойыны: «Аюларға жиһаз» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды ғимаратты үлгі бойынша салуға, оны ұзарту әдісімен түрлендіруге, құрылыс бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету. Балалардың жиһаз бөлшектері және олардың	Құрылыс ойыны: арналған (құрылыс материал) Міндеті: балаларды геометриялық фигуралармен таныстыру. Материал: геометриялық фигуралардан үй, шырша, күн және т.б. бейнеленген карталар. Ойын барысы. Суреттермен сөйлескеннен	

	құрастыруға қызығушылығын ояту. Сөздік жұмыс: дос, достық, қағаздан құрастыру, Буратино. Құрал-жабдықтар: үлкен фланелеграф, конструктор бөлшектер жиынтығы. (Құрастыру)	Көру және есте сақтау арқылы тактильно – козғалыс зерттеу нысанасын дамыту. Сөздік жұмыс: гараж, қақпалар, жасыл, пластина. Жабдық: 4 дана еден құрылыс материалы (кірпіш), 1 дана пластиналар, жүк машиналары, гараж үлгісі, геометриялық денелер – текше, үшбұрышты призма, кірпіш; геометриялық фигуралар – шеңбер, шаршы, үшбұрыш. (Құрастыру)	мақсаты туралы кейін баладан шаршыны нақтылау; (үшбұрыш, шеңбер, тіктөртбұрыш) көрсетуді жиһазды құрайтын бөліктер туралы сұрау, содан кейін білімдерін бекіту; қарындашпен нүктелі жиһазды, бөлмені сызықтармен бейнеленген сипаттауға үйрету; фигураларды құрастыру, Сөздік жұмыс: сөйлеу содан кейін суретті бояу. Жұмыс барысында баламен кезінде сөздерді Жұмыс жиі қайталау: "доп дөңгелек, белсендіру – құрылыс, терезе төртбұрышты..." текше, кірпіш, жиһаз. (Құрастыру) Жабдық: қуыршақ жиһазы, "Жиһаз" сериясындағы тақырыптық суреттер, аю ойыншығы, "Үш аю" ертегісіндегі аюлар бейнеленген сурет. (Құрастыру)	
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз Қолды белге қойып басты/1-4/ оңға, солға, алға, артқа. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды түсіру. Қолды ақырын саусақтарды айқастырып алға созу, сол күйі артқа, бастан жоғары және иіліп төмен қарай. Б.қ.: аяқты айқастырып еденге отыру, қол белде. Оңға иілу, бастапқы қалыпқа келу. Дәл солай сол жақпен істеу Б.қ.: аяқты алшақ ашып еденде отыру, оң кейін сол жақ башпайларға кезекпен барудан б.қ қолды белге қою.			

	Б.қ.: арқаға жату, қолды созып қою. Екі жақ аяқты түзу жоғары көтеру, бастапқы қалыпқа келу түсіріп. Еденде алақанға тіреліп, аяқты кезекпен алға жылжыту, жылдам екпінде Жоғары аяқ ұшына көтерілумен, терең дем алып. Төмен иілумен демді шығару. Жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)			
Таңғы ас	Үнемді ұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.			
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Су-су бетімді жу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапхансы» жобасыБалалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқакты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	"Жаз туралы тапқактар" Жазды ыстық сүйемін, Сайрандап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Ж.Молдағалиев «Жаз келді» Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүлдер Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Қадыр Мырза Әлі «ЖАЗ» Жаз да келді пейілді, Жан-жануар сейілді. Жаз да келді, аптап та, Жан-жаққа ұшты бақбақ та. Жаз да келді найқалып, Жатыр егін жайқалып. Жаз да келді шаттанып, Жұмыла іске аттанып, Тындырып бар жұмысты, Тоя жедік жемісті. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Планеталарды дұрыс орналастыр» Міндеті: негізгі планеталар туралы білімді бекіту. Материалдар: әр түрлі ұзындықтағы ленталармен тігілген белбеу (9 дана). Планеталар бейнеленген	Дене тәрбиесі Тақырыбы: «Бур атиномен бірге ойнаймыз» (таза ауада) Міндеті: Денсаул ық сақтау технологиясын және «Қояндар» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын	Дене тәрбиесі Тақырыбы: «Қоянме н бірге ойнаймыз» (таза ауада) Міндеті: Денсаулық сақтау технологиясын және «Қояндар» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылығын	Музыка «Кәне, қызық ойын бар» Музыка тыңдау: «Мәшине» К. Қуатбаев, Т. Тұяқбаев. Ән айту: «Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, сөзін жазған Ю. Энтин, ауд. И. Сапарбай). «Ойыншықтар» И. Нүсіпбаев, Н. Әлімқұлов. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар: «Бөбектер биі» К. Қуатбаев. «Жай және жылдам» Е. Хасанғалиев, А. Асылбек	

	қалпақшалар. Бұл планетада осындай жылу бар, ол жерде болу қауіпті, достар. Біздің ең ыстық планетамыз қай жерде орналасқан? (Меркурий, өйткені ол күнге ең жақын). Ал бұл планета суық қорқынышты болды, Мен оны күн сәулесімен жылы ұстамадым. - Бұл қандай планета? (Плутон, өйткені ол Күннен барлық планеталардан алыс және өлшемі бойынша барлық планеталардан кіші). "Плутон" қалпақшасы бар бала №9 ең ұзын таспаны алады. Бұл бәрімізге қымбат планета. Бізге ... планетасы өмір сыйлады (барлығы: Жер) - жер планетасы қандай орбитада айналады? Біздің планета күннен	орындауға қызығушылығын қалыптастыру және қызығушылығын дамыту. Дидактикалық ойын: «Пайдалы-пайдалы емес» Міндеті: пайдалы және зиянды өнімдер ұғымдарын бекіту. Материалдар: өнімдер бейнеленген карталар. Ойын барысы: пайдалы нәрсені бір үстелге, ал пайдалы емес нәрсені бір үстелге қойыңыз. Пайдалы: геркулес, айран, пияз, сәбіз, алма, қырыққабат, күнбағыс майы, алмұрт және т. б. Пайдалы емес: чипсы, майлы ет, шоколад, торт, "фанта" және т. б. (Қоршаған ортамен таныстыру)	қалыптастыру және қызығушылығын дамыту. Дидактикалық ойын: "Қандай дануар не жейді?" Міндеті: Балалардың жануарлардың тамағы туралы идеяларын бекіту. Ойын барысы. Балалар сөмкеден алады: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, конус, астық, сұлы және т.б. оны атайды және осы тамақты қай жануар жейтінін есіне алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ермексаз алқабына саяхат» еркін тақырып Міндеті: Саяхат туралы әңгімелесіп, ермексازдан әртүрлі пішіндер жасату. Қызығушылығын ояту, шығармашылық қабілетін дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар.	«Қағаз ертегісі» оригами Міндеті: шаршы қағазды екіге бүктеу, жақтары мен бұрыштарының сәйкес келуіне қол жеткізу, көзді дамыту. (Жапсыру) "Көрікті жаз" Міндеті: балалардың ермексазбен мүсіндеуге деген қызығушылығын қалыптастыру - қолдың жалпы және ұсақ моторикасын дамытуға ықпал ету; - балалардың қиялын және шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету. - балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін кеңейту және бекіту; - ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру (бөлшектерді шенберге айналдыру және алынған бөлшектерден композиция жасау); - балалардың негізгі түстер туралы білімдерін бекіту. (мүсіндеу)	

	қай жерде орналасқан? (3-ші). "Жер" қалпақшасындағы бала №3 лентадан алынады. Екі планета Жер планетасына жақын. Досым, олардың есімдерін тез атаңыз. (Венера және Марс). "Венера" және "Марс" қалпақ киген балалар сәйкесінше 2 және 4 орбитаны алады. Бұл планета өзін мақтан тұтады, өйткені ол ең үлкен болып саналады. - Бұл қандай планета? Ол қандай орбитада? (Юпитер, орбита №5). "Юпитер" қалпақшасындағы бала №5 орынды алады. Планета сақиналармен қоршалған және бұл бәрінен өзгеше болды. (Сатурн) бала - "Сатурн" №6 орбитаны алады.	«Досыма мерекеге сыйлық» Еркін тақырып Міндеті:балаларды затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	(Мүсіндеу)		

	Ал жасыл түсті қандай планеталар? (Уран) сәйкес "Нептун" қалпақшасындағы бала №8 орбитаны алады. Барлық балалар өз орындарын алып, "Күннің" айналасында айнала бастайды. Планеталардың дөңгелек биі айналады. Әрқайсысының өлшемі мен түсі әртүрлі. Әрқайсысы үшін жол анықталған. Бірақ жер бетінде ғана әлем өмірмен қоныстанған. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Айна мен тарақ» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал:				

	клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал- Мәтел. «Біріміз бәріміз үшін,біріміз біріміз үшін» «Кітап білім бұлағы,білім өмір шырағы»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Желді бақылау Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту;желдің қалай құрылуы жөніндегі мәліметтерді толықтыру: жер қызады,жерден ауа қызады, одан әрі жоғарлайды, ал суық ауа оның орнын басады,	Аспанды бақылау Бақылау Балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айту керек. Табиғатта судың ауыспалы айналымы	Кемпірқосақты бақылау Бақылау Көкжиектегі әр түрлі иінге-кемпірқосаққа көңіл бөлу керек; кемпірқосақтың қалай құралатынын түсіндіріп толықтыру керек (аспан төңірегінде қарама қарсы орналасқан күннің көзі жауынның пердесін жарқыратқанда); кемірқосақты қарастыру, түрін атау, иіннысанды формасы бар екенін	Серуен Күнді бақылау Мақсаты: күн жарық пен жылудың көзі болып табылатыны туралы түсінік қалыптастыру, балаларға жазда ауа райының жағдайы туралы түсінік беру; маусымдық киімнің атауын бекіту. Бақылау барысы. Жазғы жылы күннің шуағын	

содан соң жел тұрады. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу; ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Табиғатқа қызығушылықты, қадағалауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады.(Жел) Тақпақ жаттайық: Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-	жөнінде түсініктемені толықтыру және бекіту; ең бастысы желдің бұлтты қалай қалыптастыратынын жөнінде түсініктеме беру. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте- бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып және еритінін атап өтуге болады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ:	атау.Көңіл блуін және талғампаздығын дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Жаңбыр жуды жерімді, Көкте өрмек керілді. (Кемпірқосақ) Көркем сөз Кемпірқосақ. С.Оспанов Қызыл-жасыл, Дөңгелек Кемпірқосақ көрген ек. Бұлтқа апарар көпірдей Тұра қалған ол кенет. Қандай ғажап? Керемет! Өрмелейік деген ек. Қайда кетті апыр-ау?.. Ғайып болды ол кенет. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын «Кім алысқа секіреді?» Ұзындыққа орнынан секіруді нығайту; жарысқа қызығушылығын дамыту. Жолдастарының сәттілігіне қуану. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Бөлімшеде ағып кетуді тазарту Өз бастамасымен балаларды үлкендерге	тамашалаймыз. Алақандарынды күннің шуақтарына тосыңдар. Нені сезіндіңдер? Күн-Жер бетіндегі жарық, жылу және өмір көзі. Оның барлық жағына жарық пен жылу таралады. Жазда ол қатты қызады, сондықтан балалар жеңіл жүреді (жеңілдетілген киімде, бас киімде). Тәрбиеші күн күндіз жоғары тұратынын атап көрсетеді - көшеде ыстық; таңертең және кешке күн төмен, сондықтан салқын болады. Күн ұзақ созылады, түн қысқа болады. Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: - серуендеуден қашан қайтамыз, күннің қайда жүретінін қалай байқаймыз? - Неге жаздың басталғанын сеземіз? - Күн жарқын және ұзақ жарқыраған кезде өсімдіктерге не болады? Ыстық ауа райында бас киімдер (Панама, кепка) не үшін кию керек?

астауын жылтырат! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қол ұстасып жүру» Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету(орталар қарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына) Ұжымдық сезімге тәрбиелеу. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті «Үй өсімдігін отырғызу» Үй өсімдігін отырғызуға қатысу. Жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Ойлан, асықпа» Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу.	Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт) Тақпақ: -Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? -Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! -Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын «Дөңгелек лапта» Екі топқа бөліне білуге үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін сақтай отырып (сызықты баспай). Қозғалыс координациясын дамыту. (Дене тәрбиесі**)	бөлімшедегі ағып кетуді тазарту кезінде көмектесуге үйрету; орнына өз бетінше еңбек құралдарын жинау. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер«Болады - болмайды» Жанды және жансыз табиғат өзгерісі жөнінде, әр маусым жөнінде біріктірілген түсініктемені қалыптастыруды жалғастыру. Эксперимент. Кемпіркосақтың құрылуы. Күннің көзіне арқамен тұрып, суды бүркіп шашу. Қорытынды. Кемпіркосақ күннің көзі жауын пердесін жарқыратқанда, ал адам қарама қарсы жағында болғанда құрылады. Өзіндік іс-әрекеті Ойынның ұйымдастырушылық мерзімінде (ойын барысында және қажеттілігі кезінде) рөлмен байланысты, балаларға бірбеттілік қатынастар мағынасын бөлуге көмектесу, бір -біріне көмектесуге талаптану, ілтипаттық білдіру,күтпеген жағдайдан алып шығу,	Жазда адамдар не киеді? Күн сәулесінен қайда жасырынуға болады? Зерттеу қызметі: екі тасты қояды. Біреуі-күн, екіншісі-көлеңкеде, онда қараңғы болу үшін ағаш жәшікпен жабылған. Біраз уақыттан кейін қандай тас жылы екенін тексеріңіз. Күн астында заттар көлеңкеден тезірек қызады деген қорытынды жасау. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Үлгіні сал» қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу. Тәрбиеші құмға тастан жасалған үлгі қоюды ұсынады. Мақсаты: қиялды дамыту. Көркем сөз: Күн Кең аспан ғой Ай, Күннің Қашаннан-ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада.

	«Күннің көзі» сөзіне- айқын, ыстық,жарық...; «аспан» сөзіне- бұлт,көгілдір,жаңбыр сәйке келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. Өзіндік іс-әрекеті. Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуге үйрету.	Еңбек іс-әрекеті Атыз арасындағы шөптерді отау және жинау Атыз маңайындағы жолдарды өз бетінше тәртіпке келтіру, тазалықты сақтау. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Не жөнінде айтылады?» Сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу(жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). Өзіндік іс-әрекеті Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға, қоршаған ортаның жағымды жақтарын қадағалау кезінде алынған тәжірибе кезіндегі сюжетін дамытуға үйрету. Ойынның бірыңғай сюжетінде бейнеленген, әр	қиыншылықтарды жеңу сияқты ойын рөлдеріне бейімдеу.	Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. С.Оспанов (Сөйлеуді дамыу және көркем әдебиет) Еңбек қызметі. Кіші топ балаларына аумақты жинауға көмек көрсету. Мақсаты: еңбекқорлықты дамыту, балаларға көмек көрсету. (Еңбек қызметі) «Күн және ай» қозғалмалы ойындары. Мақсаты: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу. «Бұлт пен күнді сал» құммен ойындар Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту (дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: «Құрсауға түс». Мақсаты: нысанаға лақтыруды жаттықтыру.	

		түрлі қайнар көздерінен алынған білімдерін ұштастыруға үйрету.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, кепка, понамканы шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка***)				
Біртіндеп ұйқыдан	Үнемді тұтыну:				

ояту, сауықтыру шаралары	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу). 1.Кереуеттегі жаттығу Оянайық бәріміз. Көздерінді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояңдыңдар, төсектен тұрыңдар. 6-7 рет(Дене тәрбиесі**)				
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану(мәдени-гигиеналық дағдылар). Көркем сөз. «Тату үйдің тамағы тәтті» Максаты:балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалармен жеке жұмыс	Дияра мен Артурға сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен тепе-теңдікті сақтап, жүруді үйрету (дене тәрбиесі)	Дамира мен Бектасқа кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарап, ертегі, әңгіме құрастыруды үйрету (көркем әдебиет)	Жанна мен Сабинаға қазақ оюларының бөліктерінен, өсімдік және геометриялық пішіндерден өрнектер жасайды, оларды кезектестіріп ретімен желімдеуді меңгерту. (жапсыру)	Жанна мен Сабинаға мереке туралы мәлімет беру. Асфальтқа сурет салу. (сурет салу)	

Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Отбасы» №14 Мақсаты: Балаларға «Отбасы» түсінік беру олардың үлкенді сыйлау кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдерін дамыту, әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге, баулуға тәрбиелеу. Ойынды қызықты, ұйымшыл ойнауға үйрету.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. (Сөйледі дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.				
	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Бақшада» Үлкен шеңбер сызылады. Ол-бақша, оның ішінде шеткеректе орындықта күзетші отырады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Аяғымызбен жер тебеміз» Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге тексті жай, тәптіштеп айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Ұлттық ойын: «Орнынды тап» Екі жұп арқасын түйістіріп қойған екі орындыққа айналып музыканың сүймелдеуімен билейді. Музыка кілт тоқтағанда, тұрған екі орындыққа отырып үлгеруі керек,орын алмай бос қалған екі адам айып төлейді, ән салу, би	

	Шеңбердің екінші жағында екі орындықтың үстінде таяқ қойылады-бұл бақшаның коршауы. Балалар таяқ астынан еңбектеп өтіп, «баққа» кіреді. Жақсы-ау қауын жинаған, Жақсы-ау қарбыз жинаған. Бәрінен де дұрысы, Үлкеннің сөзін тыңдаған, - деп қауын, қарбыз жиып жүреді. Бір кезде «күзетші» келіп «қарақтарым көмектеріне рахмет»-дейді. Балалар қайтадан таяқтың астынан еңбектеп өтіп, үйлеріне келеді. (дене тәрбиесі**)	қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. Ойынның шарты: Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде	Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып Жүгірейік айналып Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: «Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады.(дене тәрбиесі**)	билеу, жұмбақ, жаңылтпаштар айту. (дене тәрбиесі**)	

		өлең –тақпақ айтады. (дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал - жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15-минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Сіз, бала және табиғат»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 09.06-13.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.06.2025	Сейсенбі 10.06.2025	Сәрсенбі 11.06.2025	Бейсенбі 12.06.2025	Жұма 13.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды Қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Жаз деген не?» Міндеттері: балалардың табиғаттағы, адам өміріндегі маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту және жүйелеу; балалардың жаздың тән белгілері туралы түсініктерін кеңейту. Қызығушылықты, байқағыштықты, жазғы табиғаттың сұлулығын байқай білуге, табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Желкендер" Міндеті: балалардың "үшбұрыш" формасымен таныстыру, ойлауды дамыту. Материал: геометриялық фигуралардың қайықтары бейнеленген сюжеттік сурет, геометриялық фигуралары бар карта. Ойын барысы. Балаларға суретте не бейнеленгені туралы сөйлесуді ұсыну, содан кейін желкенді қарындашпен сызу.	Құрылыс ойыны: "Тауық отбасы" Міндеті: балалардың геометриялық фигураларды тануға және атауға үйрету, балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: тауық отбасы бейнеленген сюжеттік сурет, геометриялық фигуралары бар карта. Ойын барысы. Баламен сюжеттік суретті қарастыру (алдын-ала боялған).	Құрылыс ойыны: "Суреттерді салу" Міндеті: балалардың логикалық ойлауын дамыту, геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Материал: суреттері бар Үлгі Ойын барысы. Балалармен сызбаларды қарастыру. Оларға	Құрылыс ойыны: "Схема бойынша жобалау" Міндеті: балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: контурлық диаграммалары бар карталар, құрылысшы бөлшектері. Ойын барысы. Балаларға контурлық диаграммалары бар карта беріледі және осы картаны үлгі ретінде пайдаланып, үстелге құрылыс жиынтығының үлкен бөліктерінен алынған суреттерді орналастыруды	Құрылыс ойыны: "Таяқшалардан құрастыру" Міндеті: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту, балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: заттардың контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар. Ойынның мақсаты. Балаларға әр түрлі ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды

Олар қандай геометриялық фигураға ұқсайтынын, тағы қандай геометриялық фигураларды білетінін сұру. Осыдан кейін балалар кішкентай үшбұрышты, содан кейін үлкен үшбұрышты іздейді. Егер олар қиын болса, кескіндерді бояуға, кесуге және кескінге жабыстыруға көмектесу. Ойынның соңында қандай геометриялық фигураны қиып алғаныңызды нақтылау. Қоршаған кеңістікте үшбұрышты нысандарды табуды ұсыну. Балаға үшбұрыштарды саусақпен үстелге, еденге, ауада салуға рұқсат ету. (Құрастыру)	"Не боялған? Отбасында әкесі, анасы қайсы? Балалар қайда? Қанша тауық? Олар қандай түсті?" Содан кейін бейнеленген геометриялық фигуралары бар картаны ұсыну және тауықтың, әтештің, тауықтың кескініне кесіліп, желімделуі керек фигураларды табуды сұрау. Балаға кесуге көмектесу, бірақ оны өзі жабыстыру. Жұмыстың соңында оның жетістіктерін нақтылау. Балаға суреттегі ең үлкені, шеңберді, кішірек шеңберді және ең кішкентай шеңберлерді көрсетуді ұсыну. Ойынның соңында қандай геометриялық фигураны орындағанын нақтылау. Айналадағы кеңістікте дөңгелек пішінді заттарды табуды ұсыну. Бала шеңберлерді саусағымен үстелге,	таныс геометриялық фигураларды табуды ұсыну. Түрлі-түсті қағаздан фигураларды бірнеше егжей-тегжейлі кесу және ұсыну. (Құрастыру) балалармен бірге аппликация жасау. Кескіндердің екінші жиынтығын балаларға суреттерді орналастыруға ұсыну. Ойын кезінде балалардың жадына гүл атауларын бекітуді ұмытпау. Екінші сурет үшін пішіндерді олардың пішіні бірдей және түсі әртүрлі болатындай етіп кесу, сонда бала пішіні мен түсі бойынша бөлшекті іздейді. (Құрастыру)	ұсынады. Балаларға қиындық тудыру үшін қажет болғаннан таяқшалардан фигураны салу. Содан кейін балаға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық фигуралардың аттарын бекіту. Фигураларды өз дизайныңызға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау. (Құрастыру)

		еденге, ауада салсын. Қағазға шеңберлер салуды ұсынуға болады. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Доппен» 1.Б.к. допты кеуде тұсында ұстау. Допты оңға жоғары көтеруден бастыда сол жаққа бағыттау. Б.к.к сол жаққада солай істеу. Допты кезекпен тізеге тигізу. Тізені көтерумен. 2.Б.к.: түзу тұру,аяқ алшақ, қолды түсіру. Допты жоғары артқа көтеруден, төмен түсіру иілумен, тізе бүгіп отырудан, бастапқы қалыпқа келу. 3.Б.к.: аяқты аяқастырып, еденге отыру. Оңға иілу допты өзінен алысырақ жүргізіп әкеліп, бастапқы қалыпқа оралу. Сол жаққа бұрылып тағы солай жасау. 4.Б.к.: түзу тұру, аяқтың арасын иықтың көлемінде ашу, қолда доп . Алға иілуден тізе астынан төменнен допты өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяқтан осылай өткізу. 5. Б.к.: арқаға жату, доп қолда. Бір жақ аяқты түзу көтеріп, допты айналдырып өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяғымен осылай жасау. 6. Допты аяқтың ортасында қысып, қос аяқта секіру. Кезектестіріп жәй жүру. 7. Допты жоғары көтерумен дем алып, төмен түсіруден демді шығаруЖәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптарды орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу. Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады.	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік!

	келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: Біз анам үшін бір қасық жейміз, әкем үшін бір қасық жейміз, Ит пен мысық үшін, Торғай Терезені қағып тұр, Маған қасық беріңіз... Түскі ас аяқталды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Ә.Ахметов «Жаз еді» Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. (Сөйле уді дамыту және көркем әдебиет)	А.Омарова «Жарқын жаз» Көл жағалай көп құстар Ұшып-қонып жатады. Қикуласып әр тұстан Сызылтып үн қатады. Дөңгеленіп төбеден, Сәулесін күн төгеді. Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Ә.Табылдиев «Жаз» Үйін тіккен жасылдан, Үсті-басы асыл дән. Жаз келеді жайраңдап, Жарық жүзі – сайран бақ (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Қ.Ыдырысов «Жаз» Жаз деген көктемнің Көрікті жалғасы. Пісетін өрігі, Мейізі, алмасы. Жазды ыстық сүйемін, Сайраңдап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйімін. Тек ұзақ тұрмайды, Күндері зырлайды. Сөйткенше күз келіп, Жазымды ұрлайды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Гүлдер» саусақ жаттығуы Бірі - түймедақ, екеуі - қызғалдақ, Үш - ыстық елдерден келген пион (әр атқа саусақтарды бүгу). Үлкен шоқты құрастырайық Және оны шкафқа қою (біз жұдырықшамен жұмыс жасаймыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Жәндіктерді ата" Міндеті: балалардың бөлме өсімдіктерінің (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл) құрылымдық ерекшеліктері туралы білімдерін нақтылау. Бөлшектерді дұрыс атауға, сөйлемдер құруға	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Барлығы үйде" Міндеті: оның бір бөлігін табу. Зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережесі: сигналдан кейін әрекет ету.	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Ұшады, секіреді, жүзеді" Міндеті: балалардың жәндіктердің, жануарлардың, құстардың қозғалу жолдары туралы	Музыка Тақырыбы: «Ойындар» Ән тыңдау: «Көңілді сылдырмақтар» әні И. Сапарбай, А. Тоқсанбаев Ән айту: «Көңілді сылдырмақтар» Ойын: «Сылдырмақ» (қайталау) Дидактикалық ойын: "Ізде және тап" Міндеті: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата	Дидактикалық ойын: «Сипатта, мен табамын!» Міндеті: тәрбиешінің сұрақтарына жауап ретінде тақырыптың сипаттамалық белгілерін бөліп көрсету және атау. Біртұтас сөйлеуді, ойлауды дамыту. Ойын ережесі: сипатталған нәрсені атауға болмайды.

	үйрету. Тақырыпты бөліктерден құрастыруда жаттығу. Көрнекі қабылдауды, логикалық ойлауды дамыту. Балаларда өсімдіктерге ұқыпты қарауға, оларға қызығушылық танытуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: таңдауда қателеспеу. Ойын әрекеті: бөлшектерді іздеу және бүкіл суретті бүктеу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға бүкіл суреттің бөліктерін қарастыруды ұсынады. Балалар бүктелетін гүлді таңдайды. Олар оның атын айтады. Содан кейін гүлдер суреттер жиынтығынан бүктеледі. Ойын барысында тәрбиеші балаларға	Ойын әрекеті: белгілі бір белгі бойынша "өз" үйінді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтары бейнеленген карталарды таратады. Ол былай дейді: "Біз кемпингке бардық деп елестетіп көрейік. Әр бөлім шатырды ағаштың астына қойды. Сіздің қолыңызда шатырыңыз орналасқан ағаштың жапырақтары бар. Біз серуендейміз, бірақ кенеттен жаңбыр жауды. Барлығы үйде! Балалар сигнал бойынша үйіне қарай жүгіреді. Олар жапырағы бар ағаштың жанында болады. Ойынның нәтижесі: кім жапырақты ағашты тезірек тапса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Қалағаныңды мүсінде" Міндеті: жұмыстың мазмұнын өз бетінше	білімдерін бекіту. Салыстыру, ұқсастық пен айырмашылықтың белгілерін табу қабілетін дамыту. Адалдық пен төзімділікке тәрбиелеу. Материал: жәндіктер, жануарлар, құстар бейнеленген карталар. Ойын ережесі: малтатас алғаннан кейін жауап беру. Ойын әрекеттері: қиыршық тасты беру. Ойын барысы: тәрбиеші, мысалы, жәндіктер бейнеленген картаны шығарады және көбелектің әрекеттерін атауды сұрайды. Қиыршық тасты бір-біріне бере отырып, балалар: "ұшады, ұшады, дірілдейді, отырады, қол бұлғайды, шыршаны таратады", - дейді әрекетті атамайтын адам ойыннан шығады. Содан кейін келесі сурет қойылады – шегіртке... Ойынның нәтижесі: ойыннан шықпаған балалар жеңеді (2-3 бала).	білуге машықтану. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Ойын ережесі: бір-біріне жауап беру. Ойын әрекеті: картаның сипаттамасы, оны жылдың белгілі бір уақытына байланыстыру. Ойын барысы: тәрбиеші балалардың алдына карточкалар қояды, содан кейін жыл мезгілін атайды. Балалар жылдың осы уақытының белгісін анықтауға болатын картаны табады. Жылдың осы уақытына анықтама беру. Дұрыс жауап үшін балалар фишкалар алады. Ойынның нәтижесі: кім көп фишка жинаса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Гүлді ағаш» Міндеті: балаларды ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Тәрбиешінің сұрақтарына нақты және дұрыс жауап беру. Ойын әрекеттері: жұмбақтар жасау. Ойын барысы: Балаларға көкөністер мен жемістер бейнеленген карталар таратылады. Олар тәрбиешіге көрсетпей, бейнеленген затты сипаттайды. Егер сипаттама қысқа болса, тәрбиеші қосымша сұрақтар қояды. Ойынның нәтижесі: дұрыс және дәл сипаттау үшін балалар чиптер алады және жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ қайың» Міндеті: балалардың әртүрлі мөлшердегі нысандарды мүсіндеу қабілетін бекіту. Мүсіндеуде айналадағы адамдардан алған әсерлерін жеткізуге үйрету. Өз қызметінің нәтижелеріне оң

	а сұрақтар қояды: - Зауытты дұрыс орналастыру. - Неліктен өсімдік бөліктерін басқаша емес, дәл осылай орналастыру керек? (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жазғы кілем»(жіппен тоқу) Міндеті: әр түрлі түсті жіппен кілемшені қарапайым тоқу әдісімен мүсіндеу; халық өнерінің әртүрлі түрлерінің ұқсастықтарын іздеу. Материалдар: әр түрлі түсті ермексаз, төсеніші, стектер, картон, слайд-иллюстрациялар. (Мүсіндеу)	ойластыру және мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдана отырып, идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	(Қоршаған ортамен таныстыру) «Жасыл шөптер» Міндеті: жұмыстың мазмұнын өз бетінше ойластыру және мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдана отырып, идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	көзқарасты, құрдастар жасаған суреттерге мейірімді қатынасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.			

	Мақал-мәтел: «Еңбектің наны тәтті» «Жалқаудың жаны тәтті»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Жаңбырдың жауғанын бақылау. Мақсаты: Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру. Оның табиғатқа тигізер пайдасы туралы айту. Жерге сіңуін көрсету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Тілдерін дамыту. - Қазір қай мезгіл? - Жазда қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар?	Бақылау: Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау. Мақсаты: Ағаштардың түрлеріне қарай жапырақтарының да әртүрлі болатындығын көрсету. Аққайың ағашының жапырағымен таныстыру. Оны емен ағашының жапырағымен салыстыра отырып, айырмашылықтарын айтуға үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жапырақтар, жапырақтар,	Бақылау: Құстарға бақылау жасау. Мақсаты: құстардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балаларда аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстардың біздің досымыз екендігін айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Сауысқан-қорқақ құс, Көкек-мақтаншақ құс. Бұлбұл-әнші құс, Көгершін-бейбітшілік құсы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: құстарға жем шашу, нан кимын салу. Мақсаты: балаларды	Бақылау: Бақбақ гүліне бақылау жасау. Мақсаты: аулада өсіп тұрған бақбақ гүлімен таныстыру, бақбақ гүлінің жапырағын, гүлін қарап басқа гүлден өзгешелігін ажыратып айта білуге үйрету. Гүлдер ауламызды көріктендіріп тұрғаны айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Сұрақ-жауап: 1. Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі: әдемі, қызыл, с	Бақылау: Жаңбырды бақылау. Мақсаты: жаңбырдың жауғанына бақылау жасау, жерге түскен су тамшыларының жерге сіңіп кеткенін бақылату. Жаңбырдың пайдасы туралы айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: аула сыпырушыға

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: құмға су құю, копсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Күн мен жаңбыр» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	Күз болғанда сарғаяды. Ал қазір тұр алдымызда, Жап-жасыл боп бояуы. Сұрақ-жауап. аз мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? апырақтарының түсі қандай болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: ағаштарға су құю. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: №-20 «Көбелектер, бақалар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тақпақты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Аңшылар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 2-3 балаға асфальт үстіне сурет салдыру. (құстың ұясы, құстар т.б) Өзіндік іс-әрекеттері: балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	ары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? - Баптаймыз,жұлмаймыз,қамқорлақ көрсетеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: гүлдерге су құю, түптерні копсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қ/қ ойыны: «Қоймадағы тышқандар» (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 2-3 балаға бақ-бақ гүлінің емдік қасиеті туралы мәлімет беру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Көк ту» Мақсаты: Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір - бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын

					қорғап қалса, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Геометриялық пішіндерді қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп				

	тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. 1. Керует жанындағы жаттығулар Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ. қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. 7-8 рет(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін,

	Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Түрлі түсті үшбұрыштар» дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Міндеті: Балалардың экологиялық қауіпсіздік ережелері туралы білімдерін нақтылау және кеңейту. Ауаның ластану көздері, таза ауаның денсаулық үшін маңызы туралы қарапайым идеяларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде табиғатқа қамқор болуға деген құлшынысты, шығармашылық қабілетін, қиялын дамыту. Балаларды әдемі, әрі таза сурет сала білуге тәрбиелеу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру.	«Тығыннан немесе өшіргіштен жасалған мөрлермен басып шығару» Міндеті: Кескінді алу әдісі: бала тығынды бояумен мөртабан жастығына басады және қағазға әсер етеді. Басқа түсті алу үшін тостаған мен тығын да өзгереді. Материалдар: түрлі-түсті бояулар, тығындар (Сурет салу) «Үй» Міндеті: Квадратты екіге, диагональ бойынша бүктеуге, квадраттың ортасын табуға, оны диагональ бойынша және екіге бүктеуге, парақтың шетін ортасына қарай бүктеуге, квадратты екіге, диагональ бойынша бұғу арқылы анықтауға, квадраттың бұрыштарын ортасына қарай бүктеуге үйрету. Шығармашылық	«Сиқырлы жазғы орман» «Жапырақтарды басып шығару» техникасы Міндеті: балаларды "жапырақтарды басып шығару" дәстүрлі емес сурет салу әдістерімен таныстыруды жалғастыру; - балаларда қолдың ұсақ моторикасын дамыту; қиял, шығармашылық қабілеттер, композиция сезімі, түс қабылдау; жазғы табиғат құбылыстарына қызығушылықты, жаздың сұлулығына эмоционалды жауаптылықты тәрбиелеу; Материал: А4 парақтары, ағаш жапырақтары, саусақ гуашь; майлықтар. (Сурет салу)	«Су әлемінде» дәстүрлі емес әдістерді қолдана отырып сурет салу Міндеті: балаларда судың физикалық қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру (мөлдір, иіссіз, дәмсіз, балаларды өзгертуге болатындығын түсінуге жетелеу, балалардың адам үшін су қажеттілігі туралы білімдерін бекіту, бақылау кезінде байланыс орнату тәжірибесін жинақтау, талдау, қорытынды жасау, сөздік қорын байыту, сурет салудың дәстүрлі емес техникасымен таныстыру боялған сабын көпіршіктерінің көмегімен. Материал: А4 қайнаған суы бар графин, стакандар, қасықтар, щеткалар, қант, тұз, лимон, еритін кофе, Джем; түрлі түсті гуашь, ыдыс жууға арналған сұйықтық,	«Көңілді Қыз» дәстүрлі емес техниканы қолдану түтікшелі кляксография. Міндеті: дәстүрлі емес сурет салу техникасын қолдана отырып, қыздың портретін салуға үйрету (сабанмен дақ түсіру) Мақсаты: - "түтікпен кляксография" дәстүрлі емес техникасын үйрету; - шығармашылық қиялды, белсенділікті дамыту; - балалардың бейнелеу іс-әрекетіне деген қызығушылығын арттыру. Материал: коктейль түтіктері, қарапайым қарындаш, гуашь бояуларының жиынтығы, су, щеткалар, майлықтар, түрлі-түсті бұйралары бар шүберек қуыршақ. (Сурет салу)

	Экспрессивті бейнелер жасау үшін әртүрлі материалдар, жұмыс әдістерін өзгерте білу. «гаттаж» және шанышқылармен сурет салу дәстүрлі емес әдістерін қолдана отырып, табиғаттың экспрессивті бейнесін жасау. (Сурет салу) "Алма" оригами Міндеті: балаларды оригами техникасымен таныстыруды жалғастыру. Балаларды іс-әрекеттің дәлдігіне бағыттаңыз. Балаларды иілу орнын үтіктеуге үйрету. (Жапсыру)	қиялды, жазықтықтағы бағдарды, зейінді, есте сақтауды дамыту. Материал: Негізгі формалардың графикалық үлгілері: "кітап", "Үшбұрыш", "батпыра уық" (кесте), түрлі-түсті қағаздар. (Жапсыру)	«Есік не үшін қажет» Міндеті: "Есік" негізгі формасымен таныстыру. Бүктеудің негізгі элементін жаттықтыру-парақтың шетін ортасына қарай бүгу, оны квадратты екіге бүгу (қол-көз) үйді бүктеу, есікті бүктеу, есікті үйге жабыстыру арқылы анықтау. Материал: Ертегілерден иллюстрацияларды, үйлердің суреттерін (көп қабатты, ағаш үйлер) қарастыру. "Есік" негізгі пішінінің үлгілері. (Жапсыру)	коктейль түтіктері, қайшы, ақ қағаз парақтары 10*10 см, алдын ала көк түске боялған ватман. (Сурет салу) «Еркін тақырып» Міндеті: Балаларды ерте алған білімдерін пайдаланып қолөнер жасауға шақыру. Негізгі пішіндерді бекіту: "шаршы", "үшбұрыш". Балалар шығармашылығының өнімін жасау, әңгіме Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, "жаз" қалтасы. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	«Кішкентай кірпі» Міндеті: Балаларды тікбұрышты қағаздан кірпіні бүктеуге үйрету; бүктемелерді тегістеу арқылы парақты әр түрлі бағытта бүктеу дағдыларын бекіту; материалға (қағазға) табандылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу Оригами техникасымен кірпі фигурасын орындау. кірпі бейнеленген карточкалар (А4 форматы Материал: "кірпіден хат"; қағаз тіктөртбұрыштар (қабырғалардың ұзындығы 1:2 қатынасында); түрлі-түсті қарындаштар(Жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	Жаннұр мен Айсанаға Кемпірқосақ түстерін атауға үйрету. (математика негіздері)	Аймира мен Айзереге Жаз туралы тақпақты қайталата отырып, балалардың сөздік қорын дамыту (сөйлеуді дамыту)	Жаннаға Жазғы ормандағы саңырауқұлақты мүсіндеуге үйрету. (Мүсіндеу)	Аринаға Акварельдің көмегімен жазғы гүлдерді салуға үйрету. (сурет салу)	Дамира мен Бектасқа жаз мезгілінің ерекшеліктерін атай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру)
Тәрбиеші мен	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ,				

баланың еркін қызметі	қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (<i>оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен</i>). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Емхана» №10 Мақсаты:балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. Керекті құрал жабдықтар:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. «Бейтаныс адамдар мен байланыс жүріс тұрыс ережелері» балаларға кеңес жүргізу				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Бөрік жасырмақ» Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөрік немесе басқа бір белгілі затын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Белбеу соқ» Ойыншылар екі-екіден жұптасып, шеңбер жасап тұрады. Бір ойыншы белбеуді алып, екіншісін қуға тиіс. Қашқан шеңбер жасап тұрған бір жұптың алдына келіп тұрған кезде, артық қалған үшінші ойыншы шеңберді	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Ат жарыс» Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, дөңгеле не белбеу, не салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Үй артында ағаш» Ойынды топ бала болып ойнайды. Ойын тәртібі: қатысушылар бірінің қолынан бірі ұстап, дөңгеле не тұрады. ойын бастаушы не белбеу, не орамал алады да дөңгеленіп тұрған топтың сыртын айнала жүгіріп былай дейді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>) Ұлттық ойын: «Қуыр-қуыр қуырмаш» Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды. Содан соң екінші балаға: ортанғы саусағымды тапшы,-дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.

жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек. Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге кіріседі. Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады. Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады. Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып, бөрікке жібермеуге тырысады. Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды. Қайткенде де алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек. Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады	айнала қашады. Егер қуғыншы оны белбеумен соғып үлгеріп, өзі бір жұптың алдына келіп үлгерсе, оның орнын келесі ойыншы басады. (Дене тәрбиесі**)	болады. Ат кескін бетпердесін тақымға қысып мәреге шауып жету. Керекті құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі. (Дене тәрбиесі**)	Үй артында қол ағаш Желбау тартам, есік аш, деп бірнеше қайталанады. Дөңгеле тұрған балалар: Үй артында қол ағаш, Жел кірмесін, ескі аш-деп бірігіп жауап қайтады. Тұрған балаларға ұстасқан қолдарын ажыратпайды. Ол-есік ашпағанның белгісі. Енді: Үй артында қол ағаш, Жел бау тартам есік аш -деп жүгіріп жүрген бала өзі артындағы баланы артына ормалмен бір соғып қалады да, орамалды сол балаға тастай сала: Үй артында қол ағаш, Озам десең ала қаш-деп өзі сол бетімен жүгіре береді. Осының боларын біліп, әзір тұрған бала қол ағашты ала сала, әлгі балаға қарама-қарсы жүгіреді. Бұл кезде дөңгелене тұрған балалар Үй артында қол ағаш, Қол ағашты ала қаш. Бұрын келген балаға, Тездеп барда есік аш, деп барлық бала хормен айтады. (Дене	Егер екінші бала жасырушының ортаңғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады. Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жаксы білуі керек. 1. Бас бармақтан бастап шынашаққа дейін саусақтардың атын біртүгел атап береді: басбармақ, балан үйрек, ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек. Бес саусағын түгел жұмады. Тағы да бас бармағынан бастап, былай деп 5 саусақты түгел жазады. Сен тұр қойыңа бар, Сен тұр түйеңе бар. Сен тұр жылқыңа бар, Сен тұр сиырыңа бар. Сен кішкентай әлі жас екенсің, Қазанның қаспағын қырып же де, жыламай отыра тұр. Енді осы шынашақтың өзін алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да: Қуыр-қуыр, қуырмаш, Балапанға бидай шаш. Өжең келсе есік аш, Қасқыр келсе мықтап бас. Шынашақты шыр

	да, ойнаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)			тәрбиесі**)	айналдырып, баланың алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола беріп: Мына жерде қой бар, Мына жерде жылқы бар. Мына жерде жылқы бар, Мына жерде түлкі бар - деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Жаз уақытында жарақаттанудың және уланудың алдын алу»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 16.06-20.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.06.2025	Сейсенбі 17.06.2025	Сәрсенбі 18.06.2025	Бейсенбі 19.06.2025	Жұма 20.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ортаңғытер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Құрылыс ойыны: "Фигураны тауып, ата" Міндеті: балаларды геометриялық фигураларды білуге үйрету. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаға алдымен жақтаудағы фигураны, содан кейін оны қалған екеуінен ерекшелеп, сол суретті бояуды ұсыну. Ол білетін	Құрылыс ойыны: "Схема бойынша салу" Міндеті: балаларды схемаларға назар аударатырып, қарапайым ғимараттарды орындауға үйрету. Материал: Құрылыс схемалары, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. Балалармен бірге олар білетін құрылыс бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсету. Картаны көрсету, онда не	Құрылыс ойыны: «Бөлшектерді қабаттастыру» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Материал: контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балаларға суреттерге беттердің бірінің көлемді бөлшектерін салу арқылы суреттерді салуға үйретеді. Балаларға картаны ұсыну және	Құрылыс ойыны: «Қоршау» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Барысы: құрылыс материалымен ойнайтын балаларға: "Сендерде құрылыс бар ма? Сен не салып жатырсың? Саша, сенде не бар? Ұй. Ал сендеше? Сондай-ақ үй? Мен көріп тұрмын. Құрылыста жақсы құрылыс материалы бар. Сендердің үйлерің үшін жақсы қоршау салуға болады. Біз жаңа	Құрылыс ойыны: «Фигураларды қою» Міндеті: балаларды диаграммаларды қолдана отырып, геометриялық фигуралардан суреттер салуға үйрету. Материал: карталар-кескін диаграммалары, құрылыс жинағы. Ойын барысы. Балаларға кескіндерді орналастыру үшін схемалар мен геометриялық фигуралар ұсынылады. Тапсырманы орындағаннан кейін олар: "Сен бұл машинаны қандай фигуралардан жасадың? Бұл зымыран

	фигураларды және бояу үшін таңдаған түсін атауды сұрау. (Құрастыру)	бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды. (Құрастыру)	әдемі суреттер жасауды сұрау (бір бөлікті орнату мысалында көрсету).(Құрастыру)	құрылысты бастаймыз. Қоршаулар қандай болатынын көрейік. Біз үй салуды шештік Олардың жануарлары үшін. Үй салынды, енді Бізге қоршау керек. Тақталар кесілді, Қатты шегеленген. Тук-тук, перестук, Тақталар кесілді, Тук-тук, перестук Қатты шегеленген. (Құрастыру)	үшін саған қанша фигура қажет болды? Мұнда қанша бірдей фигуралар бар?"(Құрастыру)
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып,басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені1-3 оңға кейін 1-3солға бұру, 4-б.қ.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.қ.к. 4. Б.қ.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптарды орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу. Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.				
	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен,	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә,

шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Ойыншықтар Ойыншықтар көп екен, Бірге ойнайық, балақай. Көгорай шалғын көк екен, Жарысайық, алақай! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Космос» саусақжаттығуы Күн - бастыжұлдыз (солқолдакүнбейнелен ген - саусақтарбір- біріненалшақорналасқа нжәнедопұстағандай), Алайналасында планеталар (оңқолындапланеталар бейнеленген - «Күнді» айналдырғанжұдырық «ұшады») Оларұшады - кімқайда (солқолменоннансолға қарай «ұшу» қимылдарынжасаңыз) Жылдамкометалар (оңқолменсолданоңғақ арай «ұшу» қимылдарынынорындау). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Мамыр» саусақ жаттығуы Күректерді алдық, кереуеттерді қаздық. Бір екі! Бір екі! (күрек қимылына еліктеу) Олар тырманы да алды, Төсектер таралды: Бір екі! Бір екі! (біз қимылдарды тырмамен имитациялаймыз) Қатардағы тұқымдар Жерге лақтырылды: Бір екі! Бір екі! (тұқым шашырауын модельдеу) Тез өсіңіз, бүршігіп, (саусақтарыңызды «тұмсықпен» бүктеу) Гүлді - пионды ерітіңіз! (екі қолдың саусақтарын ашу) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Көлік» саусақ жаттығуы Ұшып жатыр, Ұшып жатыр, Тікұшақ бұрандаларын айналдыру (қолдарыңмен бастарыңмен айналдыру). Олар сол жаққа барады (қолдың қозғалысы оңға қарай), Мұнда келу (қолдың солға жылжуы), Пойыздың жаңа рельстерінде (біз алдымызда түзу алақанмен айналамыз), Ал моторлы кемелер, кемелер (біз кемеңіз тұмсығына еліктеп, «үйге» қолымызды бүктеп, өзімізден бағыт аламыз, толқындарды кесіп тастағандай) Олар құрлықтан теңізге шығады (біз алақанымызды қоштасқандай сілкеміз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Салат» Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары- төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	«Ұшақ» оригами Міндеті: шаршы қағазды екіге бүктеу, балаларды әртүрлі негізгі формаларды қолдана отырып, бланкілер жасауға үйрету. (Жапсыру) "Шалғында" Міндеті: Әдемі композиция жасау қабілетін бекіту, ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру (бөлшектерді шеңберге айналдыру және алынған бөлшектерден композиция жасау). (мүсіндеу)	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: «Гүлдер дүкені» Міндеті: өсімдіктерді өсу орнына топтастыру, олардың сыртқы түрін сипаттау. Есте сақтау қабілетін, ойлау жылдамдығын, сөйлеуді дамыту. Ойын ережелері: Сатып алушы сатып алғысы келетін өсімдікті атамай, гүлдің қай жерде өсетінін көрсетуі керек. Сатушы зауытты біліп, оны атап, сатып алуды беруі керек. Ойын әрекеттері: қажетті картаны табу. Ойын барысы: Балалар сатушы және сатып алушы рөлдерін орындайды. Сатып алу үшін Сіз таңдаған өсімдікті сипаттауыңыз керек, бірақ оны атамаңыз, тек қай жерде өсетінін айту. Сатушы бұл гүлдің не екенін	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Ағашты сипаттама бойынша тап" Міндеті: балалардың ағаш түрлері, олардың сыртқы айырмашылығы мен ұқсастығы туралы білімдерін бекіту. Ағаштарды сипаттауға үйрету: жапырақтардың пішіні, тәжі мен бұтақтарының орналасуы, діңінің түсі мен мөлшері. Балалардың бір-біріне ағаштар туралы жұмбақтар жасау, ағаштың белгілерін оны атамай сипаттау қабілетін дамыту. Ойын ережесі: тәрбиешіні мұқият тыңдау, ағаштың суреттерін қарау. Ойын әрекеттері: жұмбақтар жасау. Ойын барысы: Балалар тәрбиешінің үстеліне келіп, өздеріне ұнайтын ағашпен	Музыка Тақырыбы: «Ертегі әлеміне саяхат» Ән тыңдау: «Қуыршақпен билейміз» Ән айту, үйрену «Қуып жет» дидактикалық ойыны Дидактикалық ойын: "Бағбан" Міндеті: жемістерге, көкөністерге, гүлдерге тән белгілерді анықтау. Біртұтас сөйлеуді дамыту. Есту зейінін дамыту. Ойын ережесі: карточканы тәрбиеші атаған бала алады. Ойын әрекеті: заттың сипаттамасы. Ойын барысы: Балалар карталарды төмен қаратып орналастырған үстелдің айналасында отырады. Бір бала бағбан. Суару ыдысымен ол балаларды айналып өтіп: "менің үлкен бақшам бар. Бар, Бекзат, бірдеңе ал". Бекзат өзіне суретті тандайды. Ол оған қарайды, содан кейін ол бейнеленген нәрсені сипаттайды, бірақ оны атамайды. Балалар болжайды. Ойынның нәтижесі: кім болжаса, бағбан болады. (Қоршаған ортамен	Дидактикалық ойын: "Алдымен не? Содан кейін не болады?" Міндеті: балалардың Табиғаттағы маусымдық өзгерістердің реттілігі туралы білімдерін нақтылау. Зейінді, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын ережелері: жүргізушінің бұйрығымен бастау. Ойын әрекеттері: суреттерді ретімен немесе тәрбиешінің тапсырмасы бойынша орналастырыңыз. Ойын барысы: мұғалім балалармен бірге суреттерді қарастырады. Оларды жыл мезгілдеріне сәйкес белгілі бір тәртіппен орналастыруды ұсынады. Екі баланы шақырады және сигнал бойынша олар суреттерді орналастырады. Қалғандары тапсырманың дұрыс орындалуын қадағалайды. Ойынның нәтижесі: тапсырманы дұрыс және жылдам орындайтын адам жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шабдалы» Міндеті: Балаларды заттар

		болжап, оны және тұрған бөлімді атауы керек, содан кейін ол сатып алуды береді. Ойынның нәтижесі: егер бала өсімдікке нақты сипаттама берсе, онда ол фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Вазадағы жемістер» Міндеті: ермексазdan мүсіндеу Ойықтарды алу үшін саусақтарыңызбен мүсіндеуді қолдана отырып, әр түрлі мөлшердегі табиғаттан мүсіндеуді үйрену. Түсті таңдауға үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	картаны таңдайды, бірақ басқа балаларға көрсетпейді. Олар өз орындарына отырады, ағаштың сипаттамасын ойластырады және кезек-кезек бір-біріне жұмбақтар жасайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс анықтама үшін бала фишка алады. Ойынның соңында кім көп фишкаларға ие болса, ол жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Алма мен алмұрт" Міндеті: Сопақ пішінді заттарды жасау әдістерін білуді бекіту (алақанның тік қимылымен домалату, саусақпен мүсіндеу). Алмұрттың сипаттамаларын беру кезінде тарту, тегістеу әдістерін бекітіңіз. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	таныстыру) "Қара өрік және лимон" Міндеті: Сопақ пішінді заттар мен олардың мүсіндеудегі бейнелері туралы балалардың идеяларын байытуды жалғастырыңыз. Көлемі мен түсі әртүрлі сопақ пішінді заттарды мүсіндеу әдістерін бекіту. Эстетикалық қабылдауды дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	мен олардың мүсіндеудегі бейнелері туралы идеяларын байытуды жалғастыру. Көлемі мен түсі әртүрлі пішінді заттарды мүсіндеу әдістерін бекіту. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел:				

	«Досы көпті жау алмас, Ақылы көпті дау алмас» «Отан отбасынан басталады» «Асықпаған арбамен қоянды қуып жетер»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Серуен Бақылау: Балабақша ауласының тазалығын бақылау. Мақсаты: тазалыққа, әсемдікке баулу. Еңбексүйгіштікке, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Тазалық-денсаулық кепілі. (мақал) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бақылау: Құстарды бақылау Мақсаты: құстардың түрлерін айыра білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Ақ көгершін, көгершін, Қолғанат құс сен едің. Бар кезіп қайт ел үшін, Кең дүниенің көлемін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты: Балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)	Бақылау: Ауа райын бақылау. Мақсаты: Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық. Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) Сұрақтар: -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау	Бақылау: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: аула сыпырушының еңбегін бағалай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. (мақал) 1. Еңбек ер атандырар. 2. Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, аула сыпырушы ағайдың еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)	Бақылау: Жеміс-жидектерді бақылау. Мақсаты: балаларға жазда өсетін жеміс-жидектер жайнда мағлұмат беру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз. Мен шиемін, шиемін, Күннің көзін сүйемін. Мен өрікпін, өрікпін, Айналаға көрікпін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Алаңдағы арамшөптерді жұлуға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын:

Еңбек: Участкедегі қағаз және ағаш қалдықтарны жинастыру. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) «Тауықтар мен балапандар» (дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: 1-2 балаға балабақша туралы өлеңдерін қайталаты, әңгімелету. Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Қимылды ойыны: «Күн мен түн» Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	үшін не істеу керек? -Ауаның түсі, иісі бола ма? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Алаңды жинау. Мақсаты: Табиғатты аялауға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Түлкі мен қаздар» Мақсаты: Түлкі мен қаздың қимылын жасауға, жылдамдыққа баулу. Ойын мазмұны: Балалар залдың бір шетінде тұрады. Олар қаз болып ойнайды. Бір бала түлкі болады. Ол залдың екінші шетінде тұрады. «Түлкінің» қимылын жасап әнді «Түлкі» бастайды. Қаздың қимылын жасап, «Қаздар» оған жауап береді. Ән біткенде «аздар» қашады, «Түлкі» қуады. Ұсталған бала «Түлкі» болады. Түлкі: Қаңқ-қаңқ қалың қаз, Қашсаң пана табылмас. Қаздар: Қулықты қой, қу түлкі,	Қимылды ойын: «Әнші құстар» Мақсаты: Балаларды әр түрлі құстардың дыбысын сала білуге үйрету. Ойын шарты: Балалар әнші құстар болады. Тәрбиеші балаларға қай құстың суретін көрсетсе, сол құстың дыбысын, жүрісін қимылмен көрсетеді (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: көрсетілген белгіге дейін ара қашықтықта (4 метрдей) түлкі сияқты жүру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	«Ит пен қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын барысы: Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін «ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.

			Аузыңды жап әрі қаш! Түлкі: Мамыр, мамыр, мамыр қаз, Мамырламай бері бас. Қаздар: Қой, қой, түлкі, сұм түлкі, Балапандар әлі жас. Түлкі: Тыңдамаймын сөзіңді, Ұстап жеймін қане, қаш. (Дене тәрбиесі**) Жеке жұмыс: Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. Өзіндік іс-әрекет: еркін іс-әрекеттер.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау.Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу). Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу. Асқа бата				

	Асымыз дәмді болсын! Деніміз сау болсын! Ас болсын Әумин! Рақмет апайлар!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну: Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз

	балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	Жазғы табиғат көрінісі Міндеті: Жазғы күннің жылуын, ашық аспанды, жасыл шөп пен гүлдерді бейнелеу. (Сурет салу) «Гүлдер мен жәндіктер» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың	Күн мен су Міндеті: Күннің жарығын және судың мөлдірлігін көрсету, теңіз немесе көл жағасын салу. (Сурет салу) «Жемістер мен көкөністер» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен	"Ертегі әлемінде" Міндеті: Балалардың эмоционалды жауаптылығын ояту. Балаларға қиял-ғажайып бейнелерді салуға үйрету. Түпнұсқа мазмұнды және тиісті бейнелеу және экспрессивті құралдарды өз бетінше іздеуді бастаңыз. Ертегі сюжетін ойлап тапқан кезде қиялды көрсетуге шақыру. Сөзжасам, шығармашылық қиял және әзіл сезімін дамыту. Ертегілерге деген сүйіспеншілікті,	"Балалар балабақшадағы мерекеде билейді" Міндеті: Адамның фигурасын қозғалыста бейнелеу қабілетін дамыту. Кескіннің мәнерлілігіне қол жеткізуге үйрету (жақсы жеткізілген қозғалыстар, олардың әртүрлілігі; билеушілердің талғампаз көйлектері). Қарындаштармен сурет салу әдістерін бекіту, бояу кезінде әр түрлі күшті қарындашты басу мүмкіндігі. Бейнелерді жасауға эмоционалды оң көзқарасты дамыту. Материал: Пейзаж парақтары, қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-	"Балабақшада не қызықты болғанын сал" Міндеті: қалауы бойынша сурет салу Балаларды алған әсерлері негізінде суреттің мазмұнын ойлауға, суреттің мазмұнына сәйкес материалдарды таңдауға үйрету. Қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Әр түрлі материалдармен сурет салудың техникалық дағдылары мен дағдыларын бекіту. Қызықты тақырыптарды байқау, оларды бөліп көрсету және олар туралы өз пікірлерін білдіру

	түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	тәуелсіздікті, бастамашылықты тәрбиелеу. Ақ қағаз парақтары, таңдауға болатын көркем материалдар-бояулар мен щеткалар, гофрленген қағаз, желім, қайшы. Материал: А4 парақтары, түрлі-түсті қарындаштар (Сурет салу) «Инелік» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	түсті қарындаштар (әр балаға). (Сурет салу) «Көбелек» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)	қабілетін дамыту. Материал: Түрлі жұмсақ реңктердегі қағаз, түрлі-түсті қарындаштар, балауыз қарындаштар, бояулар. (Сурет салу) «Шыбын» Міндеті: квадраттан тіктөртбұрыштар, үшбұрыштар және кішірек квадраттар алу қабілетін бекіту; көбелек жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету; табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең, әңгіме оқу, ойын жаттығулары, қарау, көрсету. Материал: 8x8 см үш шаршы: екі көк және бір көк, бір 6x6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (әр балаға). (Жапсыру)

			көк және бір көк, бір 6х6 см қоңыр шаршы; желім, майлық қайшы әр балаға арналған. Әр түрлі көбелектердің үлгілері. (Жапсыру)		
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжеттік - рөлдік ойын: «Жүргізуші» №20 Мақсаты: жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. Керекті құралдар: руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, «бейтаныс балалар неліктен қауіпті» балалар мен кеңес жүргізу				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Ұлттық ойын: «Асау көк» Кешкі астан кейін мейманға ән салғызу, әңгіме-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Күн мен түн» Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Көгі-гөк» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Түлкі мен қаздар» Мақсаты: Түлкі мен қаздың қимылын жасауға, жылдамдыққа баулу. Ойын мазмұны: Балалар залдың бір шетінде тұрады. Олар қаз болып ойнайды. Бір бала түлкі болады. Ол	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ит пен қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын барысы: Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады.

	ертегі, жұмбақ немесе жаңылтпаш айтқызу мақсатында ұйымдастырылады. Әуелі үй иелері «ауылдың алты ауызын» айтады да, онан соң «қонақ кәдесі» деп мейманның өнер көрсетуін сұрайды. Түк білмейтін қонақты айып ретінде мінгізетін керме арқан «Асау көк» деп аталады. Кермеге мінген қонақ әрі-бері сүрінбей жүруі керек. (дене тәрбиесі**)	Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. (дене тәрбиесі**)	қызды «кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. «Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап: Гөк, гөк, көгі көк, Гөк, гөк, көгі гөк. Гөк, гөк, көгі гөк, - деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, «кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: «Жоғалтпандар!»-деп тапсырады. Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп «кемпірге» келеді. «Кемпір» Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп сұрайды. Балалар бәрі бірдей. Әлгің қайда - Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің біріңді алып қаламын, деп «кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін «кемпір»	залдың екінші шетінде тұрады. «Түлкінің» қимылын жасап әнді «Түлкі» бастайды. Қаздың қимылын жасап, «Қаздар» оған жауап береді. Ән біткенде «аздар» қашады, «Түлкі» қуады. Ұсталған бала «Түлкі» болады. Түлкі: Қаңқ-қаңқ қалың қаз, Қашсаң пана табылмас. Қаздар: Қулықты қой, қу түлкі, Аузыңды жап әрі қаш! Түлкі: Мамыр, мамыр, мамыр қаз, Мамырламай бері бас. Қаздар: Қой, қой, түлкі, сұм түлкі, Балапандар әлі жас. Түлкі: Тыңдамаймын сөзіңді, Ұстап жеймін қане, қаш. (дене тәрбиесі**)	Бұдан кейін «ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)

			қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15-минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Гимнастикамен айналысуға арналған кеңестер»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 23.06-27.06.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 23.06.2025	Сейсенбі 24.06.2025	Сәрсенбі 25.06.2025	Бейсенбі 26.06.2025	Жұма 27.06.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды Қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Күн, ауа және су – біздің сенімді достарымыз" Мақсаты: балаларды негізгі шынығу құралдары күн, ауада және сумен таныстыру. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: Тас блоктармен құрылыс (кірпіштер, тастар) Міндеті: - Үйдің немесе мұнараның макетін салу. - Қауіпсіздік талаптарын ескере отырып, көпір жасау. Топтық жұмыс: берілген уақыт ішінде ең тұрақты құрылымды салу. Материалдар: - Лего кірпіштері, ағаш блоктар немесе пластмасса кірпіштер. Тас немесе көбік блоктар (ауыр емес)	Құрылыс ойыны: Қағаздан және картоннан макет жасау Міндеті: - Қағаздан үйдің немесе басқа ғимараттың макетін құрастыру. - Қала көрінісін жасау үшін бірнеше макеттер құрастыру. - Қосымша: макеттерді бояу және безендіру. Материалдар: - Қалың қағаз, картон. - Қайшы, желім, таспалар. - Маркерлер, бояулар, түрлі	Құрылыс ойыны: Тақта және магниттік блоктар Міндеті: - Тақтада қала жоспарын құрастыру. - Магниттік блоктардан ғимараттар жасау және оларды орналасуын жоспарлау. - Топтық жұмыс: берілген шектеулерге сай қала макетін жасау. Материалдар: - Магниттік тақта. - Магниттік блоктар немесе фигуралар. - Маркерлер (тақтаға жазу үшін).(Құрастыру)	Құрылыс ойыны: Табиғи материалдардан құрылыс Міндеті: - Ағаш бұтақтардан және жапырақтардан үйлер немесе мүсіндер жасау. - Тастардан көпір немесе қоршау салу. - Табиғи материалдарды қолдана отырып, композиция құрастыру. Материалдар: - Ағаш бұтақтар, шөптер, жапырақтар. - Тастар, құм. - Желім (қажет болса), арқан немесе жіп.(Құрастыру)	Құрылыс ойыны: 3D пазлдар мен модульдік құрылыс Міндеті: - Нұсқаулық бойынша 3D пазл құрастыру. - Өз модульдік құрылымыңды жобалау және жасау. - Бөліктерді біріктіріп, үлкен мүсін немесе ғимарат жасау. Материалдар: - 3D пазл жинақтары. - Модульдік құрылыс элементтері. - Нұсқаулық кітапшалары. (Құрастыру)

	және қауіпсіз). Жұмыс беті (таза және берік). (Құрастыру)	безендіру элементтері.(Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз 1. Қолды белге қойып,басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені 1-3 оңға кейін 1-3 солға бұру, 4-б.к.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.к.к. 4. Б.к.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.к.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз:	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Біз анам үшін бір қасық жейміз, әкем үшін бір қасық жейміз, Ит пен мысық үшін, Торғай Терезені қағып тұр, Маған қасық беріңіз... Түскі ас аяқталды.	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық

	Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)	жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүргіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Мен жерімді сүйемін Мен жерімді сүйемін, Жеріме дән	Табиғат Бұтақтарды сыйдырмай, Тазалықты сақтайық. Гүл өсіріп, су құйып,	Жазда Көбелек те , гүл де бір Қызыл – жасыл күллі өңір Аспан төрі ақша бұлт	Жаз Жазкелді жарқырап Мәз болды атырап Жасылға боялып Жайлайды жапырақ	Аралар Ара,ара,аралар, Гүл қауызын жағалар. Оны күткен ағалар,

	себемін. Ауа таза болсын деп, Жылда ағаш егемін. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Табиғатты қорғайық. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бау – бақшада барша жұрт Саңқылдаған саз әні Көлде құстың базары Жидек пісіп толады Бұл қай кезде болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Күлімдеп күн жырлап Бұлақтар былдырлап Жас талға құс қонып әндетті жыр-жырлап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Шелек-шелек бал алар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Сіз картоптың қалай өсетінін білесіз бе?» Міндеті: балаларды картоп отырғызумен, өсірумен, жинаумен таныстыру. Шығу тарихымен таныстыру. Карточкаларды жердегі картоп түйнектерінің даму ретімен орналастыруды үйреніңіз. Ойлауды, визуалды есте сақтауды дамыту. Ойын ережелері: мұғалімнің әңгімесін мұқият тыңдау, карточкаларды дұрыс ретпен орналастыру,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын "Біл, ата" Міндеті: балаларды жануарлардың аттарына үйрету, тапсырмаға сәйкес суретті тез табу. Сыртқы түрі, не жейтіні, қайда тұратыны туралы айту. Есте сақтау, сөйлеу, визуалды қабылдауды дамыту. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балалар тобына тапсырма береді, үстелде жатқан	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспарына сәйкес) Дидактикалық ойын: "Гүл дүкені" Міндеті: бөлме өсімдіктерін сипаттау, олардың маңызды белгілерін табу, өсімдікті сипаттау арқылы тану дағдыларын жетілдіру. Ақылдылықты, белсенділікті және ойлаудың тәуелсіздігін дамыту. Дүкендегі мінез-құлық ережелері туралы білімді бекіту. Ойын ережелері: сатушы гүлді сатады, егер сатып алушы бұл туралы жақсы айтқан болса. Ойын әрекеттері: сатушыны санау;	Музыка Тақырыбы: «Жемістер мен көкөністер» Ән тыңдау: «Жемістер мен көкөністер» Г. Абдрахманова Әнді айта жүріп, балаларды қимылдауға үйрету. Дидактикалық ойын: «Жемістер мен көкөністерді ажырат» Дидактикалық ойын: "Не туралы айтатынымды тап" Міндеті: балаларды аквариум балықтарын тануға тән белгілерді сипаттауға үйрету. Есту зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. Жолдастармен ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Ойын ережелері: жұмбақты өз бетінше шешуге кедергі жасамаңыз. Тәрбиешіні мұқият тыңда. Ойын	Дидактикалық ойын: " Балықты күйрығынан біл" Міндеті: балаларды балықты күйрығымен тануға үйрету. Бөгде адамның назарын аудармай, белгілі бір мақсатты есте сақтау қабілетін дамыту. Дене бөліктерінің мақсатын өз бетінше бөліп, оларды сөзбен анықтау. Сөйлеуді, зейінді, есту анализаторын дамыту. Табиғи бұрыштың тұрғындарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Ойын ережелері: айналмалы үстел ойынға қатысушыларға кезек-кезек беріледі. Сөздерді бірге айту

	қиын жолдастарға көмектесу. Ойын әрекеттері: карталарды ашу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға картоптың шығу тарихы туралы айтады. "Екі мың жыл бұрын Оңтүстік Американың тұрғындары Перу тау бөктерінде картоп өсірді. 1565 жылы испандықтар Еуропаға таңғажайып өсімдік әкелді. Бірақ алдымен онымен не істеуге болатынын ешкім білмеді. Картоп ерекше, бұрын-соңды болмаған гүлдер үшін бағаланды. Кавалерлер картоптың гүлдерін асыл ханымдарға берді, олар оларды бал көйлектеріне байлады. Содан кейін ғана бұл өсімдіктің түйнектерін жеуге	карточкалардың арасынан белгілі бір жануарды табыңыз. Сұрақтарға жауап беру: "бұл кім? Ол қайда тұрады? Ол не жейді?"» Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишкалар алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жүк көлігі» Міндеті: Ермексазды бетіне жағуды үйренуді жалғастыру, түсін таңдау. Балаларда жүк көлігін сылақ бейнесінде жеткізуге деген ұмтылысты ояту. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	өсімдіктің сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші жаңа дүкен ашылғанын айтады. Мұнда қанша гүл бар. Оларды не сатып алу керек, сен бір шартты орындауың керек: гүлді атама, бірақ оны сипатта. Сипаттамаға сәйкес, сатушы сен қандай гүл сатып алғың келетінін болжайды және оны саған сатады. Сатушы санауышпен таңдалады. Ойынның нәтижесі: көбірек гүл сатып алған адам жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Қалағаныңды мүсінде" Міндеті: еркіндік пен шығармашылықты дамытуды жалғастыру, өз ниеті бойынша бейнелер жасау мүмкіндігін дамыту. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	әрекеттері: болжау, осы балықтың суреті бар картаны таңдау. Ойын барысы: Тәрбиеші үй жануарлары дүкенінен аквариумға балық сатып алғанын айтады. Ол қандай балық сатып алды, балалар шешуі керек. Содан кейін тәрбиеші балықтың сыртқы түрін сипаттайды, оның сипаттамалық ерекшеліктерін көрсетеді. Балалар атайды. Тәрбиеші балықтар бейнеленген карточкаларды қояды және олар талқыланған картаны таңдайды. (Қоршаған ортамен таныстыру) "Кішкентай Қонжық оның тостағанынан бәрі жегенін қалай көрді" Міндеті: мүсіндеуде ертегі бейнесін жасауды үйрету. Бөлшектердің пішінін, олардың салыстырмалы мөлшерін, бір-біріне қатысты орналасуын бере отырып, аюдың фигурасын мүсіндеуге үйрету. Мәнерлі бейнеге жеткізу.	көрсеткіге картаны таңдауға көмектеседі. Көрсеткіні айналдырған адам оны «Токта!». Ойын әрекеттері: сөздерді айту, көрсеткіні айналдыру. Ойын барысы: карточкалар үстелге қойылады, тәрбиеші балықтардың тек құйрықтарын жасырғанын айтады. Құйрығы көрінген балықты біліп, атау керек. Таңдалған бала жебені айналдырады, барлығы хормен бірге: "жебе, жебе, айналдыр. Барлық карталарға көрін. Саған қандай құйрық көрінсе, бізге тез көрсет. Токта!"Көрсеткі көрсететін картаны балалар кейінге қалдырады және болжайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап үшін балалар фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру)

	болатыны белгілі болды. Бірақ картопты әр бақшаға отырғызуға уақыт қажет болды. Қазіргі уақытта картоп отырғызылып, машиналардың көмегімен қазылады. Сол машиналар оны сұрыптайды. Картоптың жеке сорттары крахмал жасауға барады, одан кейін біз желе мен тұздықтарды дайындаймыз". Осы оқиғадан кейін мұғалім балаларды картоптың даму кезеңдерімен таныстырады (суреттерді көрсетеді). Содан кейін ол үстелдегі суреттерді араластырады және балаларға картаны таңдауды түсіндіре отырып, тақтаға тізбек қоюды ұсынады. Ойынның нәтижесі:			Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	«Қауырсынды, түкті, тікенді» Міндеті: көркем материалдармен тәжірибе жасау жануарлар денесінің құрылымын беру үшін пластикалық материалдармен және көркем құралдармен тәжірибе жасауға қызығушылық тудырады. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	белсенді балаларды тәрбиеші көтермелейді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ лақ» Міндеті: бағанды илектеу, оны бүгу және екі ұшынан стекпен кесу әдісін қолдану. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Жұмбақ: Аласа тал, Тамаша тал. Самсап тұр алмасы. Ол алқызыл,қанқызыл, Боялғанша, алмашы! (Қызанақ)				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе				

бірлескен жұмыстар					
Серуен Мезгіл: Жаз Көлік түрлерін бақылау. Мақсаты: Балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіндер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касемсот. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, зымыран т. б жатады. Оларға керектенетін	Серуен Мезгіл: Жаз Түймедақ гүлін бақылау. Мақсаты: Түймедақ гүлінің басқа гүлдердің ерекшелігін бақылау. Басқа гүлдермен салыстыру. Балалар, түймедақ гүлін білесіндер ме? Түймедақ гүлінің бейнесі қалай? Түймедақ гүлінің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. Ал, күлтешелері ақ, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. Және күй талғамайды, кез келген жерде өсе береді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тақпақ жаттау: Үзіп алсаң сен бір гүл, Үзіп алсам мен бір гүл, Не қалады сиқынан, Қызыл - жасыл жерден бұл? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. (Сөйлеуді дамыту	Серуен Мезгіл: Жаз. Жаңбырды бақылау. Мақсаты: Балаларға жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендер аспанда не көріп тұрсыңдар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжып жатыр? Жаңбыр бізге не үшін қажет? Жаңбыр қандай? Жаңбыр жауғанда не болады? Жаңбыр қай мезгілде жауады? .(Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жау, жау жаңбыр, Жау жаңбыр. Арық суы мол болсын! Жауған жерің шөп болсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Соқыр теке» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету.	Серуен Мезгіл: Жаз. Табиғат әсемдігін бақылау. Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі»табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) Неге осы жерді не үшін ең көрікті жер деп ойлайсыңдар? (Қоршаған ортамен	Серуен Мезгіл: Жаз. Ағашты бақылау. Мақсаты: Ағаш туралы мағлұмат беру. Ағаштардың жыл мезгіліне байланысты құбылыстарын түсіндіру. Ағаш қандай? Ағаштар бізге не үшін қажет? Ағаштар қай мезгілде көктейді? Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар? Ағаштардың түсі өзгере ме? Ағаштардың өсуі үшін не қажет? Ағаштың 300 - ден астам түрі бар. Ағаштар көбінесе көп жылдық болып келеді. Ағаштар көміртегін сіңіріп, от - тегін бөліп шығарады. .(Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Көгілдір аспан да, Көк сеңгір тастар да Құлпырып жайнайды, Мамыр гүлін ашқанда. Қымыздық теремін, Көп қызық көремін. Апама сәукеле	

	Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіңдер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі. Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Үйдегі көліктерін жуу. Мақсаты: Ата - аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу.	Қимылды ойын:		Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.	және көркем әдебиет) Қимылды ұлттық ойын: «Арқан тарту» Мақсаты: Ұлттық ойынды жаңғырту, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаштарға су құю, арам шөптерін жұлу. Мақсаты: Ағаштарға қамқорлық көрсетуге баулу. (су құю, бұтақтарын сындырмауға үйрету) Керекті құралдар: Күрек, шелек, су.

	Керекті құралдар: Көлік жууға арналған сұйық сабын, шүберек.	«Бояулар» Мақсаты: Ойынның шартын бұзбай аяғына дейін ойнауға үйрету. Ептілікке тәрбиелеу. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді, түстерге бөледі. Ал бояулар өз түстерін есте сақтаулары керек. Сатып алушы келіп: сәлематсыз ба? сіз бояу сатасыз ба? Сатушы: сізге қандай түс керек? Саудагер: маған ақ түс керек десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал саудагер қашқан түсті ұстап алса ол түс саудагерде қалады. Егер ұстай алмаса ол бояу дүкенге келіп басқа түс болып қайта сатылады. (Дене тәрбиес**) Еңбек: Гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б.				

	жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру «Әтеш» Музыка әуенімен әтеш бейнесіне еніп тәрбиеші кіреді: Ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку. Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті.

	Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. Тәрбиеші: Көзімізді ашайық, Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық, Жаттығулар жасайық. Жалпы жетілдіру жаттығуы: 1. Балалар төсекте жатып, бастарын оңға, солға бұрады. 2. Балалар төсекте жатып, қолды екі жаққа созу, жұдырықтап жұму. 3. Балалар төсекте жатып, велосипед тебу. 4. Қолтырауын болып, бір қырынан төсек үстінде аяқ - қолды созу. 5. Балалар төсекте отырып, бір - біріне қарап сәлемдесу. Тәрбиеші: Балалар кәне шеңбер құрайық. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге шықты» шиқ - шиқ - шиқ. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұқсас төсеніштермен жүру. 6. Табандар арқылы жүру. Балалар енді беті - қолымызды жылы сумен жуып, сүлгімен сүртінейік. Балалар кәне жарты шеңберге тұрайық. Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық. Көріскенше күн жақсы, Сау - саламат болайық.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Көкөніс бақшасында не піседі?» Міндеті: Көкөністердің пішінін, түсін және сипаттамалық ерекшеліктерін суретте беруге үйрету; суреттің құрамымен жұмыс істеу – заттарды қағаздың бүкіл парағына біркелкі орналастыру, олардың арасында аздап бос орын қалдыру, заттар үшін берілген қағаз парағының мөлшеріне сәйкес келетін шаманы табу; қылқаламды тегіс ұстап,	«Саңырауқұлақтар» пуантилизм техникасында салу. Міндеті: Затты парақтың ортасына қоюды, дәрекі болуды, заттың бүкіл кеңістігін нүктелермен толтыруды, жапырақтың төменгі жағындағы шөпті бейнелеуді үйренуді жалғастыру. Дәстүрлі емес сурет салу техникасымен таныстыру - "пуантилизм", шөпті щеткамен бояйды, оны бүкіл қадалармен қағаз парағына жағады. Ормандағы мінез-құлық ережелері туралы түсінік қалыптастыру.	«Көк және қызыл құстар» Міндеті: Балаларды суретте поэтикалық бейнені жеткізуге, тиісті түс схемасын таңдауға, құстарды қағазға әдемі орналастыруға үйрету. Акварельмен сурет салу, қылқалам мен бояуларды дұрыс қолдану қабілетін бекіту. Бейнелі, эстетикалық қабылдауды, бейнелі түсініктерді дамыту. Материал: Қағаз сұр немесе басқа ашық түсті, гуашь немесе акварель бояуы, щеткалар, палитра, су құтысы, майлық (әр балаға).	"Құстар ұшады" Міндеті: Суретте өмірден қарапайым сюжетті көрсетуге үйрету; табиғи құбылыстың түсін жеткізу, құстардың контурын ажырамас жолмен көбейту, құстың пішінін, құрылымын және пропорцияларын талдауға үйретуді жалғастыру. Сурет салу ретін анықтау. Ұшу кезінде қанаттардың пішінінің өзгеруін жіберу. Сурет салудың әртүрлі әдістерін қолдануға үйрету. Әр түрлі элементтерді салу үшін щетканы дұрыс таңдау қабілетін бекіту. Түс сезімін дамыту. Материал:	"Еркін жұмыс" Міндеті: Балалардың сурет мазмұнын ойластыру және идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. Акварельмен сурет салуды жалғастыру. Шығармашылықты, бейнелі идеяларды дамыту. Өз жұмыстарын қарастыру, қызықты бейнелерді бөліп көрсету, жұмыстарды бағалау қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. Материал: Таңдау үшін әр түрлі форматтағы ақ қағаз, акварель, бояғыштар, щеткалар, су құтысы, майлық (әр балаға).

	нысандарды кең дөңгелек сызықтармен бояу. Тәрбиешіде көкөністердің суреттері бар тақырыптық суреттер, үш сурет – шеңберге көкөністер салынған, олардың екеуі дұрыс емес композициямен (бірінде көкөністер тым кішкентай және бір – бірінен, екіншісінде-керісінше). Материал. Пейзаж парағының жартысы, түрлі түсті пішіндер, түрлі-түсті қарындаштар. (Сурет салу) «Бақа» Міндеті: Бақа жасау кезінде қағаздың түсін еркін таңдауда жаттығу; аппликациямен қолөнерді сәндік безендіру әдістерін үйрету;	Балалардың танымдық қызығушылығын арттыру. Табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Материал: Қағаз, қарапайым қарындаш, гуашь, су банкалары, майлықтар. (Сурет салу) «Қоян» Міндеті: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Балалардың қағаз парағын әртүрлі бағытта, әртүрлі тәсілдермен бүктеу қабілетін қалыптастыру. Сындарлы ойлауды, шығармашылық қиялды, көркемдік талғамды дамыту. "Қоян" туралы әңгіме, иллюстрациялар, жұмбақтар. Балалар шығармашылығының өнімін жасау. Оригамиді кезең-кезеңімен орындау. Материал: АҚ және сұр түсті екі жақты қағаз, қайшы, схема, фломастер	(Сурет салу) "Мысық" Міндеті: Балаларды мысық жасаудың қарапайым формасымен таныстыру, негізгі формадан шаршы, сызықтарды дұрыс бүктеу және тегістеу мүмкіндігі. Осы тақырып бойынша иллюстрацияларды көрсету, оқу құралын үйрену. Мысық жасаудың бастапқы кезеңі. Материал: Түрлі түсті тоналды қағаз, қарапайым қарындаш, фломастер. (Жапсыру)	Акварель, гуашь, көбік губка, № 10 қылшық щетка, № 6 пони, № 3 синтетика, А4 парағы, майлықтар, су шыныаяқтары. (Сурет салу) "Көгершіндер" Міндеті: Балаларды көгершін жасаудың қарапайым формасымен таныстыру, негізгі формадан шаршы, сызықтарды дұрыс бүктеу және тегістеу мүмкіндігі. Осы тақырып бойынша иллюстрацияларды көрсетіңіз, оқу құралын үйрену. Көгершін жасаудың бастапқы кезеңі. Материал: Түрлі түсті тоналды қағаз, қарапайым қарындаш, фломастер(Жапсыру)	(Сурет салу) "Көйлек және галстук" Міндеті: Өз қолымен қағаздан қолөнер жасауды үйрену. * Баланың ұсақ моторикасын, зейінін, шығармашылығы мен қиялын дамыту. * Оригамимен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, тәрбиешіні кезең-кезеңімен орындау. Көйлекті безендіру. Материал: • 13х21 түсті қағаз (көйлек үшін), 3х6 (галстук үшін); * қайшы; * түсті картонның жартысы; * PVA желімі; (Жапсыру)

	табандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу. Материал: Жасыл түсті екі жақты оригами қағазы, фломастер. (Жапсыру)	(Жапсыру)			
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Балықшылар» картотека №5 Ойынның мақсаты: Балаларды балықшылардың еңбегімен таныстыра отырып, еңбек құралдарымен және оларды қалай пайдаланатынын білгізу. Қажетті атрибуттар: ау, қармақ, балықтар.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Шертпек» Ойнаушыларды орындыққа отырғызып	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Айдапсал» Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ ойына сыртына қыз шығып, ал екінші топ ойында шертпектің ішінде	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Хан талапай» Бұл ойын ойналатын, негізінен балаларға арналған ойын. Оған төрт-бес үміткерден	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Қояндар» Залдың бір шетіне 5-6 үйшіктер сызылады. Олардың алдына орындықтар қойылады. Қарсы бетте күзетшінің үйі бар. Үй	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Кім шапшаң?» Балалар саппен келе жатып, тәрбиеші белгі берісімен, жан-жаққа бытырап, ойнап кетеді. Екінші белгімен тез өз орындарына тұра

	болғаннан кейін, ойын жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды. Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі маңдайынан шертіп кетеді. Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады. Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады. Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)	қалады. Ойынды басқарушы сыртта тұрғандардың есімдерін ойыңдарға қойып, өзі белгілеп алады. Содан кейін сырттағы ойыншыларды бір-бірімен бірлеп шақыра бастайды. Ойынның шарты бойынша, сырттан кірген ойыншы отырғандардың ішінен өз есімі берілген ойыншыны табуы керек. Таба алмаған ойыншылар айыптылар қатарына барып отырады. Ал өз есімі берілген ойыншыны тапқандар соның қасына барып отырады, айып тартады. Айып тартушылар көпшіліктің ұйғаруымен өлең айтады, би билейді, т.б. өнер көрсетеді. (дене тәрбиесі**)	қатысады. Ойын үшінмен қояндар күркесі арасында ойнайтын алаңдар болады. Қояндар күркелерінде өзге түске (қызыл, нежүресінен отырады. Күзетші күркелерінен шарт бір-бірден асыққояндарды жайылысқа шығарады. Қояндар секіреді, билейді, бойынша ойыншылар ойнайды. Тәрбиеші «түлкі» келіп қалар Бұдан соң алғашқы үйлеріңе қайтыңдар ойыншы қос уыстай дегенде үйлеріңе орындық астынан еңбектей өтеді. Қалған ойыншылар Ойынға шыққанда да орындық астынан еңбектей шығады. Ойынға шық дегенше күркелерінде отыра береді. (дене тәрбиесі**)	қалады. Тәрбиеші «1,2,3» деп санағанша балалар тұрып үлгеруі керек. Кімнің тез, дұрыс тұрғанын атап айтылып, жаңылған балаға ескерту беріледі. (дене тәрбиесі**)

			соғып, кенейлер бір-біріне тимей қалғанша ұпай жинайды. Көздеген асығы үшінші бір асыққа тиіп кетсе немесе бөгде асықты қозғап қалса да ойынның бұзылғаны. Онда кезек келесі ойыншыға беріледі. Осы ретпен әр ойыншы жинаған асығының санына қарай ұпай жинайды. Межелі ұпай санын (100 не 50 немесе 80-40) ойын жүргізуші алдын ала белгілейді. Межеге бұрын жеткен ойыншы жеңімпаз болып саналады. Ескерту: Асықтарды бір-біріне тигізу кезінде қолмен сүйретіп апаруға, орыннан қозғап түзетуге болмайды. Ойынның соңына дейін ханға бірде- бір асық тимеуі керек. Себебі ол –хан. (дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Ұлы өсімдіктер»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 30.06-04.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.06.2025	Сейсенбі 01.07.2025	Сәрсенбі 02.07.2025	Бейсенбі 03.07.2025	Жұма 04.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды Қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме:«Дәрі-дәрмектер мен дәрумендер» Мақсаты: балаларды дәрі-дәрмектерді өз бетінше қолдану қаупімен таныстыру. Балаларда ортаңғытердің рұқсатынсыз оларға қол тигізбеу әдетін қалыптастыру.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Әр түрлі мөлшердегі мысықтарға арналған үйлер" Міндеті: "үлкен-кішкентай" ұғымдарының білімін бекіту; сындарлы дағдыларды, сөйлеуді дамыту. Барысы: қуыршақ мысықтардың аянышты мияулауына назар аударады, өйткені олардың үйлері жоқ, оларға суық. Балалардан котяттарға арналған құрылыс материалдарынан	Құрылыс ойыны:"Қуыршақ қалашығы" Міндеті: жалпы сюжет бойынша ғимараттар құруды жалғастыру. Өз қалауы бойынша құрастыру қабілетін қалыптастыру, тілек пен бірге тыныш құра білуге тәрбиелеу Материал: призманың текшелері мен кірпіштері, цилиндрлер. Ойын барысы. - Қараңдаршы, біздің қуыршақтарымыз қатты ренжіді, оларда өрт болды, қаладағы барлық үйлер	Құрылыс ойыны: "Балаларға арналған сыйлықтар" Міндеті: балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру; қол шеберлігімен жаттығу. Ойын: балаларға балаларға сыйлықтар жасауды ұсынады, Астана мрекесіне орай барлығы сыйлықтар алуы керек. Түсті қағаздан әр түрлі сыйлықтар құрастырады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Балаларға арналған сыйлықтар" Міндеті: балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру; қол шеберлігімен жаттығу. Ойын: балаларға балаларға сыйлықтар жасауды ұсынады, Астана мрекесіне орай барлығы сыйлықтар алуы керек. Түсті қағаздан әр түрлі сыйлықтар құрастырады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны:"Балалар қалашығы" Міндеті: шартқа сәйкес құрылыс материалынан пәндік конструкцияларды жасау қабілетін жандандыру. Сындарлы дағдыларды жетілдіру. Ойын: балаларға ойнауға арналған атрибуттары бар ағаш құрылыс материалы ұсынылады – машиналар, ағаштар, адамдар мүсіншелері және т. б.(Құрастыру)

	котяттардың мөлшеріне сәйкес келетін үйлер салуды сұрайды. (Құрастыру)	өртенді. Сондықтан оларға көмектесіп, жаңа үйлер салу керек. Ойыншықтарымызға көмектесейік, біз өз үйлерімізді жасаймыз, біз өз ғимараттарымызды ойлап табамыз. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Затсыз» 1. Қолды белге қойып, басты оңға-солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. Арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып, бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып, бүгілген аяқта орында бақаша секіру Кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік!	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, Содан кейін	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз!	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді,

	Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көптіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырыл-	«Балалар кітапханасы» жобасы				

ған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Жазғы гүл Көріп жаздың қызығын, Гүлден гүлге самғаймын. Гүлдің ерке қызымын, Гүлден өзім аумаймын. Шаршағанда ырғалып, Гүл үстінде дем алам. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Бақытты баламыз «Балдырғанбыз»- балдаймыз, Бақытты өмір таңдаймыз. Шаттық - думан көңілді, Болашаққа жалғаймыз. (Сөйлеу ді дамыту және көркем әдебиет)	«Жаз» Жаз келіп жадырап, Балалар ойнайды. Далада асыр сап, Ойынға тоймайды. Көк шығып айнала, Құлпырып гүлдермен, Жер жүзі жайнайды, Құстар кеп сайрайды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жаз мезгілі Көңілді жаз, тамаша, Ән саламыз жараса. Тақпақ айтып, би-билеп, Ойнаймыз-ау таласа. Көңілді жаз, тамаша, Күледі күн, қараса. Жағасында ойнаймыз, Жалаң аяқ балаша. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Алақай жаз келді Алақай , алақай Жаз келді көңілді Гулдентіп қоршаған Сұлу өмірді. Достармен,достармен. Ойнаймыз асырсап. Көбелек қуамыз, Сайда асырсап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жануарды оның бір бөлігінен біл» Міндеті: балалардың табиғат бұрышындағы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Дене бөліктерін салыстыру қабілетіне тәрбиелеу. Құрылымның сипаттамалық ерекшеліктеріне сүйене отырып,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын "Жәндіктерді ата" Міндеті: балаларды жұмбақтарды шешуге үйрету. Ақылдылықты, ақыл-ой операцияларын дамыту. Жәндіктер, олардың сыртқы түрі, әдеттері, пайдасы мен зияны туралы білімдерін бекіту. Экологиялық ойлауға	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Жұмбақ жасыр, біз табамыз!» Міндеті: балаларды жәндіктерді сипаттамалық белгілері бойынша сипаттауға, сипаттамасынан білуге үйрету. Байқауды, зейінді, тұрақтылықты және	Дидактикалық ойын: "Шындар мен тамырлар" Міндеті: балалардың көкөністерде жеуге болатын тамырлар – тамырлар және жеуге болмайтын шындар бар екендігі туралы білімдерін бекіту. Оның бөліктерінен бүкіл өсімдікті құрастыруға жаттығу. Ақылдылықты, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережелері: сіз өзіңіздің тамырларыңды немесе шындарыңды тек сигнал бойынша іздей	Дидактикалық ойын: «Алдымен не? Содан кейін не болады?» Міндеті: балаларды сюжеттің реттілігін, себеп - салдарлық байланыстарды түсінуге үйрету. Ойлау операцияларын, қиялды, байқауды, үйлесімді сөйлеуді, өзін-өзі бақылауды дамыту. Табиғатқа деген қызығушылықты тәрбиелеу.

	олардың кімге тиесілі екенін анықтау. Көрнекі анализаторларды, ойлауды, тапқырлықты дамыту. Жануарларға деген жақсы қарым-қатынасты тәрбиелеу. Ойын ережесі: бір картаны алыңыз, жануарды анық, қатты атау. Ойын әрекеттері: жануарларды болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші үстелге карточкаларды артқы жағымен орналастырады. Шақырылған бала келіп, картаны алып, оны қарап, денесінің бір бөлігі бейнеленген жануарды атайды. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап үшін бала фишка алады.(Қоршаған ортамен таныстыру)	тәрбиелеу. Ойын ережелері: сұралған адам жауап береді. Ойын әрекеті: болжау. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға қорапта жасырылған жәндіктерді болжауды ұсынады. Жұмбақ жасайды. Жәндіктерді дұрыс тапқан бала оның суреті бар картаны алады. 1. Алтын шыбын деген не? Үйде бал болу үшін ұшады. Біздің омартадан қиын және батыл.... (ара). 2. Тікұшақ қақпаның жанындағы түймедаққа түсті, Алтын көздер, бұл кім? ... (инелік). 3. Бұтақтан жолға, шөптен эпидемияға дейін Серіппе секіреді, шыршаның жасыл артқы жағы (шегіртке)..(Қоршаған ортамен таныстыру) «Менің қалам» топтық жұмыс Міндеті: балаларды алақанның тікелей	ерікті зейінді қалыптастыру. Белгілі бір ережелерді сақтау, мінез-құлқыңызды бақылауға үйрету қабілетіне тәрбиелеу. Ойын ережелері: жолдастарды мұқият тыңдау. Ойын әрекеттері: жұмбақ жасау, қимылдарға еліктеу. Ойынның барысы: "біз Сізбен бірге клирингте екенімізді елестетіп көрейік, ал сіздер барлық жәндіктерсіздер. Сіз қандай жәндіктер болатынын ойлау, бірақ дауыстап айтпау. Тәрбиеші шақырған бала оны атамай-ақ ойлаған жәндік туралы айтады. Қалғандары оның кім екенін болжауы керек. Егер жауап дұрыс болса, балалар болжанған жәндіктердің қозғалысына еліктейді. Ойынның нәтижесі: жұмбақты сәтті шешкен бала осы жәндіктің бейнесі бар фишка алады.(Қоршаған ортамен	аласындар. Ойын әрекеттері: жұпты табу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледі. Олардың бірі шындарды, екіншісі тамырларды береді. "Барлық шындар мен тамырлар араласып кетті. Бір, екі, үш, жұбынды тап!"- дейді тәрбиеші. Сигналдан кейін балалар жұбынтабады. Ойынның нәтижесі: бір-бірін тезірек табатын жұп жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Жүзім шоғыры» Міндеті: Ермексаз бөлшектерін алақандардың арасына айналдыруды және оларды картонға саусақпен жоғарыдан тегістеуді үйренуді жалғастыру. Саусақтарды тартып, ұштарын дөңгелетіп, бетін тегістеуге үйрету. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Ойын ережесі: тәрбиешіні тыңдау. Ойын әрекеттері: суреттерді ретімен орналастыру. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың алдына бірқатар картиналар қойып, өлең оқиды:"балалар" Бір кішкентай тышқан, Және кішкентай Бақа, Және кішкентай көкек, Әзірге олар еш жерде кездескен жоқ. Өйткені күзенде тышқан бар, Бақа өзенінің жанында, Және жоғары куку Ол ұяда отырады. Бірақ тышқан шығады, Бақалар секіреді, Және кішкентай көкек Ол оларға ұядан түседі. Осы кезден бастап тышқан, Және кішкентай Бақа, Және кішкентай көкек Олар мәңгі дос

	«Еркін тақырып» Міндеті: өз жұмысының мазмұнын өз бетінше ойластыру және идеяны соңына дейін жеткізу қабілетін дамыту. (Мүсіндеу)	қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	таныстыру) «Бәйтерек төбесіндегі шар» Міндеті: цилиндр тәрізді заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		болады. Балаларға өз әрекеттерін түсіндіре отырып, суреттерді ретімен орналастыру ұсынылады. Ойынның нәтижесі: белсенді балаларды тәрбиеші көтермелейді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Көк тулар» Міндеті: төртбұрыш тәрізді заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i> , серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i> , көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i> . Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру.				

2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.

3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.

Зиян келтіруші құрт-құмырсқаларды бақылау Бақылау. Шыбын-шіркейлердің алуантүрлілігі туралы балалардың ұсынысын жалпылау. Зауза қоңыз бақша және бөлімшеде үлкен зиянды қандыағаштардағы жапырақтарда жиі кездесетін зиян келтірушілер мен шыбын-шіркейлерді танып біліп және атау (құрт, шынжыр табан көкөніс өнімдерінің зиян келтірушілер болып табылады; қырыққабат жейтін ақ- көбелек қырыққабаттың жапырақтарын жейді). Сырт пішіні ерекшеліктері және	Саңырауқұлақтарды бақылау. Суреттер бойынша анықтау: (ақ, саңырауқұлақ, қоңыр саңырауқұлақ, түлкішек жеуге жарайтын, қозықұйрық, маслята), зәрлі (шыбынжұт, жалған бозарыңқы улы саңырауқұлақ) Бақылау Саңырауқұлақтардың атауын толықтыру және нығайту (бөлімшеде өсетін улы саңырауқұлақ,сурет бойынша және қозықұйрық орманда өсетін саңырауқұлақ); құрылысына көңіл бөлу керек (шәпкесі әр түрлі, аяғы-ақ),саңырауқұлақтар нақты орындарда өседі, яғни нақты ағаш және қуыстарда өсуге бейімделген(терекқұлақ көктеректе, маслята	Құрт-құмырсқаларды бақылау(инелік, ара, маса, шыбын, көбелек) Бақылау Шыбындықта, бала бақша учаскесінде, ағаштарда, өзеннің айналасында шыбын-шіркейлердің алуантүрлілігі туралы балалардың ұсынысын біріктіру, көп түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара, масалар өмір сүретін тағы басқа жерлерде; ашық белгісі бойынша құрт- құмырсқалар топтарының көрсетілген жиі кездесетін өкілдері бойынша атауында және айырмасында жаттығу(көлемі, бояуы, дененің жеке бөлігінде); құрт-құмырсқалар пайдасы жөнінде ұғымды толықтыру(аралар бал жинайды, өсімдіктерге	Бақылау: Табиғаттағы өзгерістерді бақылау. (жел, салқын, жаңбыр т.б.) Мақсаты:Ауа райындағы өзгерістерді аңғарып айта білуге үйрету. Олардың жыл мезгіліне байланысты өзгеріп отыратыны жайлы айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. Сұрақтар: -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада ауа райы қандай? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Еңбек: Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Қимылды ойын: «Ақ сандық, көк	Күнді бақылау Мақсаты: күн жарық пен жылудың көзі болып табылатыны туралы түсінік қалыптастыру, балаларға жазда ауа райының жағдайы туралы түсінік беру; маусымдық киімнің атауын бекіту. Бақылау барысы. Жазғы жылы күннің шуағын тамашалаймыз. Алақандарыңды күннің шуақтарына тосыңдар. Нені сезіндіңдер? Күн-Жер бетіндегі жарық, жылу және өмір көзі. Оның барлық жағына жарық пен жылу таралады. Жазда ол қатты қызады, сондықтан балалар жеңіл жүреді (жеңілдетілген киімде, бас киімде). Тәрбиеші күн күндіз жоғары тұратынын атап көрсетеді - көшеде

тіршілік әсер етулер туралы өнер-білім және ұсынысты кеңейту. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен көздестіру: сарымсақ тұнбасымен, күлмен суару, толарды жинау. Өсімдіктер және шыбын-шіркейлердің өмірлері аралығында өзара байланыс пен өзаратәуелділікті орнатуға үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады?(Қоңыз) 2.Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара	қарағайда, ақ саңырауқұлақ қайыңда); зиянды және жейтін саңырауқұлақтарды ажырата білу керек.	зиянын тигізетін құрт-құмырсқаларды инеліктер жейді); «құрт - құмырсқа»түсінігін қалыптастыру,құрт-құмырсқаның мәнділік жалпы белгісін ажыратуға үйрету. Құрт-құмырсқаларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1.Бар екен бір мақұлық ұннан майда, өз басын айдайды екен қиян жайға, Ұстасаң үгітіліп жоғалады, дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек) 2.Жүрген ізің байқалмаған, жүдеу қызым қайқаңдаған (Инелік) 3.Біреуге найза түйрейді, өзі де сондай күрейді (Ара) Мақал-мәтел: Бақа батпағына,Балық көліне. Тақпақ: «Көбелектің жыры» Н. Айтөв Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар,	сандық» Мақсаты: Күштілікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Ойынды жүргізуші өлеңдетіп. «Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!» Соңғы «арт» сөзі балаларға берілген белгі, ол айтылған кезде қол ұстасып отырған балалар тез тұруы керек. Қайсысы қарсыласын арқалап кетсе, арқадағы бала үй жануарларының дауыстарын салуы керек. (Дене шынықтыру) Жеке жұмыс:Ұзындыққа секіру. Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	ыстық; таңертең және кешке күн төмен, сондықтан салқын болады. Күн ұзақ созылады, түн қысқа болады. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: - серуендеуден қашан қайтамыз, күннің қайда жүретінін қалай байқаймыз? - Неге жаздың басталғанын сеземіз? - Күн жарқын және ұзақ жарқыраған кезде өсімдіктерге не болады? Ыстық ауа райында бас киімдер (Панама, кепка) не үшін кию керек? Жазда адамдар не киеді? Күн сәулесінен қайда жасырынуға болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Зерттеу қызметі: екі тасты қояды. Біреуі- күн, екіншісі- көлеңкеде, онда қараңғы болу үшін ағаш жәшікпен жабылған. Біраз уақыттан кейін қандай

күс, Хан басына қонған күс.(Шыбын) Тақпақ: «Қарақұрт» С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпен жем аулайды. Қарнында он үш нүкте бар, Аяғында түк те бар. Мекендер шөл даланы, Малды, адамды шағады. Жылы желді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын«Ұшқалақтар » Балаларға (сол аяқты сілкі отырып, оң аяққа алға секіру,одан соң оң аяқты сілкі отырып, сол аяққа, ал қорытындысында сол аяқпен жылжу		Қос қанатым талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. Жаңылтпаш: Инелік илеуде иленбейді. Итбалық итмұрынды иіскемейді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Шалғындықта үш сайыс» Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Гербариды жинау. Құрғату. Ортаңғытердің тапсырмасын жауапты және өз бетінше орындауға үйрету. Өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер		тас жылы екенін тексеріңіз. Күн астында заттар көлеңкеден тезірек қызады деген қорытынды жасау. «Үлгіні сал» қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу. Тәрбиеші құмға тастан жасалған үлгі қоюды ұсынады. Мақсаты: қиялды дамыту. Еңбек қызметі. Кіші топ балаларына аумақты жинауға көмек көрсету. Мақсаты: еңбекқорлықты дамыту, балаларға көмек көрсету. (Еңбек қызметі) «Күн және ай» қозғалмалы ойындары. Мақсаты: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу. (Дене тәрбиесі**) «Бұлт пен күнді сал» құммен ойындар Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту Жеке жұмыс:

	және біруақытта екі аяқпен жерге түсу) үш дүркін секіруді орындауға үйрету. Сапаның адамгершілікті-еріктісіне тәрбиелеу: оң нәтижелердің табысындағы шыдамдылықты, табандылықты көрсету. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Зиян келтірушілермен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку) Тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға үйрету; ниет- нәтиже шығаруға тәрбиелеу. Еңбек құралдарын жұмыстан соң орнына қоюға үйрету. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Жұмбақтарға	Ережесімен таныстыру: саңырауқұлақты, егер білмесең жұлмау керек; қажет болмаса жұлмау керек(тіпті зиянды саңырауқұлақты аңдар жейді); түбіріне зақым келмеу үшін саңырауқұлақты пышақпен кесу керек. Экологиялық мәдениетке тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Жұмбақ: Сырты бүтін, Іші түтін(Саңырауқұлақ) Мақал-мәтел: Ас аданың арқауы. Тақпақ: «Саңырауқұлақ тергенде» С.Оспанов Айтайын қызық сендерге: Саңырауқұлақ	«Кім қайда тұрады?» Учаскеде қоректенетін шыбын-шіркейлер, жануарлар мекендерінің өмір сүру ортасы туралы білімдерін кеңейтіп бекіту; әуесқойлықтарын тудыру Өзіндік іс-әрекеті Ойын түрін таңдауындағы дербестік, әрекеттің жетілдіру.		«Құрсауға түс». Мақсаты: нысанаға лақтыруды жаттықтыру.

	шешулер» (кұрт-құмырсқалар) Жұмбақтарды шешуге талаптандыру, шешуін табу кезінде белсенді болу. Өзіндік іс-әрекеті Балалардың ойынының мазмұнын және тақырыбын біріктіру және дамыту. Ойын мағынасын жүзеге асыру және құру кезіндегі белсенділігіне тәрбиелеу.	тергенде Тығылып жерге қалғандай, Біреулер теріп алғандай, Қойғандай елді жақтырмай, Жатады екен таптырмай. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Адымдарды сана» Адымдарды санауды бекіту; (адымдардың санын аз жасай отырып) тапсырма бойынша алаңда қозғалу. Кеңістікті бағдарлай білуге бекіту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Қажеттілік бойынша Учаскіде үнемі тазалықты сақтауға қоқыстарды жинауға тәрбиелеу (бұтақша және тағы басқалар.). Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер			

	«Саңырауқұлақты кім бірінші жинайды?» Жеуге келетін және жеуге келмейтін саңырауқұлақты ажырата білу және тани білу; өз таңдауын негіздеу. Өзіндік іс-әрекеті Ойын кезінде балалар іс-әрекеттерін бір-бірімен келісе отырып жетілдіру.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар: Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди			

	Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Мысықтар Мысықтар оң жаққа өарап ұйықтап жатыр, ұйқы сұрап мияулап жатыр көздерін жұмып мяу мяу мяу. Көзімізді ашып арқаға жатып тырнағымен тырналанып жатыр. Төрт аяқтап тұрып мойынымызды жоғары созып мияулаймыз мяу мяу мяу. Отырып башпайларымызды уқалаймыз, аяғымызды сипаймыз. 2 Майтабанның алдын алу. (2 минут) Мысық сияқты аяқтың ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру ,жүру орнымызға қарай жүгіру. Орындықта отырып оң аяғын сол аяғына қойып табандағы нүктелерге массаж жасау, аяқтарын ауыстырып табандағы нүктелерге массаж жасау, (3- 4 рет) 3 Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ашулы мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды төмен қаратып арқамызды жоғары көтеру. 10 сек Мейрімді мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды жоғары созу, белімізді созу. 10 сек Мысықтың құйрығы тізеге тұрып қолымызды санымызға қою оңға солға құйрық сияқты тербелу ақырын сосын жылдам. 4 Демалу жаттығулары Мяууу мяууу мяуууу Фрррр фррррр фррррр 5.Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. (дене шынықтыру**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолынды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу

	Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Дастарханыңа береке берсін, Бастарыңа мереке берсін, Астарыңа адалдық берсін, Бастарыңа амандық берсін, Дендеріңе саулық берсін! Әумин! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Сәнді көйлек киген қыз» Міндеті: Балаларды адамның фигурасын салуға, көйлектің пішінін, бөлшектердің пішіні мен орналасуын, олардың мөлшеріне қатынасын беруге үйрету. Бүкіл параққа үлкен сурет салуды үйренуді жалғастырыңыз. Қарындаштармен сурет салу және сурет салу әдістерін бекіту. Алынған нәтижелерді бейнеленген тақырыппен салыстыра отырып, басқа балалардың	«Мен анаммен (әкеммен) балабақшадан үйге қалай барамын» Міндеті: Балалардың ата-аналармен кездесуден қуанышын суретте жеткізуге деген ұмтылысын ояту. Адамның фигурасын салу қабілетін бекіту, ортаңғы пен баланың фигурасының мөлшеріндегі айырмашылықты жеткізу. Алдымен қарапайым қарындашпен негізгі бөліктерді оңай салу, содан кейін баланың таңдаған материалымен әр түрлі әдістерді қолдана отырып бояу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал:	«Отан неден басталады» Міндеті: туған жерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу; әр балаға өз елінің азаматы ретінде сезінуге мүмкіндік беру; балалардың туған қаласы туралы білімдерін кеңейту және бекіту, қаланың Елтаңбасымен таныстыру; Материалдар: түрлі-түсті қарындаштар, қағаз парақтары, стендтер, Отан, Туған жер, Қазақстан туралы плакаттар (Сурет салу) «Біз халық қолөнершілеріміз» оригами Міндеті: Матрешка қуыршағын аппликация техникасында жасау. - балаларды	«Түлкі мен қоян» ертегісіндегі кейіпкерлер Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Міндеті: Балаларға «Түлкі мен қоян» ертегісінің кейіпкерінің сурет салуды үйрету. Балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту. Балаларды әдемі сурет сала білуге тәрбиелеу Материал: гуашь, майлықтар, клеенкалар графикалық бейнесі бар А4 парақтары. (Сурет салу) " Жазғы орманда (ұжымдық панель)" Міндеті: Негізгі бүктеу элементтерін (парақтың шетін ортасына қарай бүктеп, квадратты диагональ бойынша	«Бағдаршам» Міндеті: бағдаршам туралы мәлімет бер отырып, қылқаламмен жұмыс жасауға үйрету. Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту, қиялдарын жетілдіру Материал: парақтар А4, гуашь, қылқаламдар, стакандар, салфетка, клеенка. (Сурет салу) «Қызғалдақтар» оригами Міндеті: Балаларда эстетикалық қабылдауды дамыту, балаларды гүлдердің сұлулығын көруге үйрету, оларды аппликация арқылы жеткізу: жұқа сабақты, екі есе бүктелген қағаздан— гүлдер, жапырақтарды кесу;

	суреттері мен суреттерін бағалау, қызықты шешімдерді атап өту қабілетін дамыту. Материал: Қарапайым графит қарындаш, акварель, Пейзаж парақтары, щеткалар, бояғыш, су құтысы, майлық. (Сурет салу) «Өрт сөндіру машинасы» оригами Міндеті: балаларды өрт сөндіруші мамандығымен, жұмыста қажетті құралдармен, өрт сөндіру машинасымен таныстыру. Арнайы көлік туралы білімді бекіту - өрт сөндіру машинасы; өрт сөндірушілердің жұмысы туралы білімді бекіту; Балаларға оттың қауіптілігі туралы түсінік беру;	Пейзаж парақтары, қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар, маркерлер, акварельдер (әр балаға). (Сурет салу)	аппликация техникасымен таныстыруды жалғастыру; - ұсақ моториканы, шығармашылық қабілеттерін дамыту; - жұмыста дәлдікке, табандылыққа тәрбиелеу. - Балаларға осы ойыншықтардың адамдарға әкелетін қуаныш, сүйіспеншілік, мейірімділікті сезінуге мүмкіндік беру; -Балаларды трафаретпен жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру, пішін, түс сезімін дамыту (үйлесімді түс комбинацияларын таңдау) (Жапсыру)	бүгу, квадраттың бұрыштарын ортасына қарай бүгу) және "есік" негізгі пішінін қолдана отырып, әртүрлі пішінді тәждері бар ағаштарды қалай жасауға болатынын көрсету. Ұжымдық панель жасау. Өз көлөнеріңізді басқаларға кедергі жасамай, тиісті орынды табуға үйретіңіз. Зейінді, есте сақтауды, жазықтықтағы бағдарды дамыту. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, танымдық әңгіме оқу, әңгімелесу, қарау, көрсету, ойын жаттығулары. Ұжымдық панель жасау. Материалдар: Дайын ағаш пішіндері, үлгілері. Түрлі-түсті қағаз өлшемдері мен түстері; желім, қайшы, майлықтар. (Жапсыру)	пішіндерді параққа тігінен әдемі орналастыру. Материал. Ұзартылған қағаз, түрлі-түсті кесу қағазы, қайшы, желім. Алдын ала жұмыс. Әр түрлі көктемгі Гүлдерді қарастыру. Түрлі пішіндегі түстерді салу. Сабақты өткізу әдістемесі. Тәрбиеші балалардан көктемгі гүлдерді қалай білетіндерін сұрайды. Олардың атын нақтылайды. Қызғалдақтарды кесуді және жабыстыруды ұсынады. Вазада тұрған гүлдерді көрсетеді. Балалардың назарын гүлдердің түсіне аударады. Гүлді екі есе бүктелген қағаздан қалай кесуге болатынын көрсетеді. Балалар бөліктерді кесіп, 2-3 қызғалдақтың суретін жасайды (міндетті емес). (Жапсыру)

	логикалық ойлауды, кеңістіктік үйлестіруді дамыту (бөлшектерді картонға орналастыру мүмкіндігі); Сақтық пен өзін-өзі сақтау сезімін тәрбиелеу. Жабдық: өрт сөндіру машинасының суреті, түрлі-түсті қағаз, желім, щеткалар, 1 түсті картон, қайшы, шүберек. (Жапсыру)	«Әжемнің орамалы» Міндеті: аппликация техникасында бұйымдарды орындау қабілетін дамыту. Сәндік қосымшаларға қызығушылық тудырады. Бөлшектерді желімдеудің дұрыс техникасын үйретуді жалғастыру. Геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді бекіту. Психикалық процестерді дамыту (зейін, есте сақтау, ойлау). Эстетикалық талғамға, сәндік-қолданбалы өнерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Жауаптылық пен мейірімділікке тәрбиелеу. (Жапсыру)			
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік				

	беру. «Ұшқыш» картотека Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтеуге, ұйымшылдыққа, достыққа баулу. Қажетті атрибуттар: ұшқыштың бас киімі, билет, дүрбі				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Ақсерек-көксерек» Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды Ақсерек-ау ақ серек Бізден сізге кім керек. 2-ші Ақсерек –ау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Орамал тастамақ» Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы (тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Көтермек» Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім біріні бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен бірге күш сынасады. (Дене тәрбиесі**)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ақ сандық, көк сандық» Мақсаты: Күштілікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Ойынды жүргізуші өлеңдетіп. «Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!» Соңғы «арт» сөзі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Хан алшы» Бұл ойынға 5 немесе 10 бала қатыса алады. Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық «хан» асығы. Асықтар тізіліп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер хан асығы бүк, шік, тайқы-қалыптарымен түссе, бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. Егер бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе

	ақ серек Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)	Ойын осылай жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**)		балаларға берілген белгі, ол айтылған кезде қол ұстасып отырған балалар тез тұруы керек. Қайсысы қарсыласын арқалап кетсе, арқадағы бала үй жануарларының дауыстарын салуы керек. (Дене тәрбиесі**)	басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында хан асығы кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут: Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Балаларды мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруға тәрбиелеу»				

Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы

2025 жыл

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07-11.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі 08.07.2025	Сәрсенбі 09.07.2025	Бейсенбі 10.07.2025	Жұма 11.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеті: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ортаңғытер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
		Құрылыс ойыны: Топтық жобалары Міндеті: - Топпен бірге қала макетін жасау (ғимараттар, жолдар, саябақтар). - Жобаны жоспарлау және рөлдерді бөлу. - Құрылыс процесін үйлестіру және қорғау. Материалдар: - Барлық алдыңғы материалдар (конструкторлар, қағаз, табиғи материалдар). - Үлкен жұмыс үстелі	Құрылыс ойыны: Стратегиялық құрылыс ойындары Міндеті: - Қысқа мерзімде көпір немесе мұнара жасау. - Құрылыс элементтерін пайдаланып, берілген міндетті шешу (мысалы, ауыр жүкті құрылыс көтеретін көпір). - Басқа топпен жарысу. Материалдар: - Конструкторлар (LEGO, магниттік, ағаш). - Қосымша құралдар (резеңке жолақтар, жіптер, қағаз). - Таймер (уақытты	Құрылыс ойыны: «Сенің үйің қайда?» Міндеті: құрылыс бөлшектерінің пішінін мағыналы қабылдауды дамыту; суреттегі бөлшекті тек визуалды анализатордың көмегімен тану. Материалдар: ойынның құрылыс бөлшектері. Құрылыс бөлшектері бейнеленген карталар. Ойын барысы: ойыншылар 2-ші топқа бөлінеді: бір топта құрылыс бөлшектері бар басқа картада егжей-тегжейлері бар балалар өз орындарын алады	Құрылыс ойыны: "Аяқ киім" Міндеті: балалардың шығармашылық және конструкторлық қабілеттерін, қиялын, тапқырлығын дамыту; модельдеу мен құрастыруда, схемаларды құруда жаттығу жасау; өз бетінше үйрету, тапсырмаларды орындау тәсілдерін табу және оларды орындау; бейнелі кеңістіктік ойлауды дамыту. (Құрастыру)

		немесе жер. - Қаламдар, сызғыштар, жоспарлау құралдары.(Құрасты ру)	бақылау үшін).(Құрастыру)	(сызылған шеңберлерде тұрады). Ойынның қалған мүшелері карточкаларды алады-бұл жаңа үйге көшуге шақыру. Үйінді басқа біреумен шатастырмау үшін Сен үйлердегі бөлшектерді мұқият қарап, картада көрсетілгендей таңдауың керек. "Сенің үйің қайда?" балалар үйлеріне жүгіреді. Үй толығымен қоныстанғаннан кейін барлық тұрғындар өз карталарын көтереді. Тәрбиеші мен үйлердің "иелері" тұрғындардың қай үйге жиналғанын және бәрі өз үйін дұрыс тапқанын тексереді. (Құрастыру)	
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Жалаушалармен» 1.Тік, түзу тұру. Жалаушалар иықта оң қолды жазумен басты сол жаққа бағыттау.Б.қ.кейін келесі жаққада осылай істеу. 2. Жалаушаларын кеуде тұсында жинақы ұстап,денені оңға1-4 кейін солға 1-4 айналдыру. 3. Жалаушаларын алдарында ұстап, жоғары көтеруден артқа шалқайып кейін алға иіліп тізе бүгіп отырудан б.қ.к. 4. Арқаға жатып, қол мен аяқты біркелкі көтеруден, жалаушаларын башпайға тигізу. 5. Аяқты алшақ ашып отырып,оң кейін сол аяқ башпай жаққа иіліп жалаушаларын тигізу. Тізені көтермеуге тырысу. 6. Жалаушаларын төмен, денені тік ұстап,қос аяқтан алшақ аяққа ауысып секіру сәтінде жалаушаны көтеру жоғары. Түсірген сәт б.қ.к.Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				

	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.(Сөйлеуді			

	дамыту және көркем әдебиет).			
	«Қуыр-қуыр қуырмаш» Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіне бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жыл мезгілдері Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер. (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің сен (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың	«Кірпі» Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Достық» Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			төменгі ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға (спираль тәрізді қимылдарды маңдай ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет		Дидактикалық ойын: "Аквариумда не тұрады?" Міндеті: балаларды балықтарды сипаттамалық белгілері бойынша сипаттауға және оларды сипаттауға үйрету. Байқау қабілетін тәрбиелеу. Балалардың ойлау, есте сақтау, зейін, сөйлеу процестерін белсендіру. Ұжымда ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Ойын әрекеті: балық	Дидактикалық ойын «Аквариумда не өседі?» Міндеті: балаларды балдырларды сипаттауға, олардың маңызды белгілерін табуға, балдырларды сипаттамадан тануға үйрету. Байқау қабілетін тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін белсендіру. Жолдастың жетістіктерінен ләззат алу қабілетіне тәрбиелеу. Ойын ережелері: балдырларға нақты сипаттама беру,	Музыка Тақырыбы: «Астана-бас қалам» Ән тыңдау: «Астана» Ән жаттау: «Біз шадыман баламыз» (Ә. Бейсеуов, С. Қалиев). Дауыс жаттығулары: «Баспалдақ». Дидактикалық ойын: "Ненің бұтағы?" Міндеті: жабық өсімдіктердің сыртқы түрін нақтылау. Өсімдікті жапырақтары, гүлдері арқылы тануға үйрету. Зейінді, визуалды анализаторларды дамыту. Табандылыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Жануарды сипаттамадан біл» Міндеті: табиғат бұрышында ұсталатын жануарлар туралы білімді бекіту. Оларды сипаттамадан тануға үйрету. Зейінді, есту қабілетін, есте сақтау қабілетін дамыту. Жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Ойын әрекеттері: жануардың сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: тәрбиеші таңдаған балалардың бірі табиғат бұрышындағы

		туралы сипаттамалық әңгіме құрастыру. Ойын барысы: Тәрбиеші жұмбақ жасырады: "терезеде тоған бар, онда балықтар тұрады. Шыны жағалауларда балықшылар жоқ". Балалар аквариумды табады. Тәрбиеші аквариумды балықпен толтыруды ұсынады. Бір-бірден балалар үстелге келіп, карточкаларды бір-біріне айтпай алады. Содан кейін олар өз карталарында балықты кезекпен сипаттайды. Қалғандары табады. Егер балық деп шешсе, карта үстелге қойылады. Ойынның нәтижесі: дұрыс болжанған балық үшін бала фишка алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Қара қозы» Міндеті: Балаларды төрт аяқты жануарды мүсіндеуге үйрету (сопақ денесі, басы, тік аяқтары). Мүсіндеу әдістерін бекіту:	мұқият тыңдау. Ойын әрекеті: балдырлардың сипаттамасы, болжау. Ойын барысы: тәрбиеші балдырлар бейнеленген карталарды шығарады. Бұл өсімдіктер суда, аквариумда өседі дейді. Олардың біреуіне сипаттама береді, оның суретін тауып, атауын ұсынады. Ойынның нәтижесі: дұрыс жауап берген балакөп фишкаларды алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Құлыншақ» Міндеті: Балаларды Филимонов ойыншықтарымен (құстар, жануарлар) таныстыру. Оларға деген жағымды эмоционалды қатынасты ояту. Осы ойыншықтардың айрықша ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету: әдемі тегіс пішін; жарқын, талғампаз жолақтар. Мұндай ойыншықты қалыпқа	Сөздік: дөңгелек, сопақша, ұзартылған, тегіс, өрескел, ойылған. Ойын ережелері: жүргізуші атаған адам ғана өз болжамдарын айта алады. Бір-біріне кеңес беруге рұқсат етілмейді. Ойын әрекеттері: балалардың жауаптары. Ойын барысы: тәрбиеші балалармен бірге бөлме өсімдіктерін қарастырады, оларды атайды. Содан кейін ол бөлме өсімдіктерінің жапырақтары бейнеленген карталарды шығарады. Бұл жапырақ немесе гүл қандай бөлме өсімдігінен екенін білуді ұсынады. Ойынның нәтижесі: өсімдікті дұрыс атаған адам бала фишка (Қоршаған ортамен таныстыру) «Көйлекті қыз» Міндеті: Ермексازдан мүсіндеу киімнің, дене мүшелерінің пішінін бере отырып, адамның фигурасын мүсіндеуге үйрету: пропорцияларды сақтау. Бұрын үйренген әдістерді қолдана отырып, балалардың таныс заттарды мүсіндеу қабілетін бекіту (домалау, тарту, қысу; бөлшектерді біріктіру, бекіту нүктелерін	жануарды (сыртқы түрі, тіршілік ету ортасы, тамақтануы) сипаттайды, қалғандары табады. Ойынның нәтижесі: кім жануарды бірінші атаса, оның суреті бар картаны алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Күшікпен ит» Міндеті: цилиндрден мүсіндеу әдісін бекіту, қарапайым композицияны өз бетінше жасау, бөліктерді мөлшеріне қарай байланыстыру. Балаларды мүсіндеуде қимылды ойын бейнелерін жасауға үйретуді жалғастыру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

		алақандар арасында домалату, жануарлардың мүсінделген денесіне бөліктерді бекіту, бекіту орындарын тегістеу, шымшу және т.б. сенсоримоторлық тәжірибені дамыту.. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	келтіруге деген ұмтылысты ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	басу және тегістеу). Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Еңбектің наны тәтті, Жалқаудың жаны тәтті»				
	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Серуен		Мезгіл: Жаз Көлік түрлерін бақылау. Мақсаты: Балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен	Мезгіл: Жаз Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық	Мезгілі: Жаз Шөптерді бақылауы. Мақсат: Балаларға шөп туралы мағлұмат беру. Балалар шөп туралы не білесіңдер? Шөп қайда өседі?	Мезгіл: Жаз Басқа топтың балаларының жазғы киімдерін бақылау. Мақсаты: Балаларды толық ойларын жеткізе сөйлей білуге баулу.

		таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіңдер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касемсот. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, зымыран т. б жатады. Оларға керектенетін жанармайлар: бензин, соляркалармен т. б сол сияқты. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: «Тракторшы» - Папа, мен де тракторшы, Моторымды бұрап берші; Кәне, келші жәрдем ет,- деп,- Оталғышты тарттым ептеп.	жауап бере білуге баулу. Балалар сендер жұмыс істей білесіңдер ме? Ендеше бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күреді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бір, екі, үш, Бойға жинап күш. Шынығамыз, шаттанамыз, Үлкен жігіт боламыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Орамал» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында	Шөптер қашан көктей бастайды? Шөптің қандай пайдасы бар? Шөптің адамдарға, жан - жануарларға тиер пайдасы қандай?Шөптің адамдарға тиетін пайдасы көп.Малдардың жейтін азығы. Шөптің малдар жейтін салалысы және жемейтін ұзын арамшөп түрлері болады. Ауылда адамдар шөп шауып, қыстаққа мал азығын дайындап алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Кешкілік пе, күндіз бе, Өсіп тұрған көкті үзбе. Туған жерді далаға, Тастағалы жүрміз бе? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: « Шырмауық» Мақсаты: Балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты: Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрады да бір - бірінің қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып	Көрші топтың балаларын өздерімен салыстыра білу. Балалар көрші топтың балаларының аттарын білесіңдер ме? Олар қалай ойнайды екен? Олардың апайларының аттары кім? Көрші топта неше ұл бала, неше қыз бала бар екен? Санайықшы. Олар қалай киініп алыпты? Тәртіптері қалай екен? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бала, бала, баламыз Бақшамызға барамыз Күні – бойы қызыққа Батамыз да қаламыз. Мен гүлдерді жұлмаймын Торғайларды кумаймын Айтқан сөзді тыңдаймын Апашымды сыйлаймын (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Тышқан мен мысық» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын шартын бұзбай, тату ойнауға дағдыландыру.

		Тракторым тыр - тырлады, Түтін шықты бұркылдады; Сонша болмай гүрілдеттім Жер жыртуға жүріп кеттім. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Аққу - қаздар» Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіндер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі.	орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы қоқыстарды жинау. Мақсаты: Балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. Керекті құралдар: Қолғап, шелек. Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тақпақты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын	біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы арам шөптерді жұлу. Мақсаты. Бірлесіп еңбектенуге баулу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш, қап.	Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып бір - бірінің қолынан ұстап тұрады. Екі бала таңдалып алынып, біреуі тышқан – қашушы, екіншісі мысық - қуғыншы болып сайланады. Тышқан шеңбердің іші - сыртымен қашады, ал мысық тышқанды ұстап алуға тырысады. Шеңбер құрып тұрған балалар мысықтың тышқанды ұстап алуына кедергі жасайды. Егер мысық тышқанды ұстап алса, басқа балалар мысық пен тышқан болып сайланады. Сөйтіп балалар ауысыу арқылы ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Арам шөптерді жұлу, гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Ауланы көзінің қарашығындай сақтауға баулу. Керекті құралдар: Қолғап, шелек, қап.

		Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Үйдегі көліктерін жуу. Мақсаты: Ата - аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу. Керекті құралдар: Көлік жууға арналған сұйық сабын, шүберек.	ойнау.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлендер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту				

	және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып оң қолымызды сол аяғымызды жоғары көтеріп, түсіреміз. Қол аяғымызды ауыстырып қайталаймыз (3- 4 рет) Төрт аяқтап тұрып шынтакқа тіреліп алақанымызбен иегімізді ұстап оң аяғымызды созу, сол аяғымызды созу, (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққы отырып арнайы шұлықтарын киіп жүру. Отырып табанымызды сипалау. 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ойын: Тербеледе ағаштар екі қолымызды жоғары көтеріп оңға солға еңкею. Жаңбар жауды қолымызды жоғары көтеріп шапалақтау. Жапырақтар жерге түсті тіземізді бүкпей еденге қолымызды тигізу. 4. Демалу жаттығулары Жел соқты уууу уууу уууу Жапырақтар желмен ұшты шшш шшш шшшш 5. Тамақ ауруларын алдын алу Фито шаймен тамағымызды шаю, ішу.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Бірлік берсін басыңа, Береке берсін асыңа. Әумин (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті		Монотипия "тоған" техникасында сурет салу Міндеті: Балалардың Пейзаж туралы білімдерін бейнелеу өнері жанры ретінде бекіту. Пейзажды бейнелеудің дәстүрлі емес техникасымен таныстыру-Монотип, оның бейнелеу ерекшеліктерін көрсету, симметрия ұғымын бекіту. Балаларды пейзажды табиғаттан ғана емес, оны өзі ойлап табуға болатындығына жетелеу. Балалардың композиция жасау, ойлап тапқан сюжетке сәйкес түс схемасын өз бетінше таңдау қабілеттерін дамыту. Материал: Пейзаж парағы,	"Африка Жануарлары. Жираф" Міндеті: Балаларды суретте жануардың бейнесін беруге үйретуді жалғастыру, оның құрамдас бөліктерінің пропорционалды қатынасын, оның тән ерекшеліктерін (ұзын аяқтар, ұзын мойын) сақтай отырып; кескіннің көлемін жапырақ форматымен байланыстыру. Суретте әртүрлі материалдарды қолдануға және біріктіруге үйрету: қарындаш, балауыз қарындаштар, гуашь. Зейінді, есте сақтауды, қолдың ұсақ моторикасын, сөйлеуді	«Городецкий суретімен танысу» Міндеті: Балаларды Городецкий суретімен таныстыру. Оның жарқын, талғампаз түсін (қызғылт, көк, сирень гүлдері), өрнек композициясын, соққыларды, нүктелерді, сызықтарды – жандандыруды (қара немесе ақ) ажыратуға үйрету. Бұл элементтерді щеткамен бояуды үйреніңіз. Эстетикалық қабылдауды, түс сезімін, сұлулық сезімін дамыту. Әдемі өрнек жасауға деген ұмтылысты ояту. Материал: А4 форматындағы ақ қағаз парақтары, Городецкий бояуы үшін қажетті гуашь, қылқалам, су құйылған банка, майлық (әр балаға). (Сурет салу)	" Городецкий кескіндемесі"суреті Міндеті: Балаларда эстетикалық қабылдауды, түс, ритақ, композиция сезімін дамыту. Городецкий суретімен таныстыруды жалғастыру. Кескіндеме элементтерін салуды үйрену. Түс реңктерін құрастыруда жаттығу жасау (ақ бояуға қажетті реңкті алу үшін қажетті түстің бояуын біртіндеп қосу). Материал: Городецкий шеберлерінің бұйымдары; түрлі түсті, оның ішінде ақ түсті гуашь бояулары; суы бар банка, майлықтар, палитралар, өлшемі 8x8 см жеңіл ағаштың түсін салуға арналған парақтар, № 6, 8 щеткалар (әр балаға) (Сурет салу) " Су асты патшалығы "

		өлшемі А4, көлденеңінен бүктеу сызығы дайын, үстіңгі жағы көк (аспан), төменгі жағы көк (су); акварель, щетка; майлық. (Сурет салу) «Ұшақ» Міндеті: Ұшақты схема бойынша бүктеу, қолдың ұсақ моторикасын дамыту мүмкіндігі. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, қарастыру, көрсету, өлең оқу, әңгімелесу Түрлі түсті тоналды қағаз, киізден жасалған қаламдар, (Жапсыру)	дамыту. Дәлдік пен адалдықты тәрбиелеу. Материал: Жираның иллюстрациясы, тәрбиешінің үлгісі, қағаз парақтары, графит қарындаш, балауыз қарындаштар, гуашь, щетка, төгілмейтін әйнек, жирафтың кезең-кезеңімен сурет салу схемасы. (Сурет салу) «Гүл» Міндеті: "Кітап", "Ұшбұрыш" негізгі пішінін бүктеу тәсілдерін еске түсіру. Оның негізінде қарапайым гүл пішінін жасауға үйрету, фигураға көлем беру үшін тарту әдісін бекіту. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, өлең оқу. Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, қайшы, желім (Жапсыру)	«Ғарыш» Міндеті: Балалардың "Қос Ұшбұрыш" негізгі формасын бүктеу қабілетін бекіту. Оның негізінде "зымыран" фигурасын жасау. Қолөнерді сәндік безендіруде жаттығу. Балалар шығармашылығының өнімін жасау, жұмбақтар жасау, көрсету, қарау, әңгімелесу, талқылау, еске салу. Материал: Түрлі өлшемдегі түрлі-түсті қағаздар, схемалар, желім, қайшы (Жапсыру)	Міндеті: Оригами элементтерімен көлемді аппликация жасау. Көлемді қолдану дағдыларын дамыту. Оригами техникасында фигуралар жасау дағдыларын қалыптастыру. Баланың ұсақ моторикасын дамыту. Аппликация жасау арқылы баланың шығармашылық қабілетін дамыту. 1 және 2 сабақтарда балық дайындау, 3 аппликацияны рәсімдеу. Сабақ барысында әңгіме, су асты патшалығының иллюстрацияларын көрсету, су асты кейіпкерлерінің дайын үлгілері; саусақ гимнастикасы өтеді. А3 форматындағы қағаз, әртүрлі мөлшердегі қайшылар (5x5, 6x6, 8x8), желім, балауыз қарындаштар. (Жапсыру)

Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Балабақша» картотека №7 Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтей білуге баулу.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен. Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Үш табан» Бұл ойынды үш-төрт баладан топтап екі-үш жерде ұйымдастыруға болады. Ойын шарты бойынша әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. (Бұл ойынның жылдам қызықты өтуіне сеп). Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары алаңдарында жеке	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Аударыспақ» Қазақтың кәдімгі ұлттық ойын-спорт ойыны. Қарапайым бөренеден «ағаш ат» жасаудың ешқандай қиындығы жоқ. Екі асық басы берік тұғырға бекітілген биіктігі бір-бір жарым метрдей (балалардың жасына қарай) ұзындығы 70-80 сантиметрдей бірінші алаңдарында жеке	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Теңге ілу» Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әрқайсысы жеке-жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20-30 метрдей жерден терендігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға оннан тас салынады. Содан екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарың құйыңғытып, шаба жөнесті. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, тасты іліп алып, әрі қарай	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Қаздар» Мақсаты: Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. Керекті құралдар: Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында

	үйіріседі. Сақасы «ағаштардың» арашауып кете барады, шұңқыр шөп жейді. Барлық алшы түскен балақашықтығы екі жақтан тұсында бөгелуге болмайды. балаларға сырнай бірінші болып одан созылған қол ерін Ұпай әр сайыскердің іліп үлестіріліп, ішінен ата кейінгілері рет-ретімен жектетіндей болса алған тастарының санына қаз белгіленеді. Балалар (тәйке, бүк, ішік) жеткілікті. Оларға қарай есептеледі. Қай топ көпшалғында жайылып «ұшуға» кіріседі. Ұшумінген «шабандоз» ұпай жинаса, сол топ жеңеді. жүрген қаздарды дегеніміз-көмбеден балалар бір-біріне (Дене тәрбиесі**) бейнелеп, баяу сырнай алшақтау жерге барып қарама қарсы отырып тартады. Тәрбиеші сақа үйіру. Сақасы қол алшы түскен ойыншы ұстасады. Төрешінің бірден көмбедегі тігулі белгісімен бірі-бірін асықты атуға жолдама тартып, не итеріп, алады. Осылай әйтеуір қай айласын, болмаған жағдайда не күшін асырғаны асық ату бәрі ұшып қарсыласын «ағаш болған соң бастапқы аттан» аударып түсуі кезек бойынша шарт. Аяқты жерге жалғасады. Алысқа ағаш атқа тіреуге ұшқан мергендер болмайды, ойын тигізе алмаса, көмбеде шарты бұзылады. қалған ойыншыға Ағашаттын құлағанда кезек тиеді. Көздеген айналасына құм асығына дәл тигізіп немесе ағаш үгінділері және оны көмбеге төселу керек. (дене шынықтыру**) жигін алып өлшегенде үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншыны қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі бәсекелесіне кезек беруіне мәжбүр болады.		

		Ереже бойынша ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық (финал) сайысқа түседі. (Дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут. Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Сіз, бала және табиғат»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 14.07-18.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 14.07.2025	Сейсенбі 15.07.2025	Сәрсенбі 16.07.2025	Бейсенбі 17.07.2025	Жұма 18.07.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут: Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеті: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ортаңғытер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады.	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Өрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?" Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Орман балабақшасы" Міндеті: Балаларды жобалау үшін кеңістікті ұйымдастыруға үйрету; іс-шараларды жоспарлау, модельдеу; жиһаздың әртүрлі бөліктерін жобалау; ғимараттарды бір сюжетпен біріктіру. (Құрастыру)

	Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)			
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып, басты оңға-солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. Арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып, бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып,бүгілген аяқта орында бақаша секіру Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді ұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				

Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлему, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

			ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқықты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Жаз келді Жаз келді, күн жылы, Гүлдер ашты, жайқалды. Құстар ән салып, сайрады, Біз де ойнап, күлдік барлы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Күн мен теңіз Күн шығады көктен, Жарқырайды теңізден. Балмұздақ жейік бірге, Жаздың қызығы көп бізде. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жазғы жаңбыр Жаңбыр жауады, тамшылайды, Жерді суарып, гүлді жаяды. Балалар ойнап, күлкі төгіп, Жазғы жаңбырды жақсы көреді.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Балмұздақ Балмұздақ, тәтті балмұздақ, Жазда жейік, суық балмұздақ. Қолда ұстап, жүгіргенде, Күлкі мен қуаныш төгілер.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жазғы демалыс Жазда демалып, саяхатқа, Өзенге барып, жүземіз бірге. Күннің астында ойнаймыз, Жазды жақсы көреміз біз!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-	Дидактикалық ойын: «Бұл қашан болады?» Міндеті:	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка Тақырыбы: «Қауіпсіздік ережелері» Ән тыңдау: «Светофор – бағдаршам»	Дидактикалық ойын: "Біл, ата" Міндеті: балаларды жануарлардың аттарына үйрету, тапсырмаға

ған іс-әрекет	балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. Есте сақтау қабілетін дамыту, білімді суреттегі кескінмен байланыстыру. Ойлауды дамыту. Ойын әрекеті: тәрбиешінің сұрағын тыңдап, оған жауап беріңіз. Ойын ережесі: бір-біріне кедергі жасамау, тыңдау және жауап беру. Ойын барысы: Тәрбиеші жыл мезгілін бейнелейтін суретті көрсетеді. Балалар "жылдың қай мезгілі бейнеленген? Сіз мұны қандай белгілерден білдіңіз? Жұмбақ ойла". Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишка алады.(Қоршаған ортамен таныстыру)	Дидактикалық ойын «Бұрын не, кейін не?» Міндеті: жеке өсімдіктердің даму ретін, сондай-ақ жыл мезгілдерінің ретін нақтылау және түсіну. Логикалық ойлауды, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережелерін сақтай білуге тәрбиелеу. Сөздік: дән, пияз, күдіретті, мұртты, ащы, ақжелкен, алтын. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: карталарды ашу. Ойын барысы: тәрбиеші карточкаларды үстелге қояды, балаларды оларды көруге шақырады. Белгі бойынша карталар белгілі бір ретпен орналастырылады. Неліктен оны жыл мезгілімен байланыстыра отырып, дәл осылай қойылғанын түсіндіру. Ойынның қорытындысы: тапсырманы бірінші	Дидактикалық ойын: "Барлығы үйде" Міндеті: оның бір бөлігін табу. Зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Ойын ережесі: сигналдан кейін әрекет ету. Ойын әрекеті: белгілі бір белгі бойынша "өз" үйінді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтары бейнеленген карталарды таратады. Ол былай дейді: "Біз кемпингке бардық деп елестетіп көрейік. Әр бөлім шатырды ағаштың астына қойды. Сіздің қолыңызда шатырыңыз орналасқан ағаштың жапырақтары бар. Біз серуендейміз, бірақ кенеттен жаңбыр жауды. Барлығы үйде! Балалар сигнал бойынша үйіне қарай жүгіреді. Олар жапырағы бар ағаштың жанында болады.	(ө.ж: С. Қалиев; муз. жазған: Ғ. Тамендаров) Ән айту: «Бағдаршам» (С. Қалиев) Музыкалық – ырғақты қимыл: «Бағдаршам» би қимылдары. Дидактикалық ойын "Жәндіктерді ата" Міндеті: балалардың бөлме өсімдіктерінің (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл) құрылымдық ерекшеліктері туралы білімдерін нақтылау. Бөлшектерді дұрыс атауға, сөйлемдер құруға үйрету. Тақырыпты бөліктерден құрастыруда жаттығу. Көрнекі қабылдауды, логикалық ойлауды дамыту. Балаларда өсімдіктерге ұқыпты қарауға, оларға қызығушылық танытуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: таңдауда қателеспей. Ойын әрекеті: бөлшектерді іздеу және бүкіл суретті бүктеу. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға бүкіл суреттің бөліктерін қарастыруды ұсынады. Балалар бүктелетін гүлді таңдайды. Олар оның атын айтады. Содан кейін гүлдер суреттер жиынтығынан бүктеледі. Ойын барысында тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:	сәйкес суретті тез табу. Сыртқы түрі, не жейтіні, қайда тұратыны туралы айту. Есте сақтау, сөйлеу, визуалды қабылдауды дамыту. Ойын ережелері: тәрбиешінің сигналы бойынша әрекет ету. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. Ойын барысы: Тәрбиеші балалар тобына тапсырма береді, үстелде жатқан карточкалардың арасынан белгілі бір жануарды табыңыз. Сұрақтарға жауап беру: "бұл кім? Ол қайда тұрады? Ол не жейді?" Ойынның нәтижесі: дұрыс және толық жауап үшін балалар фишкалар алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кесе мен шәйнек» Міндеті: балаларды дөңгелек заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	Пластилино-графия "Клумбадағы гүлдер" Міндеті: Түстердің ұқсастығын жеткізу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	орындаған адам жеңімпаз болып саналады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Құстар қоректендіргіште» Міндеті: Ермексаздан мүсіндеуді қабылдауды, құстардың әртүрлі қасиеттерін ажырата білуді дамыту; құстарды салыстыру. Денесі мен бастың мөлшерін бере отырып, құстарды бөліктерге бөліп мүсіндеуге үйрету. (Мүсіндеу)	Ойынның нәтижесі: кім жапырақты ағашты тезірек тапса, сол жеңеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Рельефті сәндік мүсін «Күн, көрін!» Міндеті: Жер бедерін игеруді жалғастыру. Садақшылардың сурет нұсқаларын көрсету. Солярлық бейнелерді жасауға үйрету. (Мүсіндеу)	- Зауытты дұрыс орналастыру. - Неліктен өсімдік бөліктерін басқаша емес, дәл осылай орналастыру керек? (Қоршаған ортамен таныстыру) «Керемет раковиналар» Міндеті: бастапқы формасын жетілдіріп, оны өзгертіп, мүсіндеуді толықтыру; жабылатын раковинаның қос әдісін көрсету. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Сумен ойнама, батарсың, отпен ойнама, күйерсің».				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен				

жұмыстар.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)					
	Серуен Желді бақылау. Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел қалай соғады? Біз желді көреміз бе? Оны көрмесек қалай сеземіз? Желдің дыбысы қандай? Біз оны естиміз бе? Оң жақ қайда? Сол жақ ше? Ал, енді бізге жел қай жақтан соғып тұр? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жел соғады бетімізге, Шайқалады ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын:	Серуен Құстарды бақылау. Мақсаты: Құстар туралы жалпы мағлұматтар беру. Жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы түсінік беру. Қандай құстарды білесіңдер? Құстар немен қоректенеді? Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? Құстардың жазғы тіршілігі қандай? Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? Құстар қандай дыбыс шығарады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Ұшты - ұшты» Мақсаты: Балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды	Серуен Жазда гүлдерді бақылау. Мақсаты: Балаларға гүл туралы мағлұмат беру. Гүл деген не? Гүл қандай болады? Ол қайда өседі? Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? Гүлдің пайдасы бар ма? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Гүл өсір сен бағыңда, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Тығылмақ» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады.	Серуен Топырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға топырақ, құм туралы мағлұмат беру. Топырақ деген не? Топырақтың түсі қандай? Топырақ қайдан пайда болады? Құм дегеніміз не? Топырақ болмаса жер болушы ма ед? Топырақ не үшін қажет? Топырақ, құмсыз адамзат, табиғат тіршілік ете ала ма? Құм мен топырақтың айырмашылығын түсіндіру. Сонымен қатар барлық тіршілік ететін адамзат, жан - жануарлар, өсімдіктер үшін топырақтың алар орыны өзгеше. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Анау терекке қарашы, Құмға сіңгендей бағасы. Нәр бере алмадың бізге деп, Жапырақтары тастай қашқан-ау шамасы. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қоян» Мақсаты: Шапшаңдыққа, икемдікке үйрету. Ойын шарты: Бір топ бала жазық алаңға жиналып, бір -	Серуен Бұлттарды бақылау. Мақсаты: Балаларға бұлт туралы мағлұмат беру. Балалар бұлт дегеніміз не? Бұлт қалай пайда болады? Бұлттың түсі қандай? Бұлттан не пайда болады? Бұлтты күн сендерге ұнай ма? Бұлттардың көшуі дегенді қалай түсінесіңдер? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Бұлттар - бұлттар аусаңшы, Қалаға, далаға. Бұлттар - бұлттар жаусаңшы Селдетіп, көлдетіп. Нөсер - нөсер төк - төк, Болсын егін көп - көп. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып тұрады.

«Аралар» Мақсаты: Сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Ойдан сөз, сөйлем құрастыруға дағдыландыру. Ойын шарты: Бір топ бала қол ұстасып, шеңбер жасап тұрады да үш - төрт бала ортаға шығады. Олар аралар: Баудағы кім? Ара болсаң, ызыңда, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3..... Жұмыс істе тығылма. Аралар бір - бірімен сөйлесе бастайды. Қандай жұмыс түрін көрсететіндері туралы кеңеседі. «Жұмыс істе, тығылма»- деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп, аралардың	ажырата білуге үйрету. Ойын шарты:	Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүл егу Мақсаты: Гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. Керекті құралдар: Гүл тұқымы, күрек, шелек, су.	бірінен қашықтығы 50 - 60 метрдей жерде екі қоршау жасайды. Қоршауды «Орда» деп те атайды. Содан кейін бастаушы балаларды сапқа тұрғызып, есептей бастайды. Ол есептегенде кәдімгі санмен есептемей, мүлде басқаша тәртіппен, мысалы: «алдар, солдат, балдат, капитан, сен қаласың, ал мына сен топтан шығасың», - деп есептейді. Содан кейін ол балаларды қайта санайды. Осылай санап келгенде - ең соңғы ойыншы «тазы» болады. Есептеп болғаннан кейін «қояндардың» бәрі баяғы екі қоршауда тұрады, «тазы» олардан 3 - 4 метрдей жерде орналасады. «Қояндар» бірінші қоршаудан екінші қоршауға қашады, ал «тазы» оларды қуып жүріп ұстайды. «Тазы» кімді ұстаса, сол «тазы» болады да, «қояндарды» ұстауға көмектеседі. Бірақ «тазылар» «қояндарды» қоршауда тұрған жерінде, не қоршауды бойлап жүріп бара жатқанда ұстауға тиіс емес. Оларды қоршау мен қоршаудың арасында ұстауға тиіс. Ойын осылай созыла береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңды сыпырып тазалау. Мақсаты: Балаларды	Араларынан екі бала таңдалып алынады. екі баланың бірі - мысық, бірі - тышқан болып сайланады. Тышқан: Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық - шиық, шиық - шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк - түк, түк - түк, Қане, ортаға шық - шық. Мысық: Мияу2,

	қимылын қайталайды. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Айналаны сыпыру. Мақсаты: Тазалыққа бейімдеу, жұмыстарды бірге істеуге баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, шелек.	Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.		еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, тартпа.	Кім, әй, мынау? «Шиық - шиық»- демей, «Шық - шық» дейді. Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Тышқан мысықты қуа жөнеледі. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы жинау. Мақсаты: Тазалық сұлулықтың белгісі ұранымен баулу. Керекті құралдар: Күрек, шелек.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну: Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге

	қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Бірлік берсін басыңа, Береке берсін асыңа. Әуемін(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	"Көңілді Сайқымазақ" Міндеті: Қарапайым қозғалыстардың берілуіне байланысты сыртқы түрінің (пішіні мен	"Түс спектрі" Міндеті: Қызғылт сары, жасыл, күлгін және қоңыр түстерді қалай алуға болатындығы туралы түсінік қалыптастыру. Негізгі бояуларды араластыруды және	"Дымков ауылы" суреті (ұжымдық композиция) Міндеті: Эстетикалық қабылдауды, бейнелі көріністерді, түс пен композиция сезімін дамыту. Балалардың Дымково	«Дымково қуыршағына арналған алжапқыш» Міндеті: Таныс элементтерден жаңа пішіндегі өнімде үлгіні өз бетінше құрастыруды, оны алжапқыштың пішініне сәйкес – дөңгелек немесе түзу етіп орналастыруды,	"Балалар жаздабалабақша ауласында серуендейді" Міндеті: Балаларды суретте қарапайым сюжетті жеткізуге үйрету. Адамның фигурасын салу, пішінін, бөліктерінің пропорциясы мен

пропорцияларының өзгеруін көрсеті отырып, қозғалыста адамның фигурасын салуға үйрету. Кескінді мәнерлі, бейнелі ететін қол жетімді графикалық құралдармен сипаттамалық бөлшектерді іздеуге және беруге қызығушылық тудыру. Кескіннің мазмұны мен сипатына сәйкес қарама-қарсы түс комбинациясын таңдау. Материалдар: Гуашь, 2-3 өлшемді щеткалар, АҚ және тоналды қағаз парақтары (әр түрлі мөлшерде), су құйылған банкалар, бояғыштар. (Сурет салу) "Көңілді құрт" Міндеті: балаларға бір-біріне жабыстырылған	жаңа түстерді алуды үйреніңіз. Сөздерді белсенді қолдану: суретші, пейзаж, палитра. Бояулармен жұмыс істеуге қызығушылықты дамыту. Суретші сияқты киінген қуыршақ, қарапайым қарындашпен салынған пейзаждың эскизі. Үлестіріме материал: палитралар-тығыз картоннан жасалған сопақшалар, оларға контуры салынған балалар саны бойынша (Сурет салу) «Жазғы кілем» ұжымдық жұмыс Міндеті: эмоционалды шығармашылық ортаны құру. Балаларды кішкентай және үлкен бұрыштарды бүгуге үйрету, шөптердің, гүлдердің бейнесін жасау, параққа әдемі орналастыру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	ойыншықтары, Дымково кескіндемесі туралы білімдерін бекіту. Халықтық сәндік өнерге эмоционалды жағымды қатынасты нығайту. Сұлулық сезімін дамыту. Ұжымдық жұмыс дағдыларын дамытуды жалғастыру. Материал: Ақ қағаздан, гуашь бояуынан, щеткадан, су құтысынан, майлықтан кесілген Дымково ойыншықтарының силуэттері (әр балаға). Үлкен қағаз парағы ресімдеу. (Сурет салу) «Камзол» Міндеті: Қазақстанның қолданбалы өнеріне деген қызығушылықты арттыру. балаларды қазақтың ұлттық киімдерімен және ою-өрнектерімен таныстыруды жалғастыру. Камзол сұлбасында қазақ ою-өрнегі элементтерінен	әртүрлі мөлшердегі және пішіндегі 3-4 элементтің үлгісін ауыстыруды, үлгіні белгілі бір ретпен орындауды үйрену-алдымен үлкен элементтерді, содан кейін кішкентайларды салу. Материал: Тәрбиешінің экран кітабы, ақ қағаздан кесілген 2 алжапқышы бар: дөңгелектелген және түзу, ашық түстермен боялған руфльдер; Дымково қуыршағының сұлбасы. Балаларда алжапқыштар бар, олар экран кітабында көрсетілген қуыршақтарға сәйкес келеді; гуашь, жұмсақ щеткалар. (Сурет салу) "Қазақстан Гүлдері" Міндеті: Балалардың Қазақстан табиғаты туралы білімдерін кеңейту; Отанға, туған өлкеге деген сүйіспеншілігін тәрбиелеу; әртүрлі тәсілдермен кесу қабілетін бекіту; эстетикалық сезімдерді қалыптастыру. Табандылықты, шыдамдылықты тәрбиелеу. Материал. Түсті қағаз, қайшы, желім. (Жапсыру)	орналасуын, қолдар мен аяқтардың қарапайым қимылдарын беру қабілетін бекіту. Материал: Қарындаштармен (түрлі-түсті қарындаштармен) сурет салу және бояу жаттығулары. Пейзаж парақтары, түрлі-түсті қарындаштар (түрлі-түсті балауыз қарындаштар) (әр балаға). (Сурет салу) "Ауыл" (ұжымдық жұмыс) Міндеті: Балаларда ұжымдық жұмыс дағдыларын одан әрі қалыптастыру, олардың туған жері туралы білімдері мен идеяларын қолдануда көрініс табу; балаларды шаблондармен жұмыс істеуге, оларды қарындашпен сызып, контур бойымен кесуге үйрету. Материал. Ауыл бейнеленген иллюстрациялар; үлкен қағаз немесе картон парағы, қарапайым қарындаштар, қайшы, желім, түрлі-түсті қағаз.

	бес шаршыдан құрт жасауды, бұрыштарды ортасына қарай бүгуді үйрету. Зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, желіммен ұқыпты жұмыс істеу қабілетін дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: сары шеңберлер мен жолақ сәулелерінің үлгілері әр балаға. (Жапсыру)	Ұжымшылдық сезімін тәрбиелеу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: шабдалы контурының графикалық кескінімен жасыл, қызыл, сары түсті орналастыру. (Жапсыру)	("сүйек", "қошқар мүйізі") өрнек жасауға үйрету. (Жапсыру)		(Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Азық - түлік дүкені» картотека №8 Ойынның мақсаты: Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті атрибуттар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, папье-машеден жасалынған тағам түрлері, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен)</i>	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау

	объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Допты домалат» Балаларға әртүрлі түсті доптар немесе онша үлкен емес шағын ғана (диаметрі 6-8 см) шарлар беріледі де, оларды балалардан онша қашық емес жерге орналастырған жалаушаларға дейін домалатып жеткізген балаларды атап өтеді, тапсырманы дұрыс орындағаны үшін алғыс айтады, допты тағы да домалатуға мүмкіндік береді. Балалар допты бірнеше рет домалатқаннан кейін тәрбиеші оларды кәрзеңкеге жинауды ұсынады.	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Құрсауды дөңгелет» Үш төрт бала тәрбиешіге қарама-қарсы 1,5-2м жерде тұрады. Тәрбиеші құрсауды кезекпен әр балаға қарай дөңгелетеді, ол ұстайды да керісінше тәрбиешіге қарай дөңгелетеді. Балалар құрсауды дөңгелетуді және ұстауды жақсы үйренген кезде бір-бірімен өздері ойнай алады. (дене тәрбиесі**)	бақылау (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Өзеннен секір» Шарты: Алаңға екі сызық сызылады. Арақашықтығы 1,5-2 метр. Бұл өзен. Алты, сегіз бала сызылған өзеннің бойында тұрады. Олар өзеннен өту үшін сызылған дөңгелек үстінен аттап өтуі керек. Дөңгелектердің арасы балалардың жеңіл секіруіне ыңғайлы орналастыру қажет, 25-30см. Бір уақытта дөңгелек үстінен бір неше бала өтуге болады. Дөңгелектен түсіп кеткен балалар, аяқтарын кептіруге отырады. Ойын қайта жалғасқанда, ойынға қайта қатысады. (дене тәрбиесі**)	таныстыру) Қимылды ойын:«Құстар мен мысық» Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала болып тұрады. Қалған балалардың бәрі шеңберді айнала тұрады, бұлар құстар. Құстар шеңберді айнала жүріп дөңгелектерді шоқиды. Мысық оянып кетіп, құстарды көреді де, оларды ұстай бастайды. Құстар шеңберден ұшып кетуге асығады. Мысық шеңбердегі қай құсқа тиіп кетсе, ол ұстаған болып есептеледі де ортаға келеді. Мысық 2-3 құсты ұстаған кезде тәрбиеші жаңа мысықты таңдап алады. Ұстап алған құстар барлық ойыншыларға келіп қосылады. Ойын 2-3 рет қайталанады. (дене тәрбиесі**)	(қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Аю қонаққа келеді» Балалар дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші ойыншық аюды көрсетеді. «Аю сендерге қонаққа келді» - дейді. Музыка ойналғанда, тәрбиеші «аюды» жетелеп шеңбер ішін айнала жүреді. Музыка аяқталғанда «аю» Бір баланың алдына барып тоқтайды да, дыбыстайды (амандасу белгісін береді). Бала (сәлеметсізбе аю?) жауап қайтарады. Аюды екі қолымен ұстап ортаға шығып билейді. Музыка аяқталғанда «аюды» тәрбиешіге береді. Осылайша ойын жалғасады. Ойын соңында аюды ортаға қойып, барлық бала айнала жүріп билейді.(дене тәрбиесі**)

	(дене тәрбиесі**)				
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Балаларды мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруға тәрбиелеу»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 21.07-25.07.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 21.07.2025	Сейсенбі 22.07.2025	Сәрсенбі 23.07.2025	Бейсенбі 24.07.2025	Жұма 25.07.2025						
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды Қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Егер сау болғың келсе, шынық" Мақсаты: балаларды шынығудың қарапайым әдістерімен таныстыру. Балалардың салауатты өмір салты туралы түсініктерін кеңейту.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)										
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру <table border="1"> <tr> <td> Құрылыс ойыны: «Қуыршақтарға арналған төбешік» (құрылыс материалынан) Міндеті: бөлшектерді (текшелер, призма, кірпіш) бір-біріне бекітіп, құрылысты тұрақты етуге үйрету. Төрт негізгі түсті ажыратуға және атауға үйрету. Ойын қарым-қатынасына, сөйлеу </td><td> Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - </td><td> Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - </td><td> Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - </td><td> Құрылыс ойыны: "Автокөлік гараждары". Міндеті: құрылыс материалының атауларын білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. (Құрастыру) </td><td> Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық". Міндеті: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. </td></tr> </table>					Құрылыс ойыны: «Қуыршақтарға арналған төбешік» (құрылыс материалынан) Міндеті: бөлшектерді (текшелер, призма, кірпіш) бір-біріне бекітіп, құрылысты тұрақты етуге үйрету. Төрт негізгі түсті ажыратуға және атауға үйрету. Ойын қарым-қатынасына, сөйлеу	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Автокөлік гараждары". Міндеті: құрылыс материалының атауларын білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық". Міндеті: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды.
Құрылыс ойыны: «Қуыршақтарға арналған төбешік» (құрылыс материалынан) Міндеті: бөлшектерді (текшелер, призма, кірпіш) бір-біріне бекітіп, құрылысты тұрақты етуге үйрету. Төрт негізгі түсті ажыратуға және атауға үйрету. Ойын қарым-қатынасына, сөйлеу	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" Міндеті: балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету Материалдар: текшелер, кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: -	Құрылыс ойыны: "Автокөлік гараждары". Міндеті: құрылыс материалының атауларын білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық". Міндеті: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды.						

	белсенділігіне, ортаңғытермен және құрдастарымен байланысу қабілетіне деген ұмтылысты дамыту. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуінде сөздерді белсендіру – кірпіш, текше, призма, гүлдердің атауы. Конструкторға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Қажетті заттар: қуыршақ, әр балаға - 3 Кірпіш, 1 призма, 1 текше. (Құрастыру)	Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар өздері таңдайды, үйді ойлап табады. (Құрастыру)	Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар өздері таңдайды, үйді ойлап табады. (Құрастыру)		(Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Гимнастикалық таяқшамен» 1.Таяқшаны алдарында ұстап тік тұру. Оң қолға беруден қолын жазу.б.қ.к кейін келесі жағыменде солай істеу. 2. Кеуде тұсында ұстап, таяқшаны оңға-солға бұрумен денені сол жаққа бұру. 3. Кеуде тұсында ұстап,жоғары көтеруден артқа шалқаю, кейін алға иіліп,тізе бүгіп отырып б.қ.к. 4. Тізе бүкпей бір башпайдан келесі башпайға апарып еңкейіп иілу. 5. Арқаға жатып,қол мен аяқты біркелкі көтеруден таяқшаны башпайға тигізуден,б.қ.к аяқты түсіру. 6. Таяқшаны еденге қойып, таяқшадан оңға солға үстінен секіріп өту қос аяқта кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз:	Көркем сөз:	Көркем сөз:	Көркем сөз:	Көркем сөз:

	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	«Қолды таза жуу керек, Жендер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүргіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Гүлдер Гүлдер, гүлдер көктесін, Көбелектер көп келсін. Ақ қанатты көбелек Ауламыздан кетпесін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Балапан – Бұлқайшешек? – Гүл – Балапан. Қарастындаөседі. Күнді көрген Гүлдің өнген Үсімейді шешегі. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Гүлдер Шалғында құлпырған Гүлдерден аумаймыз Ілгері ұмтылған Осы біз қандаймыз Гүлдерден аумаймыз Асыр сап ойнаймыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Балапан гүл Жайқалып жапырақ, Құлпырып Балапан. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Көбелек бір-гүл де бір Қызыл-жасыл күллі өңір Аспан төрі ақша бұлт Бау бақшада барша жұрт. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Қызғалдақ» Қызғалдақ ашылды таңертең, Түстері жарқырап, сәнімен. Қызыл, сары, ақ гүлдері, Көктемнің нышаны, көркі бәрі. Күннің нұрын жақсы көреді, Желмен билеп, тербеледі. Қызғалдақ – біздің досымыз, Бақшада гүлдеп, шаттанамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Не, қайда тұрады?» Міндеті: зат есімнің жалғаулық	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка Тақырыбы: «Шынығамыз бірге» Ән тыңдау: «Спорт» А. Қалаубаева. Дауыс жаттығуы: «Баспалдақ»	Дидактикалық ойын: "Суретті бүкте" Міндеті: балаларды суретті бөліктерден бүктеуге үйрету; тұтас қабылдауды,

	формасын бекіту. Тақтада жабайы жануарлардың суреттері бар (аю, түлкі, қасқыр, тиін, қоян және т.б.). Тәрбиешінің үстелінде олардың үйлері бар суреттер (шұңқыр, қуыс, бұта). Балалар үйдің суретін тиісті жануармен бірге суреттің астына қояды. Тиін қуыста тұрады. Аю апанда тұрады. Түлкі шұңқырда тұрады. Қасқыр апанда тұрады. Қоян бұтаның астында тұрады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Аспандағы кемпірқосақ» Міндеті: ұзындығы мен қалыңдығы бірдей бірнеше "бөлшектерден" аспан мен кемпірқосақты мүсіндеу (артық бөлігі стекпен кесіледі). Тікелей және дөңгелек	«Кім нені жақсы көреді?» Міндеті: зат есімнің айыптау формасын бекіту. Тәрбиешінің үстелінде суреттер: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, бал, балық, жаңғақтар, конустар, саңырауқұлақтар, ағаш қабығы, шөп, тауық, қоян, қой және т.б. балалар суреттерді тиісті жануарға қояды. Тиін жаңғақтарды, саңырауқұлақтарды, қарағайларды жақсы көреді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Тұзды қамырдан мүсіндеу "Қоңырау" Міндеті: тұзды қамырдан көлемді қуыс қолөнер жасау және дизайн бойынша сәндік безендіру. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, тұздықамыр, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Дидактикалық ойын: «Ненің құйрығы?» Міндеті: жануарлар туралы білімді бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Ойын барысы: Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, барлығының құйрықтары шатастырылғанын көреді: қоянның қасқырдың құйрығы, қасқырдың түлкінің құйрығы, түлкінің аюдың құйрығы бар.... Жануарлар ренжіді. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл кімнің құйрығы?" "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын). Бұл кімнің құйрығы? - Қасқыр. Ал бұл кімнің құйрығы кішкентай, пушистый, ақ? - қоян. Енді барлық аңдар құйрықтарын тапты. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Каршоктегі гүл»	Музыкалық ырғақты қимыл: «Шынығамыз бірге» Дидактикалық ойын "Төртінші артық" Мақсаты: балаларды заттарды олардың маңызды белгілерін бөліп көрсетуге және осы негізде қажетті жалпылау жасауға, пәндік сөздікті белсендіруге үйрету. Суретке қарау және өз таңдауыңды түсіндіру. Тиін, ит, түлкі, аю (Қоршаған ортамен таныстыру) «Біз шалғынға бардық, біз шалғынды мүсіндедік» Міндеті: сюжеттік ұжымдық мүсіндеу шабындық өсімдіктер мен жәндіктерді таңдауға үйрету, олардың құрылымын бояуға беру; тұрақтылық беру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	зейінді, ойлауды дамыту. Балада жабайы жануардың суреті 4 бөлікке кесілген. - Сен қандай аңға ие болдың? (Түлкі.) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Киндер сюрприз» Міндеті: Мүсіндеу әдістерін бекіту, ойластырылған жануардың бейнесінің мәнерлілігіне қол жеткізу. Өз жұмысының бейнесін ойластыру қабілетін дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	әдістерді жетілдіру. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		Міндеті: гүл бөлшектерін мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылташтар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Денсаулық – зор байлық».				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Серуен Құрт - құмырсқаларды бақылау. Мақсаты: Құрт - құмырсқалар туралы қысқаша мағлұмат беру.	Серуен Жапырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға жапырақ туралы мағлұмат беру. Жапырақтың мезгіл ерекшеліктеріне қарай құбылыстарын байқау.	Серуен Жапырақты бақылау. Мақсаты: Балаларға жапырақ туралы мағлұмат беру. Жапырақтың мезгіл ерекшеліктеріне қарай құбылыстарын байқау.	Серуен Жәндіктерді бақылау. Мақсаты: Балаларға жәндіктер туралы түсінік беру. Жәндіктердің тіршіліктерімен	Серуен Күннің көзін бақылау. Мақсаты: Балаларға күн туралы мағлұмат беру. Білімдерін жетілдіру. Балалар аспанда жарқырап тұрған не?

Олардың тіршіліктерін бақылау. Құрт - құмырсқалар дегеніміз не? Олар немен және қалай қоректенеді? Сендер құрт - құмырсқа көрдіңдер ме? Құрт - құмырсқалар бунақ денелілерге жата ма? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Ұзын мұртты құмырсқа, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Қойды допты жолына Оңға қарады, солға қарады Тауда ешкім қалмады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Көк ту» Мақсаты: Достыққа, белсенділікке,	Жапырақтарды жинап кептіру. Балалар жапырақ қандай түсті? Олар қайда өседі? Жапырақ қай мезгілде түседі және қай кезде өсіп шығады? Балалар жапырақ күзде сарғайып түсіп қалады. Ал, көктемде қайта бұр жарып өседі. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ жасыру: Ағайынды бәрі, Шықса – жасыл, Түссе сары. (Жапырақ) Табиғатсыз адамзаттың тіршілігі жоқ. Табиғаттың әсемдігін, көркемдігін, құдыреттілігін айтып түсіндіру. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Етек-етек» Мақсаты: Топтан қалыспай тез қимылдауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішінен біреуі құс болады.	Жапырақтарды жинап кептіру. Балалар жапырақ қандай түсті? Олар қайда өседі? Жапырақ қай мезгілде түседі және қай кезде өсіп шығады? Балалар жапырақ күзде сарғайып түсіп қалады. Ал, көктемде қайта бұр жарып өседі. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Қыс құнар береді, Көктем дән себеді, Жаз баптап өсірсе, Күз жинап тереді. Табиғатсыз адамзаттың тіршілігі жоқ. Табиғаттың әсемдігін, көркемдігін, құдыреттілігін айтып түсіндіру. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Мәлкі тотай» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Бұл ойын алаңда, клубта ойналады. Ойнаушылар саны	таныстыру. Жәндіктерге еш қиянат жасамауға үйрету. Жәндіктер дегеніміз не? Олар немен қалай қоректенеді? Сендер жәндіктер туралы не білесіңдер? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Шыбындар Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабалап. - Шыбындар, лас кірсіндер, Мұнда неге жүрсіндер?! Бір қап кір бар аяқта, Қонасындар етке де, Танау менен бетке де, Ызындамай кетіндер, Терезе ашық өтіндер. Кір аяқ, лас шыбындар, Өлмей тұрып шығындар! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ұқыптылыққа, тапқырлыққа үйрету. Тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді. Түстерді әр топқа бөледі: Қызыл, жасыл, сары, көк, қызыл сары, ақ көк,	Ол неге ұқсайды? Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба? Күннің бізге қандай пайдасы бар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Күн - түн» Мақсаты: Ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Ойын шарты: Балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: «Күн»-десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. «Түн»-десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын

ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір - бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңдағы	Ал, басқалары бірінің етегінен бірі ұстап, бастапқы баланың артынан жүреді. Етектен айырылып қалған баланы құс ұстап жеп қояды. Ол бала ойыннан шығарылады. Ал, ұстандар етектен, Айырымандар жетектен, Біз шөжелер боламыз, Алдымызда анамыз. Кім айырылса етектен, Шығып қалса жетектен, Соны ұстайды қарақұс, Сол болады құсқа жем, Ұрынады қатерге, Ана сөзін екі еткен. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаш түбін қопсыту. Мақсаты: Жинақылыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, тырнауыш.	жұп, әрі алтыдан кем болмауы керек. Олар өз ішінен екі басшы сайлайды. Ойынға қатысушы балаларды санамақ арқылы екіге тең етіп бөледі. Содан кейін әрбір бастаушы өз адамдарымен он метрдей қашық барып, қол ұстасып, қатар түзеп тұрады. Бірінші топтың бастаушысы: «Мәлкі тотай» деп айқайлайды. Екінші топтың бастығы одан: «Саған кім керек?»-деп сұрайды. Сонда ол керек адамның атын атайды. Аты аталған бала шақырған тізбекті (қолдарын жаздырып) кету үшін бар пәрменімен жүгіріп барып, киіп өтеді. Егер тізбекті үзіп кетсе, одан ол өз тобына бір баланы ала келеді, ал егер үзе алмаса, сонда қалып қояды. Содан кейін екінші топтың бастаушысы сөз бастап, ойынды бұрынғышынша қайталайды. Қай топта көп бала жиналса сол топ жеңімпаз болады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ағаш түбін	Көгілдір, сұры, күлгін, қара, т. б.... сол сияқты. Ал, бояулар өз түстерін есте сақтау керек. Сатып алушы келіп: Тук - тук Сәлеметсіз бе? Сіз бояу сатады деп естідім. Сатушы: Сізге қандай түс керек десе? Саудагер: Маған ақ түс керек - десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал, саудагер қашқан түсті ұстап алса, ол түс саудагерде қалады. Егер, ұстай алмаса, ол түс дүкенге келіп қайта сатылады. Сөйтіп, ойын жалғасын таба береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Алаңдағы шыбықтарды жинау. Мақсаты: Балаларды жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Тырнауыш, қолғап	жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы қоқыстарды жинақтау. Мақсаты: Балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, шелек, қалақша.

	қоқыстарды жинау. Мақсаты: Балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш.		қопсыту. Мақсаты: Жинақылыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, тырнауыш.		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды,				

	Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (5 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды, молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз Демалу жаттығулары Жіпке байланған көбелектерді үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.

	«Бата» Дастарханың тоқ болсын, Уайым-қайғы жоқ болсын! Бақ-дәулет берсін басыңа, Ғұмыр берсін жасыңа. Әумин. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Буратино театры» пуантилизм техникасында сурет салу Міндеті: Суретті мақта тампонымен дәйекті түрде толтыруға үйрету; түс арқылы шығарманың кейіпкерлеріне деген өз көзқарасын білдіруге үйрету; спектакльге салынған мағынаны түсіну қабілетін дамыту; ұсақ моториканы дамыту, әңгімелесушіні тыңдау және есту қабілетіне тәрбиелеу. Материал: Мольберт, адам силуэтінің үлгісі – балалар саны бойынша, мақта тампондары-	«Үш аю серуендеуде» Міндеті: Балаларды сангинамен таныстыруды жалғастыру. Қарындашпен сурет салуды үйрену, сызықтарды көлеңкелеу. Артқы аяқтарында тұрған жануарлардың графикалық бейнесінде жаттығуды жалғастыру. Кескінді параққа енгізу, жануарларды қажетті ретпен орналастыру қабілетін бекіту. Материал: Акварель қағазы, сангин, мақта тампондары (араластыру үшін), майлықтар (оң қолыңның астына қой) (Сурет салу) "Жидектермен безендірілген табақ" (Түсті қағаз. Сәндік аппликация	«Менің сүйікті ертегім» дизайнымен сурет салу Міндеті: Балаларды суретте сүйікті ертегінің эпизодтарын жеткізуге үйрету (белгілі бір жағдайда ертегінің бірнеше кейіпкерін салу). Қиялды, шығармашылықты дамыту. Эстетикалық бағалауды қалыптастыру, ертегінің жасалған бейнесіне эстетикалық көзқарас. Материал: Пейзаж парақтары, қарапайым графит қарындаш, акварель бояулары, щеткалар, палитра, су құтысы, майлық (әр балаға). (Сурет салу) «Қатты емен» (Түсті қағаз. Заттың кесілген бөліктерінен жасалған Аппликация және фреска)	"Түлкі мен Көгершін" сюжетін салу Міндеті: Әдеби шығарманың тақырыбын ашып, кейіпкерлердің мінезі мен көңіл-күйін жеткізе отырып, сурет салуға үйрету. Таныс ертегілерді қол жетімді бейнелеу құралдарымен суреттеуге қызығушылық тудыру. Сюжетті беру әдістерімен таныстыру: алдыңғы қатарда үлкен бейнелеу арқылы басты нәрсені бөліп көрсету, объектілер арасындағы семантикалық және пропорционалды қатынастарды жеткізу. Композициялық дағдыларды дамыту. Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) «Жазғы букет» (Түрлі-түсті қағаз және ағаш бұтақтары.	Монотипия техникасында "Біздің жүрегіміздегі мейірімділік" Міндеті: Тәрбиеленушілерді игі істер туралы өз ойларын білдіруге үйрету; "монотипия" сурет салу техникасымен таныстыру; ұжымда жұмыс істеу, өз пікірін білдіру, пайымдау қабілетін қалыптастыру. Материал: Жүрек тәрізді контуры бармольберт; 3 бөлікке кесілген үлкен тығыз жұлдыз, "күлімсіреу", "әрекет", "рахмет", бояулар, щеткалар, су стакандары, жұлдызша тәрізді қағаз; "күлімсіреу", "әрекет", "рахмет", "қамқорлық", "дос", "назар", "Сұлулық" және т. б.. (Сурет салу) «Ұзақ»

	балалар саны бойынша, акварель бояулары, (Сурет салу) "Пойыз" Міндеті: балаларды пойызды бүктеуге үйрету: төртбұрыштан үшбұрыш бүктеу, ұштары қиылысатындай етіп өткір бұрыштарды бір-біріне қарай бүгу және қарама-қарсы жаққа бүгу. Зейінді, табандылықты дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар. (Жапсыру)	кесілген заттардың силуэттерінен) Міндеті: Шеңберлер мен сопақшаларды кесу әдістерін бекіту квадраттар мен тіктөртбұрыштар бұрыштарды дөңгелектеу. Шеберлікті бекіту пышақтармен дұрыс жұмыс жасау және желімді мұқият қолдану. (Жапсыру)	Міндеті: Балаларға симметриялы затты кесуге үйрету екі есе бүктелген қағаздар. Фреска жасау техникасымен таныстыруды жалғастыру (сұйық Желімді берілген бетке біркелкі жағу және түрлі-түсті қарындаштарды жағу). Шығармашылықты, фреска техникасына қызығушылықты дамыту. Олеңнің мазмұнын түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. Материал: Картон парақтары, қоңыр қағаз тіктөртбұрыштары 10x4 см. түрлі-түсті қарындаштардан жасалған фишкалар, қайшы, PVA желімі: желім щеткалары, шүберектер, майлықтар-төсемдер (Жапсыру)	Ұжымдық жұмыс. Икебана) Міндеті: Балаларды силуэттің контурын қарапайым етіп сызуға үйрету қарындашпен. Қағаздан бірдей силуэттерді кесудің жаңа әдісімен таныстыру, бүктелген аккордеон, пішіннің тегіс қисықтарын берді. Тақырыпты толықтыруға үйрету графикалық кескінмен (қарапайым қарындашпен жапырақтардағы тамырларды салыңыз). Икебана өнерінің мүмкіндіктерімен таныстыру. Әдемі орналастыру қабілетін дамыту ағаш бұтағындағы кесілген силуэттер. Материал: Әр түрлі ағаштардың кішкентай кептірілген жапырақтары; бірнеше ағаш бұтақтары (Жапсыру)	(Журнал қағазы. Заттың кесілген бөліктерінен аппликация) Міндеті: Балаларды әртүрлі пішіндегі бланкілерден кесуге үйрету. Жеке бөлшектер және олардан құстың бейнесін жасау. Шеберлікті дамытуды жалғастыру бөлшектерді қағаз парағына мұқият жабыстыру; ұсақ бөлшектерді қолдану қолөнерді өзі жасау (ағаш бұтағы, қарғаның тұмсығы және т.б.). Олеңнің мазмұнын түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. Үлестіріме материал. Журнал қағазынан кесілген бланкілер: шаршы 4x4 см (бас), тіктөртбұрыш 7x4 см (дене), екі сопақ 2x3; 5 см (табан және Қанат): Пейзаж парақтарының жартысы, қайшы, PVA желімі; желім щеткалары, шүберектер, майлықтар-төсемдер.(Жапсыру)
Тәрбиеші мен	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ,				

баланың еркін қызметі	қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Автобус жүргізушісі» картотека №9 Ойын мақсаты: Балаларды жүргізуші мамандығымен таныстырып, оның пайдасы мен қажеттілігін айқындау, еңбекті сүйеге баулу, қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Қажетті атрибуттар: руль, абонементтер, орындықтар, микрофон.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Қара құлак» Ойынға 5-10 бала қатысады. Оңаша жерге топтасады. Өз араларынан бір баланы қазық етіп арнайы белгілейді. Қазық тұрған жерінен қозғалмай қала береді. Басқалары әрі таман кетіп	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Зат қоятын бөлмедегі тышқандар» Балалар - тышқандар індерінде бөлменің ұзын бойына немесе алаңның бір жағына қойылған орындықтарда отырады. Алаңның қарама-қарсы жағында 40-50 см биіктікте жіп тартылған. Бұл зат-қоятын бөлме	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Ат жарыс» Бұл ойын екі командаға бөлініп ойналады. Ойын шарты: Балалар тәрбиешінің «Алға»-деген белгісі бойынша, ат үстіндегі қимылын салып жарысады. Қай команда мәреге тез жетіп бітіреді. Сол команда жеңімпаз болады. Ат кескін бет пердесін тақымға қысып мәреге шауып	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Үй артында қолқа ағаш» Ойынды топ бала болып ойнайды. Ойын тәртібі: қатысушылар бірінің қолынан бірі ұстап, дөңгелене тұрады. Ойын бастаушы не белбеу, не тапшы, - дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Ұлттық ойын: «Қуыр-қуыр қуырмаш» Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды. Содан соң екінші балаға: ортанғы саусағымды тапшы, - дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,

	қалады. Содан кейін ойынға қатынасушылар қазық ойыншыны қоршап, бірте-бірте жақындай түседі. Таяп кеп: Мына жатқан кім? - деп шошынғандай бірінен-бірі сұрасады. Біреуі: Ойбау-ау, бұл қара құлақ қой? - деп тұра қашады. Басқа ойыншыларда «Қара құлақ! Қара құлақ!» -деп, жан-жаққа қаша жөнеледі. Қара құлақ біреуін ұстап қалуы үшін тұра қуады. Қолға түскен бала «Қара құлақ» болады. Ойын қайта басталады да, сол ретпен жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)	ойнаушылардан шеттеу, бір бүйірде мысық отырады. Ол рөлді алғашқыда тәрбиеші, ал одан кейін-балалар орындайды. Мысық ұйықтайды, ал тышқандар зат қоятын бөлмеге қарай жүгіреді. Зат қоятын бөлмеге кіріп бара жатып, жіпке тиіп кетпес үшін, ол еңкейеді. Одан кейін сол жерде кертiрген нан немесе басқада тағамдар жеп отырған сияктанып бүгiп отырады. Кенеттен мысық оянып кетеді, мияулайды да тышқандарды қуа жөнеледі. Тышқандар iндеріне қашып кетеді мысық тышқандарды ұстамайды, тек ұстағысы келгендей сыңай бiлдiреді). Мысық орнына келіп ұйықтайды, ойын қайтадан басталады. (дене тәрбиесі**)	жету. Керекті құралдар: Екі командаға аттың кескін бетпердесі. (дене тәрбиесі**)	қайталанады. Дөңгелек тұрған балалар: Үй артында қол ағаш, Жел кірмесін, ескі аш-деп бірігіп жауап қайтады. Тұрған балаларға ұстасқан қолдарын ажыратпайды. Ол-есік ашпағанның белгісі. Енді: Үй артында қол ағаш, Жел бау тартам есік аш -деп жүгіріп жүрген бала өзi артындағы баланы артына ормалмен бiр соғып қалады да, орамалды сол балаға тастай сала: Үй артында қол ағаш, Озам десең ала қаш-деп өзi сол бетімен жүгіре береді. Осының боларын бiлiп, әзiр тұрған бала қол ағашты ала сала, әлгi балаға қарама-қарсы жүгіреді. Бұл кезде дөңгелек тұрған балалар Үй артында қол ағаш, Қол ағашты ала қаш. Бұрын келген балаға, Тездеп барда есік аш, -деп барлық бала хормен айтады. (дене тәрбиесі**)	ұпайды бiрiншi бала тартады. Ұтқан бала ұпай алу үшiн мына ережелермен сөздердi жаксы білуі керек. 1. Бас бармақтан бастап шынашаққа дейін саусақтардың атын бiр түгел атап береді: басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, шылдыр ағаш, шүмек, кішкентай бөбек. Бес саусағын түгел жұмады. Тағы да бiр бас бармағынан бастап, былай деп 5 саусақты түгел жазады. Сен тұр қойыңа бар, Сен тұр түйеңе бар. Сен тұр жылқыңа бар, Сен тұр сиырыңа бар. Сен кішкентай әлі жас екенсің, Қазанның қаспағын қырып же де, жыламай отыра тұр. Енді осы шынашақтың өзін алақан шұңқырына бүгiп тұқырта ұстайды да: Қуыр-қуыр, қуырмаш, Балапанға бидай шаш. Әжең келсе есік аш, Қасқыр келсе мықтап бас. Шынашақты шыр айналдырып, баланың алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола

					беріп: Мына жерде қой бар, Мына жерде жылқы бар. Мына жерде жылқы бар, Мына жерде түлкі бар - деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды. (дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 28.07-01.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезендері	Дүйсенбі 28.07.2025	Сейсенбі 29.07.2025	Сәрсенбі 30.07.2025	Бейсенбі 31.07.2025	Жұма 01.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Адам өміріндегі микробтар» Мақсаты: балаларда микроорганизмдердің адам денсаулығына зияны мен пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Салауатты өмір салтының негіздерін тәрбиелеу.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Екі қабатты үй" Міндеті: Балаларды текшелерден екі қабатты үй салуға, алған дағдылары мен іскерліктерін бекітуге, үйлер туралы жалпыланған идеяларды қалыптастыруға үйрету. Материал: заттардың контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы	Құрылыс ойыны: «Құм ғимараттары» Міндеті: балаларды схемаларға назар аударып, қарапайым ғимараттарды орындауға үйрету.Балаларды құмнан ғимараттар салуға, ортақ сюжетті біріктіруге, түпкі мақсатқа жетуге, қолда бар тәжірибе негізінде сындарлы шешім табуға үйрету. Материал: Құрылыс схемалары, құрылыс	Құрылыс ойыны: «Көпір» Міндеті: Көпір құрылысында жаттығу; ғимараттардың үлгілерін, иллюстрацияларды талдау қабілетін бекіту; қажетті бөлшектерді мөлшері, пішіні, түсі бойынша өз бетінше таңдай білу, оларды біріктіру. Материал: контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балалар	Құрылыс ойыны: «Қоршау» Міндеті: балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Барысы: құрылыс материалымен ойнайтын балаларға: "Сендерде құрылыс бар ма? Сен не салып жатырсың? Саша, сенде не бар? Ұй. Ал сендеше? Сондай-ақ үй? Мен көріп тұрмын. Құрылыста жақсы құрылыс материалы бар. Сендердің үйлерің үшін жақсы қоршау салуға	Құрылыс ойыны: «Жүк көлігі» Міндеті: Жүк көлігін жобалауда, үлгілерді талдауда, берілген шарттар бойынша конструкцияларды түрлендіруде жаттығу; құрылыс бөлшегі – цилиндр және оның қасиеттері туралы түсінік беру.Материал: карталар-кескін диаграммалары, құрылыс жинағы. Ойын барысы. Балаларға кескіндерді орналастыру үшін схемалар мен геометриялық фигуралар

	таяқшалар. Ойынның мақсаты. Балаларға әр түрлі ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды таңдауды сұрау. Баланың ұсынысы бойынша таяқшалардан фигураны салу. Содан кейін балаңызға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық фигуралардың аттарын бекіту. Фигураларды өз дизайнға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау.(Құрастыру)	жиынтығы. Ойын барысы. Балалармен бірге олар білетін құрылыс бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсету. Картаны көрсету, онда не бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды.(Құрастыру)	мөлшері, пішіні, түсі бойынша заттарды құрастыру арқылы көпір салады. .(Құрастыру)	болады. Біз жаңа құрылысты бастаймыз. Қоршаулар қандай болатынын көрейік. Біз үй салуды шештік Олардың жануарлары үшін. Үй салынды, енді Бізге қоршау керек. Тақталар кесілді, Қатты шегеленген. Тук-тук, перестук, Тақталар кесілді, Тук-тук, перестук Қатты шегеленген. (Құрастыру)	ұсынылады. Тапсырманы орындағаннан кейін олар: "Сен бұл машинаны қандай фигуралардан жасадың? Бұл зымыран үшін саған қанша фигура қажет болды? Мұнда қанша бірдей фигуралар бар?"(Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				

	«Затсыз» 1. Қолды белге қойып,басты оңға - солға, алға-артқа бағыттау. 2. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды босату. «Диірмен» қолмен алға бұлғау қимылдары.кейін артқа. 3. Б.қ.: арқаға жату, қолды жоғары көтеру, білекті құлып қып біріктіру. Арқадан ішке аунау және кері айналу. 4. Б.қ.: түзу тұру, аяқты иықтың көлемінде ашу, қол белде. арқаны түзу ұстап алға иілу, шынтақты артқа созып,бастапқы қалыпқа оралу. 5. Б.қ.: арқаға жату, қолды түзу қою. Тізеден бүгілген аяқты өзіне тартып, тізенің астынан «Хлоп»-деп шапалақ соғып, бастапқы қалыпқа оралу. 6. Қолды тізеге қойып,бүгілген аяқта орында бақаша секіру. Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз- картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жендер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Санамақ Суретші боламын Сурет салсам гүл салам, Гүлге толып тұрса алаңын. Сурет салсам гүл саламын, Күндей күліп тұрса маңым.(Сөйлеуді дамыту және	Гүлдер Гүлдер гүлдер көп гүлдер, Қызыл гүлдер ккк гүлдер, Жайнар кезім келді деп. Қаңатарын желбіреп Таң мен бірге оянып Күн нұрына боянып Көрік берді	Гүл-еңбек Гүл өсірсең-терлеп Мұның аты еңбек. Кесте тіксең зерлеп, Мұның аты еңбек.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Гүлдер Гүлдер гүлдер көп гүлдер Қызыл гүлдер көк гүлдер Өсе берші нұрланып Өсе берші ырғалып Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Гүлдер» саусақ жаттығуы Бірі - түймедақ, екеуі - қызғалдақ, Үш - ыстық елдерден келген пион (әр атқа саусақтарды бүгу). Үлкен шоқты құрастырайық Және оны шкафқа қою (біз жұдырықшамен

	көркем әдебиет)	далама.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			жұмыс жасаймыз). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жәндіктер» Міндеті: жәндіктерді жіктеу және атау қабілетін бекіту. Ойын барысы. Балалар шеңберге айналады, жүргізуші жәндікті атайды (шыбын, және допты көршісіне береді, ол басқа жәндікті атайды (маса, т.б. кім жауап бере алмаса, шеңберден шығады. Жүргізуші: "ұшатын жәндіктер көбелек" дейді-және кішкентай допты көршісіне береді, ол: "маса" деп жауап береді және т.б. шеңбер аяқталғаннан кейін жүргізуші: "секіретін жәндік" деп атайды - және	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын «Не қалай қозғалады?» Міндеті: жәндіктердің қозғалу жолдары туралы білімді бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші шеңберде, қолында доп бар. Ол жәндіктердің қозғалу жолын атайды және допты балалардың біріне лақтырады. Ұстаушы осы жолмен қозғалатын жәндікті атауы керек. Мысалы: секіру-шегіртке; ұшу-көбелек; жорғалау-құрт; жүгіру-құмырсқа және т. б. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шалғындағы жәндіктер» Міндеті: жеке бөлшектерден жәндіктердің бейнесін	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Кім не жейді?» Міндеті: балалардың жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші жәндіктерді атайды, ал балалар бұл жәндіктің немен қоректенетінін айтады. Шегіртке-шөп, көбелек-нектармен, Инелік-басқа жәндіктер, Бүрге-қан, Масалар-қан мен шөп. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Инелік» Мақсаты: модельдеу арқылы инелік бейнесін жасаңыз. - балалардың жабайы табиғаттағы көктем	Музыка Тақырыбы: «Домбырасыз сән қайда?» И.Нүсіпбаев Ән жаттау: «Домбырасыз сән қайда?» И.Нүсіпбаев. Дауыс жаттығуы: «Ноталарды быстары» Музыкалық ырғақты – қимыл: «Шөжелерім» биі Дидактикалық ойын «Не ұшады?» Міндеті: жәндіктер туралы білімді бекіту. Ойын барысы: Балалар шеңберде тұрады. Тандалған бала кез-келген жәндікті немесе суретті атайды, екі қолын жоғары көтеріп: "ұшады" дейді. Ұшатын жәндік деп аталғанда, барлық балалар екі қолын жоғары көтеріп, "ұшады" дейді, егер жоқ болса, қолдарын көтермейді. Егер балалардың біреуі қателессе, ол ойыннан шығады.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Шопан атаға арналған жылқы» Міндеті: Балаларды жылқыны бейнелеуге үйрету. Жануар бөліктерінің тән	Дидактикалық ойын «Бұл қандай жәндік?» Міндеті: жәндіктердің өмірі туралы түсініктерді нақтылау және кеңейту; жәндіктерді тән белгілері бойынша сипаттау; барлық тіршілік иелеріне қамқор болуға тәрбиелеу. Ойын барысы: Балалар 2 кіші топқа бөлінеді. Бір кіші топ жәндіктерді сипаттайды, ал екіншісі оның кім екенін болжауы керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Содан кейін басқа кіші топ өз сұрақтарын қояды.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Құмырсқа» Міндеті: Дөңгелек және сопақ пішінді фигураларды мүсіндеу, пропорцияларды сақтау, бір-бірімен байланысқан кезде бөлшектерді тегістеу, балалардың шығармашылық қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту

	ойын жалғасуда. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Қоңыздар» Міндеті: ұсынысқа сәйкес жәндіктерді (қоңызды) мүсіндеу қабілетін дамыту. Қоңыздар (тән белгілер), жәндіктер туралы қолда бар білімді жалпылау, ормандағы мінез-құлық ережелерін бекіту Ермексаздан жәндіктерді (қоңызды) бейнелеу қабілетін дамыту. Ұсақ моториканы, зейінді, бейнелі және логикалық ойлауды, байқағыштықты, шығармашылықты дамыту. Қолөнерді табиғи материалмен безендіру қабілетін қалыптастыру. Табиғатқа деген қызығушылық пен ұқыптылықты, өз жұмысында	жасауға үйрету- кішкене бөліктерді бөліп алу, домалату, тегістеу, қолөнерде заттың құрылымын беру. Балаларда тактильді сезімталдықты, белгілі бір бейнеге ену қабілетін дамыту. Сөздікті, қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қол қимылдарын үйлестіру, шығармашылық қиялды дамыту. (Мүсіндеу)	белгілері туралы түсініктерін нақтылау; балаларды инеліктерді бірнеше бөліктен мүсіндеуге үйрету, кейбір сипаттамаларды беру - мүсіндеу әдістерін бекіту: айналмалы қозғалыстармен домалату, кері қозғалыспен домалату, басу арқылы тегістеу; бөлшектерді жабысу арқылы біріктіру; - балаларды ойын сипатындағы дидактикалық мәселелерді шешуге үйретуді жалғастыру;. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	формасын беру. Мүсінделген бөліктерді бір бөлікке біріктіруді, оларды бір бөлікті екінші бөлікке жағу арқылы тығыз байланыстыруды үйрену. Ермексаздан мүсіндеуге деген қызығушылықты дамыту, жануарларға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті ояту (дәлірек айтқанда, жылқы). Баланың эстетикалық талғамын, еңбекқорлығын, дәлдігін, басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысын тәрбиелеу. Материалдар: ермексаз клеенка, стек. Жұмыс кезеңдерін бейнелейтін Схема. Жылқының суреті (әңгімелесу үшін). (Мүсіндеу)	дағдыларын бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	көргендерін жеткізуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: "жәндіктердің дыбыстары", ойыншықтар-жәндіктер (қоңыздар) пластилин, стектер, тақталар. (Мүсінде у)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Кітап-білім бұлағы»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Айналадағы қоршаған ортаны бақылау. Мақсаты: Айналадағы қоршаған ортамен таныстыру. Бақылай білуге	Ауа - райын бақылау. Мақсаты: Балаларға ауа - райы туралы мағлұмат беру. Балалар ауа - райы дегеніміз не? Ауа - райы жазда қандай болады?	Көбелекті бақылау. Мақсаты: Балаларға көбелек туралы мағлұмат беру. Балалар көбелекті көргендерің бар ма? Көбелек қайда мекендейді?	Жаңбырдан кейінгі шалшық суды бақылау. Мақсаты: Балаларға шалшық су туралы мағлұмат беру. Жыл мезгілдеріне қарай су күйінің өзгеруін түсіндіру.	Жаңбырдан кейінгі кемпірқосақты бақылау. Мақсаты: Балаларға кемпірқосақ туралы мағлұмат беру. Сендер кемпірқосақты көрдіңдер ме? Ол неге ұқсайды?	

баулу. Айналадағы қоршаған ортаға не жатады? Айналадағы қоршаған ортаны қалай танып білеміз? Олай болса жан - жағымызға қарайық. Айналадағы көздеріңе түскен заттар, табиғат құбылыстары қоршаған орта болып табылады. Ендеше бүгінгі табиғат табиғат құбылыстарынан не байқадыңдар? (Жел, жаңбыр) (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Табиғатты қорғау үшін бәріміз, Күресейік, бір - бір ағаш егейік. Текке отырмай, жасымыз бен кәріміз, Таза ауа үшін терімізді төгейік. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Балалар бүгін ауа - райы қандай Жыл мезгіліне байланысты ауа - райы әртүрлі болады. Жазда көбінесе аспан ашық, күн ыстық болып келеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Болмас бірден бөгелген, Дем ал іштен тереңнен. Ентігіміз басылсын, Тынысымыз ашылсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Шар үрлеу» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңберге тұрып тәрбиешінің ал, балалар шар үрлеп ойнаймыз ба? деген сұрағына жауап	Көбелек немен қоректенеді? Көбелек пен гүлдің арасында қандай байланыстар бар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Көрінеді көп көбелек, Көл бетінде көлбеңдеп. Кестелеген қанатын, Кербез қағады көргін. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Кім артық» Мақсаты: Жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету. Ойын шарты: Балалар екіден шеңбер құрып тұрады, ал, сыңары жоқ бала шеңбер бойымен жүгіріп, сыңарымен тұрған баланың артына барып тұрады. Енді бұл топта үш бала болады. Бірінші бала шеңбер бойымен жүгіреді де, өзіне басқа топтан серік іздеп табады. Ал, ол топтың алдындағы бірінші бала өзі және жаңа серік іздеуге кіріседі. Сөйтіп, ойын әрі қарай	Судың түсі қандай? Су қайдан пайда болады? Сусыз адамдар, өсімдіктер, жан - жануарлар өмір сүре ме? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Су - ішуге: Жарамды Жарамсыз болып 2 - топқа бөлінеді. Жарамды суға: Ағынды сулар, бұлақ сулары жатады. Жарамсыз суларға: Көл, мұқит, теңіз, шалшық сулары жатады. Жұмбақ жасыру: Жылт - жылт етеді, Жылғалардан өтеді. (Су) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Үзіп кет» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп	Кемпірқосақ қай кезде, қандай жыл мезгілінде шығады? Кемпірқосақта неше түс бар? Кемпірқосақ неден пайда болады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Кемпірқосақ көріп балалар, Алақайлап, ұрар шапалақ. Әне, алақай! Қарандар, балалар Түрлі-түсті бояулар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Шапшандыққа, ұқыптылыққа, тапқырлыққа үйрету. Тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді. Түстерді әр топқа бөледі: Қызыл, жасыл, сары, көк, қызыл сары, ақ көк, көгілдір, сұры, күлгін, қара, т. б.... сол сияқты. Ал, бояулар өз түстерін есте сақтау керек. Сатып алушы келіп: Тук - тук Сәлеметсіз бе? Сіз бояу сатады деп естідім. Сатушы: Сізге қандай түс керек десе?

Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан» Мақсаты: Шапшандыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып тұрады. Араларынан екі бала тандалып алынады. Екі баланың бірі - мысық, бірі - тышқан болып сайланады. Тышқан: Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық - шиық, шиық - шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк - түк, түк - түк, Қане, ортаға шық - шық. Мысық: Мияу, Кім, әй, мынау? «Шиық - шиық»- демей, «Шық - шық» дейді.		жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Жапырақтарды жинау. Мақсаты: Тазалыққа, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Тырнауыш, қап, қалақша.	шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшандығын, күштілігін аңғарамыз. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Жапырақтарды жинау. Мақсаты: Тазалыққа, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Тырнауыш, қап, қалақша.	Саудагер: Маған ақ түс керек - десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал, саудагер қашқан түсті ұстап алса, ол түс саудагерде қалады. Егер, ұстай алмаса, ол түс дүкенге келіп қайта сатылады. Сөйтіп, ойын жалғасын таба береді. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауладағы арам шөптерді жұлу. Мақсаты: Жинақылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Бірігіп жұмыс жасауға баулу. Керекті құралдар: Қолғап, тырнауыш, шелек.

	Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Тышқан мысықты қуа жөнеледі. Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Балаларды тазалыққа бірлікке үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрек, шелек.	береді. Тәрбиеші, ендеше жиналамыз да, бәріміз бірге бар күшімізбен шар өрлейміз деген бұйрығы бойынша: ауаны кең жұтып, шарды үрлегендей қимылмен шеңберді үлкейте береді. Шардың тырс етіп жарылғандай дауысы шыққан кезде, балалар ілгері қадам аттап, жиналады. Сөйтіп, ойын жалғаса береді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы тазалау. Мақсаты: Тазалыққа, ұқыптылыққа баулу. Керекті құралдар: Сыпырғыш, қалақша, шелек.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз.				

	- Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Керует жанындағы жаттығулар Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық,

	Ұйқымызды ашайық. - Б. қ. қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. 7-8 рет(дене шынықтыру**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (дене тәрбиесі**).				
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Басыңа бақ орнасын, Қызыр болсын жолдасың. Дастарханың мол болсын, Абыройың зор болсын.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Кеме» Міндеті: Негізгі бөліктердің пішінін, олардың орналасуы мен өлшемдерін бере отырып, қарапайым қарындашпен заттарды салуды үйрену. Силуэтті балауыз қарындаштармен бояуды үйретуді жалғастыру акварельмен дымқыл қағаз.	"Дүкенге жүк көлігі келді" Міндеті: Суретте қарапайым сюжетті жеткізу, графикалық схемаға сәйкес композиция жасау, үлкен терезелері бар дүкеннің архитектурасын өзі ойлап табу, бүкіл щеткамен және ұшымен жұмыс істеу тәсілдерін бекіту. Материал: 1\3 боялған тоналды қағаз парақтары, гуашь	"Итпен шекарашы" Міндеті: Балаларды адам мен жануардың бейнесінде, тән ерекшеліктерін (киім, поза), фигура мен бөліктердің салыстырмалы мөлшерін беруге үйрету. Суретті паракқа сәтті орналастыруды үйрену. Қарындаштармен (түрлі-түсті балауыз қарындаштармен) сурет салу және сурет	"Посттағы сарбаз" Міндеті: Костюмнің, позаның, қарудың тән ерекшеліктерін жеткізе отырып, суретте жауынгер бейнесін жасауға үйрету. Суретті қағаз парағына қою, үлкен сурет салу қабілетін бекіту. Сурет салу және сурет салу дағдыларын қолдану. Қазақстан армиясына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. Материал: Қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар, А4 парағының	" Балалар жаттығу жасайды" Міндеті: Балаларды дене мүшелерінің салыстырмалы мөлшерін, адам фигурасының жалпы құрылымын, жаттығу кезінде қолдың орналасуының өзгеруін анықтауға және беруге үйрету. Кескіндерді қарындаштармен салу және бояу әдістерін бекіту. Тәуелсіздікті, шығармашылықты, өз суреттері мен құрдастарының суреттері

	Материал: Акварель қағазы, балауыз қарындаштар, акварель бояулары, кең щеткалар, бояғыштар, су құтылары, шүберектер. (Сурет салу) «Саңырауқұлақ астында» (Түсті қағаз. Заттың кесілген бөліктерінен Аппликация және контур бойымен үзу) Міндеті: Тіктөртбұрыштан жартылай кесуді үйрену жоғарғы бұрыштарды дөңгелектеу, шаршыдан тік кесу. Түсті жасауды үйрену шөпті жоғарғы сызық бойымен кесу арқылы қағазға салу. Кесуді үйренуді жалғастырыңыз жолақтарға түзу сызық бойымен төртбұрыш, оларды екіге	бояулары, жұмсақ щеткалар. (Сурет салу) «Дастархандағы әшекейлер» (Түсті қағаз. Сәндік аппликация заттың кесілген бөліктерінен) Міндеті: Балаларға кестеленген бұйымдардың сұлулығын көрсету. Қысқа жолақтарды түзу сызықпен кесуді үйренуді жалғастыру. Безендіруді үйрету нысан түрлі-түсті жолақтармен тікбұрышты, олардан тұрады геометриялық өрнек. Ұқыпты желімдеу әдістерін бекітіңіз. Үлестіріме материал. 20x10 см сурет салуға арналған қағаз жолағы, квадраттар 10x10 см түсті қағаз, қайшы, PVA желімі. щеткалары, шүберектер, клеенкалар-астар.(Жапсыру)	салу әдістерін бекіт Материал: А4 парақтары, түрлі-түсті қарындаштар, қарапайым (графит) қарындаш немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар (әр балаға). (Сурет салу) «Дәрігер мамандығы» Міндеті: Балалардың әртүрлі кәсіптер, кәсіби құралдар туралы түсініктерін кеңейту; "кәсіп" жалпыланған тұжырымдамасын қалыптастыру, белсенді сөздікті жұмбақтармен байыту, зейінді дамыту; оқуға деген оң мотивацияны тәрбиелеу, ортаңғытердің еңбегін құрметтеу; парақтың бүкіл ауданын қолдана отырып композиция жасауға үйрету, аппликация бөлшектерін үйлесімді орналастыру, трафаретпен жұмыс істеу қабілетін бекіту, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту;	½ өлшемді қағазы (әр балаға) (Сурет салу) «Зергермамандығы. Аппликация сақинасы» Міндеті: балалардың зергер мамандығы туралы түсініктерін қалыптастыру. - осы кәсіптің адамында қандай қасиеттер болуы керек екендігі туралы түсінік қалыптастыру; - балаларға әртүрлі сәндік тастар туралы алғашқы білім беру; - қылқалам, қайшыны қолдану дағдыларын бекіту. - мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық қызығушылығын, дағдылары мен дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға жәрдемдесу. - еңбекке, кез келген мамандықтағы адамдарға құрмет көрсетуге тәрбиелеу; - балалардың көркемдік талғамын, эстетикалық сезімдерін, сұлулықты көру қабілетін жетілдіру; шығармашылық қиялын дамыту. Материалдар: ноутбук, проектор, экран, "мамандық – зергер" презентациясы, мамандықтар туралы жұмбақтар, слайдтар, қарауға дайындалған тастар, өнімді қызмет үшін – түрлі-	туралы айту қабілетін дамыту. Материал: парақтар А4, графит және түрлі-түсті қарындаштар (әр балаға) (Сурет салу) «Аспаз мамандығы» Міндеті: Балалардың аспаздың жұмысы туралы түсінігін қалыптастыру және ол не үшін қажет. Балалардың дайын бөлшектерден тұтас кескін жасау дағдыларын дамыту (Аспаз). Балалардың аспазшы мамандығы және аспазшының жұмысы туралы түсініктерін кеңейту және нақтылау; Дайын өнім кескінінің бөлшектерін қағаздың фонына қою, суретті белгілі бір ретпен жабыстыру дағдыларын бекіту. Бөлшектерді мұқият, өздігінен жабыстыру қабілетін дамыту; композиция сезімін дамыту. Жұмысты орындау кезінде табандылыққа, адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Алдын ала жұмыс : д/балабақша асханасына Экскурсия және

	бүктеп, ішінара жабыстырыңыз жаңбыр тамшыларына еліктейтін кеңес. Сюжеттік композиция жасауға үйрету. Ертегілерге деген қызығушылықты арттыру. Үлестірме материал. Альбом парақтарының жартысы, 6х3 см тіктөртбұрыш (саңырауқұлақ қақпағы), 4х4 см шаршы (аяғы), 15х5 см жасыл қағаз жолағы. шаршы 6х6 см көк қағаздан, қайшы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберек, астарлы майлықтар. (Жапсыру)		көркем шығармашылыққа деген қызығушылықты тәрбиелеу; дәлдікті, еңбекқорлықты, тәуелсіздікті, көркемдік талғамды қалыптастыру. Материал: "шаштараз", "аспаз", "дәрігер", "құрылысшы" балалар жиынтықтары; түрлі-түсті қағаздар, қайшылар, трафареттер, қарапайым қарындаштар, желім, фломастер. (Жапсыру)	түсті қағаздар, щеткалар, қайшылар, маталар мен дымқыл майлықтар. (Жапсыру)	аспазшылардың жұмысын бақылау; тақырып бойынша иллюстрацияларды қарау; балалармен әртүрлі кәсіптер туралы әңгімелесу. Материалдар: аспаздың кескін дайындамалары - әр балаға, желімге, майлықтарға, клеенкаларға, "мамандық" тақырыбындағы сюжеттік суреттер. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Емхана» картотека №10 Ойынның мақсаты: Ақ халатты абзал жандардың игілікті еңбегіне деген балалардың сүйіспеншіліктерін арттыру. Дәрігердің сезімталдығы, кішіпейілділігі, қамқорлығы сияқты қасиеттерін жете түсіндіру. Қажетті атрибуттар: дәрігердің ақ халаты, қалпақ, рецепті жазатын қағаз, қалам, фонендаскоп, градусник т.б. құралдар.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді				

	кайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ортаға түспек» Ойынға қатысушылар екі командаға бөлінеді. Ойын үлкен алаңда өтуге тиіс. Жерге көп бала сиятындай үлкен төртбұрыш сызылады. Бірінші команда сол төртбұрыштың ішіне енеді де, екінші команда сыртында орын алады. Ойын басталған соң, сыртындағы ойыншылар тік	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Кішкене өзен арқылы» Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен. Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тауық қорадағы түлкі» Алаңның бір жағынан тауық қораның орны сызылады. Тауықтар қорадағы орындарда тауықтар отырады. Алаңның қарама-қарсы жағында түлкінің іні болады. Қалған жердің бәрі-қора. Ойнаушылардың біреуі түлкі белгіленеді, ал қалғандары-тауықтар. Тәрбиешінің белгісі бойынша тауықтар бағанадан секіріп-секіріп түседі де қорада жүгіріп ойнап жүреді де дән	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұшақтар» Балалар алаңның әр жерінде 3-4 жалаушалармен белгіленген калоннамен тұрады. Ойнаушылар ұшқыштарды бейнелейді. Олар ұшуға әзірленеді. Тәрбиешінің: Ұшуға әзірленіңдер! деген сигналы бойынша балалар қолдарымен қимыл жасап, маторды іске қосқан болады. Тәрбиеші: «Ұшыңдар» -дейді. Балалар қолдарын екі жаққа жазып, алаңда жан-жаққа бытырап, ұшып жүреді. Тәрбиешінің: «отырыңдар» деген сигналы бойынша ұшақтар өз орындарын тауып, жерге қонады: балалар калоннаға тұрып, бір тізерлеп отырады. Тәрбиеші қай калоннаның	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ақ серек, көк серек» Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады: Ақ серек те көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар бір ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп

	төртбұрыштың ішіндегі ойыншыларды бір доппен дәлдеп ұра бастайды. Доп тиген бала сызықтың сыртына шығарылады. Егер ол денесіне дарытпай, әр жерге түсірілмей допты қағып алса, сыртқа шығарылғандардың біреуін кіргізіп алады. Тік төртбұрыштың ішінде жалғыз ойыншы қалғанда ұтып жатқан команда оған 10 не 20 рет ойналуға ойын бұйырады. Ол бұл сыннан құламай өтсе, сырттағы командаластарын түгел ішке кіргізіп алады. Егер айнала алмай, құлап қалса, өзі де сыртқа шығып, ішке ұтқан команда кіреді. (дене тәрбиесі**)	бірінен-біріне секіре алатындай болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны күнге кептіруге кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі. (дене тәрбиесі**)	шоқиды, қанаттарын қағады. Тәрбиешінің: «Түлкі» деген белгісі бойынша тауықтар тауық қораға қашып барып, ағаштарға отырады, ал түлкі қаша алмаған тауықты ұстап, ініне алып кетеді. Қалған тауықтар отырған ағаштардан қайтадан ұшып түседі, ойын жаңадан басталады. Түлкі екі-үш тауық ұстағаннан кейін, ойын аяқталады. Ойынды басқа түлкімен қайталауға болады. (дене тәрбиесі**)	тез сапқа тұрғанын атап өтеді. Алғашқы кезде калоннаның бастаушысы етіп екпіндірек балаларды белгілеу керек. (дене тәрбиесі**)	кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Енді кезек бойынша ойынды екінші топ әлгі әдіспен бастайды. Осылайша ойын кезекпен жалғаса береді. Қай топ өз ойыншыларынан көп айырылып қалса, жеңілген боп есептеледі. (дене тәрбиесі**)

Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Жаз уақытында жарақаттанудың және уланудың алдын алу»

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 04.08-08.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 04.08.2025	Сейсенбі 05.08.2025	Сәрсенбі 06.08.2025	Бейсенбі 07.08.2025	Жұма 08.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды Қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Жаз деген не?» Міндеттері: балалардың табиғаттағы, адам өміріндегі маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту және жүйелеу; балалардың жаздың тән белгілері туралы түсініктерін кеңейту. Қызығушылықты, байқағыштықты, жазғы табиғаттың сұлулығын байқай білуге, табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				

іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Құрылыс ойыны: «Бір кездері ұшақ болған» (қағаздан) Міндеті: балаларды қағаздан қолөнер жасауға және оның қасиеттерімен таныстыруға үйретуді жалғастыру. Өлең оқудың қуанышын ояту. Әр балаға нәтижеге жетуге көмектесу. Ұсақ моториканы дамыту, дәлдікке тәрбиелеу. Сөздік жұмысы: ұшақ, қағаз, оригами. Жабдық: әр балаға 15*15 ақ қағаз шаршы, ұшақ ойыншық, оригами ұшағы. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Ойыншық қоршау" (құрылыс материалы) Міндеті: балалардың қоршау салу қабілетін бекіту, кірпішті шеңбер бойымен тігінен орналастыру, оларды бір-біріне тығыз қою. Балалардың ғимараттар салуға деген ұмтылысын дамыту. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуінде сөздерді белсендіру: кірпіш, тар жағы. Жабдық: ойыншықтар, кірпіштер. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: «Үйшік үй» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды құрылыс материалынан ғимараттар салуға, кірпіштерді бір-біріне тығыз қоюға, едендермен ғимарат жасауға үйрету. Ғимараттарда таныс заттар туралы идеяны көрсетудің қарапайым қабілетін дамыту. Ойын және сөйлеу қарым — қатынасына деген ұмтылысты дамыту, сөйлеу әрекетін белсендіру (үлкен-кішкентай) текше. Драматизацияның алғашқы дағдыларын дамыту. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуінде сөздерді белсендіру – кірпіш, пластина, үй. Ғимаратты ойнауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. (Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Қақпа" (төмен, жоғары) Міндеті: балаларды биіктігін көрсету арқылы заттың кеңістікті жабу қабілетін бекіту, құрылымын өзгертуге үйрету. Демонстрациялық және үлестірмелі материалдар: әр балаға 4 кірпіш пен 4 түсі бойынша текшеден; автомашиналар. Ойын барысы. Тәрбиеші қақпаның қандай екенін сұрайды (жоғары және төмен, кең және тар). Қақпаны құру әдісін көрсетеді және түсіндіреді: 2 кірпішті бір-бірінен жағы, тар, қысқа, алшақ қойып, оларды ұзын, ферма, ит, үшіншісімен жабуыңыз. Төмен қақпа шығады. Тәрбиеші қақпаның биіктігін қалай арттыру керектігін түсіндіреді және көрсетеді: 2 кірпішке текшелер орнатып, оларды жоғарғы кірпішпен жабу. Құрастыру)	Құрылыс ойыны: "Ферма салу" (құрылыс материалы) Міндеті: балалардың кеңістікті жабу қабілетін бекіту, кірпішті тар қысқа жағымен жазықтықтамақты орналастыру, оларды түсі бойынша ауыстыру, қиялын дамыту, қажетті бөлшектерді таңдау, бөлшектерді салыстыру. Сөздік жұмыс: балалардың сөйлеуін сөзбен белсендіру – құрылыс материалы, жағы, тар, қысқа, ұзын, ферма, ит, мысық, сиыр, ешкі. Жабдық: ағаш құрылыс жинағы, ойыншықтар: ит, мысық, сиыр, ешкі. (Құрастыру)
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Орамалмен»				

	1. Тік,түзу тұру. Орамал иықта оң қолды жазумен басты сол жаққа бағыттау. Б.қ.кейін келесі жаққада осылай істеу. 2. Орамалды кеуде тұсында жинақы ұстап, денені оңға1-4 кейін солға 1-4 айналдыру. 3. Орамалды алдарында ұстап,жоғары көтеруден артқа шалқайып кейін алға иіліп тізе бүгіп отырудан б.қ.к. 4. Арқаға жатып, қол мен аяқты біркелкі көтеруден,орамалды башпайға тигізу. 5. Аяқты алшақ ашып отырып, оң кейін сол аяқ башпай жаққа иіліп орамалдарын тигізу. Тізені көтермеуге тырысу. 6. Орамал төмен, денені тік ұстап,қос аяқтан алшақ аяққа ауысып секіру сәтінде жалаушаны көтеру жоғары.Түсірген сәт б.қ.к.Кезектестіріп жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жендер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Жауын Жауын жауын жау-жау. Егін басын бау-бау. Жауын жауып. Біз тығылайық қоя тұр. Жауын – жауын жау-жау. Жаумай енді қоя тұр. Балалардың олды көбі су. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жел Шөпті қозғап жел еседі. Шөптер дыбыс береді, Ш-ш-ш-ш Жел ақырын басылды Шөптер де дем алды. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Күн Күн шығады жарқырап Көк аспаннан қызарып, Күн қайтқанда аспанға Түн болады – сен қал ұйықтап Мен сенімен боламын Тәтті ұйықта балдырап Таң тағы да болады.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тышқандар Екі тышқан бір күні Сыбырласып ақырын Қалай жүреді тышқандар Бірде қатты Бірде ақырын Жүргенде енді осылай Мысықты да оятты. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	«Доп» Алақандар бір-бірімен жабысады. (доп пішінін жасайды). Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Ғажайып дорба" Міндеті: жәндіктер туралы түсінікті бекіту. Ойын барысы: балаларға әртүрлі тапсырмалар беріледі: сөмкеде жәндіктерді (ойыншықты) қолыңызбен алу. Ойын тапсырмасы: сөмкеде тұрған жәндікті атау. Болжам жасаушы жәндіктерді сөмкеден дұрыс шығарып, сөмкені басқа балаға	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Көбелектер» Міндеті: балалардың жәндіктер, көбелектер туралы білімдерін анықтау. Көбелектер құрылымындағы пропорцияларды, т формаларын көбелектер әлеміндегі бар шындықпен көзбен байланыстыру қабілетін қалыптастыру. Материал:	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Жәндіктерді бүкте" Міндеті: балалардың жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Ең типтік белгілер бойынша сипаттауға үйрету. Материал: әр түрлі жәндіктер бейнеленген суреттер (әрқайсысы екі данада). Барысы: суреттердің бір данасы бүтін, ал	Музыка Тақырыбы: «Хош иісті гүлдер» Ән тыңдау: «Гүлдерайым» халық әні Т.Қоңыратбаев. Ән айту: Қызғалдақтар Музыкалық ырғақты қимыл: «Көңілді ноталар» биі Дидактикалық ойын: «Ақырын-қатты» Міндеті: балалардың жәндіктердің әрекеттері мен дыбыстары туралы білімдерін бекіту және жүйелеу. Материал: доп. Барысы: тәрбиеші балалармен әңгіме	Дидактикалық ойын: "Балықтар, құстар, аңдар, жәндіктер" Міндеті: жануарларды түрлері мен топтары бойынша жіктеуге үйрету. Материал. Доп. Ойын барысы: Тәрбиеші допты лақтырып, "құс" сөзін айтады. Бала, допты ұстап алғаннан кейін, "торғай" сияқты түр ұғымын таңдау керек. (Қоршаған ортамен таныстыру)

	береді. Ойын тапсырмасы: үлкен немесе кішкентай жәндік пе? Ойын сөмкеде бірде-бір жәндік болғанша жалғасады. Ойын тапсырмасы: ұшатын, жорғалайтын, секіретін, жүгіретін жәндіктердің сипаттамасы. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Менің сүйікті ойыншығым» Міндеті: ермексаздың көмегімен балалардың сүйікті ойыншықтарының суреттерін жасау дағдыларын қалыптастыру. балаларды мүсіндеуде сүйікті ойыншықтың бейнесін жасауға үйрету; алақандар мен саусақтармен мүсіндеудің әртүрлі әдістерін бекіту;	дидактикалық ойын алаңында әртүрлі гүлдер бейнеленген, олардың арасында айналмалы көбелектермен суреттер салынған (әртүрлі өлшемдер, пропорциялар, құрылым) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кішкентай қонжық» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	екіншісі 4 бөлікке бөлінген. Балалар бүкіл суреттерді қарастырады, содан кейін оған Мозаика салады. Алынған жәндіктер сыртқы жағынан қандай дыбыстар шығаратынын және қалай қозғалатынын сипаттайды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сары тиін» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен (ұзартылған бөліктер) тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	жүргізеді, оның барысында жәндіктердің пайда болуы, әрекеттері мен дыбыстары туралы білімдерін нақтылайды. Осыдан кейін балалар шеңберге тұрып, сұраққа тез жауап береді. Кім есіне түсіре алмаса, ол өз кезегін өткізіп жібереді. "Кім ақырын"? мұғалім сұрайды және допты лақтырады. "Кім қатты"? тәрбиеші сұрайды және допты лақтырады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сұр қоян» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз бөлігін екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	«Ала мысық» Міндеті: балаларды заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	қолдың ұсақ моторикасын дамыту басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысты, өз жұмыстарына эстетикалық қатынасты тәрбиелеу; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i>, серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i>, көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Көркем сөз: Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам. Қанатымды бір қағып, Гүлдей болып жайқалам.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.				

3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.

Кішкентай балаларды бақылау. Бақылау. Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару (қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Өлі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру, еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. Бақылау. Балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру (асфальтты ескі қабатын алу, ұсақталған қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады- каток, жүк машиналары және т.б.). Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Еңбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус)	Шөпті шауып жатқан бағбанды бақылау. Бақылау. Жайылымдағы өсімдіктер туралы білімді анықтау және бекіту, шөпті шауып жатқан бағбанды қадағалау, жайылымдағы шөп биік және шүйгін екенін және де тасоны үй жануарларына қысқа азық үшін шауып алатындығын атап өту; шабылған шөптен кепкен хош иісті пішен шығады. Адамдардың еңбек маңыздылығы туралы, азық өсімдіктерінің құндылығы туралы түсінікті қалыптастыру. Бұрын шөбі болған алаңқайды салыстыру, шөп қайтадан өскені, гүлдердің пайда болғаны туралы қорытынды жасау. Еңбек құралдарының атауларын анықтау: тырнауыш, айыр, пішен шабатын машина. Үлкендердің еңбегін құрметтеуді тәрбиелеу.	Заттардың көлеңкесін бақылау. Бақылау. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін, таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкенің ұзындығын өлшеу, көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балалардың күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Мен жүгірсем, ол да жүгіреді, Мен кідірsem, ол да кідіреді. (Көлеңке) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қақпашы» Жарысу элементтері бар	Термометр көмегімен ауа температурасын бақылау. Бақылау. Балалардың термометрді қолданып ауа температурасын өлшеу ептілігін бекіту, сынап бағанасы қызыл сызықтан жоғары болған кезде жылы екенін білдіретініне назар аудару. Қаншалықты бағана жоғары болса, сонша жылы болады; цифрлар неше градус жылы болып тұрғанын анықтауға көмектеседі; әрбір сызық бір градусы білдіреді. Даладағы және топтағы ауа температурасын өлшеу. Жазда далаға қарағанда топтағы температура төмен деген қорытынды жасау. Балалардың қызығушылығын, ақылды белсенділігін ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ:

қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Мақал-мәтел: 1.Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2.Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны іледі. Тақпақ: «Іні» Е. Өтетілеуұлы «Бір ісіме қапа ма», Деп қарайды апама. Сипаттырып басынан, Еркелейді атама. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Жүппен жарыса жүгіру» Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жүппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті	2.Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш: Вова Васяның вагон ойыншығын алып, Васяға вагон ойыншығын Вова бермеді. Мақал-мәтел: Жан қиналмай, Жұмыс бітпес. Талап қылмай, Мұратқа жетпес. Тақпақ: Жолың болсын! Н. Айтов Атам шықса сапарға -Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға -Жолың болсын, - дейді атам. -Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде» Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан екінші аралыққа өту, гимнастикалық	(Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: «Айт!» десе жүгірмес, Су тисе сілкінбес. (Шөп) Мақал-мәтел: 1.Шебердің қолы көпке ортақ. 2.Орайы келсе орақ ор. Тақпақ: «Кетпен» Ш.Сәниев Мен – кетпенмін, кетпенмін Мұраппен бір өткен күн. Арық аршып, су басып, Бау-бақшаға жеткенмін. Ырым. Егер шөп шуласа – ашық ауа райы болады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Чехарда» Аяқтарын екі жаққа созып, сүйіліп төрт аяқтап тұрған серіктестерінен секіріп өту шеберлігін бекіту. Күш-қуатты, шыдамдылықты дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті.	спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру. Белсенділігін дамыту, жұмыстың үнемді әдістерін үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетін тәрбиелеу, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Өзіндік іс-әрекеті. Балалардың өзіндік ұжымының даму негізі ретінде дұрыс нысанды қарым-қатынас топтарын пайдалану. Ұялшақ, жасқаншақ балаларға ойынға кірісуге және белсенді балалардың өзіндік серіктестерінің ынтасын баспауын қадағалау.	Бір нәрсе жер мен көктің арасында, Көрінбес өзі түгіл қарасы да, Білінбей жер үстінде жүрсе дағы, Пайдалы адамзаттың баласына. (Ауа) Мақал-мәтел: 1.Жаздың бір күні – Қыстың мың күніне татыр. 2.Қыстағы қар жерге ырыс, Жердегі ылғал – елге ырыс. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Дөңгелек бойынша пас беру» Өртүрлі әдіспен бір-біріне доп лақтыру және ұстай білуді бекіту. Физикалық қасиеттерін – шапшаңдылық, икемділікті дамытуды. Үйлестіру қимылдарын жетілдіру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Қысқа көкөністерді тұздау. Қысқа көкөністерді дайындау барысында үлкендерге шамасына қарай көмек көрсету.

	белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету, басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу.	қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру.	Шамаға шақ бағбанға көмектесу Еңбек қызметі процесінде балаларда еңбекті сүю ортақ пайдаға еңбек ету ынтасын, жауапкершілікті тәрбиелеуді жалғастыру.	Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын өз бетінше жинай білуін бекіту. Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен эксперименттер. «Не жылы, не суық?» Күннің көзінде әртүрлі заттар түрліше қызатыны туралы ұғымын кеңейту, себебі-олар әр түрлі материалдан жасалған, қызығушылығын дамыту. Өзіндік іс-әрекеті Ойын барысында балалардың бір-бірімен қатынаса білуін жетілдіру. Өз қылықтарымен іс-әрекеттерін көрсету, өз пікірлерін қорғау. Құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде айта білуін дамыту.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)			

Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тындау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Кереуеттегі жаттығу Оянайық бәріміз. Көздерінді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар,

	Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояңдындар, төсектен тұрыңдар. 3 рет(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Аспандарың ашық, Жұлдыздарың жарық болсын, Абыройларың асқар таудай болсын!(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Зиянды микробтар» кляксография техникасында сурет салу Міндеті: Балаларды ауамен сурет салудың дәстүрлі емес техникасымен таныстыру – кляксография. Тыныс алу жүйесін, жалпы және ұсақ моториканы дамыту.	"Қоянның саятшылығы, ал түлкінің мұзы болды" ("Түлкі мен қоян" ертегісі бойынша) Міндеті: Балаларда қиялды дамытуды жалғастыру. Суретте ертегілердің бейнелерін жеткізе білу қабілетін қалыптастыру, шығарманың негізгі объектілерін бейнелейтін сюжеттік композиция құру.	Еркін тақырыпта сурет салу «Фантастикалық гүлдер» Міндеті: Экзотикалық өсімдіктерге негізделген фантастикалық гүлдерді салуға қызығушылық тудыру. Түпнұсқа кескіндерді жасау үшін жапырақшаларды өзгерту және безендіру әдістерін көрсету. Шығармашылық қиялды, түс пен	Ылғал техникасында сурет салу "Жазғы аспан" Міндеті: Акварель бояуларымен және әртүрлі гудтармен еркін тәжірибе жасау үшін жағдай жасау. материалдармен. Аспанды "дымқыл" түсті созылу арқылы бейнелеуге үйрету. Суретте жазғы әсерлерді көрсету үшін жағдай жасау, шығармашылық қиялды дамыту. Материал: А4 қағаз	"Жаңбыр жауады" Міндеті: Балаларды суреттерде қоршаған өмірден алған әсерлерін бейнелі түрде көрсетуге үйрету. Сурет композициясын құру қабілетін бекіту. Суреттегі құбылысты жеткізу үшін сатып алынған әдістерді қолдануға үйрету. Қарапайым графит пен түрлі-түсті қарындаштармен (түрлі-түсті балауыз қарындаштармен, көмір

	Балалардың қиялын, өнертабысын, шығармашылық ойлауын дамытуға ықпал ету. Материал: Үлгі, қағаз ½ Парақ А4, акварель көк және қара; балалар саны бойынша коктейль түтіктері, Чумазка қуыршағы. (Сурет салу) «Алма ағашы» Міндеті: Жазықтық мүсіндеуде, үлгі бойынша және дизайн бойынша бөліктердің бүтінін құрастыруда жаттығу; визуалды талдау қабілетін дамыту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер (Жапсыру)	Сурет салу әдістерін әр түрлі бейнелеу материалдарымен (бояулармен, сангиналармен, көмір қарындаштарымен) бекіту. Материал: . Ақ немесе түрлі-түсті А4 қағаз парақтары, гуашь бояулары, су құтысы, майлықтар, щеткалар, сангина, көмір қарындаш (Сурет салу) «Егістіктегі қарбыз бен қауын» Міндеті: Модель бойынша көкөністерді жобалауда, схемалар бойынша жазықтық мүсіндеу, олардың құрылыс нұсқаларын ойлап табуда жаттығу; геометриялық фигураларды ажырату және атау. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: (Жапсыру)	композиция сезімін дамыту. Гүлді өсімдіктерге деген қызығушылықты ояту, оларды тамашалауға, алынған идеяларды көркемдік қызметке қарауға және тасымалдауға деген ұмтылыс. Материал: АҚ және тоналды қағаз, фонға арналған түрлі-түсті, балаларға арналған жұқа материалдар – гуашь, акварель, пастель, киізден жасалған қаламдар, гелий қаламдары, түрлі-түсті қарындаштар, мақта тампондары, қауырсындар, жылтыр лак. Халықтық сәндік-қолданбалы өнердің әртүрлі түрлерінің өсімдік мотивтерінің элементтері бар кесте. (Сурет салу) «Клубника ағашы» Міндеті: өздігінен жабысатын қағаз жолақтарын жабыстыруды үйрену. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған	парақтары, акварель, мақта тампондары, су құтылары, түрлі-түсті қарындаштар, графит қарындаш, өшіргіш (Сурет салу) «Үйшік» Міндеті: Балаларды тікбұрышты парақты екіге бүктеуге, бүктеу сызығын үтіктеуге, қолөнерді аппликациямен безендіруге үйрету. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	қарындашымен, сангинамен) сурет салуда жаттығу жасау. Материал: парақтар А4, Қарапайым (графит) қарындаш, түрлі-түсті қарындаштар немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар, (Сурет салу) «Шие ағашы» Табиғи материалдан Міндеті: жапырақтардан композиция жасауға, композицияны бөлшектермен шығармашылықпен толықтыруға, қиял мен шығармашылықты дамытуға үйрету. Материал: жәндіктердің графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)

			түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)		
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Ғарышкерлер» картотека №1 Ойын мақсаты: Балаларды еңбекті құрметтеуге, ұйымшылдыққа, достыққа баулу. Қажетті атрибуттар: көкшіл матадан тігілген ғарышкердің костюмі, бас киім, жалаушалар. Ойын шарты. Ойын серуенде, зымыран ойыншығының жанында өткізіледі. Балаларды рөлдерге бөлу: командир, механик, дәрігер, ғарышкерлер. Командир ғарышкерлермен жаттығу жүргізеді. Дәрігер денсаулықтарын тексереді. Ракетаға әр жолы 4-5 баладан отырып ұшады. Жерде жалаушамен белгі беріп, ұшатын, қонатын бағытын сілтеп көрсетеді. Ойынды түрліше күрделендіріп өткізуге болады.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Аяғымызбен жер тебеміз» Ойнаушылар қимылдаған кезде,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Менің зымыраған көңілді добым» Ойнаушы балалар тобы жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Жасырынбақ» Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Шарлармен алмас» Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Қазан шұңқыр» Ойынға 8-10 бала қатысады. Балалар санына байланысты, қатар-қатар шағын шұңқырлар қазылады.

көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге тексті жай , тәптіштеп айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып Жүгірейік айналып Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: «Токта»- дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін	тұрады. Допты бейнелейтін бір бала, орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады. Көңілді добым, о менің Домалап кайда жүгірдің? Қызыл, сары, көгілдір Желаяқсың-ау өзің бір. Бұдан кейін доп қашып кетеді. Тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын жаңа доппен қайта басталады. Ойынды 2-3 рет қайталау. (дене тәрбиесі**)	қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп- шөп, Жем шашайын көп- көп-көп, Он екенсің бәрі- бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш» белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып,	ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір- бірімен екі жақтан кездескенде балалар « Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы алаңда өткізуге болады, онда	Ойын бастаушы қолына допты алып, шұңқырлардың тұсына 1м қашықтықта тұрады. Доп кімнің шұңқырына түссе, сол бала жүгіріп келіп допты ала сала, жан- жаққа қашып бара жатқан балалардың бірін ұрады. Егер доп тисе, сол бала допты ала сала келесі ойыншыға тигізуге әрекеттенеді. Ал доп ешкімге тигізе алмаса, онда бала ойыннан шығып қалады. Ойын осылай жалғаса береді. (дене тәрбиесі**)

	ойын қайталанады. (дене тәрбиесі**)		басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. (дене тәрбиесі**)	(дене тәрбиесі**)	
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 11.08-15.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 11.08.2025	Сейсенбі 12.08.2025	Сәрсенбі 13.08.2025	Бейсенбі 14.08.2025	Жұма 15.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ортаңғытер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық" Міндеті: екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар	Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина" Міндеті: балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық	Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір" Міндеті: екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табак. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды	Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар" Міндеті: балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, плиталар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз	Құрылыс ойыны: «Қуыршақ төсегі» Міндеті: Балаларды үлкен құрылыс материалынан төсек салуға үйрету. Конструктордың бөлшектерін атау. Ғимараттарды ойнау. (Құрастыру)

	жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. (Құрастыру)	шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. (Құрастыру)	тасымалдауды ұсынады. (Құрастыру)	көліктерін атайды. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Затсыз» Қолды белге қойып басты/1-4/ оңға, солға, алға, артқа. Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын сәл ашу, қолды түсіру. Қолды ақырын саусақтарды айқастырып алға созу, сол күйі артқа, бастан жоғары және иіліп төмен қарай. Б.қ.:аяқты айқастырып еденге отыру, қол белде. Оңға иілу, бастапқы қалыпқа келу. Дәл солай сол жақпен істеу Б.қ.: аяқты алшақ ашып еденде отыру,оң кейін сол жақ башпайларға кезекпен барудан б.қ қолды белге қою. Б.қ.: арқаға жату, қолды созып қою. Екі жақ аяқты түзу жоғары көтеру, бастапқы қалыпқа келу түсіріп. Еденде алақанға тіреліп, аяқты кезекпен алға жылжыту, жылдам екпінде Жоғары аяқ ұшына көтерілумен, терең дем алып. Төмен иілумен демді шығару.Жәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесен. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады:	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесен. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай!	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану

	жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз-картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көркем сөз: Сорпа, сен төгілмейсің! Сорпа, сен төгілмейсің! Тікелей менің аузыма құйыл! Ал, қасық, бұрылма! Сорпа ал, жалқау болмаң! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Ұйымдастырыл-	«Балалар кітапханасы» жобасы				

ған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тапқыты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Жаз Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Жаз келді жадырап, Ағаштар гүлдеді. Жаңбыр жауып нөсерлеп, Жер-ана көкке бөленді. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жаз келді Балақай-ау, балақай, Жазкелдіалақай. Жалаңаяқжүреміз, Балықтыдасүземіз. Жазды ыстық сүйемін, Сайрандап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Мамыр» саусақ жаттығуы Күректерді алдық, кереуеттерді қаздық. Бір екі! Бір екі! (күрек қимылына еліктеу) Олар тырманы да алды, Төсектер таралды: Бір екі! Бір екі! (біз қимылдарды тырмамен имитациялаймыз) Қатардағы тұқымдар Жерге лақтырылды: Бір екі! Бір екі! (тұқым шашырауын модельдеу) Тез өсіңіз, бүршігіп, (саусақтарыңызды «тұмсықпен» бүктеу) Гүлді - пионды ерітіңіз! (екі қолдың саусақтарын ашу) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Көңілді жаз Жаз келді жадырып, Ойын сауық құрамын. Далаларға, тауларға, Саяхатқа шығамын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жаздыкүні Жазды күні шілде де, Жеміс пісіп толады. Қызыл, жасыл гүлдерге, Көбелектер қонады.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын:«Айналам ызда-ғы табиғи әлем» Міндеті: балаларды табиғи	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка Тақырыбы: «Бақшаға барамын» Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» Е. Құсайынов.	Дидактикалық ойын: «Құстар әлемінде» Міндеті: Балалардың құстар туралы білімдерін бекіту. Ойын барысы: бетте

	заттарды табуға және атауға үйрету. Жабдық. Табиғи нысандар бейнеленген карточкалар. Ойын барысы: балаларға бірнеше суретті салыстыру ұсынылады табиғи нысандардың бейнесі. Суреттерді бөлуді сұрау тірі және өлі табиғатты бейнелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Гүлді себет» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Дидактикалық ойын: " Шалғындағы азық-түлік тізбегі" Міндеті: балалардың шалғындағы азық-түлік байланыстары туралы білімдерін бекіту. Материал: Шабындық тұрғындары бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаларға шабындық тұрғындарының силуэттері бар карталар таратылады. Балалар кім не жейді. Өсімдіктер-күрт-құс. Дәнді шөптер-кеміргіштер-жыландар. Шегіртке шөпі-шабындық құстар. Жәндіктер мен олардың дернәсілдері-моль-жыртқыш құстар. қанқызы-кекілік - жыртқыш құстар. Шөптер (беде) - аралар (Қоршаған ортамен таныстыру)	Дидактикалық ойын: "Көбелектер" Міндеті: Балалардың жәндіктер, көбелектер туралы білімдерін анықтау. Дағдыларды қалыптастыру көбелектер құрылымындағы пропорцияларды, пішіндер мен түстерді көзбен салыстырыңыз көбелектер әлеміндегі бар шындық. Табиғатта жоқ көбелекті таңдау, айту. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Түсті қарындаштар» Міндеті: әртүрлі мөлшердегі пішінді бөліктерден тұратын заттарды бейнелеуде жаттығу. Затты ұсақ бөлшектермен безендіруге деген ұмтылысты ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Ән айту: «Бақшаға барамын» Әуенді қимыл-қозғалыс: «Достастық» (муз. Р. Рустамов) Дидактикалық ойын: «Құсты денесі арқылы тану» Міндеті: балалардың құстар туралы білімдерін нығайтуға ықпал ету, құстарды силуэт арқылы тануға машықтану. Ойын барысы: балаларға құстардың силуэттері ұсынылады. Балалар құстарды болжап, оларды атайды қоныс аударатын немесе қыстайтын құс екенін айтады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кітап» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	түрлі-түсті секторлары бар шын және секторларға сәйкес келетін түстердің жақтаулары бар. Бала шынды басады, оның көрсеткі тербеліп, қандай да бір түсті секторға тоқтайды. Сәйкес түсті жақтаудың астында бала жауап беретін сұрақ жасырылған. Жақтау астындағы сұрақтар: 1. Қарлығаштар ұясын қайда және неден жасайды? (Үйдің шатырының астында, шикі саздан, шөптен, сілекейге малынған сабаннан.) 2. Неліктен қарлығаштарды тұтқында ұстауға болмайды? (Себебі ол өліп кетуі мүмкін, өйткені ол ұшып бара жатқанда тамақ алады.) 3. Басқа құстар қол тигізбейтін түкті құрттарды қай құс тістегенді ұнатады? (Көкек. Бұл шынжыр табандарды жою арқылы орманға үлкен пайда әкеледі.) 4. Құс үйлері жетіспейтін

		«Көк трактор» Міндеті: мультфильм желісі бойынша балаларды әртүрлі затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)			жұлдызқұрттар ұяны қайда орналастырады? (Бақтарда, саябақтарда, ағаш қуыстарында) 5. Құстар қандай пайда әкеледі? (Мамыр қоңыздары мен жәндіктердің личинкаларын жою, ағаштарды құрттар мен басқа зиянкестерден сақтау.) 6. Біз құстарға қандай қамқорлық жасаймыз? (Біз Ұяларды қорғаймыз, тамақ дайындаймыз, қиыншылыққа көмектесеміз, Қоректендіргіштер мен құс үйлерін іліп қоямыз.) (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ақ бұлттар» топтық жұмыс Міндеті: Балаларды таныс заттарға немесе құбылыстарға ұқсас нысан бойынша бұлттарды бейнелеуге үйрету. Жармамен (манкамен) жұмыс істей білу, жұмысты орындау жүйелілігін бекіту (желіммен жағу, жоғарыдан ұнтақ жармамен себу, артығын

					жою). Материал: клеенкалар, жарма, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Тұрмыстық- шаруашылыққа байланысты ырым тыйымдар: 1. Нанды бір қолыңмен үзбе. 2. Нанды лақтырма. 3. Сүтті төкпе. 4. Сыпырғышты тік қойма. 5. Отқа түкірме. 6. Тұзды баспа.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Түймедақ гүлін бақылау. Мақсаты: Түймедақ гүлінің басқа гүлдердің ерекшелігін бақылау. Басқа гүлдермен салыстыру. Балалар, түймедақ	Жауыннан кейінгі кемпірқосақты бақылау. Мақсаты: кемпірқосақтың нешеу екендігін, кемпірқосақтың пайда болуының мақсатын түсіндіру. Түрлі - түсті	Жаңбырды бақылау. Мақсаты: Балаларға жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендер аспанда не көріп тұрсындар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжып жатыр?	Желді бақылау. Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел дегеніміз не? Жел қандай болады? Жел қалай пайда болады? Жел не үшін қажет? Жел бізге керек пе, жоқ па?	Табиғат әсемдігін бақылау. Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру.	

гүлін білесіңдер ме? Түймедақ гүлінің бейнесі қалай? Түймедақ гүлінің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. Ал, күлтешелері ақ, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. Және күй талғамайды, кез келген жерде өсе береді. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Үзіп алсаң сен бір гүл, Үзіп алсам мен бір гүл, Не қалады сиқынан, Қызыл - жасыл жерден бұл? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	жолақшалардан кемпірқосақ жасап, түсінік беру. Жауыннан кейінгі кезеңде ғана болатынын түсіндіру. Кемпірқосақтың бейнесін жер бетіне түрлі - түсті борлармен салу. Таза ауада қағаз бетіне салдыру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жаңбыр жауғанда Біз - кішкентай балдырған, Сескенбейміз жаңбырдан. Төбемізде қол шатыр, Алдымызда жол жатыр. Жұмбақ шешу: Өзен үстінде иін ағаш (кемпірқосақ) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Жаңбыр бізге не үшін қажет? Жаңбыр қандай? Жаңбыр жауғанда не болады? Жаңбыр қай мезгілде жауады? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жау, жау жаңбыр, Жау жаңбыр. Арық суы мол болсын! Жауған жерің шөп болсын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Соқыр теке» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. Ойын шартын бұзбай ойнауға үйрету. Ойынға керекті құралдар: Көз байлайтын орамал. Ойынның шарты: Балалардың арасынан санамақ арқылы бір бала таңдалып алынады. Оның көзін орамалмен байлайды да, беске дейін санап айналдырады. Сөйтіп,	Желді көрмесек қалай сеземіз? Оңтүстік, солтүстік қайда, батыс пен шығыс ше? Жел қай жақтан соғып тұр? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Аққу - қаздар» Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу – қаздар, жем жедіңдер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстар жауап береді. Балалардың ішінен бірін қасқыр етіп сайлайды. Құсшы: Сақ болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Аққу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, аш қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі.	Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі» табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) Неге осы жерді не үшін ең көрікті жер деп ойлайсыңдар? (Қоршаған ортамен таныстыру) Көркем сөз: Жаз келіпті дегенше, Алма пісіпті дегейсің. Бақшамызда ендеше, Алма теру көбейсін. Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (жеміс - жидек) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

Қимылды ойын: «Бояулар» Мақсаты: Ойынның шартын бұзбай аяғына дейін ойнауға үйрету. Ептілікке тәрбиелеу. Ойын шарты: Сатушы бояуларды түгендейді, түстерге бөледі. Ал бояулар өз түстерін есте сақтаулары керек. Сатып алушы келіп: сәлематсыз ба? сіз бояу сатасыз ба? Сатушы: сізге қандай түс керек? Саудагер: маған ақ түс керек десе, ақ түсті бояу қашуы керек. Ал саудагер қашқан түсті ұстап алса ол түс саудагерде қалады. Егер ұстай алмаса ол бояу дүкенге келіп басқа түс болып қайта сатылады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсаты: Еңбекқорлыққа		соқыр теке Басқа балаларды ұстауға кіріседі. Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстап алса, сол бала соқыр теке болады. Сондықтан балалар соқыр текеге ұсталмауға тырысады. Солай ойын жалғасын табады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы қоқыстардан тазарту. Мақсаты: Бір - біріне көмектесіп, еңбектену дағдыларын қалыптастыру. Керекті құралдар: Қалақша, қолғап, шелектер.	Сөйтіп аққу - қаздар азайып, біткенше ойын жалғасады. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Гүлдерге су құю. Мақсаты: Тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: Күрек, су, шелек.	Қимылды ойын: «Қуып жет» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.

	тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап. Қимылды ойын: «Жаңбыр мен күн» қол шатырмен ойындар. Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа үйрету. Жаңбыр мен күн Туралы алған мағлұматтарын кеңейту. Ойын шарты: Ойынды жүргізуші балаларға «Жаңбыр» дегенде балалар жүргізушінің қасына қолшатырдың астына жиналулары керек, ал егер «Күн» десе балалар жан-жаққа жүгіреді. (Дене тәрбиесі**) Еңбек: Ауланы сыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша.			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз.			

	- Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып оң қолымызды сол аяғымызды жоғары көтеріп, түсіреміз. Қол аяғымызды ауыстырып қайталаймыз (3- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) 2. Белсенді нүктелерге массаж жасау. Тымау ауруларын алдын алу. «Ауырма» (Нүктелі массаж)

	- Тамақ қатты ауырмасын, жөтелмейік, түшкірмейік. Батылырақ уқала мұрын тұсын, маңдайды да уқалауға ерінбейік Алақанды маңдайға, Саусақтарды айырлап, Құлақтарды уқала сондайда. Суықтан біз қорықпаймыз, Ия, ия, ия. Суықтан біз қорықпаймыз, Қорықпаймыз, ауырмаймыз. Массажды балалар өз бетімен орындайды. 3.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнайы жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Тыныстайық тереңнен! Жүгірдің де қарғыдың, Жарадыңдар барлығың. Шаршадыңдар дегенмен, Тыныстандар тереңнен. Қане, «Үп!» - деп айтайық 2, Демді ішке тартайық. Енді «Уһ!»-деп айтайық, Демді шығар қайтарып. Босаңсытып дененді, Бей-жай күйге ен енді. Басты көтер Тік ұста! Емін еркін тыныста. Бә-ре-кел-ді. Балалар!(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.

	«Бата» Адалдық берсін асыңа, Амандық берсін басыңа. (Әумин) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Мұртты мысық» Міндеті: Балаларды суретте мысықтың бейнесін беруге үйрету. Қылқаламмен және бояулармен (немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштармен) сурет салу дағдыларын қолдана отырып, жануарларды бейнелеу қабілетін бекіту. Бейнелі қабылдау мен қиялды дамыту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Суреттердің әртүрлілігін, кескіннің мәнерлілігін көруге үйрету. Материал: Гуашь немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар, А4 парақтары. (Сурет салу) Оригами техникасында	«Қиыршық тастарды түрлендіру» Міндеті: Балаларды табиғи формалар негізінде көркем образдар жасауға үйрету. Бейнелеуді жетілдіру. техника, қиялды дамыту. Материал: Әр түрлі пішіндегі және мөлшердегі қиыршық тастар, акрил, щеткалар, жануарлар мен жәндіктер бар демонстрациялық материал, әр балаға арналған майлықтар (Сурет салу) «Әтеш» оригами Міндеті: әтеш туралы білімді бекіту. Дайын фигуралардан белгілі бір мазмұнды құрастыру қабілетін дамыту. Желіммен жұмыс істеу әдістерін бекіту. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар.	"Өзен балықтары" бояулармен және тұзбен сурет салу Міндеті: Балалардың балықтар мен олардың тіршілік ету ортасы туралы түсініктерін кеңейту және нақтылау. Балықты қарапайым қарындашпен салуды, гуашьпен бояуды, таразыға еліктеу үшін тұз себуді үйрену. Акварельмен қағаз парағын бояуды үйренуді жалғастыру. Сурет салуда гуашь пен акварель бояуларын, тұзды біріктіру қабілетін бекіту. Зейінді дамыту. Өзен балықтары мен басқа жануарлардың суреттері (бақалар, кесірткелер, қолтырауындар, жыландар, тасбақалар және т.б.). Материал: А4 парақтары, қарапайым қарындаштар, гуашь және акварель	«Ұлу» Міндеті: Тасқа сурет салуды үйрену. Сызбаға мәнерлілік беруді үйрету. Қиялды, бейнелі ойлауды дамыту. Қылқаламның ұшымен жұқа сызықтар салу қабілетін бекіту. Материал: 1 шай қасық күнбағыс майы); гуашь, жұқа щеткалар, су банкалары, палитралар, шүберектер. (Сурет салу) «Аққу» оригами Міндеті: балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	"Кілем" Міндеті: Кілемге ұзын, қол тигізбейтін сызықтар түрінде өрнектер салуды үйрену. Балаларда эстетикалық қабылдауды, қиял мен қиялды дамыту. Түстер үйлесімінде жаттығу. Көркемдік талғамды дамыту. Материал: парақтар А4, фломастер. (Сурет салу) «Бақа» оригами Міндеті: Жыртылған қағаз техникасын қолдана отырып, жәндіктерді бейнелеуге үйрету. Материал: жануардың графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)

	«Түлкі» жасау Міндеті: - "оригами" техникасымен танысу; - қағазбен, қайшымен, желіммен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; - үшбұрышты модульдерді бүктеуді үйрену; - модульдерді әртүрлі тәсілдермен қосу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: сары шеңберлер мен жолақ сәулелерінің үлгілері әр балаға. (Жапсыру)	(Жапсыру)	бояулары, тұзды тұз шайғыштар, жұмсақ щеткалар, бояғыштар, су құтылары, шүберектер. (Сурет салу) «Тырналар» оригами Міндеті: тырнаның бейнесін аппликацияға жеткізуге үйрету; бірнеше бөліктен тұратын затты бейнелеу; бөлшектерді кішірейту ретімен орналастыру. Материал: А4 картон, зырылдауық ойыншығы. (Жапсыру)		
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен)</i>. Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. «Сән ательесі» картотека №2 Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілеттерін, тілдерін дамыту, достық қарым-қатынастарын тәрбиелеу. Қажетті атрибуттар: іс тігетін ойыншық машина, үлгілер, матаның қиықтары, қуыршақ, сән журналдары.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен: Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші	Күннің екінші	Күннің екінші	Күннің екінші	Күннің екінші

жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)	жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру)
Қимылды ойын: «Жеті лақ» Балалар ертегінің мазмұнын игеріп, қасқыр, ешкі, лақтардың жауаптарын жақсы білулері керек. Тәрбиеші рөлдерді бөліп, маскалары үлестіріледі. Сонымен ойын басталады. Тәрбиеші балалардың назарын әр кейіпкердің дауыс ырғағы мен екпініне аударады. Ешкі мен лақтар жіңішке дауыспен, қасқыр басында жуан, содан соң жіңішке	Қимылды ойын: «Шарды қалақшаның үстімен домалатып жіберу» Тәрбиешінің көрсетуімен ойнау. Шарды домалат немесе себетке сал деген сөзді түсіндіру. Тәрбиеші әр балаға 6-8 шардан береді. Шарлармен ойнауға мүмкіндік беру. Аз ғана уақыттан кейін тәрбиеші үстел үстіне немесе еденге онша биік емес, қалақша қояды, оның үстінен кезекпен шарларды қолмен домалатып жібереді. Міне, қалай домалайды. Балаға «Домалат шарды тағы да домалат» деп айту. Егер бала домалату білсе, келесі сабақта себет	Қимылды ойын: «Астық» Үстелдің үстіне он шақты алма шашыраңқы қойылады. Ойынға қатынасқан балалар бір доппен кезек бойынша ойнайды. Қолына доп тиген бала оны аспанға биіктете лақтырады. Содан кейін доп жерге түскенше әлгі ойыншы дереу астықты жинауға кірісуі керек яғни стол үстіндегі алмаларды жинай бастайды. Осылайша кім көп алма жинаса, сол жеңімпаз атанады. Далада ойнаған кезде ұсақ тастарды пайдалануға болады. (Дене тәрбиесі**)	Қимылды ойын: «Астық» Үстелдің үстіне он шақты алма шашыраңқы қойылады. Ойынға қатынасқан балалар бір доппен кезек бойынша ойнайды. Қолына доп тиген бала оны аспанға биіктете лақтырады. Содан кейін доп жерге түскенше әлгі ойыншы дереу астықты жинауға кірісуі керек яғни стол үстіндегі алмаларды жинай бастайды. Осылайша кім көп алма жинаса, сол жеңімпаз атанады. Далада ойнаған кезде ұсақ тастарды пайдалануға болады. (Дене тәрбиесі**)	Қимылды ойын: «Кұрсау мен эстафета» Ойнаушылар тең екі топқа бөлінеді де, бірінің артынан бірі, екі колоннаға тұрады. Колонналардың ара қашықтығы 1,5-2 м. Колонналардың алдынан сызық сызылады. Осы сызықтан 5-6 м қашықтықта әрбір колоннаның қарсысына бір-бірден құрсау қойылады. Тәрбиешінің «1,2,3-жүгір!» деген сигналы бойынша бірінші колоннадағылар құрсауларға қарай жүгіріп келіп, оларды жоғары көтереді. Құрсаудан өтеді де, оны орнына қояды, сөйтіп өзінің колоннасына қарай жүгіріп бірінші тұрған балаға қолын тигізеді де, колоннаның соңына барып тұрады. Колоннадағы келесі бала орнына қайтып келіп тұрғанша, ойын осылай жүргізіле береді. Бұны бұрын болып орындаған топ балалары жеңген болып саналады. (Дене тәрбиесі**)	Қимылды ойын: «Бақшада» Үлкен шеңбер сызылады. Үлкен бақша, оның ішінде шеткеректе орындықта күзетші отырады. Шеңбердің екінші жағында екі орындықтың үстінде таяқ қойылады-бұл бақшаның қоршауы. Балалар таяқ астынан еңбектеп өтіп, «баққа» кіреді. Жақсы-ау қауын жинаған, Жақсы-ау қарбыз жинаған. Бәрінен де дұрысы, Үлкеннің сөзін тыңдаған, - деп қауын, қарбыз жиып жүреді. Бір кезде «күзетші» келіп «қарақтарым көмектеріңе рахмет»-дейді. Балалар қайтадан таяқтың астынан еңбектеп өтіп, үйлеріне келеді. (Дене тәрбиесі**)

	дауыспен, өте жіңішке дауыспен сөйлейді. (Дене тәрбиесі**)	немесе қорапша беріледі. Бір себеттен келесі себетке шарды ауыстырып, салуды балаларға көрсету керек. Тәрбиеші шарлардың түсін айта береді, балалардан сұрамай да ойыншықтармен дұрыс ойнауға үйрету. (Дене тәрбиесі**)			
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Баланың отбасы жағдайында танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 18.08-22.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 18.08.2025	Сейсенбі 19.08.2025	Сәрсенбі 20.08.2025	Бейсенбі 21.08.2025	Жұма 22.08.2025					
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: "Жануарлармен байланыс" Мақсаты: балаларға кейде жануарлардың қауіпті болуы мүмкін екенін түсіндіру; басқа адамдардың иттері мен мысықтарына жақындауға болмайды. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)									
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру <table><tr><td>Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар)</td><td>Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?" Олар қуыршақтар</td><td>Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын</td><td>Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар.</td><td>Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық". Міндеті: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын тандап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. (Құрастыру)</td></tr></table>					Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар)	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?" Олар қуыршақтар	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын	Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар.	Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық". Міндеті: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын тандап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. (Құрастыру)
Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар)	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?" Олар қуыршақтар	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын	Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті: текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар.	Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық". Міндеті: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын тандап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. (Құрастыру)						

	ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды- бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар қуынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)	нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. (Құрастыру)	Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. (Құрастыру)	
Таңертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Доппен» 1.Б.қ. допты кеуде тұсында ұстау. Допты оңға жоғары көтеруден бастыда сол жаққа бағыттау. Б.қ.к сол жаққада солай істеу. Допты кезекпен тізеге тигізу. Тізені көтерумен. 2.Б.қ.: түзу тұру,аяқ алшак, қолды түсіру. Допты жоғары артқа көтеруден, төмен түсіру иілумен, тізе бүгіп отырудан, бастапқы қалыпқа келу. 3.Б.қ.: аяқты айқастырып, еденге отыру. Оңға иілу допты өзінен алысырақ жүргізіп әкеліп, бастапқы қалыпқа оралу. Сол жаққа бұрылып тағы солай жасау. 4.Б.қ.: түзу тұру, аяқтың арасын иықтың көлемінде ашу, қолда доп . Алға иілуден тізе астынан төменнен допты өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяқтан осылай өткізу. 5. Б.қ.: арқаға жату, доп қолда. Бір жақ аяқты түзу көтеріп, допты айналдырып өткізу, бастапқы қалыпқа оралу. Екінші аяғымен осылай жасау. 6. Допты аяқтың ортасында қысып, қос аяқта секіру. Кезектестіріп жәй жүру. 7. Допты жоғары көтерумен дем алып, төмен түсіруден демді шығаруЖәй жүру.(Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну: Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу.Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә, Су қайда

	шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану (өз	шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Мен түскі асты өзім жеймін. Мен аузымды ашамын! Күш болу үшін, Бізге сорпа пісірді. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Тамақтану Көркем сөз: Міне, маған қасық бұршақ сорпасын алып келеді, Ал котлетті тікелей аузына шанышқы салып береді. (Сөйлеуді дамыту) (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Баспалдақ. Достарыммен жиналып, Баспалдақпен біз жүрдік. Бір-екі, бір-екі, Үстіне көтерілдік. Санап алып сатыларын, Астына қарай түстік. Бір, екі, үш, бір, екі, үш, Баспалдақпен байқап түс! (саусақтармен баспалдақты аттап, жоғары-төмен жүруді бейнелеу). (Сөйлеуді	Кіші шармен жаттығу. Мынау менің оң қолым, Мынау менің сол қолым. Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын. Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын! (Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп, жаттығу жасау). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Тамшылар Бір тамшы, екі тамшы, Тамшылар асықпайды. Тырс-тырс, тырс-тырс, Ақырын тамшылайды. Тездетеді тамшылар, Сулаймын деп асығар. Қол шатырда аламыз, Жаңбырдан біз қашамыз. (Бір қолдың ашық алақанына, екінші қолдың саусақтары мен кезек-кезек соғу. Өлеңнің соңғы жолдарында екі	Шаян мен мысық Шаян мен мысық 1.Сол қолды шынтақтан бүге, алақандарды төмен қарата алдына ұстап «көпір жасайды. «Көпірдің» астына оң қол саусақтарын төмен қарата бос ұстай көп аяқты шаян сияқты жыбырлатады. Тасасында көпірдің 2.Алға созылған оң қолдың үстімен иықтан төмен қарай сол қолдың 2-ші және 3-ші саусақтарын жүгіртеді. Кәрі шаян тұрыпты 3.Иықтан төмен	Шеңберлер. Шеңберлерді жиып қойдым, Қатар-қатар тізіп қойдым. Саусақтармен кезек-кезек, Шеңберлерді басып қойдым. Бір шеңбер, екі шеңбер, Үш шеңбер, төрт шеңбер, Бесіншіні қайда екенін Титтей бөбек табады екен. (Үстел үстінде шеңберлерді тізіп қою, саусақтармен кезек-кезек шеңберлерді басу

	дамыту және көркем әдебиет)		қолды жоғары көтеріп, саусақтарды түйістіріп, шатырды бейнелеу). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	жүгірген саусақтар қолдың басына келгенде кішкентай саусақты оң қолдың жұдырығында қысып ұстап қалады. Көпірден өткен мысықтың 4.Сол қолдың кішкентай саусағы оң қолдың жұдырығында қысылған күйі 2-ші, 3-ші, 4-ші саусақтарды бас бармақпен біресе біріктіре, біресе қайта ашып мияулаған мысықтың аузын бейнелейді. Құйрығынан жұлыпты 5.Сол қолдың кішкентай саусағын қыса ұстаған оң қолдың саусақтарын біртіндеп ашады. «Құтқарыңдар, 6.Екі қолды бірінің үстіне бірін қоя екі қолдағы барлық саусақтарды тез-тез жүгіртеді. Мяу-мяу-мяу!» Босатыңдар шаяннан! 7.Сөздің айтылу ырғағына сәйкес алақандарын шапалақтайды, соңғы сөзге аяқтарын шапалақтайды.	қажет) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

				Қане, кім бар, келіндер! Мысыққа көмек беріндер! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл- ған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: "Біз себетке не саламыз?" Міндеті: балаларда далада, бақшада, бақта, орманда қандай дақыл жиналатыны туралы білімді бекіту. Жемістерді өсіру орны бойынша ажыратуға үйрету. Табиғатты қорғаудағы адамдардың рөлі туралы түсінік қалыптастыру. Материалдар: көкөністер, жемістер, дәнді дақылдар, қауын, саңырауқұлақта р, жидектер,	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Ауа, жер, су" доппен ойнау Міндеті: балалардың табиғат объектілері туралы білімдерін бекіту. Есту зейінін, ойлауын, тапқырлығын дамыту. Материалдар: доп. Ойын барысы: 1- нұсқа.Тәрбиеші балаға доп лақтырып, табиғат объектісін, мысалы, "бұлт"деп атайды. Бала " ауа " деп жауап беріп, допты кері лақтыруы керек. Бала "Дельфин" сөзіне "су", "Қасқыр"	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Табиғат және адам» Міндеті: балалардың жаратылысы туралы білімдерін бекіту және жүйелеу адам және адамға табиғат не береді. Материалдар: доп. Ойын барысы: мұғалім балалармен әңгімелеседі, оның барысында олар бізді қоршаған заттардың немесе адамдардың қолымен жасалғандығы немесе табиғатта бар екендігі туралы	Музыка Тақырыбы: «Ақ көбелек» (Тұрсынжан Шапай) Дауыс жаттығуы: «Баспалдақ» Ән айту: «Көбелек» (К. Қуатбаев Ж. Смақов) Музыкалық қимыл- қозғалыс: «Қосарланып билеу» Дидактикалық ойын: «Құстар ұшып, қонды» Міндеті: құстар туралы түсінікті нақтылау. Ойын барысы: тәрбиеші тек құстарды атайды, бірақ егер ол кенеттен қателессе, онда балалар аяқпен таптауы немесе шапалақтауы керек. Мысалы. Құстар ұшып келді: көгершіндер, шымшықтар, шыбындар және	Дидактикалық ойын: «Неден жасалған?» Міндеті: балаларды зат жасалған материалды анықтауға үйрету. Материалдар: ағаш текше, алюминий ыдыс, шыны ыдыс, металл қоңырау., кілт және т. б. ойын барысы: Балалар сөмкеден әртүрлі заттарды алып тастайды және әр заттың неден жасалғанын көрсетеді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Тәтті төрт» Міндеті: балаларды дөңгелек заттарды мүсіндеуге үйрету. Тақырыпты бейнелеуге деген

	сондай-ақ себеттер бейнеленген Медальондар. Ойын барысы. Кейбір балаларда табиғаттың әртүрлі сыйлықтарын бейнелейтін медальондар бар. Басқаларында себет түріндегі медальондар бар. Балалар-жемістер көңілді музыкамен бөлмеге таралады, қимылдары мен бет-әлпеті баяу қарбыз, нәзік құлпынай, шөпте жасырылған саңырауқұлақ және т. б. Себет балалар екі қолына жеміс жинауы керек. Қажетті шарт: әр бала бір жерде өсетін жемістер әкелуі керек (көкөніс бақшасынан көкөністер және	сөзіне - "жер" және т.б. жауап береді. Тәрбиеші "ауа" сөзін атайды допты ұстаған бала құсты атауы керек. "Жер" сөзі - жер бетінде тіршілік ететін жануар;" су " сөзі-өзендер, теңіздер, көлдер мен мұхиттардың тұрғыны. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Банкадағы қызанақ» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	білімдерін нақтылайды және адам оларды пайдаланады; мысалы, орман, көмір, мұнай, газ табиғатта бар, ал үйлер, зауыттар адам жасайды. "Адам не істеді"? мұғалім сұрайды және допты лақтырады. "Табиғат не жасайды"? тәрбиеші сұрайды және допты лақтырады. Балалар допты ұстап, сұраққа жауап береді. Кім есіне түсіре алмаса, ол өз кезегін өткізіп жібереді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Домалақ нан» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және	карлығаштар. Балалар топылдатады – .Не дұрыс емес? (шыбындар) - ал шыбындар не? (жәндіктер) - құстар ұшып келді: көгершіндер, балапандар, лейлектер, қарғалар, макарондар. Балалар таптайды. - құстар ұшып келді: көгершіндер, маркендер балалар таптайды. Ойын жалғасуда. Құстар ұшып келді: көгершіндер, шапшаңдықтар, Лейлектер, көкектер, тіпті үкілер, Аққулар, жұлдызқұрттар. Сіздердің барлығыңыз жарайсыздар. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Кәмпиттер» Міндеті: балаларды бірдей пішіндегі екі бөліктен (ұзартылған бөліктер) тұратын затты мүсіндеуге үйрету. Ермексаз шоғырын көзге екі тең бөлікке бөлу, бойлық қозғалыстармен домалату және тегістеу қабілетін бекіту.	ұмтылысты қолдау. Шығармашылықпен айналысуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	т.б.). (Қоршаған ортамен таныстыру) «Банкадағы қиярлар» Міндеті: балаларды алақанның тікелей қимылымен ермексазды домалату арқылы таяқшаларды мүсіндеуге үйрету. Ермексазбен мұқият жұмыс істеуді үйрену. Мүсіндеуге қуануға деген ұмтылысты дамыту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)		тегістеу қабілетін бекіту. Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	Жасалған кескіннің қуанышын ояту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету <i>(тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі)</i>, серуенге мотивация <i>(мазмұны, проблемалық жағдаяттар)</i>, көркем сөзбен ынталандыру <i>(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Мақал-мәтел: «Өнерлі өрге жүзер»				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру <i>(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа)</i>. Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық				

әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
Кішкентай балаларды бақылау Бақылау. Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару:жеңіл көйлектер,шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару(қошкыл киімдер күн сәулесін тартады). Өлі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. Бақылау. Балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру(асфальт тың ескі қабатын алу,ұсақталған тас қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады- каток, жүк машиналары және т.б.). Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Еңбектену қажеттілігіне және	Шөпті шауып жатқан бағбанды бақылау. Бақылау. Жайылымдағы өсімдіктер туралы білімді анықтау және бекіту,шөпті шауып жатқан бағбанды қадағалау,жайылымд ағы шөп биік және шүйгін екенін және де оны үй жануарларына қысқа азық үшін шауып алатындығын атап өту;шабылған шөптен кепкен хош иісті пішен шығады. Адамдардың еңбек маңыздылығы туралы, азық өсімдіктерінің құндылығы туралы түсінікті қалыптастыру. Бұрын шөбі болған алаңқайды салыстыру,шөп қайтадан өскені,	Заттардың көлеңкесін бақылау. Бақылау. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін,таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз,ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады,көлеңкенің ұзындығын өлшеу,көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балаларды күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Мен жүгірсем, ол да	Термометр көмегімен ауа температурасын бақылау. Бақылау. Балалардың термометрді қолданып ауа температурасын өлшеу ептілігін бекіту,сынап бағанасы қызыл сызықтан жоғары болған кезде жылы екенін білдіретініне назар аудару. Қаншалықты бағана жоғары болса,сонша жылы болады; цифрлар неше градус жылы болып тұрғанын анықтауға көмектеседі; әрбір сызық бір градусты білдіреді. Даладағы және топтағы ауа температурасын өлшеу. Жазда далаға қарағанда топтағы температура төмен

	райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру, еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Мақал-мәтел: 1. Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2. Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны іледі. Тақпақ: «Іні» Е. Өтетілеуұлы «Бір ісіме қапа ма», Деп қарайды апама. Сипаттырып басынан, Еркелейді атама. (Сөйлеуді дамыту және	еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақтар: 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2. Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш: Вова Васяның вагон ойыншығын алып, Васяға вагон ойыншығын Вова бермеді. Мақал-мәтел: Жан қиналмай, Жұмыс бітпес. Талап қылмай, Мұратқа жетпес. Тақпақ: Жолың болсын! Н. Айтов Атам шықса сапарға -Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға -Жолың болсын, - дейді атам. -Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. (Сөйлеуді дамыту және көркем	гүлдердің пайда болғаны туралы қорытынды жасау. Еңбек құралдарының атауларын анықтау: тырнауыш, айыр, пішен шабатын машина. Үлкендердің еңбегін құрметтеуді тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: «Айт!» десе жүгірмес, Су тисе сілкінбес. (Шөп) Мақал-мәтел: 1. Шебердің қолы көпке ортақ. 2. Орайы келсе орақ ор. Тақпақ: «Кетпен» Ш. Сәниев Мен – кетпенмін, кетпенмін Мұраппен бір өткен күн. Арық аршып, су басып, Бау-бақшаға жеткенмін. Ырым. Егер шөп шуласа – ашық ауа райы болады. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	жүгіреді, Мен кідірsem, ол да кідіреді. (Көлеңке) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Қақпашы» Жарысу элементтері бар спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру. Белсенділігін дамыту, жұмыстың үнемді әдістерін үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетін тәрбиелеу, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Өзіндік іс-әрекеті. Балалардың өзіндік ұжымының даму негізі ретінде дұрыс нысанды қарым-қатынас топтарын пайдалану. Ұялшақ, жасқаншақ балаларға ойынға кірісуге көмектесу, өте белсенді балалардың өзінің серіктестерінің ынтасын баспауын қадағалау.	деген қорытынды жасау. Балалардың қызығушылығын, ақылды белсенділігін ояту. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ: Бір нәрсе жер мен көктің арасында, Көрінбес өзі түгіл қарасы да, Білінбей жер үстінде жүрсе дағы, Пайдалы адамзаттың баласына. (Ауа) Мақал-мәтел: 1. Жаздың бір күні – Қыстың мың күніне татыр. 2. Қыстағы қар жерге ырыс, Жердегі ылғал – елге ырыс. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Дөнгелек бойынша пас беру» Әртүрлі әдіспен бір-біріне доп лақтыру және ұстай білуді бекіту. Физикалық қасиеттерін – шапшаңдылық, икемділікті дамытуды.

	көркем әдебиет) Қимылды ойын: «Жүппен жарыса жүгіру» Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жүппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті Ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету, басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу.	әдебиет) Қимылды ойын: «Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде» Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан екінші аралыққа өту, гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. (Дене тәрбиесі**)Еңбек іс-әрекеті. Көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру.	Қимылды ойын: «Чехарда» Аяқтарын екі жаққа созып, сүйіліп төрт аяқтап тұрған серіктестерінен секіріп өту шеберлігін бекіту. Күш-қуатты, шыдамдылықты дамыту. (Дене тәрбиесі**) Еңбек іс-әрекеті. Шамаға шақ бағбанға көмектесу Еңбек қызметі процесінде балаларда еңбекті сүю ортақ пайдаға еңбек ету ынтасын, жауапкершілікті тәрбиелеуді жалғастыру.	Үйлестіру қимылдарын жетілдіру. (Дене тәрбиесі**)Еңбек іс-әрекеті. Қысқа көкөністерді тұздау. Қысқа көкөністерді дайындау барысында үлкендерге шамасына қарай көмек көрсету. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын өз бетінше жинай білуін бекіту. Дидактикалық ойындар. Тәжірибелер мен эксперименттер. «Не жылы, не суық?» Күннің көзінде әртүрлі заттар түрліше қызатыны туралы ұғымын кеңейту, себебі-олар әр түрлі материалдан жасалған, қызығушылығын дамыту. Өзіндік іс-әрекеті Ойын барысында балалардың бір-бірімен қатынаса білуін жетілдіру. Өз қылықтарымен іс-

					әрекеттерін көрсету, өз пікірлерін қорғау. Құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде айта білуін дамыту.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын!				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка***) Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.к. арқада жатып қолымызды денеміздің бойымен қойып иегімізді кеудемізге тигіземіз , аяқтың ұшын өзімізге қарай тартамыз (2- 4 рет) Ішімізде жатып басымызды аяғымызды жоғары көтеру (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтың ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру. Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету. (3- 4 рет) 3. Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз (3- 4 рет) 4. Салқын сумен қолымызды бетімізді жуамыз. 5. Демалу жаттығулары Жіпке байланған күзгі жапырақтарды үрлеу (4-5 рет)(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата» Асың, асың, асыңа, Береке берсін басыңа! Бөденедей жорғалап, Қырғауылдай қорғалап,

	Қыдыр келсін қасыңа! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Айсұлудың сарафаны» Міндеті: Сурет салуға, қиялға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. Дәлдікке тәрбиелеу. Материал: бояу, щеткалар, қағаз.(Сурет салу) «Анама арналған көйлек» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер: өзен, көпір мен қайықтар әр балаға. (Жапсыру)	«Шаш өрімі» Міндеті: с істеуге үйрету. Заттарды салуда қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: Қара және түрлі-түсті гуашь (Сурет салу) «Анама арналған орамал» Міндеті: Жұмысқа мұндай стандартты емес тәсіл кішкентайларда таныс нәрселерге басқа қырынан қарау қабілетін дамытады, әр құралдан шығармашылық шабыт көзін алады. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар, үлгілер. (Жапсыру)	"Айсұлуға арналған тақия" Міндеті: көркемдік қабылдауды, қиялды, қол қимылдарын үйлестіруді дамыту. Материал: Әр балаға 2 парақ ақ қағаз, көк гуашь (Сурет салу) «Сайқымазақ» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету. Материал: А4 қағазы, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	"Жұмбақтар" Міндеті: Ниткография қиялды, ассоциативті ойлауды, ұсақ моториканы, қол қозғалысын үйлестіруді дамыту. Материал: 10 жіп, түрлі-түсті гуашь, ақ қағаз (Сурет салу) «Жұлдыздар» Міндеті: белгілі бір мазмұнның бірнеше дайын бөлшектерді құрауды үйрету. Материал: А4 картон, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	"Айсұлудың сөмкесі" Міндеті: тікбұрышпен таныстыруды жалғастыру. Гуашьпен сурет салуға үйрету. Материал: парақтар А4, гуашь, қылқаламдар, стакандар, салфетка, клеенка. (Сурет салу) «Аспан және ай» Міндеті: Жыртылған қағаз техникасын қолдана отырып, жәндіктерді бейнелеуге үйрету. Материал: жәндіктердің графикалық бейнесі бар А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалым, коммуникативтік байланыс, еңбеке баулу, оқыту арқылы дамыту (оның ішінде өңірлік ерекшеліктерін ескерумен) . Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың идеяларын ашуға мүмкіндік беру. Сюжетті-рөлді ойын: «Автобус жүргізушісі» Мақсаты: балалардың жүргізуші мамандығы туралы түсініктерін қалыптастыру.				
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау.				

	«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Допты домалат» Балаларға эртүрлі түсті доптар немесе онша үлкен емес шағын ғана (диаметрі 6-8 см) шарлар беріледі де, оларды балалардан онша қашық емес жерге орналастырған жалаушаларға дейін домалатып жеткізген балаларды атап өтеді, тапсырманы дұрыс	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Кұрсауды дөңгелет» Үш-төрт бала тәрбиешіге қарама-қарсы 1,5-2м жерде тұрады. Тәрбиеші құрсауды кезекпен әр балаға қарай дөңгелетеді, ол ұстайды да керісінше тәрбиешіге қарай дөңгелетеді. Балалар құрсауды дөңгелетуді және ұстауды жақсы үйренген кезде бір-бірімен өздері ойнай алады (Дене тәрбиесі**)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Аю қонаққа келеді» Балалар дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші ойыншық аюды көрсетеді. «Аю сендерге қонаққа келді» - дейді. Музыка ойналғанда, тәрбиеші «аюды» жетелеп шеңбер ішін айнала жүреді. Музыка аяқталғанда «аю» бір баланың алдына барып тоқтайды да, дыбыстайды (амандасу белгісін береді). Бала (сәлеметсізбе аю?)	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Кұстар мен мысық» Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала болып тұрады. Қалған балалардың бәрі шеңберді айнала тұрады, бұлар құстар. Құстар шеңберді айнала жүріп дөңгелетеді. Мысық оянып кетіп, құстарды көреді де, оларды ұстай бастайды. Құстар шеңберден ұшып кетуге асығады. Мысық шеңбердегі қай құсқа тиіп кетсе, ол ұстаған болып есептеледі де ортаға келеді. Мысық	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын «Аттар» Балалар аттарды бейнелейді. Бөлімнің немесе алаңның бір шетіне жиналып, мынадай өлең айтады. Топ-топ түсіп төрт тұяқ. Шоқырақтап шап, атым. Құйрық-жалың сусылдап, Үш оғындай садақтың. Өзен кешіп, тау асып, Шабысыңнан танба сен. Дүрсілдетіп дүниені ытқып, ытқып заула сен. Соңғы сөзді айта бергенде, балалар

	орындағаны үшін алғыс айтады, допты тағы да домалатуға мүмкіндік береді. Балалар допты бірнеше рет домалатқаннан кейін тәрбиеші оларды кәрзеңкеге жинауды ұсынады. (Дене тәрбиесі**)		жауап қайтарады. Аюды екі қолымен ұстап ортаға шығып билейді. Музыка аяқталғанда «аюды» тәрбиешіге береді. Осылайша ойын жалғасады. Ойын соңында аюды ортаға қойып, барлық бала айнала жүріп билейді. (Дене тәрбиесі**)	2-3 құсты ұстаған кезде тәрбиеші жаңа мысықты таңдап алады. Ұстап алған құстар барлық ойыншыларға келіп қосылады. Ойын 2-3 рет қайталанады. (Дене тәрбиесі**)	алға қарай ұмтыла секіреді. Тәрбиешінің үйге деген белгісі бойынша, жай ғана орындарына оралады. Тәрбиеші өлеңді қайталайды, аттар қайтадан бөлмені айнала шаба жөнеледі. Тәрбиеші өлеңді түгел айтып болмайынша, балалардың орындарынан қозғалмауын қадалағалайды. (Дене тәрбиесі**)
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Дәрілік өсімдік - Түймедақ»				

**Балалардың жаз мезгіліндегі өмірін және тәрбиесін ұйымдастыру циклограммасы
2025 жыл**

Мектепке дейінгі ұйым: «Ақбота» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Топ: «Балапан» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 25.08-29.08.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 25.08.2025	Сейсенбі 26.08.2025	Сәрсенбі 27.08.2025	Бейсенбі 28.08.2025	Жұма 29.08.2025
Ата-аналармен әңгімелесу Балаларды қабылдау	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Балалармен әңгіме: «Көңіл-күй» Міндеттері: Балаларға түрлі эмоционалдық жай-күйі бар жақын ортаңғытер мен балалар туралы жағдайларды ұсыну. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
	Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?" Міндеті: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге	Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық" Міндеті: текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Өрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?"	Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді.	Құрылыс ойыны: «Аюларға арналған жиһаз» (құрылыс материалы) Міндеті: балаларды ғимаратты үлгі бойынша салуға, оны ұзарту немесе ғимарат макеттерін түрлендіруге, құрылыс бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету. Балалардың жиһаз бөлшектері және олардың мақсаты туралы түсініктерін нақтылау; балалардың жиһазды құрайтын бөліктер туралы білімдерін бекіту; жиһазды, бөлмені	Құрылыс ойыны: Тақта және магниттік блоктар Міндеті: Тақтаға магниттік бөліктерді орналастырып, қала жасау. Пайдасы: Логикалық ойлау, жоспарлау. (Құрастыру)

	саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды- бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. (Құрастыру)	Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. (Құрастыру)	(Құрастыру)	сипаттауға үйрету; Сөздік жұмыс: сөйлеу кезінде сөздерді белсендіру – құрылыс, текше, кірпіш, жиһаз. Жабдық: қуыршақ жиһазы, "Жиһаз" сериясындағы тақырыптық суреттер, аю ойыншығы, "Үш аю" ертегісіндегі аюлар бейнеленген сурет. (Құрастыру)	
Танертенгі жаттығу	ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Затсыз 1. Қолды белге қойып, басты оң жаққа кейін сол жаққа айналдыру. Оң қолды жоғары, сол қолды төмен қойып артқа серпи, кейін орындарымен ауыстыру. 2. Қолды кеуде тұсында ұстап, денені 1-3 оңға кейін 1-3 солға бұру, 4-б.к.к. 3. Тік тұру, қолды төмен түсіріп. Қолды жоғары көтеріп артқа шалқаюдан, алға иіліп кейін тізе бүгіп отыру. Б.к.к. 4. Б.к.: мұнда да солай. Алға төмен иілу, сол жақ аяқтың артынан алақан соғып: «Хлоп» деу, бастапқы қалыпқа оралу. Оң жақ аяғынан шапалақ соғу. 5. Б.к.: арқаға жату, қолды түзу қою. Оң аяқты жоғары көтеру, аяқтың астынан шапалақ соғып: «Хлоп» деп, бастапқы қалыпқа оралу. астынан шапалақ соғу. 6-8 рет қайталау. 6. Орында кезекпен тізеге шапалақ соғып секіру. Кезектестіріп жәй жүру. (Дене тәрбиесі**)				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру: өздігінен жуыну, тамақтану алдында, дәретхананы пайдаланғаннан кейін қолды сабынмен жуу. Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сұрту және орамалды орнына ілу.				
	Көркем сөз: Біз білеміз, білеміз, иә, иә,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен,	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек,	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесен.	Көркем сөз: «Қолды таза жуу керек, Жеңдер суланбайды.

Су қайда шашырайды. Шығыңыз, су ханшайымы, Біз жуынуға келдік! Біз көңілді, Қолымызды жуамыз! Тамақтану Көркем сөз: Біздің балабақшада – кішкентай үстелдер. Үстелге отырамыз-картопты жейміз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Орындық туралы. Мен орындықты алдымда алып жүремін! Ол, әдемі, менің орындығым. Мен оларды мықтап ұстаймын, Барлығына орындықтарымды көрсетемін! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жеңдер суланбайды. Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. Тамақтану Көркем сөз: Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Бізде қасық бар, сиқырлы кішкентай! Тәрелкеде тамақ, із қалдырмайды! Біздің қасықты нұқыңыз, Барлық ботқаны алыңыз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Кім жеңін түрмейді, Ол су алмайды» - Қолды жуады, жуады. Содан кейін тәрбиеші сабынды алып, айтады: «Қызғылт, хош иісті, Оны көпіртіңіз және сіз таза боласыз» - Сабындайды, көпіртеді және сабынды сумен жуады. - бетті сумен сулайды, сабындайды және жуады. - сүлгі алып, бетін сулап, қуыршақтың қолын сүртіп, сөйлейді: «Енді мұрын таза, Иегі таза Және көздер жарқырайды – Көңілді көрінеді!» (Көркем әдебиет, - коммуникативтік қызмет) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және

			болғаннан кейін алғыс айту) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)		көркем әдебиет)
Ұйымдастырыл- ған іс-әрекетке дайындық	«балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
	Қай мезгіл? Бау-бақшада барша жұрт, Саңқылдаған саз әні. Көлде құстың базары, Жидек пісіп толады. Бұл қай кезде болады? (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Жыл мезгілдері Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер. (мандайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің сен (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса (мандайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай	«Салат жасаймыз» Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді). Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	«Кірпі» Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айкастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).	Гүлдер Гүлім, гүлім өсе бер, Әдемі боп асыл боп, Күндей жайнап кете бер Қызыл , сары, жасыл боп. Тамшы,тамшы, тапшылар Көгерді ағаш талшынар Тамшылардан өтетін, Тамаша гүлдер бар шығар. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).

		(маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер (бетті иектен құлақтың төменгі ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға (спираль тәрізді қимылдарды маңдай ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дидактикалық ойын: «Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз». Міндеті: жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімді бекіту. Материалдар: себет, жеуге	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: «Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз». Міндеті: жеуге жарамды және жеуге жарамсыз	Дене тәрбиесі (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша) Дидактикалық ойын: "Бұтақтағы балалар" Міндеті: Балалардың ағаштар мен бұталардың жапырақтары мен	Музыка Тақырыбы: «Менің Қазақстаным» Ән тыңдау Дауыс жаттығуы Ән жаттау «Менің Отаным» Дидактикалық ойын: "Төрт сурет" Міндеті: Балалардың қоршаған табиғат туралы идеяларын бекіту, зейін мен	Дидактикалық ойын: "Жаз бізге не силады?" Міндеті: балалардың жаз, оның белгілері туралы білімдерін нақтылау. балаларды жыл мезгілін белгілерге қарай анықтауға үйретуді жалғастыру; негізгі түстерді ажырата білу және заттарды түстерге

жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар бейнеленген тақырыптық суреттер. Ойын барысы: әр баланың алдындағы үстелде жұмбақтың суреттері жатыр. Тәрбиеші саңырауқұлақтар туралы жұмбақ жасайды, балалар себеттерге жеуге болатын саңырауқұлақтың суретін тауып, қояды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Ұялы телефон» Міндеті: балаларды әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Мүсіндеу қабілетін мұқият бекіту. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер,	саңырауқұлақтар туралы білімді бекіту. Материалдар: себет, жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар бейнеленген тақырыптық суреттер. Ойын барысы: әр баланың алдындағы үстелде жұмбақтың суреттері жатыр. Тәрбиеші саңырауқұлақтар туралы жұмбақ жасайды, балалар себеттерге жеуге болатын саңырауқұлақтың суретін тауып, қояды. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Теледидар» Міндеті: балаларды затты мүсіндеуге үйрету. Бөлшектерді бір-біріне мықтап басу арқылы байланыстыруды үйрену. Ермексазды алақанның дөңгелек және түзу қозғалыстарымен айналдыруға жаттығу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар.	жемістері туралы білімдерін бекіту, оларды бір өсімдікке жататындығына қарай таңдауға үйрету. Ойын барысы. Балалар ағаштар мен бұталардың жапырақтарын қарастырады, оларды атайды. Тәрбиешінің ұсынысы бойынша: "балалар, өз бұтақтарыңды тап" - балалар әр жапыраққа сәйкес жемісті таңдайды. Бұл ойынды жыл бойы кептірілген жапырақтар мен жемістермен жасауға болады. Балалардың өздері ойынға материал дайындай алады. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Сандық» Міндеті: әртүрлі мөлшердегі дөңгелек пішінді бөліктерден тұратын заттарды бейнелеуде жаттығу. Затты ұсақ бөлшектермен безендіруге деген ұмтылысты ояту.	байқауды дамыту. Ойын барысы. Ойын құстар, көбелектер, жануарлар бейнеленген 24 суреттен тұрады. Жүргізуші карточкаларды араластырады және оларды ойынға қатысушыларға (3-тен 6 адамға дейін) бірдей таратады. Әр ойыншы мазмұны бойынша бірдей 4 картаны таңдауы керек. Ойынды бастаушы өзінің карточкаларын қарап, сол жақта отырған адамға біреуін береді. Егер ол картаны қажет етсе, оны өзіне қалдырады, ал кез-келген қажетсіз картаны сол жақтағы көршісіне береді және т. б. Карточкаларды жинап алғаннан кейін, әр ойыншы оларды төмен қарай сызбалармен бүктейді. Барлық мүмкін жиынтықтар таңдалған кезде, ойын аяқталады. Ойынға қатысушылар жиналған карточкаларды аударып, төртеуін бәріне көрінетін етіп орналастырады. Дұрыс таңдалған карталары бар адам жеңді. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Шкаф» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру	сәйкестендіру қабілетін жетілдіру; сөздік қорын кеңейту (гүлдердің атаулары, заттардың белгілері – жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел); өсімдіктер әлемі туралы идеяларды бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру) «Балмұздақ және лимонад» Міндеті: заттарды мүсіндеуге үйрету. Ермексаздың бір бөлігін орамға айналдыру қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)

	майлықтар. (Мүсіндеу)	(Мүсіндеу)	Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	қабілетін дамыту. Өз қызметінің нәтижелеріне оң көзқарасты тәрбиелеу. Материал: клеенкалар, ермексаз, стектер, майлықтар. (Мүсіндеу)	
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру. 2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру. Балаға ортаңғытердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту. Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату. 3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.				
	Бақылау: Жаңбырдың жауғанын бақылау. Мақсаты: Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру. Оның табиғатқа тигізер пайдасы туралы айту. Жерге сіңуін көрсету. Көркем сөз.	Бақылау: Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау. Мақсаты: Ағаштардың түрлеріне қарай жапырақтарының да әртүрлі болатындығын көрсету. Аққайың ағашының жапырағымен таныстыру. Оны емен ағашының жапырағымен салыстыра	Бақылау: Құстарға бақылау жасау. Мақсаты: құстардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балаларда аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстардың біздің досымыз екендігін айту. Көркем сөз: Сауысқан-қорқақ құс, Көкек-мақтаншақ құс. Бұлбұл-әнші құс, Көгершін-бейбітшілік	Бақылау: Бақбақ гүліне бақылау жасау. Мақсаты: аулада өсіп тұрған бақбақ гүлімен таныстыру, бақбақ гүлінің жапырағын , гүлін қарап басқа гүлден өзгешелігін ажыратып айта білуге үйрету. Гүлдер ауламызды көріктендіріп тұрғаны айту. Сұрақ-жауап: - Гүлдердің түрі қандай болады? - Әр түрлі: әдемі, қызыл, сары. - Гүлдерге қандай қамқорлық	Бақылау: Жаңбырды бақылау. Мақсаты: жаңбырдың жауғанына бақылау жасау, жерге түскен су тамшыларының жерге сіңіп кеткенін бақылату. Жаңбырдың пайдасы туралы айту. Көркем сөз: Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт.

	Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Тілдерін дамыту. - Қазір қай мезгіл? - Жазда қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? Еңбек: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: №-6 «Күн мен жаңбыр» Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Өзіндік іс-әрекеті: қалаған ойындарын ойнау.	отырып, айырмашылықтарын айтуға үйрету. Көркем сөз. Жапырақтар, жапырақтар, Күз болғанда сарғаяды. Ал қазір тұр алдымызда, Жап-жасыл боп бояуы. Сұрақ-жауап. - Жаз мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? - Жапырақтарын ың түсі қандай болады? Еңбек: ағаштарға су құю. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: №-20 «Көбелектер, бақалар» Жеке жұмыс: жаз мезгілі туралы тапқакты қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	құсы. Еңбек: құстарға жем шашу, нан кимын салу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» Жеке жұмыс: 2-3 балаға асфальт үстіне сурет салдыру. (құстың ұясы, құстар т.б) Өзіндік іс-әрекеттері: балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	жасаймыз? - Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. Еңбек: гүлдерге су құю, түптерні қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: К-№19 «Қоймадағы тышқандар» Жеке жұмыс: 2-3 балаға бақ-бақ гүлінің емдік қасиеті туралы мәлімет беру. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.	Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қ/қ ойыны: К-№ «Күн мен жаңбыр» Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. (Жаңбыр) Геометриялық пішіндерді қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Түскі ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шаралар:Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар! Мақсаты: Балаларға түскі астың, нанның маңыздылығы жайлы айту, тамақты тауысып жеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).
Күндізгі ұйқы	Үнемді тұтыну Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Әлди Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Муз)
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру

сауықтыру шаралары	«Әтеш» Музыка әуенімен әтеш бейнесіне еніп тәрбиеші кіреді: Ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку, ку - ка - ри - ку. Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. Тәрбиеші: Көзімізді ашайық, Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық, Жаттығулар жасайық. Жалпы жетілдіру жаттығуы: 1. Балалар төсекте жатып, бастарын оңға, солға бұрады. 2. Балалар төсекте жатып, қолды екі жаққа созу, жұдырықтап жұму. 3. Балалар төсекте жатып, велосипед тебу. 4. Қолтырауын болып, бір қырынан төсек үстінде аяқ - қолды созу. 5. Балалар төсекте отырып, бір - біріне қарап сәлемдесу. Тәрбиеші: Балалар кәне шеңбер құрайық. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1. «Балапандар серуенге шықты» шик - шик - шик. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұқсас төсеніштермен жүру. 6. Табандар арқылы жүру. Балалар енді беті - қолымызды жылы сумен жуып, сүлгімен сүртінейік. Балалар кәне жарты шеңберге тұрайық. Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық. Көріскенше күн жақсы, Сау - саламат болайық.(дене тәрбиесі**). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үнемді тұтыну Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу Ас мәзірімен таныстыру. Бір-біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару. «Бата айтып», «Ас қайтаруды» үйрету (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың дербес іс-әрекеті	"Әдемі моншақтар" Міндеті: мыжылған қағазбен сурет салу. Сурет салудың жаңа әдісін үйрету, көркемдік экспериментке деген қызығушылықты арттыру, ұсақ моториканы дамыту. Материал: Газет, қағаз парақтары, түрлі-түсті бояулар. (Сурет салу) «Түлкі мен ешкі» ертегісі Міндеті: дайын фигуралардан кескін жасауға үйрету: қара және жасыл, сары түймелерді дайын	Сырға" Міндеті: Алақанмен сурет салу алақанның іздерін жасау және оларды белгілі бір кескінге (бетта) салу қабілетін жетілдіру. Қиялды, шығармашылықты дамыту. Баланың көркемдік талғамын тәрбиелеу. Материал: Түрлі-түсті қарындаштар, қағаз парақтары (Сурет салу) «Бауырсақ жолмен келеді» Міндеті: Бауырсақ ертегісі туралы білімді бекіту. Дайын фигуралардан белгілі бір мазмұнды құрастыру қабілетін дамыту. Желіммен жұмыс істеу әдістерін бекіту.	"Алқа" Міндеті: Әр түрлі шығармашылық қиялды дамыту. Балаларды жаңа бейнелер жасауға үйрету. Материал: Аяқталмаған өрнекті қағаз парақтары. (Сурет салу) «Үйшік» ертегісі Міндеті: құстың бейнесін аппликацияға жеткізуге үйрету; бірнеше бөліктен тұратын затты бейнелеу; бөлшектерді кішірейту ретімен орналастыру. Материал: А4 картон, пирамида ойыншығы. (Жапсыру)	"Білезік" Міндеті: Саусақ кескіндемесі сурет салуға деген қызығушылықты дамытуды жалғастыру. Баланың жан дүниесінде эмоционалды жауап беру. Көркемдік қабылдауды дамыту. Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) «Бақбақ» Міндеті: балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4 парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)	Жазғы демалыс (теңіз, көл) Міндеті: Саусақ кескіндемесі сурет салуға деген қызығушылықты дамытуды жалғастыру. Баланың жан дүниесінде эмоционалды жауап беру. Көркемдік қабылдауды дамыту. Материал: А4 парақтары, гуашь, щеткалар, төгілмейтін стакандар, майлықтар, клеенкалар. (Сурет салу) Жазғы фестиваль Міндеті: Жаз мезгіліндегі мерекелерді, көңілді сәттерді, балалардың қуаныштарын көрсету. Балаларды жыртылған қағаз техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Контурдан шықпауға тырысып, мұқият жабыстыру. Материал: көк түсті А4

	кескінге орналастыру. Шығармашылық қиялды дамыту. Дәлдікке тәрбиелеу. Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар (Жапсыру)	Материал: желім жаққыш, желім, майлықтар			парақтары, өздігінен жабысатын қағаздан жасалған түрлі түсті жолақтар. (Жапсыру)
Тәрбиеші мен баланың еркін қызметі	Балалардың қызығушылығын мақсатты ойын арқылы, танымдық зерттеушілік жұмыс, ойын, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту <i>(оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен,)</i> Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру. Сюжетті-рөлді ойын: «Пошташы» Мақсаты: пошташы мамандығы туралы мәлімет беру, ұлуkenдер еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал-жас өрен дердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлектің шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. <i>(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</i>				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұйқыдағы аю»	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тасымақ» Бұл ойында 2 жерге ыдасқа су құйып қояды.сол суды қарсы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Ұялардағы балапан» Алаңның немесе бөлменің әр шетінде	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Жалаушаны тап» (қайда тығылғанын тап) Балалар бөлменің қабырғасынан жағалай ұзына-бойына немесе алаңның бір жағына	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау <i>(қоршаған ортамен таныстыру)</i> Қимылды ойын: «Тасымақ» Бұл ойында 2 жерге ыдасқа су құйып қояды.сол суды қарсы бетке құйылған бос кесеге

	Бұл ойынға топ балалары 2-ге бөлініп қатысады. Ойын шарты: Топ ішіндегі бір баланы аю бетпердесін кигізіп орындыққа отырғызып қояды. Балалар орманда серуендеп келе жатып, ұйқыдағы аю көреді. Аю болса балалардың шуылынан (дыбысынан) оянып кетіп, балаларды қуа жөнеледі. Ұстап алған баланы өз мекеніне отырғызып қояды. Ойын қайта жалғаса береді. Керекті құраладар: Аю бетпердесі (дене тәрбиесі**)	бетке құйылған бос кесеге қасықтап екі адам тасыиды. Бұнда команда құрып ойнайды, әр командада үш адамнан болады. Ойынның шарты: сукедергілерден аттап таситын адам суды төкпей-шашпай,тез тасуы керек, қай команда жеңіске жетсе, жұлдеге сол ие болады. (дене тәрбиесі**)	3-4 ұя жасалады. Құстар ұяларға орналасады. Тәрбиеші бойынша олар ұяларынан ұшып шығады да (кедергілерден аттап өтеді) алаңда ұшып жүреді. Тәрбиеші алаңның біресе ана жағында, біресе мына жағында құстар жем беріп тұрады: балалар жүресінен отырып, саусақтарының ұшымен тізесіін соғады (дән шоқып жеген болады). Бұдан кейін олар тағы аздап жүгіріп, ойнап жүреді, одан соң тәрбиеші: « Балапан құстар, ұяларыңа барыңдар», -дейді. Балалар, жүгіріп тағы да кедергілерден өтіп өздерінің ұяларына отырады. Ойын 4-5 рет қайталанатын. Қайталанған кезде жаңа қимылдар қосуға болады. Мысалы, шеңберден шығарда алдымен екі аяғымен секіріп өтіп, одан кейін ұшуды ұсынуға болады.	отырады. Тәрбиеші балаларға жалаушаны көрсетеді де, оны жасыратынын айтады. Тәрбиеші балаларға (орындарынан тұрып, теріс қарауды ұсынады да жалаушаны жасырып: «Ал іздендер»)-дейді. Балалар тығылған жалаушаны іздей бастайды. Жалаушаны кім бірінші болып тапса, ол ойын қайталанған кезде жалаушаны жасыру кұқығына ие болады. Жалаушаны балалар бірден таба алмайтындай етіп жасыру керек. Бірақ, егер балалар жалаушаны ұзақ уақыт таба алмаса, онда тәрбиеші жалауша тығылған жерге келіп, сол маңнан іздеуді ұсынады. Жалаушаны бала жасыратын кезде, оған дұрыс орын табуға көмектесу керек. Жалаушаны басқа нәрсемен ауыстыруға болады. (дене тәрбиесі**)	қасықтап екі адам тасыиды. Бұнда команда құрып ойнайды, әр командада үш адамнан болады. Ойынның шарты: сукедергілерден аттап таситын адам суды төкпей-шашпай,тез тасуы керек, қай команда жеңіске жетсе, жұлдеге сол ие болады. (дене тәрбиесі**)

			(дене тәрбиесі**)		
Серуеннен оралу	Еңбегі адал-жас өрен Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардың үйіне қайтуы	Өнегелі 15 минут Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Кеңес: «Баланың отбасы жағдайында танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту»				

